

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

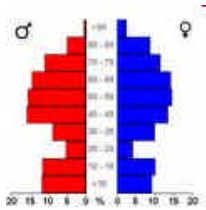
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

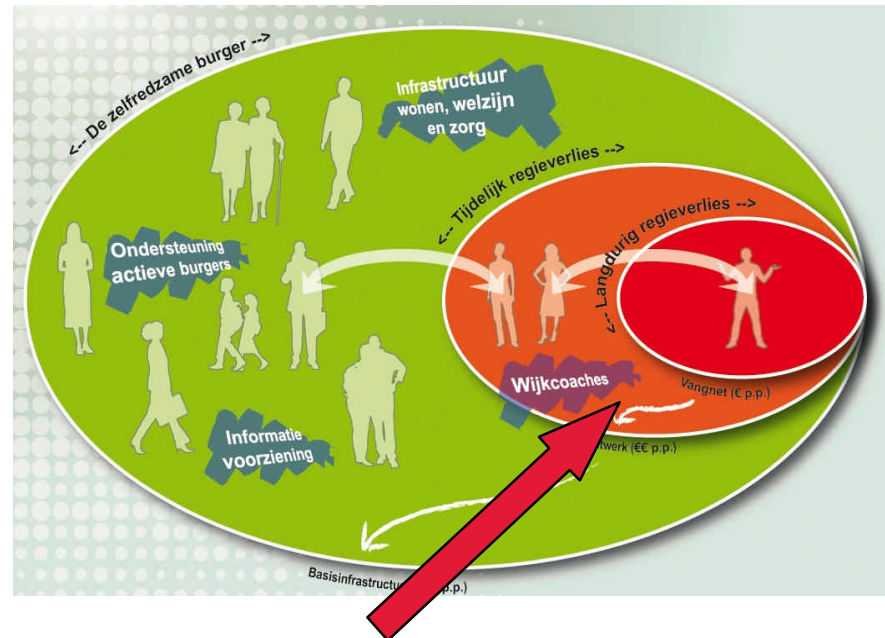

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

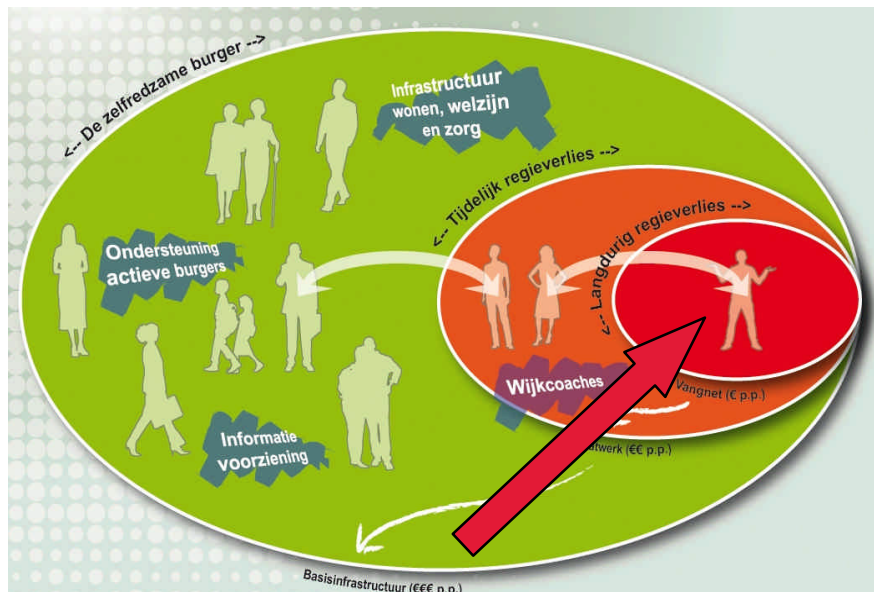
Maslow

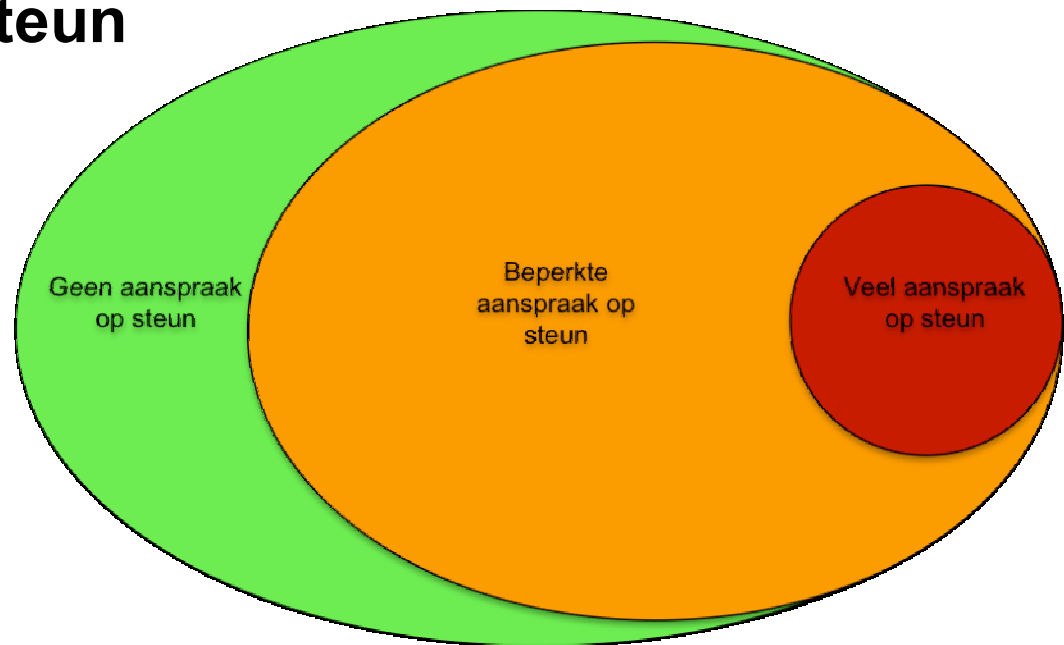
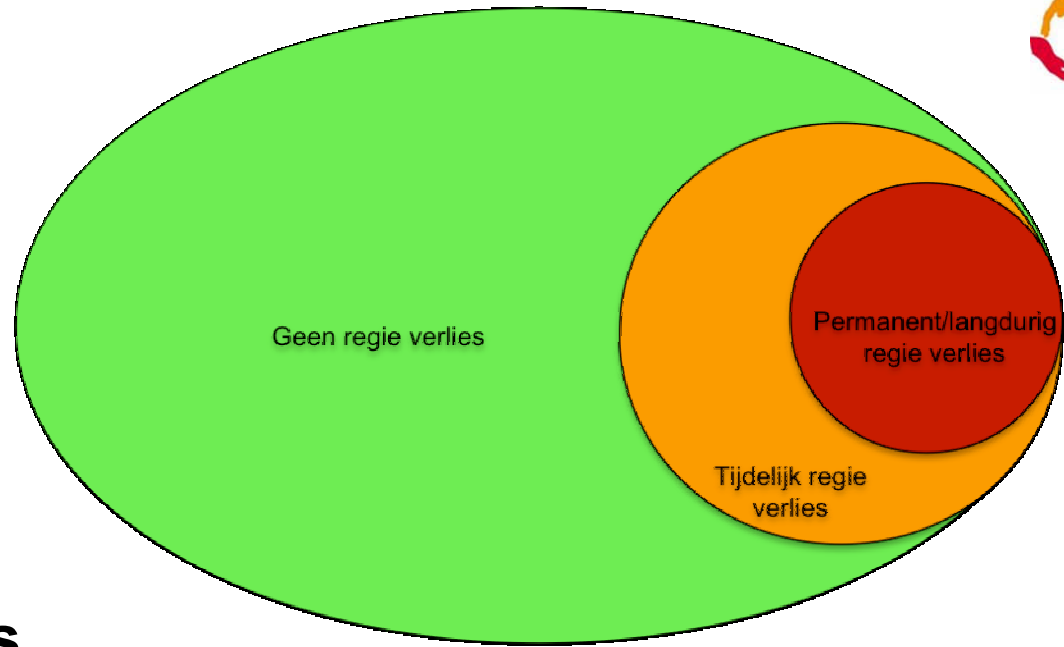
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

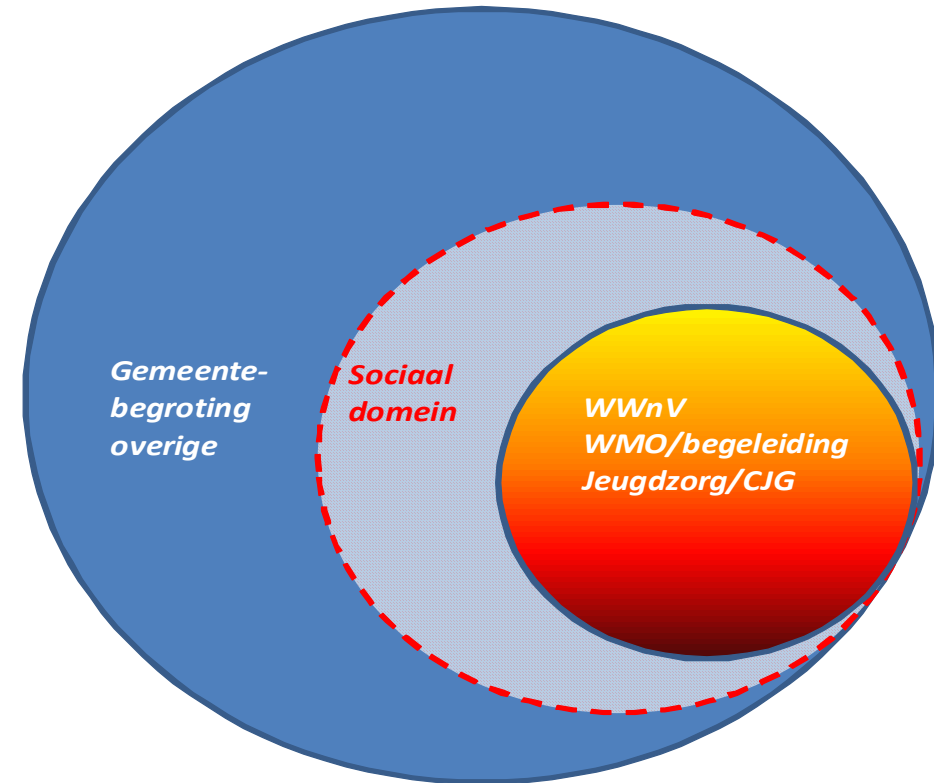
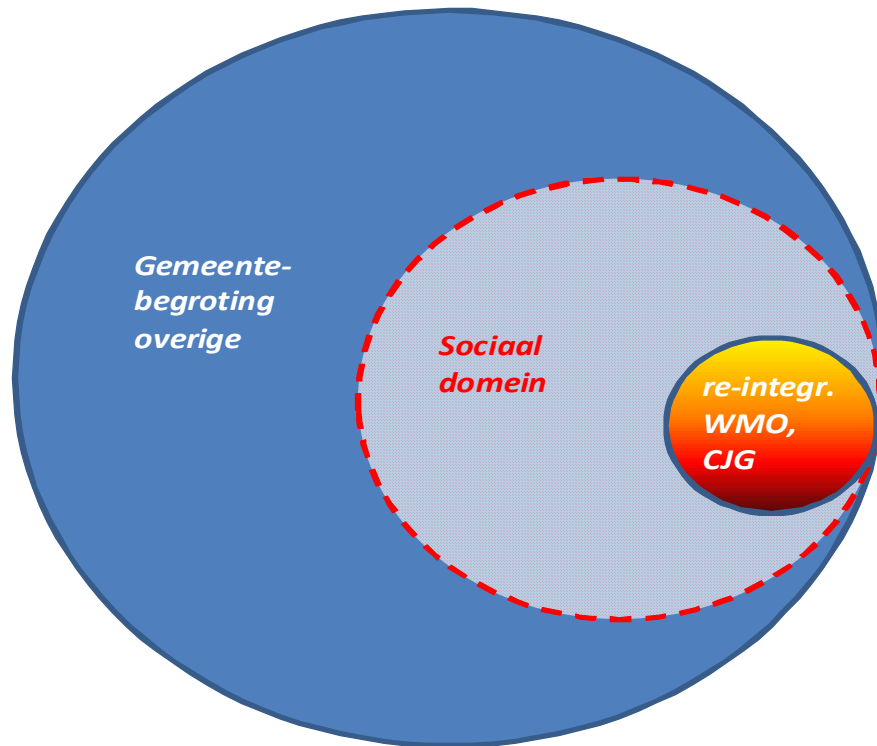
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

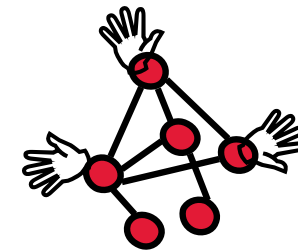
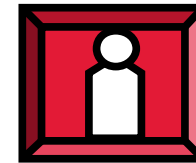
	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

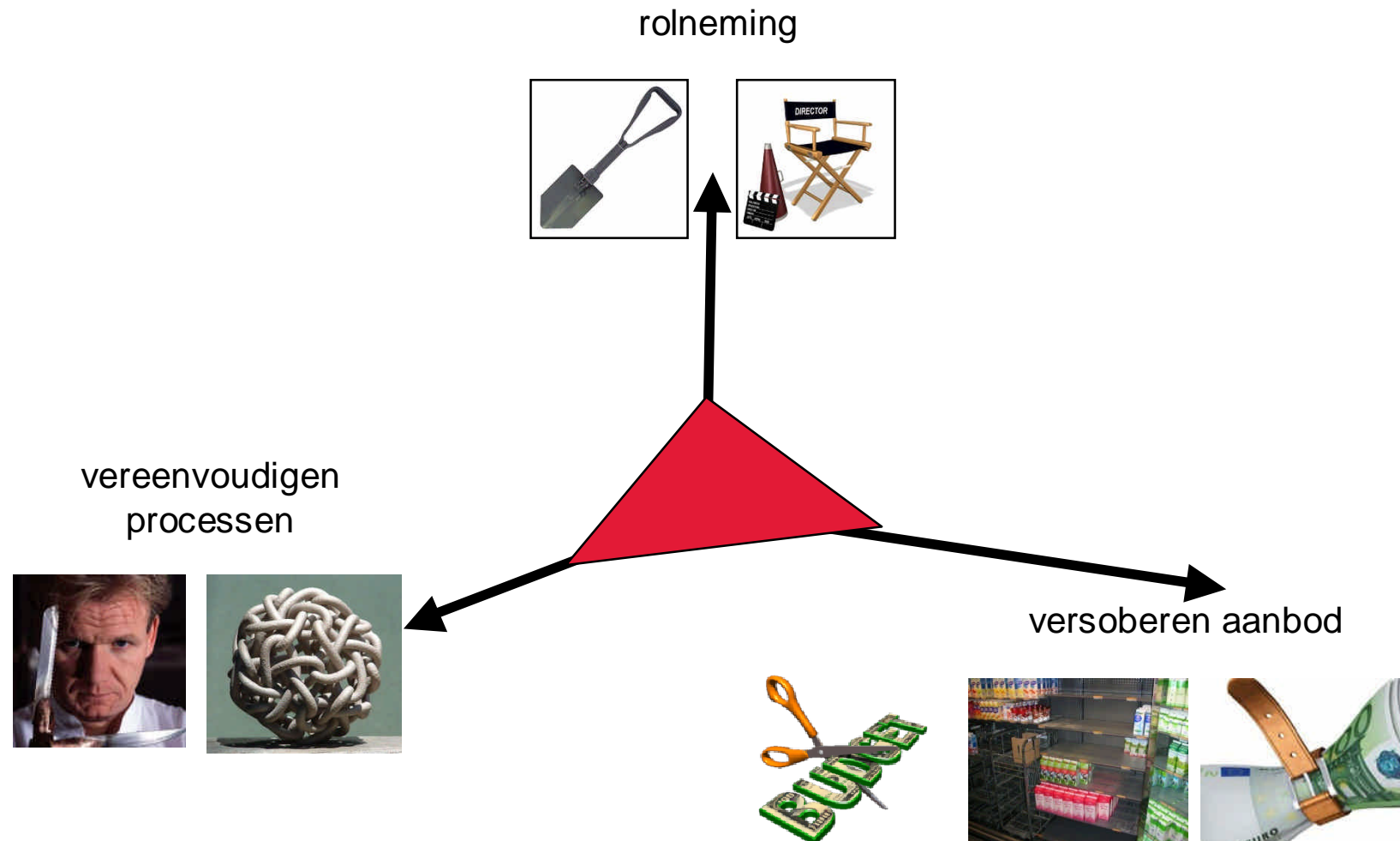
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

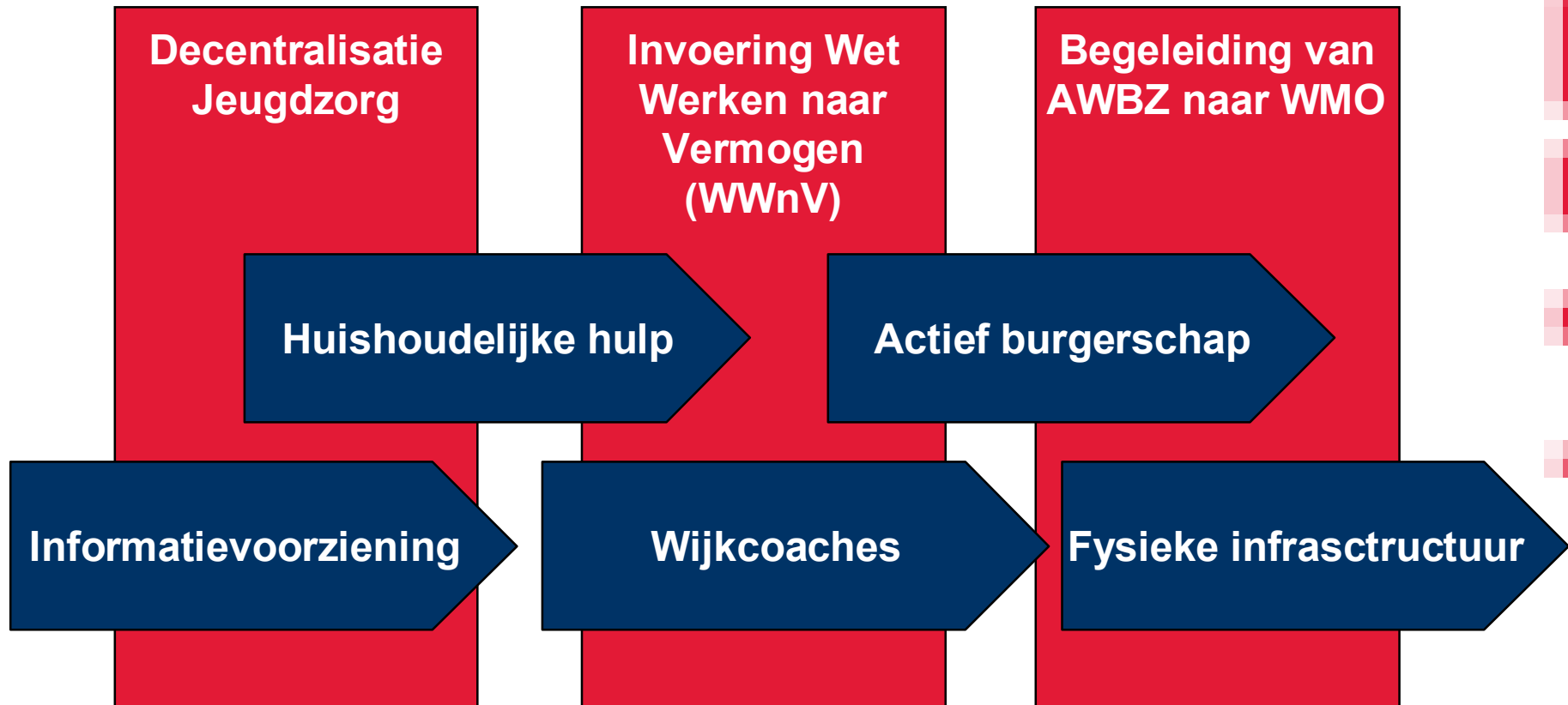

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

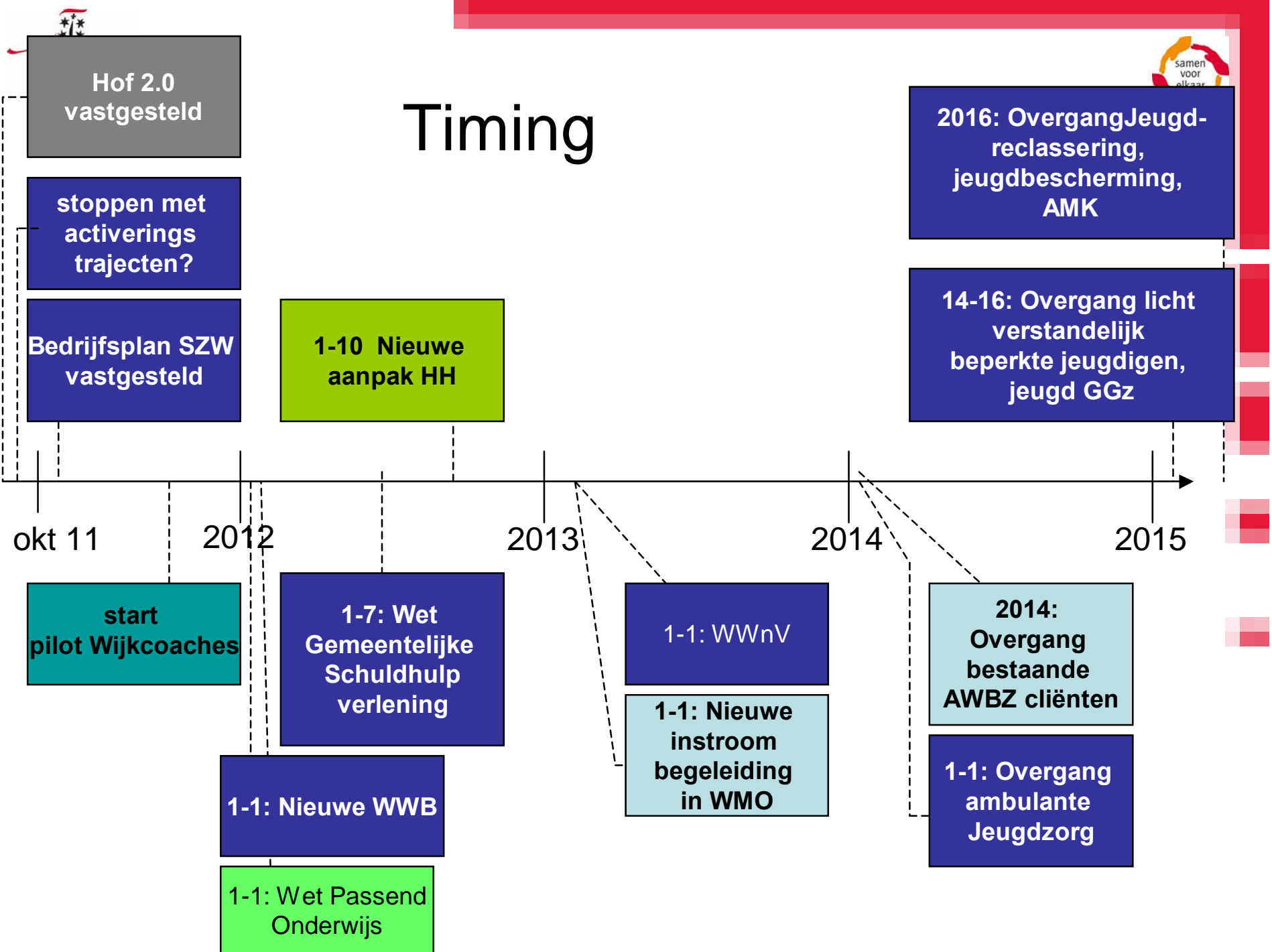

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

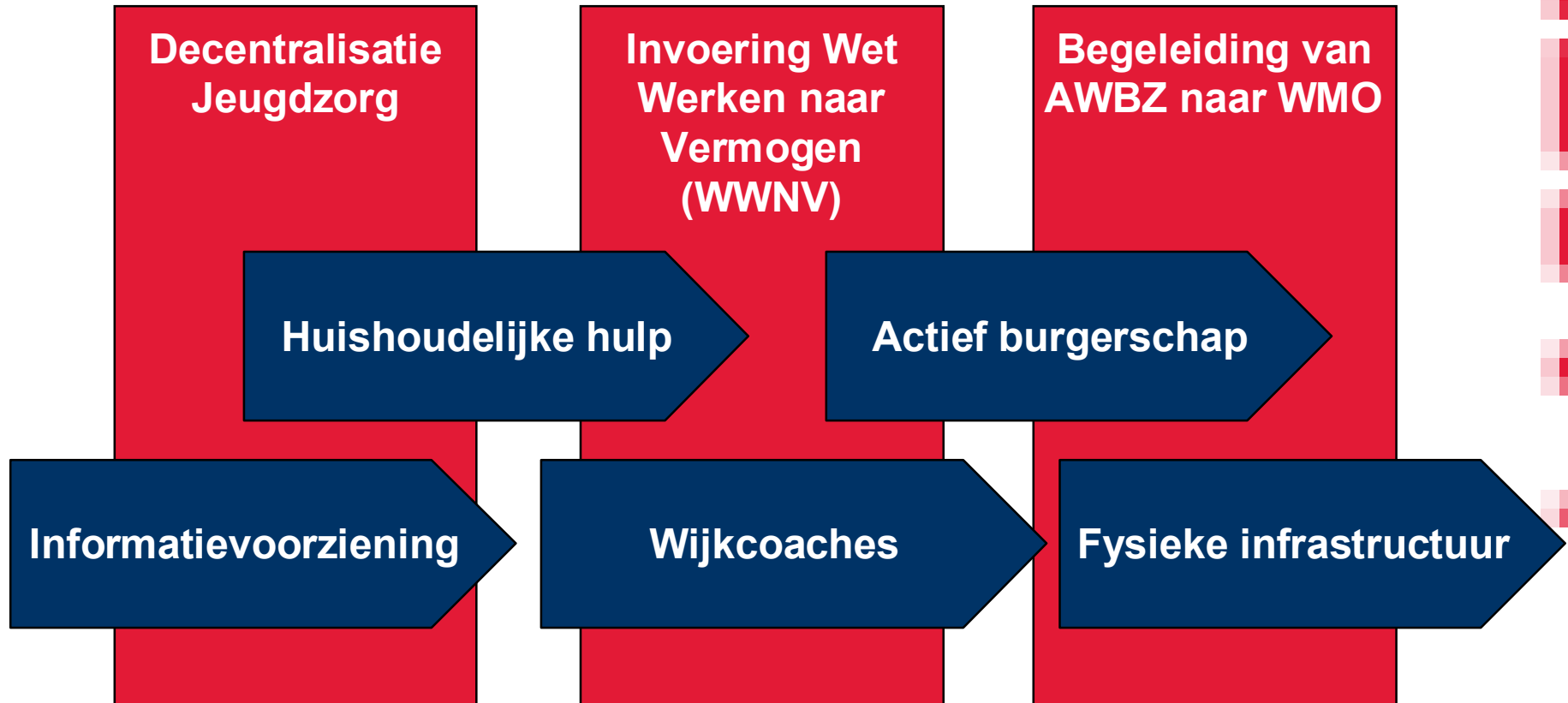
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

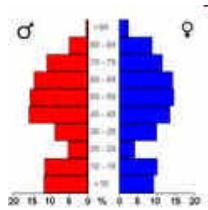
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

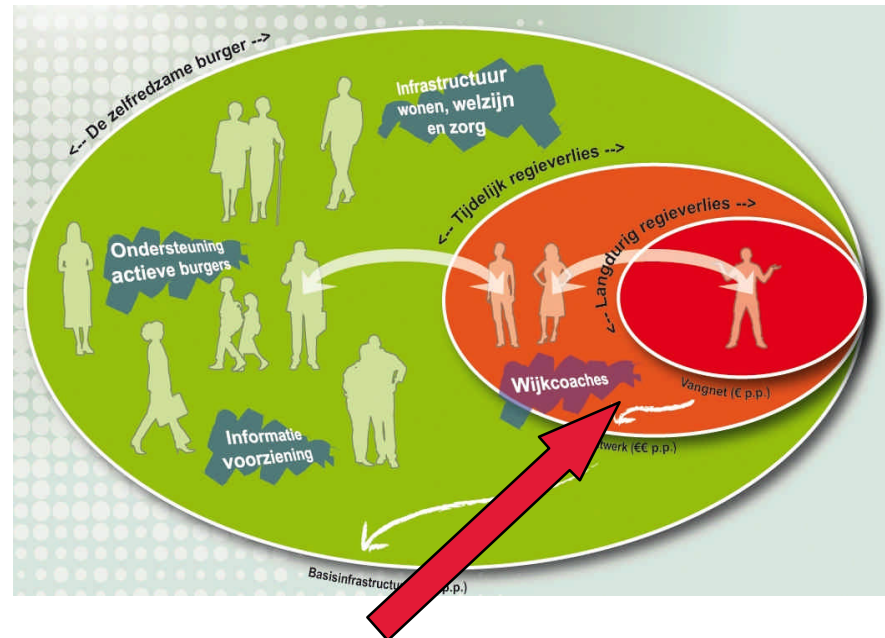
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

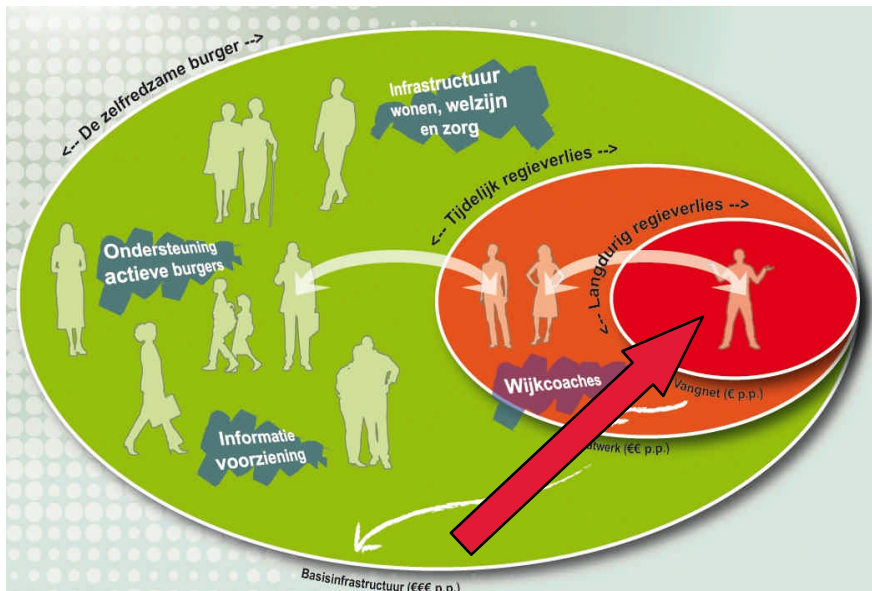
Maslow

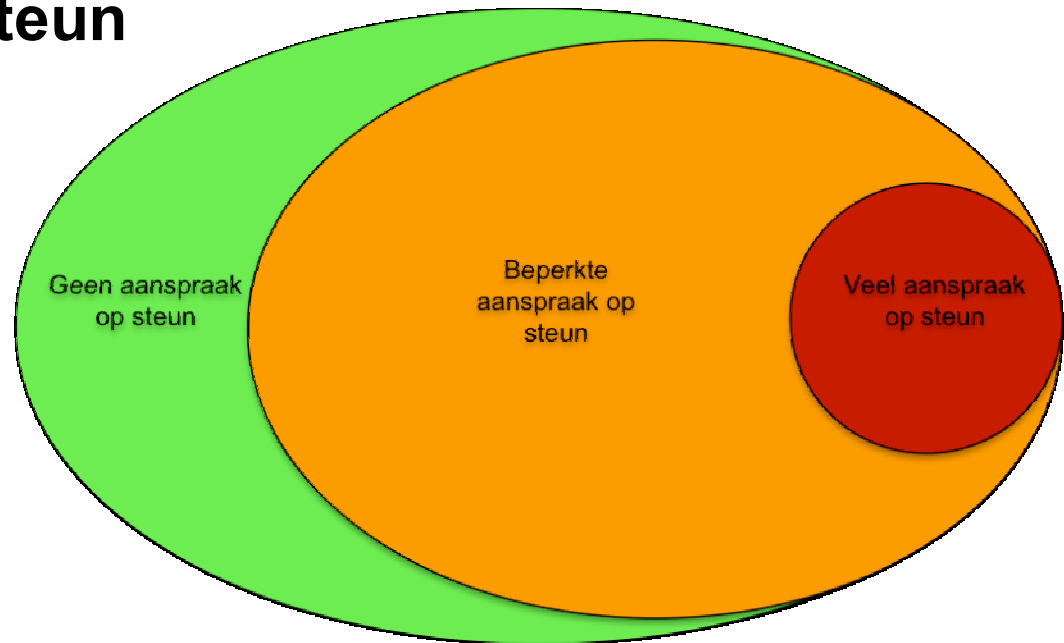
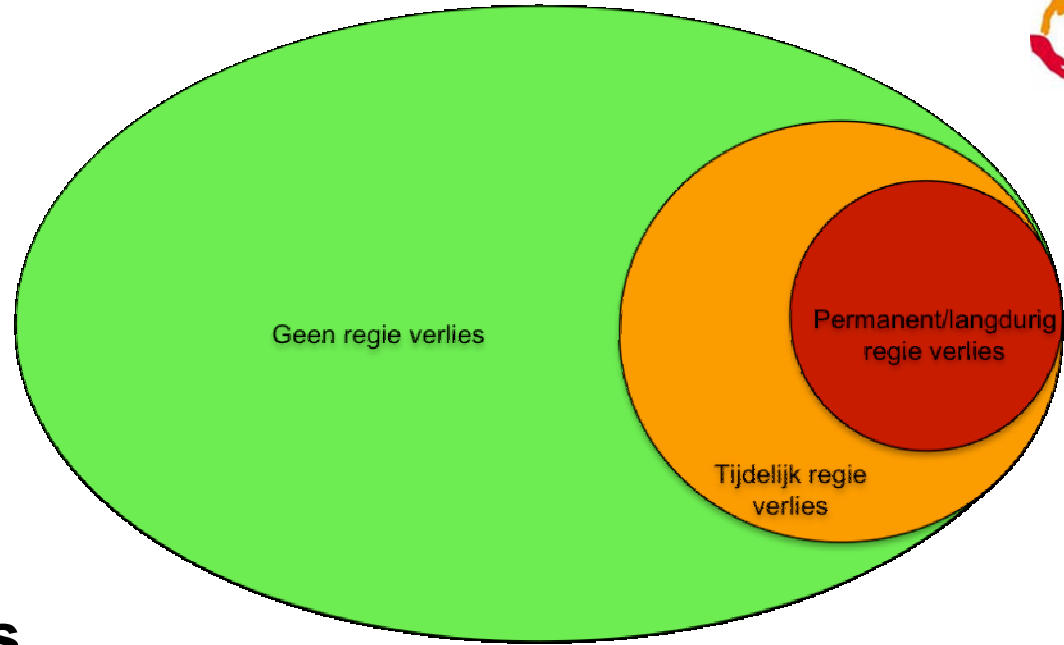
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

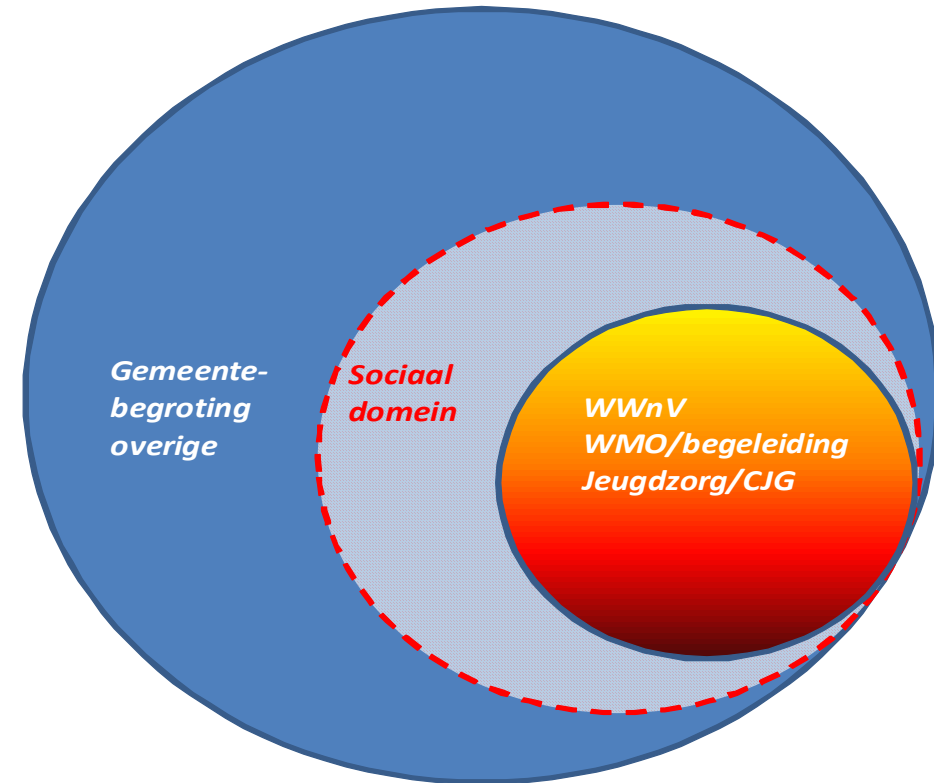
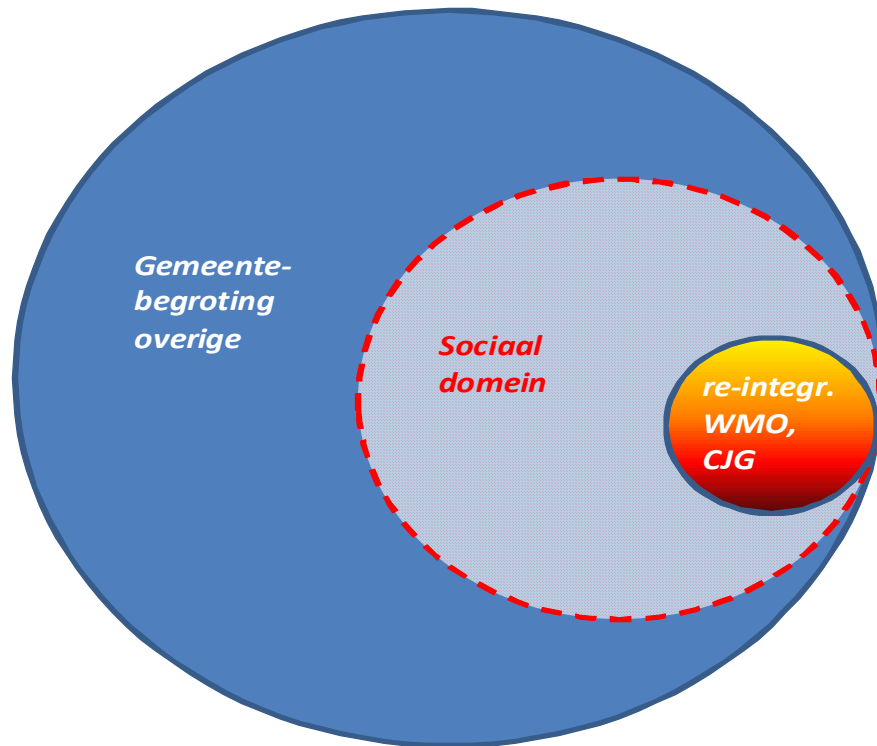
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

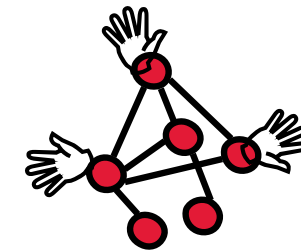
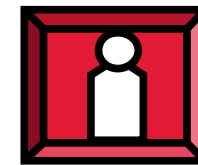

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

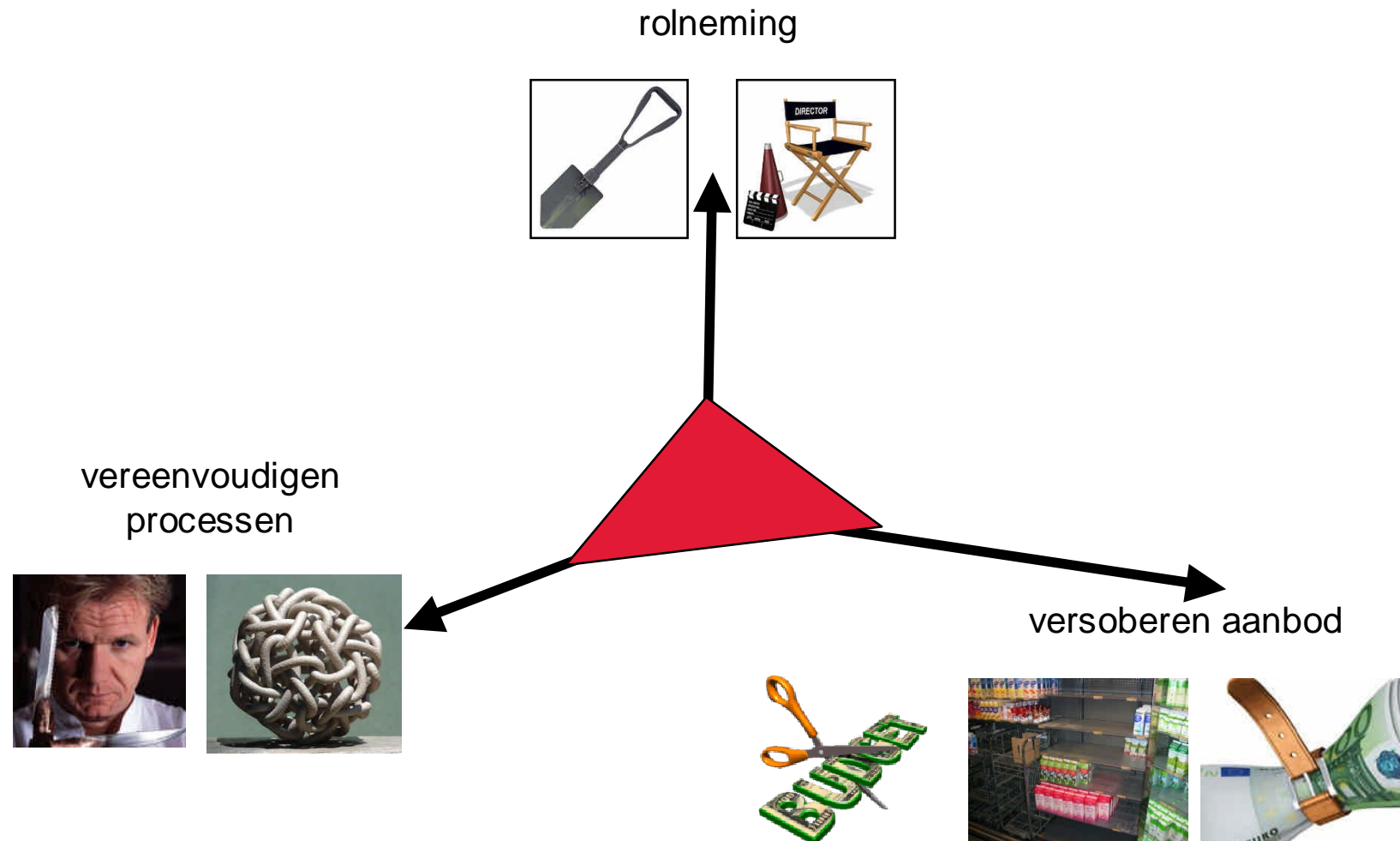
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

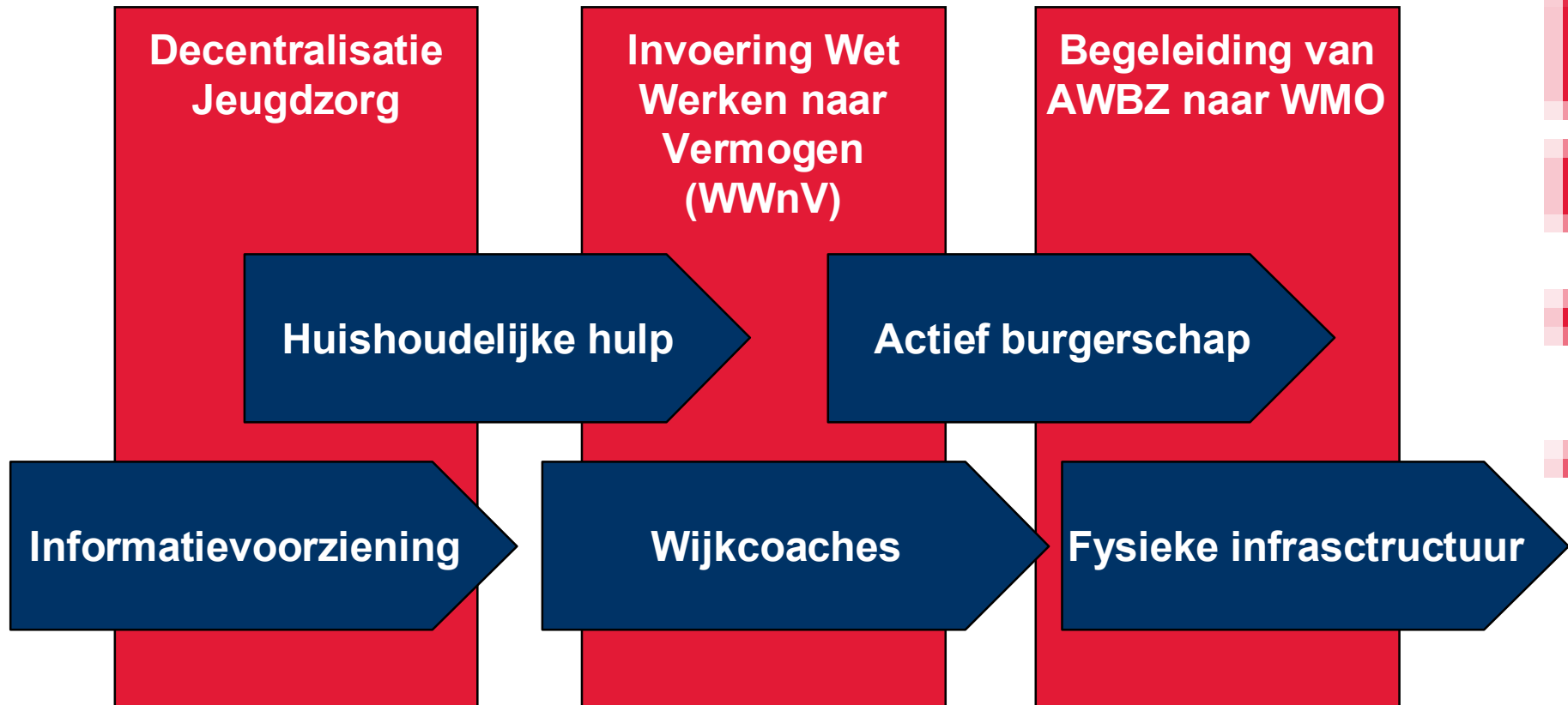

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

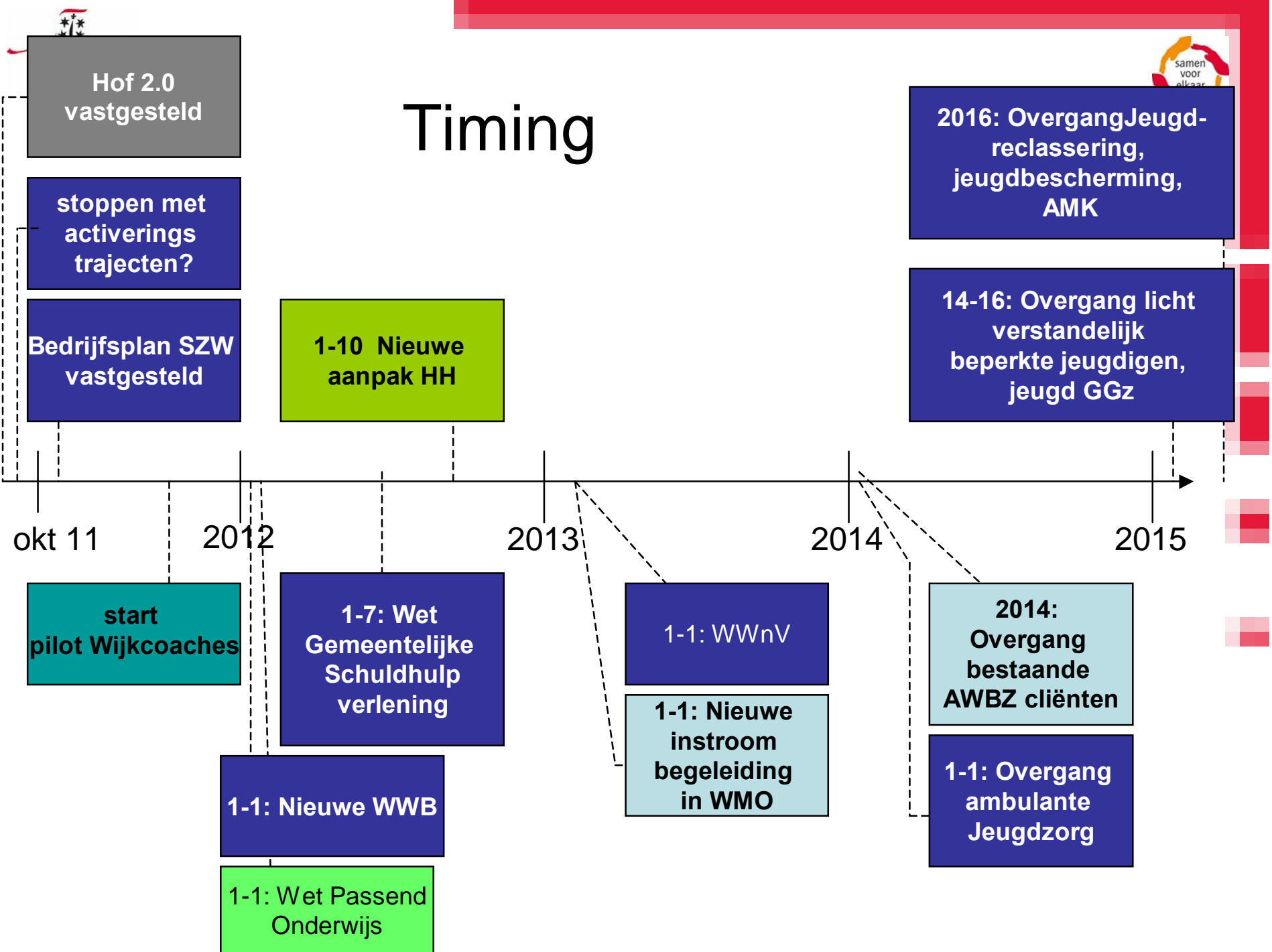

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color. A dark red rectangular box is positioned at the top, containing the title text.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

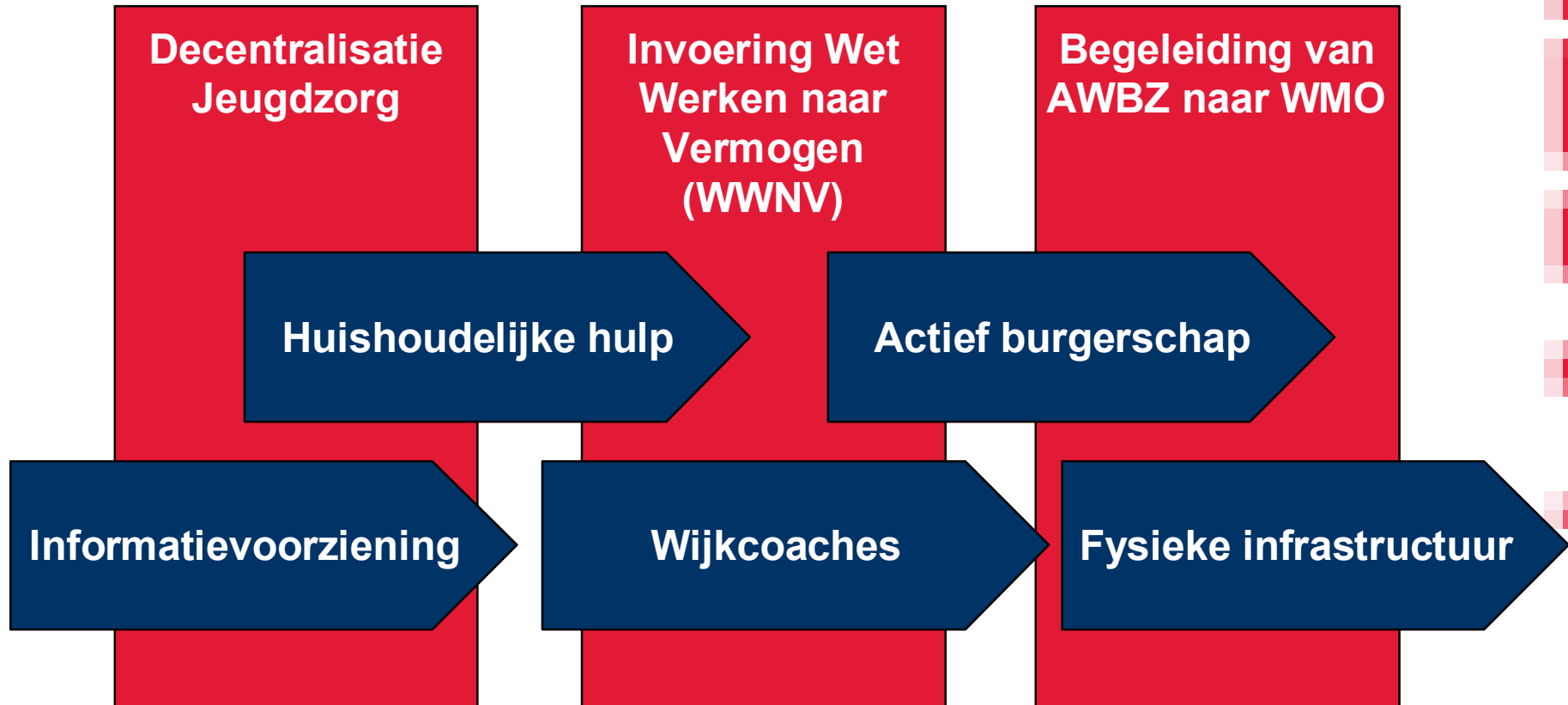
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

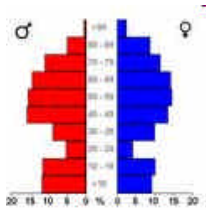
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

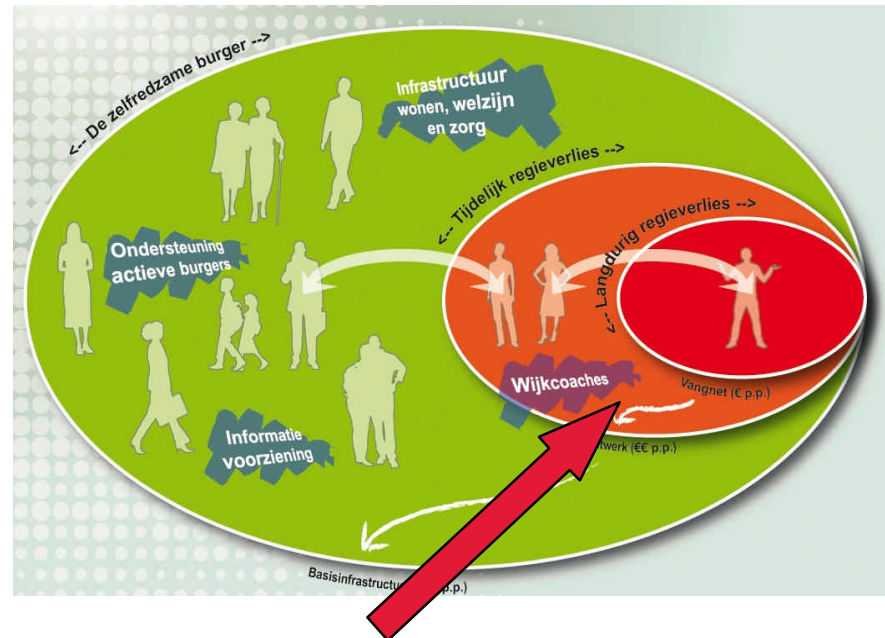

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

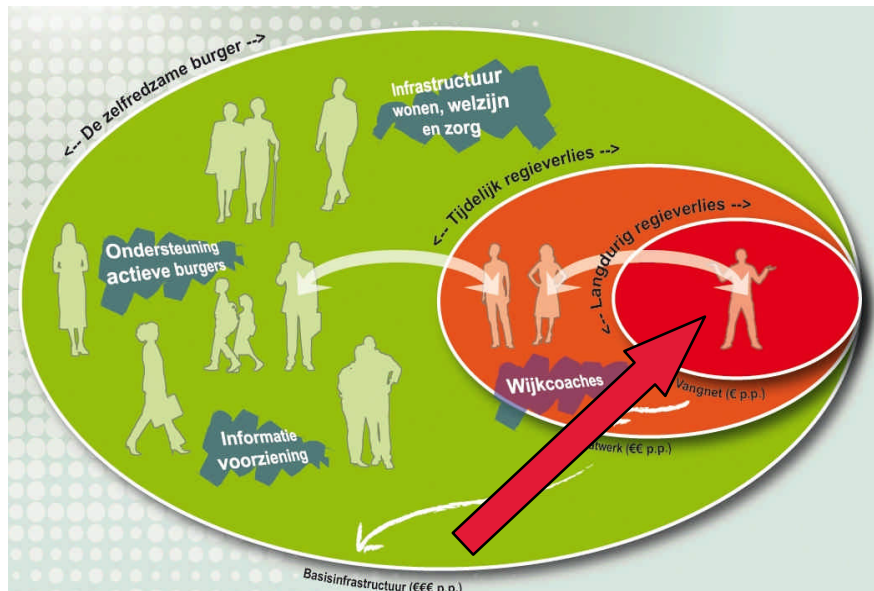
Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

Maslow

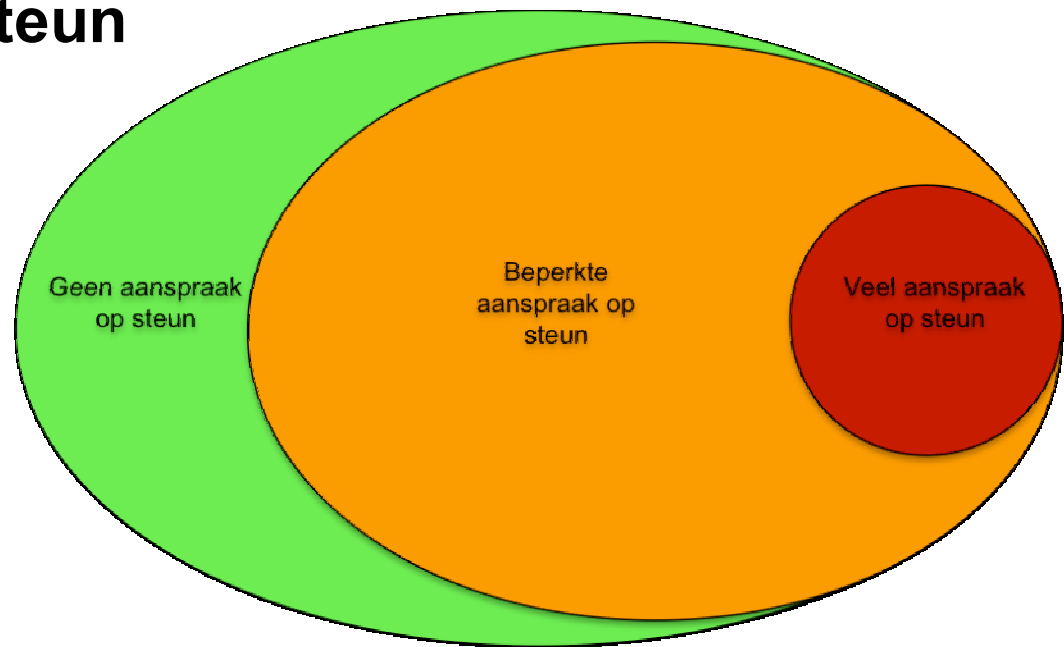
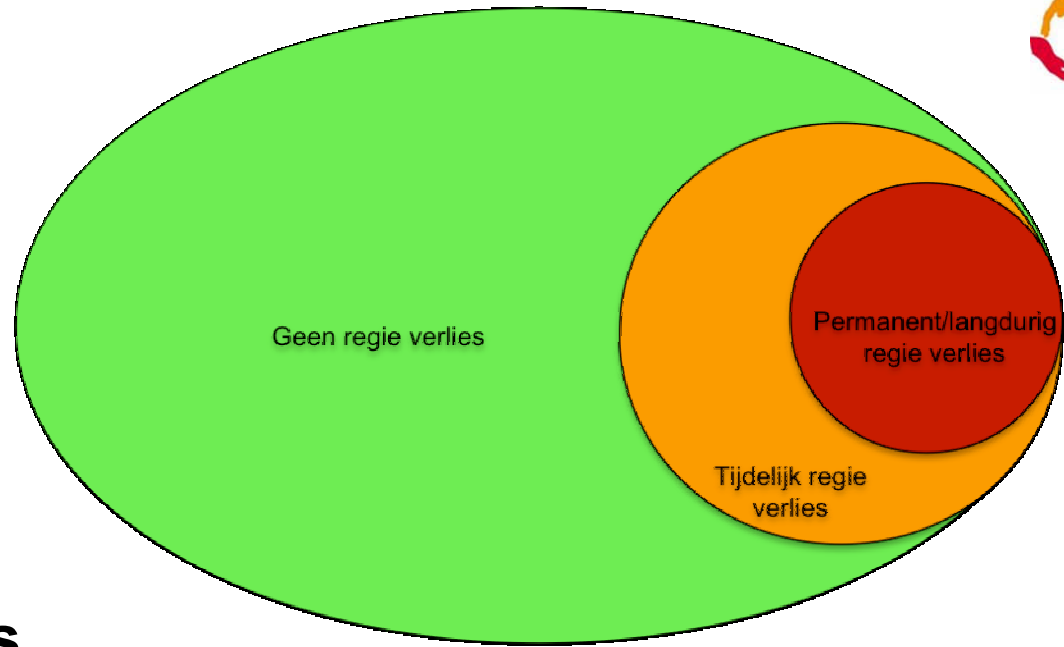
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

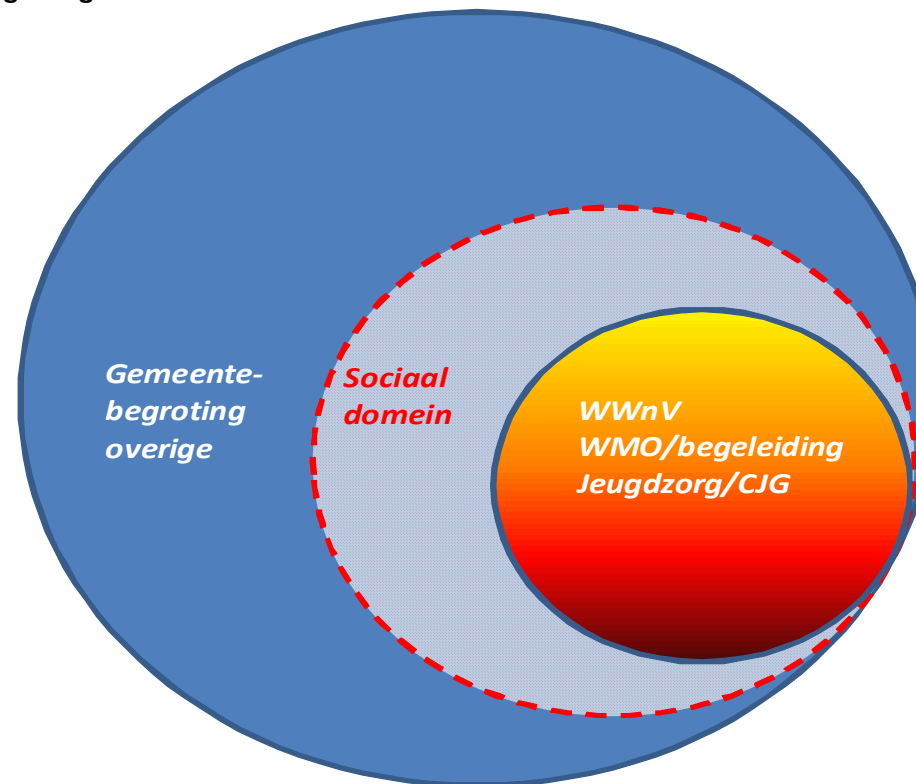
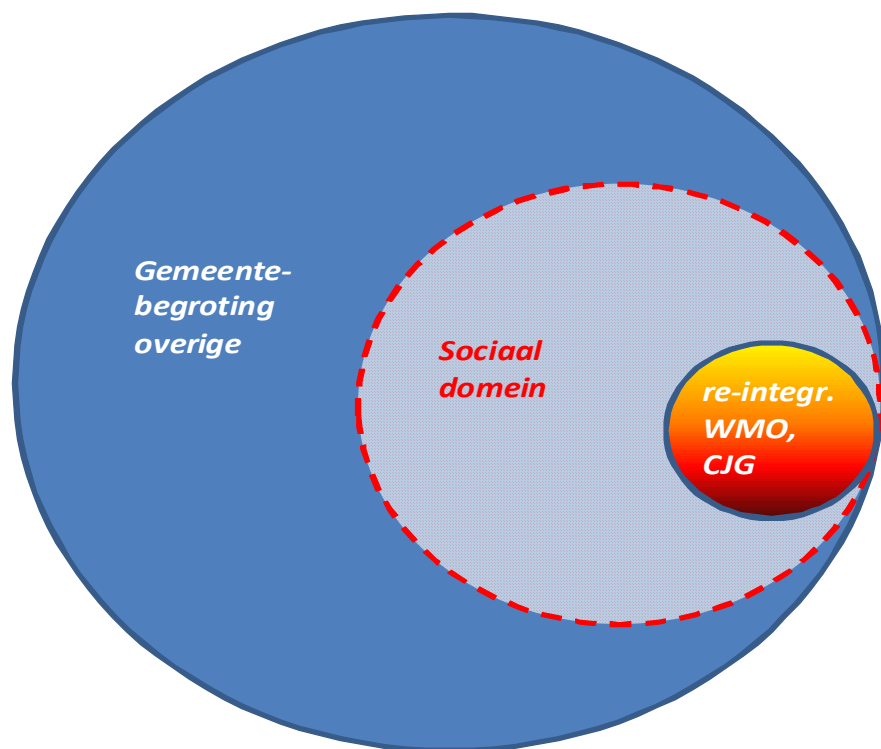
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

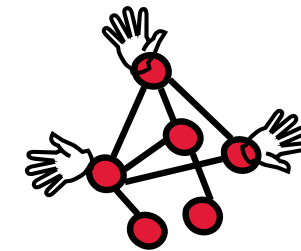
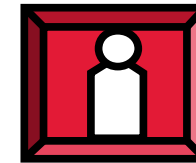

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

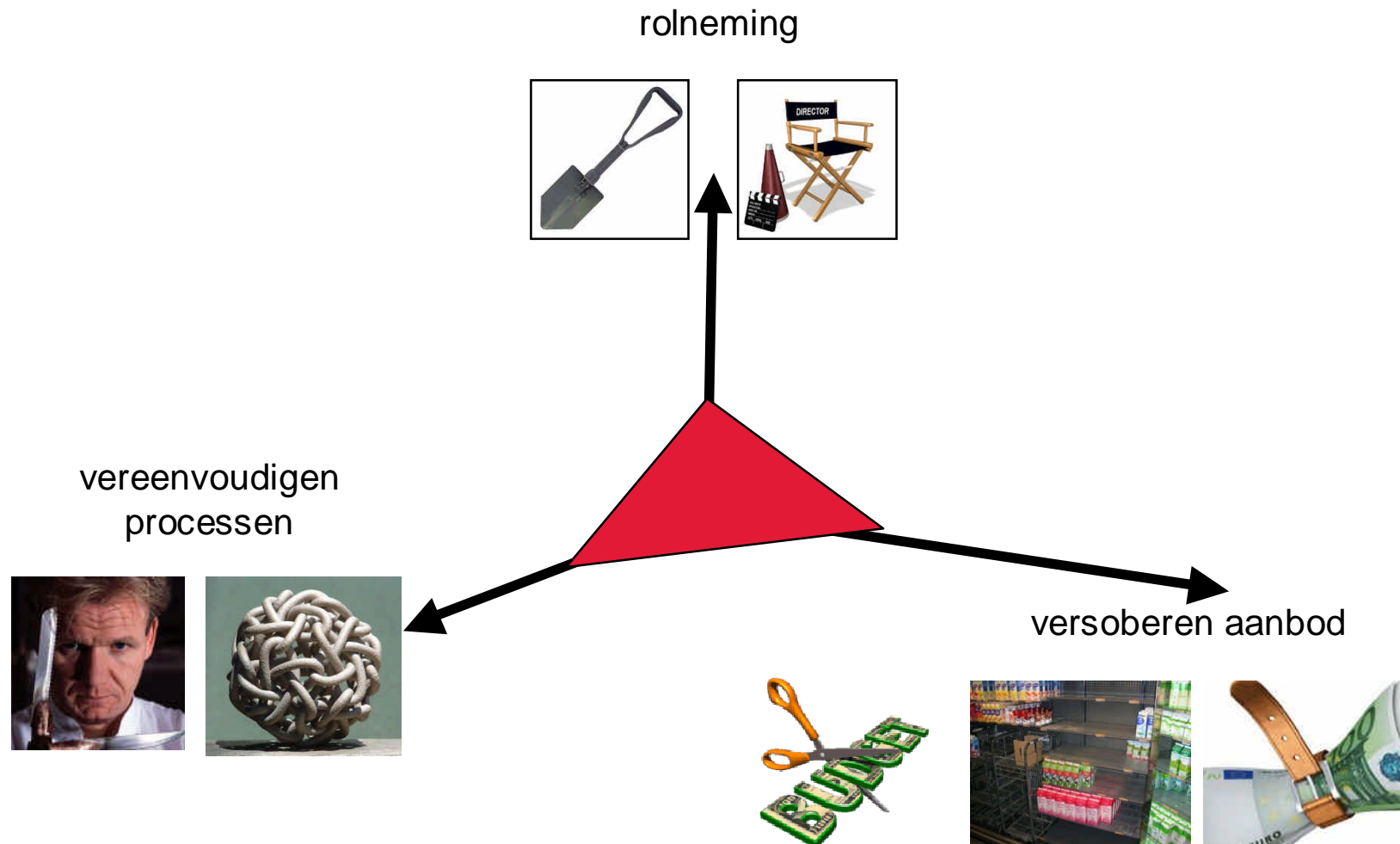
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

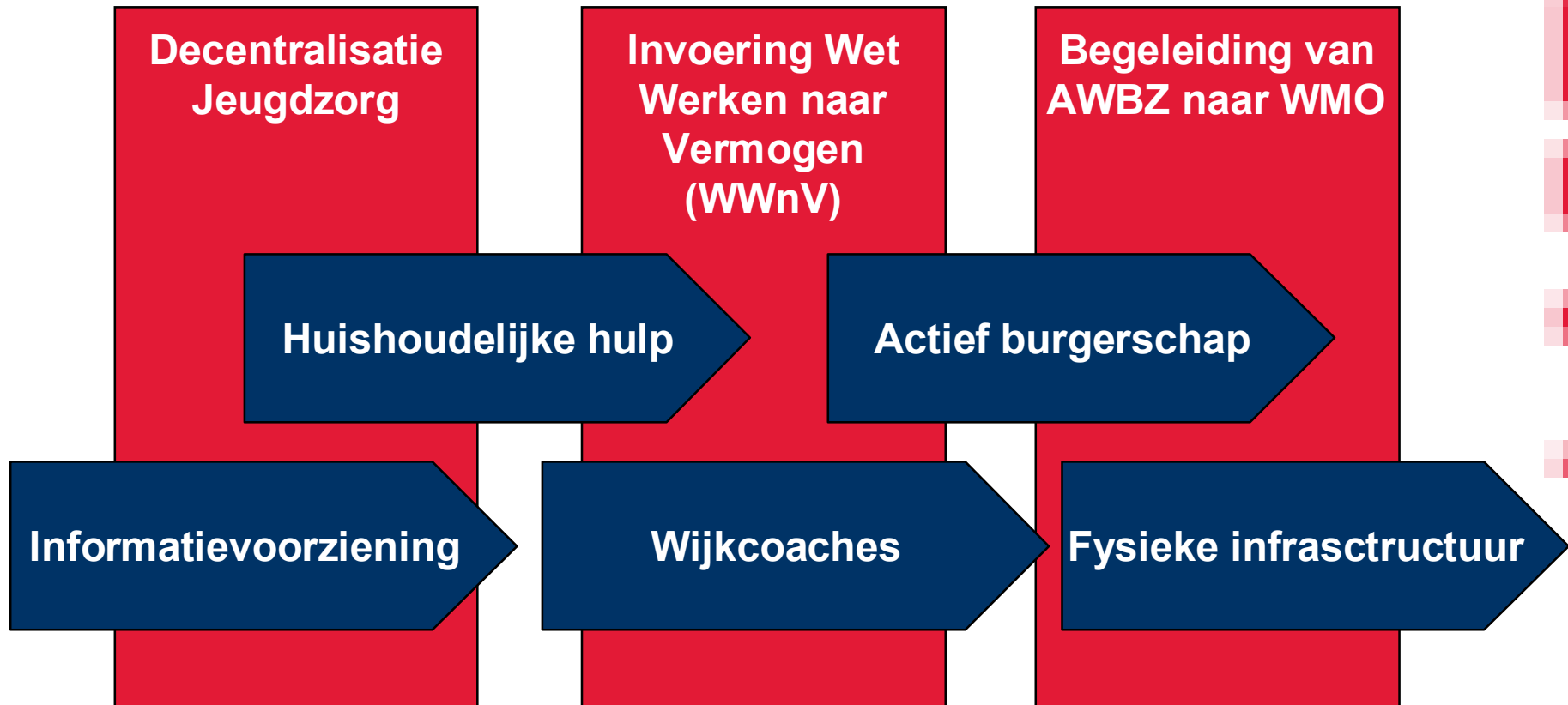

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

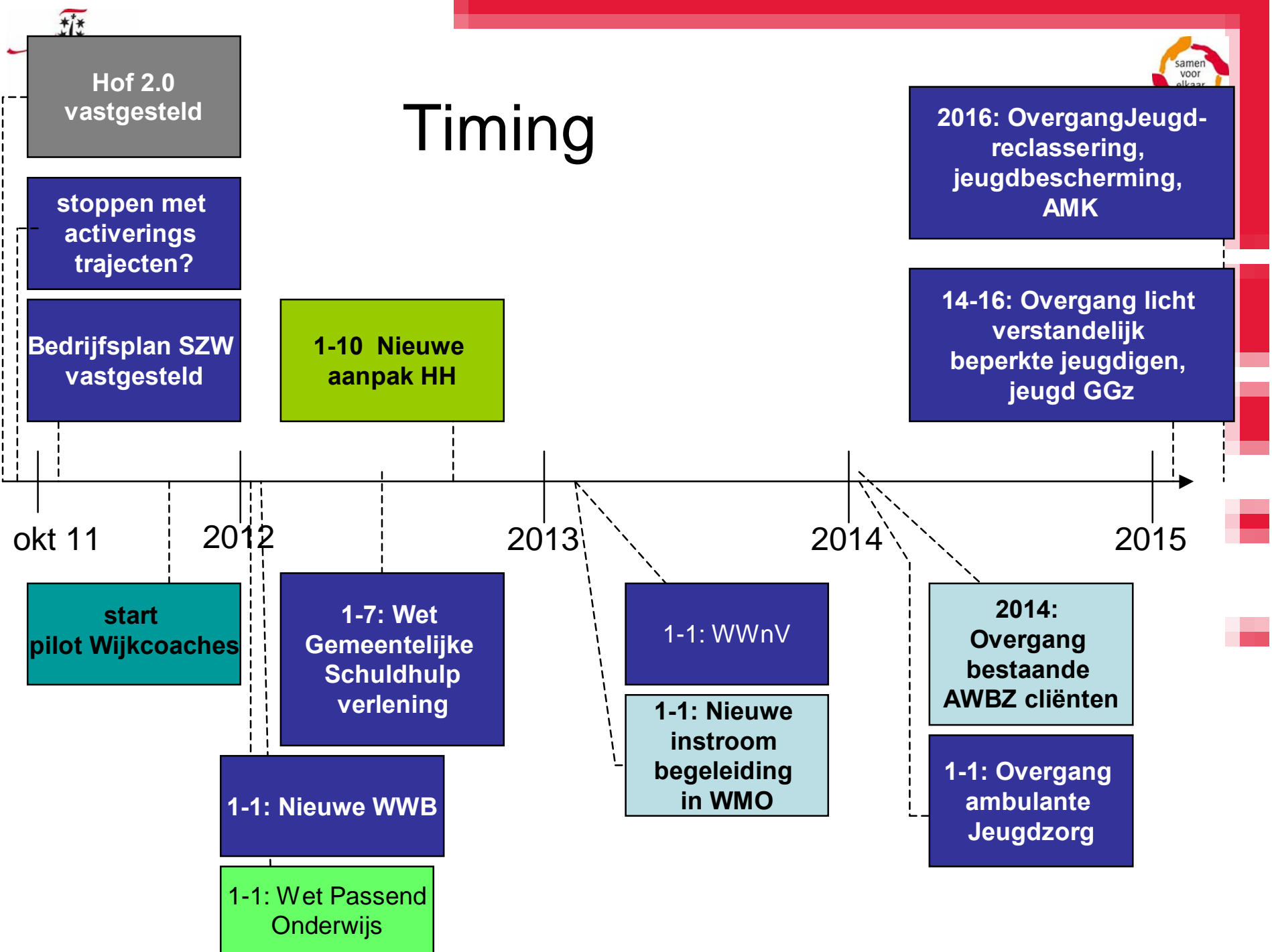

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color. A dark red rectangular box is positioned at the top, containing the title text.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

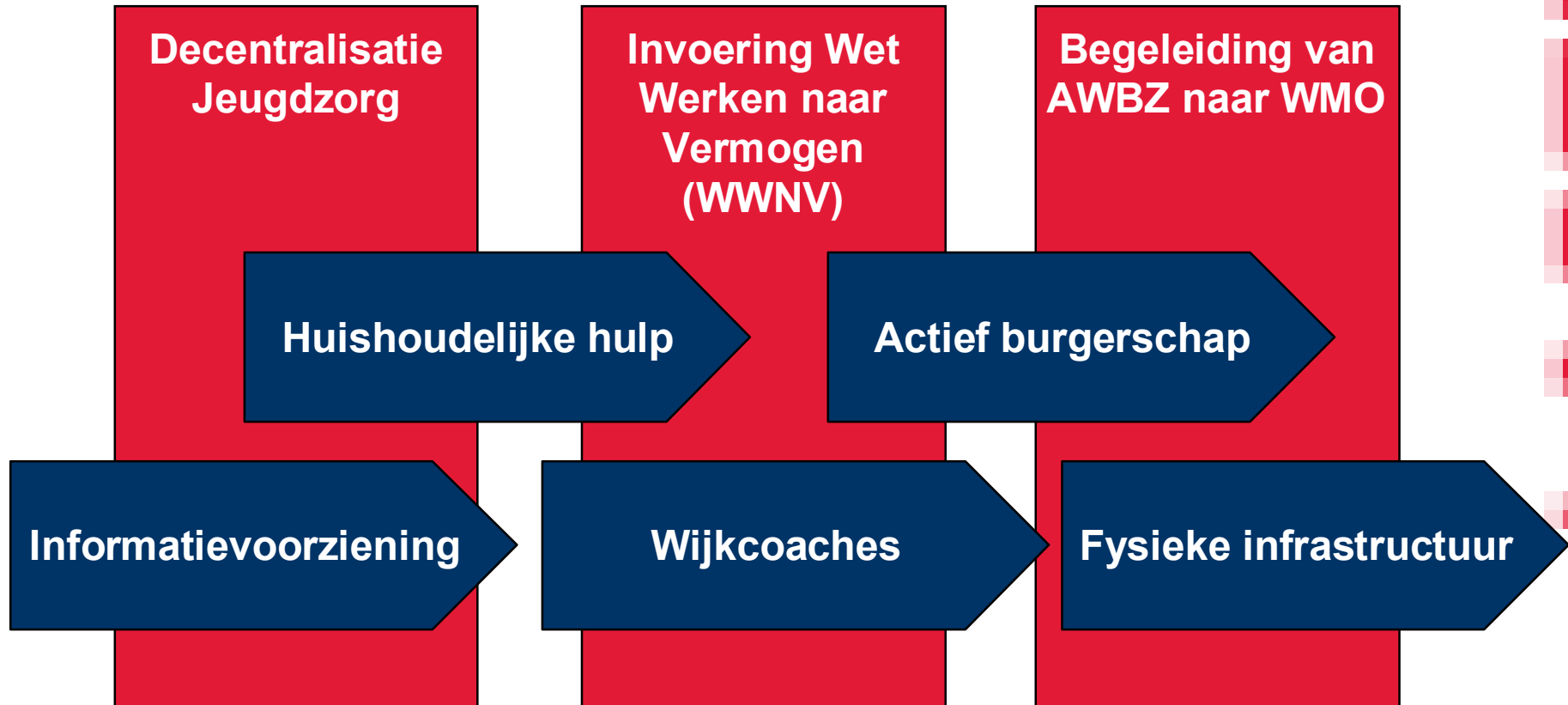
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

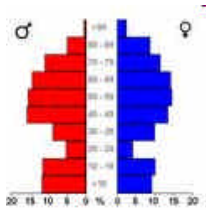
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

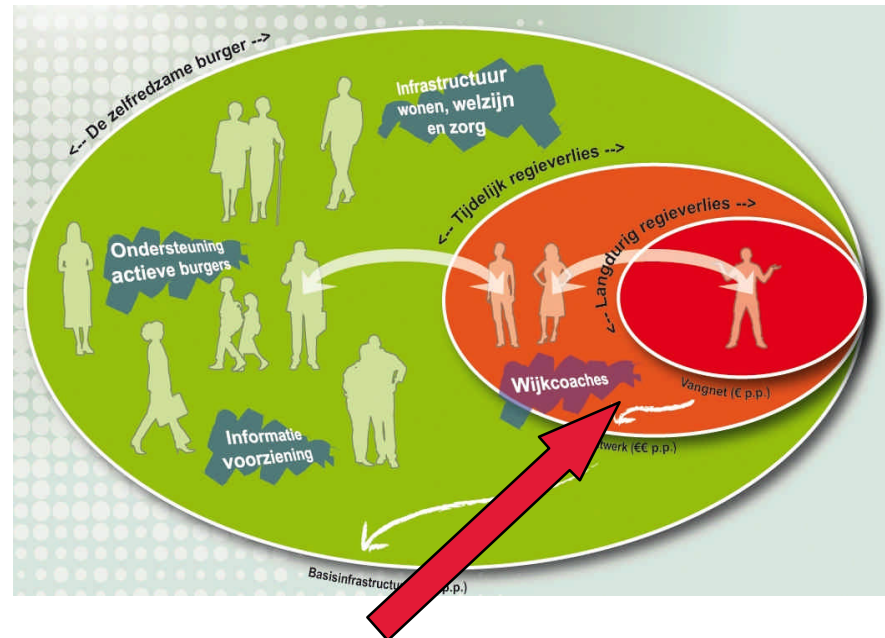
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

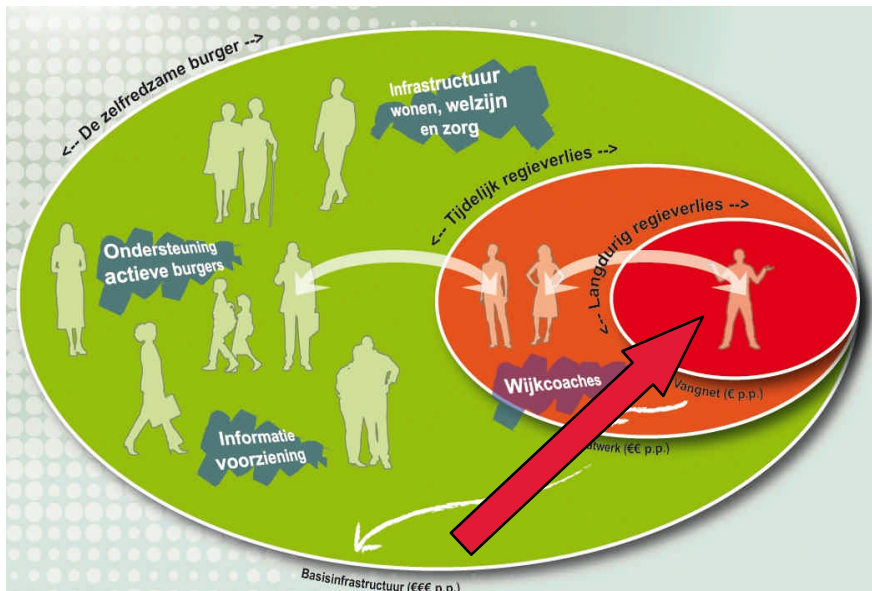
Maslow

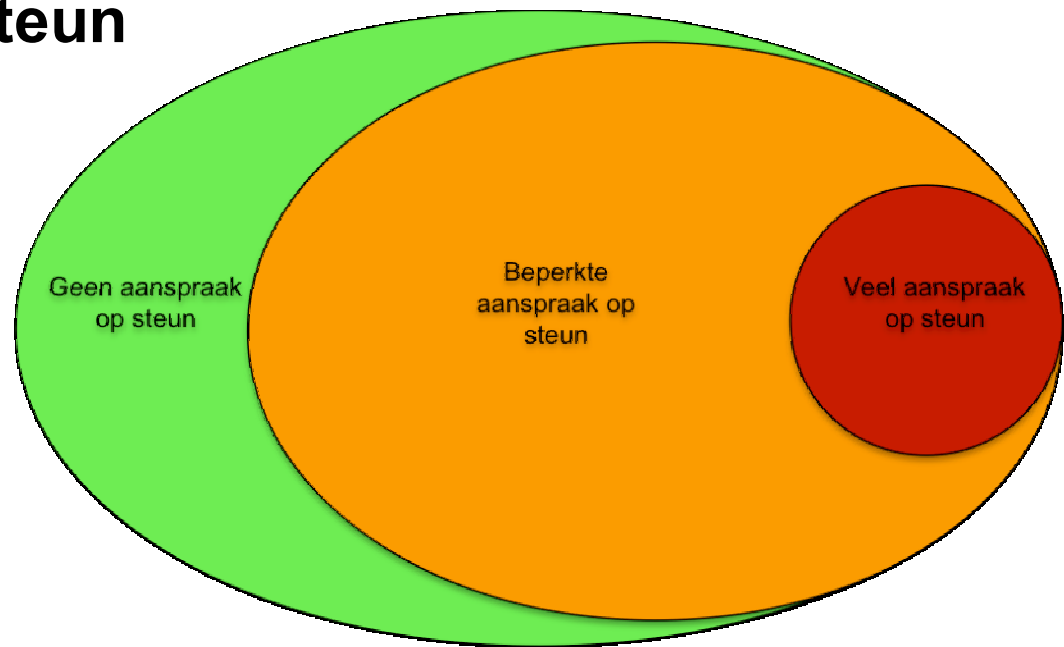
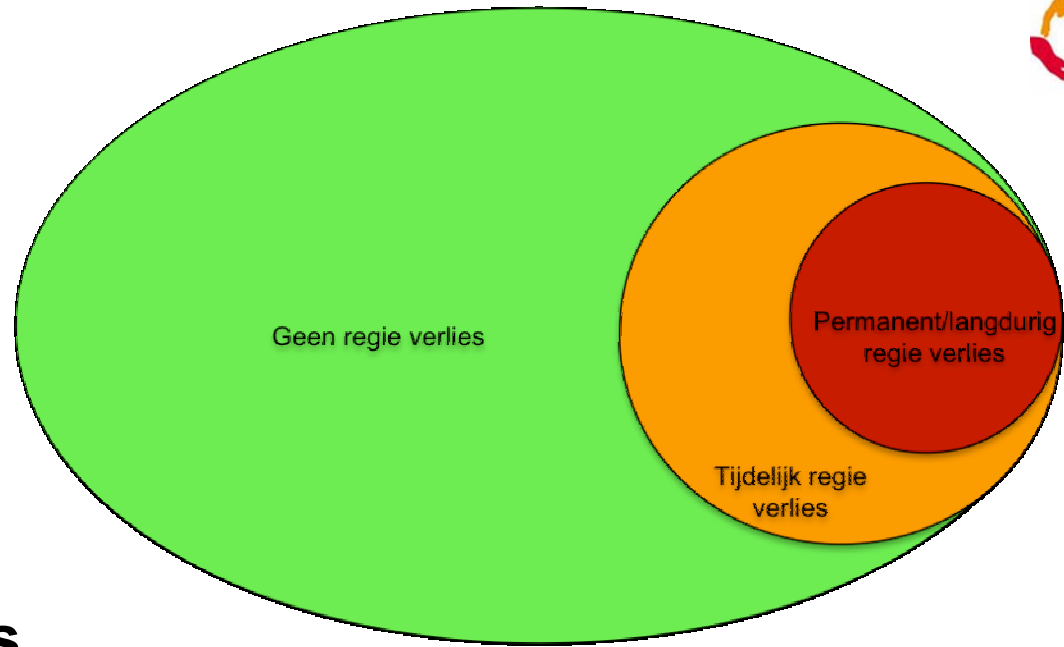
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

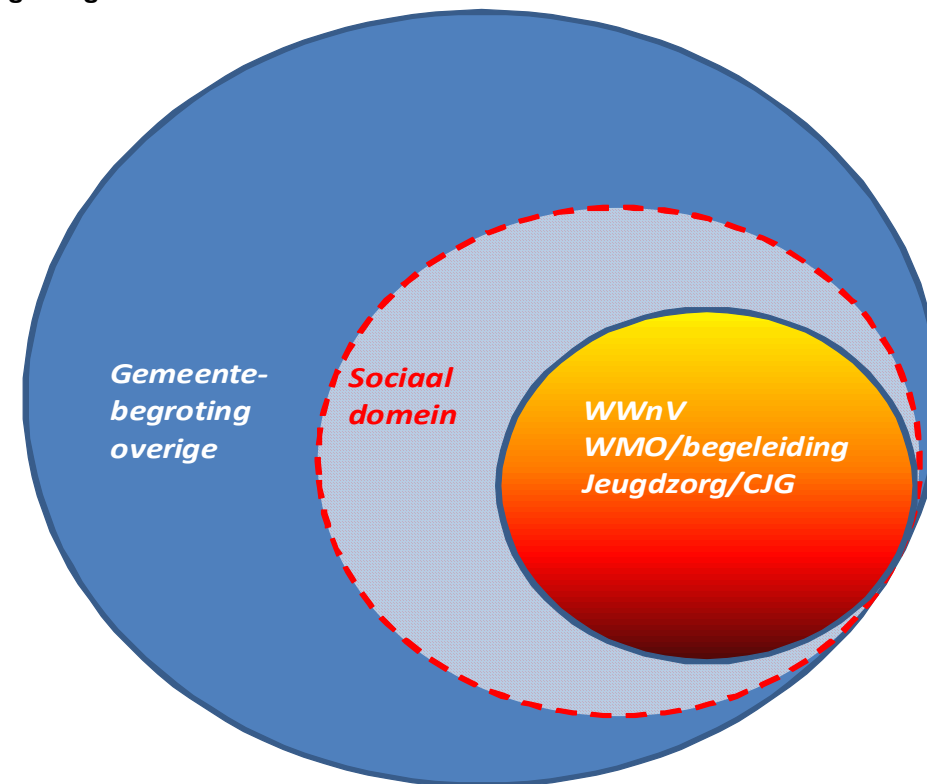
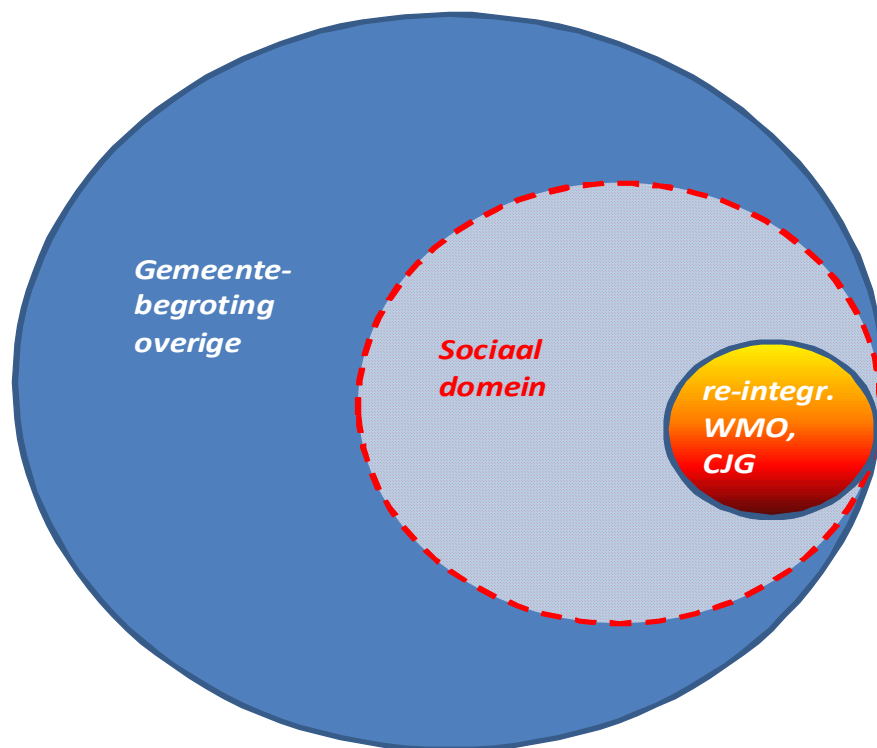
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

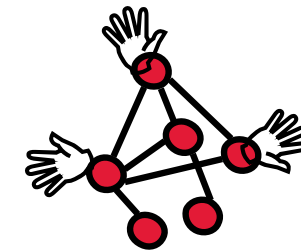
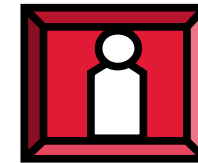

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

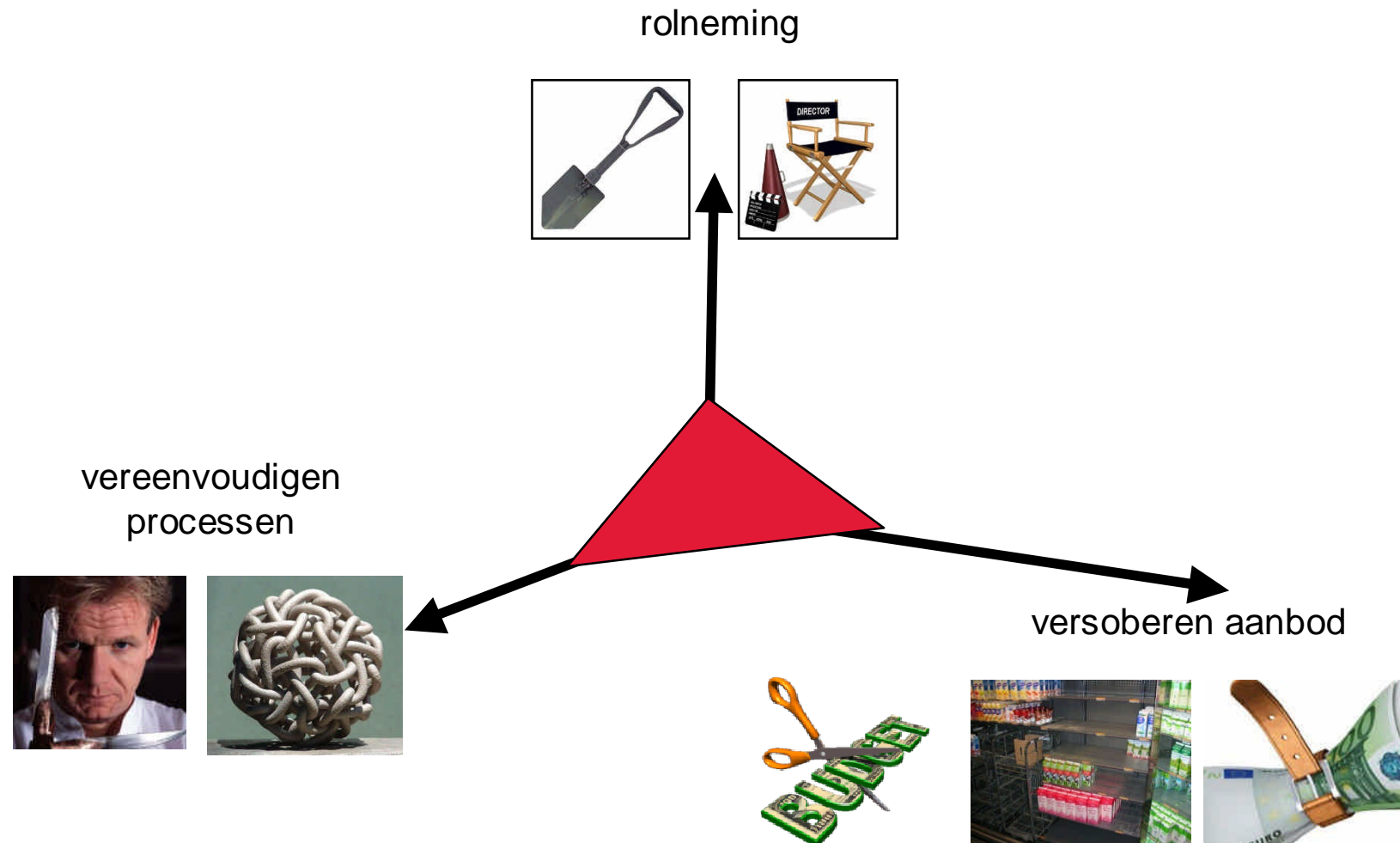
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

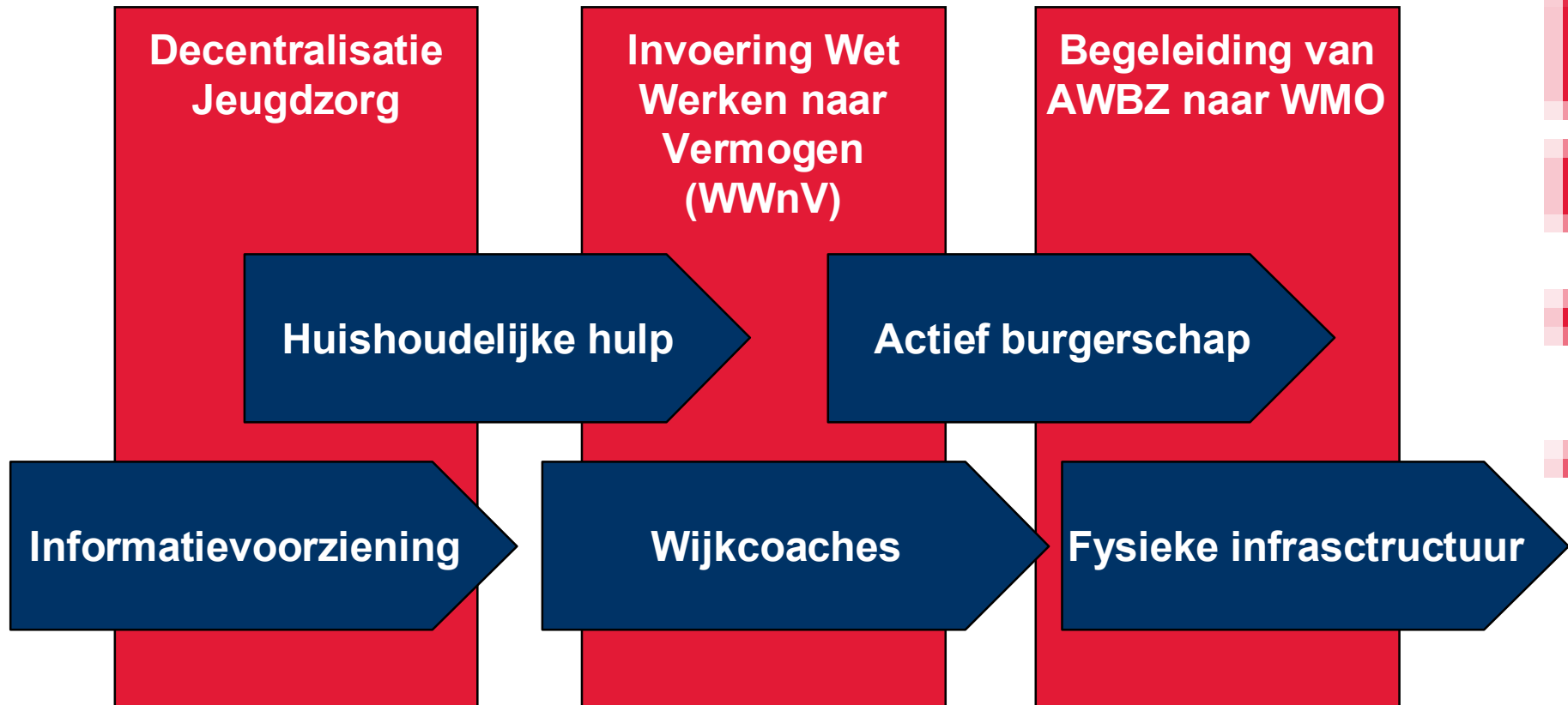

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

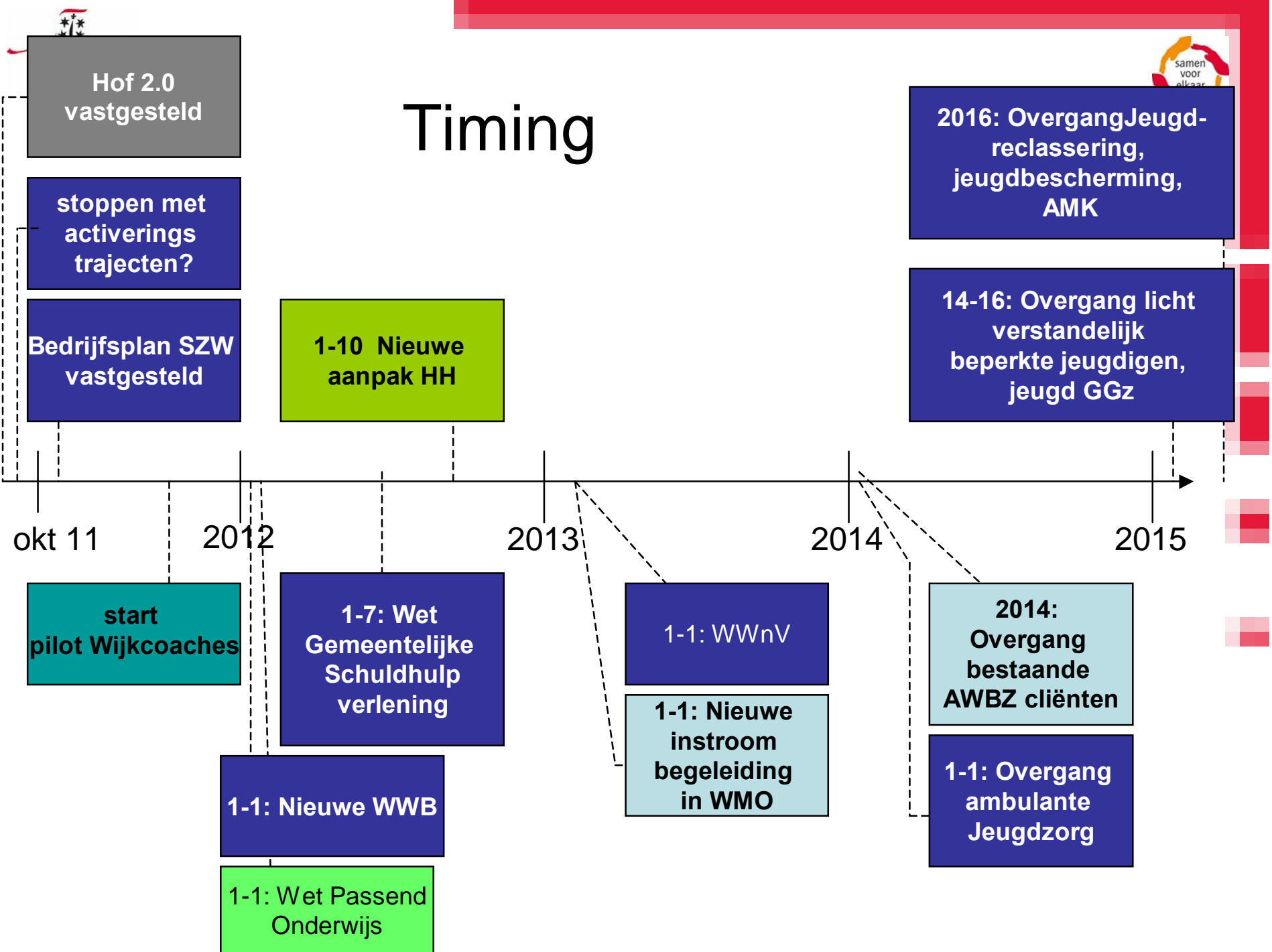

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

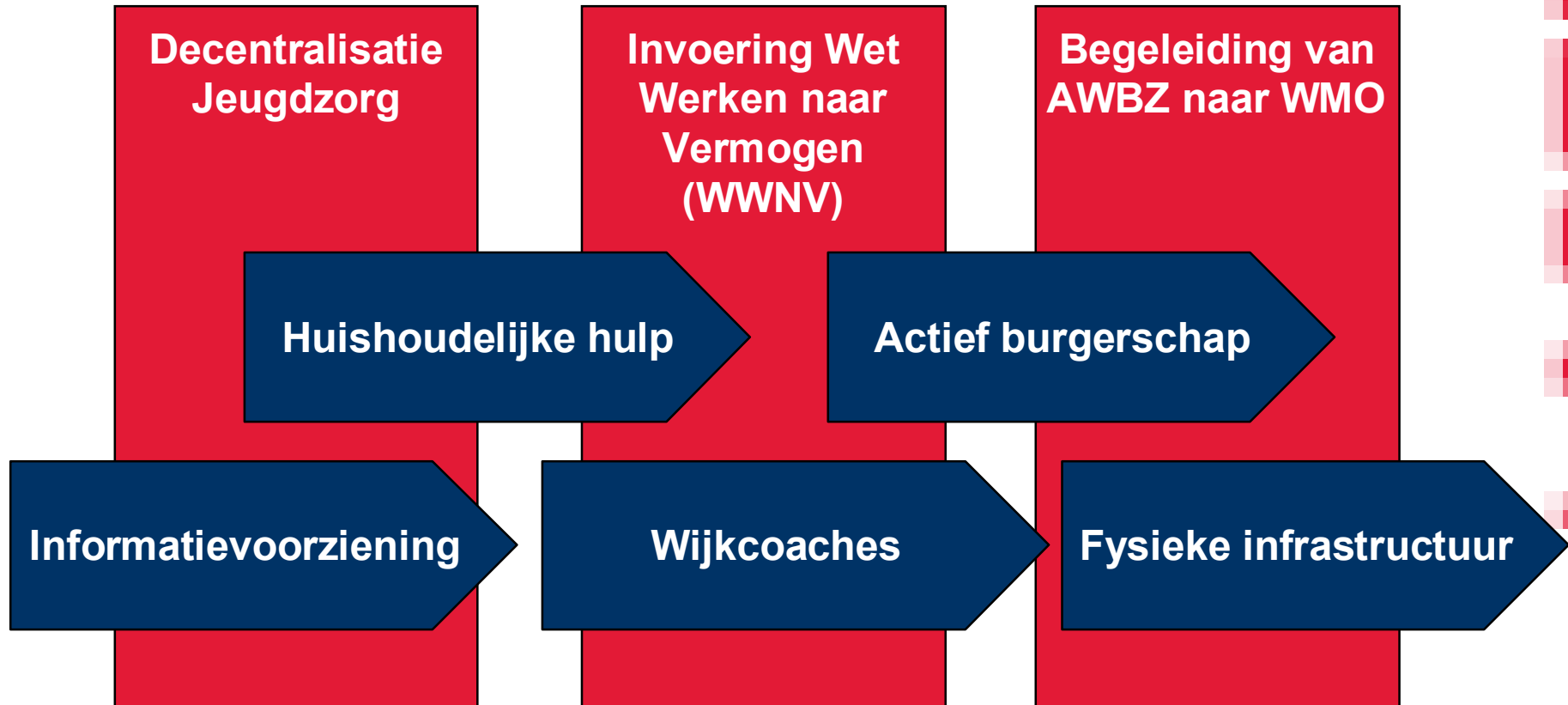
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

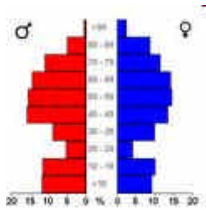
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

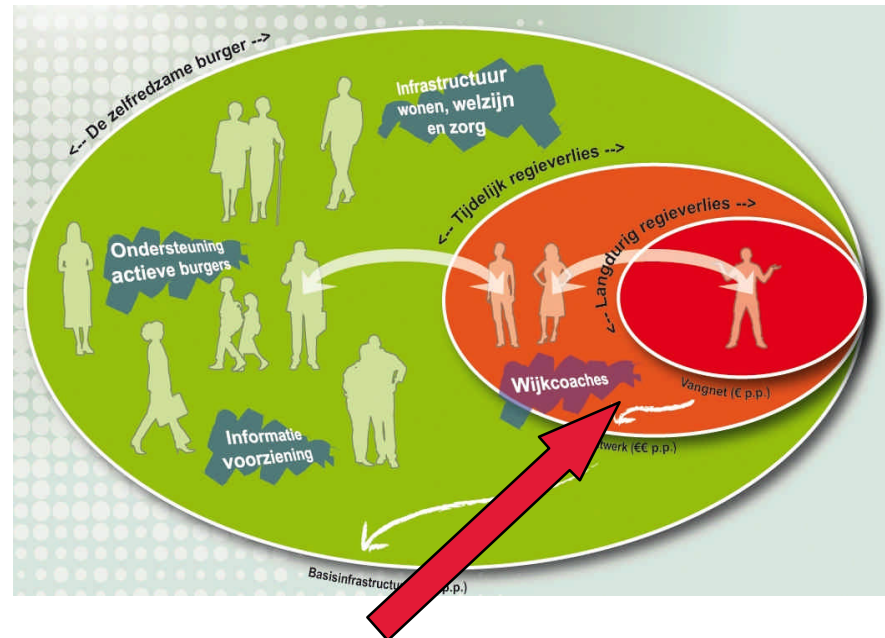
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

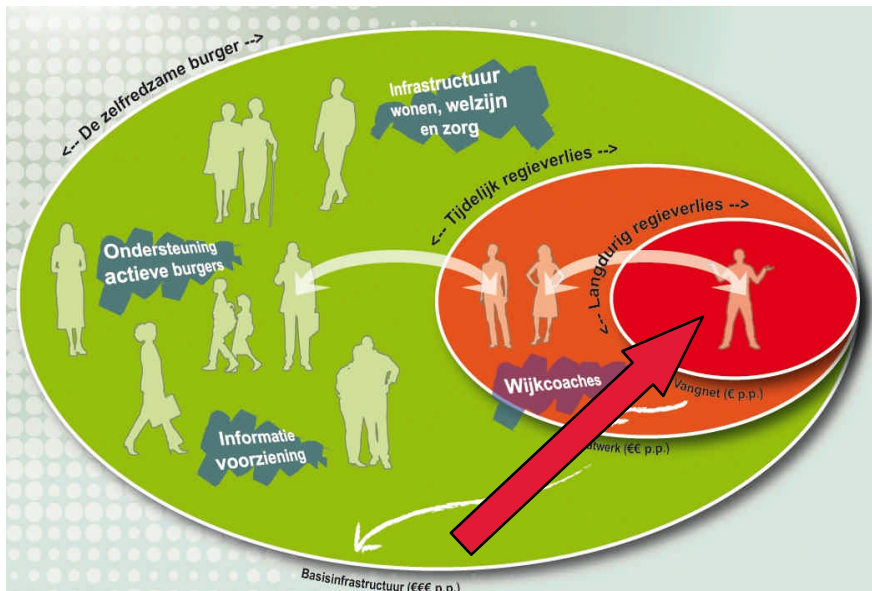
Maslow

Permanent regieverlies

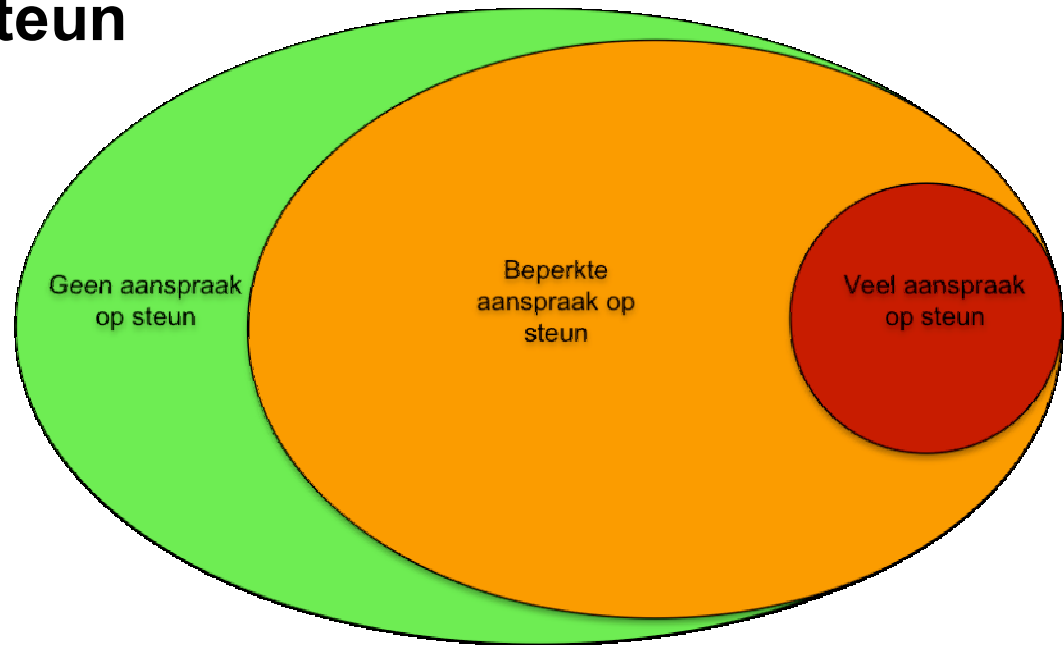
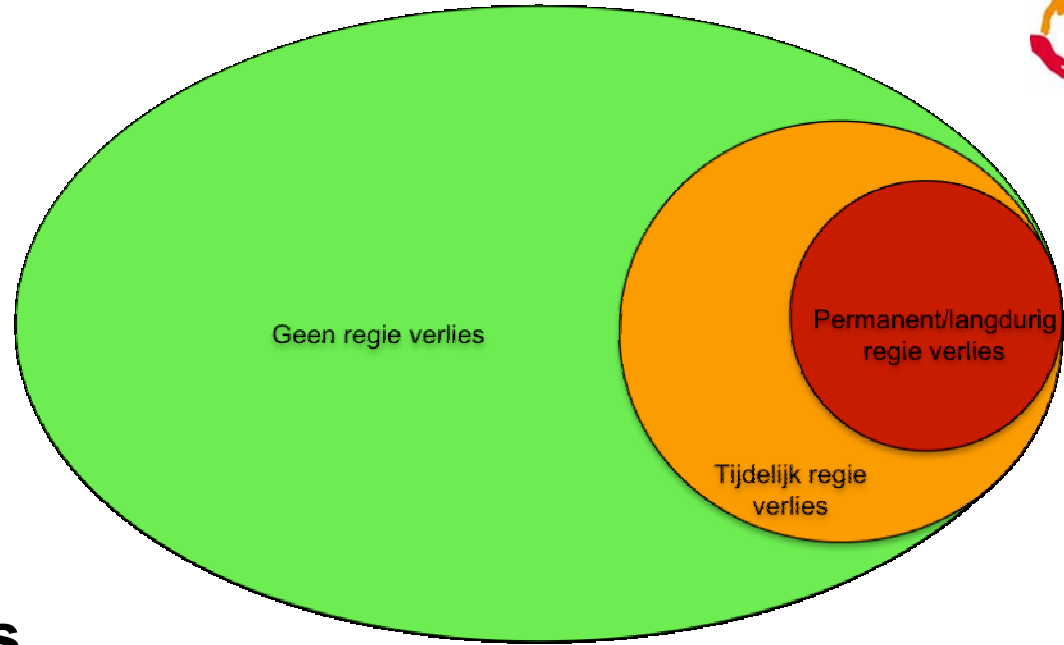
Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

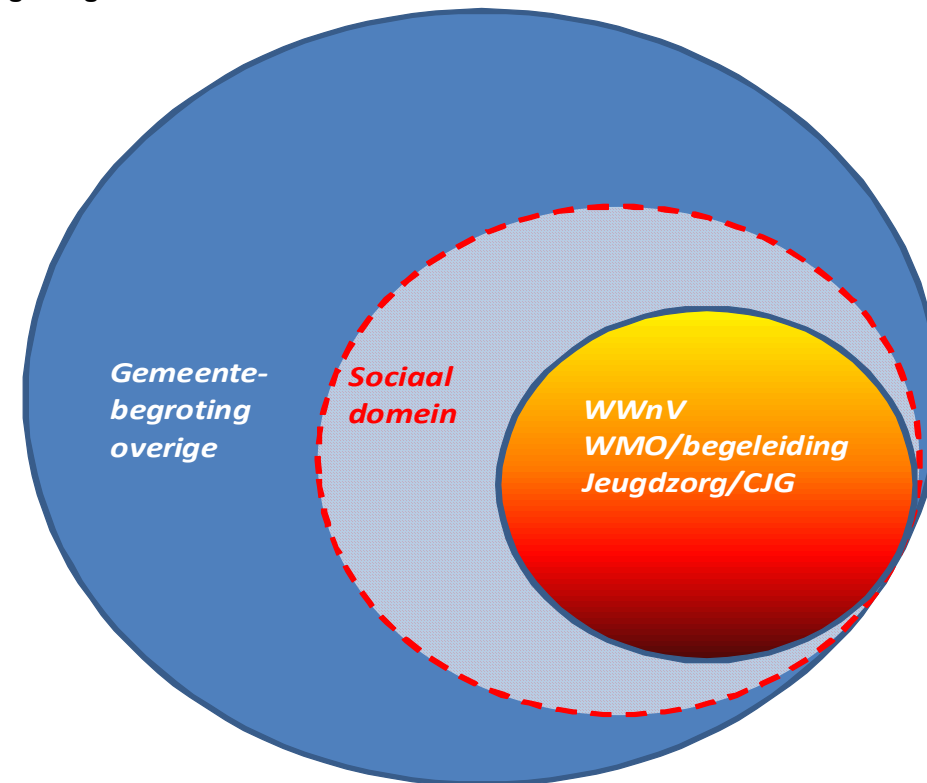
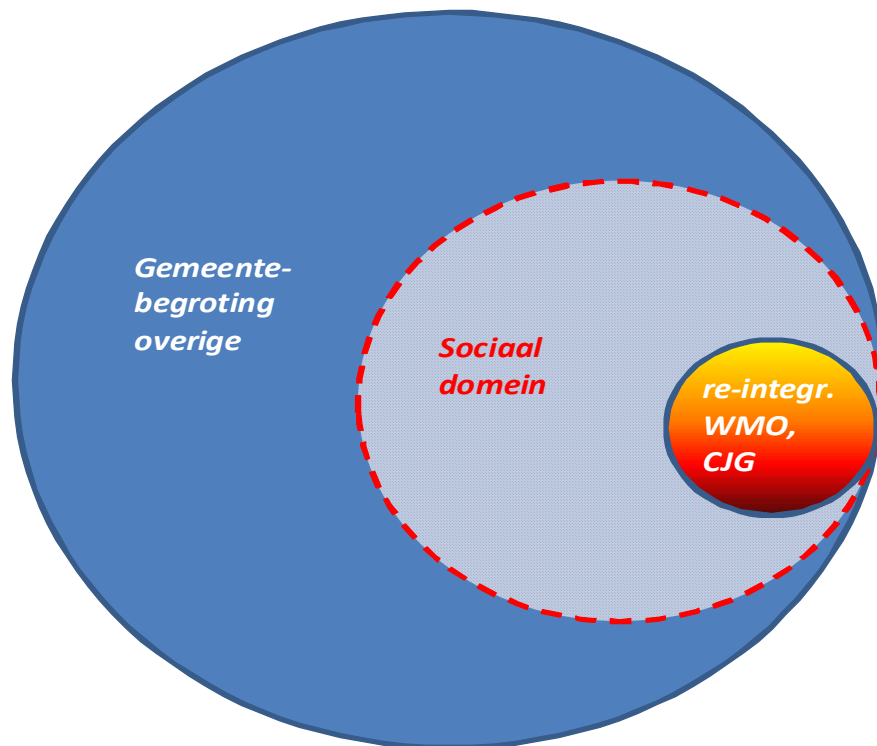
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

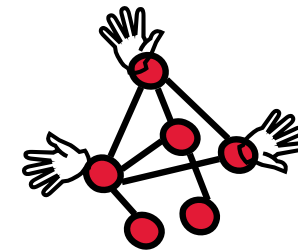
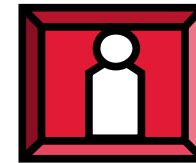

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

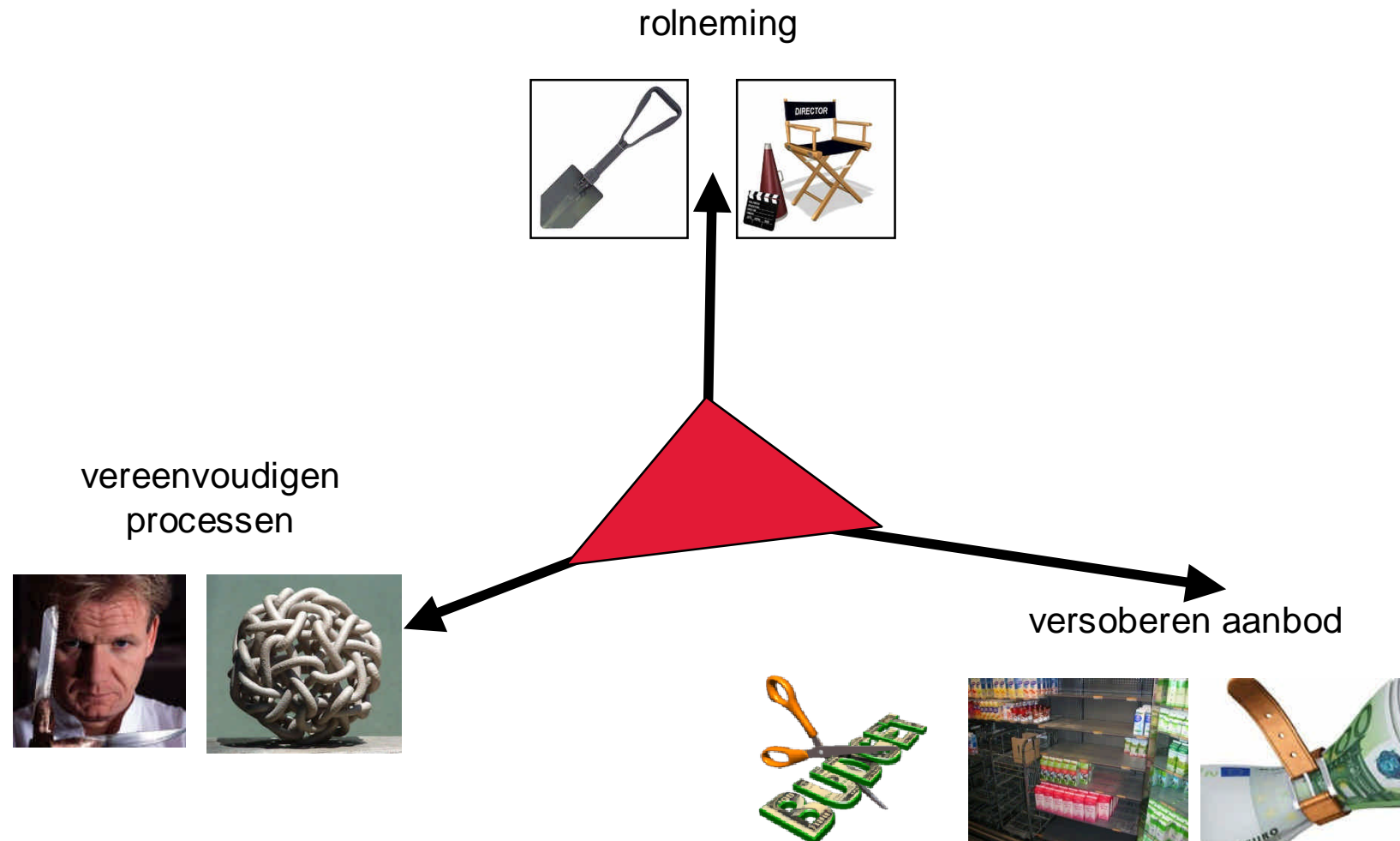
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

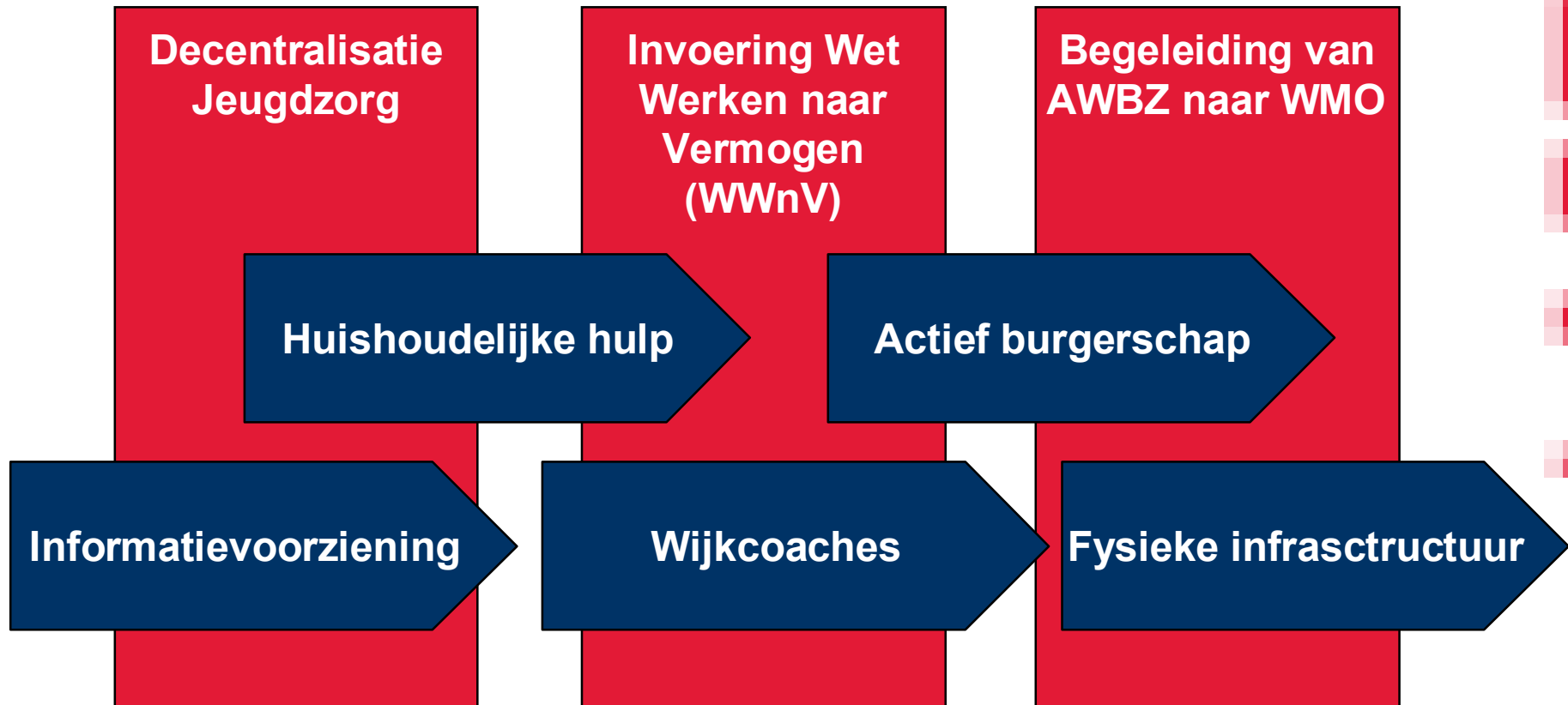
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

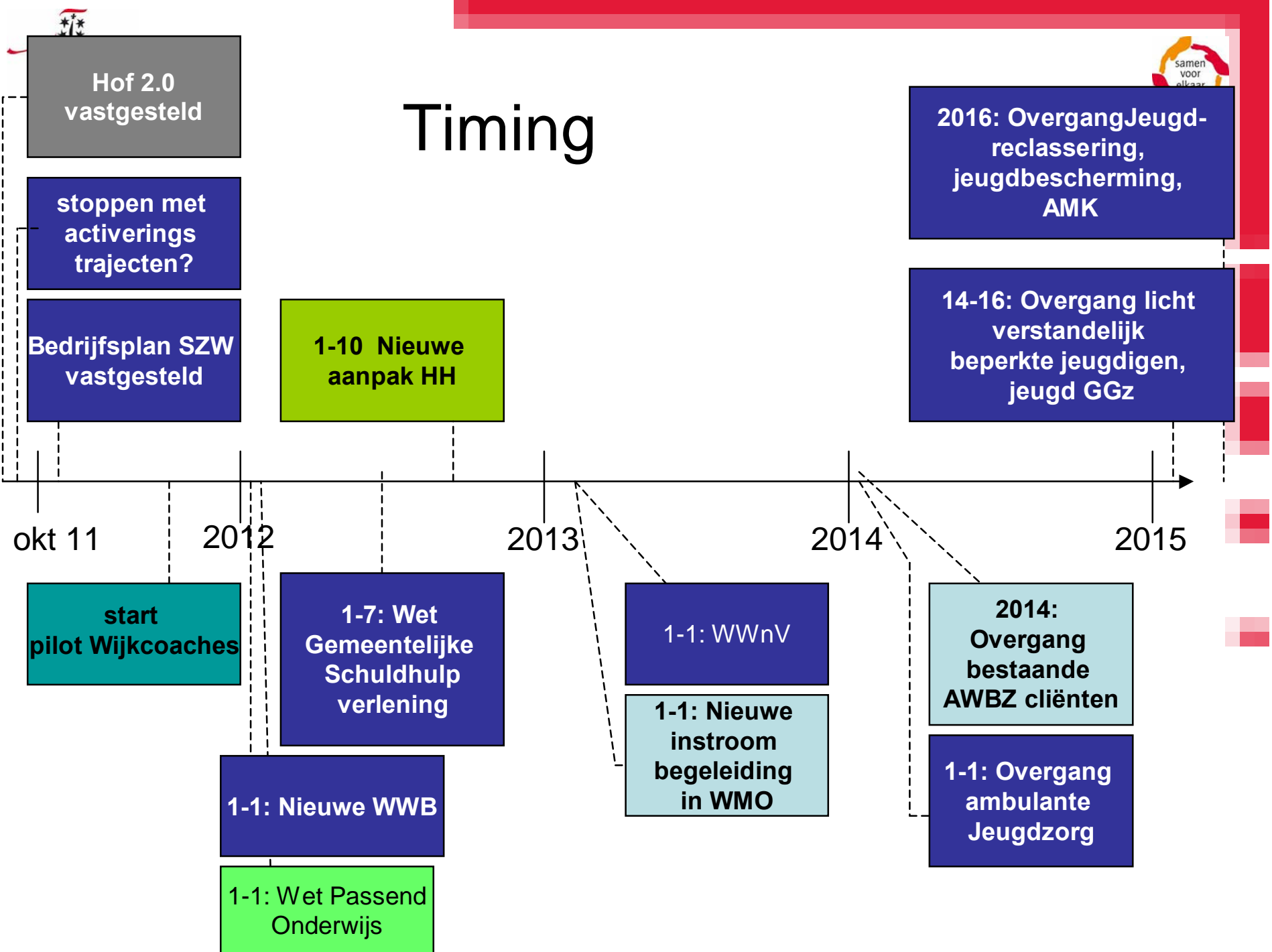
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

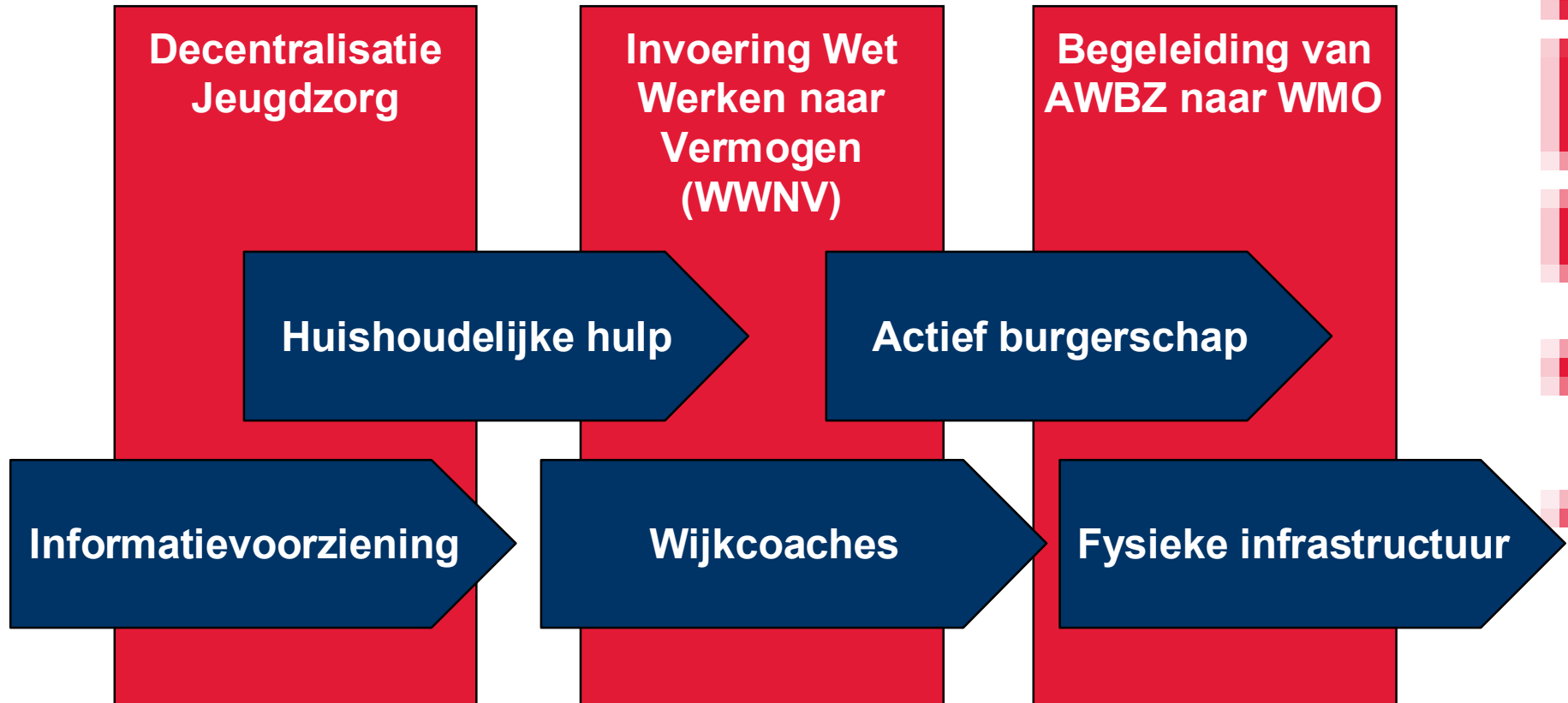
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

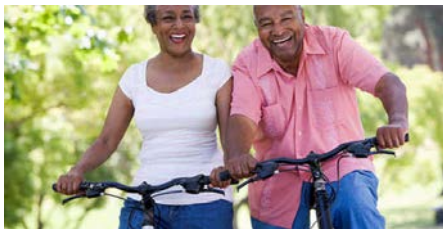
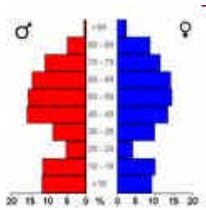
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

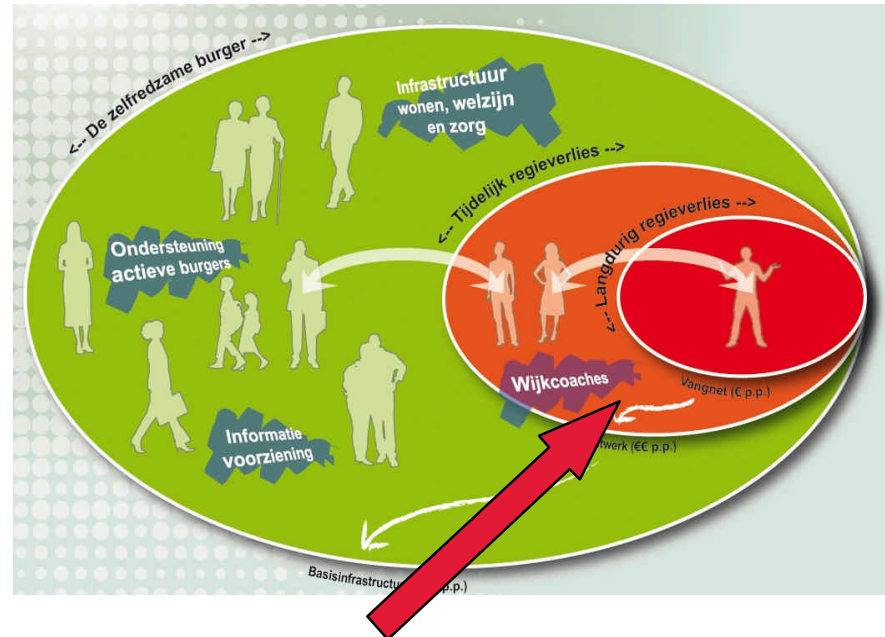
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

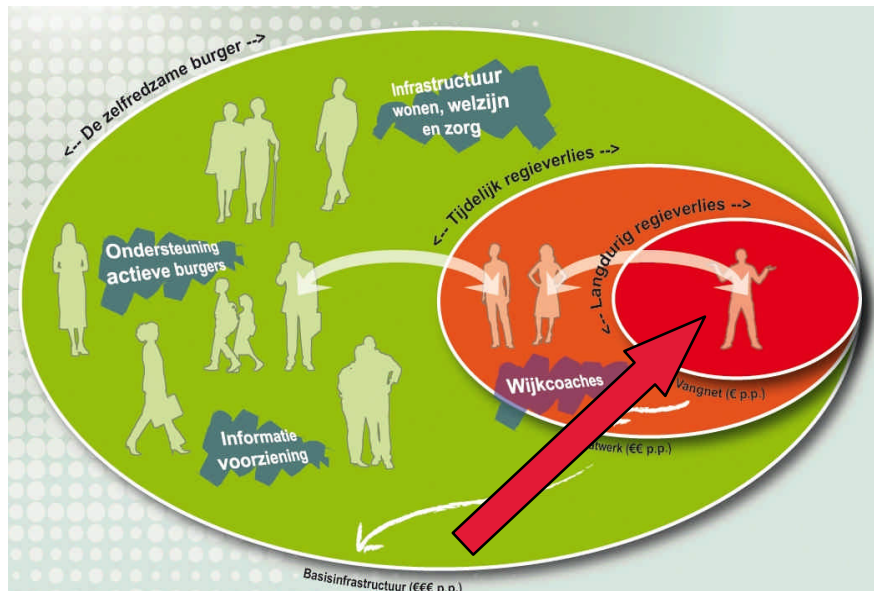

Maslow

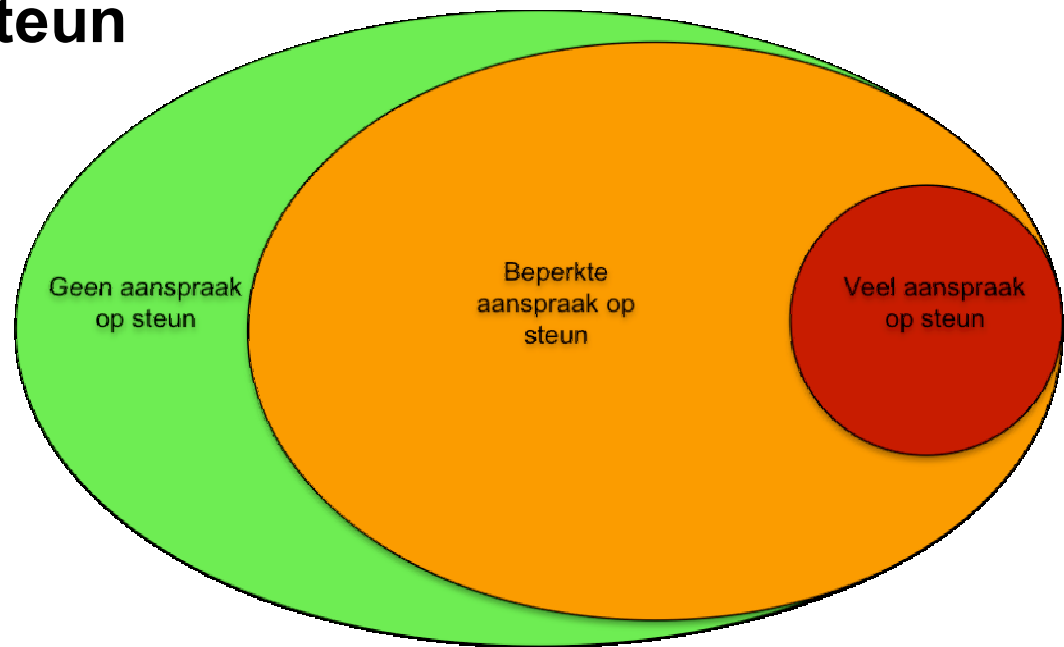
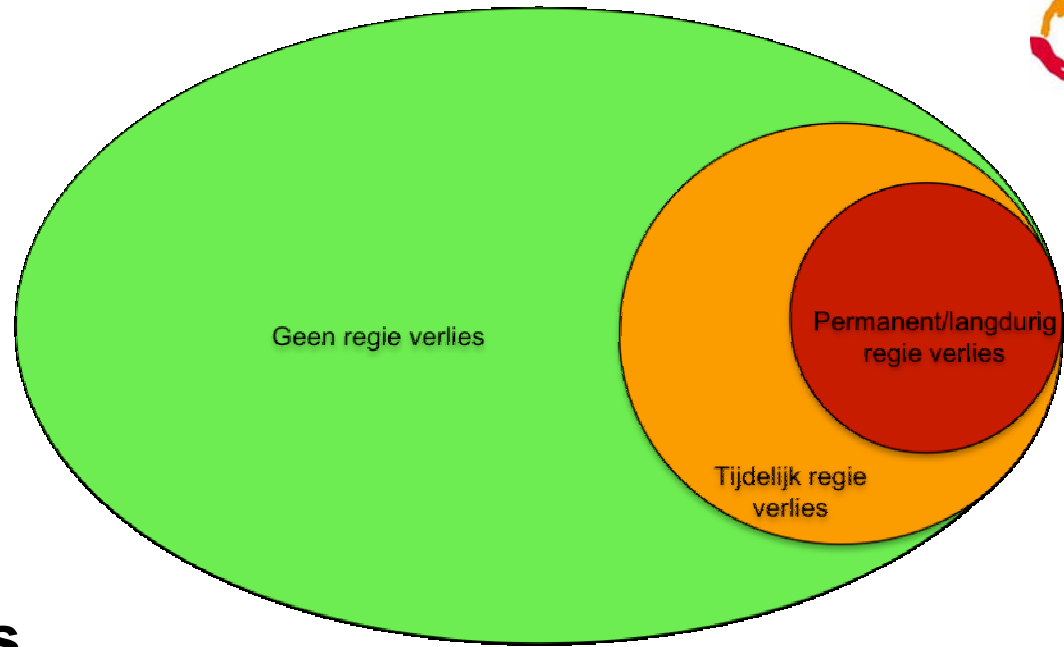
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

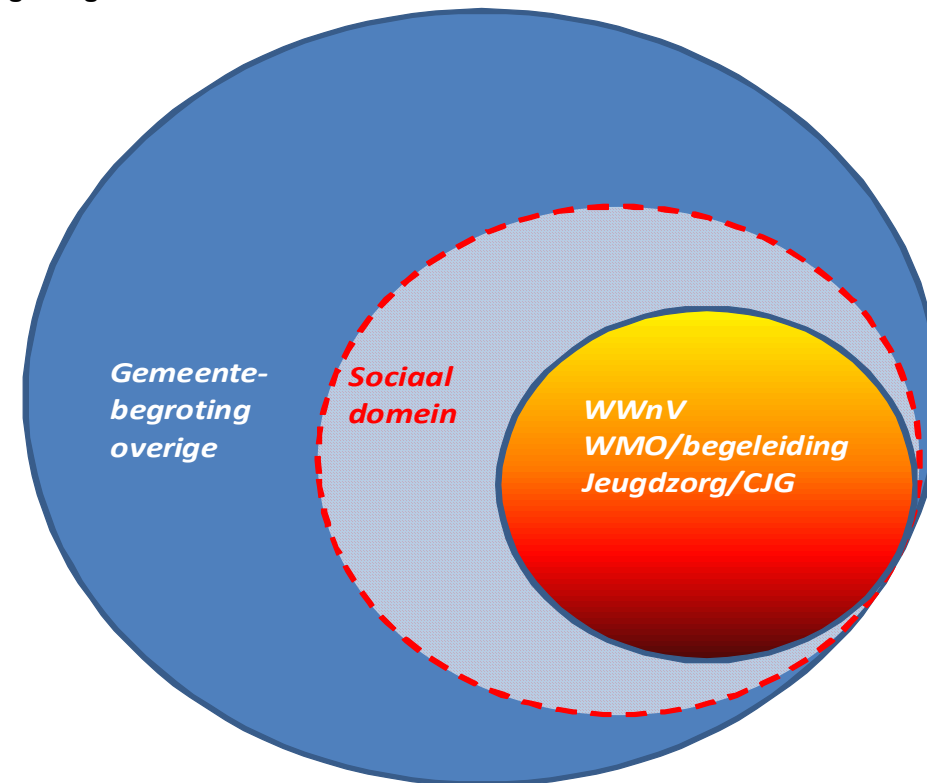
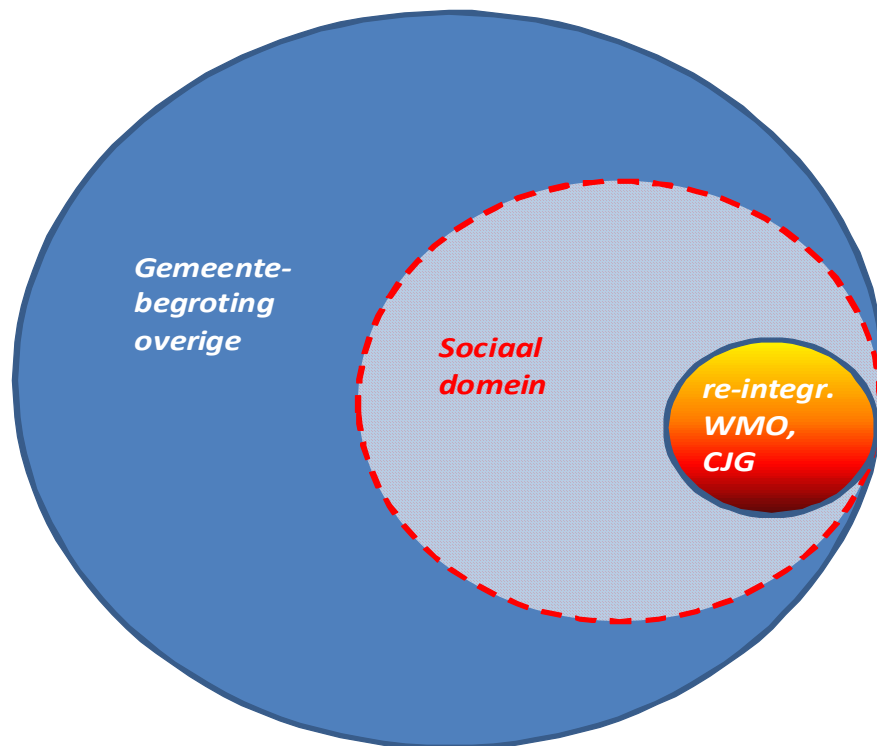

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

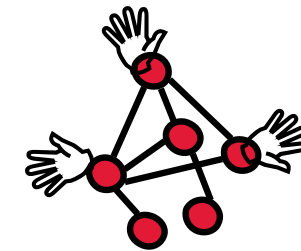
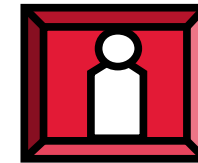

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

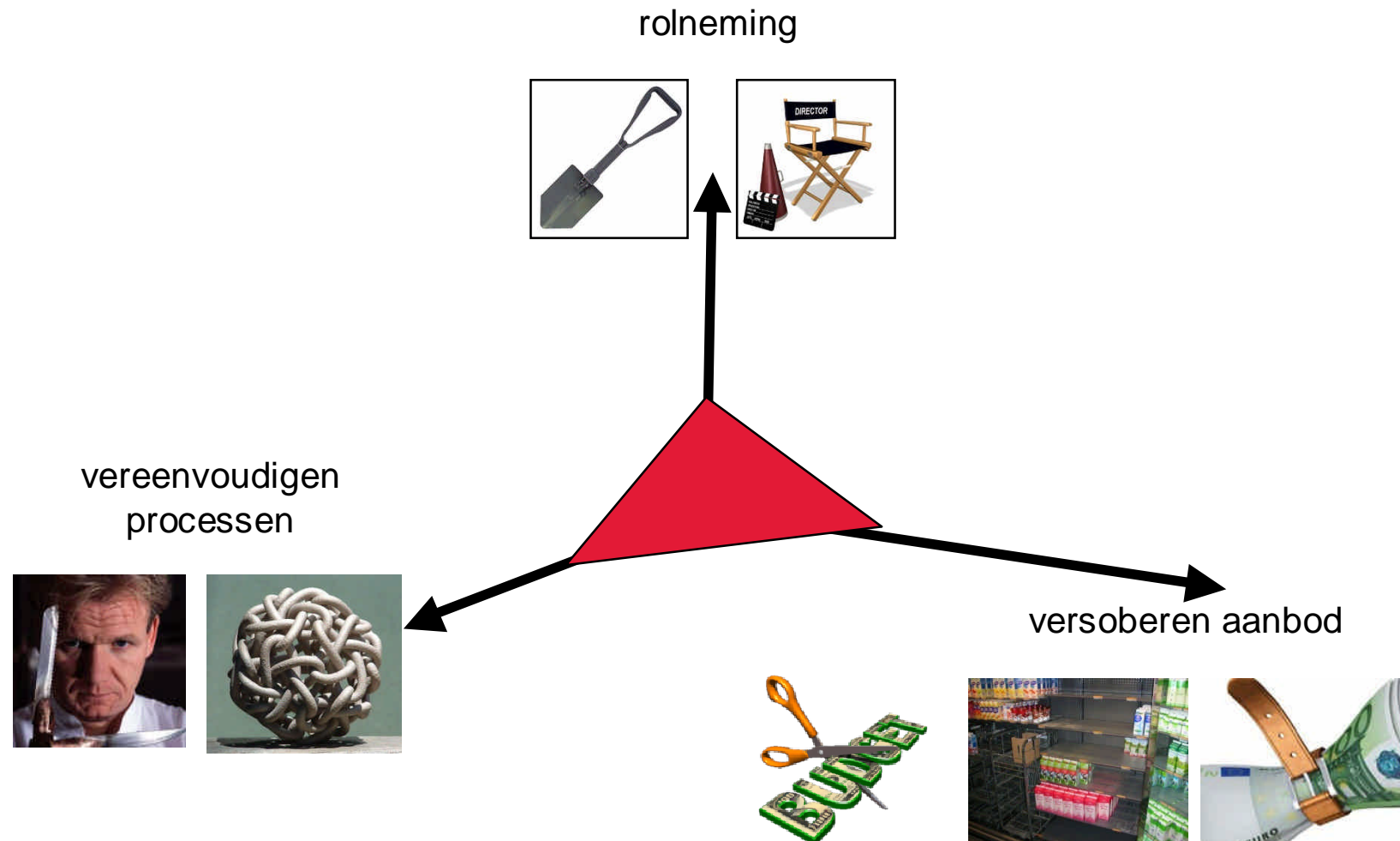
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

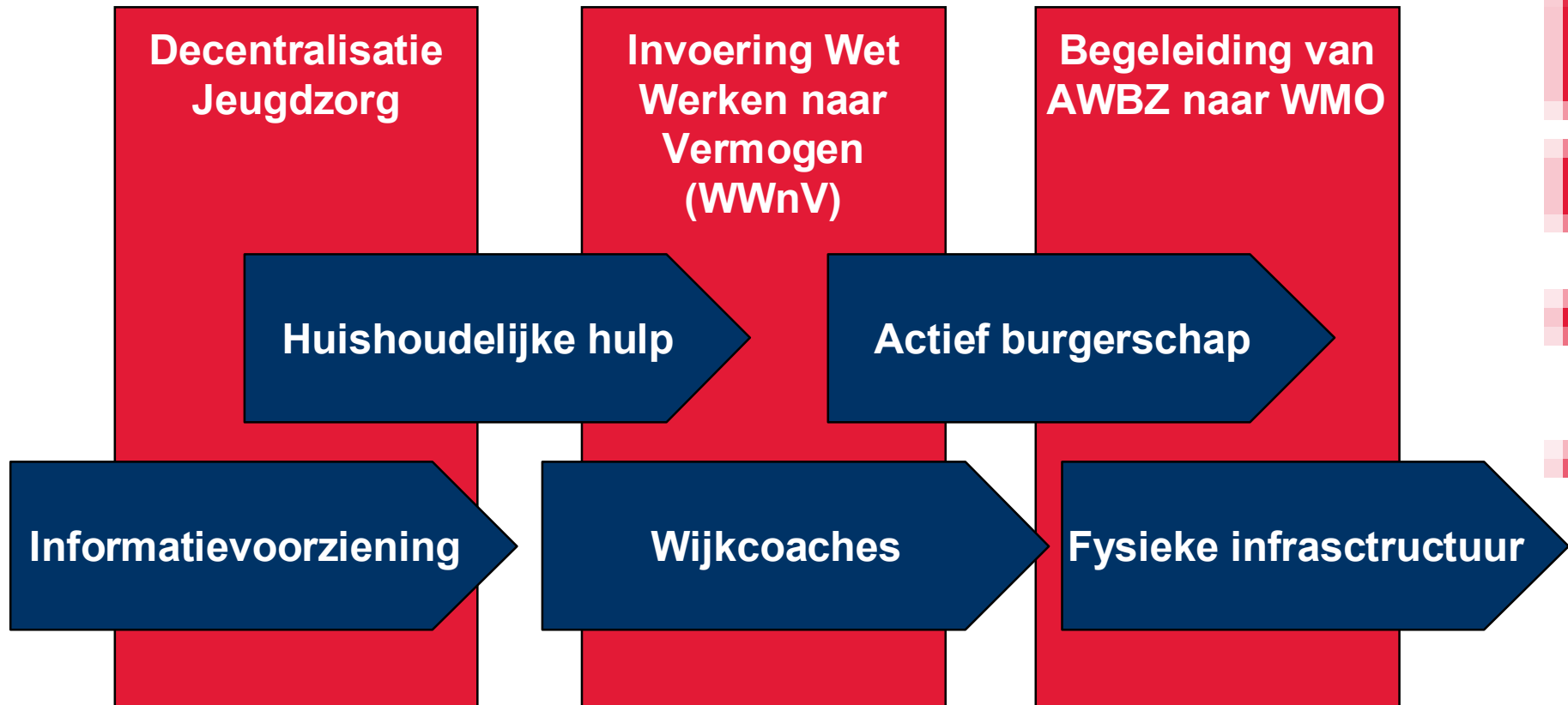

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

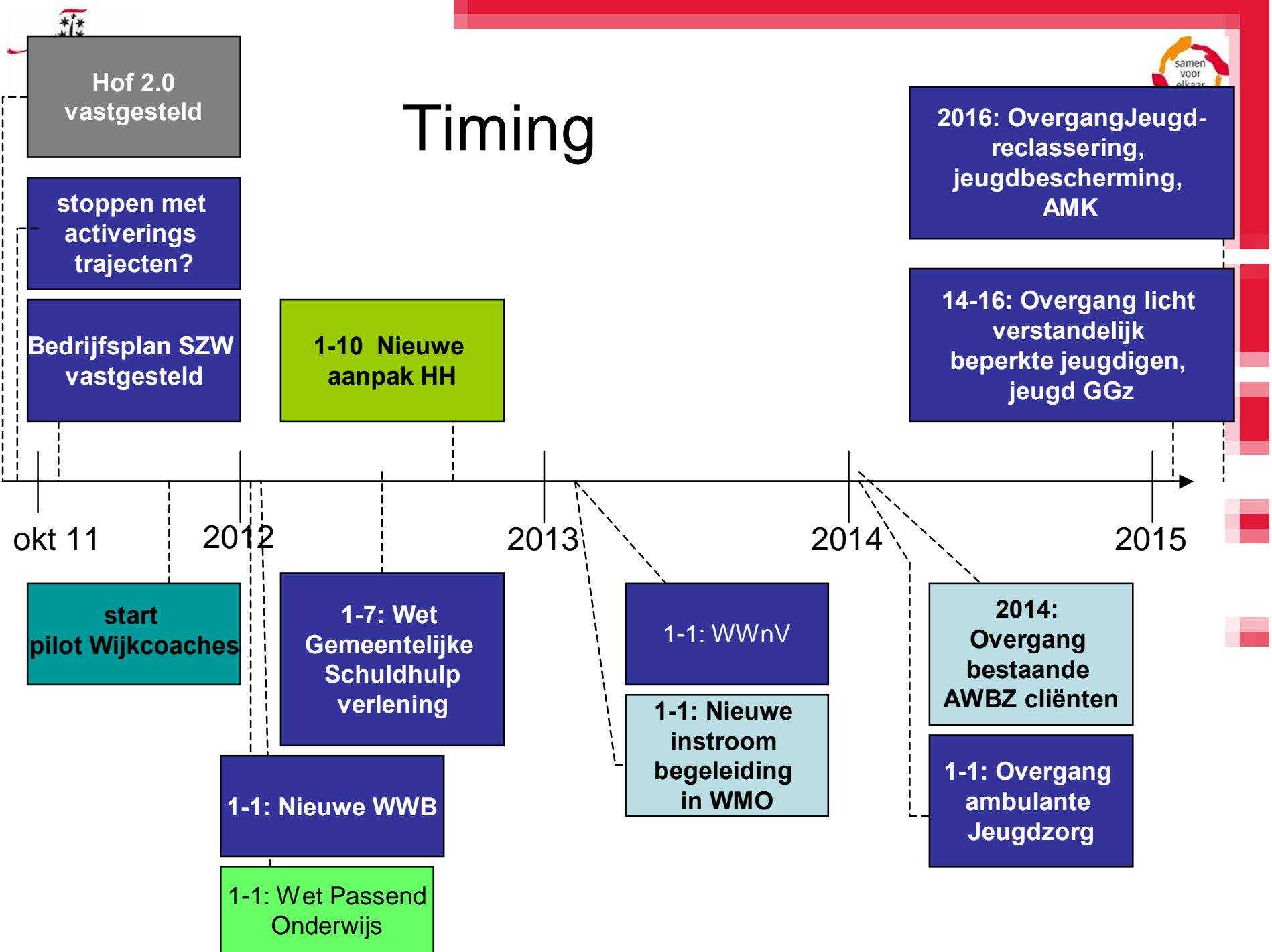
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

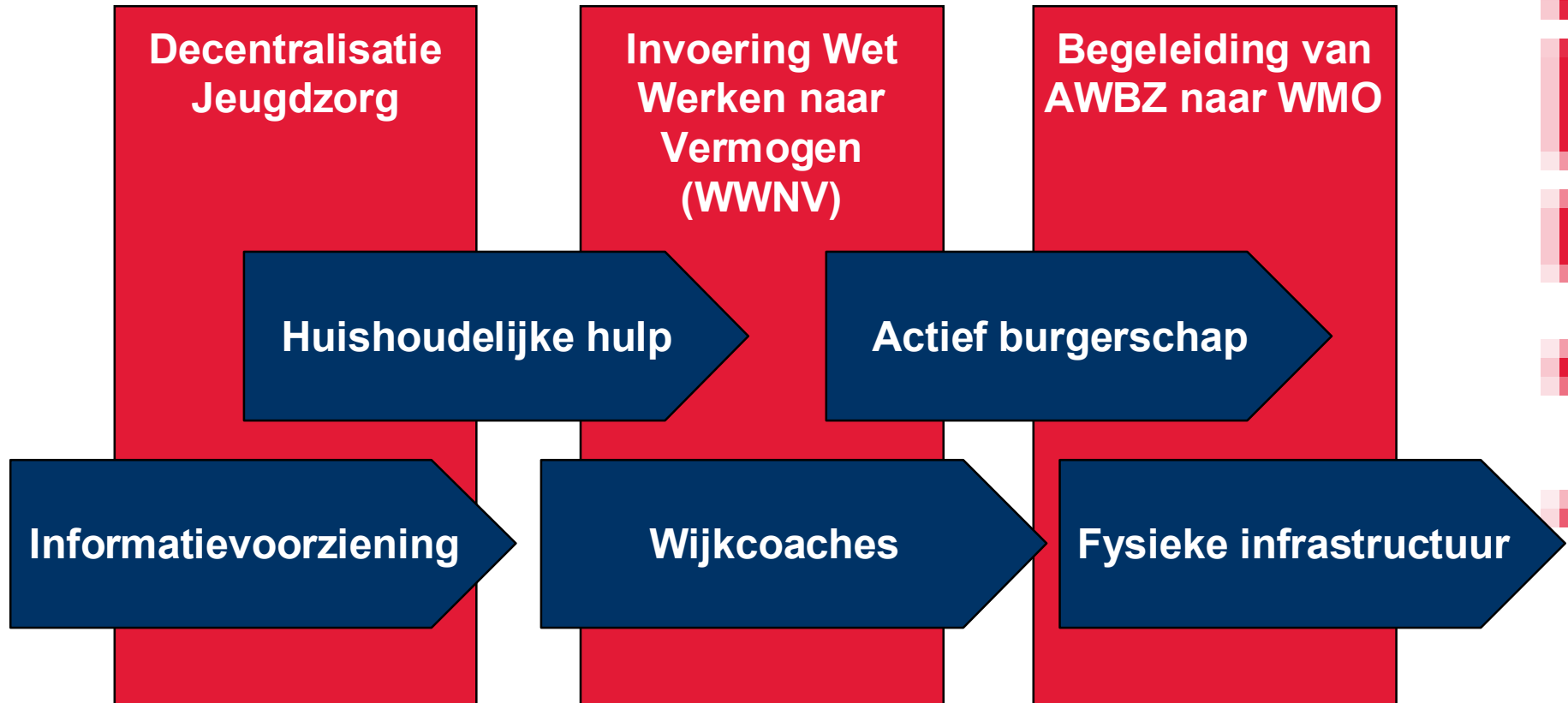
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

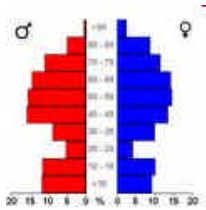
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

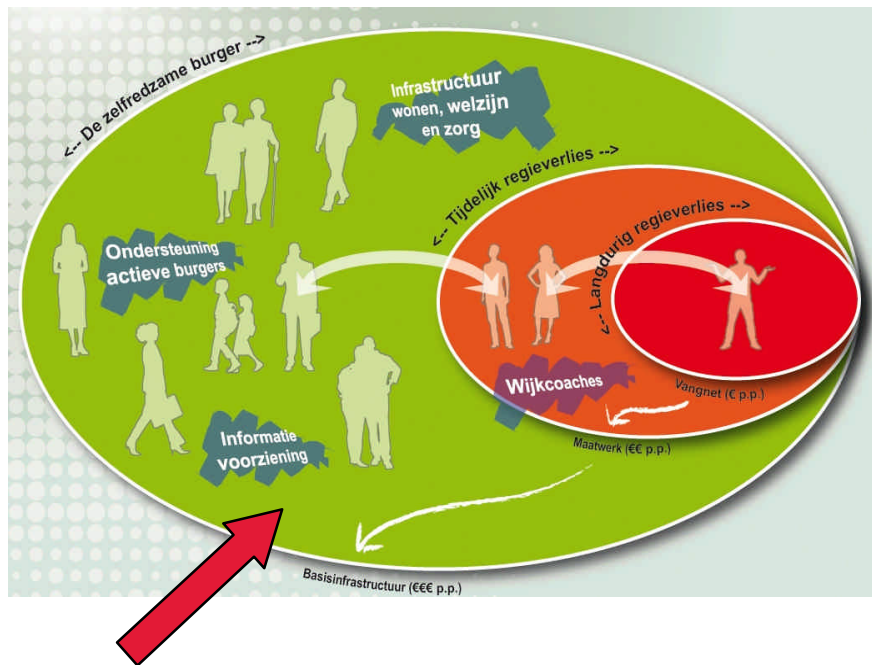
Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

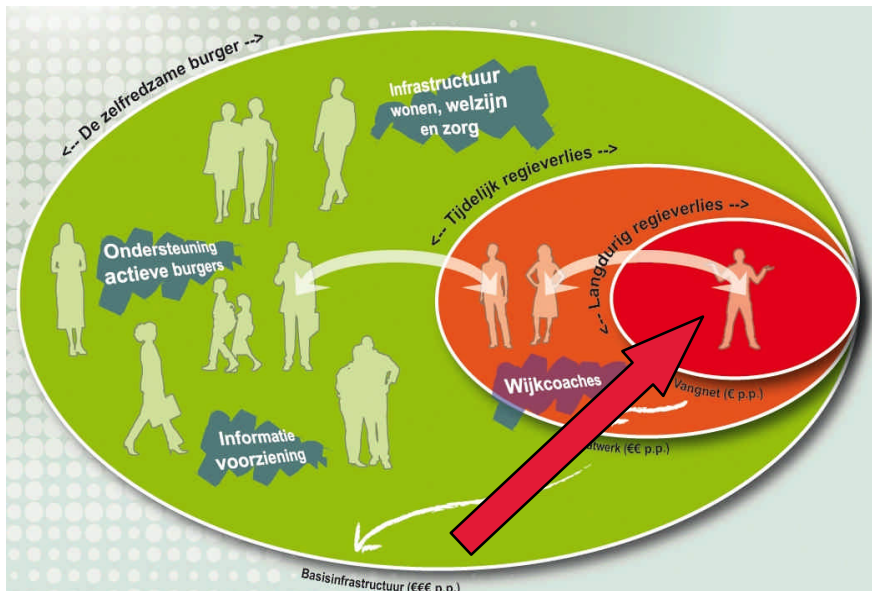
Maslow

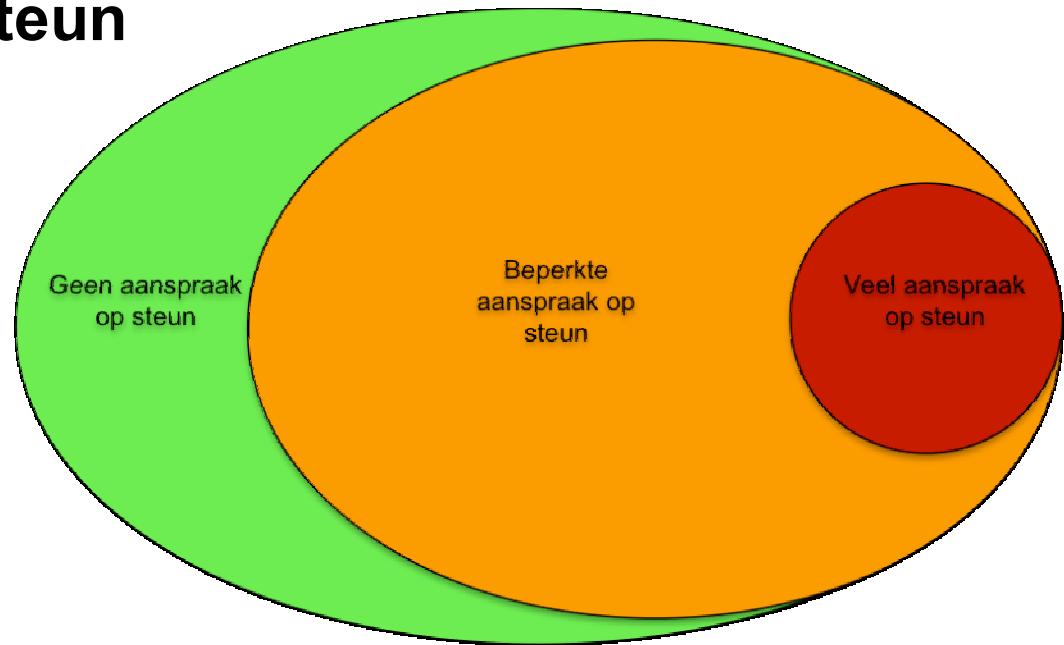
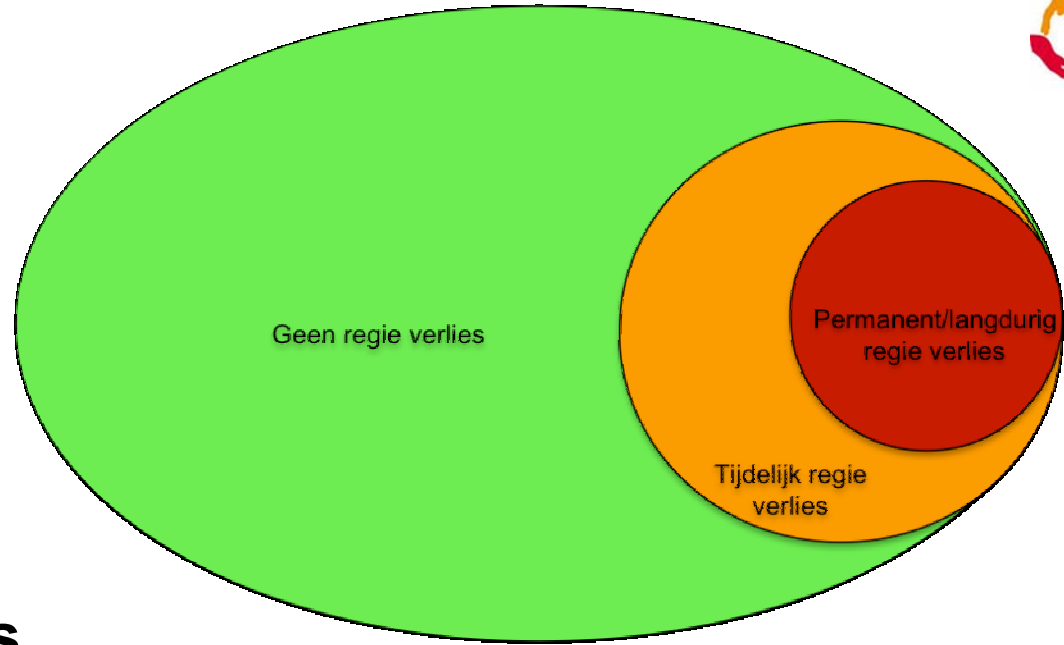
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

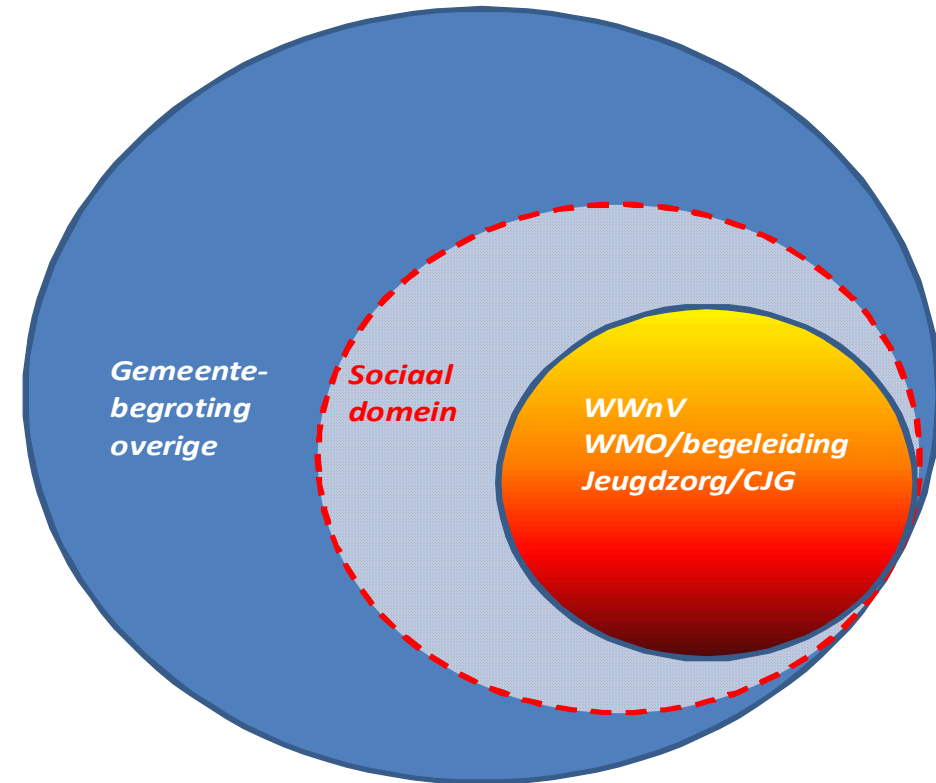
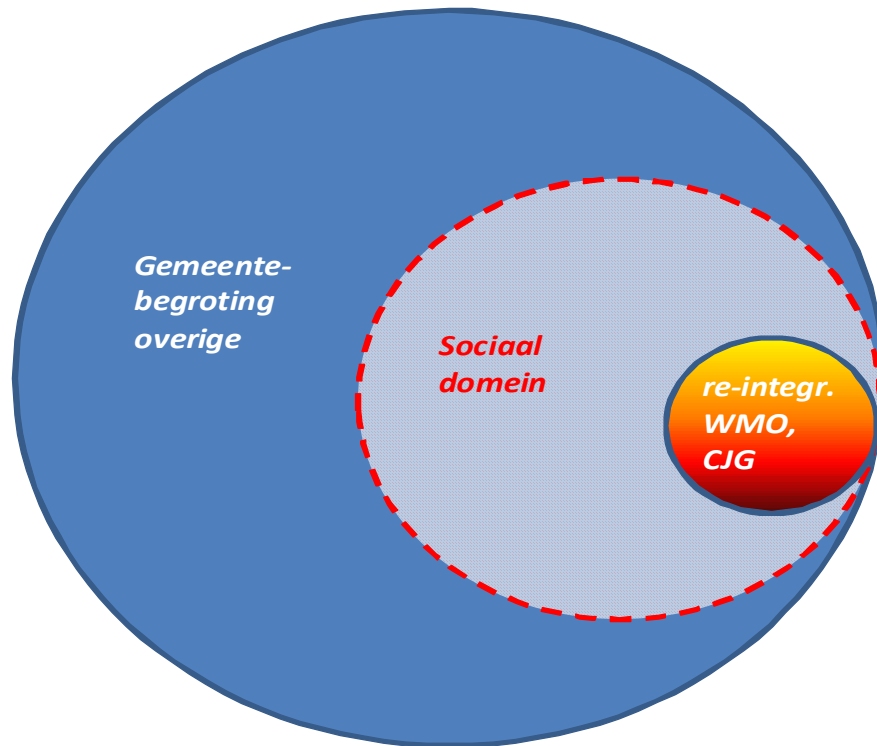
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

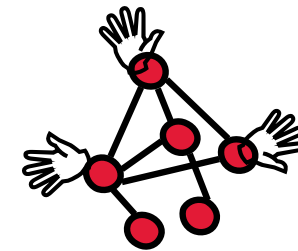
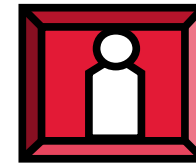

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

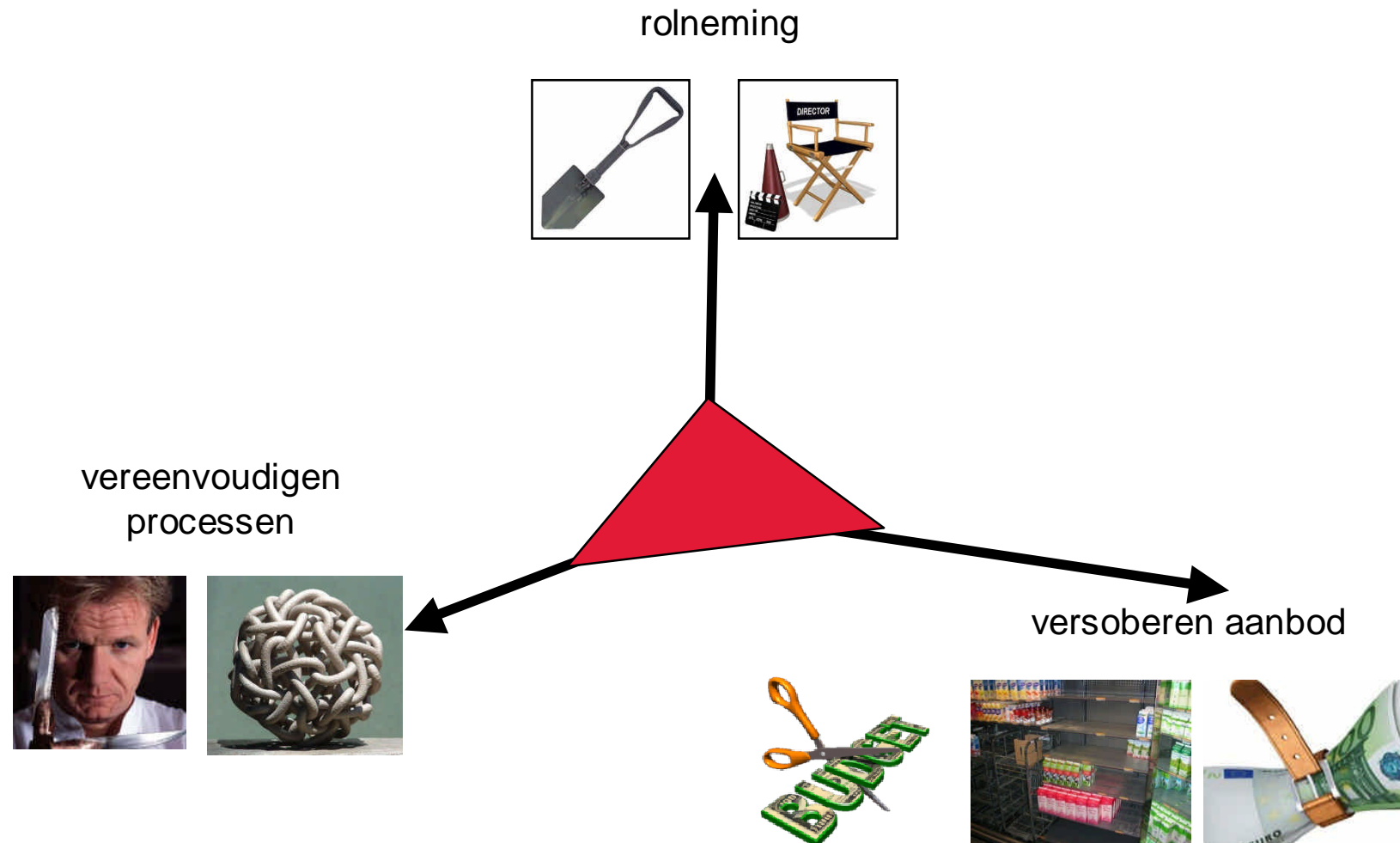
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

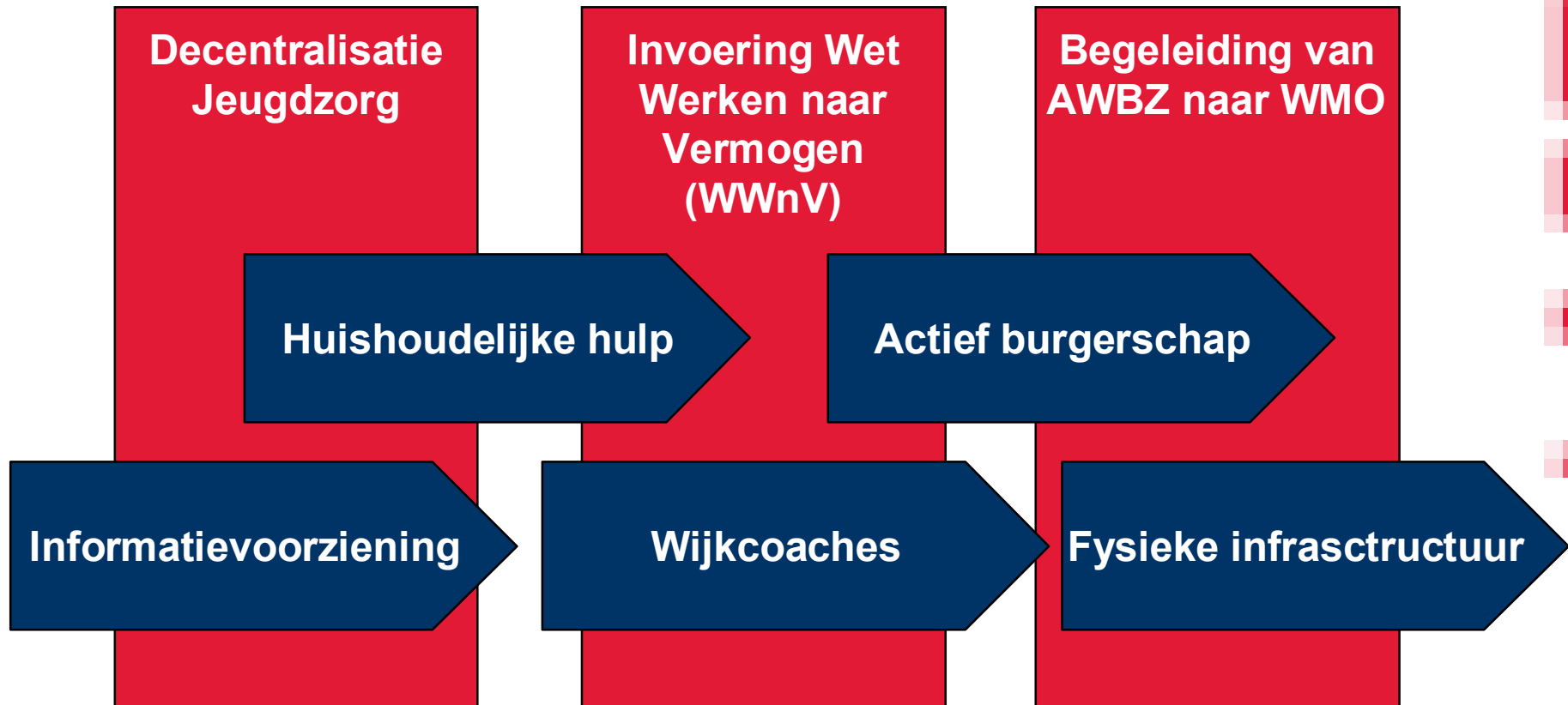

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

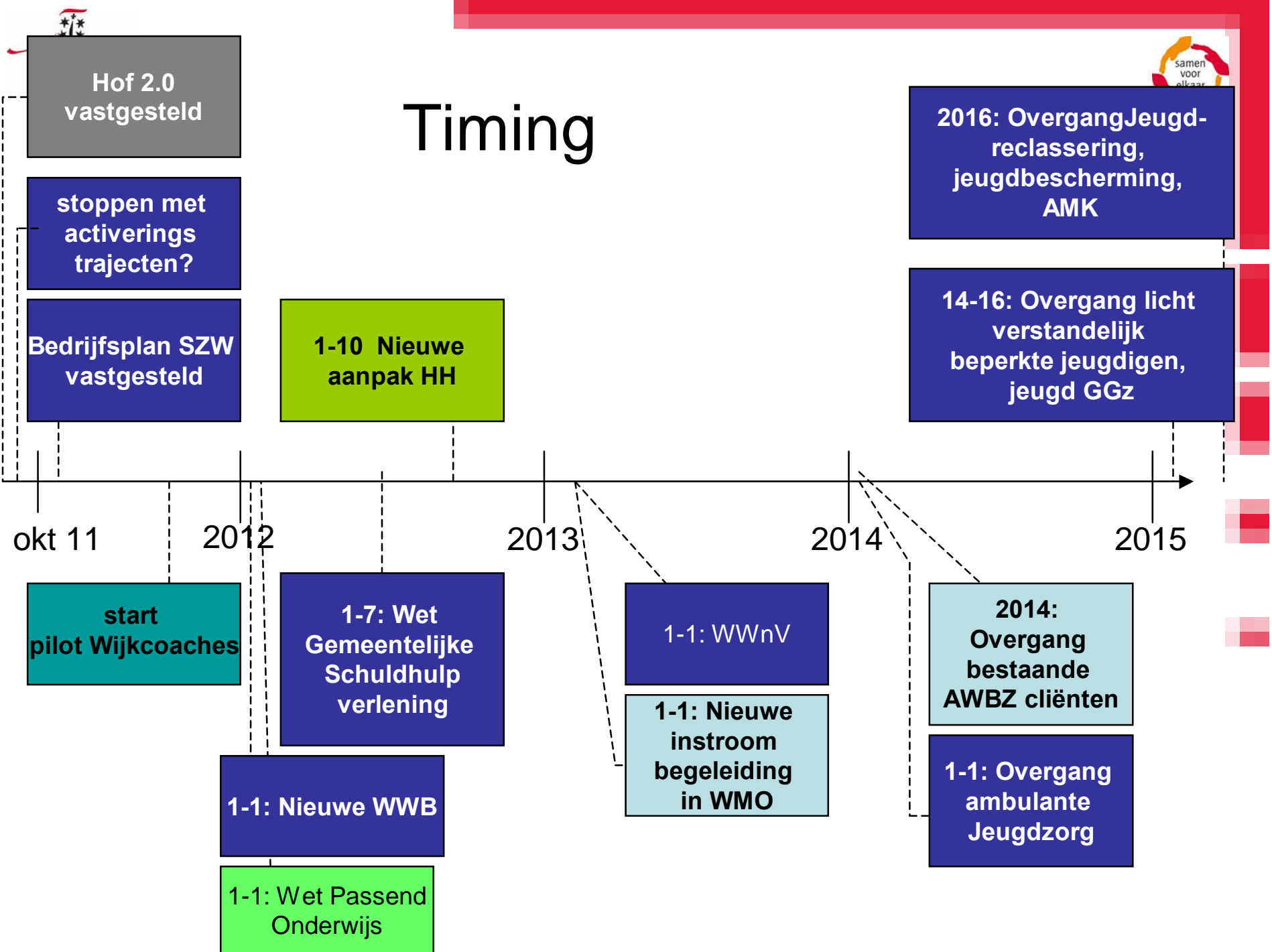

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color. A dark red rectangular box is positioned at the top, containing the title text.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

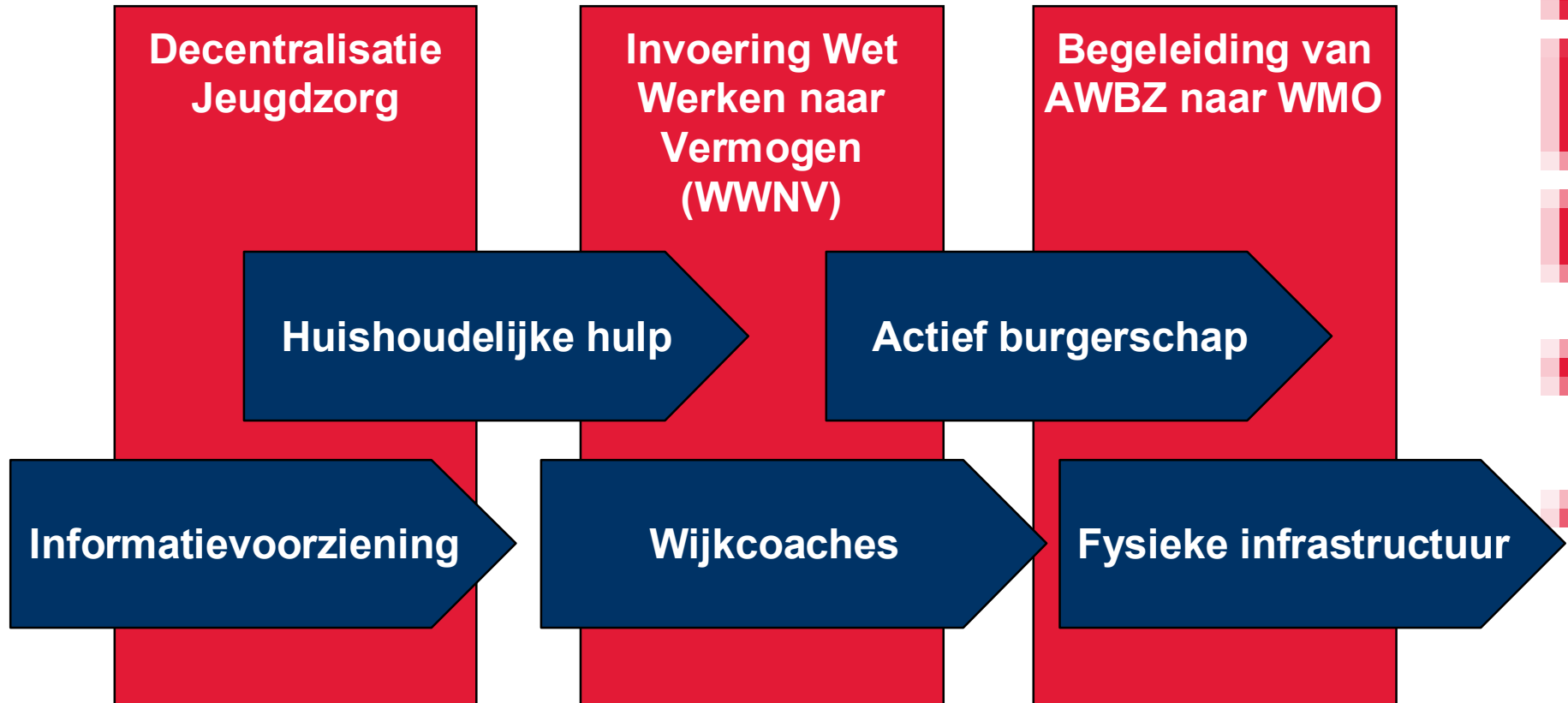
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

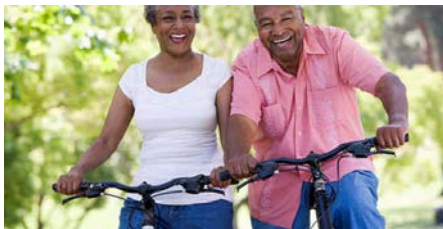
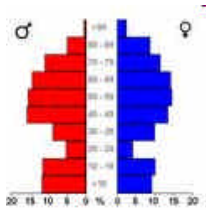
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

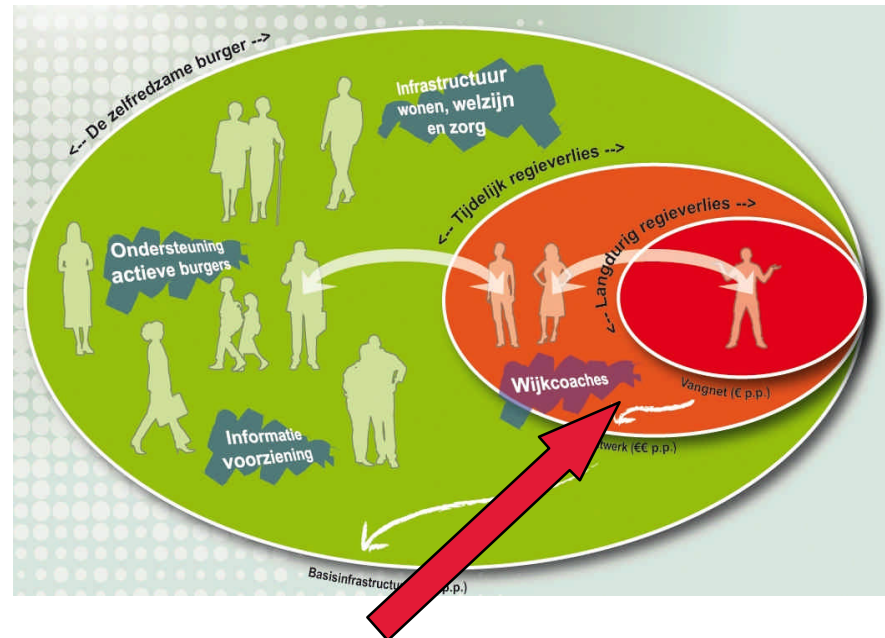
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

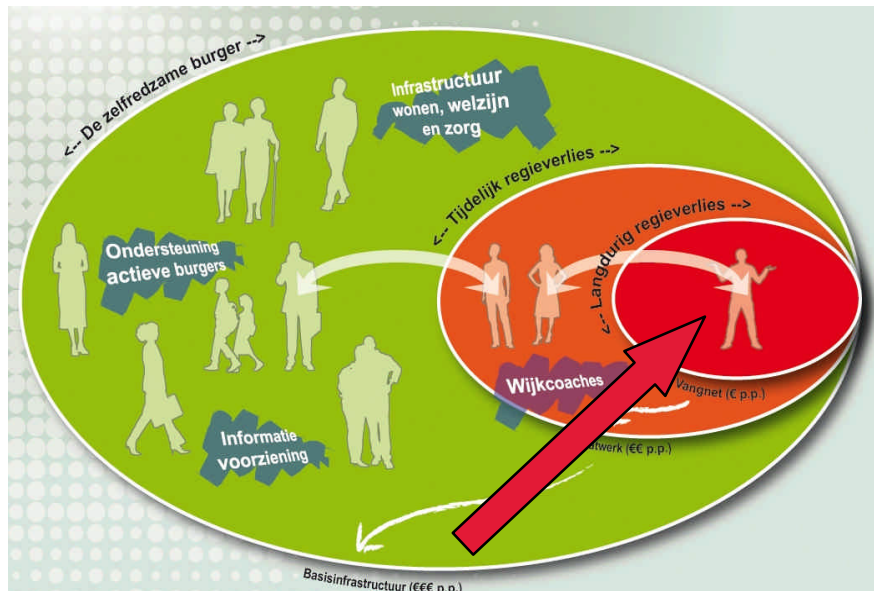
Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

Maslow

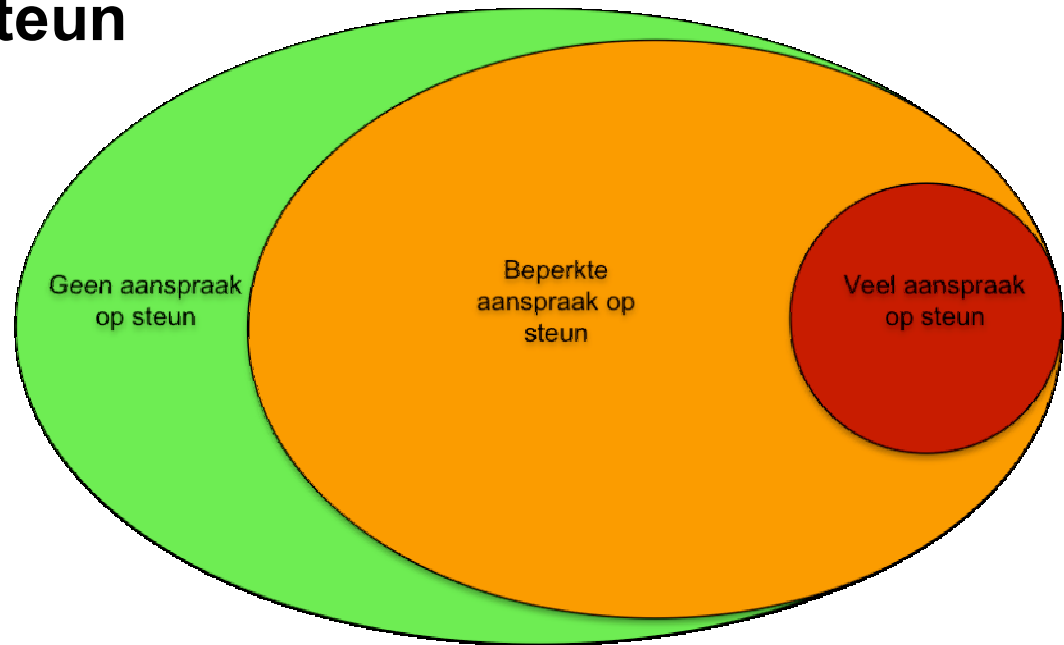
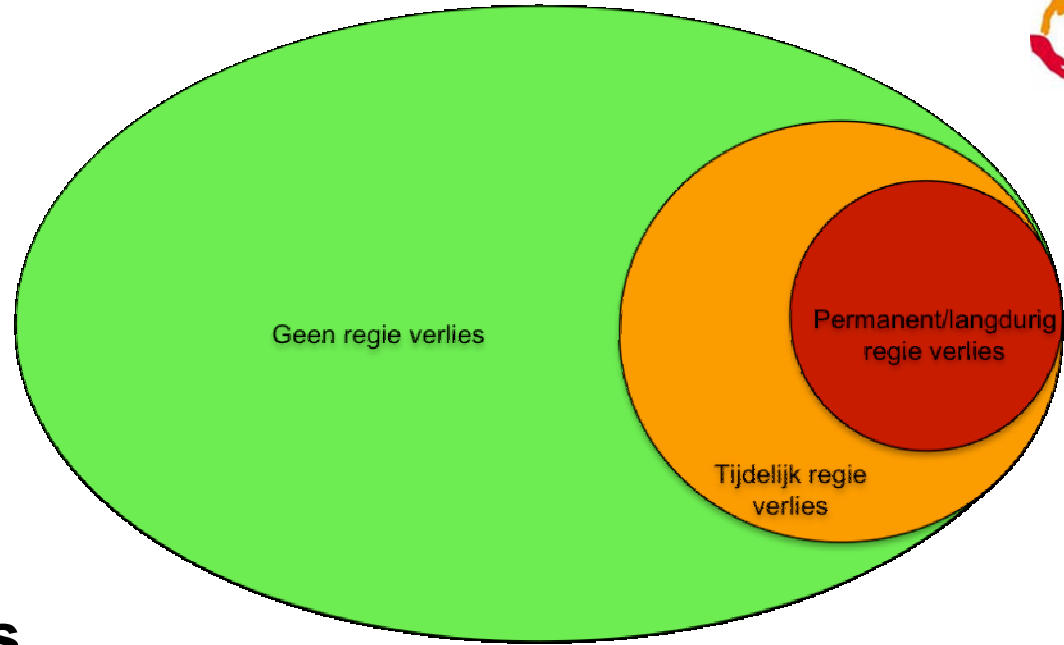
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

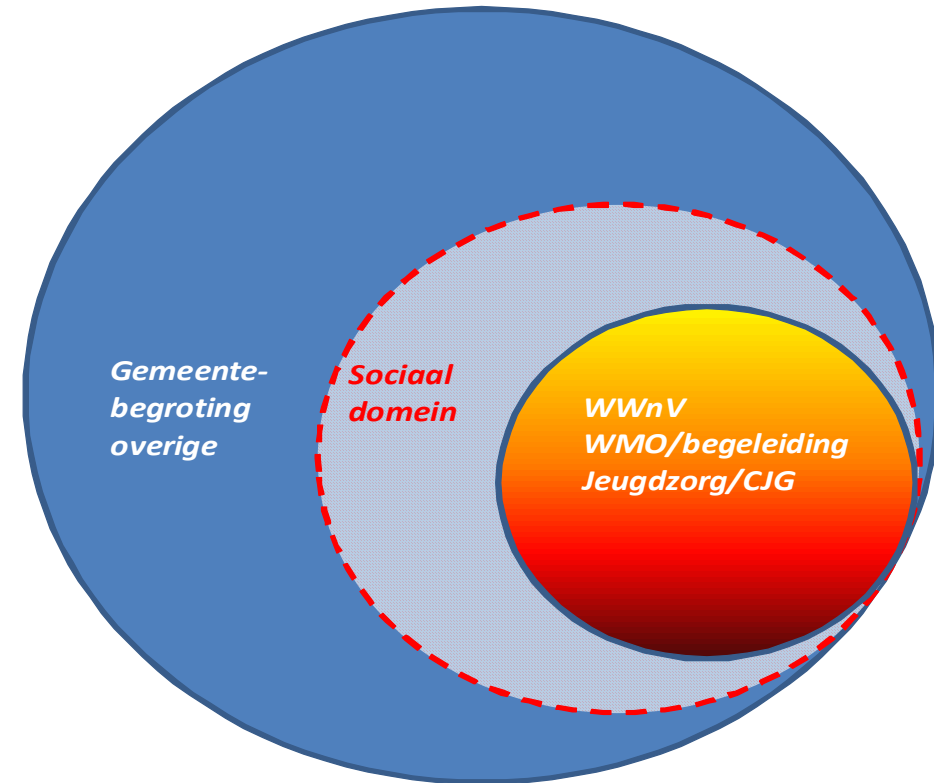
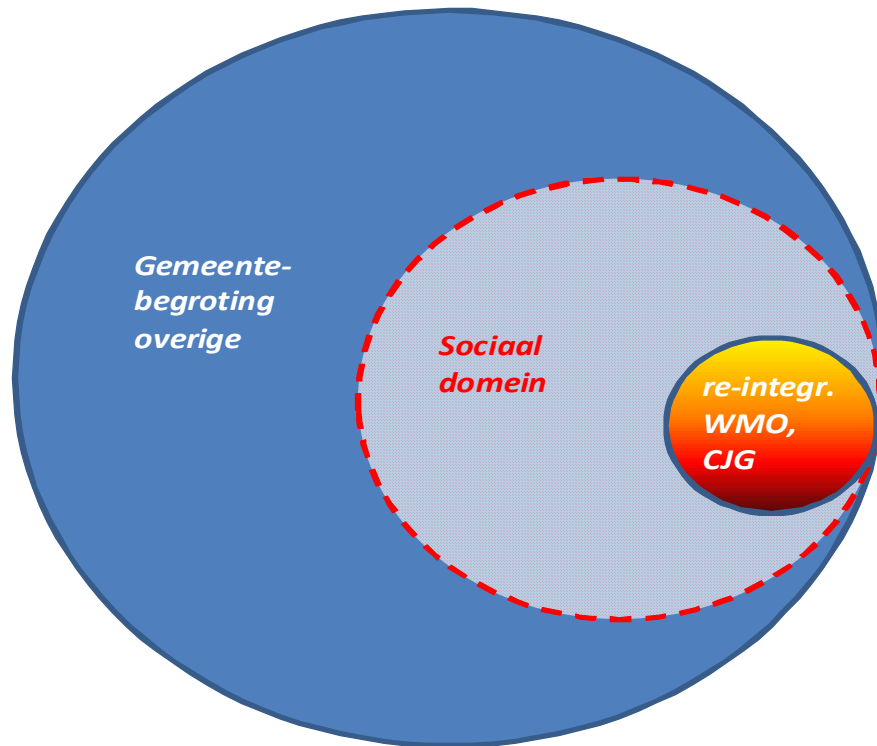
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

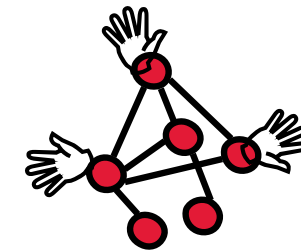
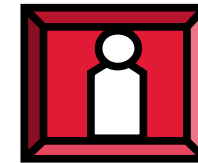

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

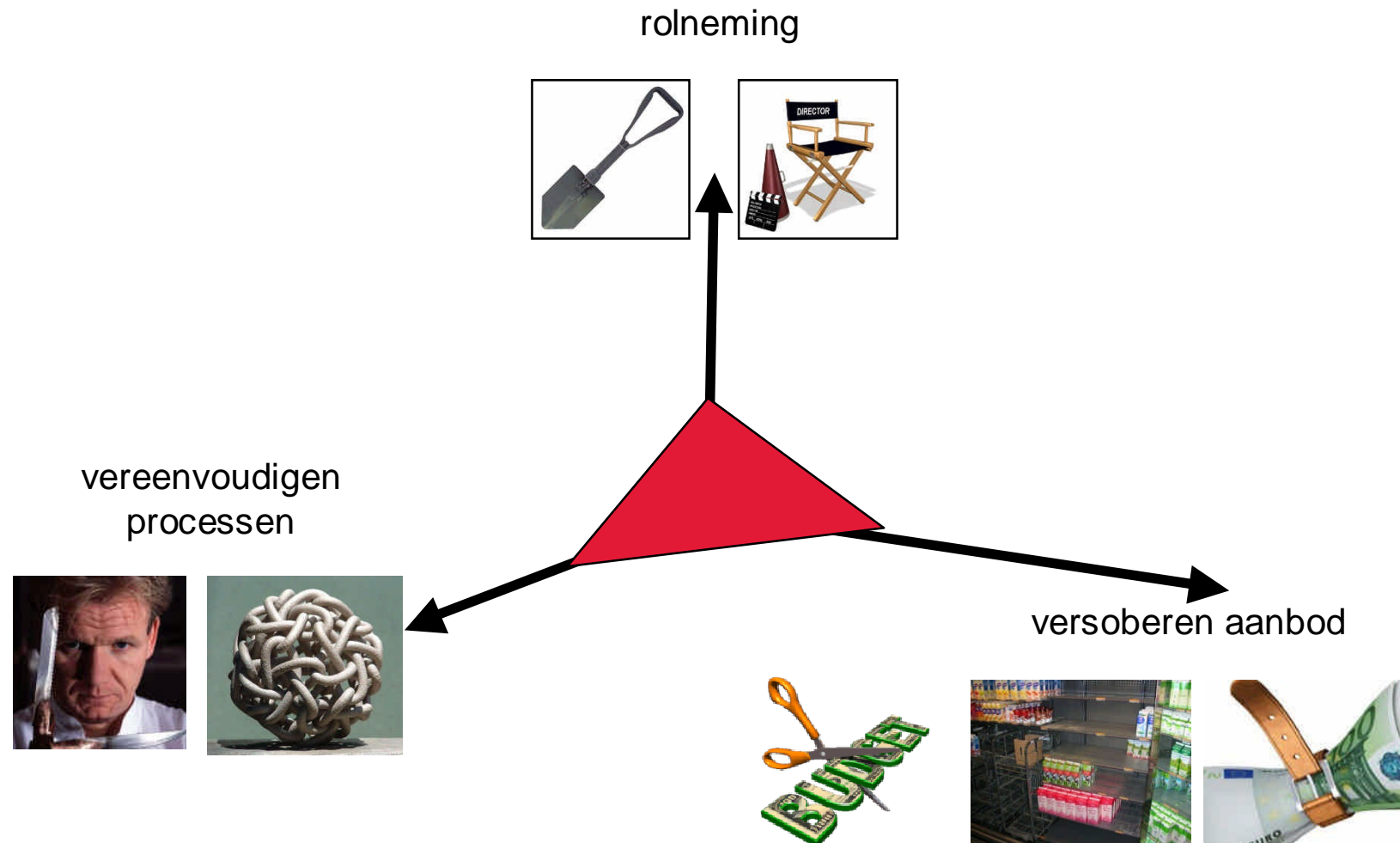
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

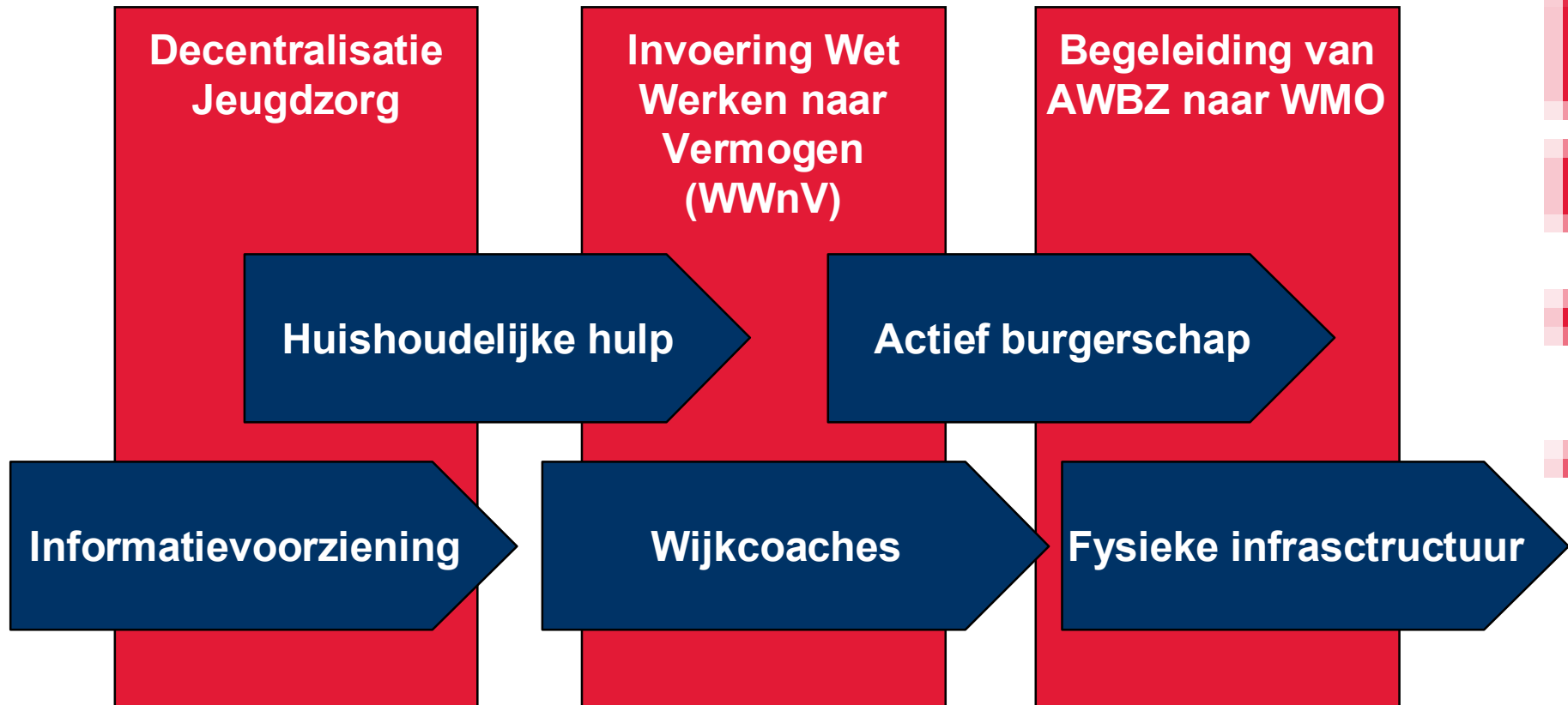

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

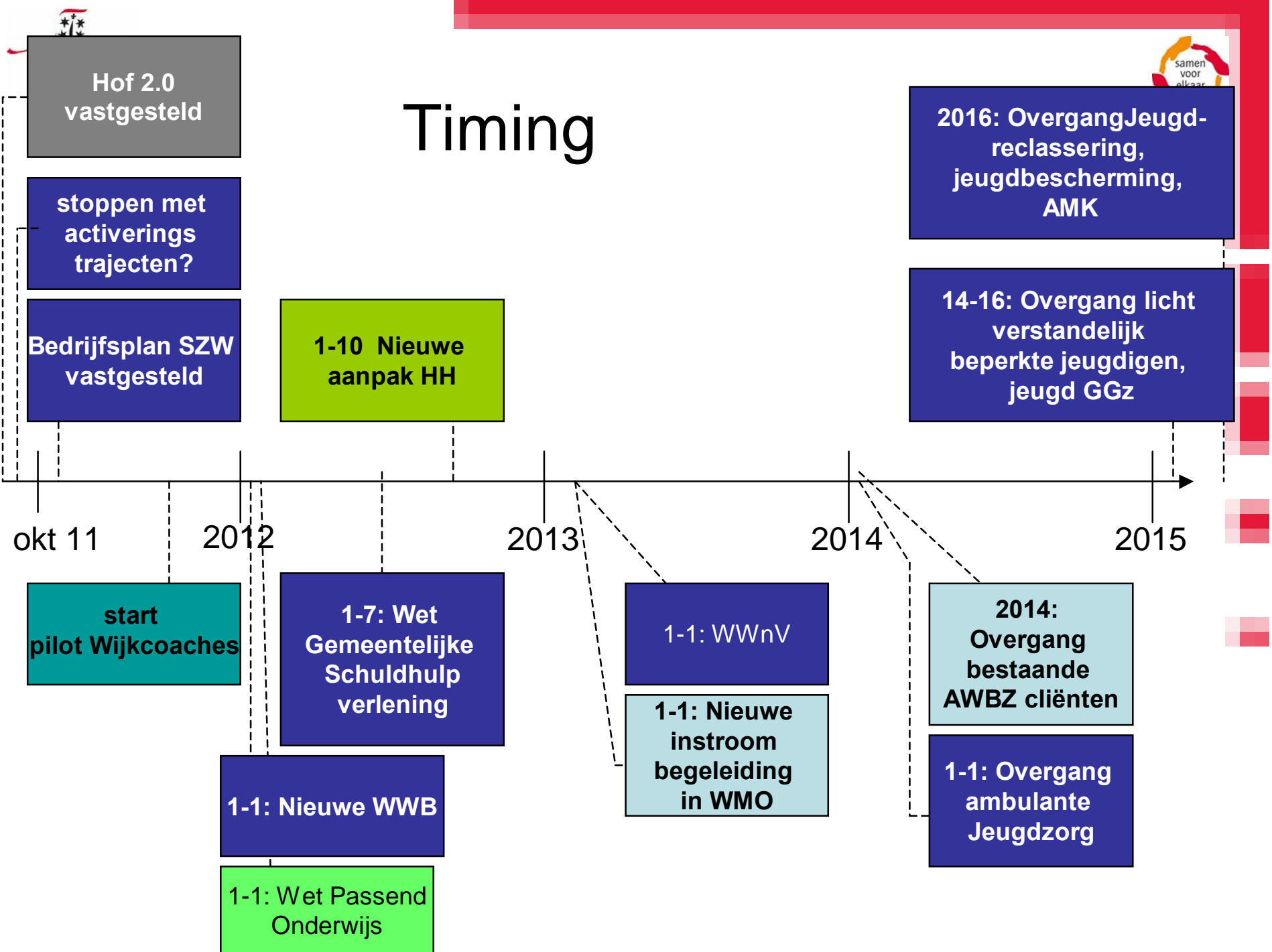

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color. A dark red rectangular box is positioned at the top, containing the title text.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

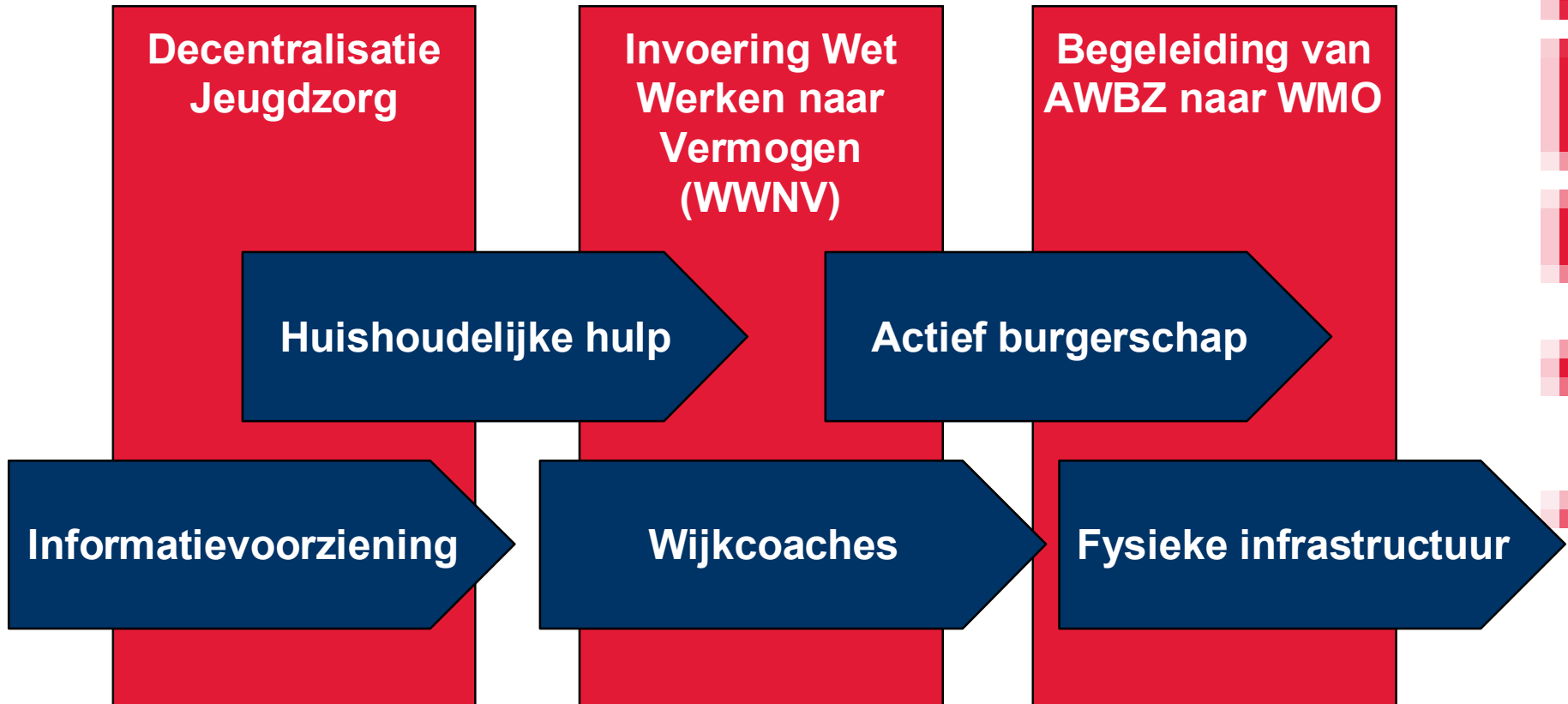
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

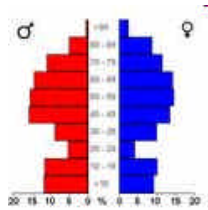
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

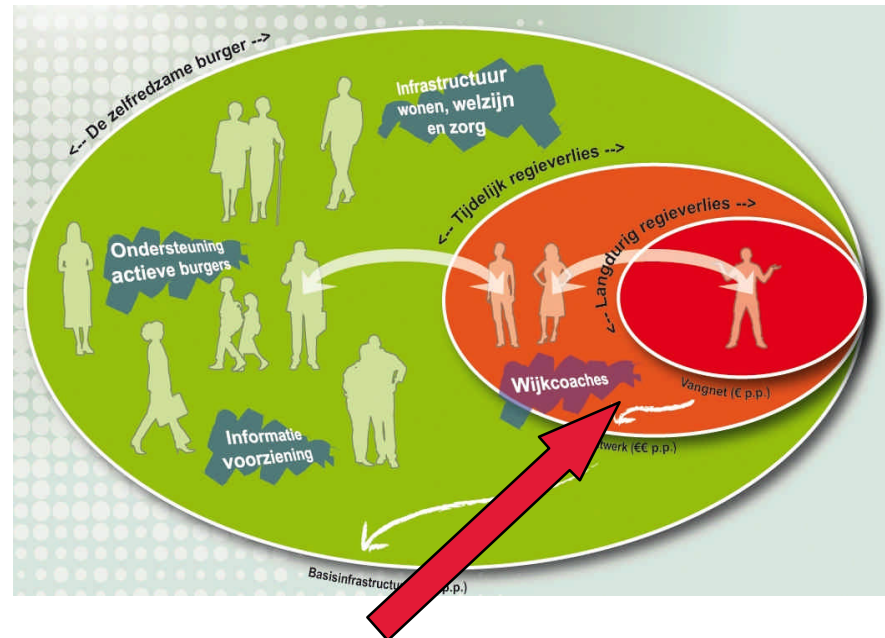
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

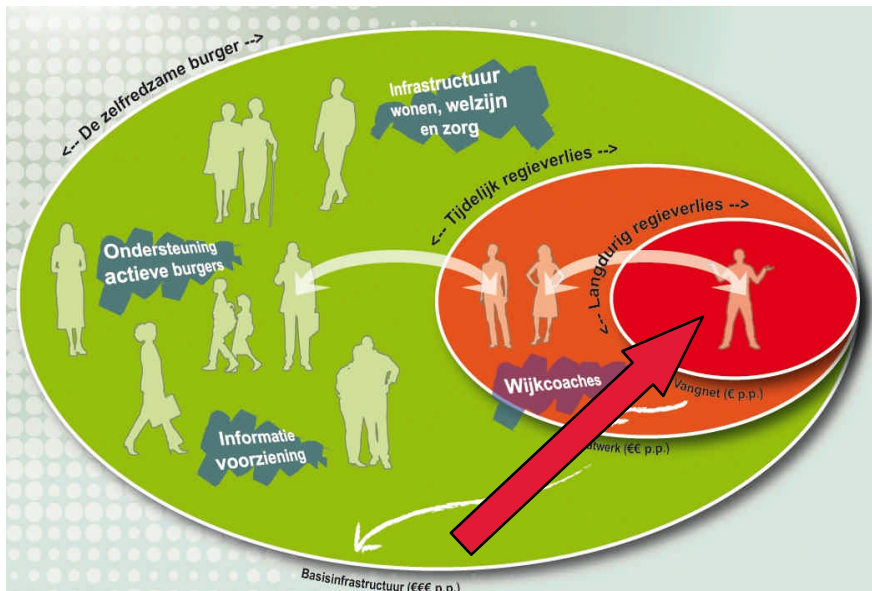
Maslow

Permanent regieverlies

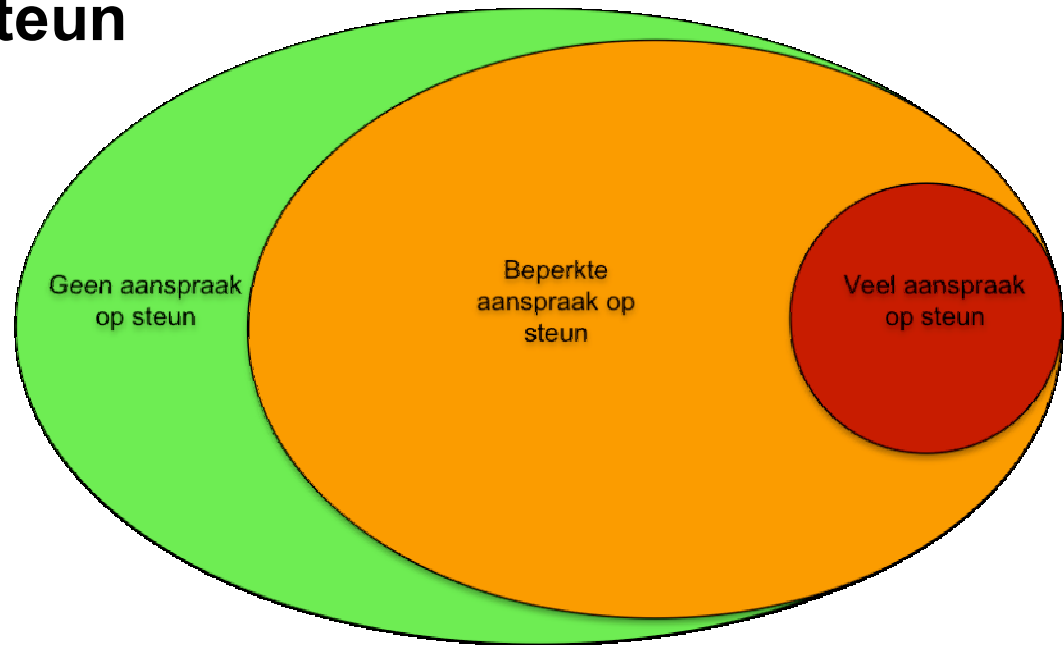
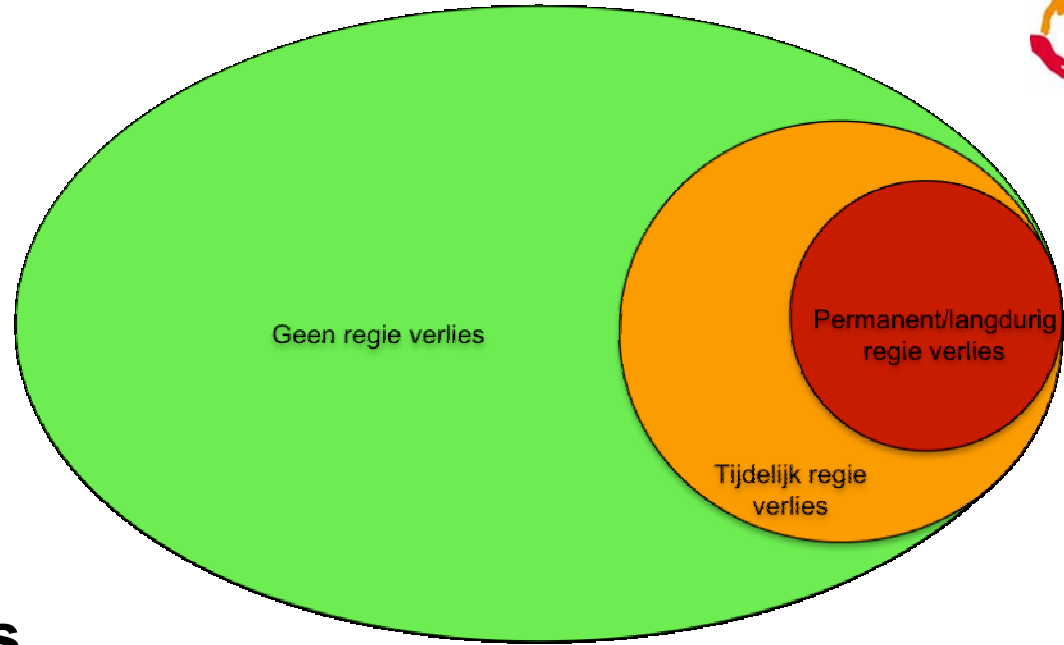
Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

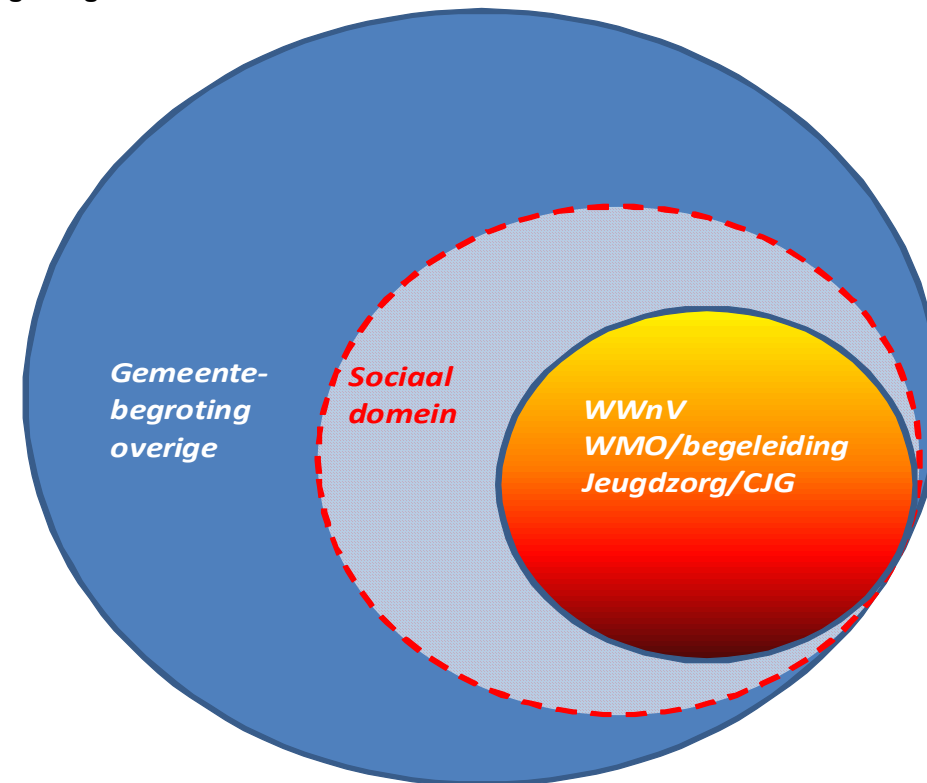
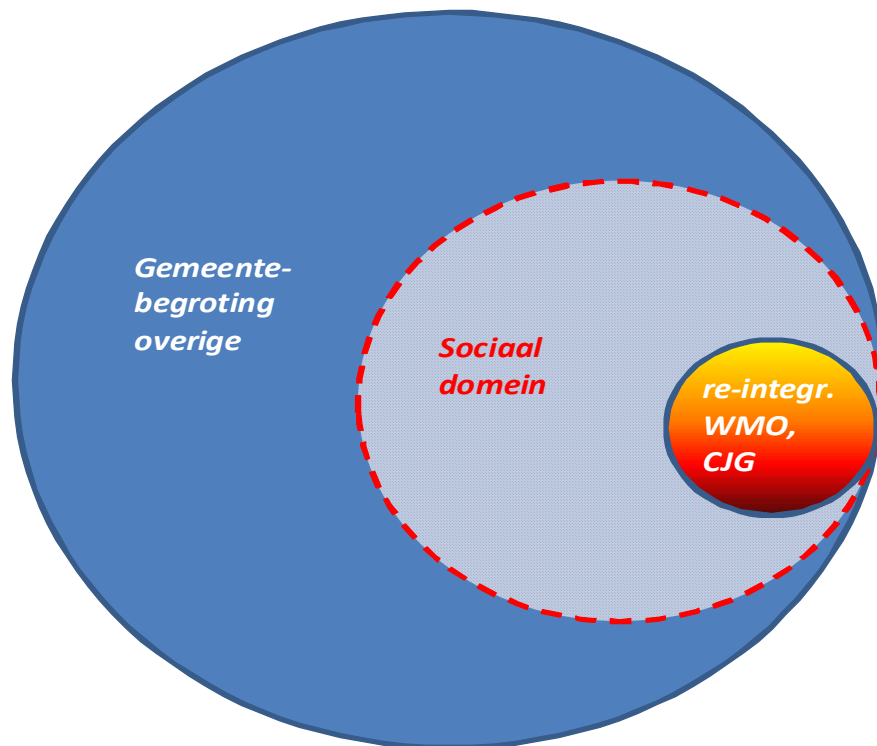
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

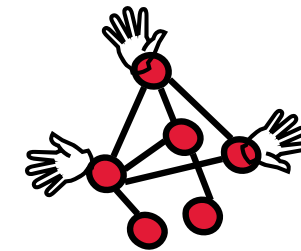
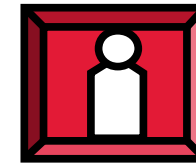

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

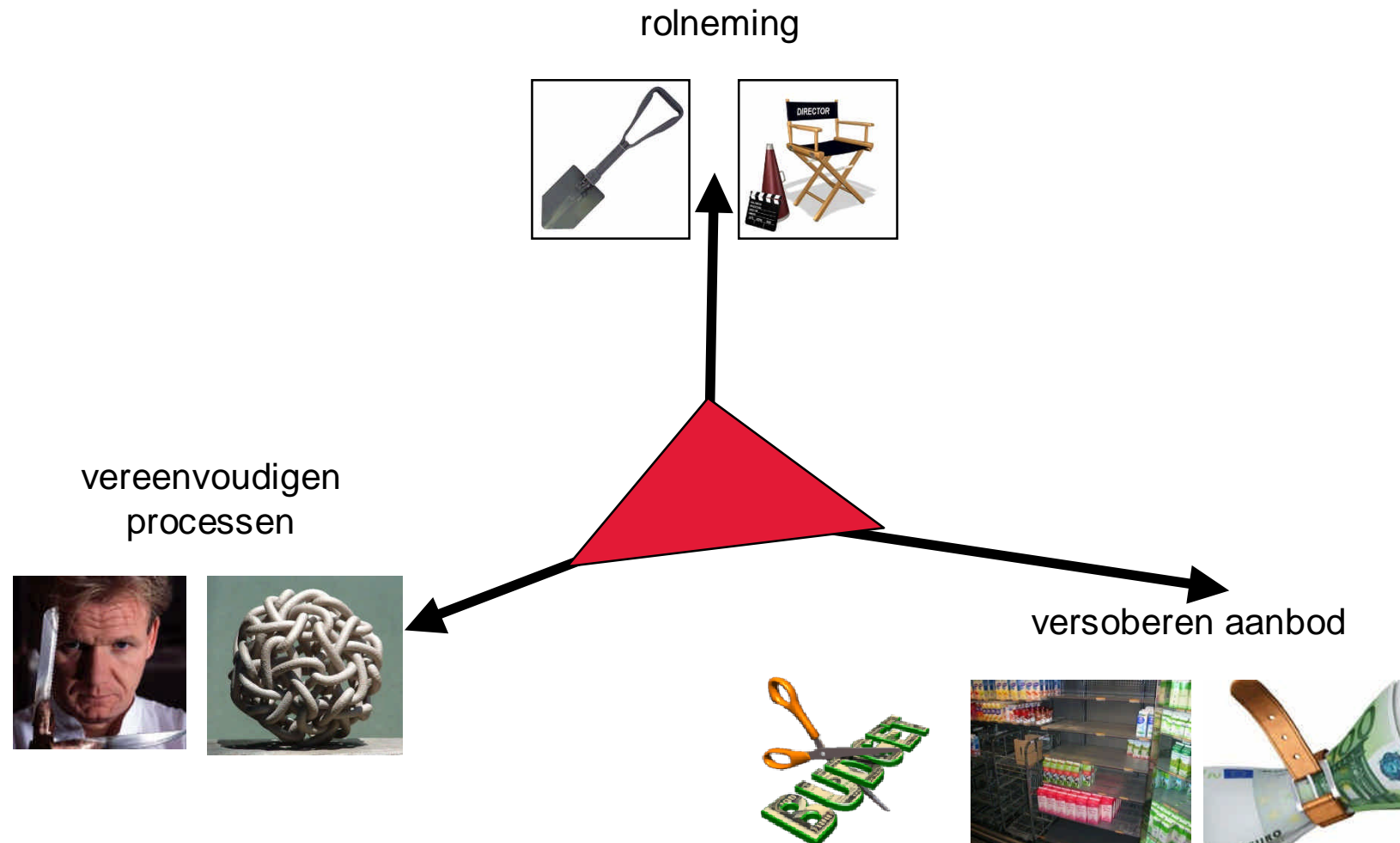
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

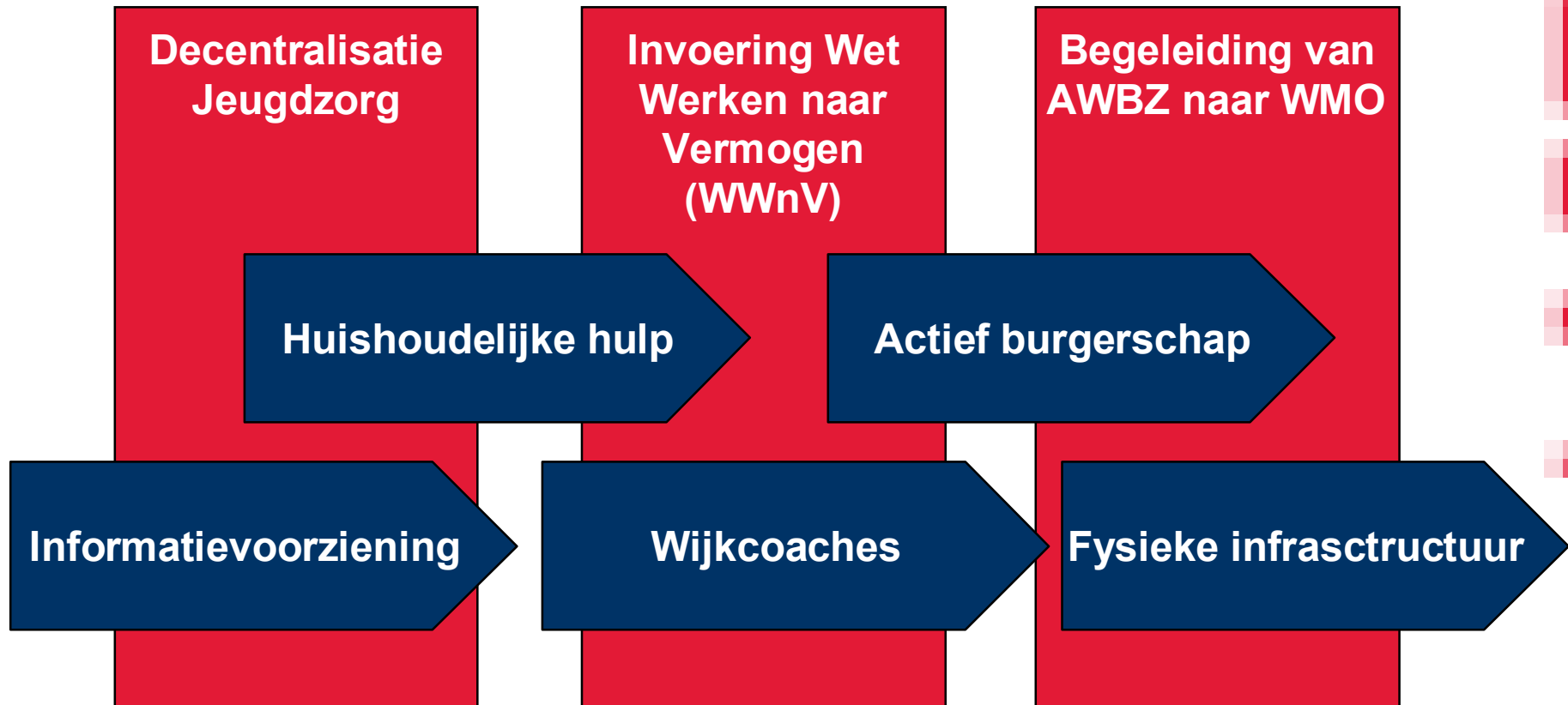
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

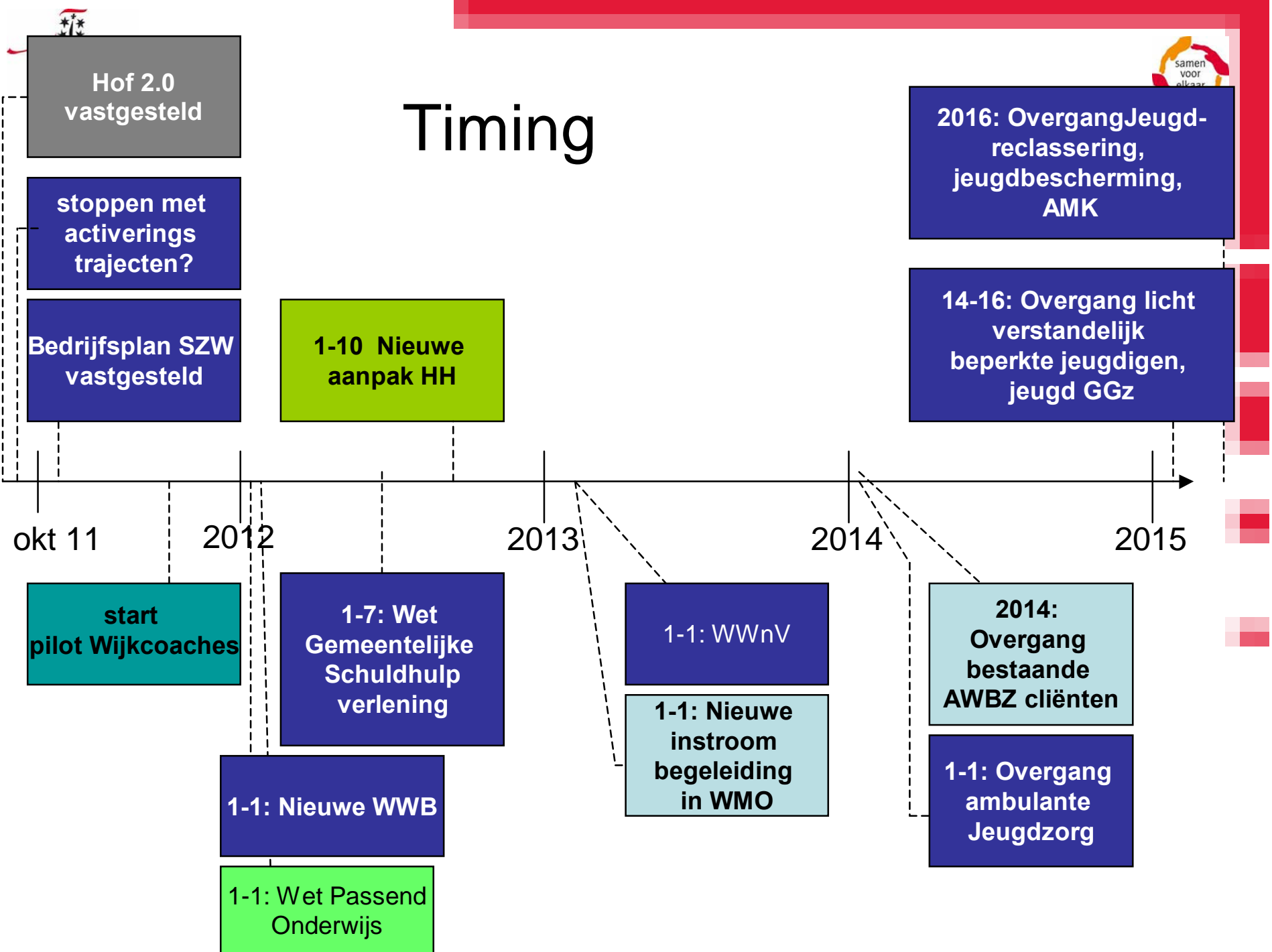
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color. A dark red rectangular box is positioned at the top, containing the title text.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

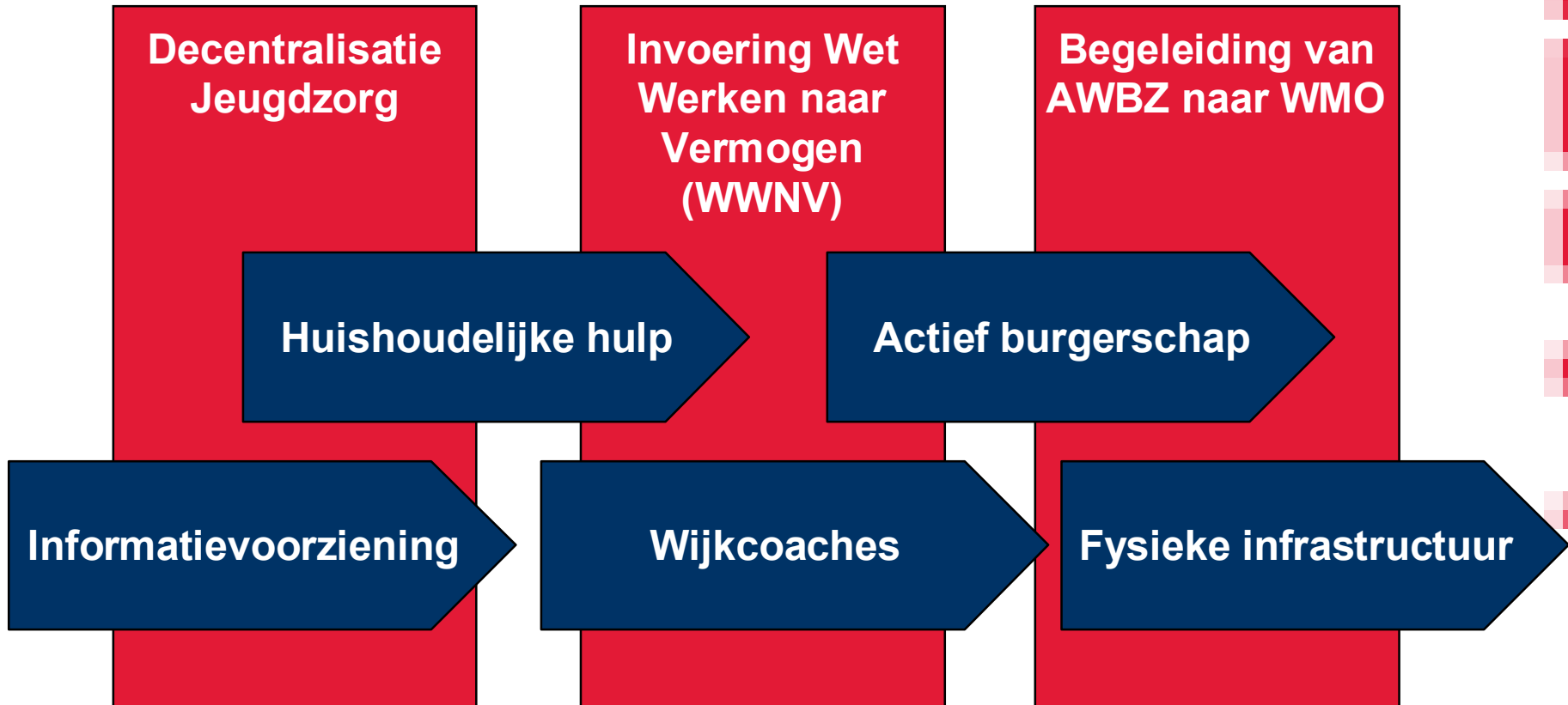
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

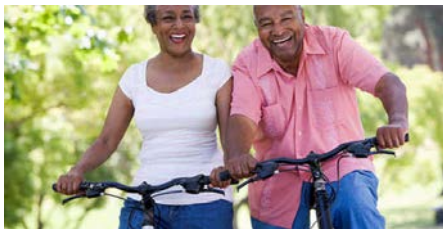
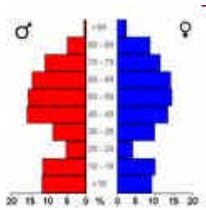
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

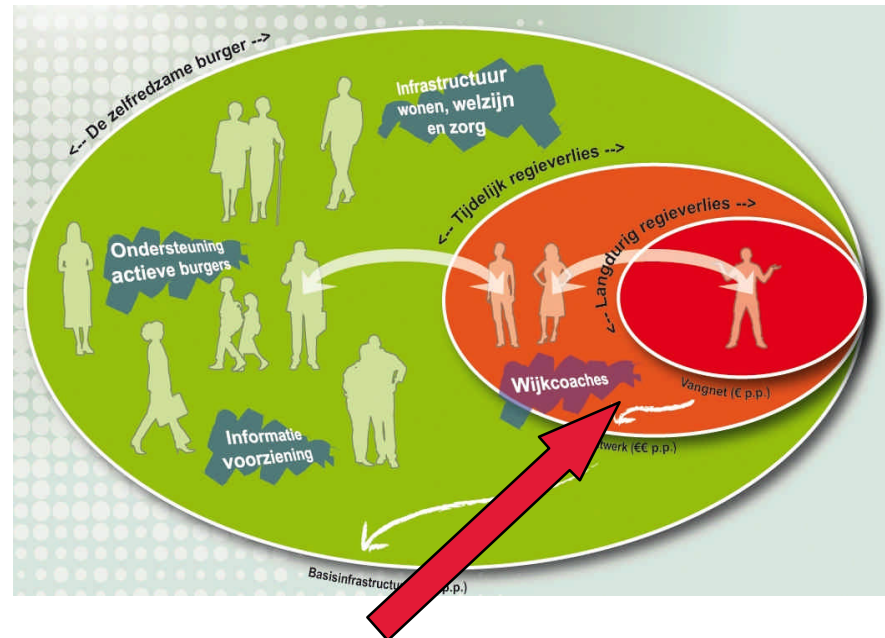
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

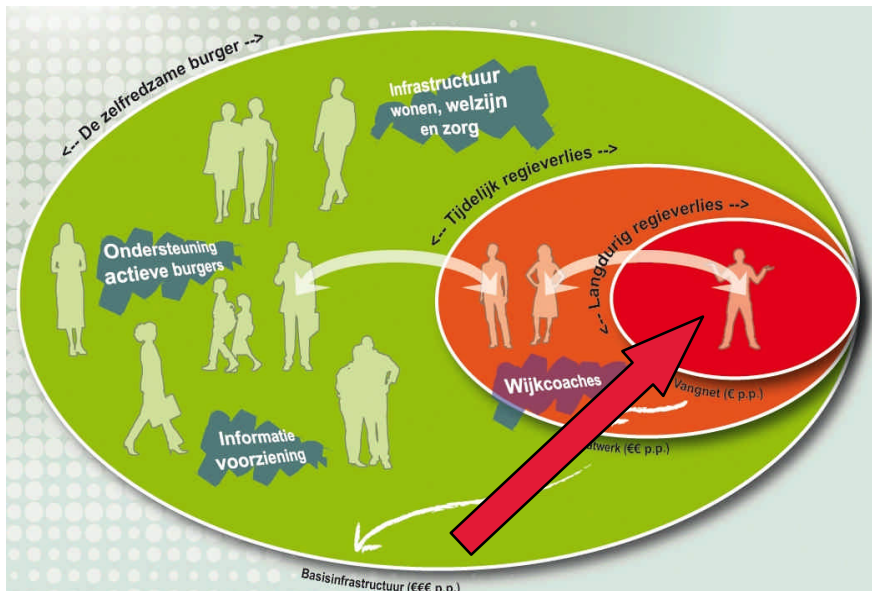
Maslow

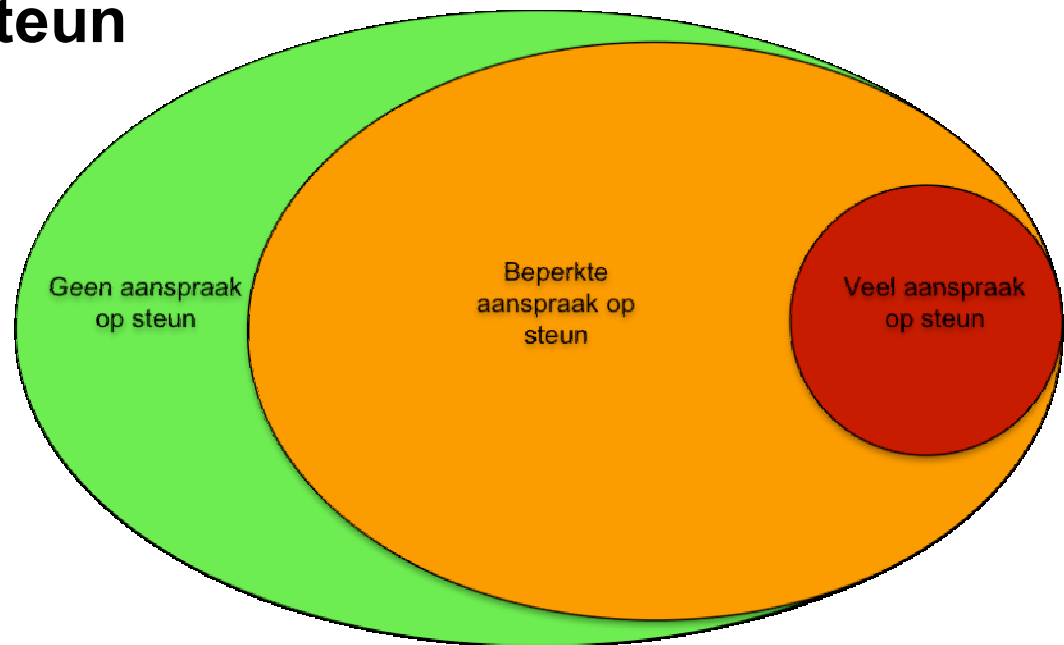
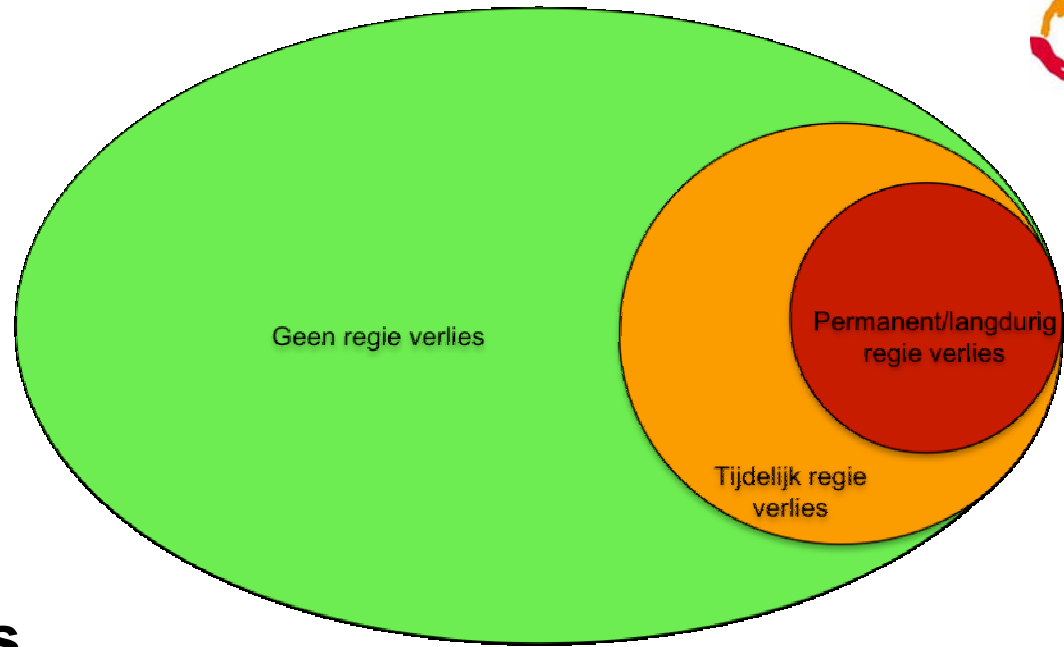
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

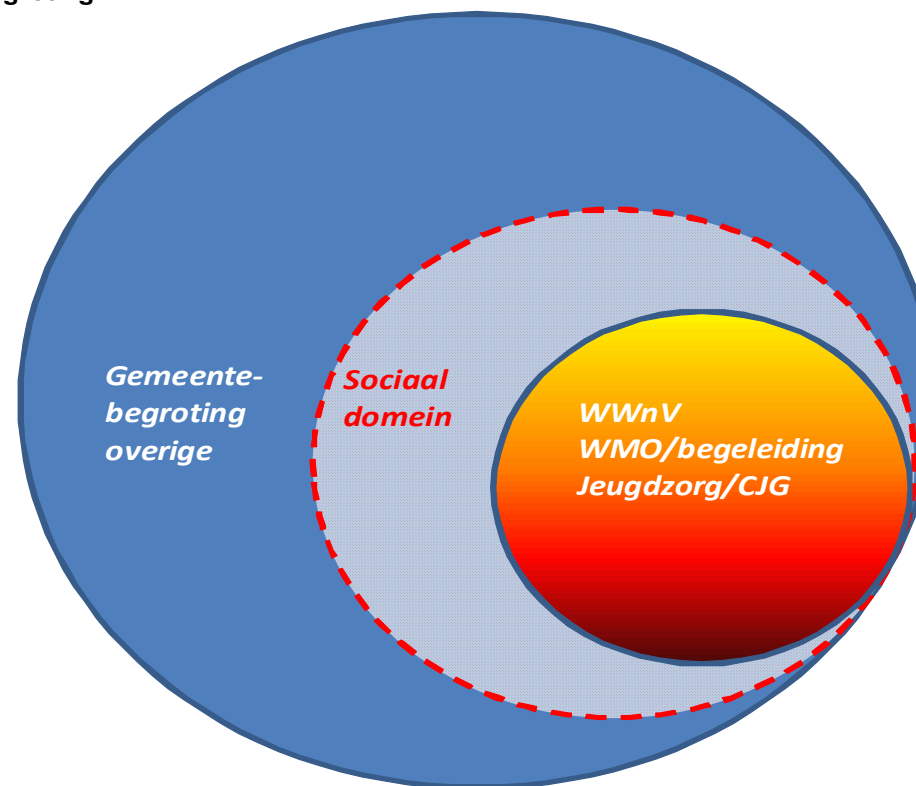
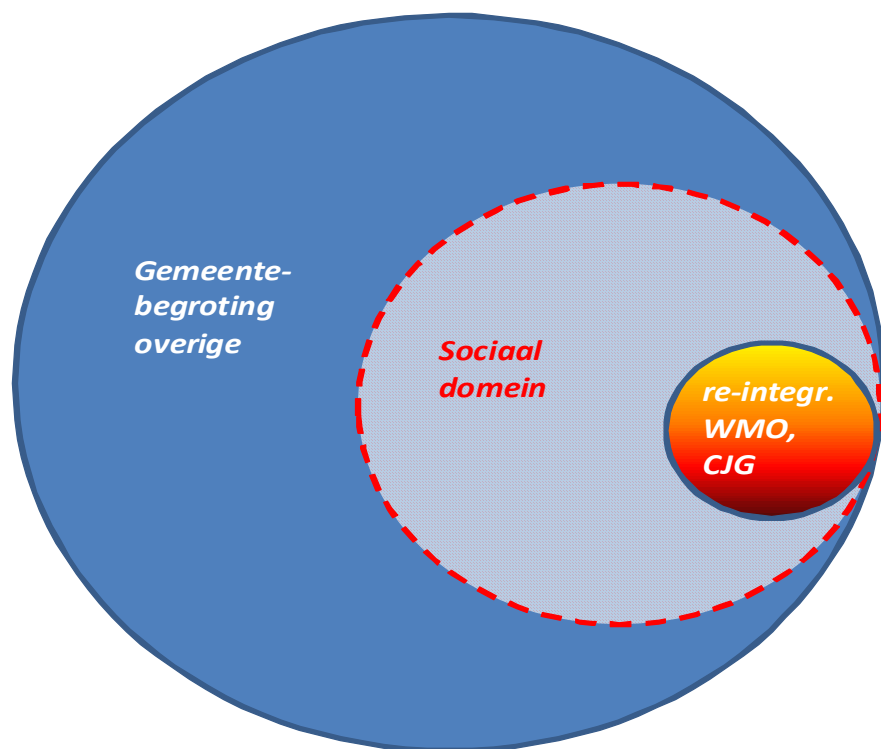

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van
volledige gemeentebegroting

2016

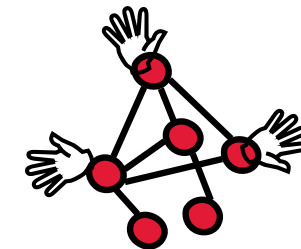
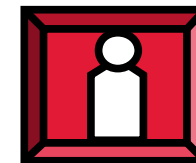

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

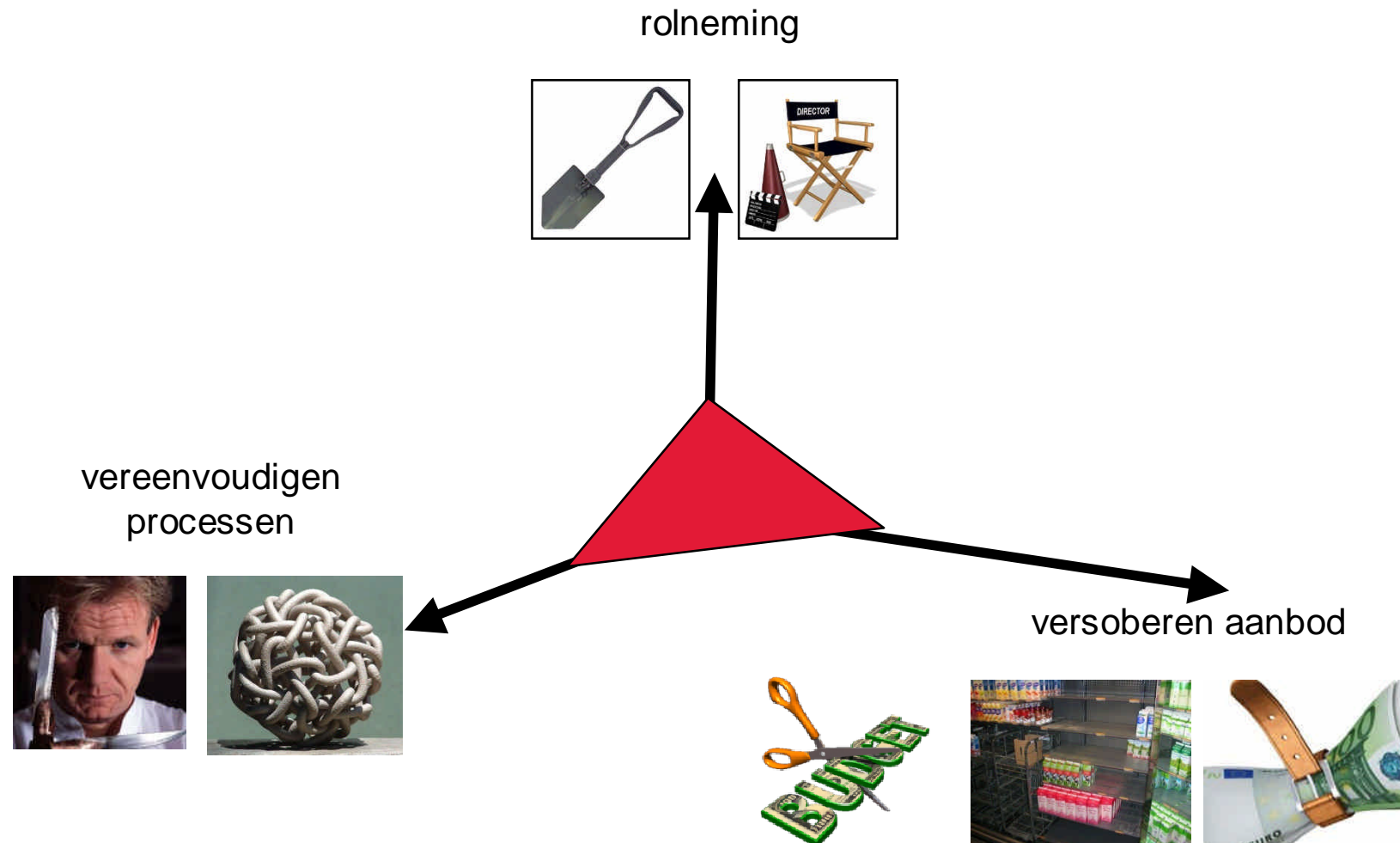
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

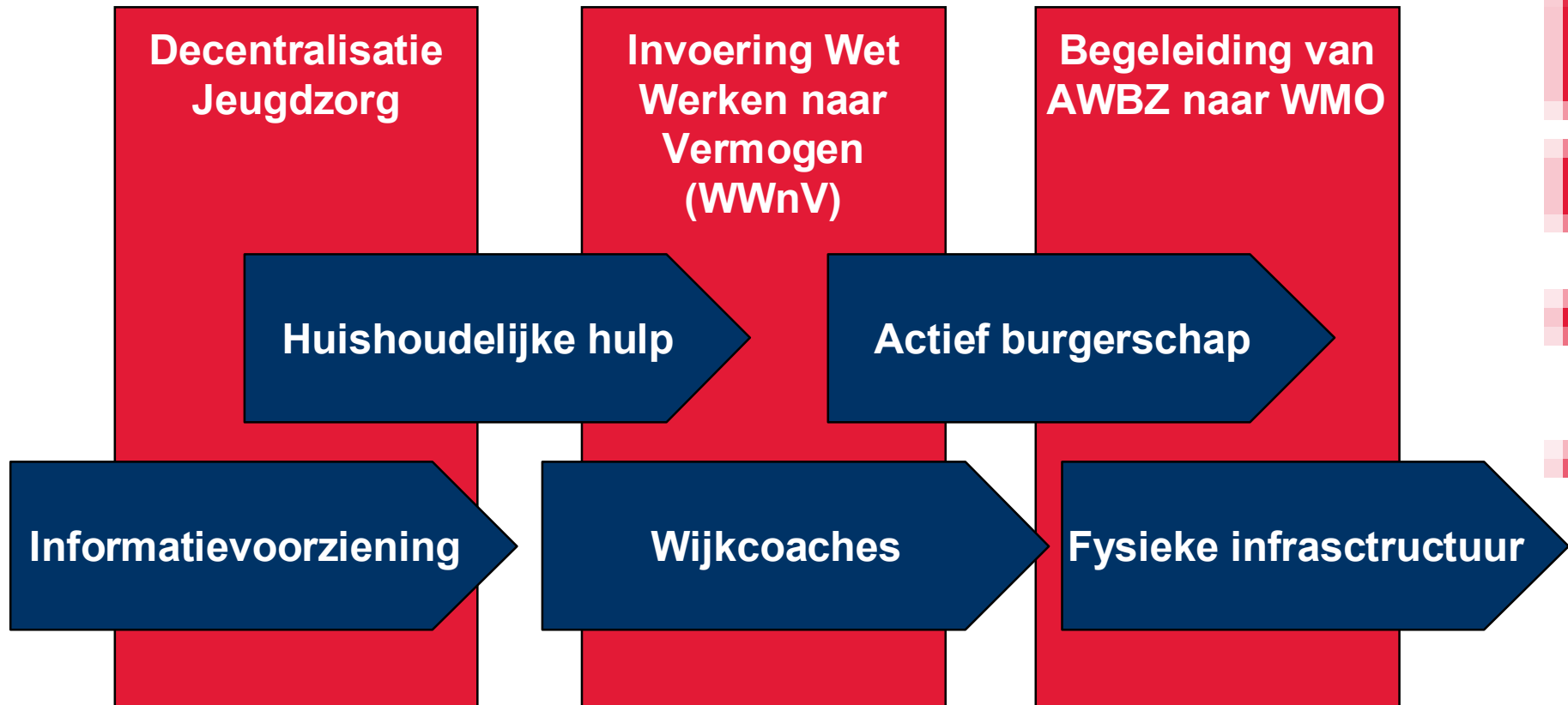

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

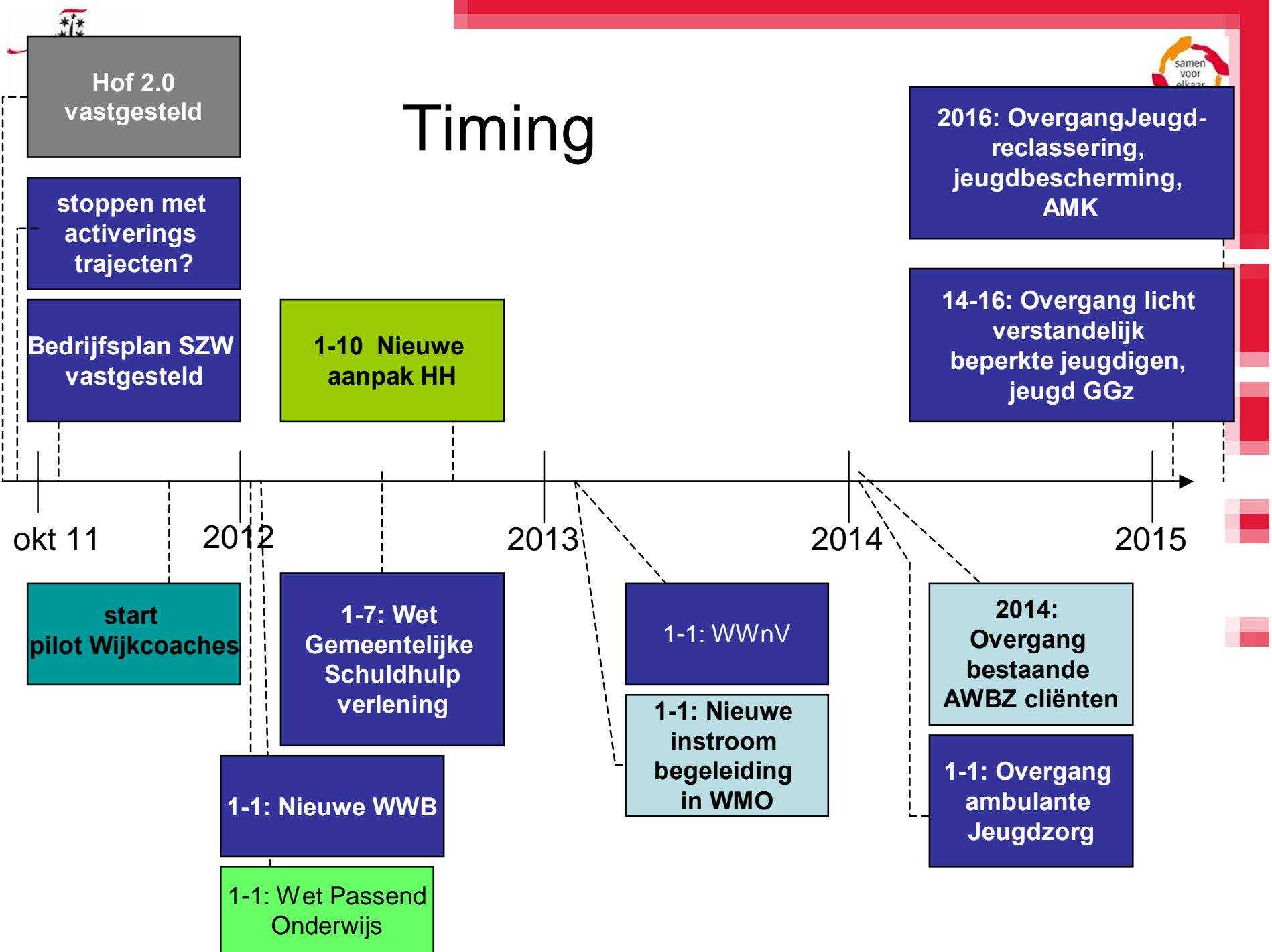
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder 'regie en regieverlies'. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

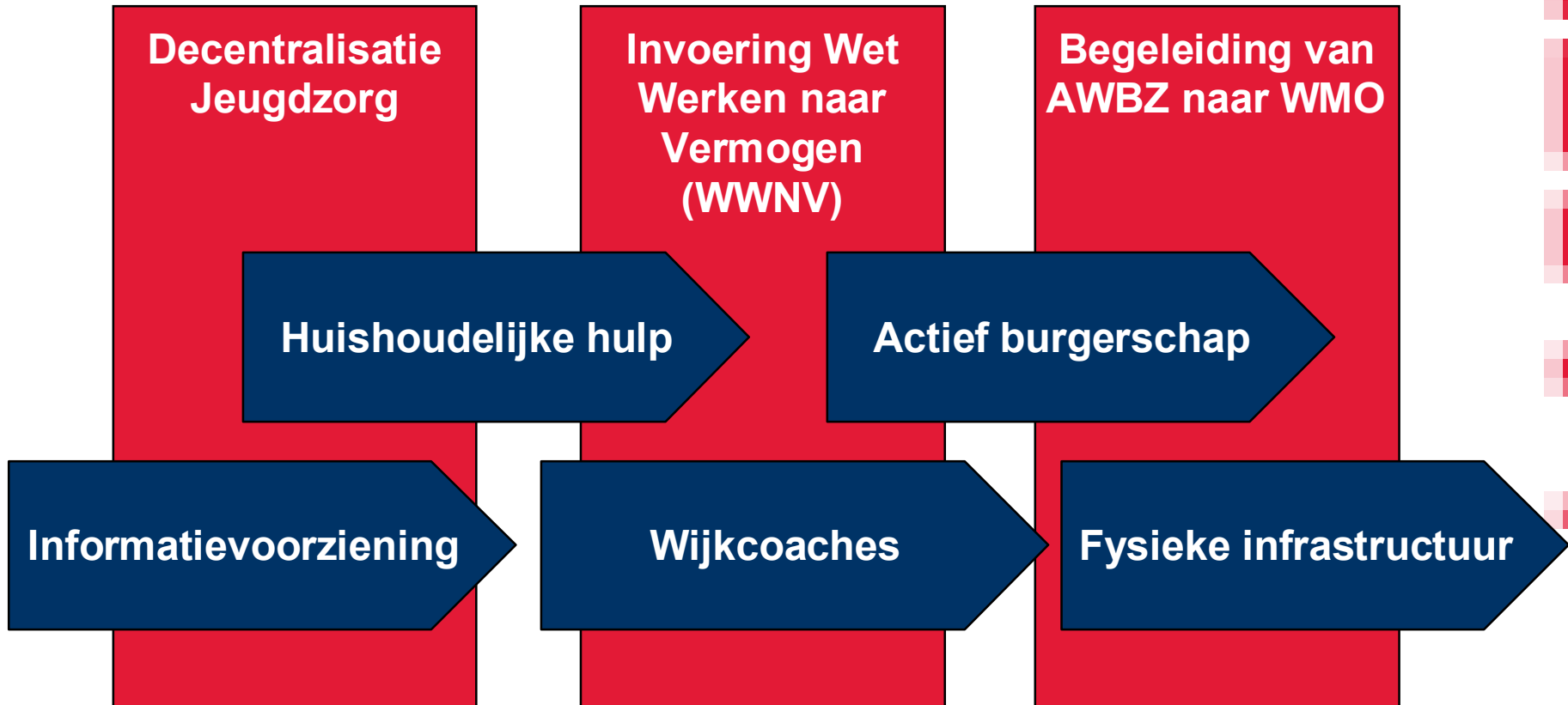
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

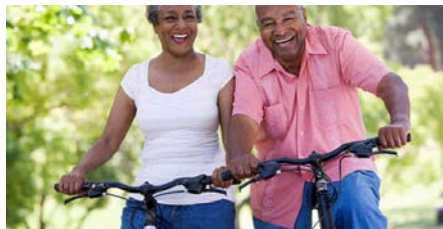
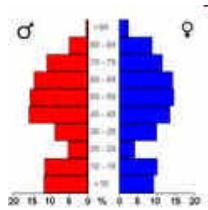
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

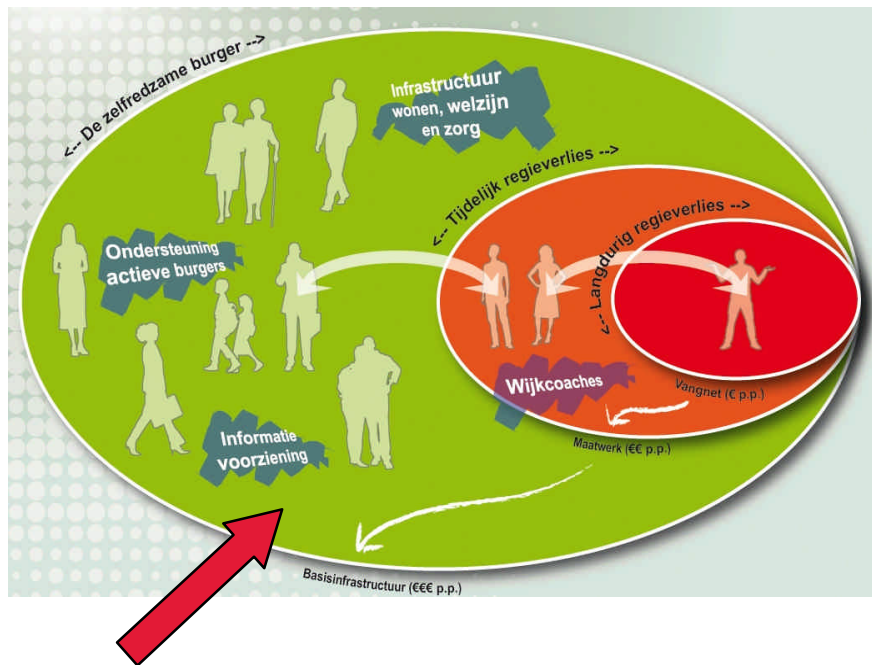
Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

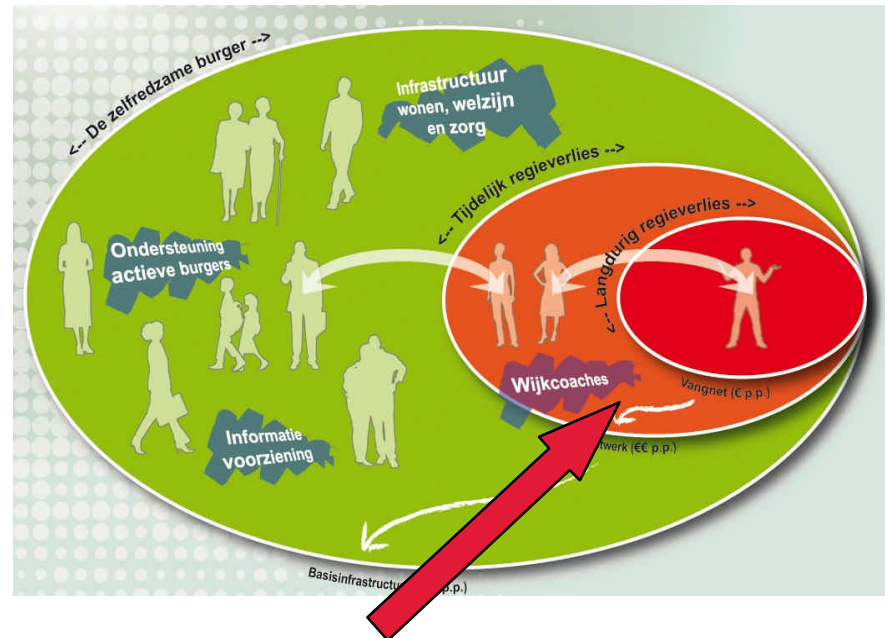
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

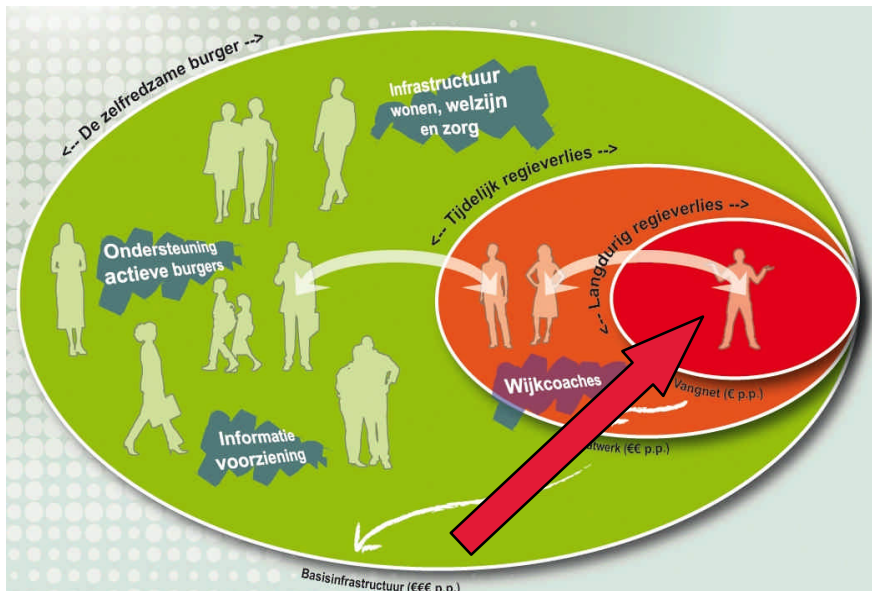
Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

Maslow

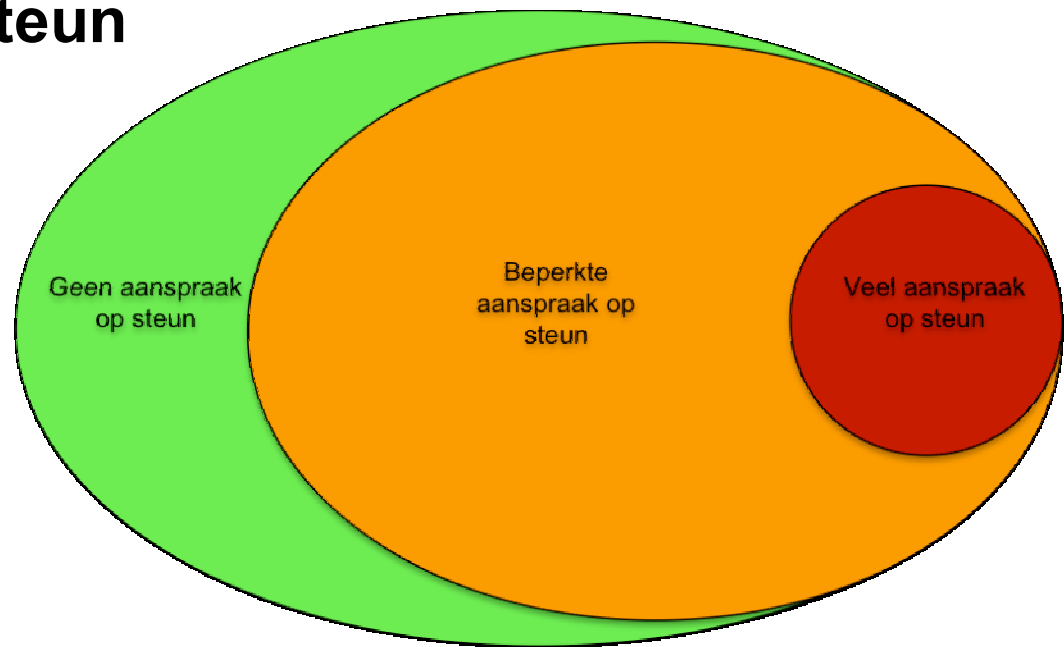
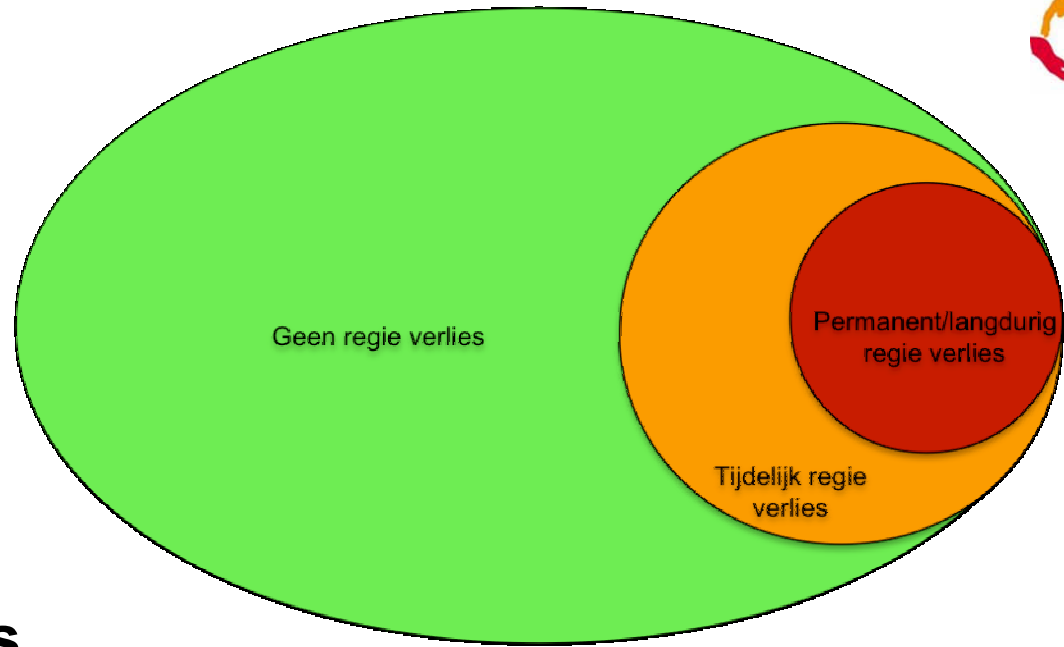
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

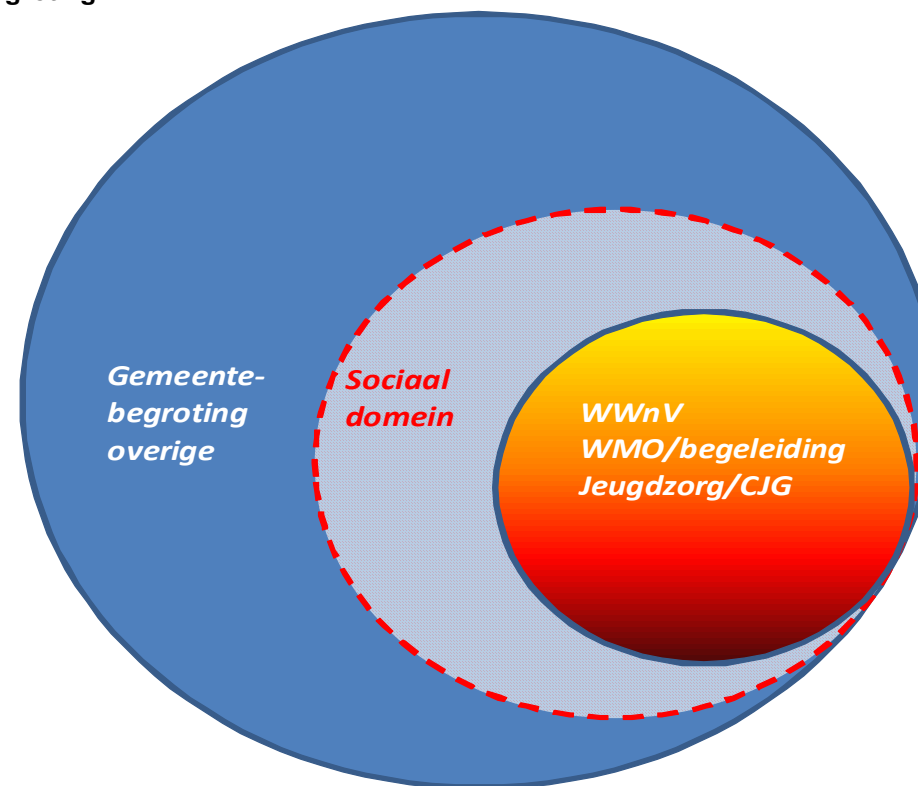
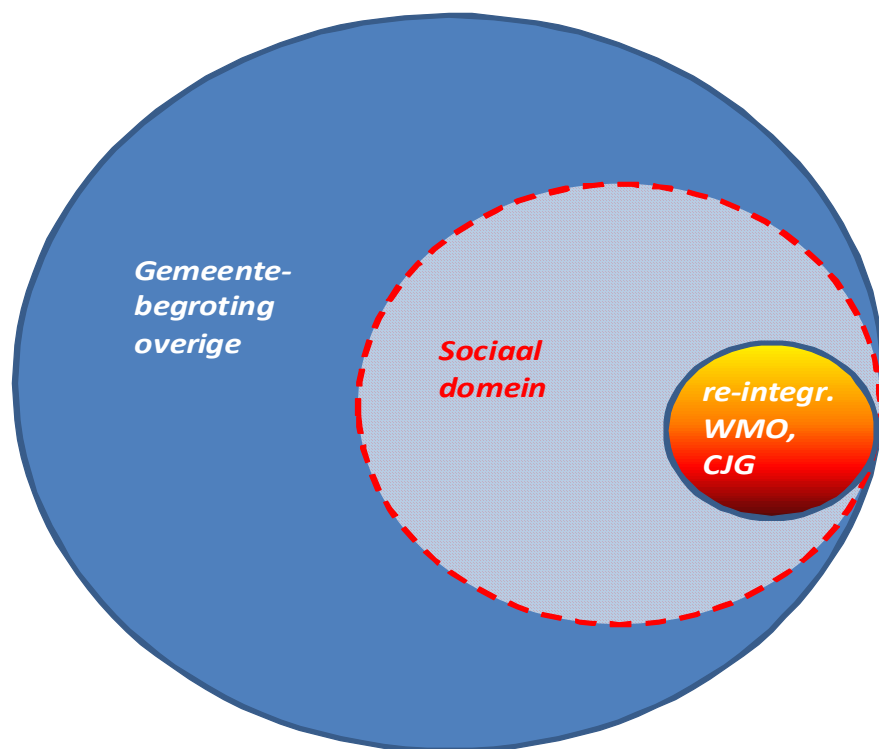
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

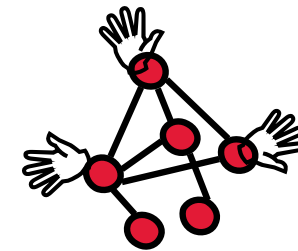
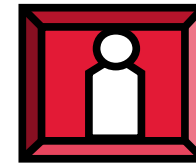

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

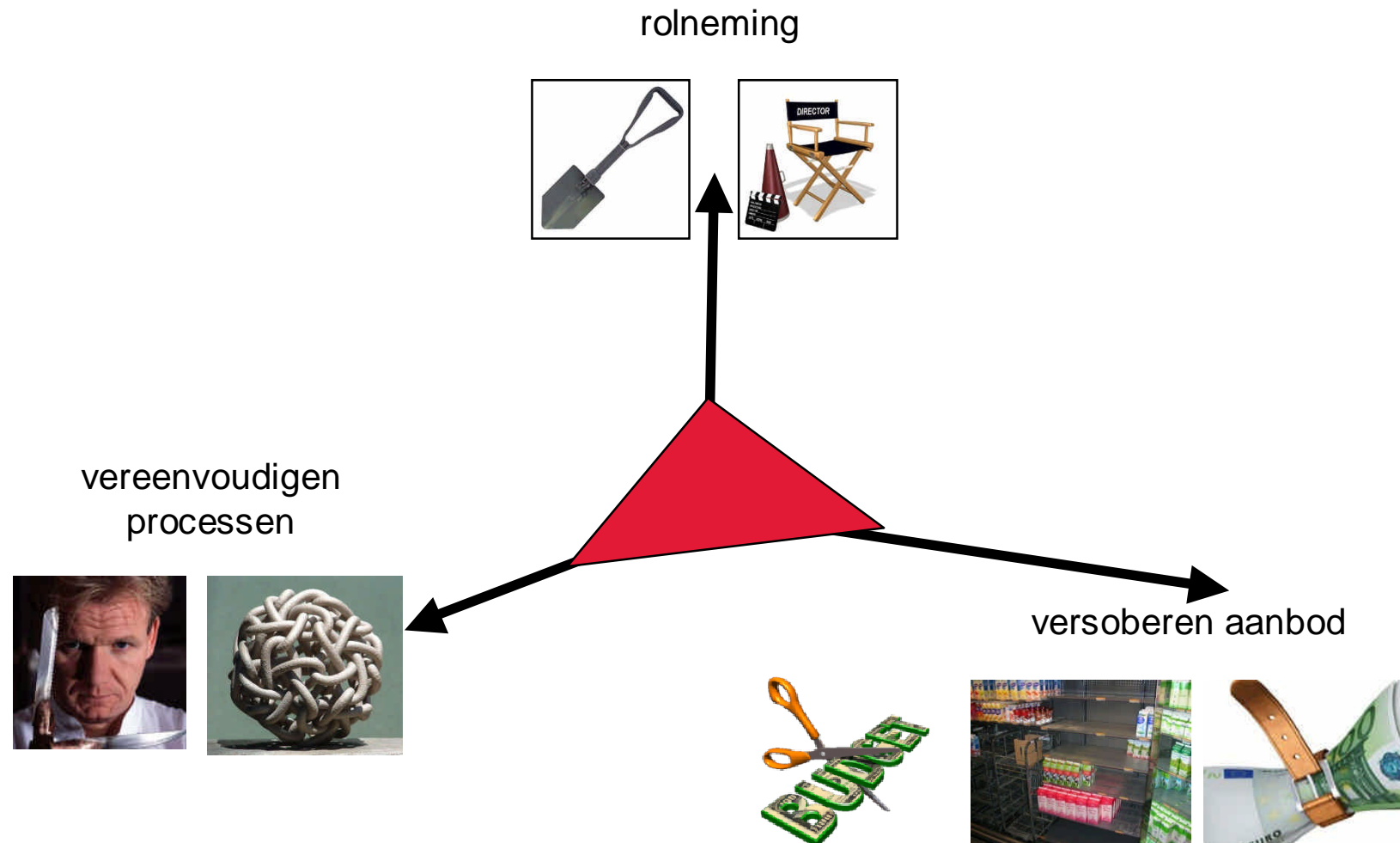
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

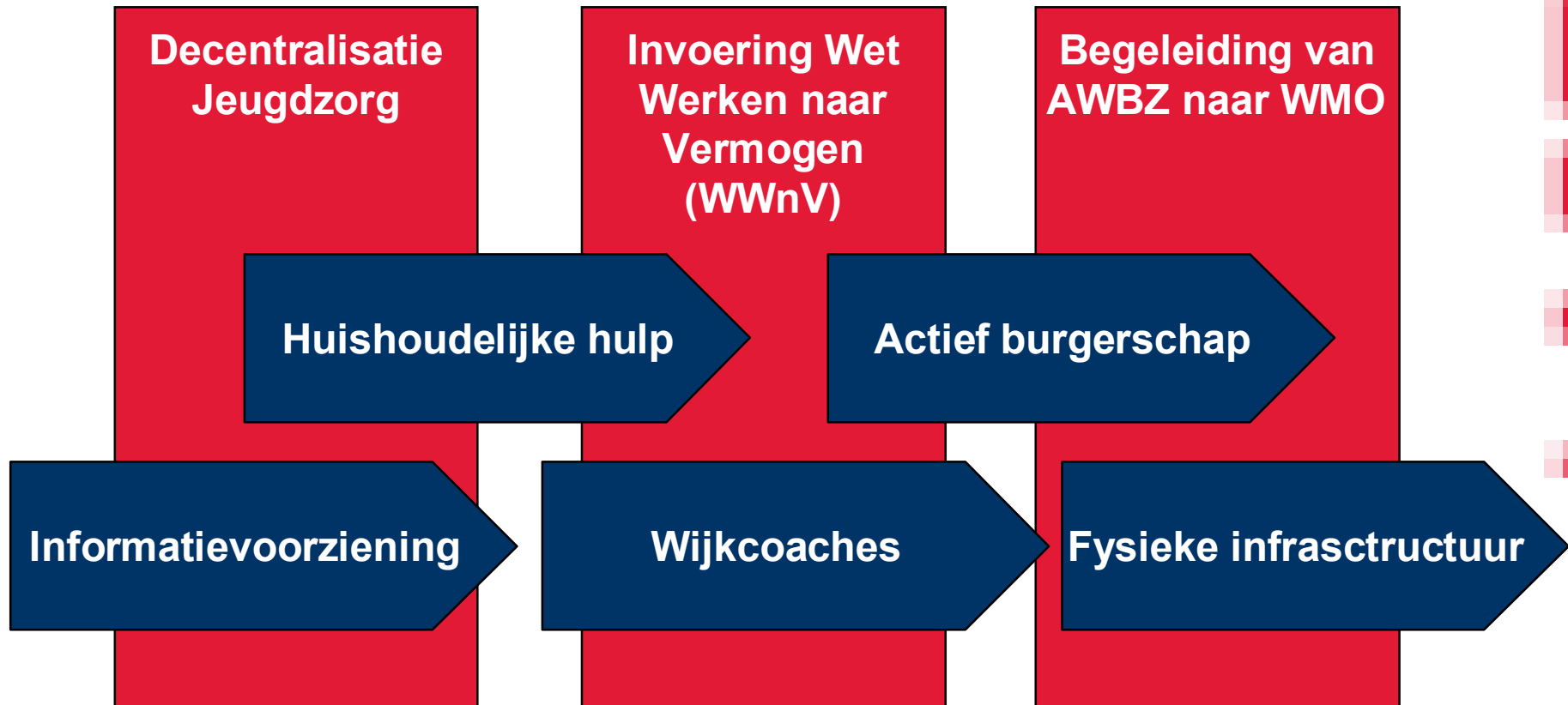

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

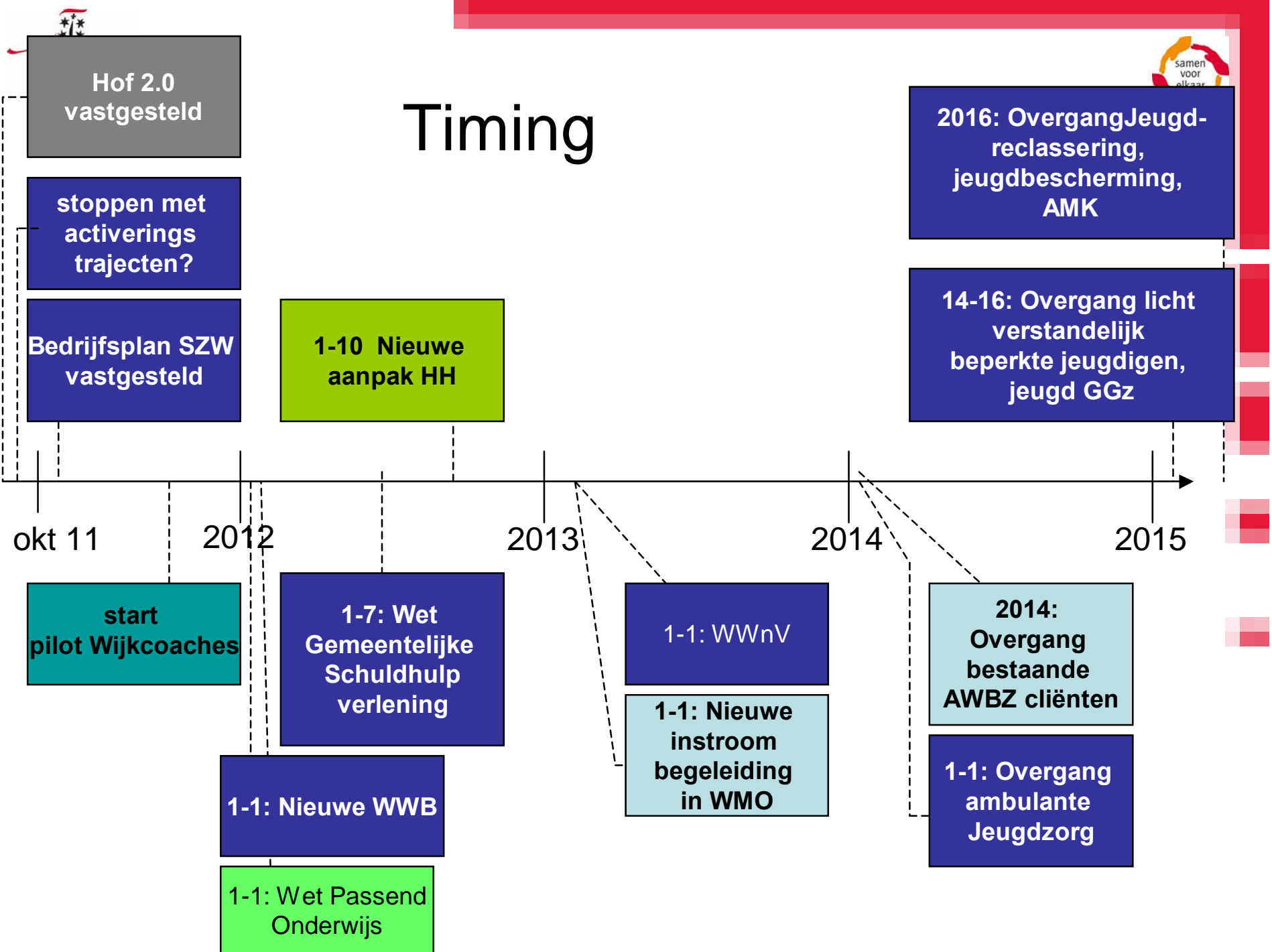

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color. A dark red rectangular box is positioned at the top, containing the title text.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

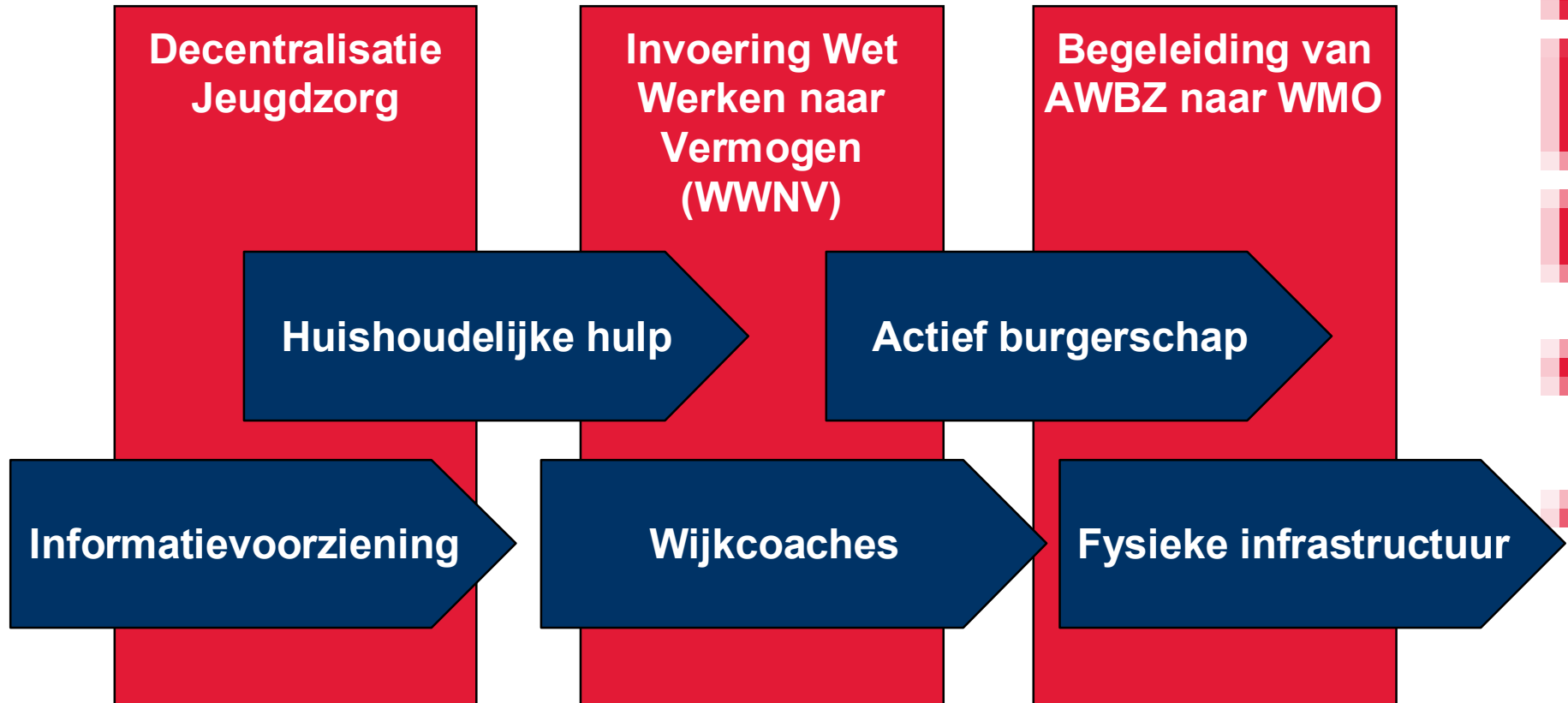
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

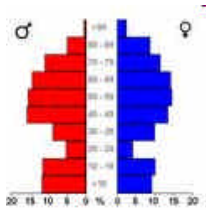
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

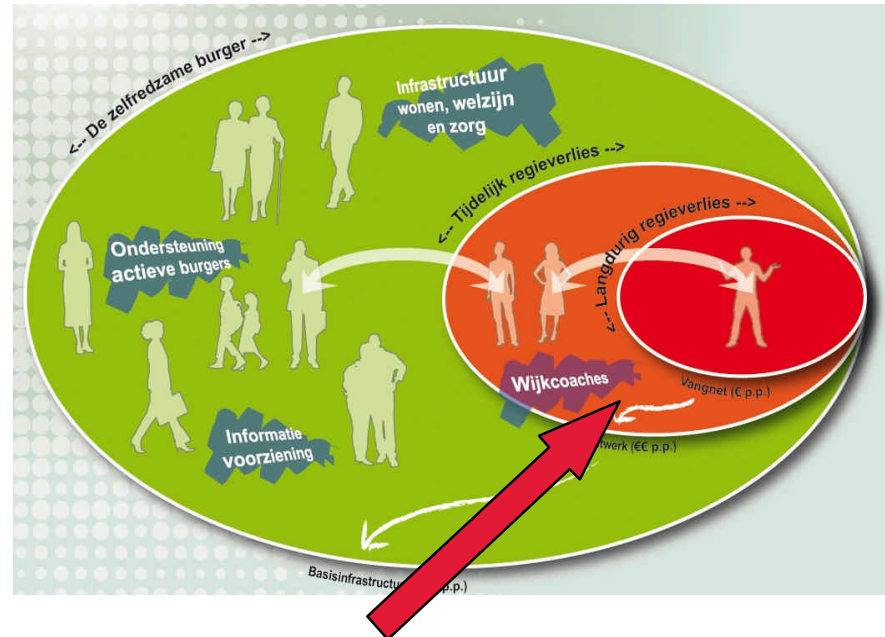
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

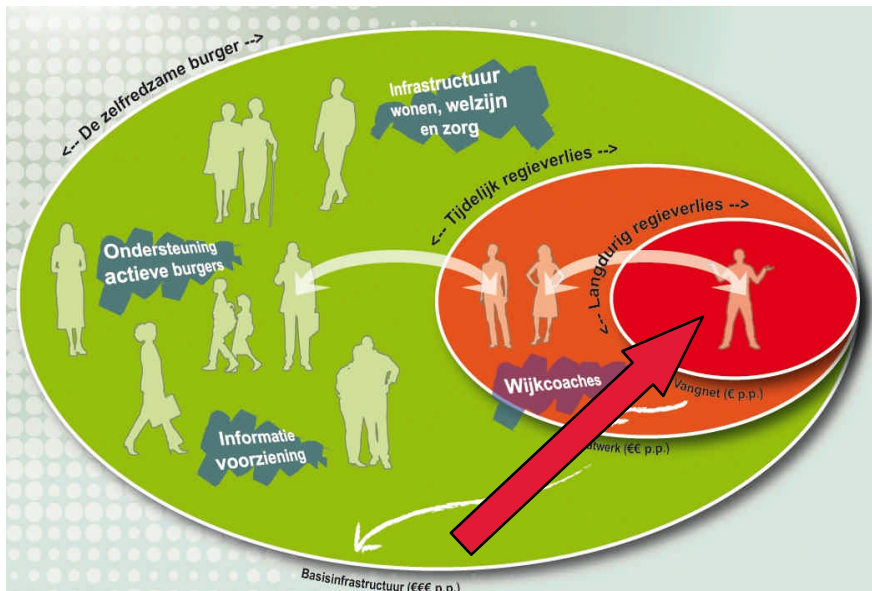
Maslow

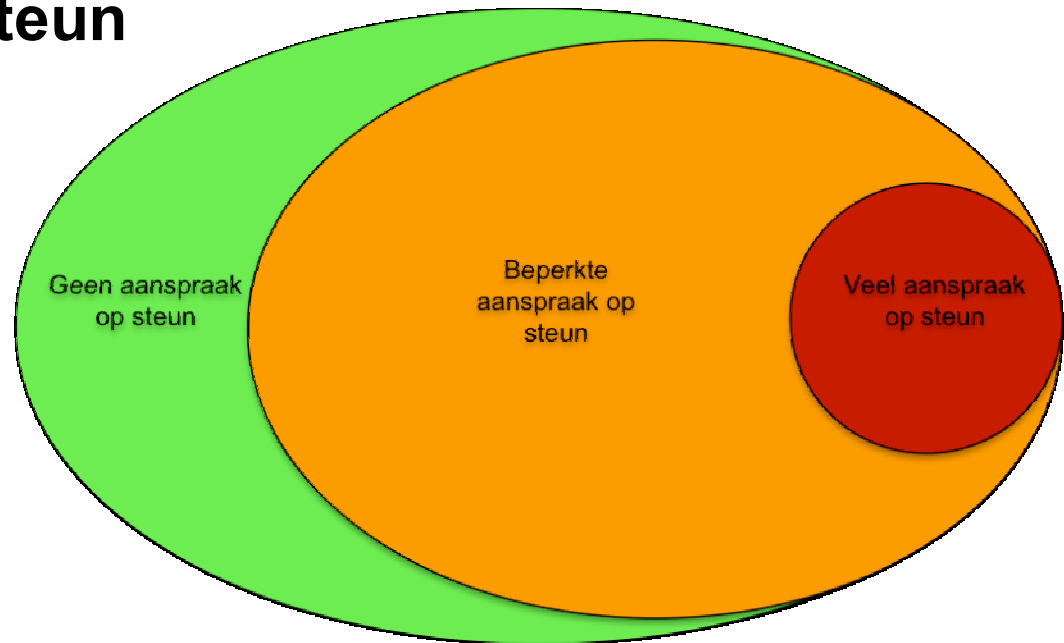
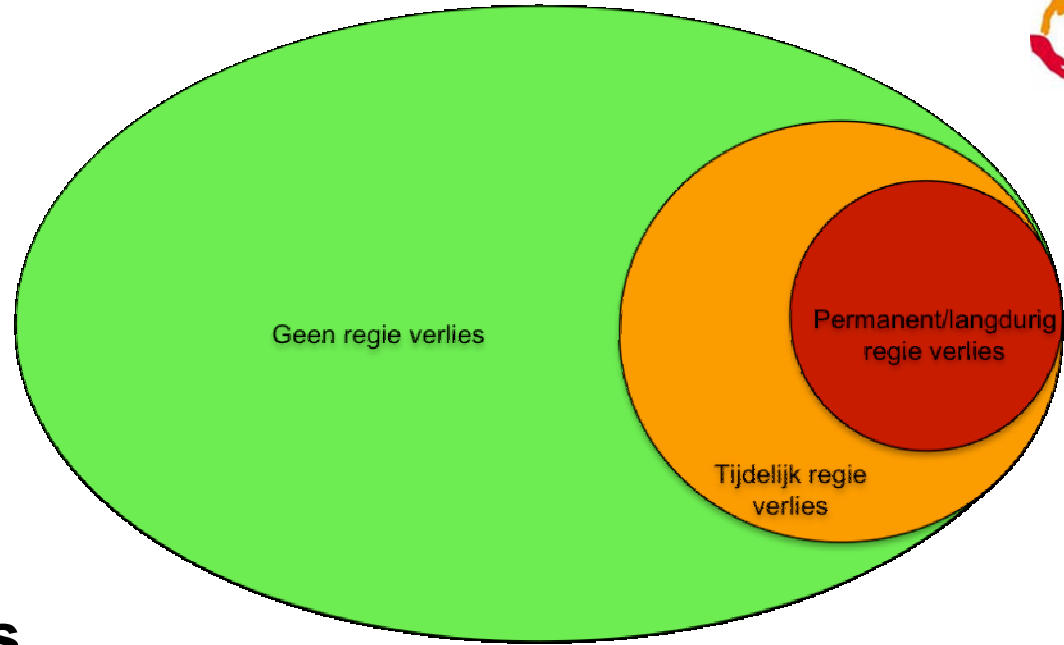
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

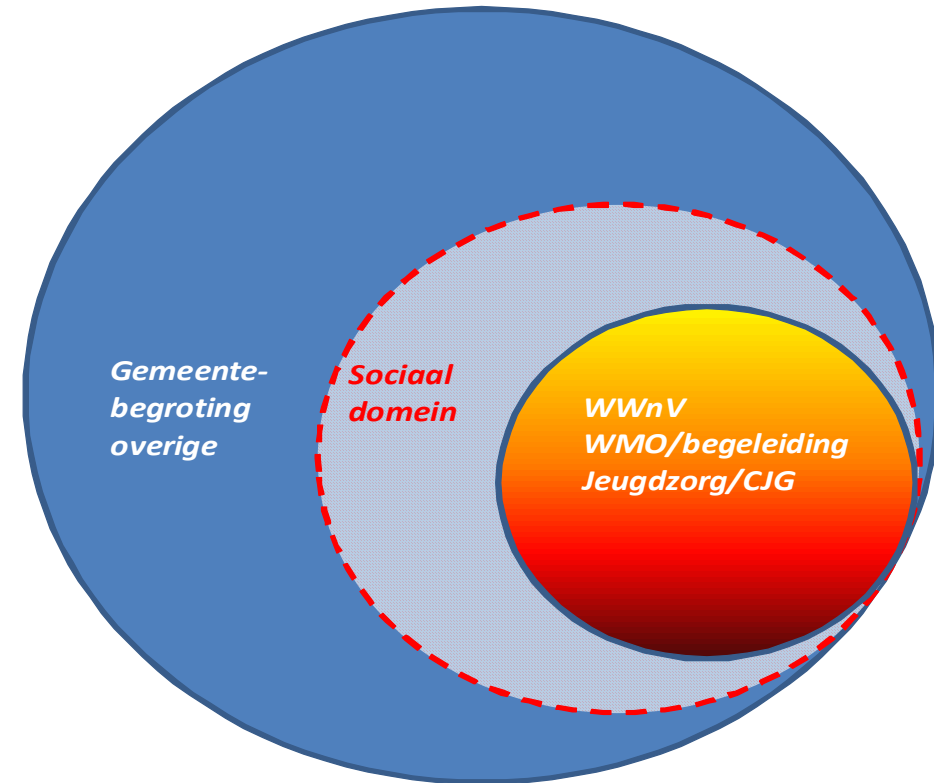
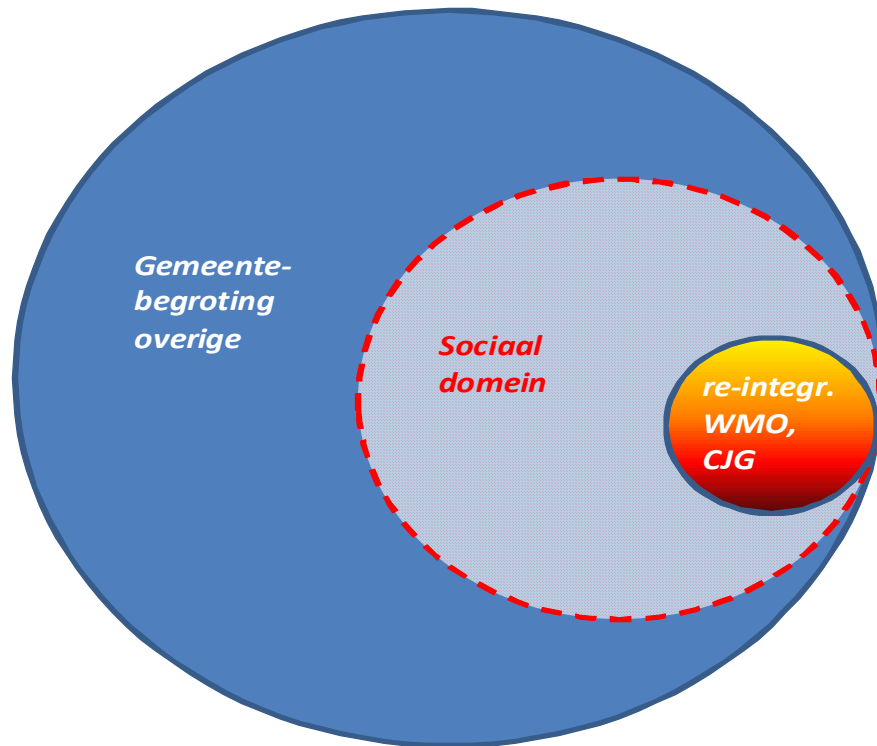
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

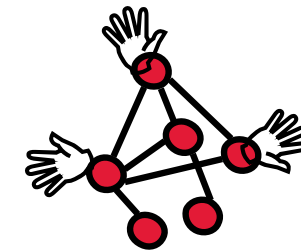
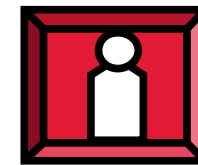

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

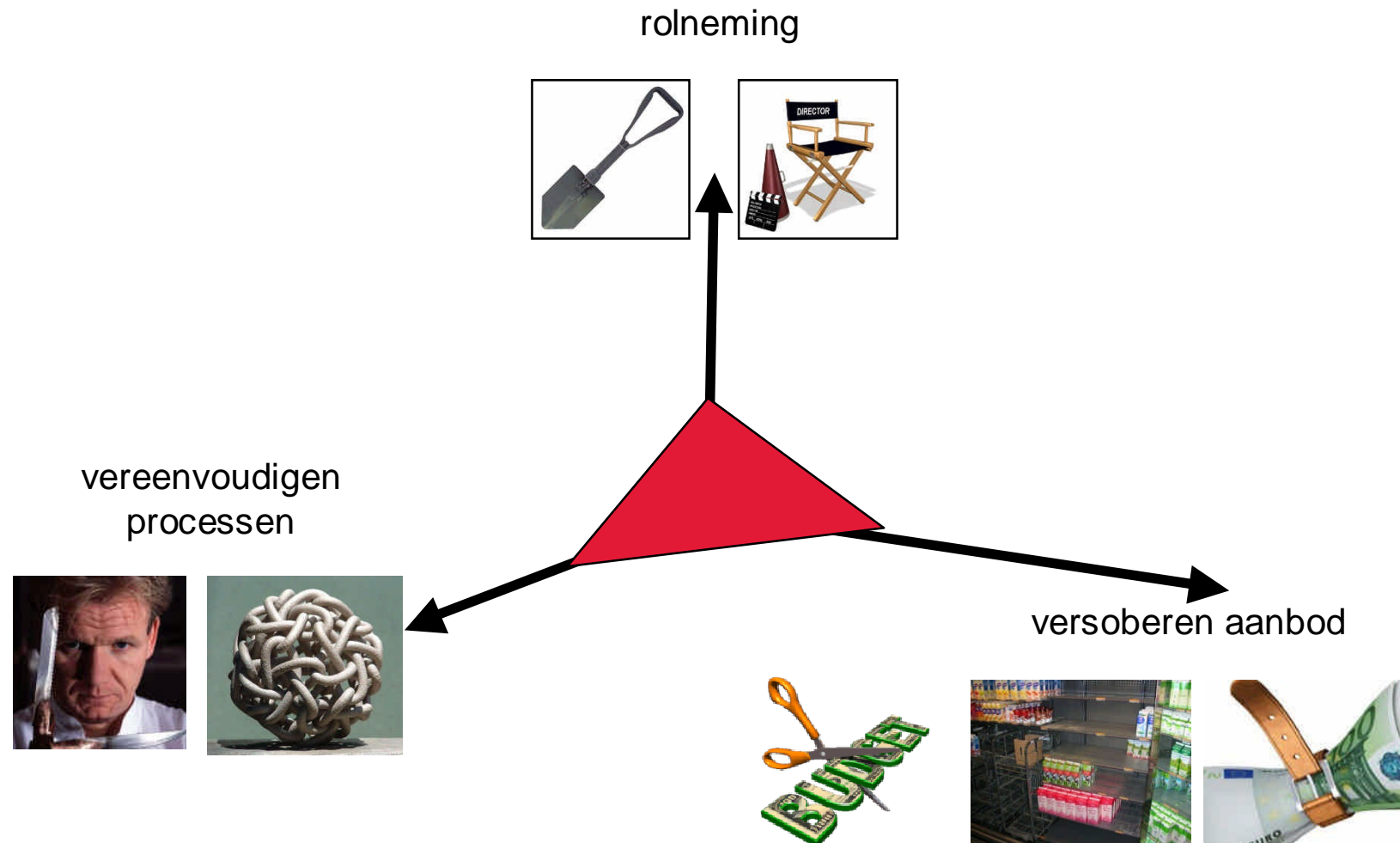
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

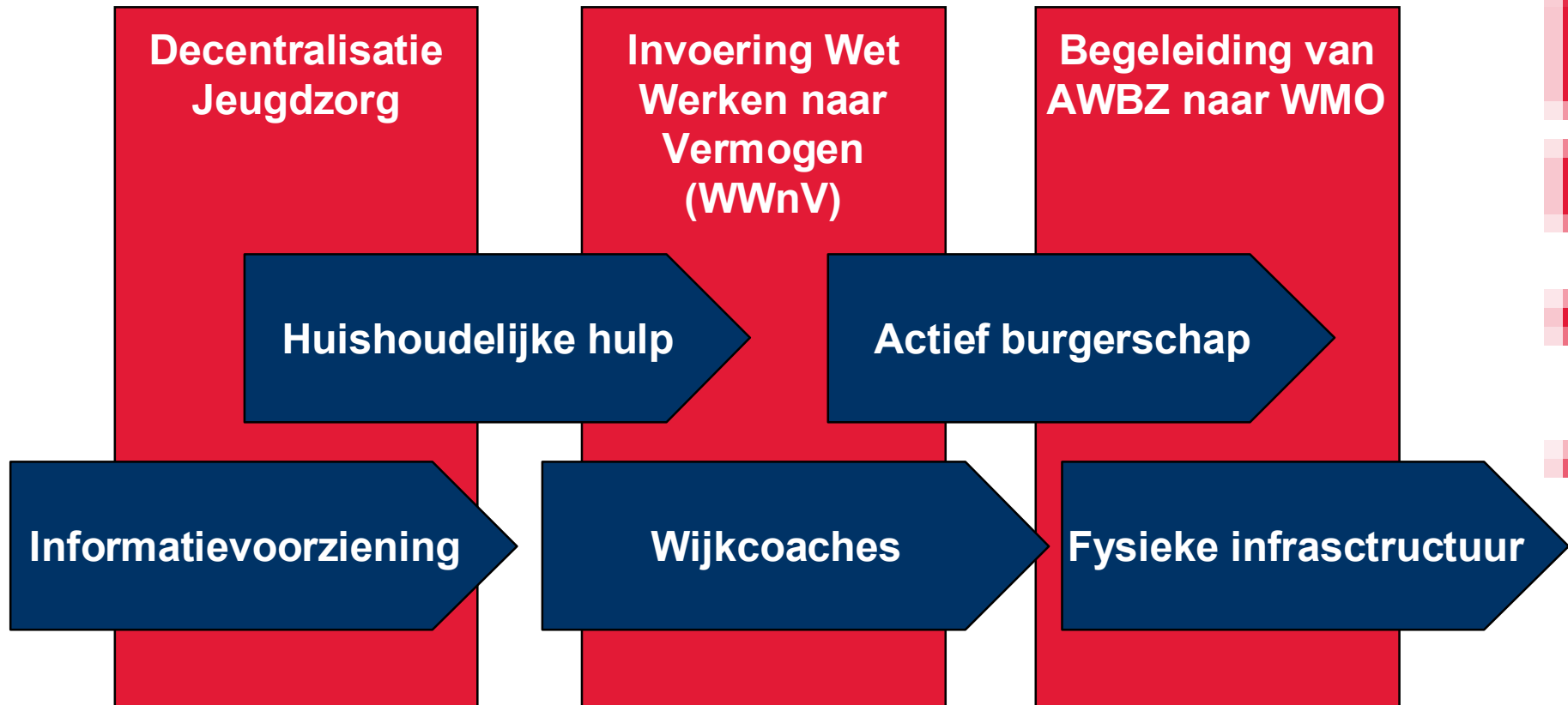

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

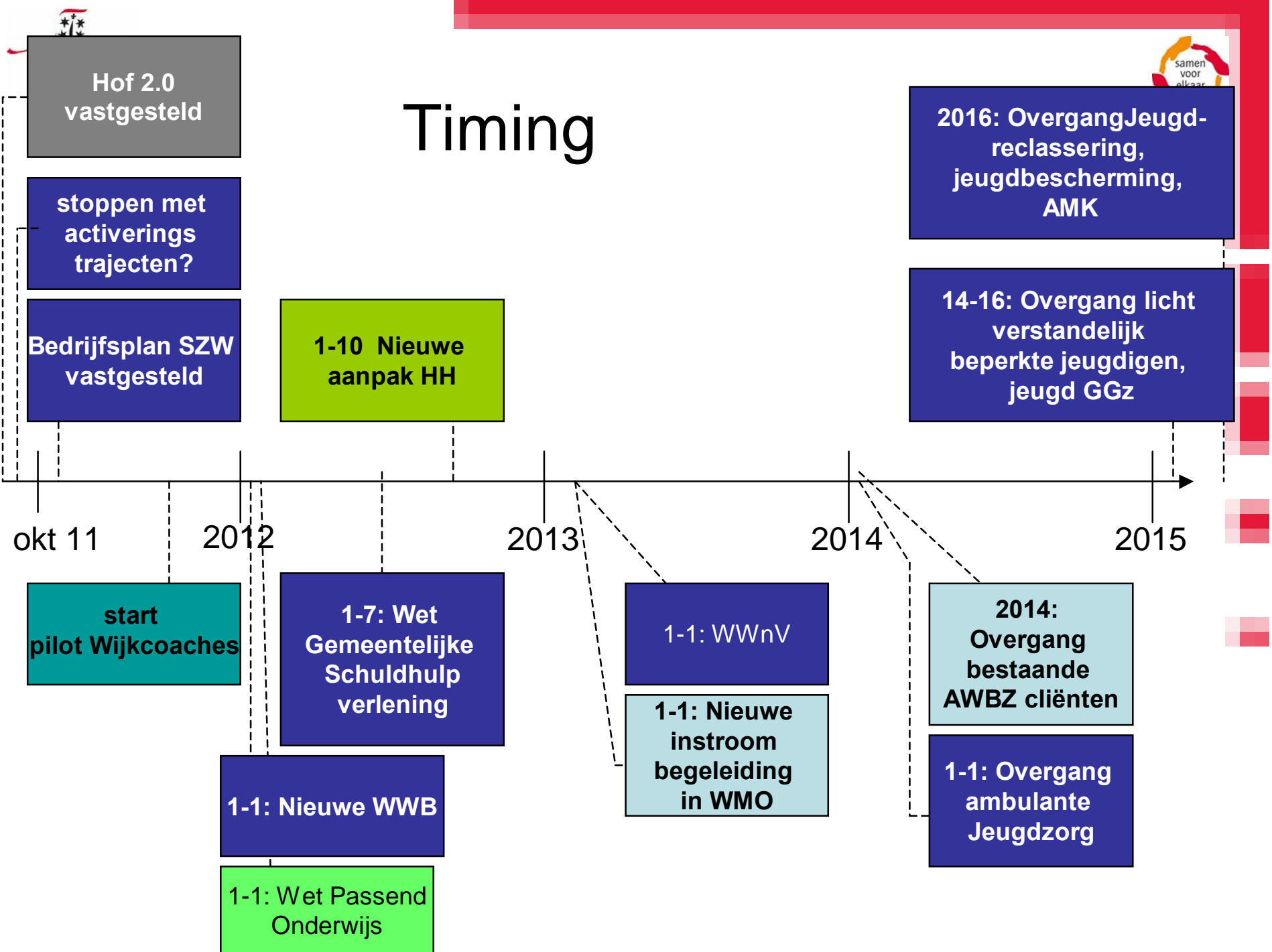

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

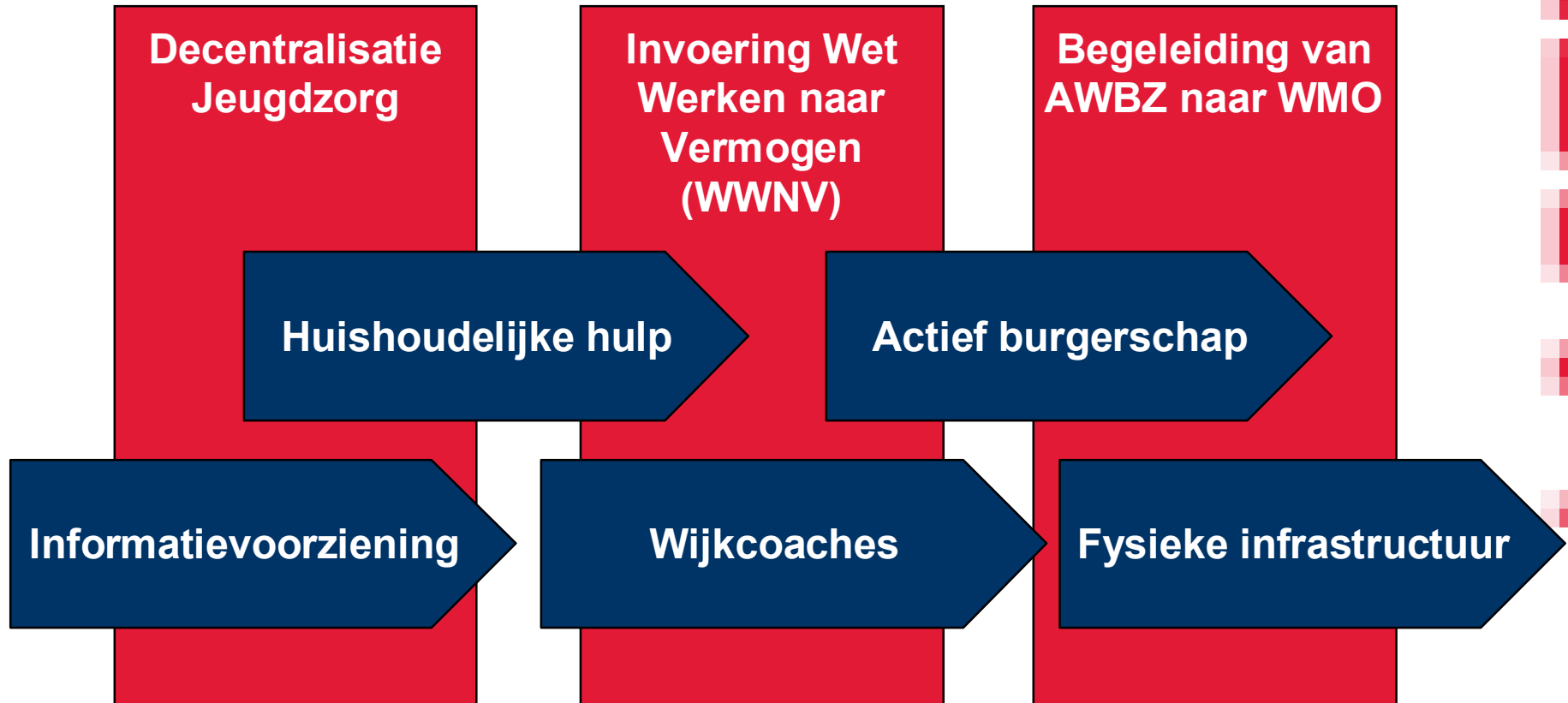
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

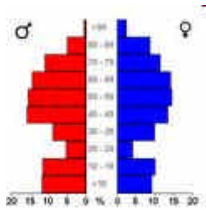
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

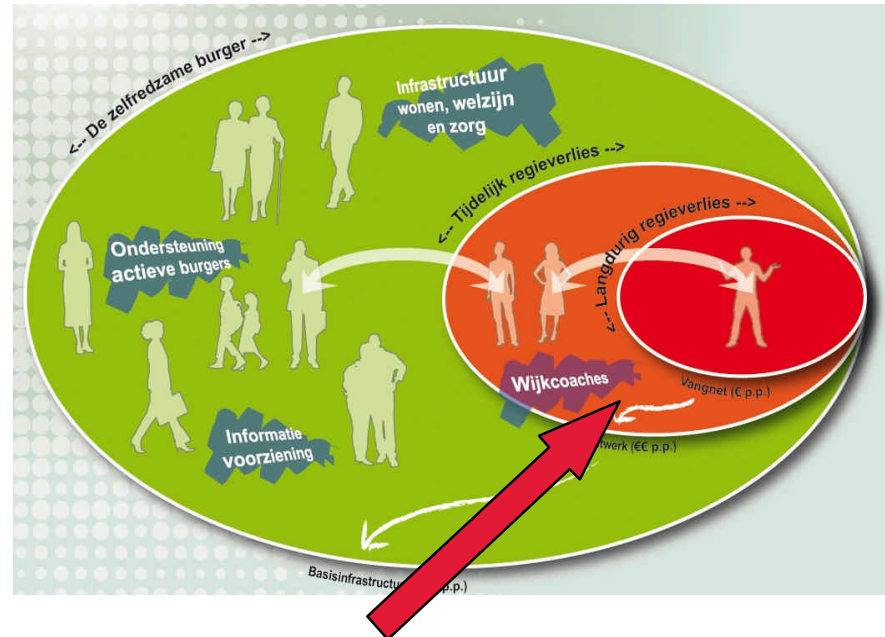
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

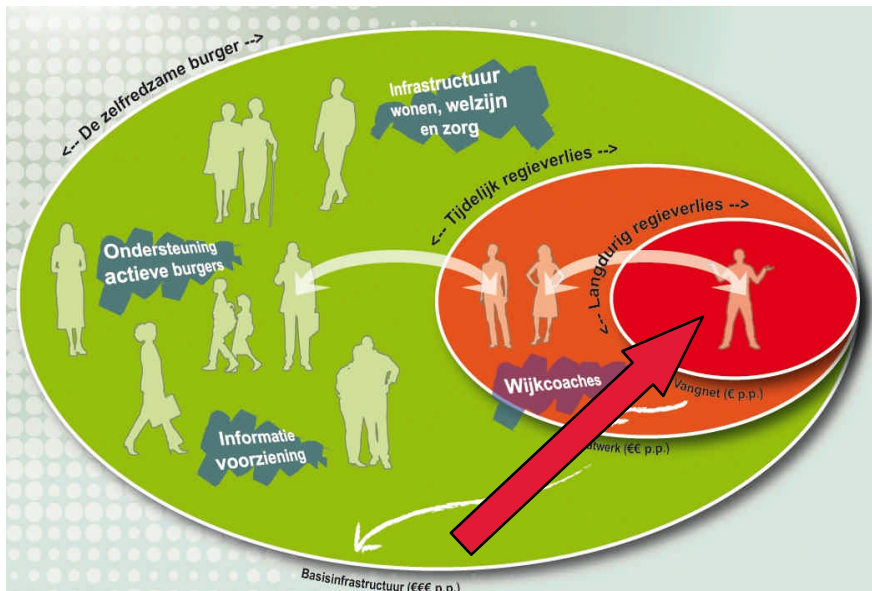
Maslow

Permanent regieverlies

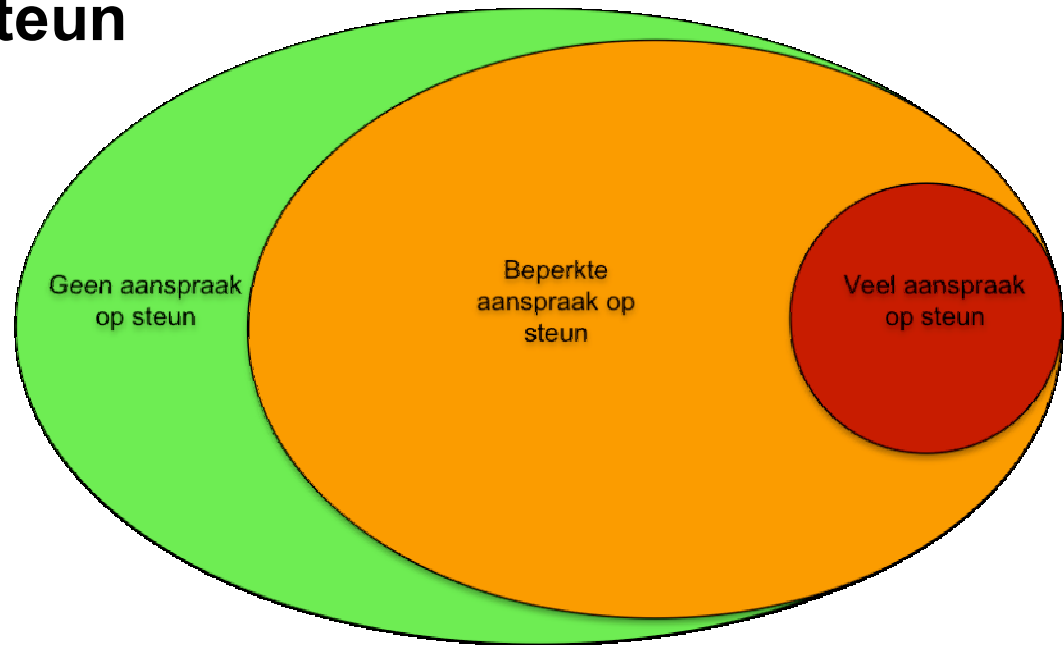
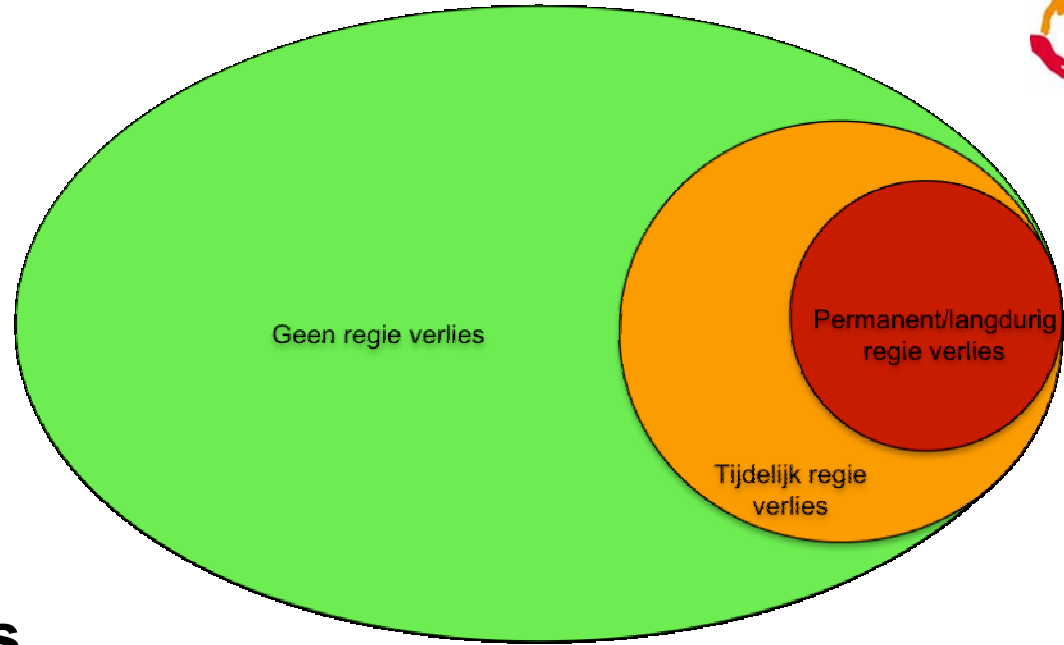
Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

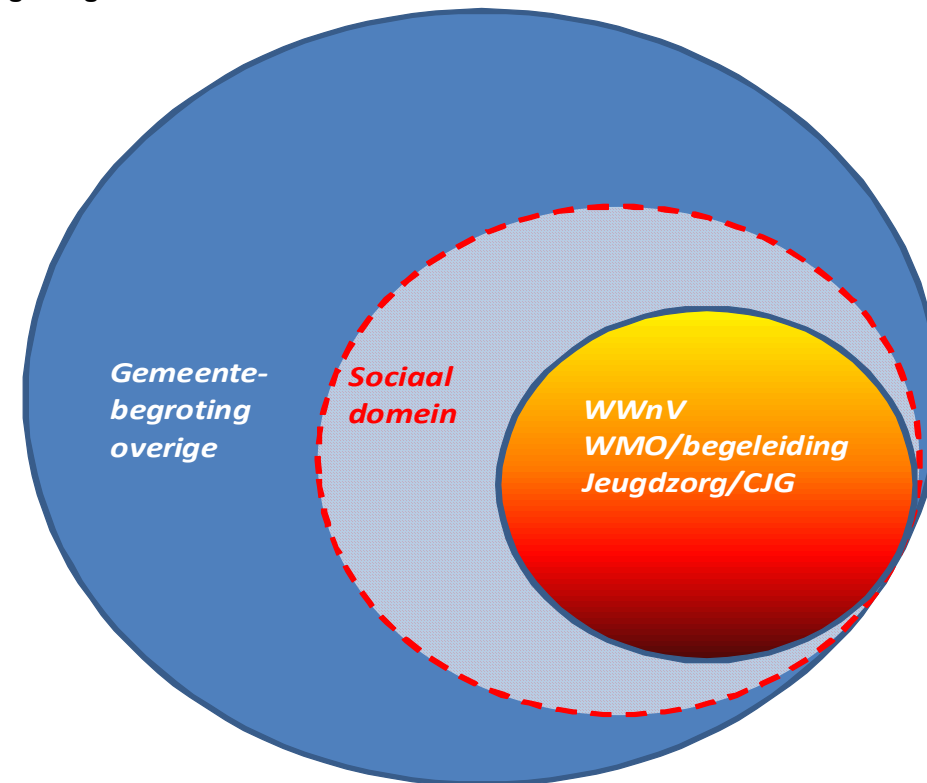
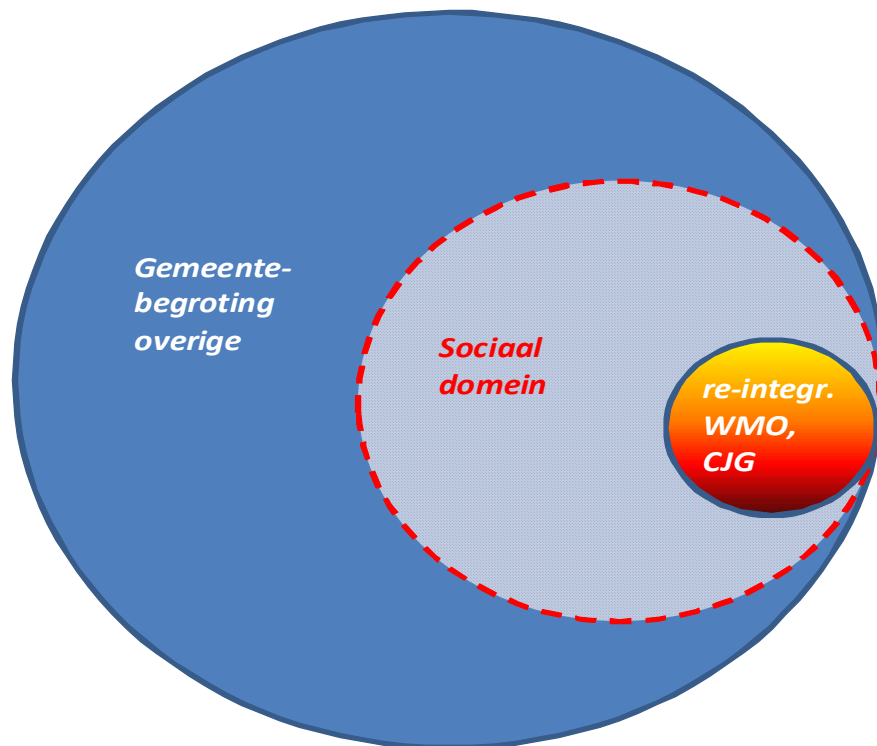
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

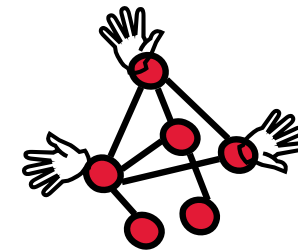
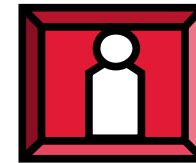

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

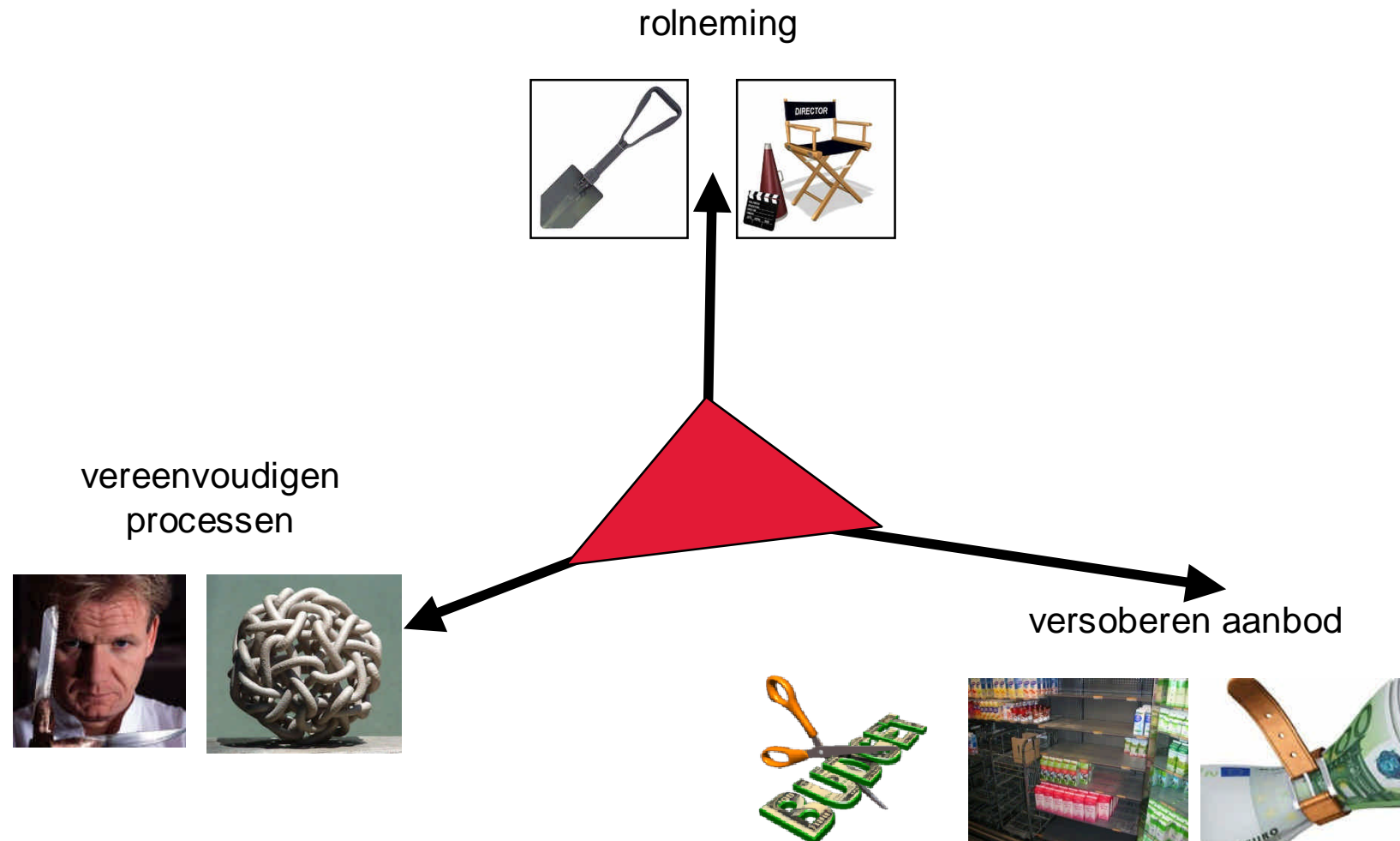
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

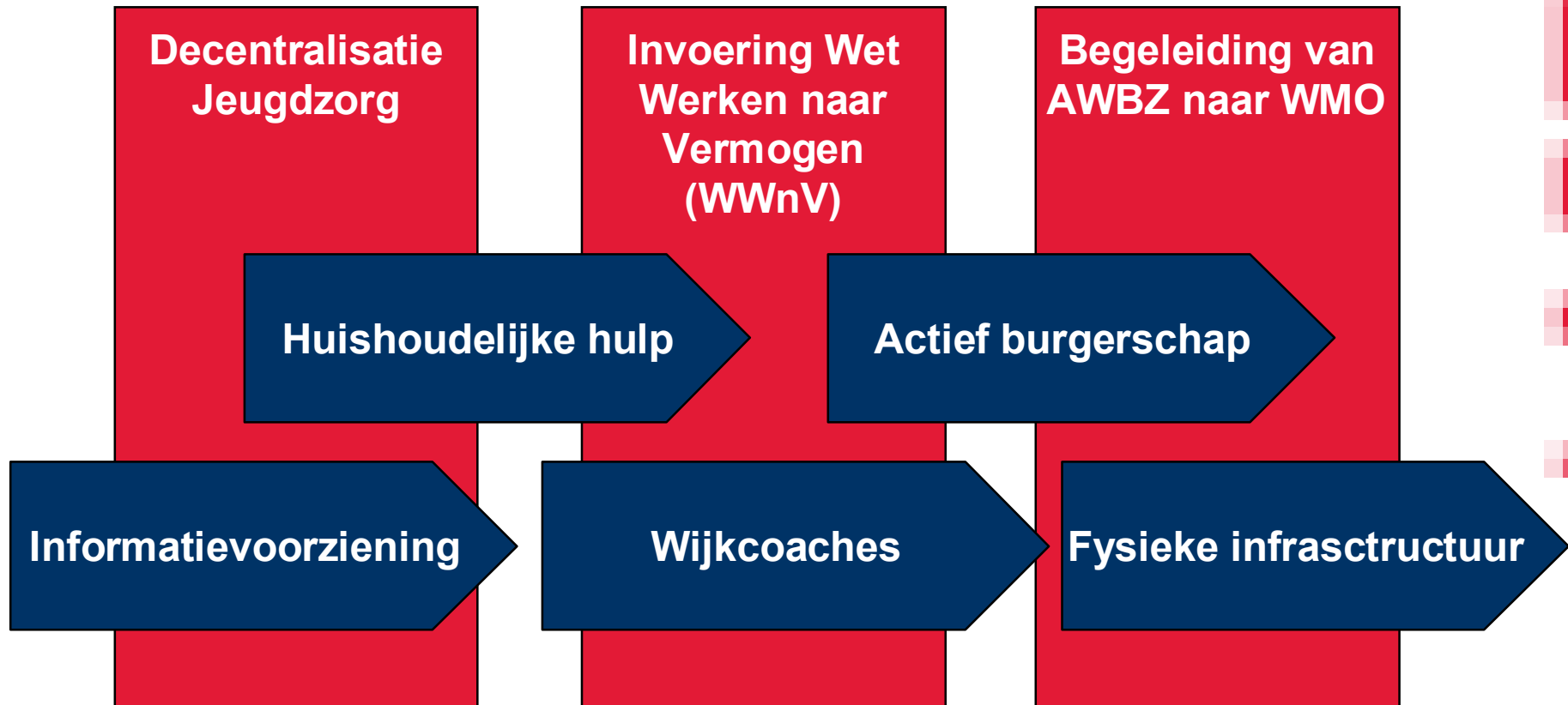
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

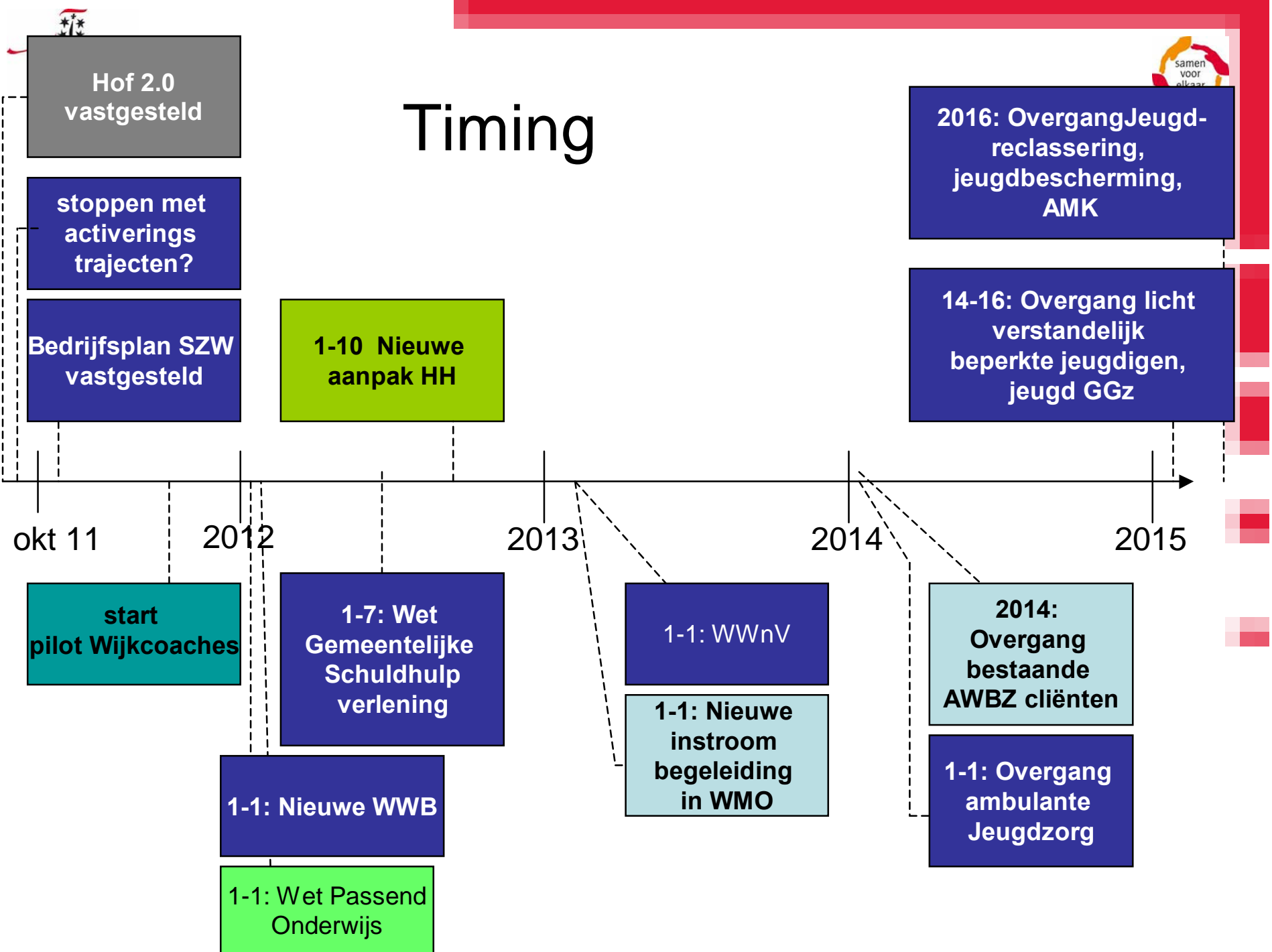
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color. A dark red rectangular box is positioned at the top, containing the title text.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

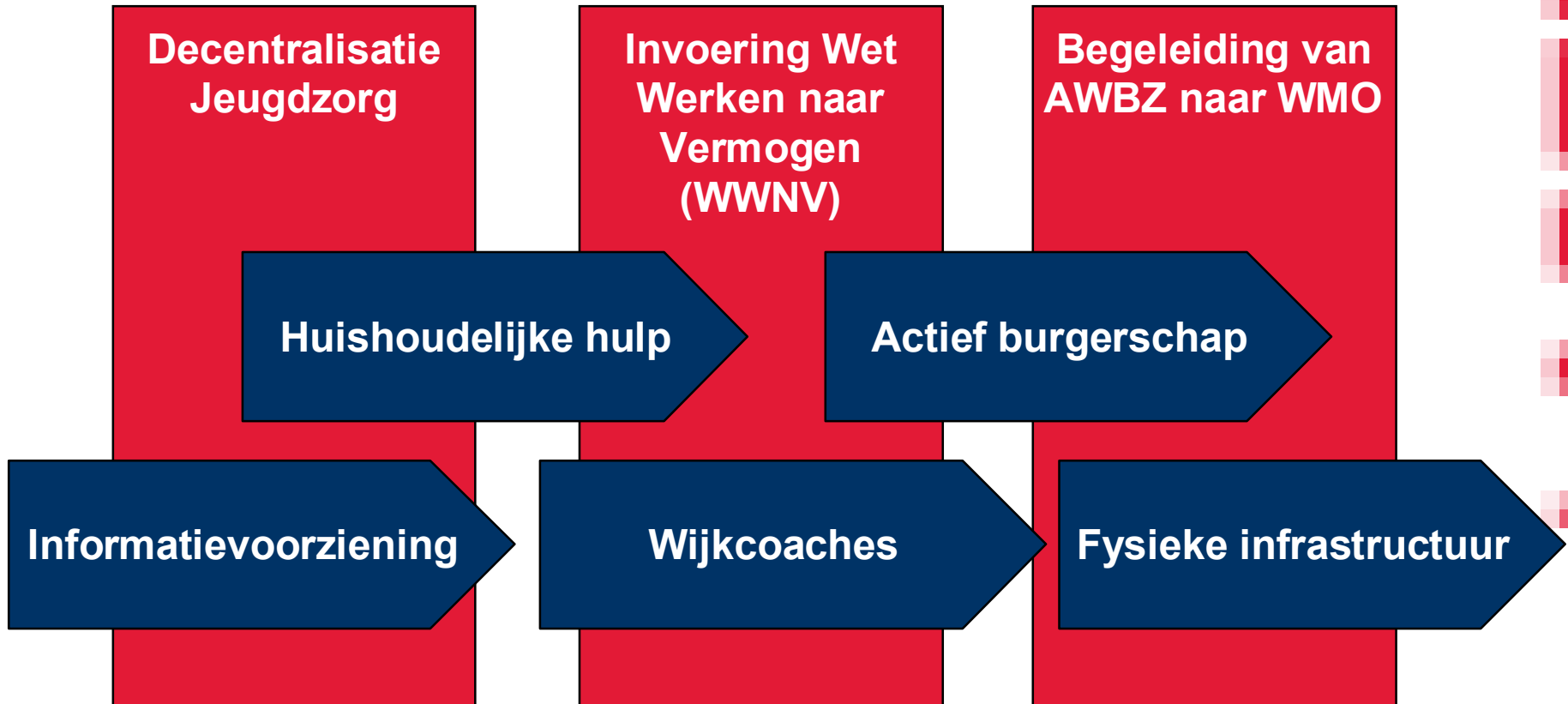
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

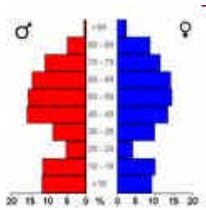
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

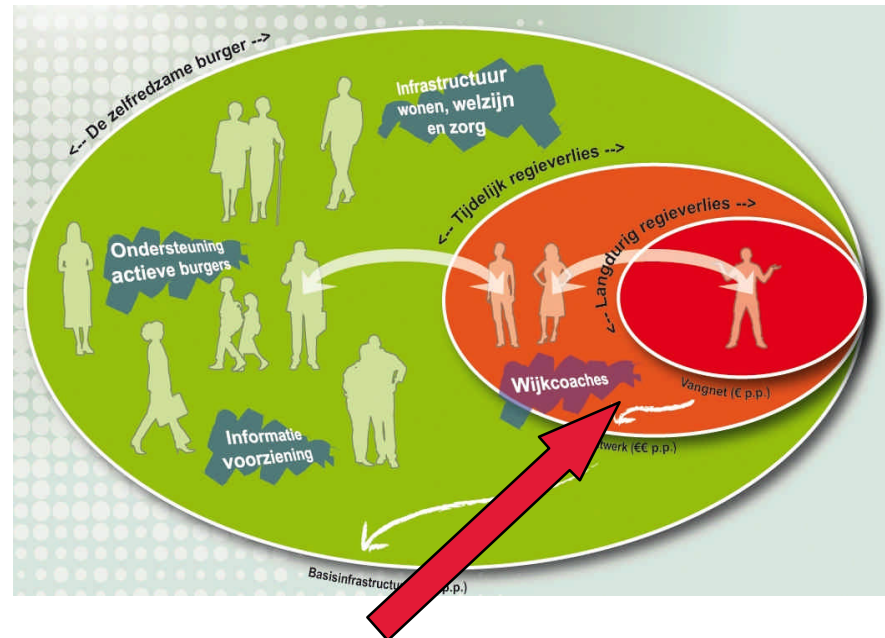
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

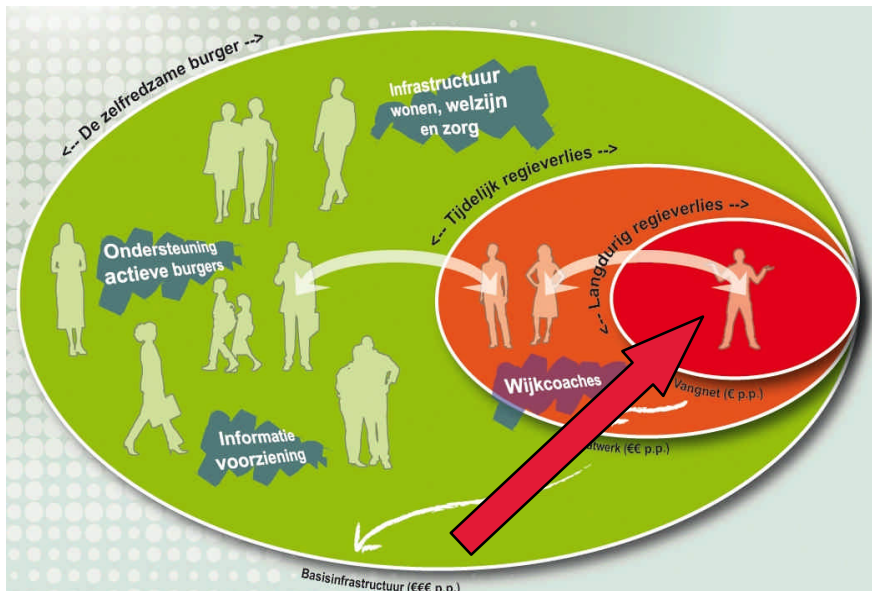
Maslow

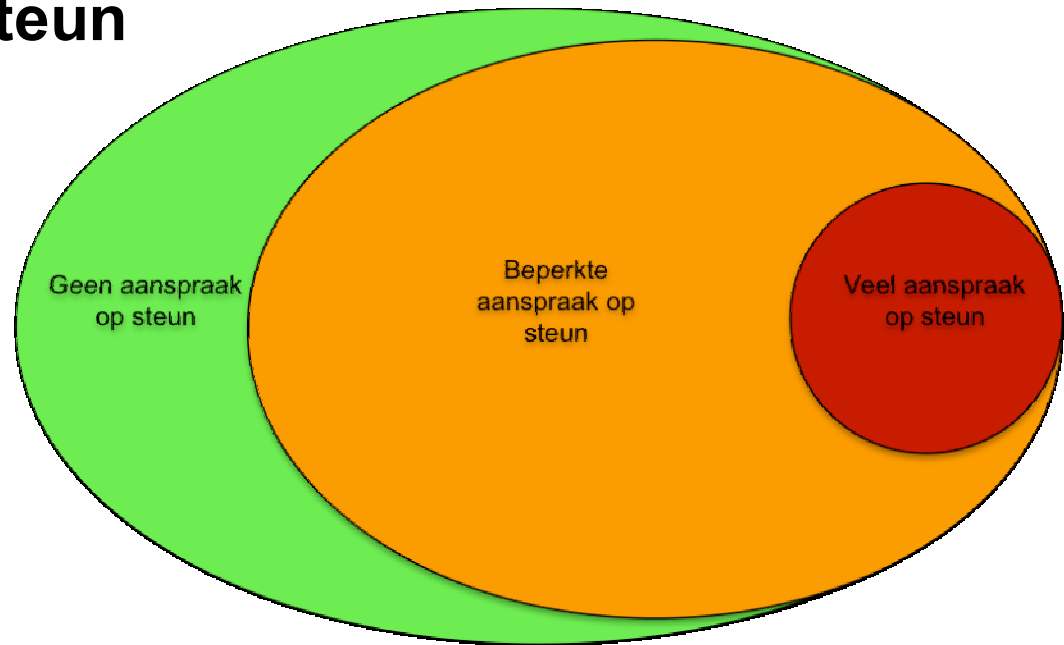
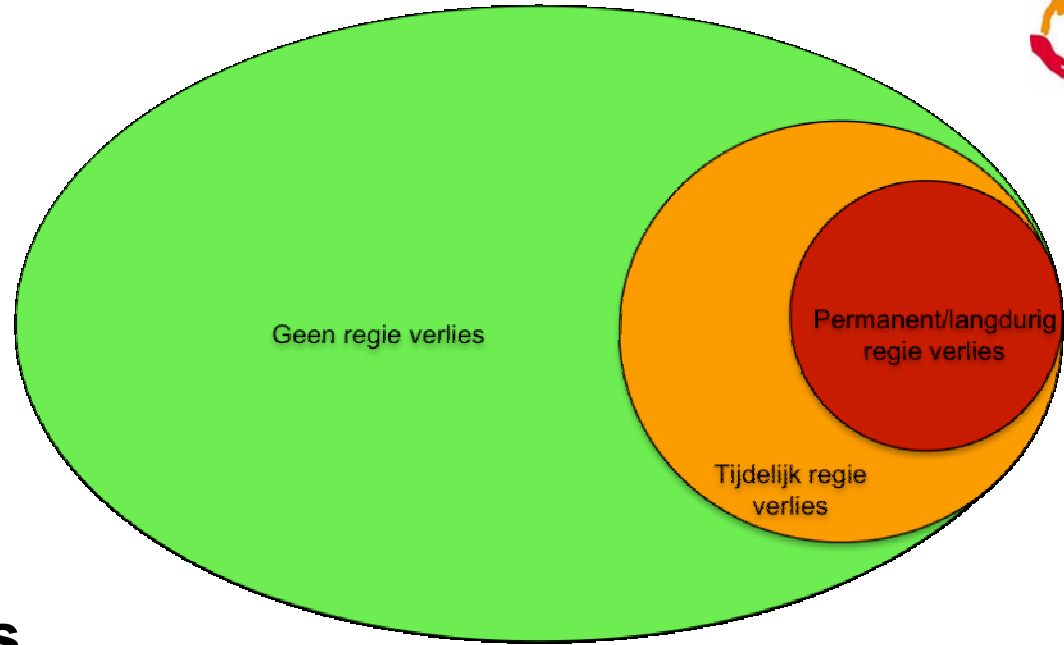
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

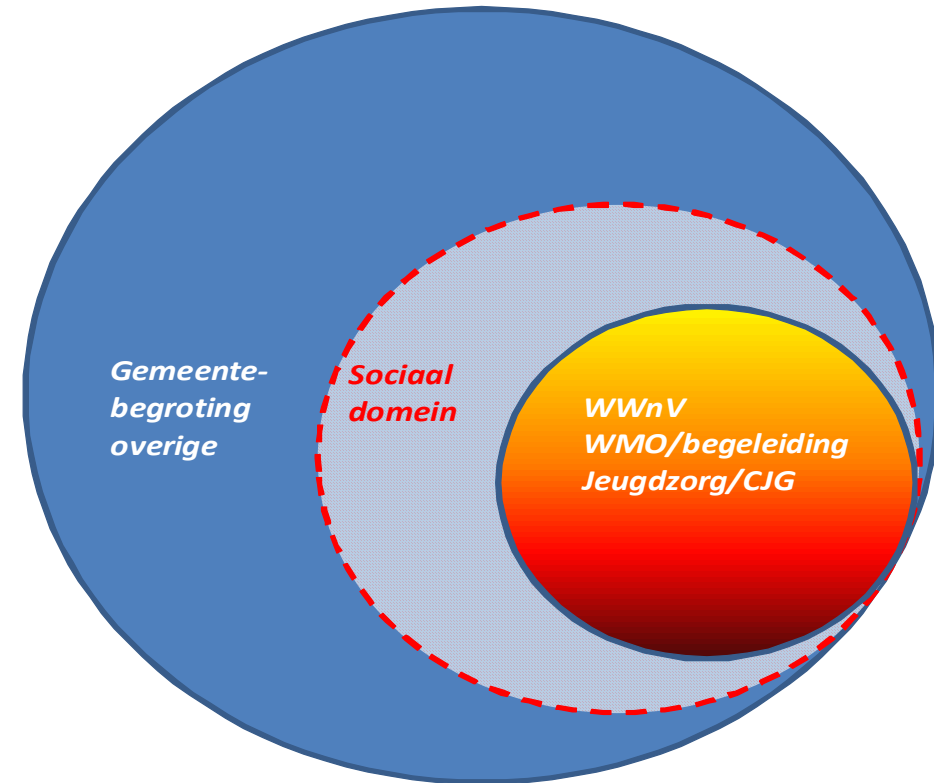
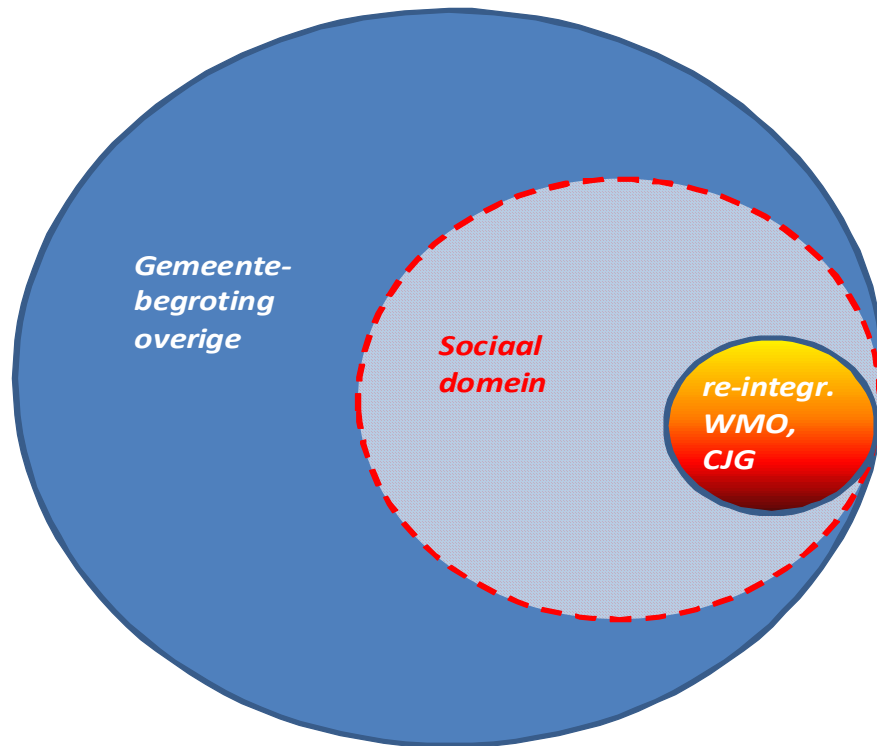

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

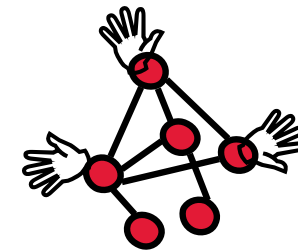
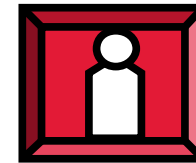

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

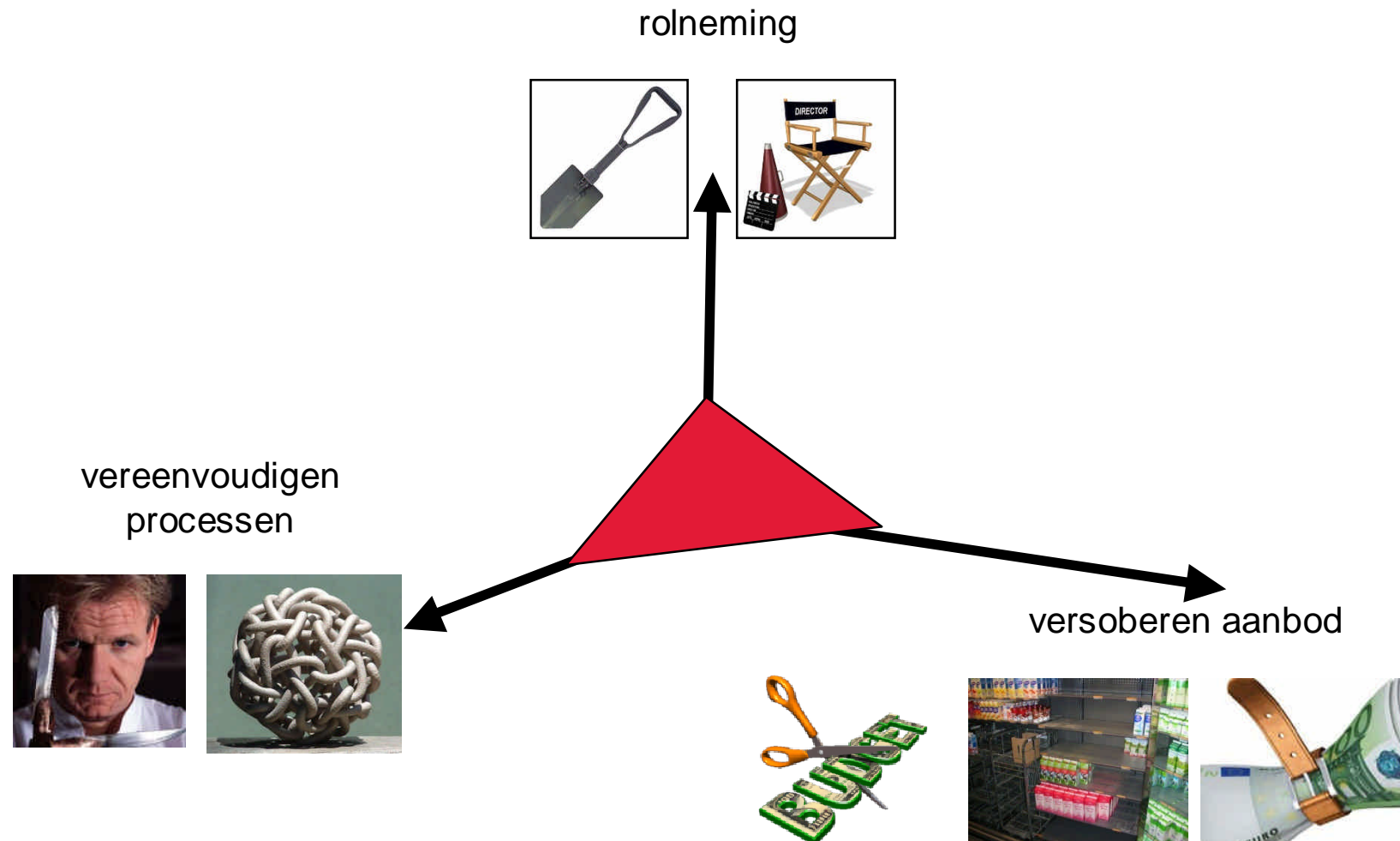
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

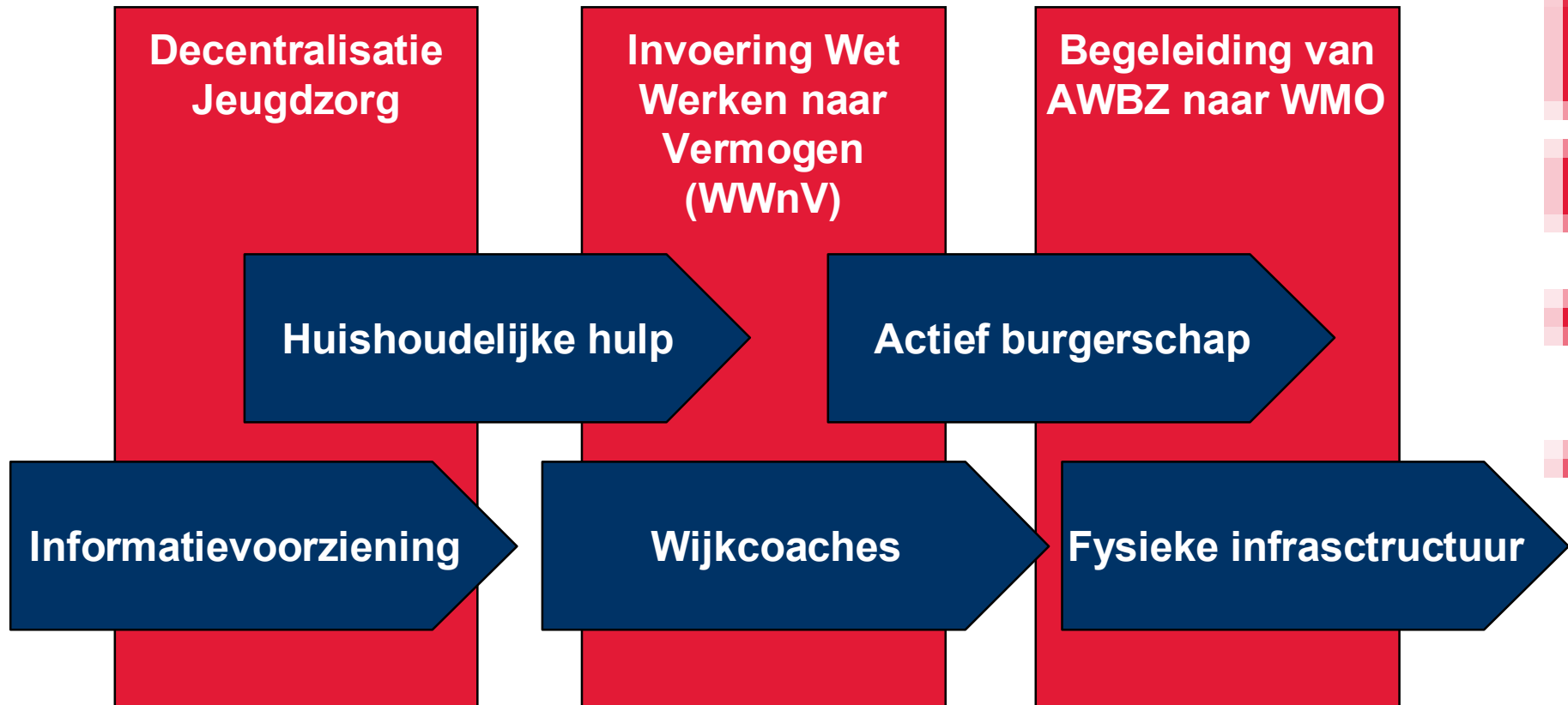

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

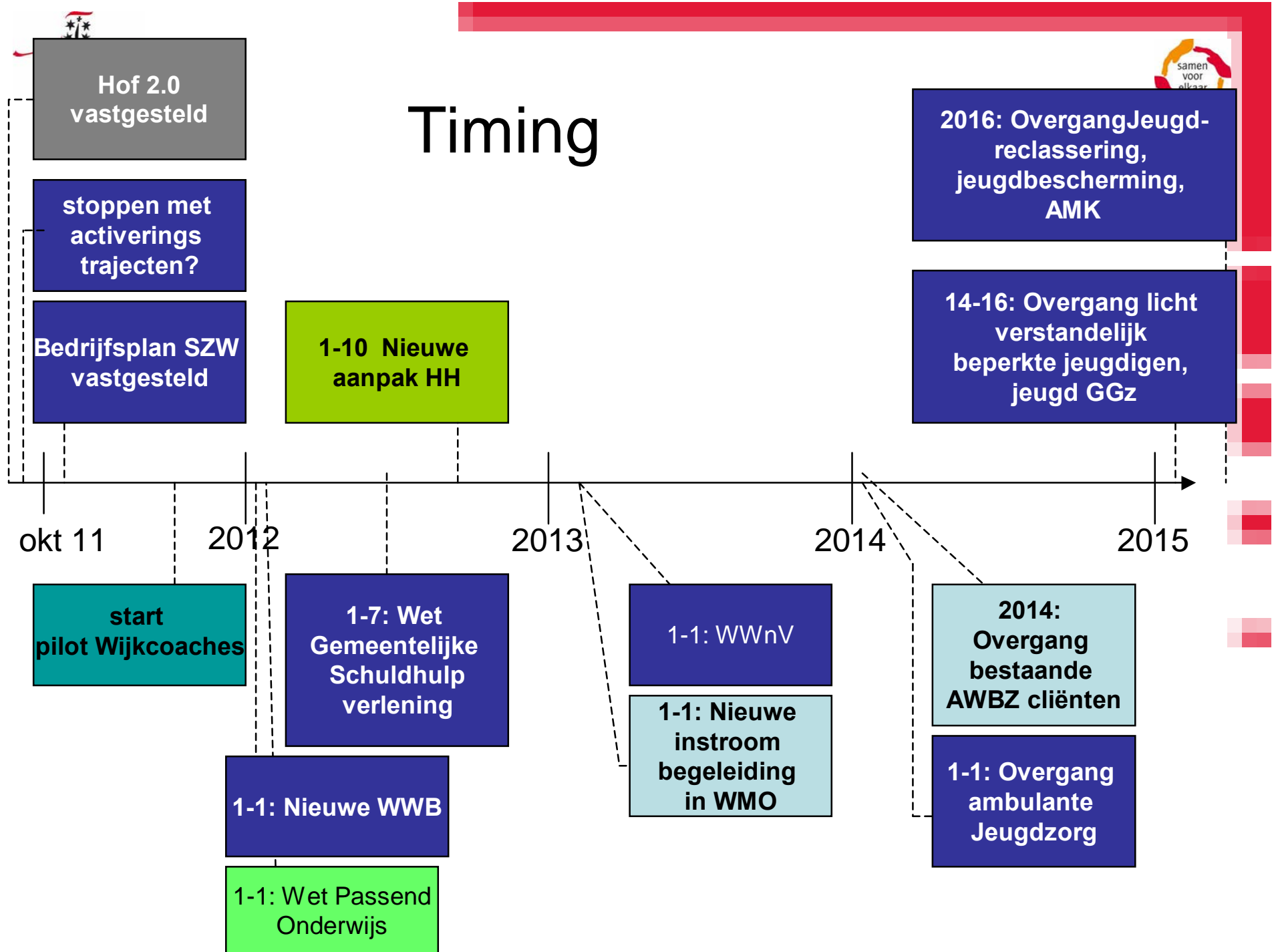
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

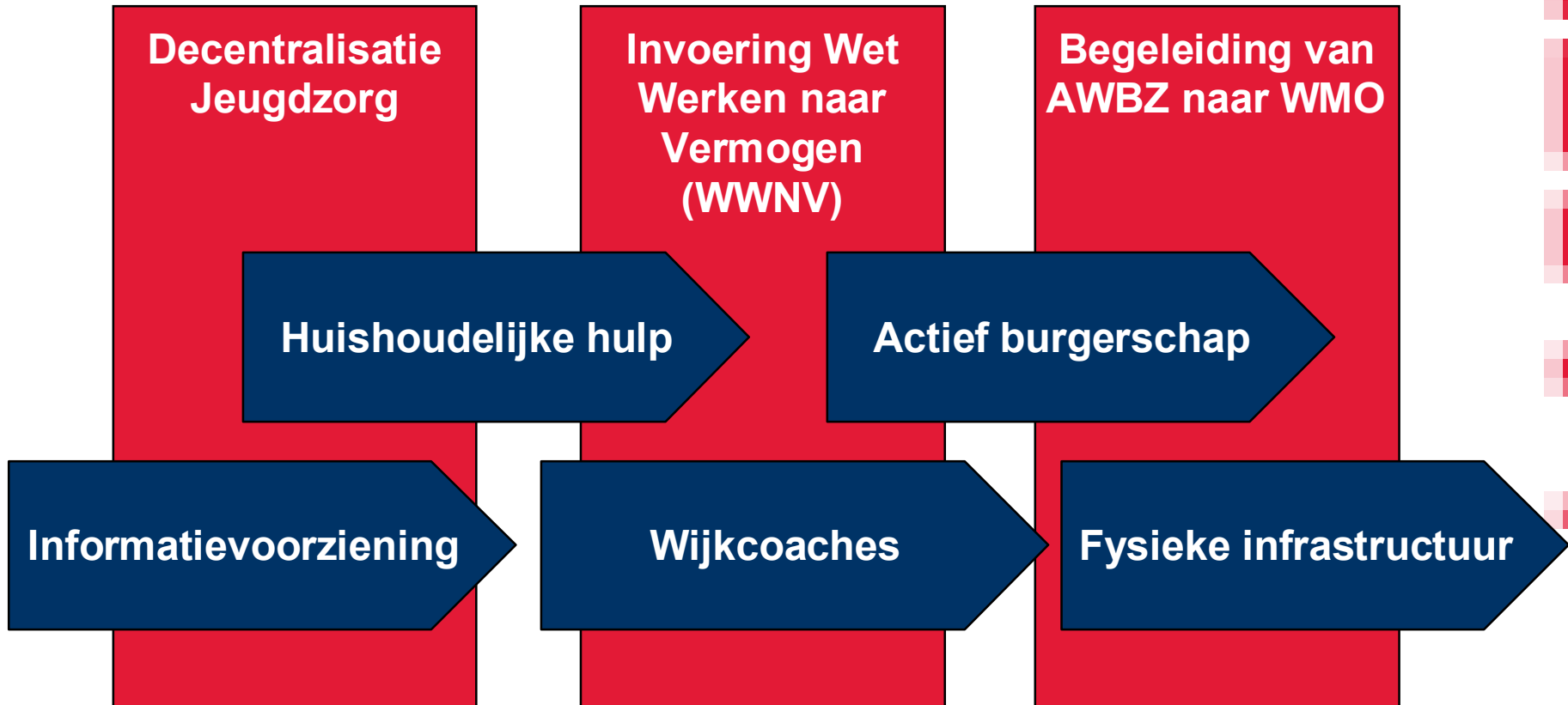
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

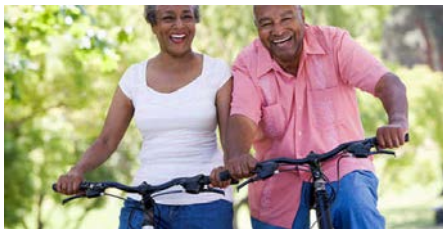
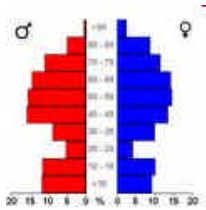
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

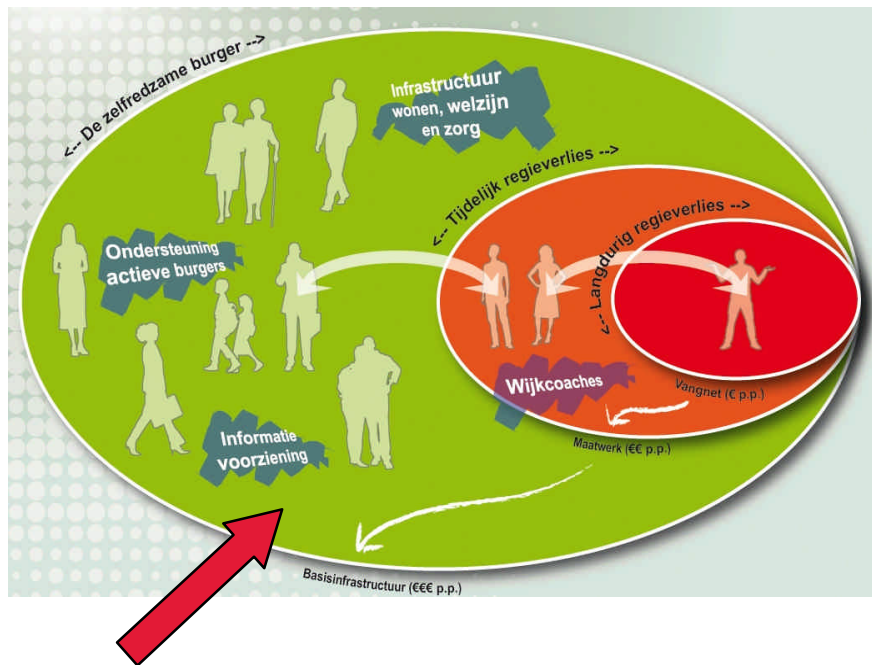
Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

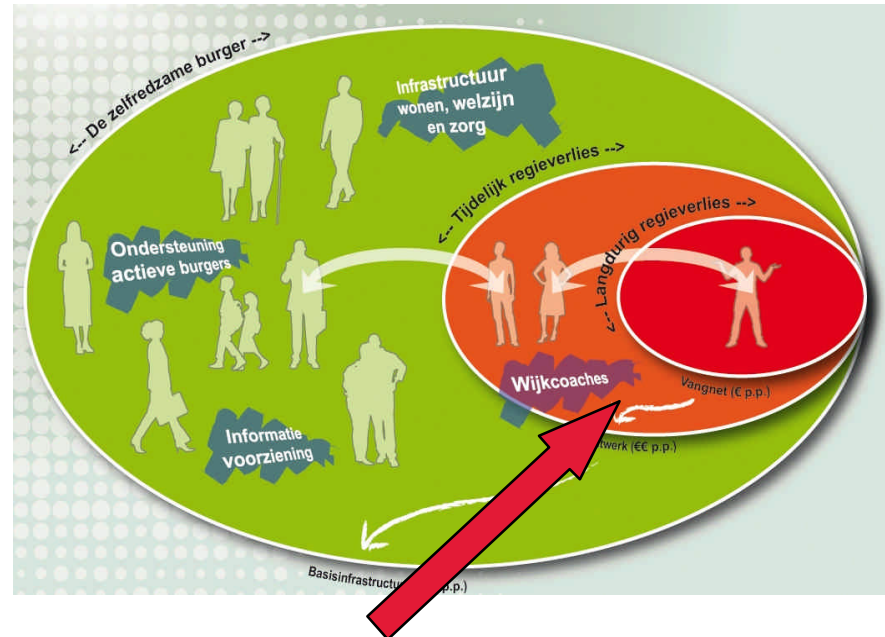
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

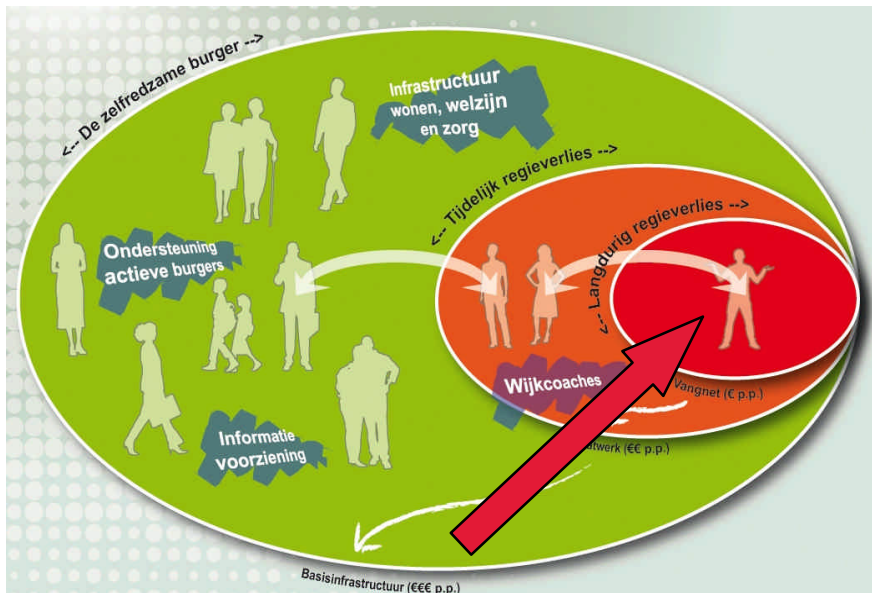
Maslow

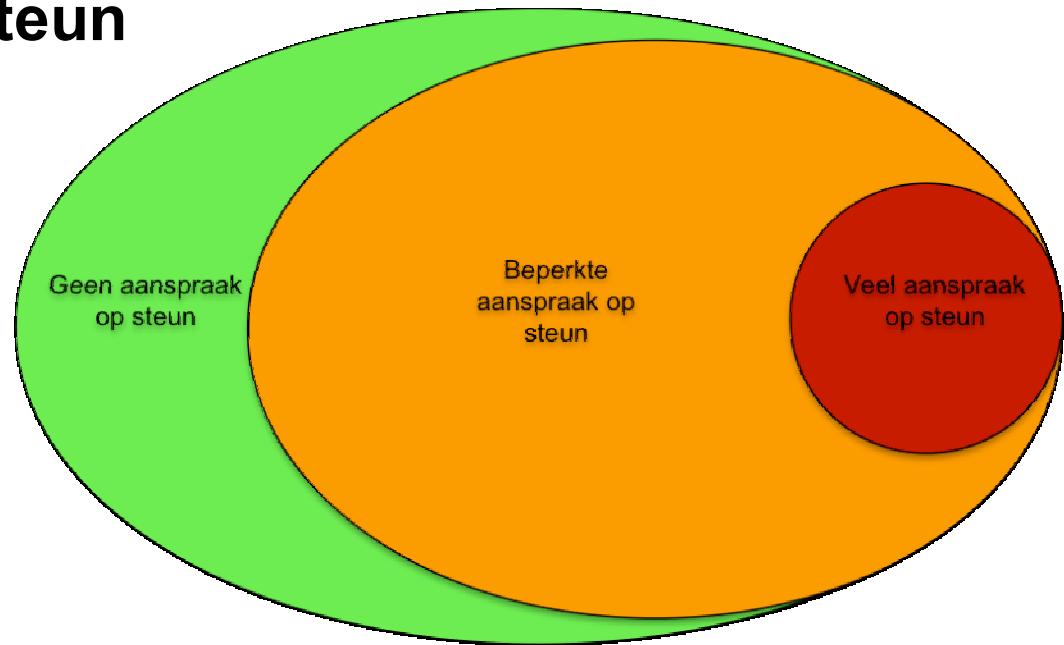
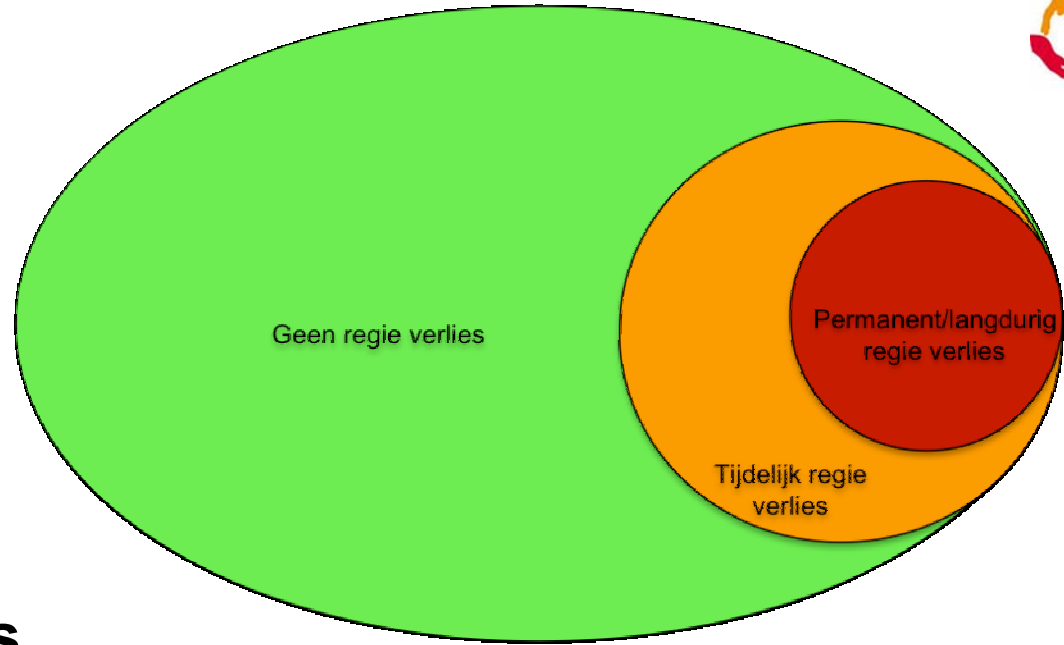
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

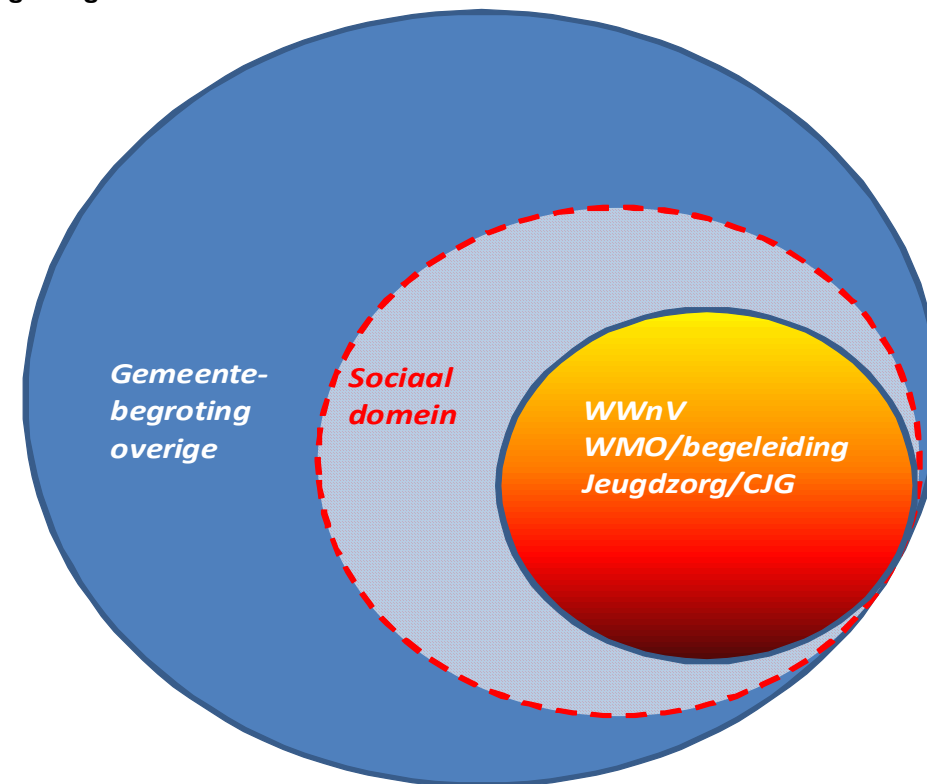
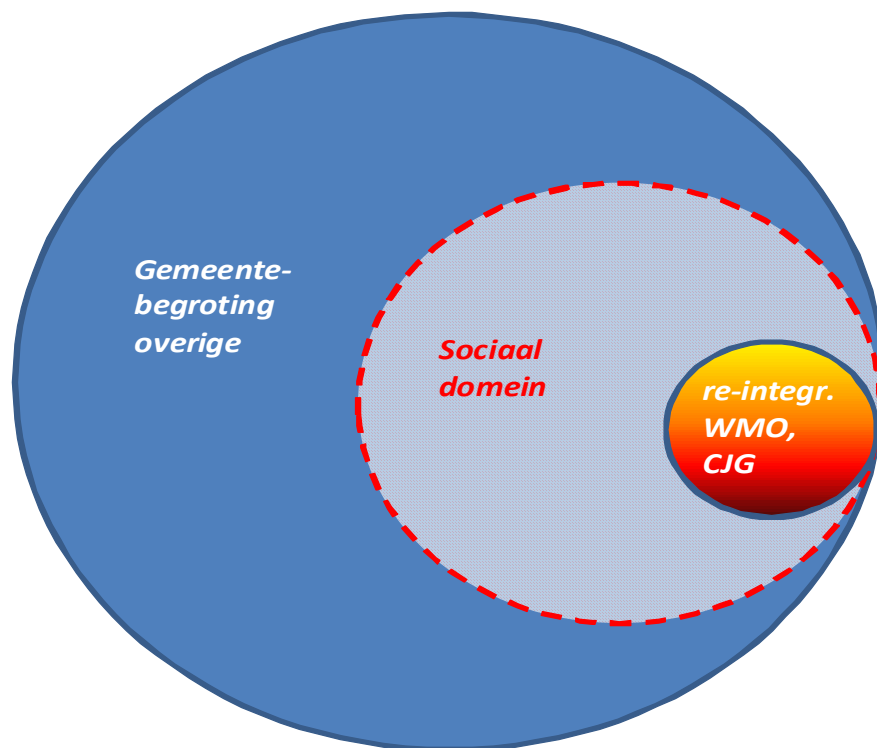
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

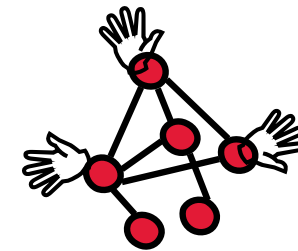
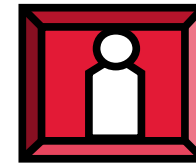

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

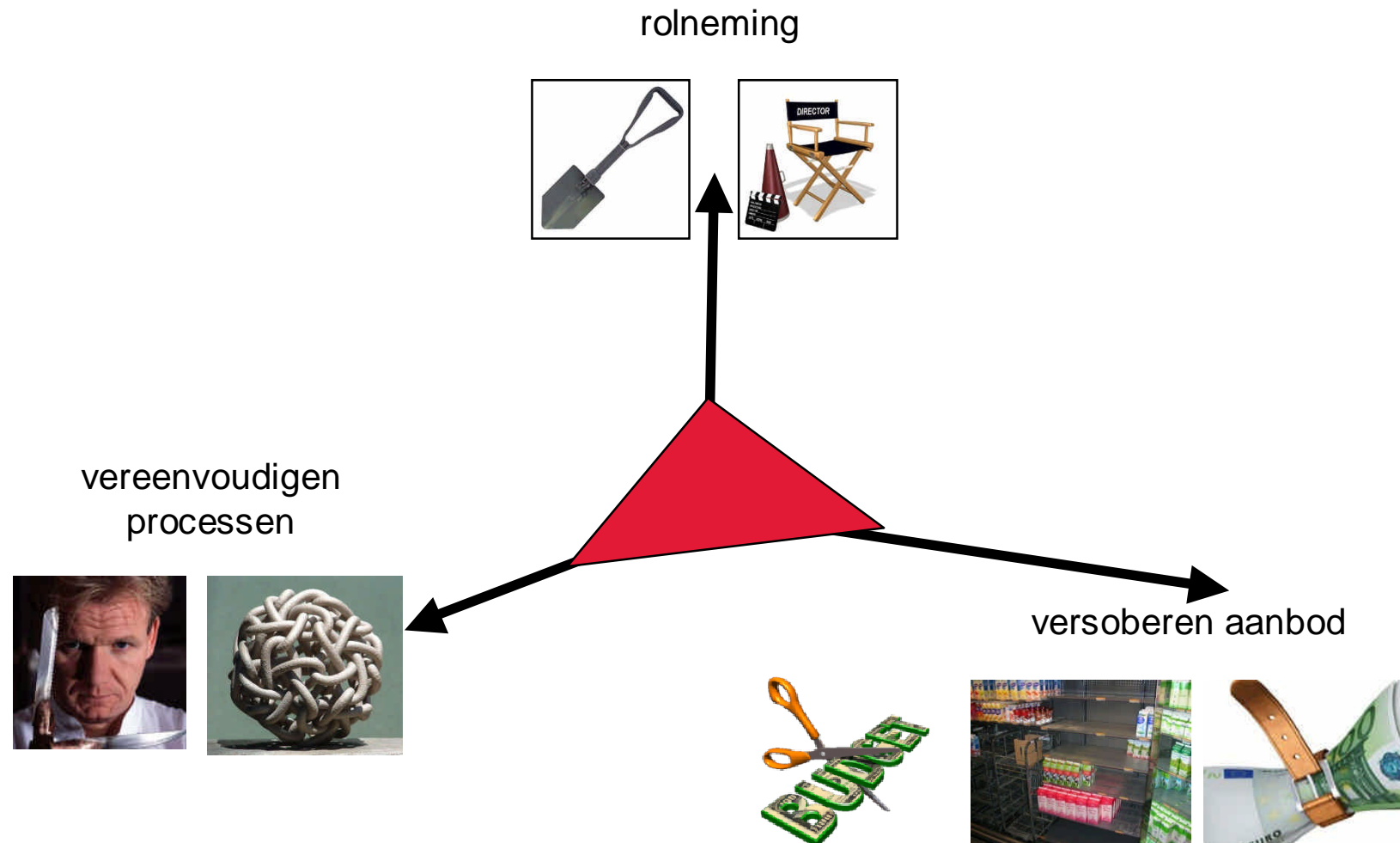
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

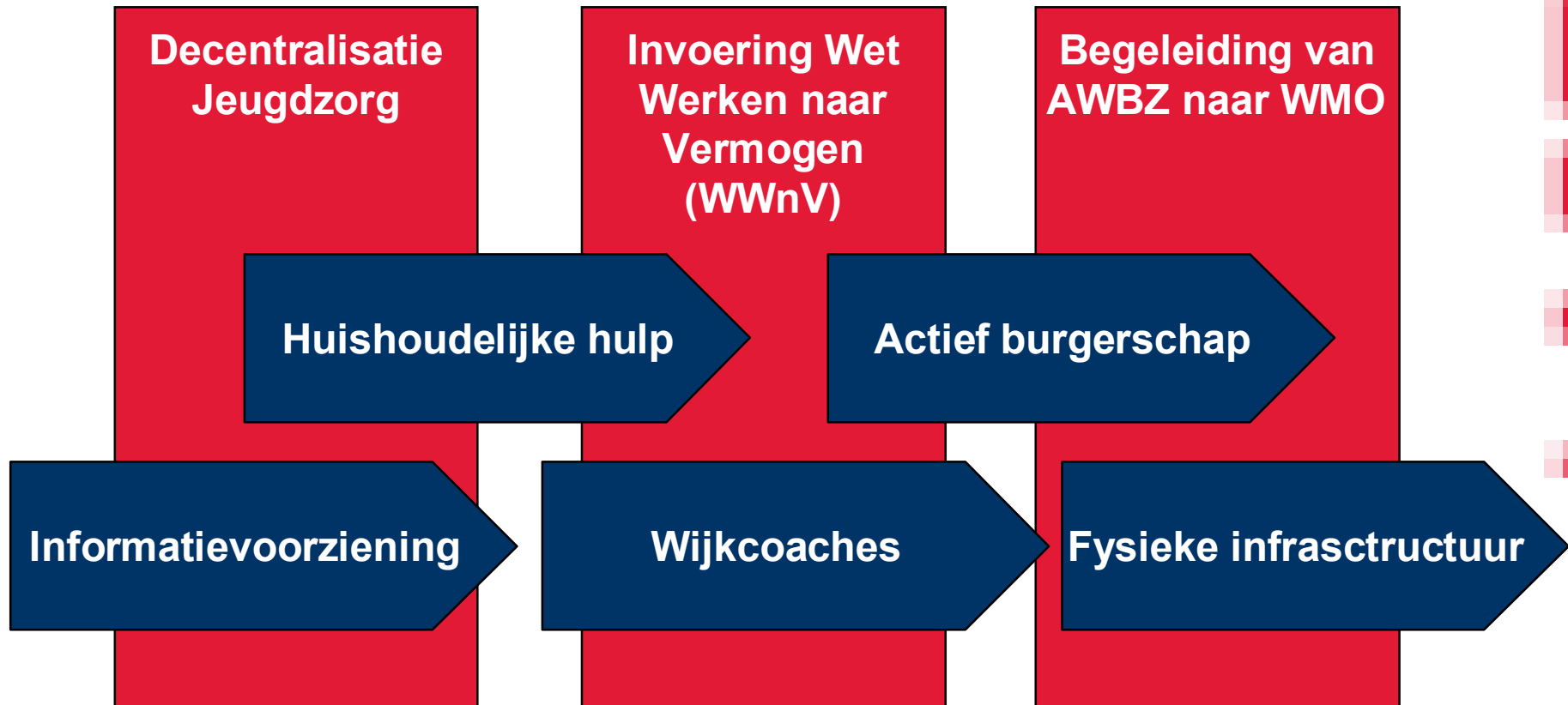

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

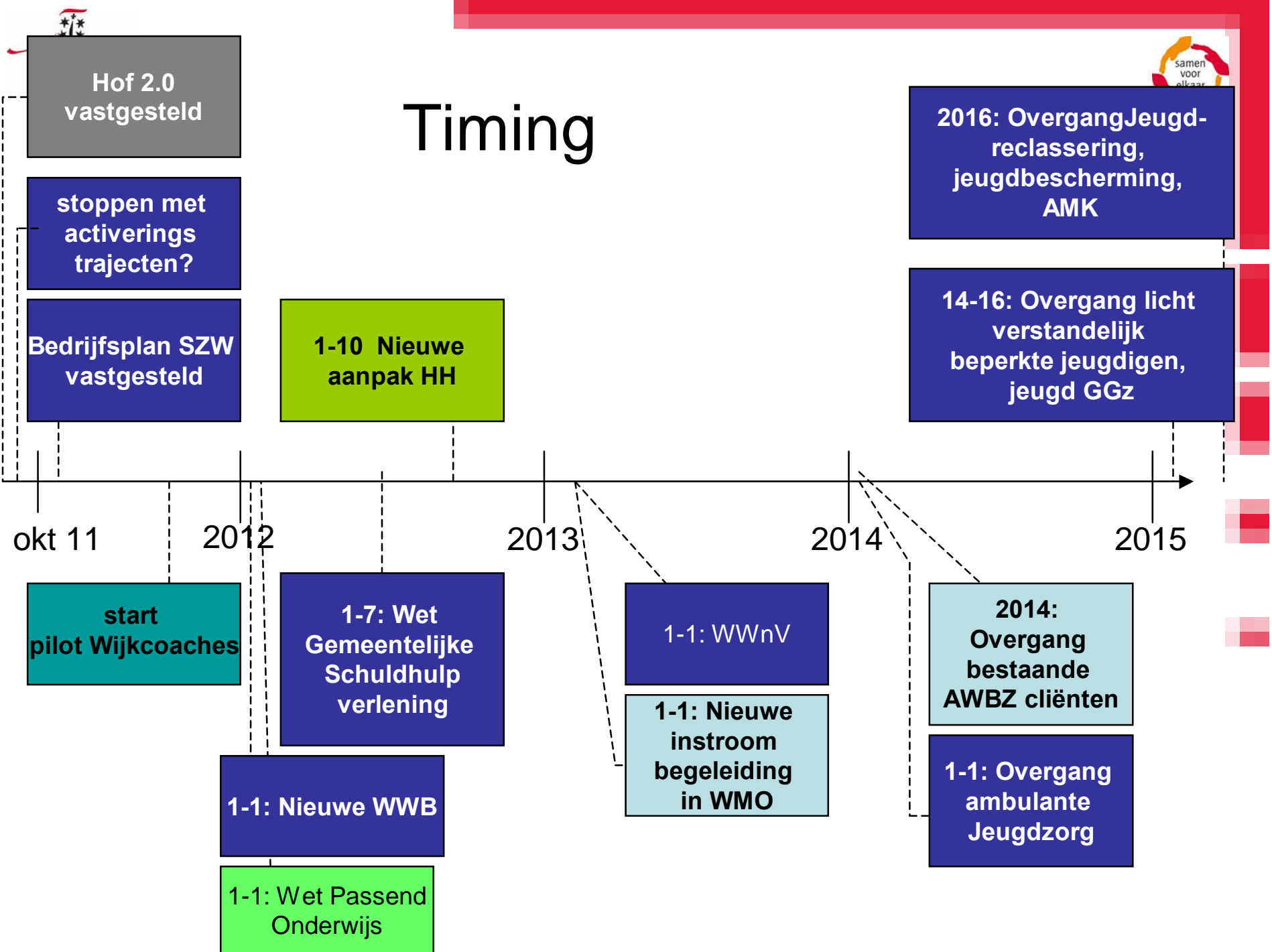

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

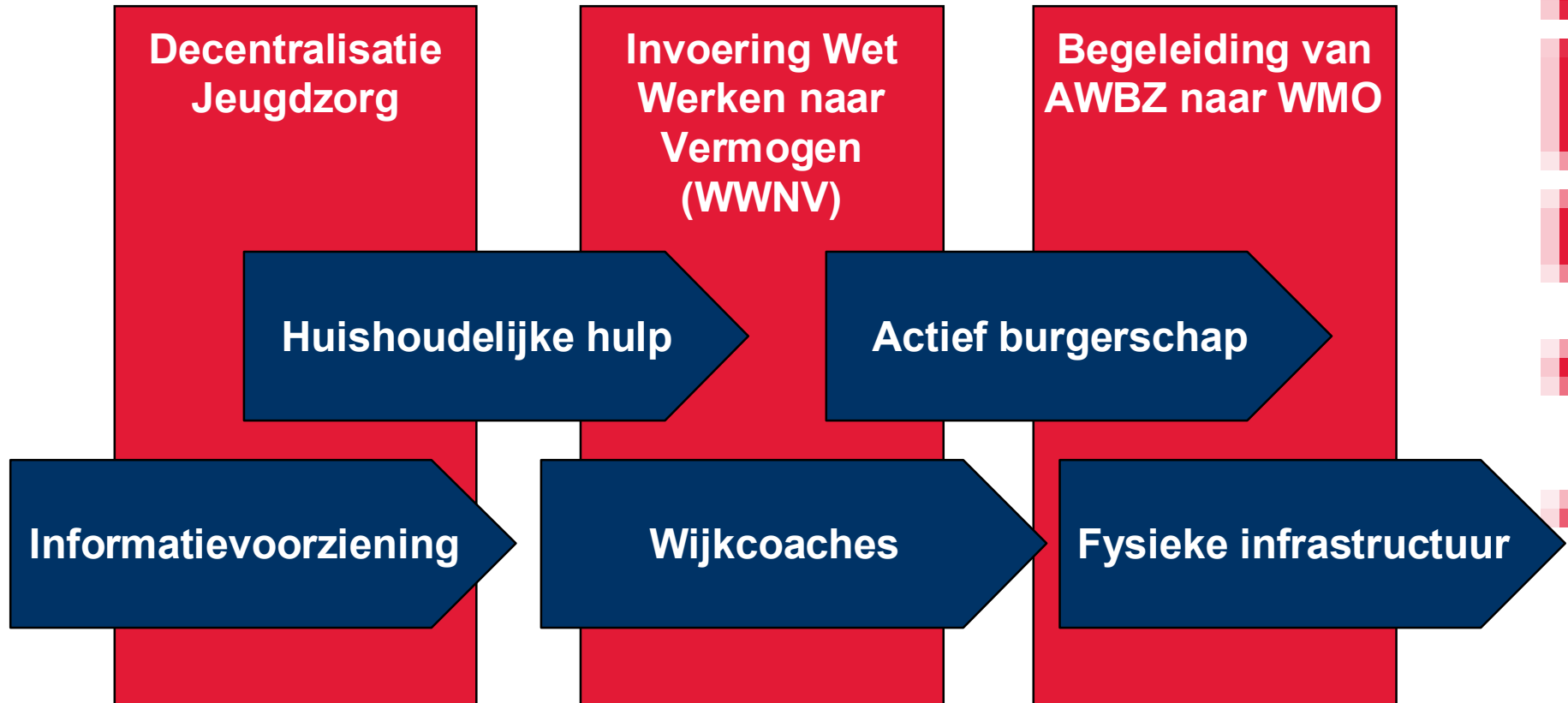
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

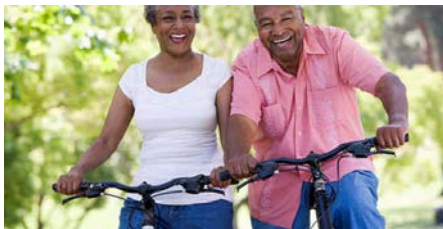
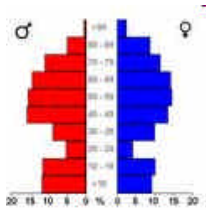
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

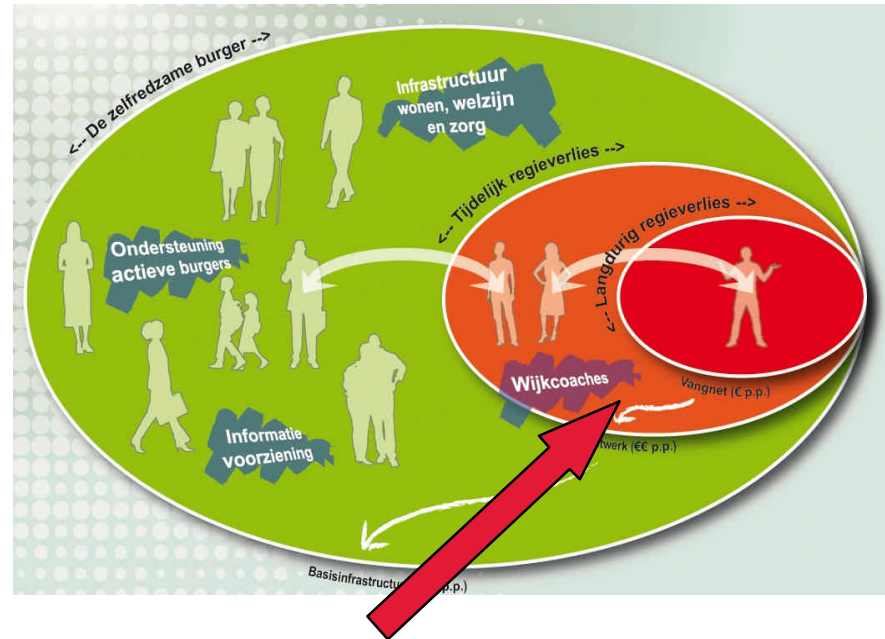
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

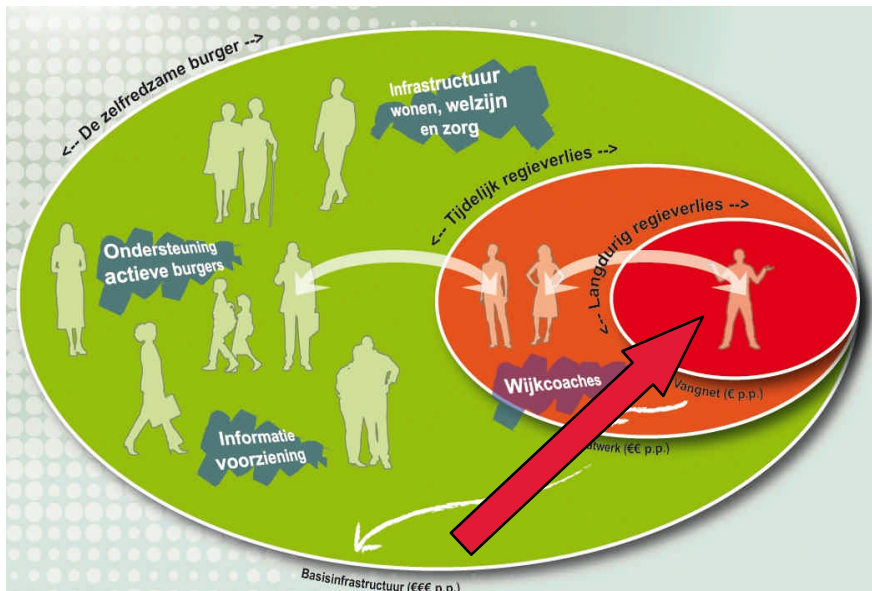
Maslow

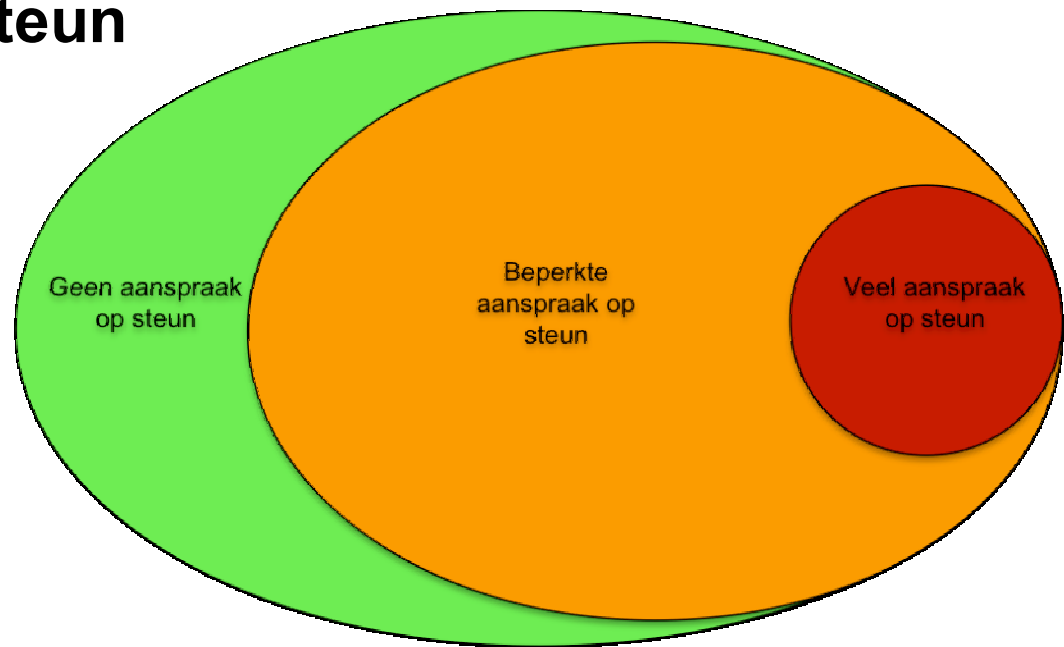
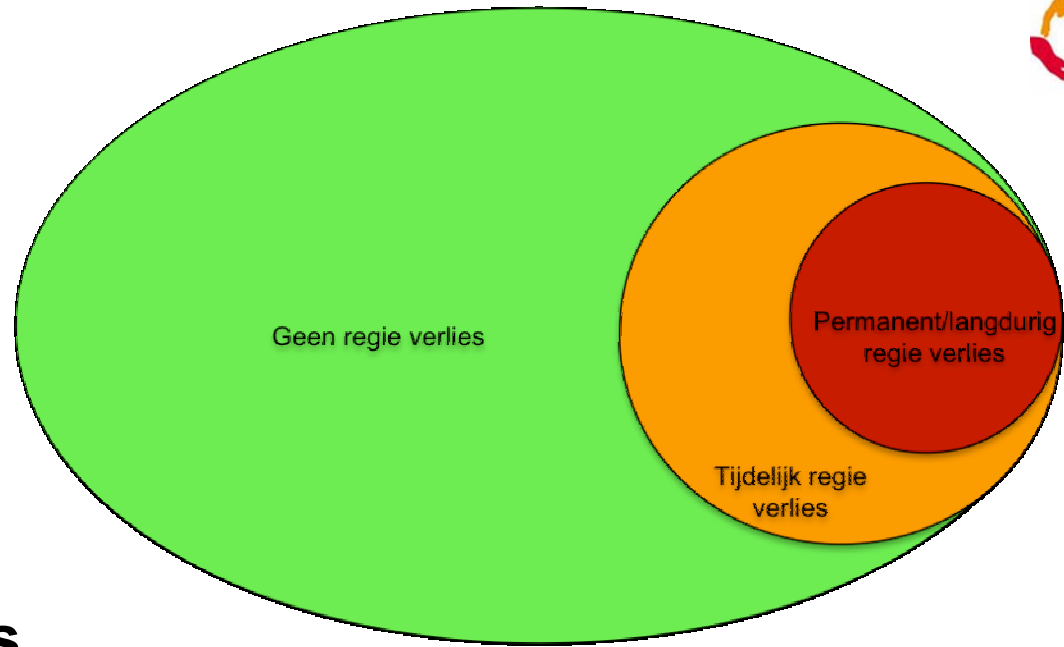
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

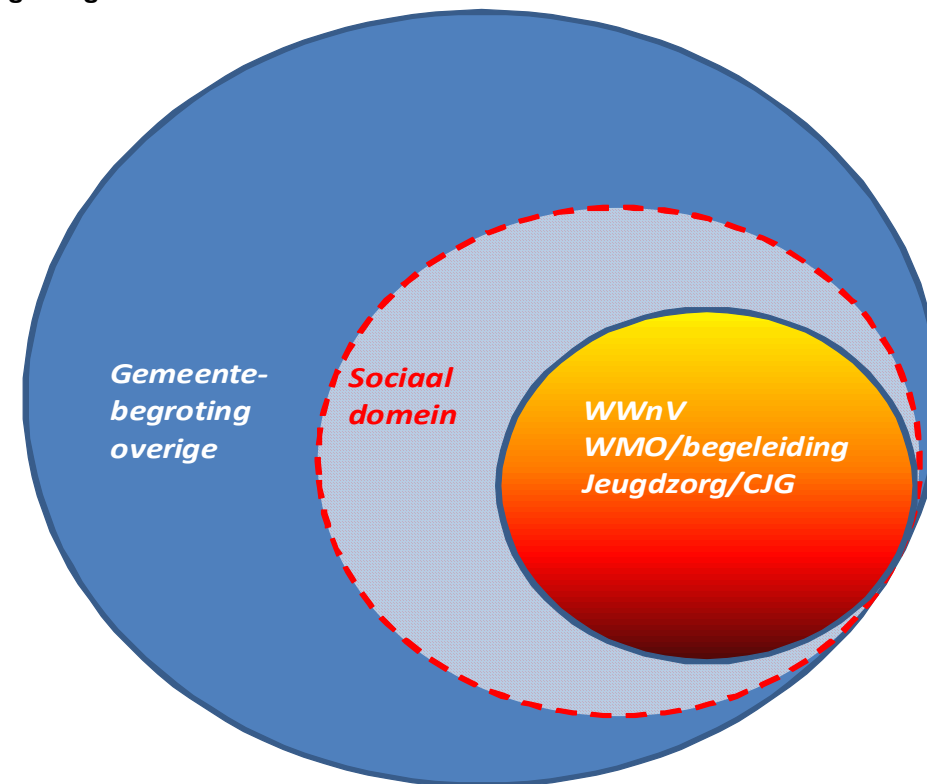
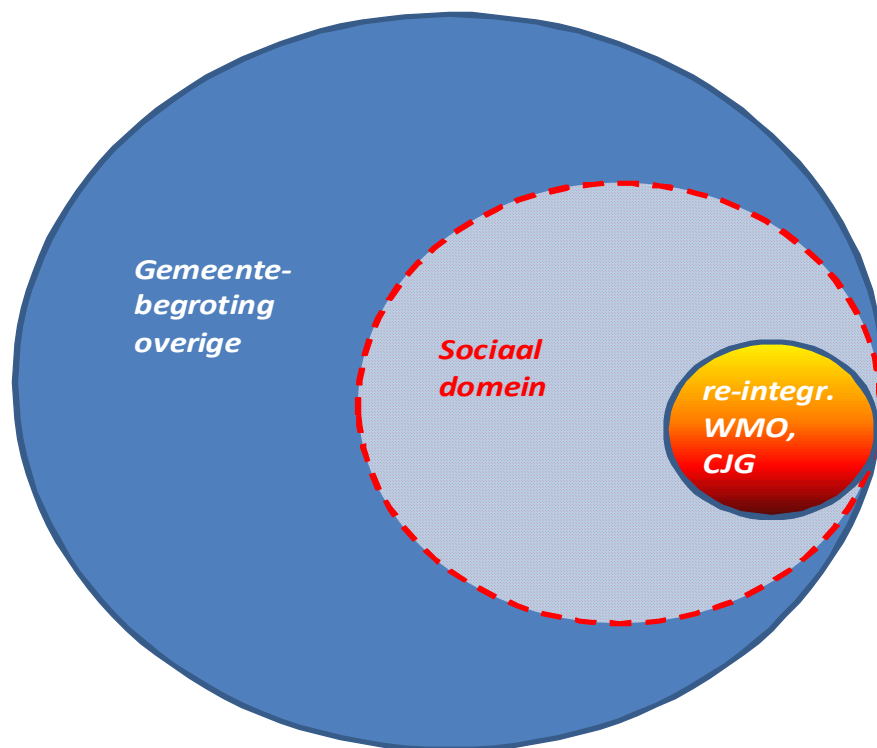
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

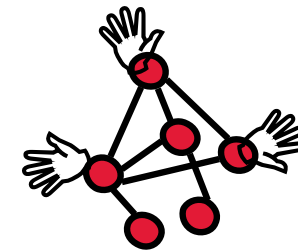
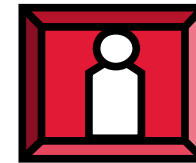

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

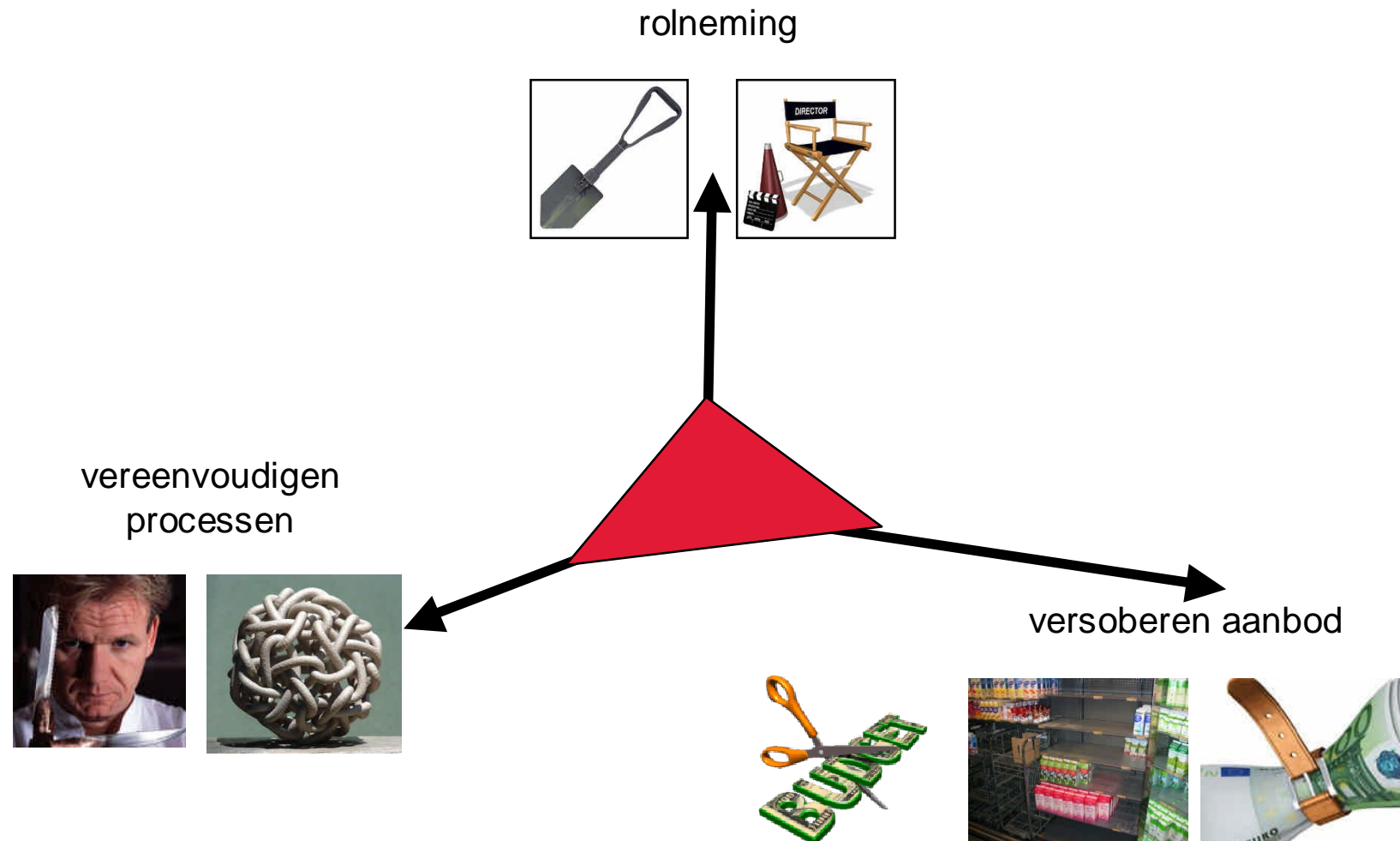
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

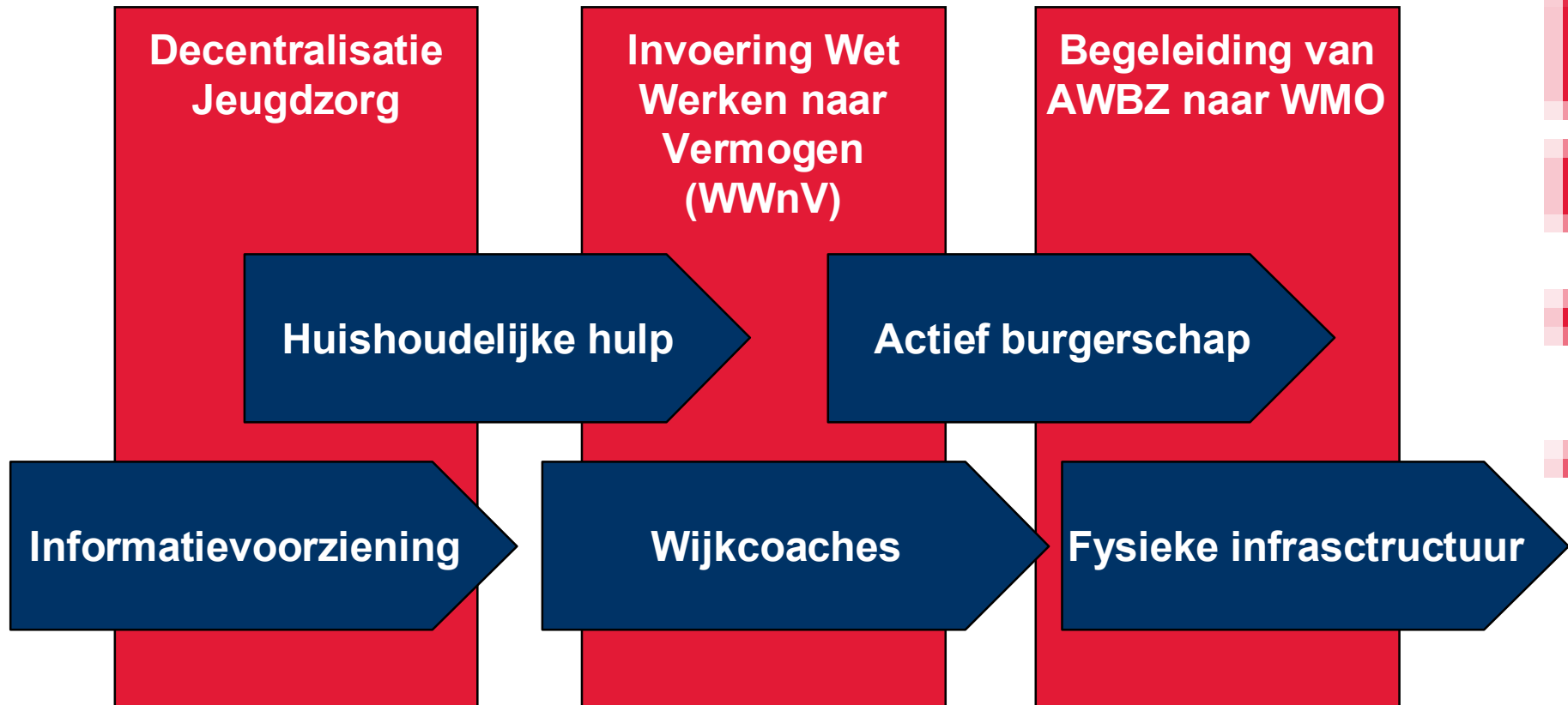

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

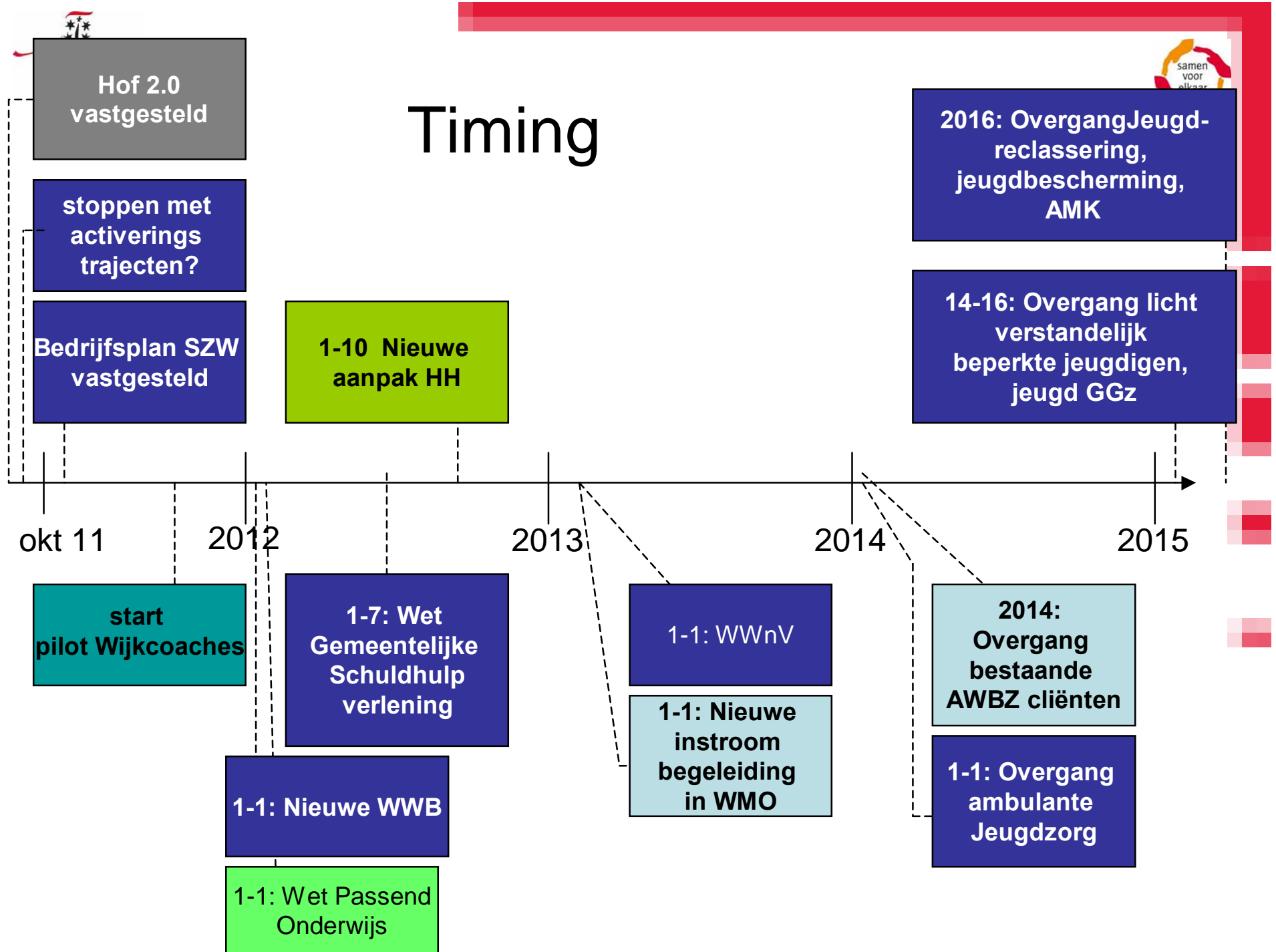

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

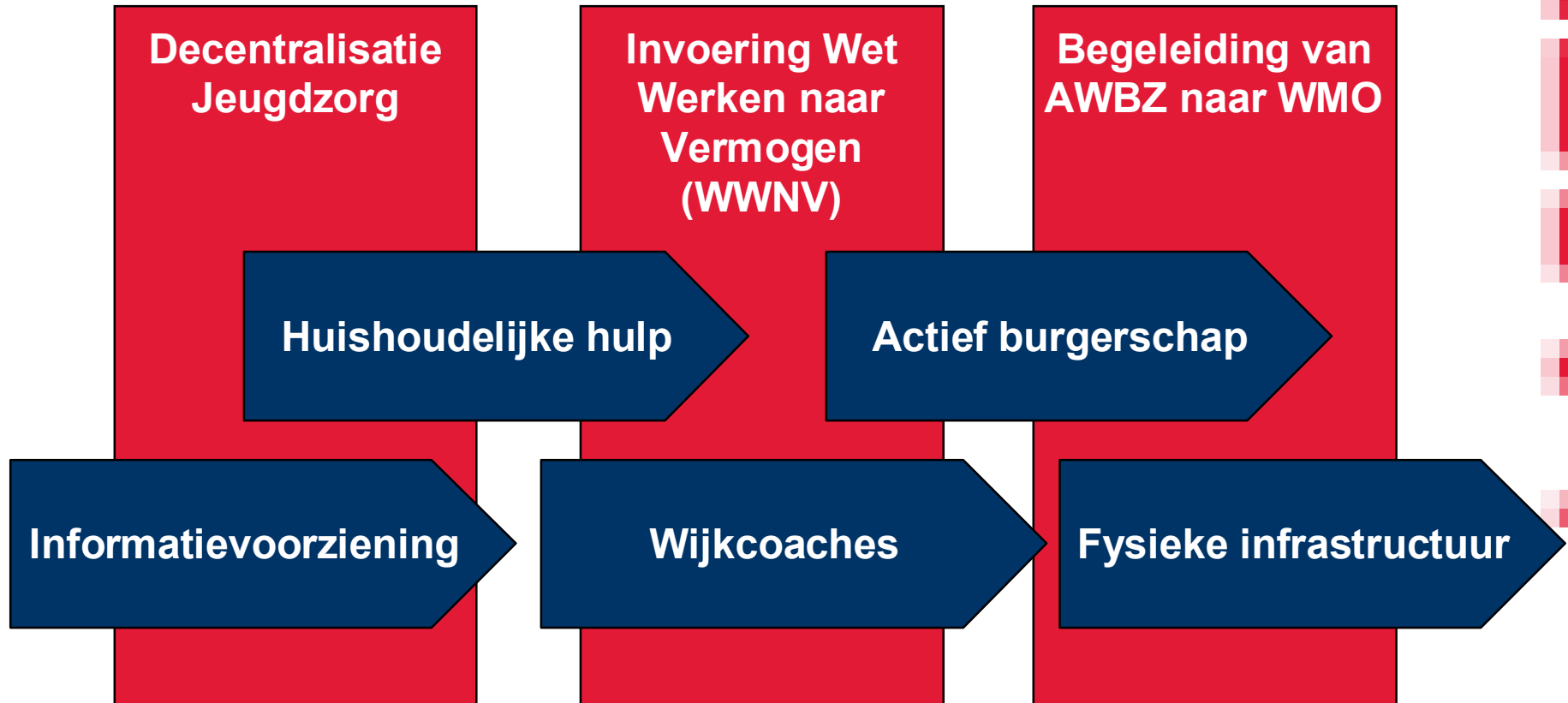
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

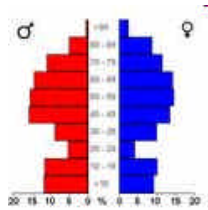
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

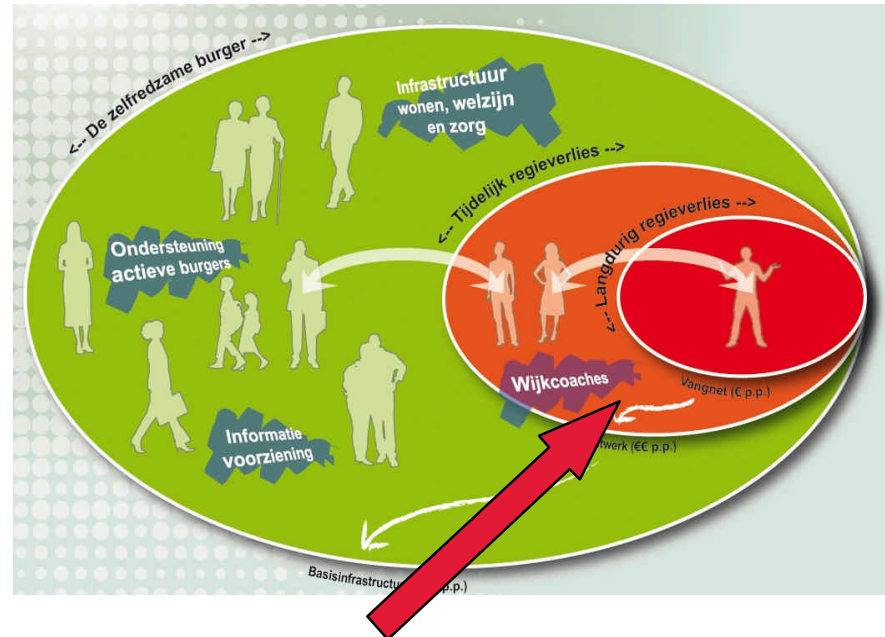
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

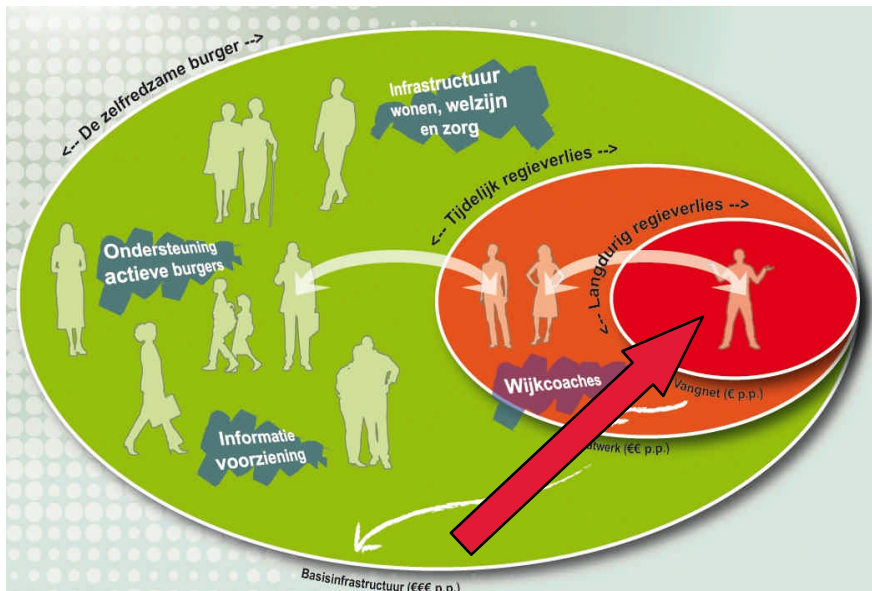
Maslow

Permanent regieverlies

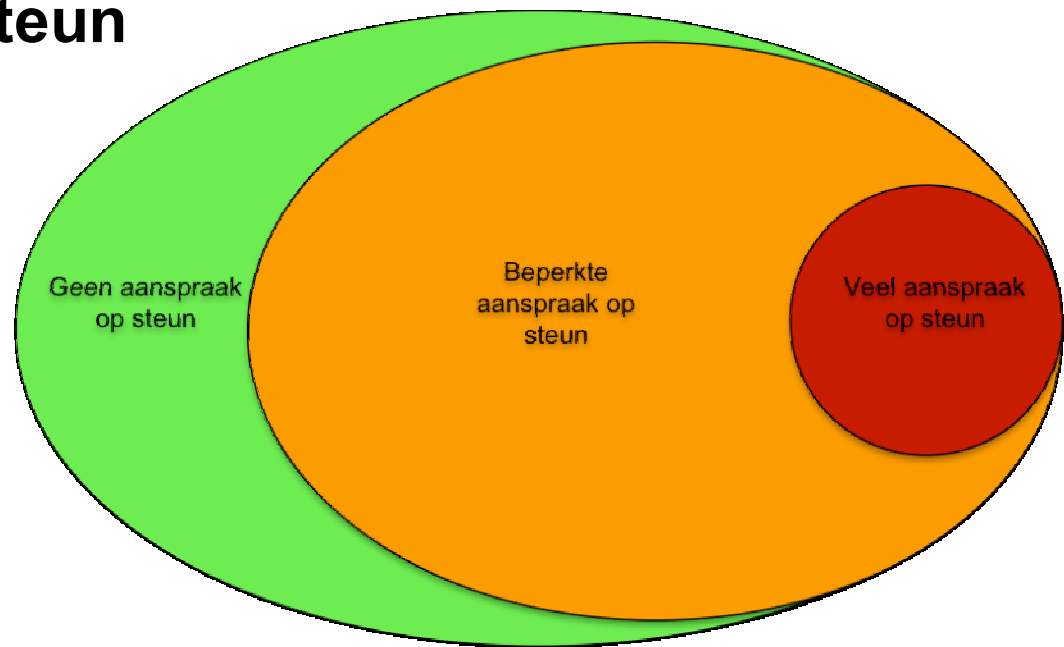
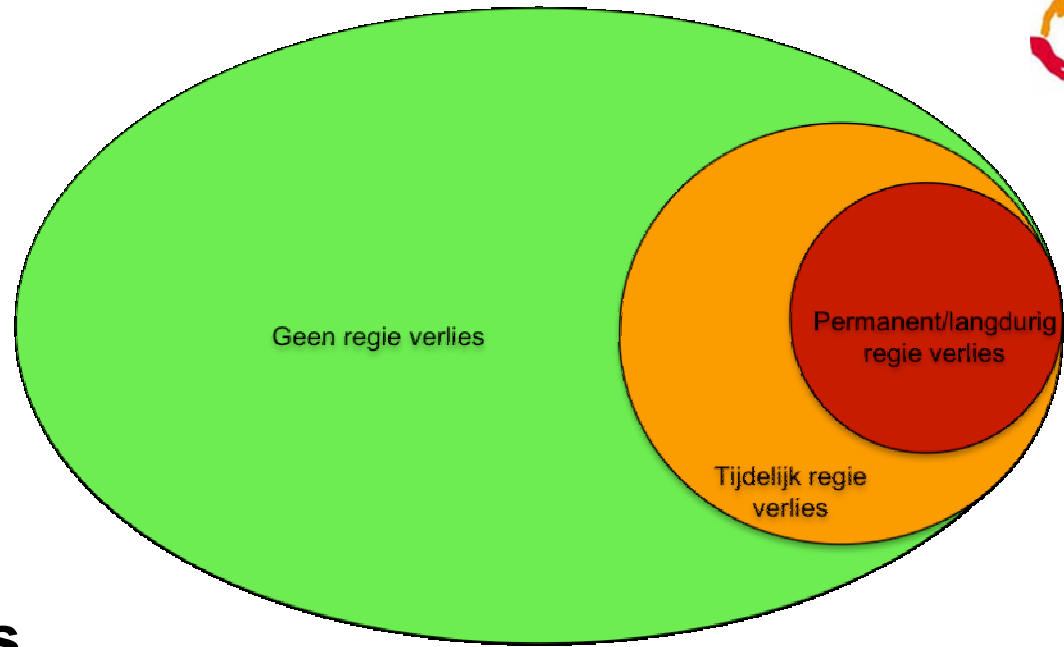
Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

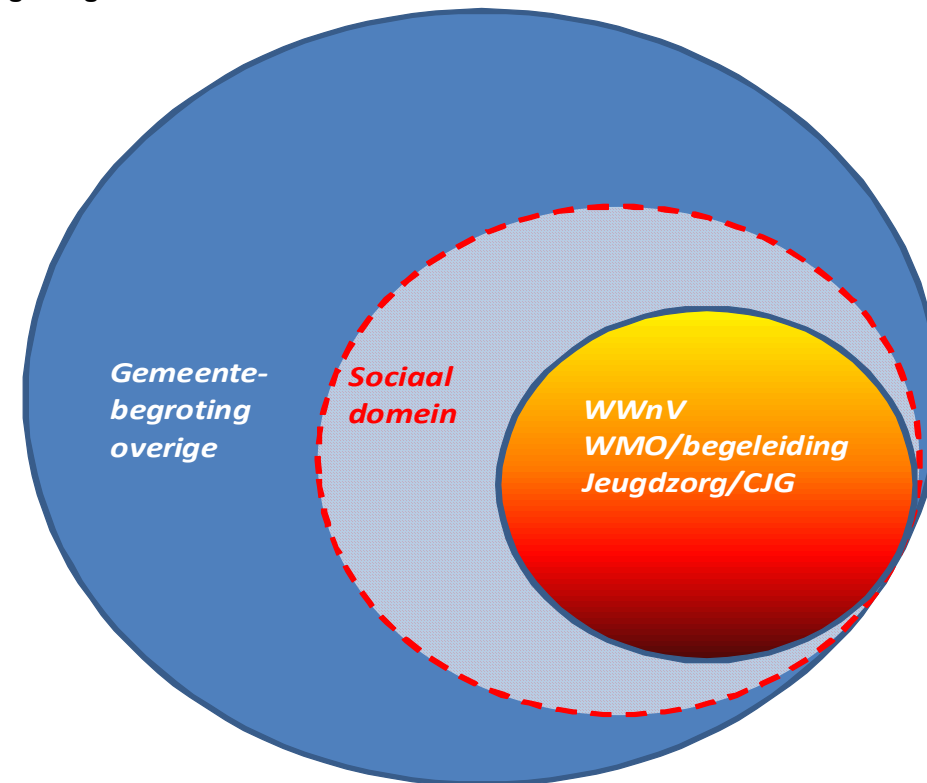
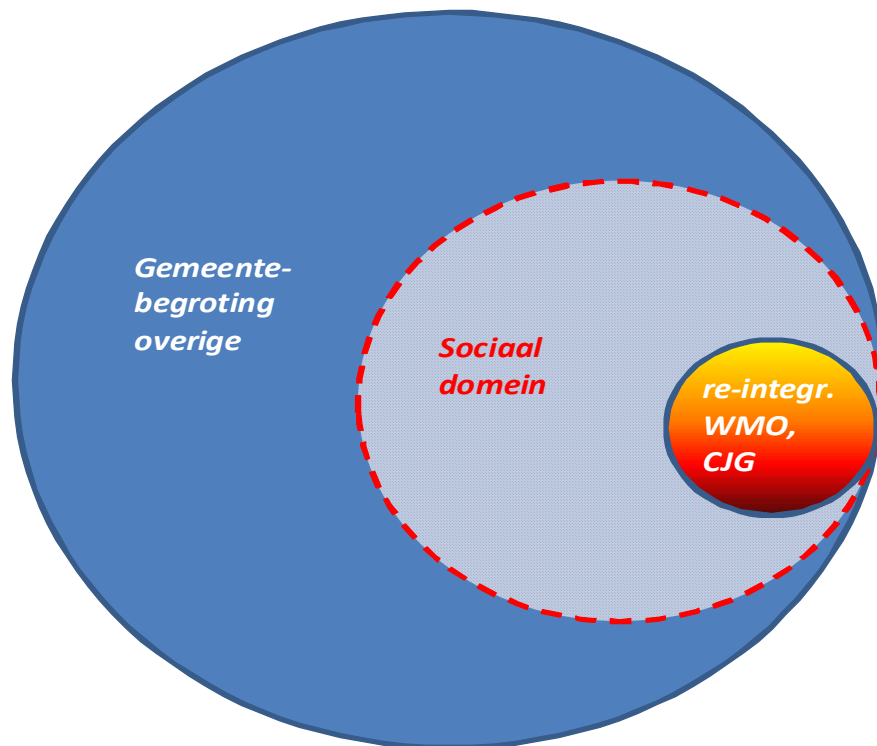
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

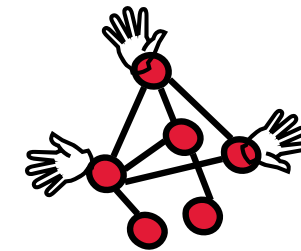
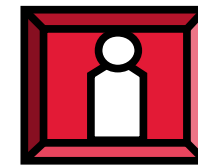

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

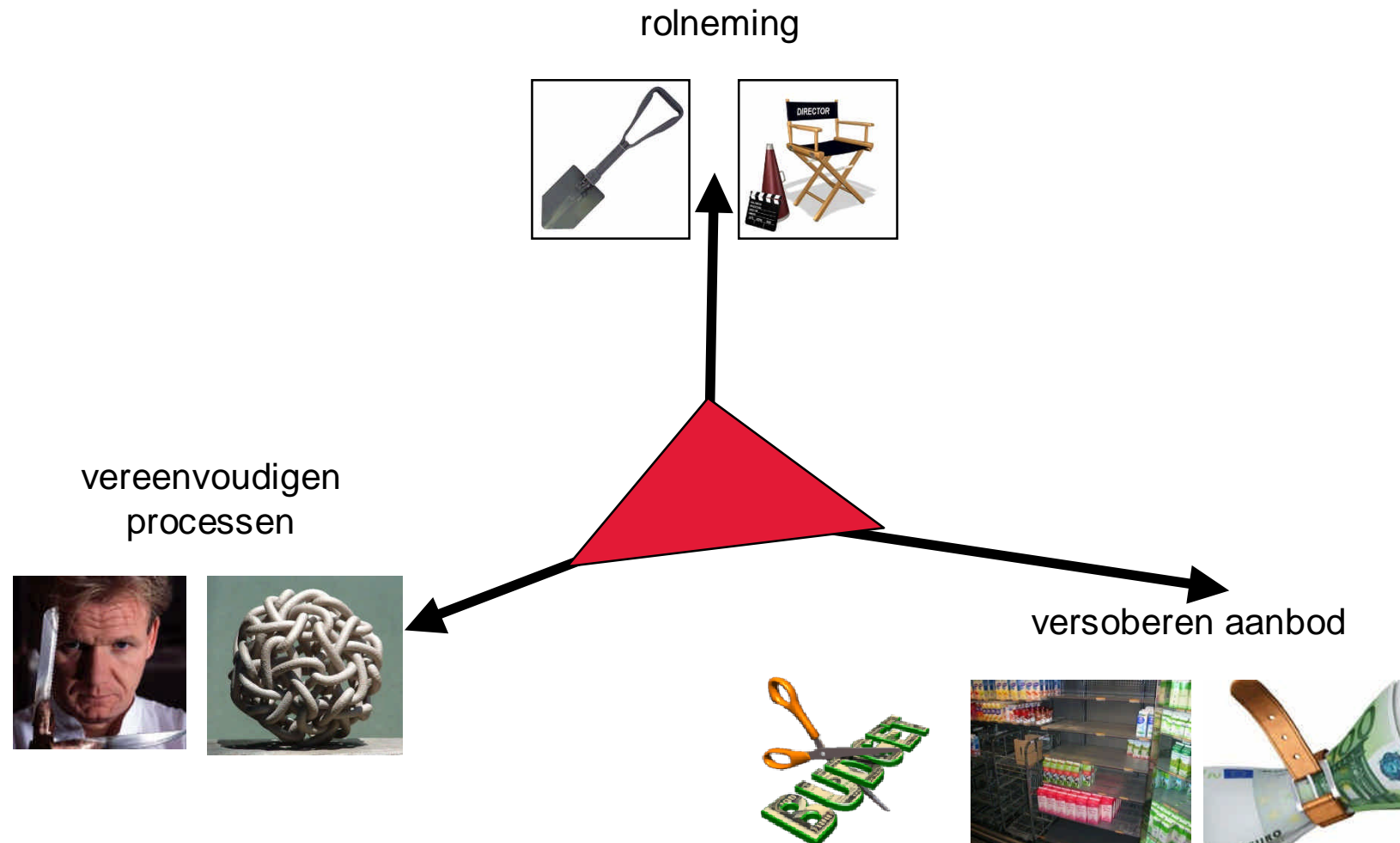
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

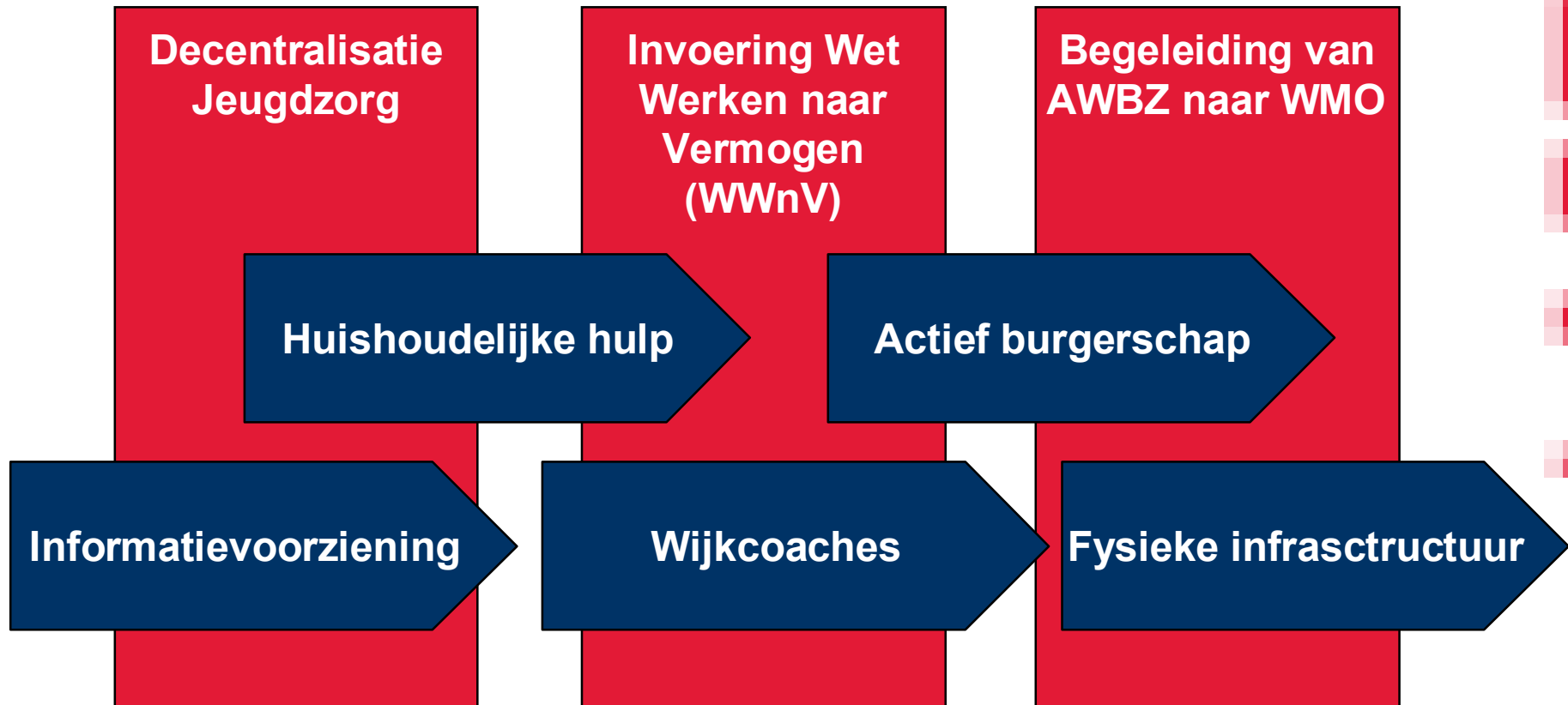
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

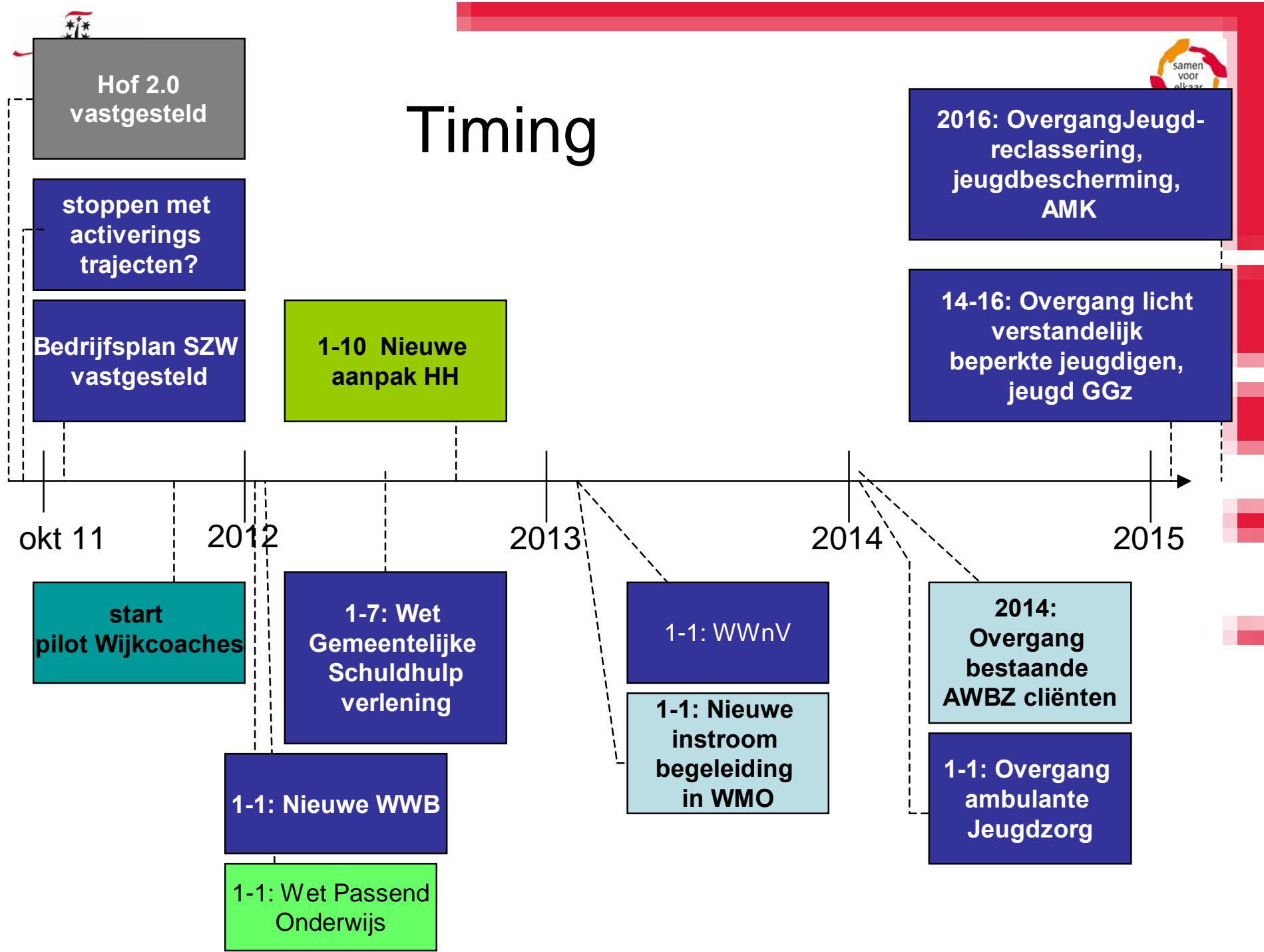
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder 'regie en regieverlies'. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Hof 2.0 vastgesteld

stoppen met activerings trajecten?

Bedrijfsplan SZW vastgesteld

1-10 Nieuwe aanpak HH

2016: Overgang Jeugd-reclassering, jeugdbescherming, AMK

14-16: Overgang licht verstandelijk beperkte jeugdigen, jeugd GGz

okt 11

2012

2013

2014

2015

start pilot Wijkcoaches

1-7: Wet Gemeentelijke Schuldhulp verlening

1-1: WWnV

1-1: Nieuwe instroom begeleiding in WMO

2014: Overgang bestaande AWBZ cliënten

1-1: Nieuwe WWB

1-1: Wet Passend Onderwijs

1-1: Overgang ambulante Jeugdzorg

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

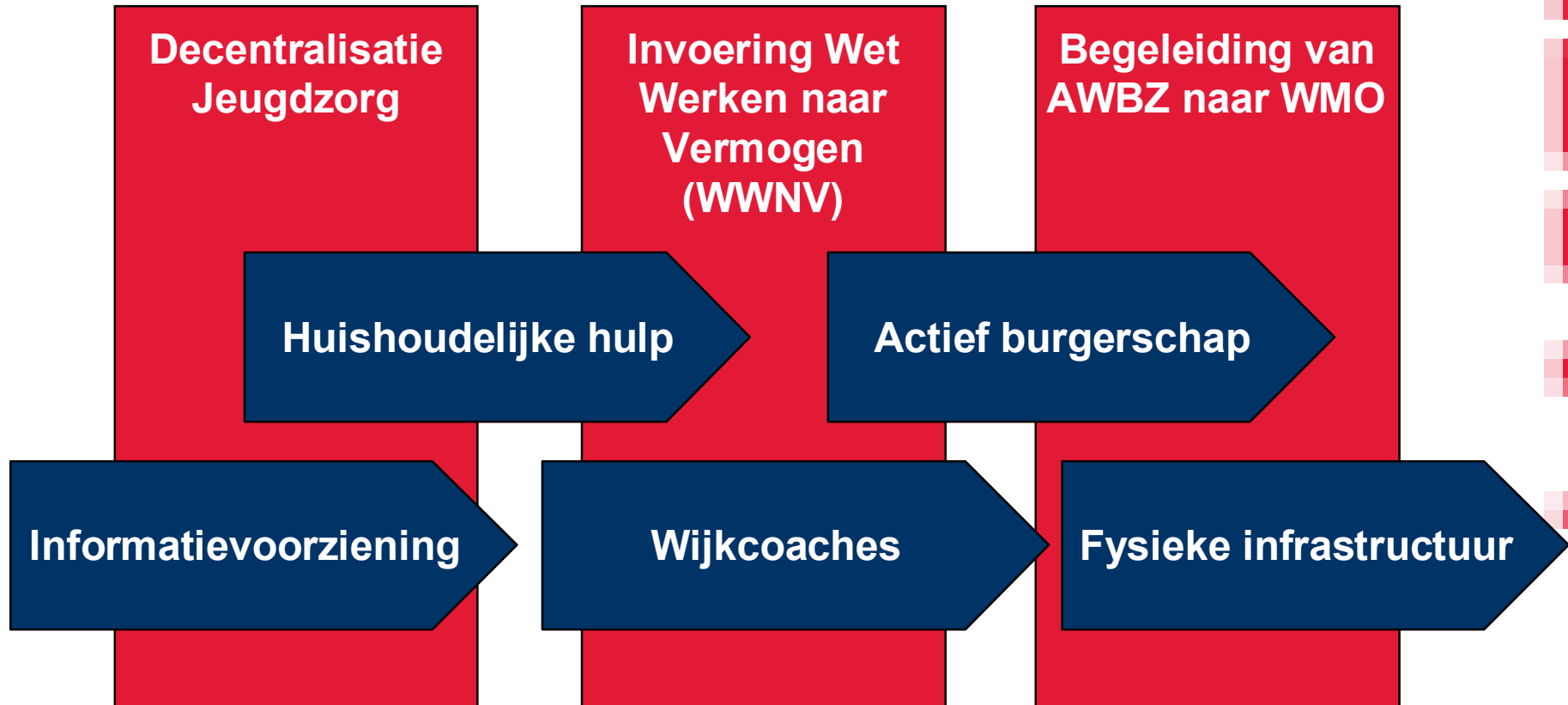
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

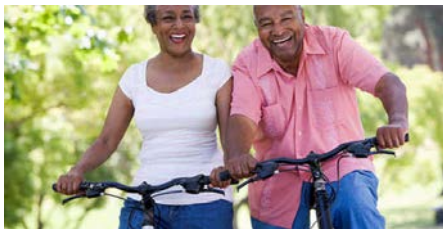
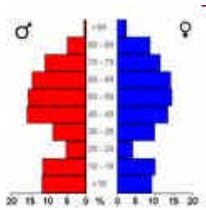
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

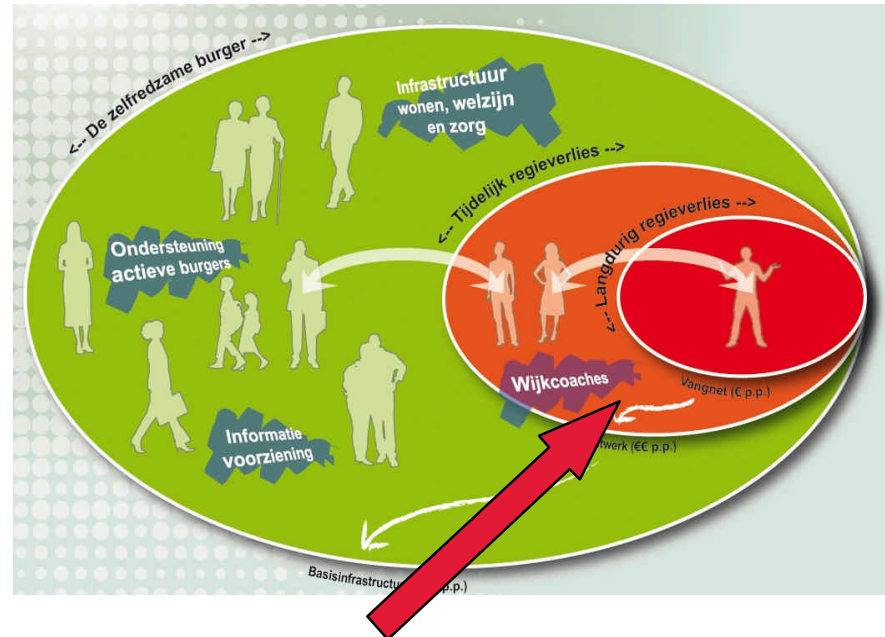
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

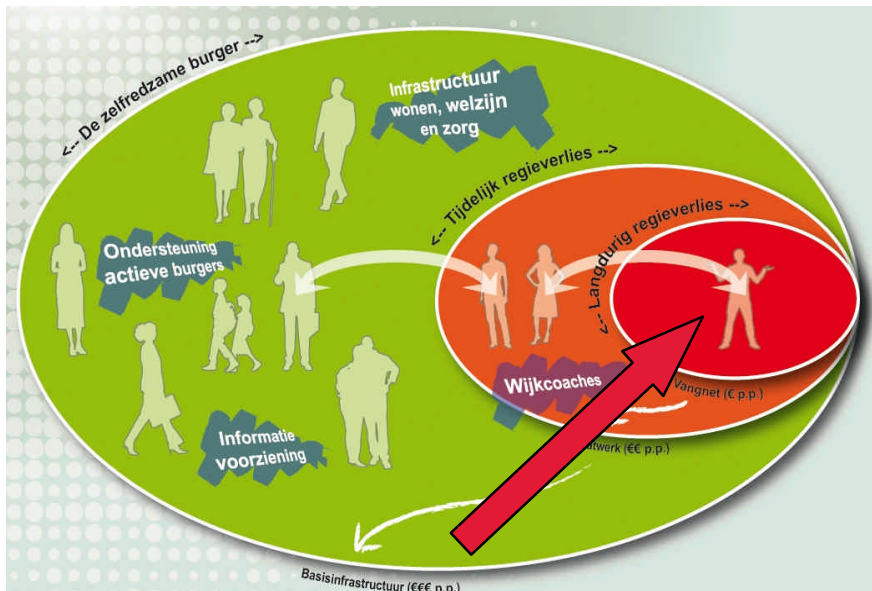

Maslow

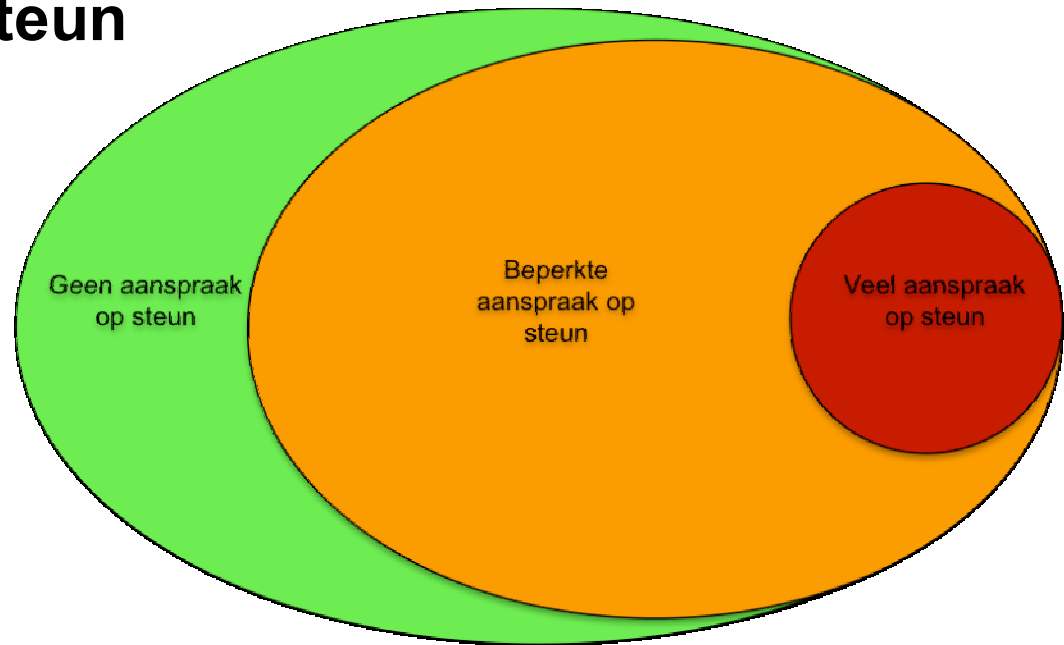
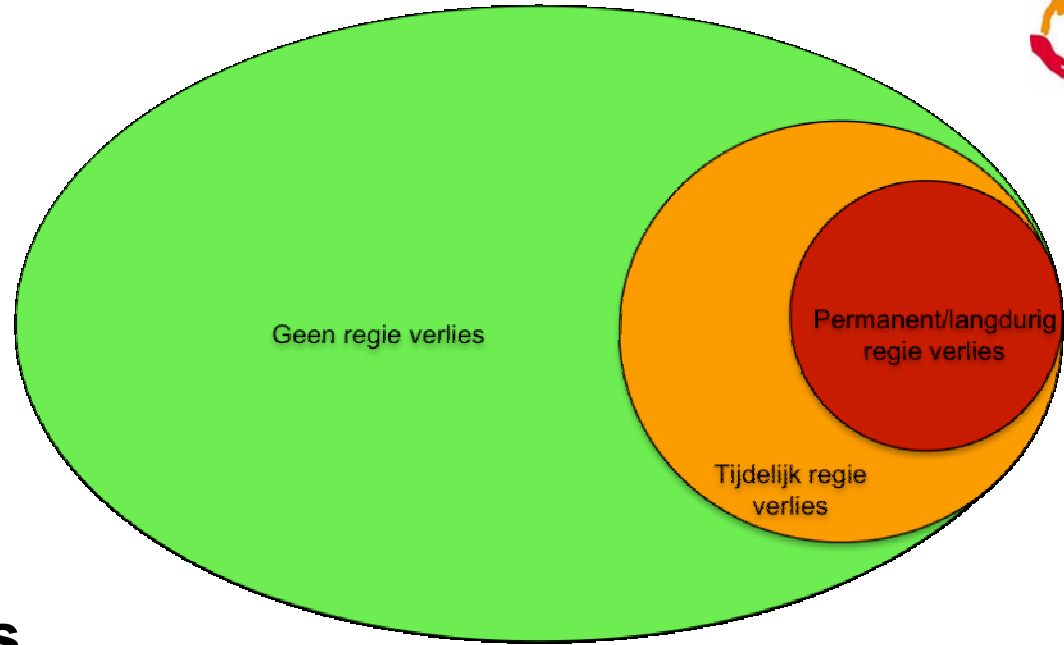
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

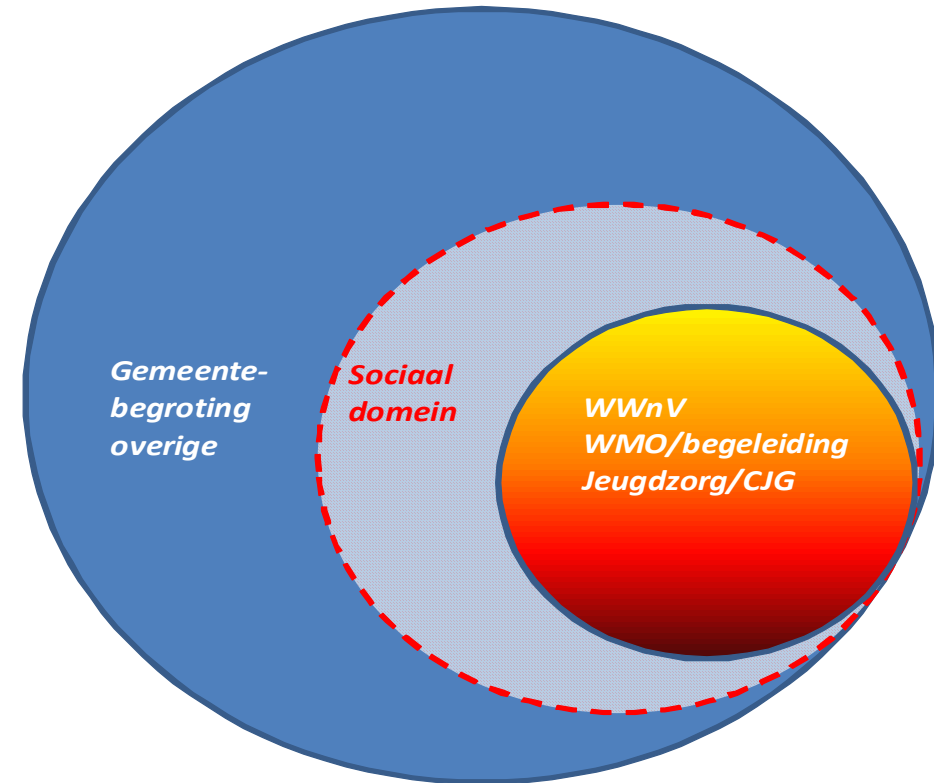
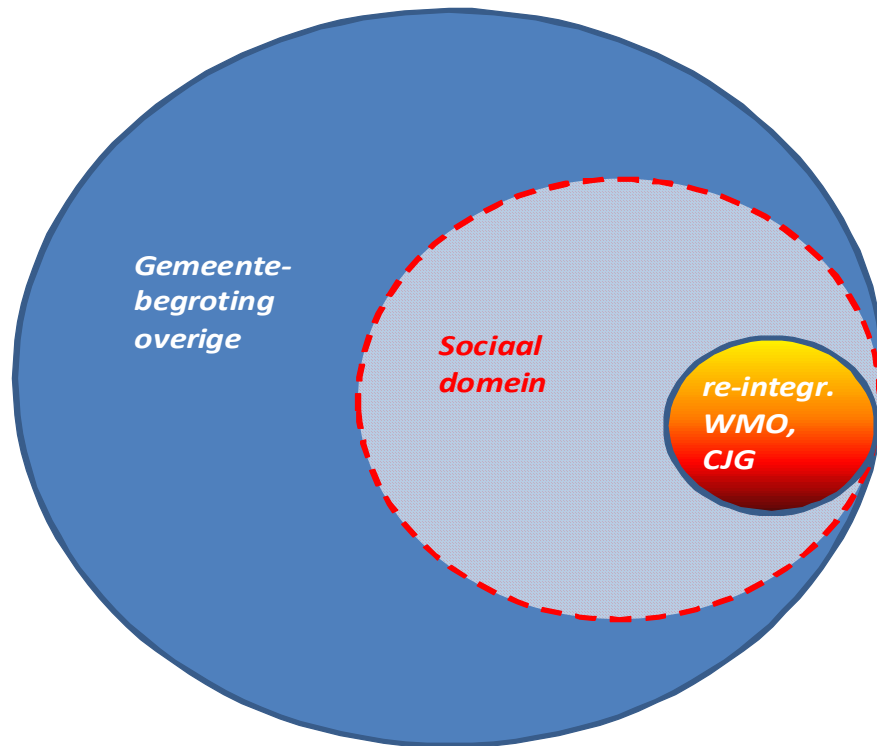

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van
volledige gemeentebegroting

2016

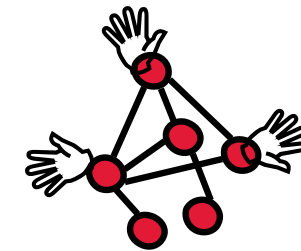
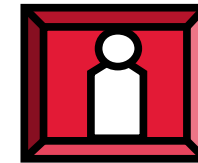

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

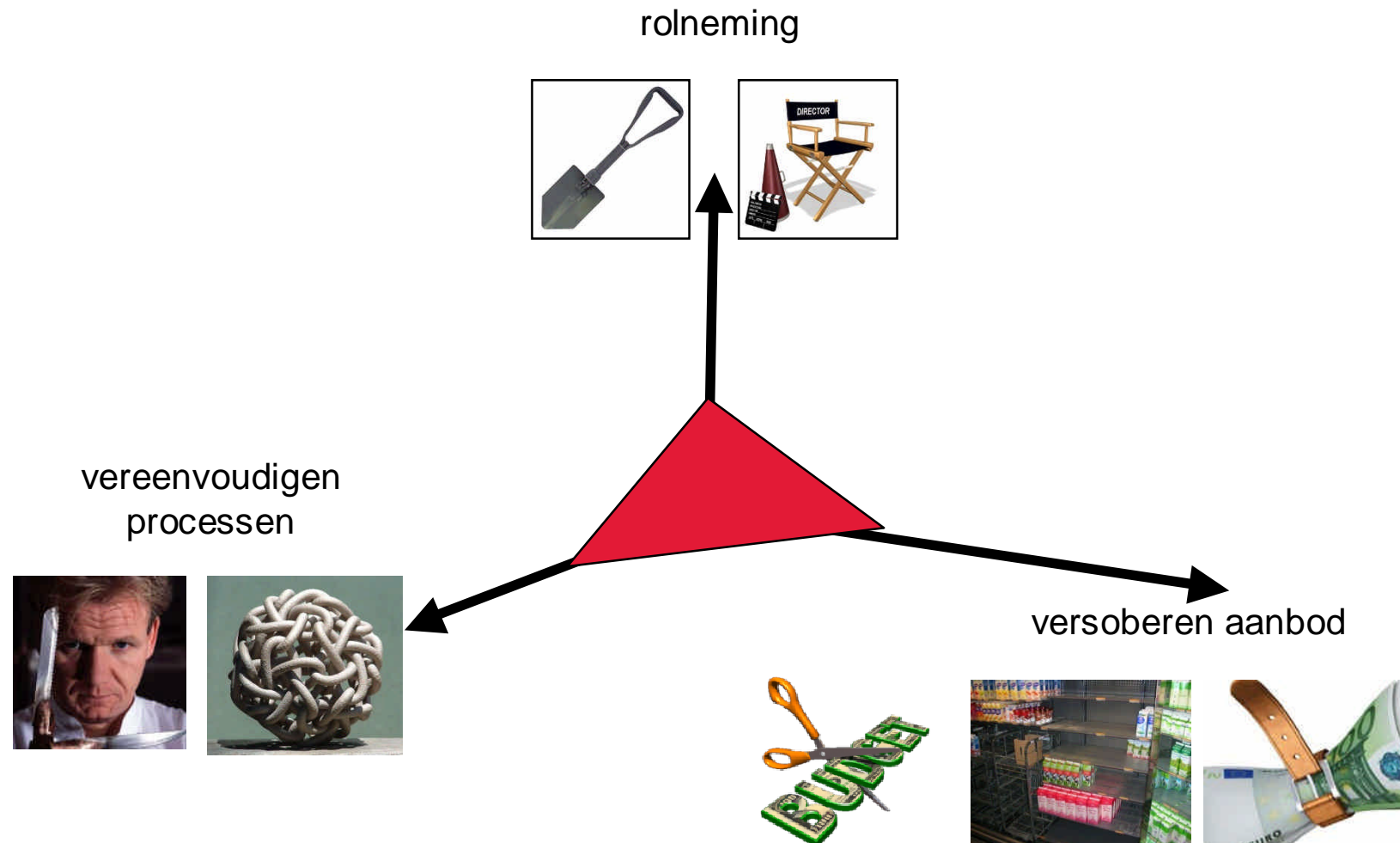
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

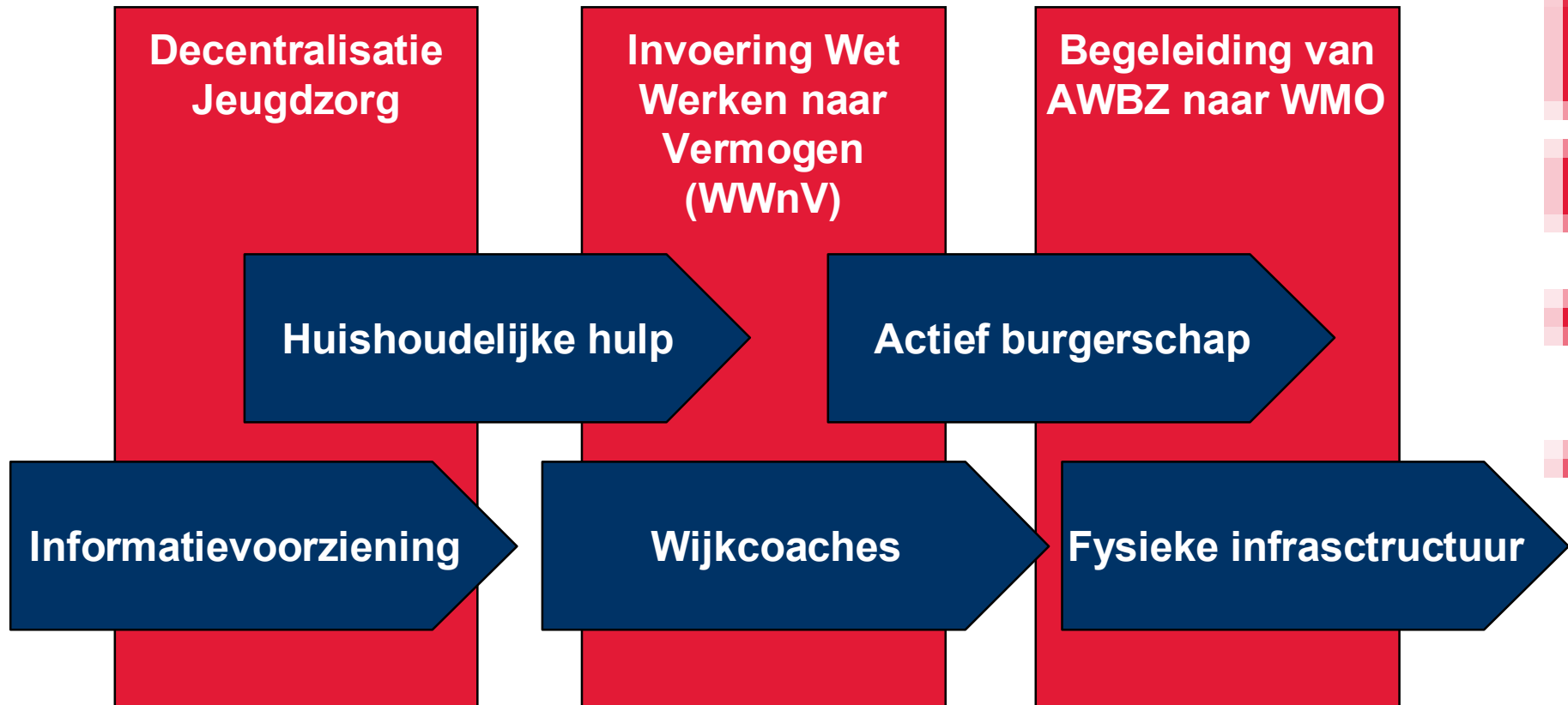

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

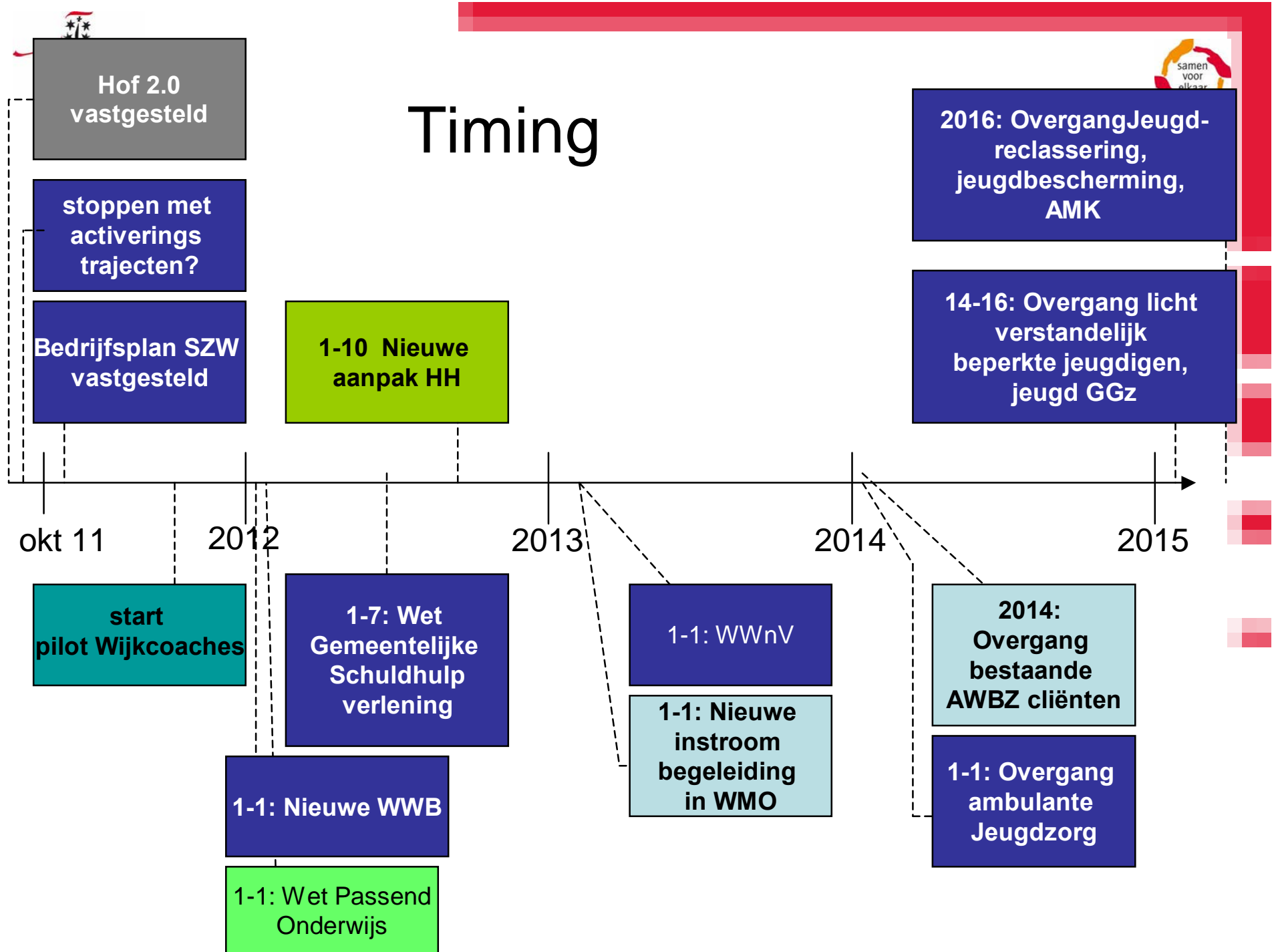
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

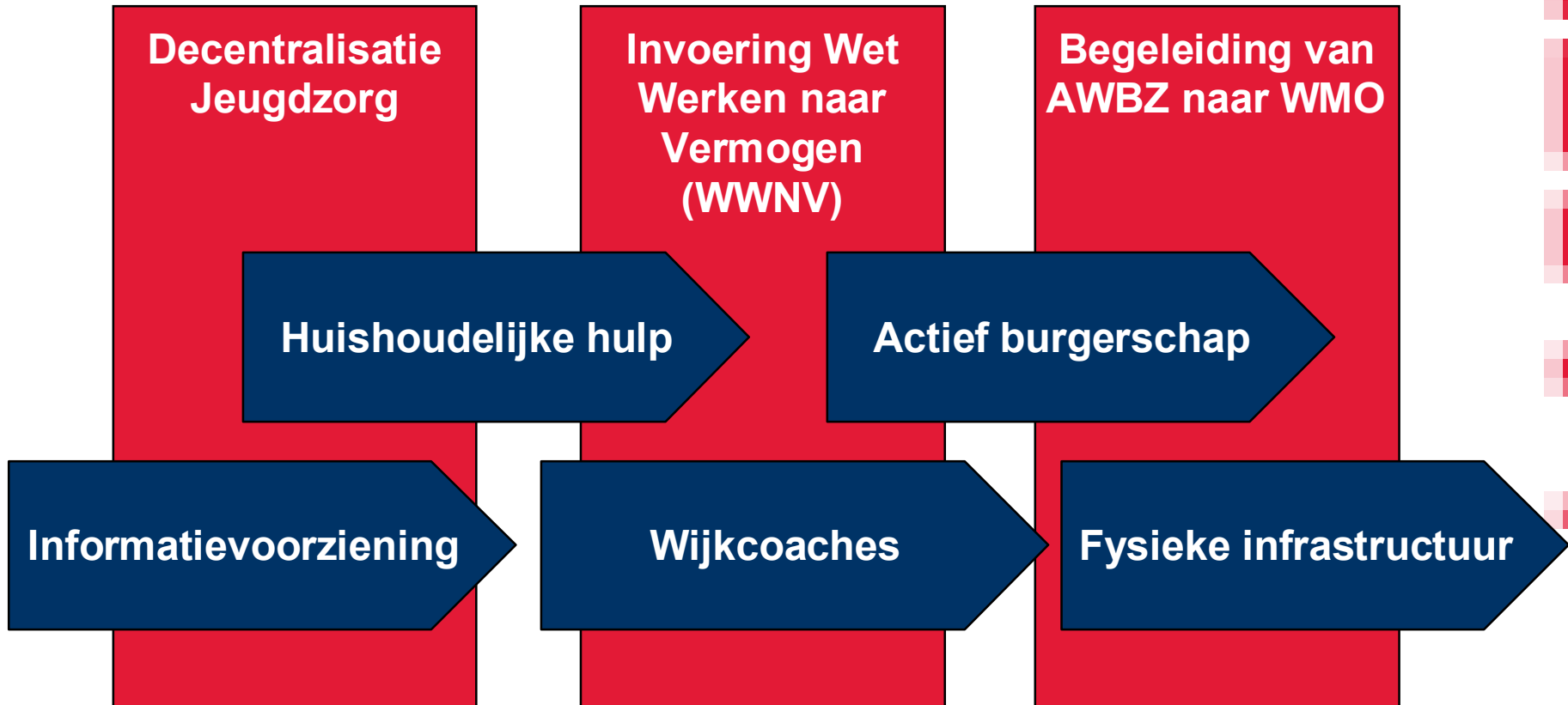
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

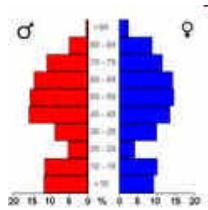
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

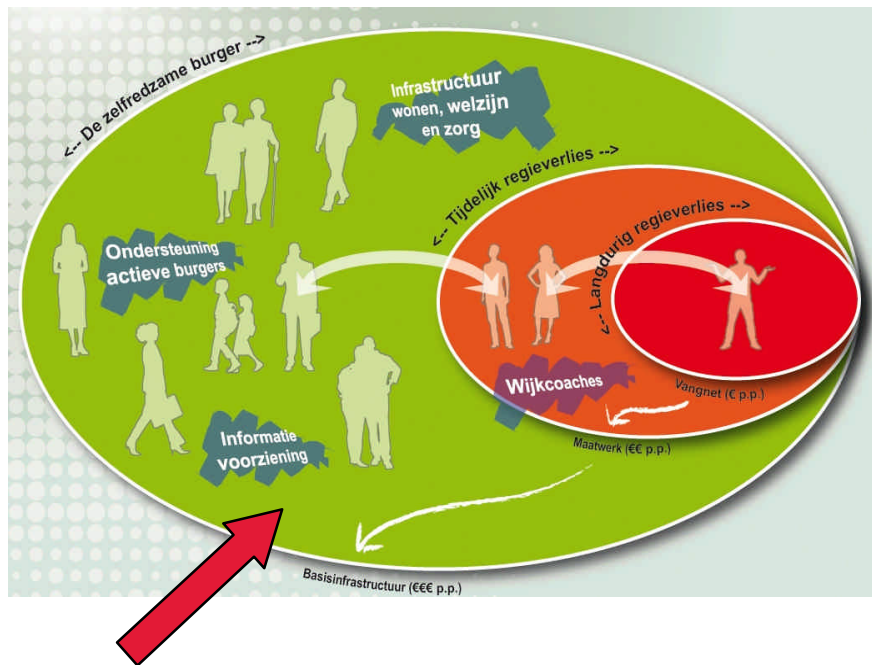
Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

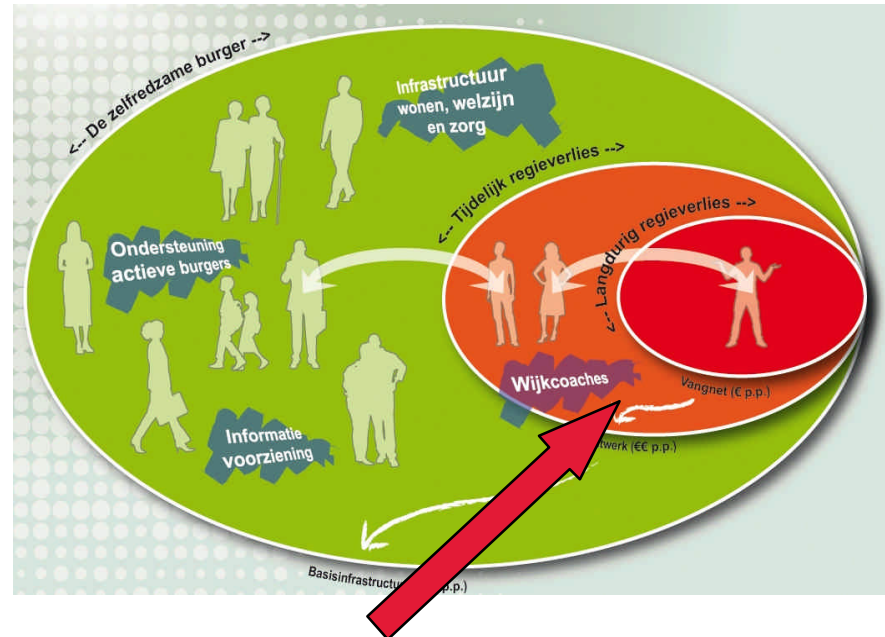
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

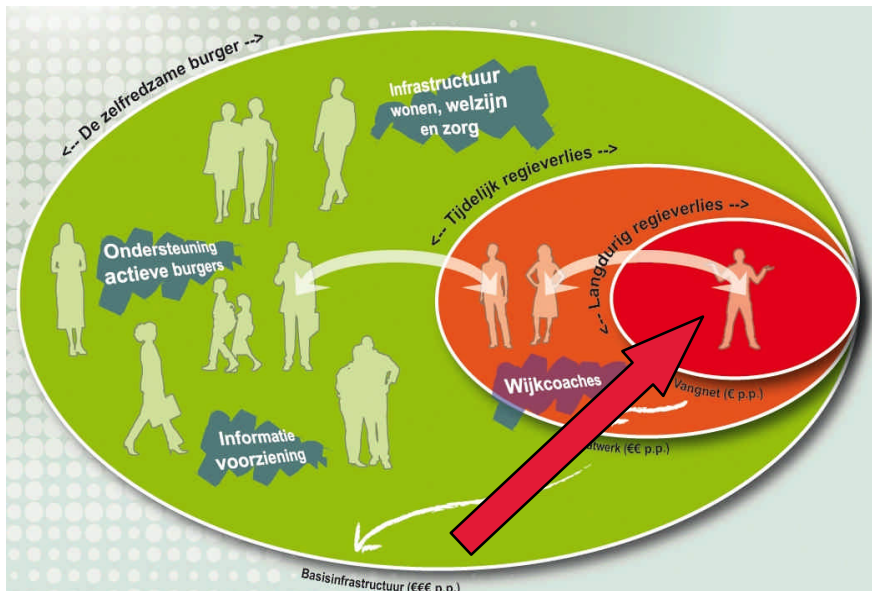
Maslow

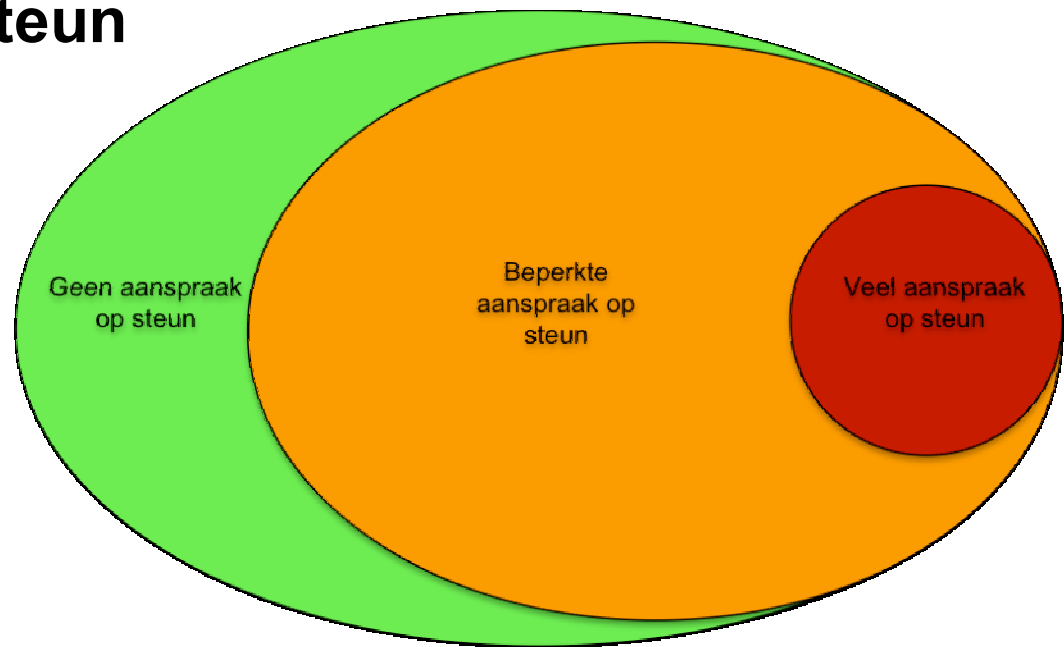
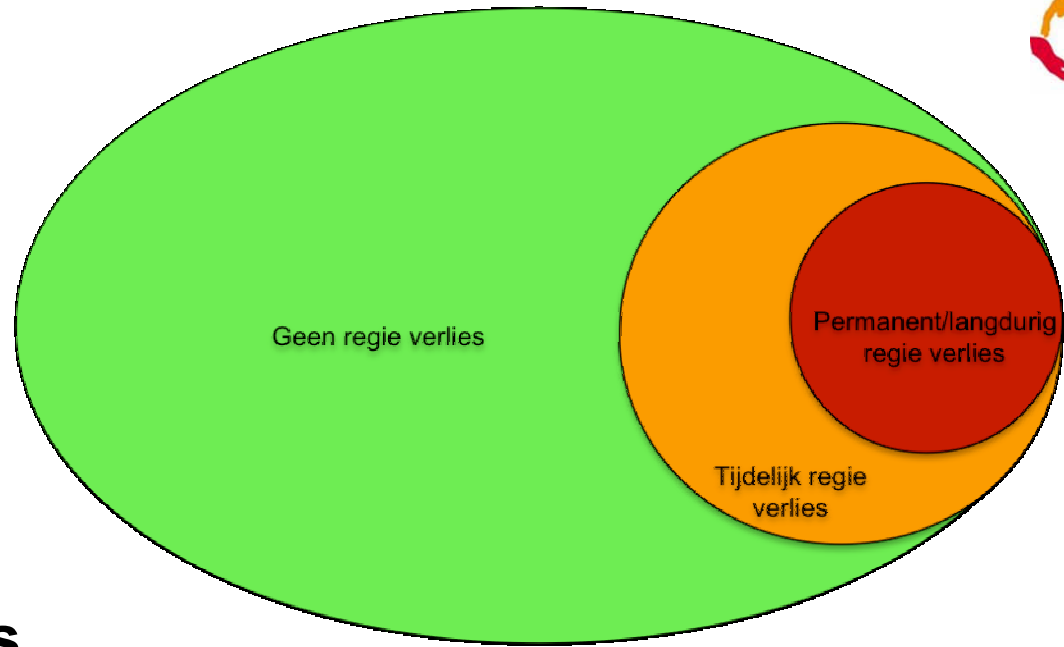
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

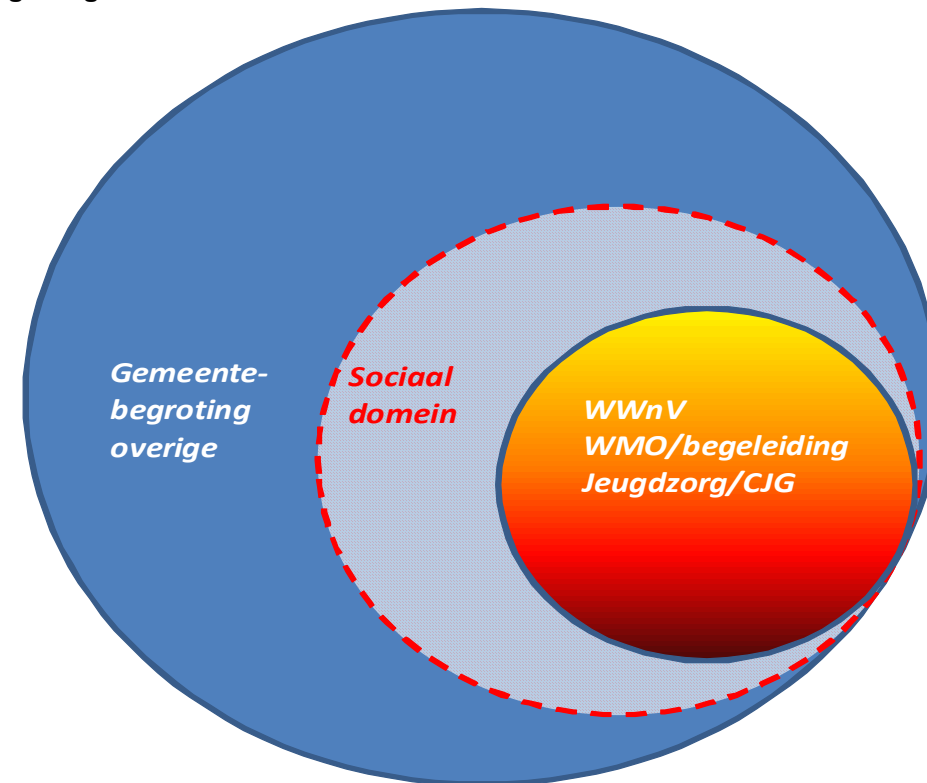
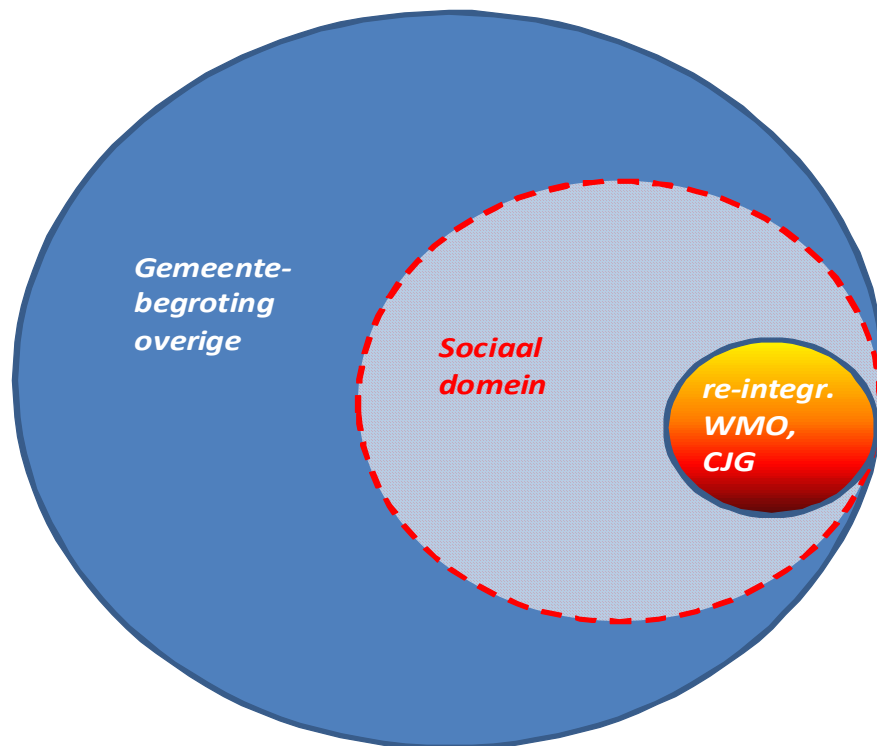
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

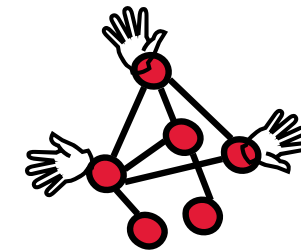
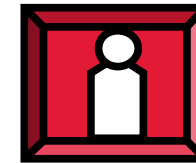

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

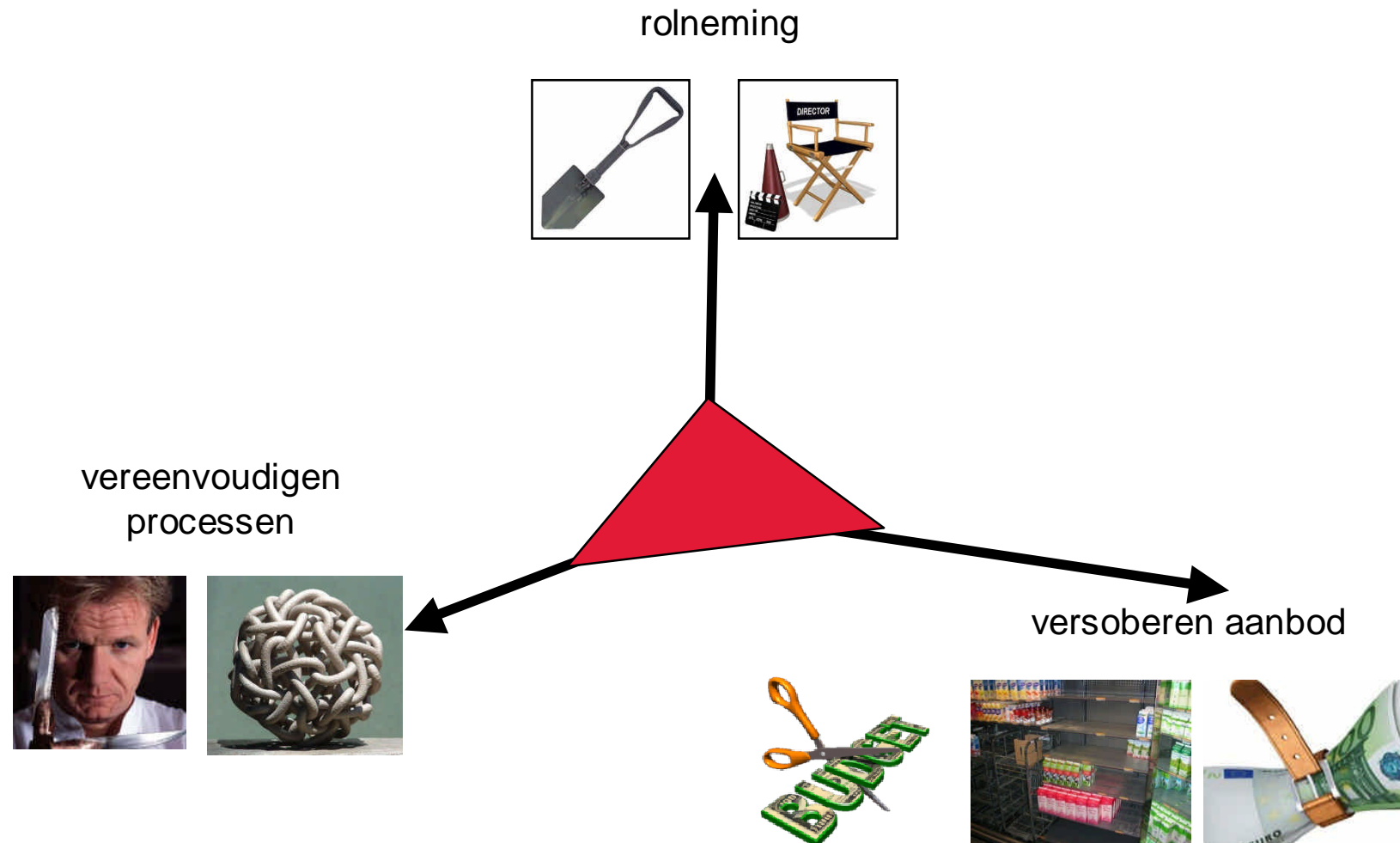
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

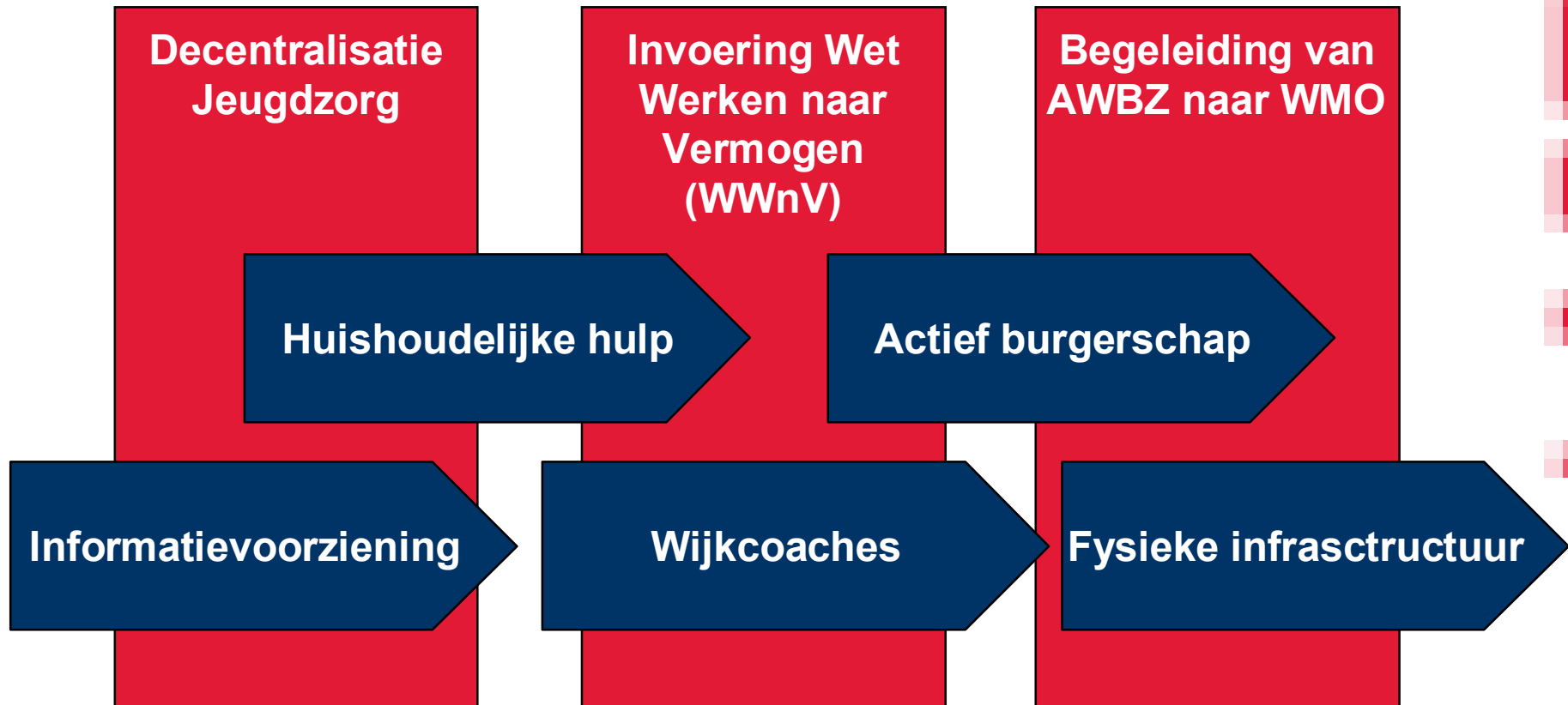

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

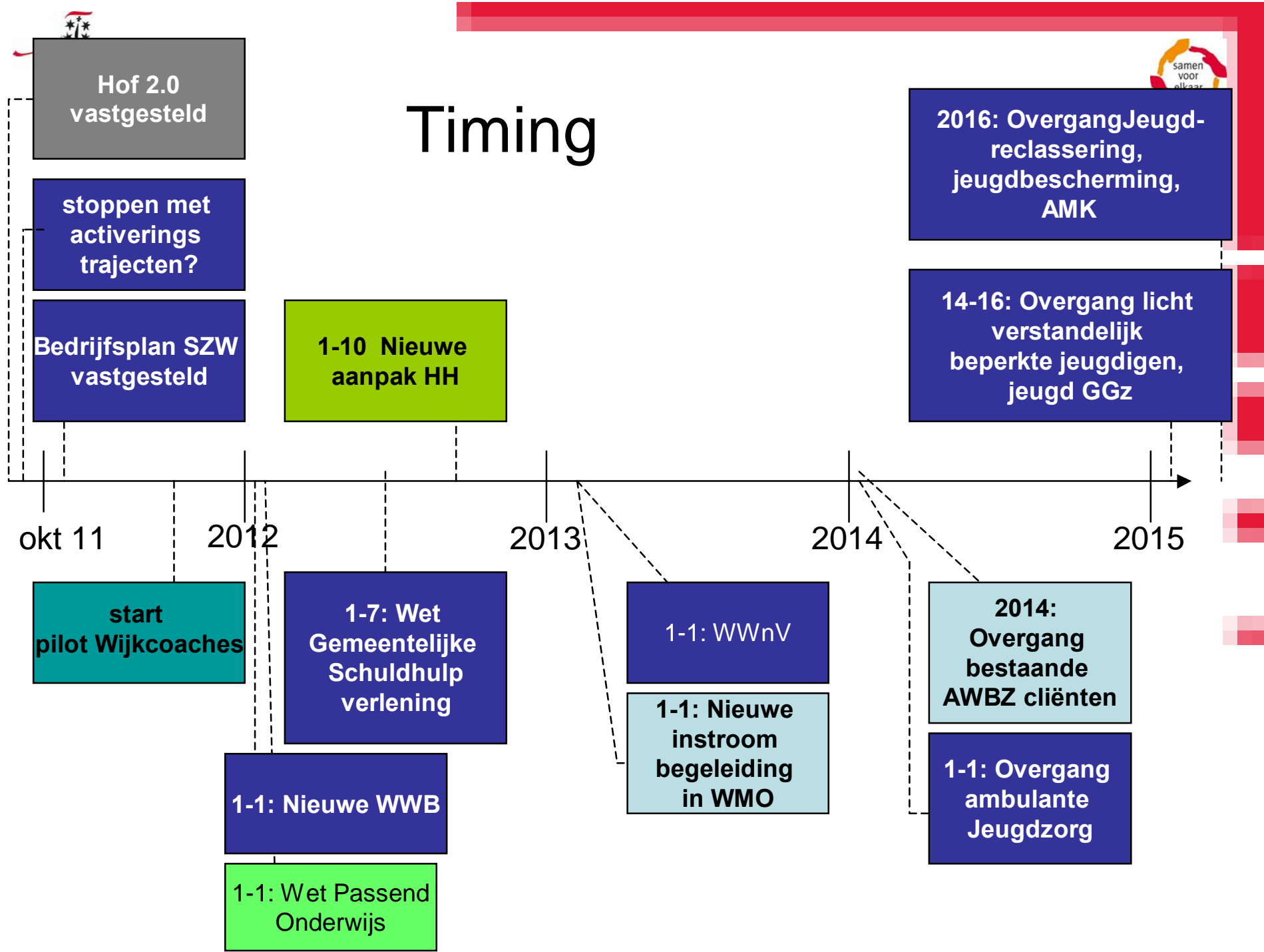

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Hof 2.0 vastgesteld

stoppen met activerings trajecten?

Bedrijfsplan SZW vastgesteld

1-10 Nieuwe aanpak HH

2016: Overgang Jeugd-reclassering, jeugdbescherming, AMK

14-16: Overgang licht verstandelijk beperkte jeugdigen, jeugd GGz

okt 11

2012

2013

2014

2015

start pilot Wijkcoaches

1-7: Wet Gemeentelijke Schuldhulp verlening

1-1: WWnV

1-1: Nieuwe instroom begeleiding in WMO

2014: Overgang bestaande AWBZ cliënten

1-1: Nieuwe WWB

1-1: Wet Passend Onderwijs

1-1: Overgang ambulante Jeugdzorg

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

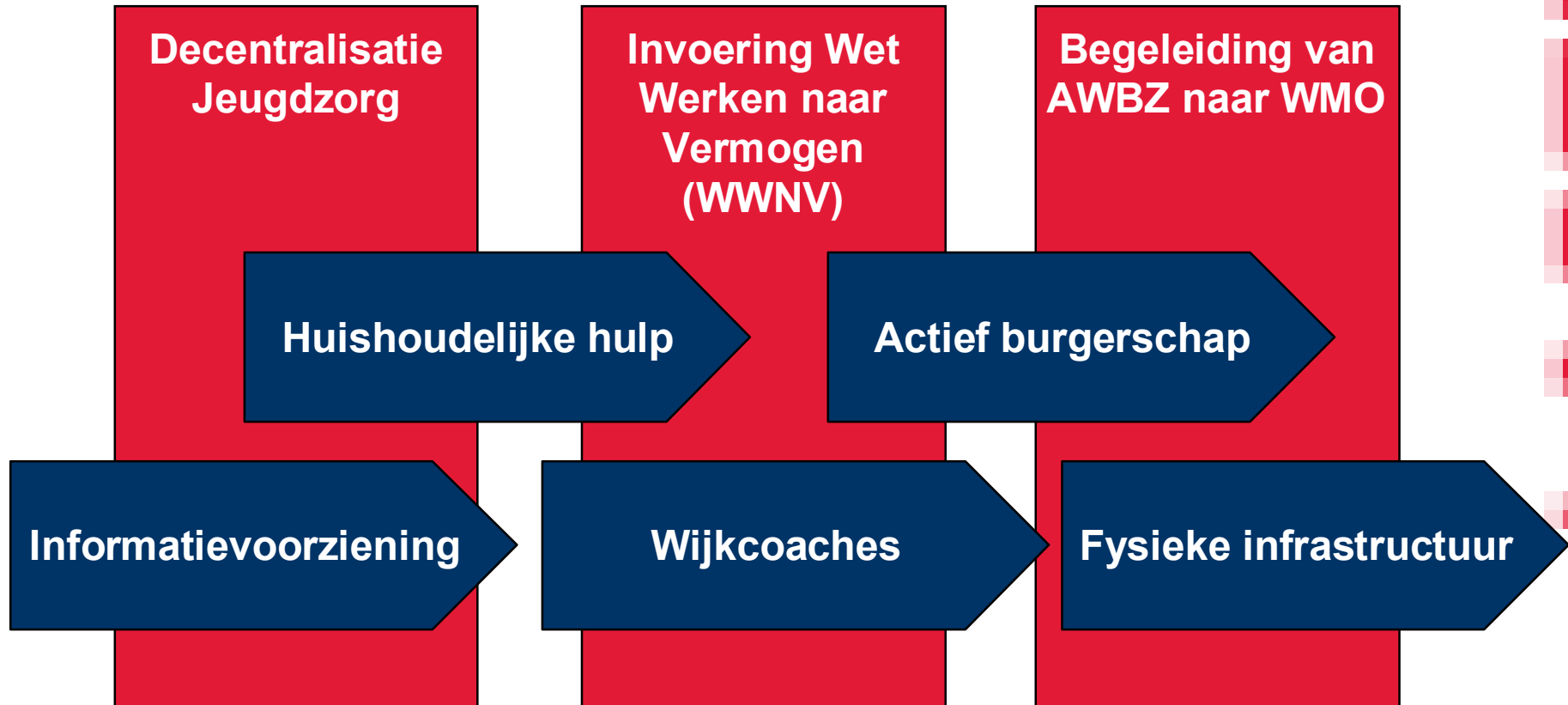
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

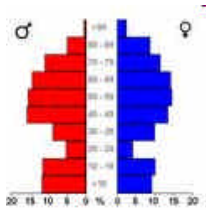
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

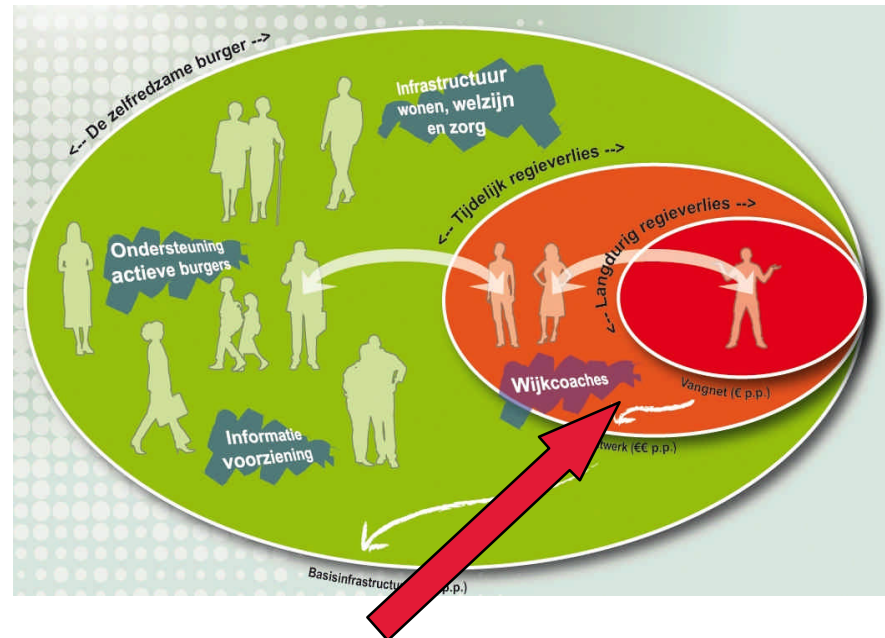
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

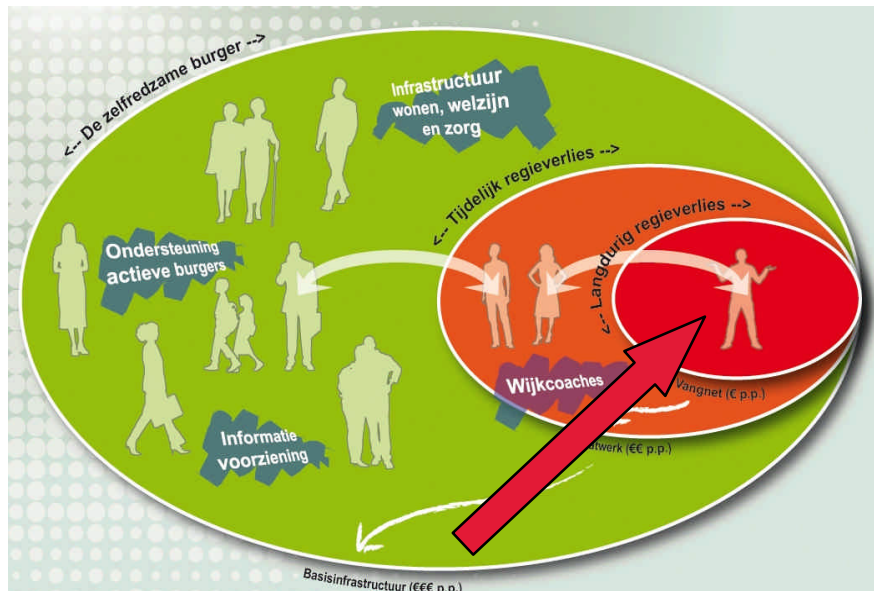
Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

Maslow

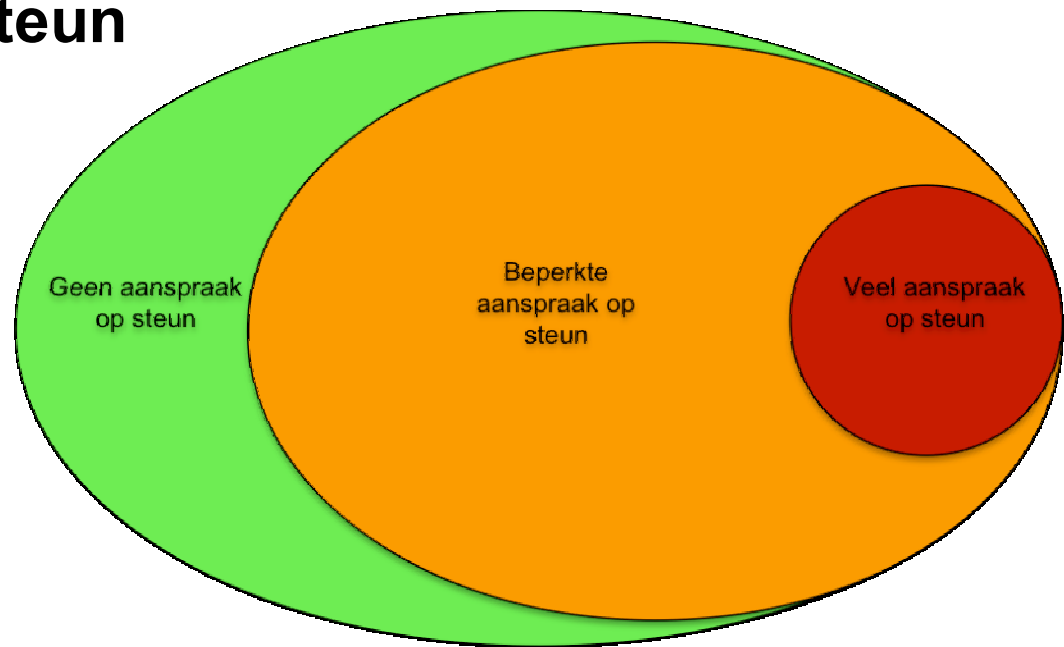
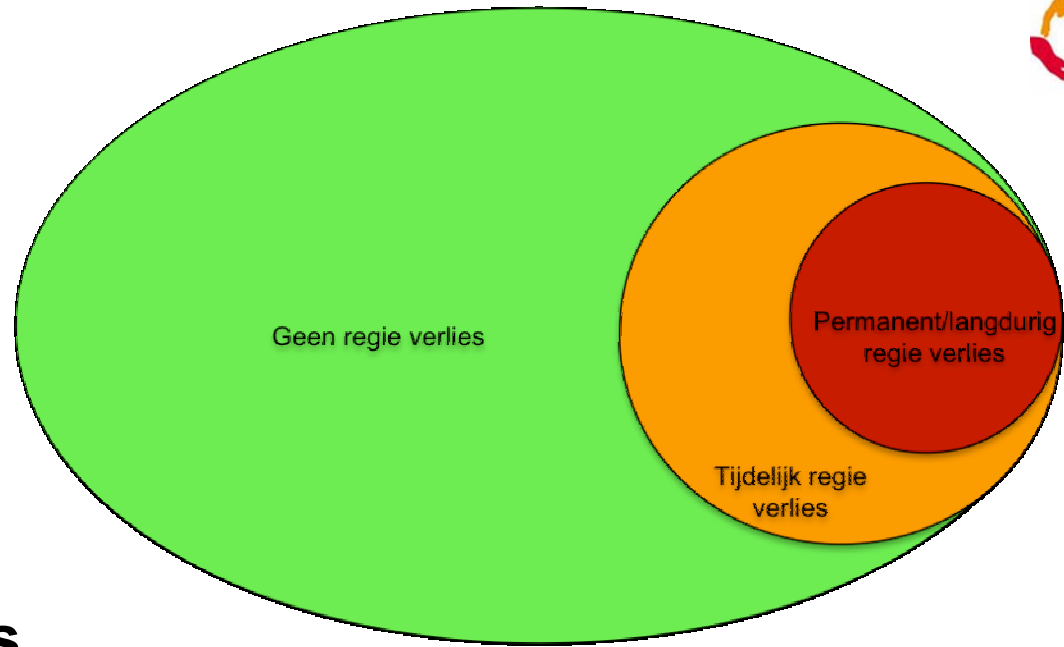
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

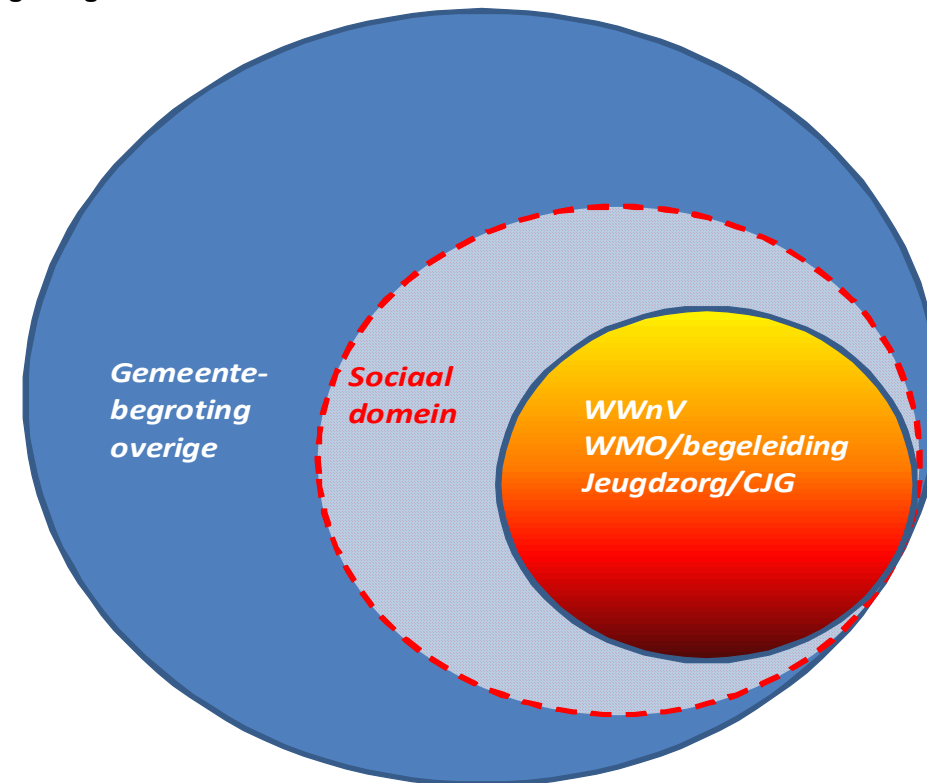
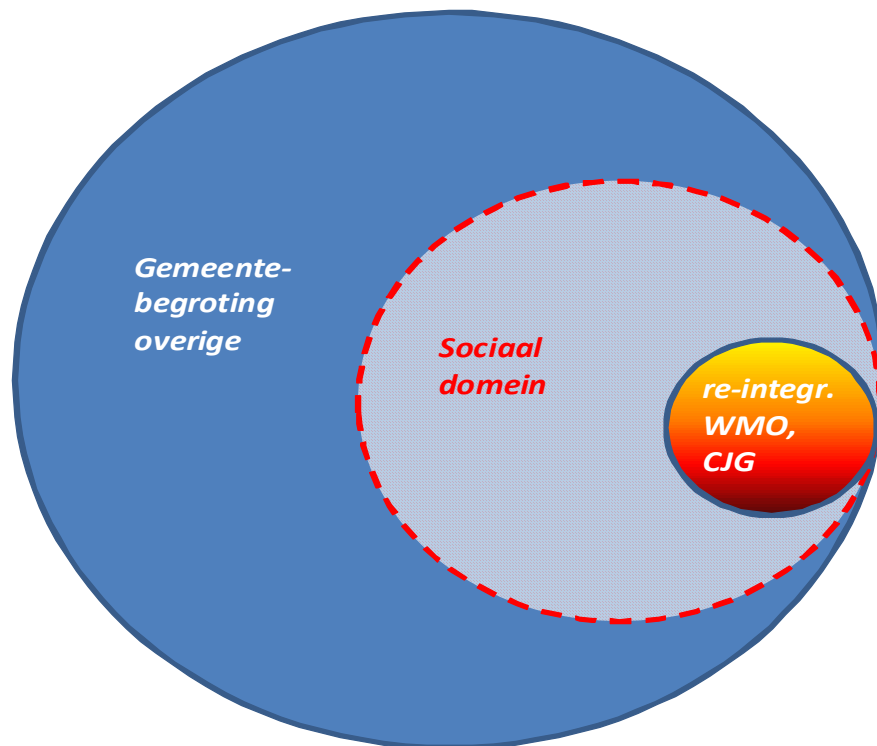
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

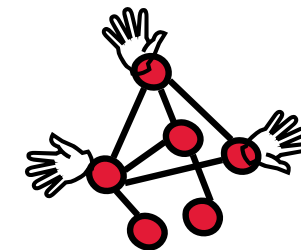
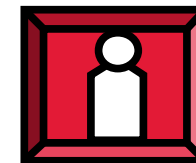

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

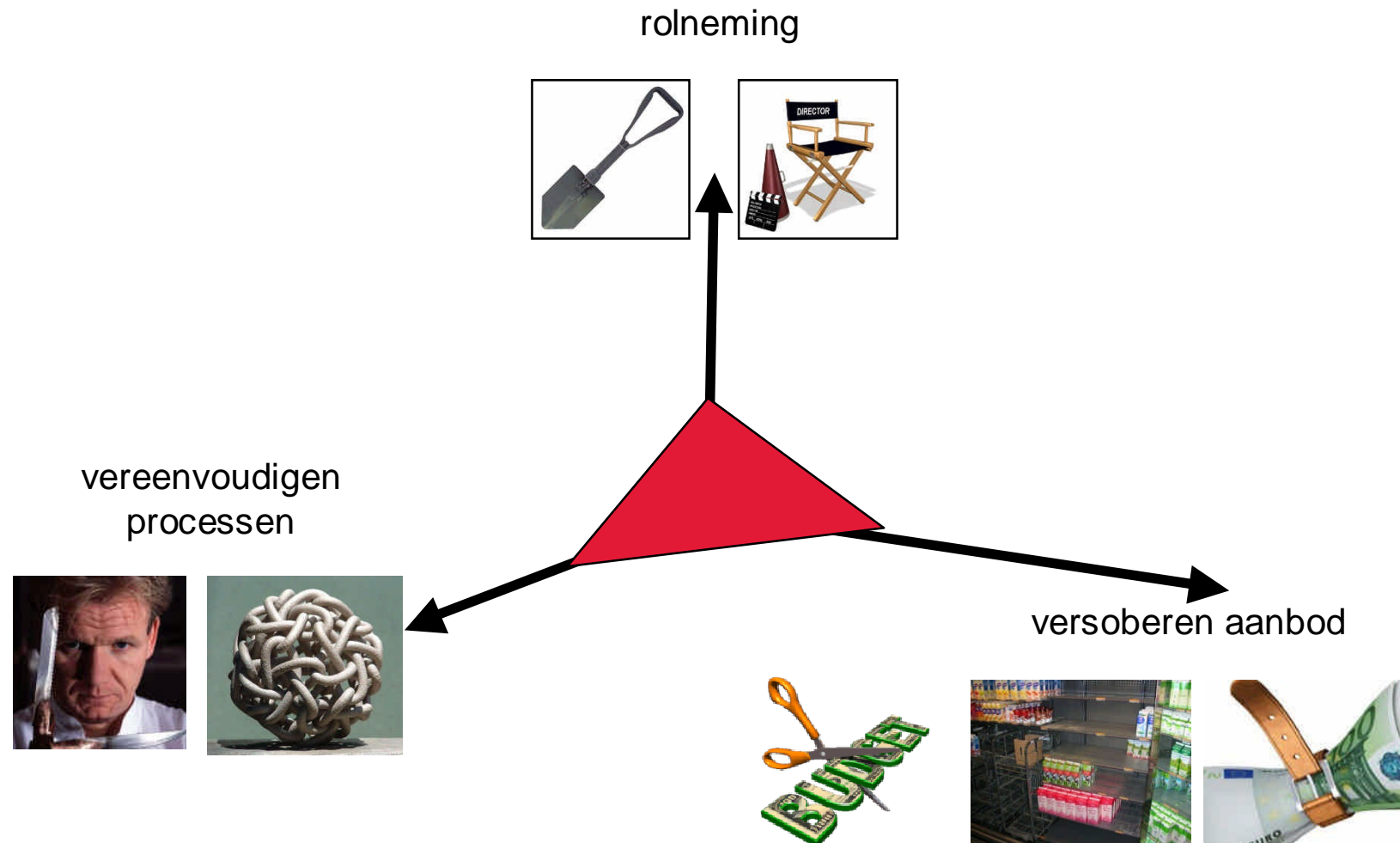
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

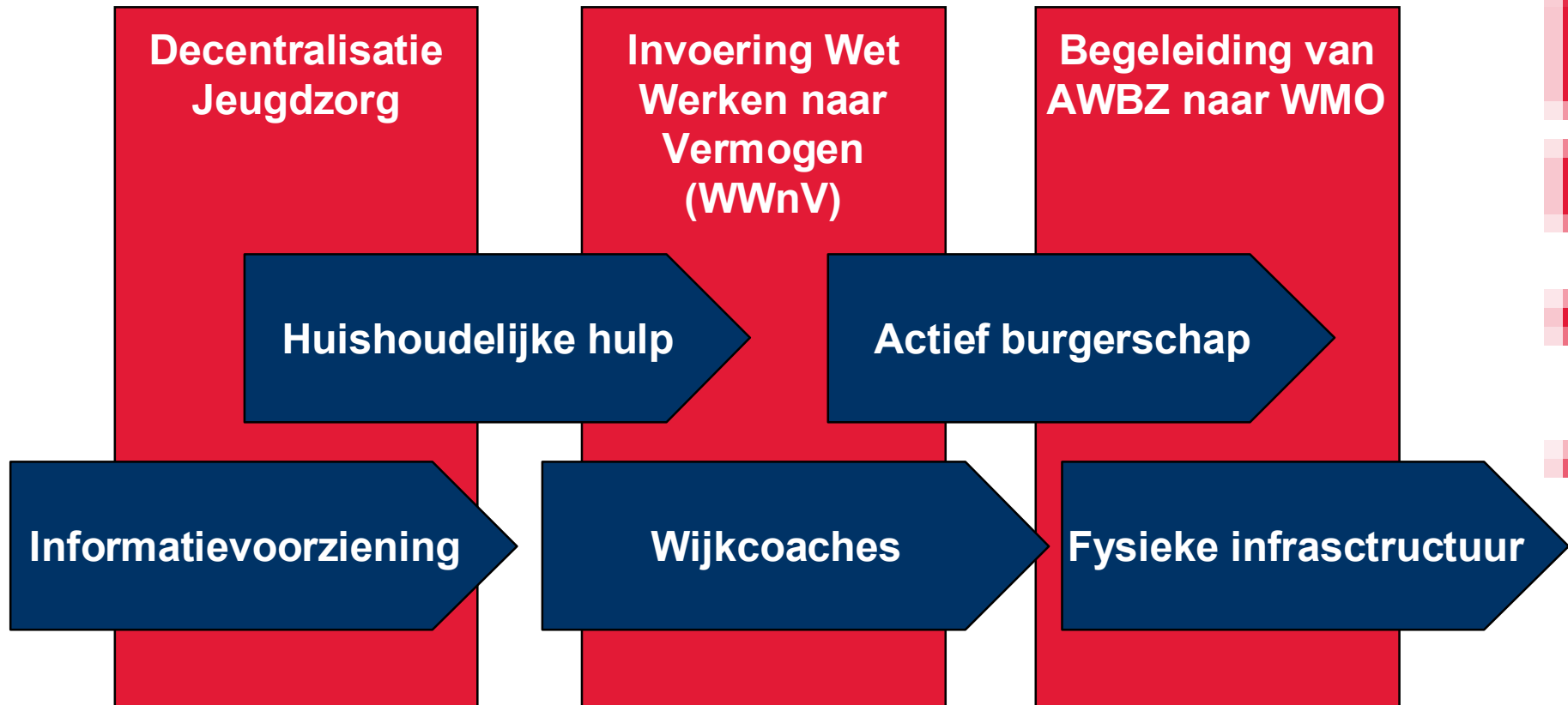

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

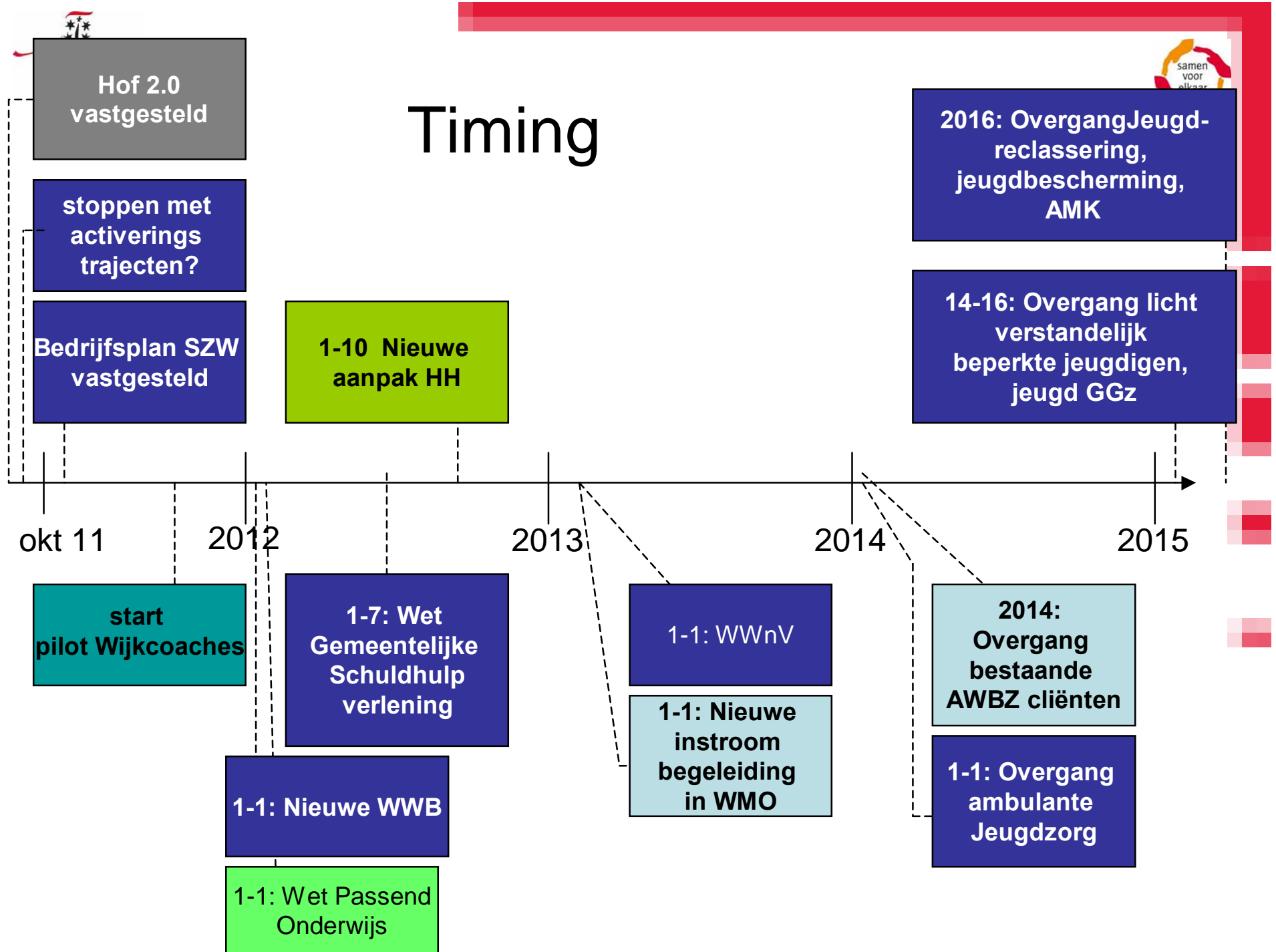

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

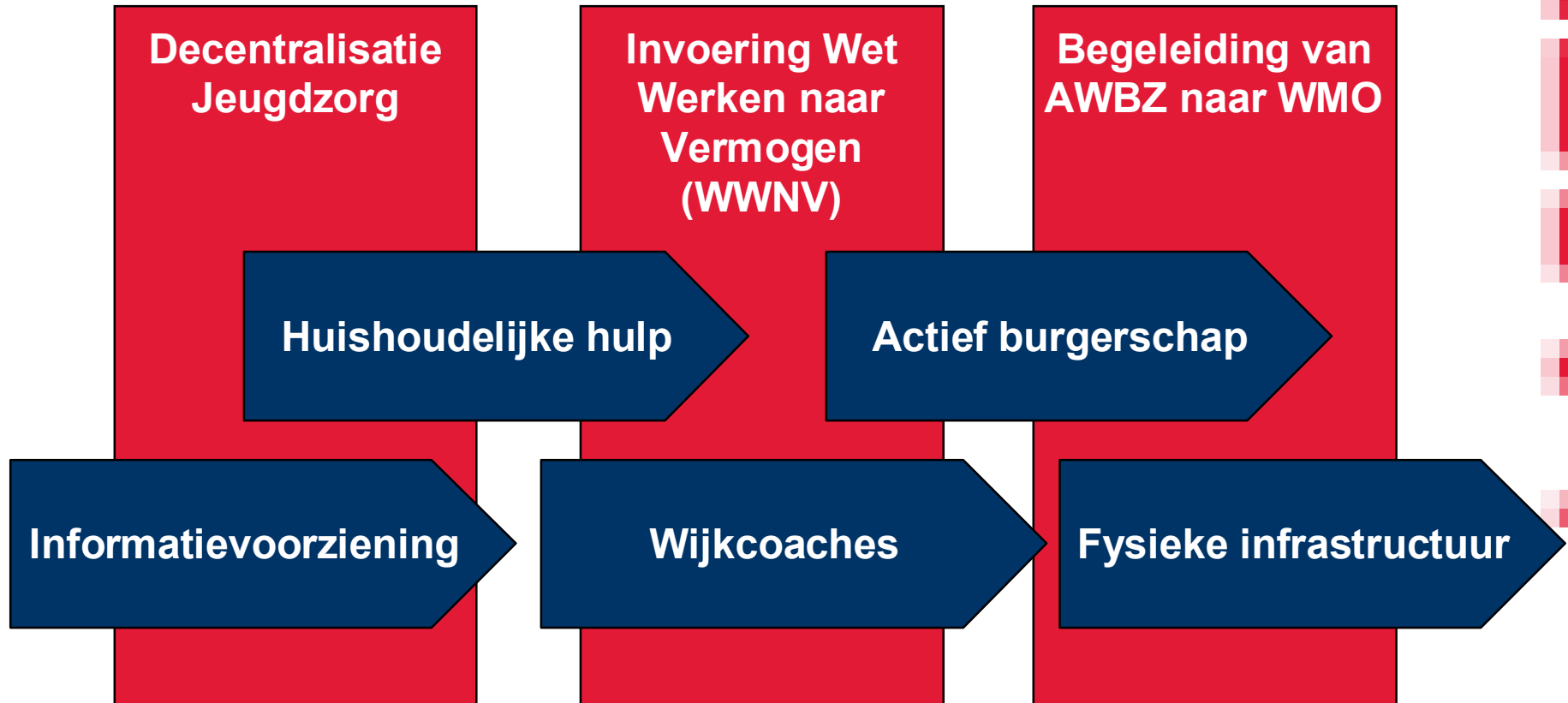
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

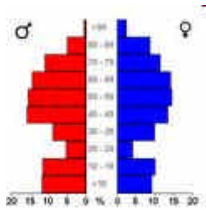
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

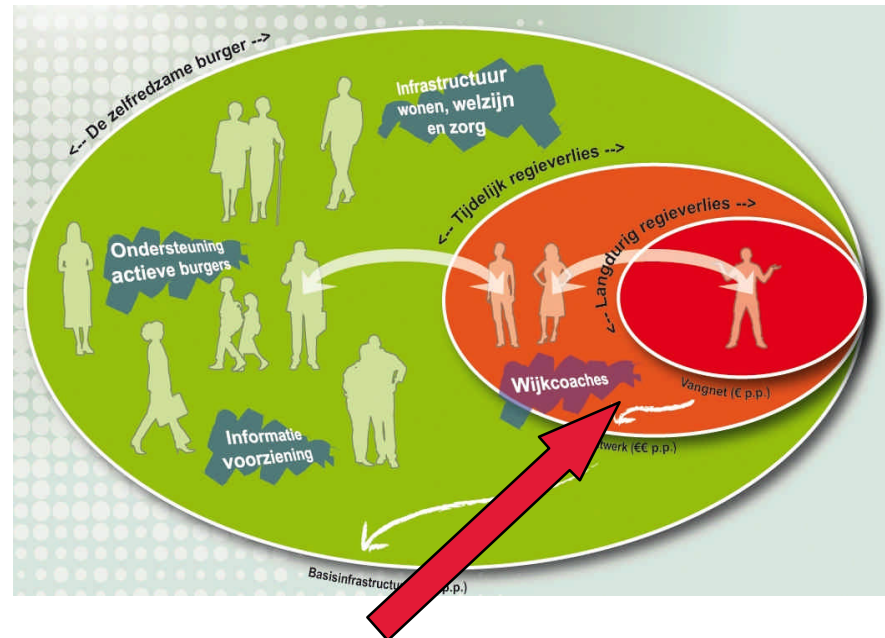
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

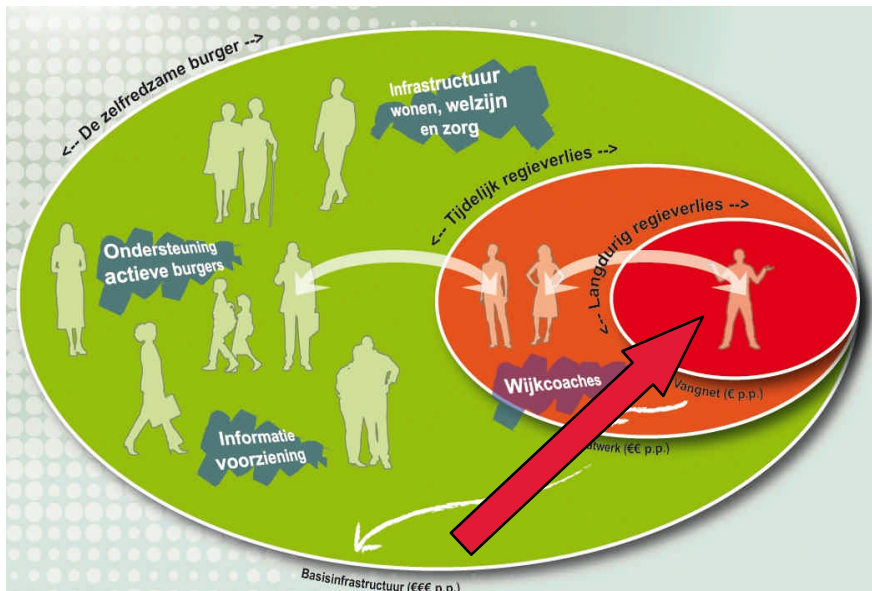
Maslow

Permanent regieverlies

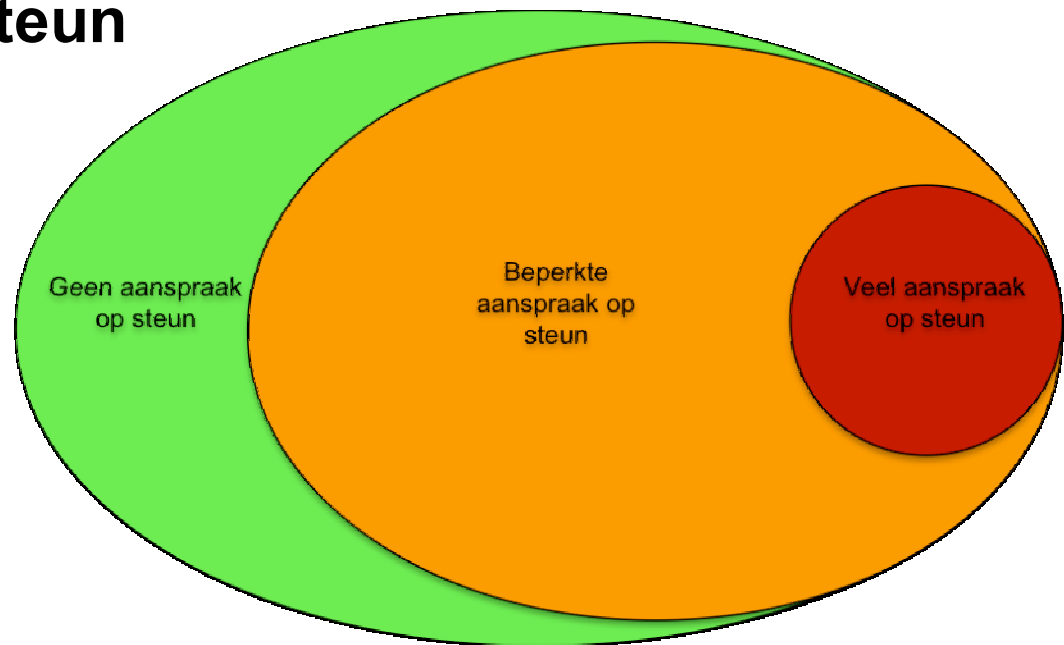
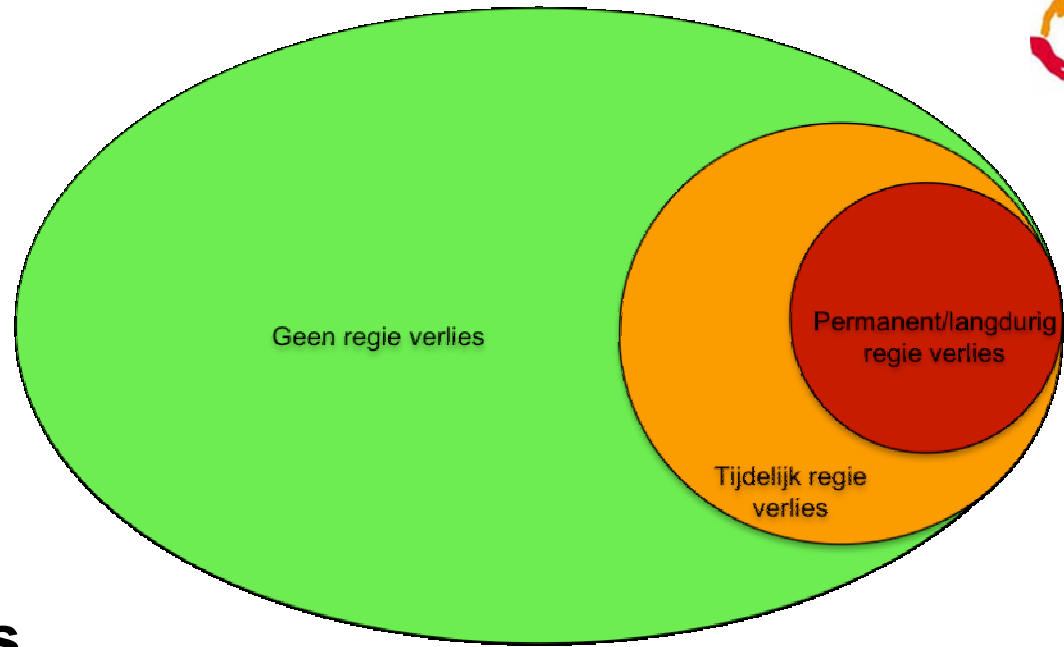
Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

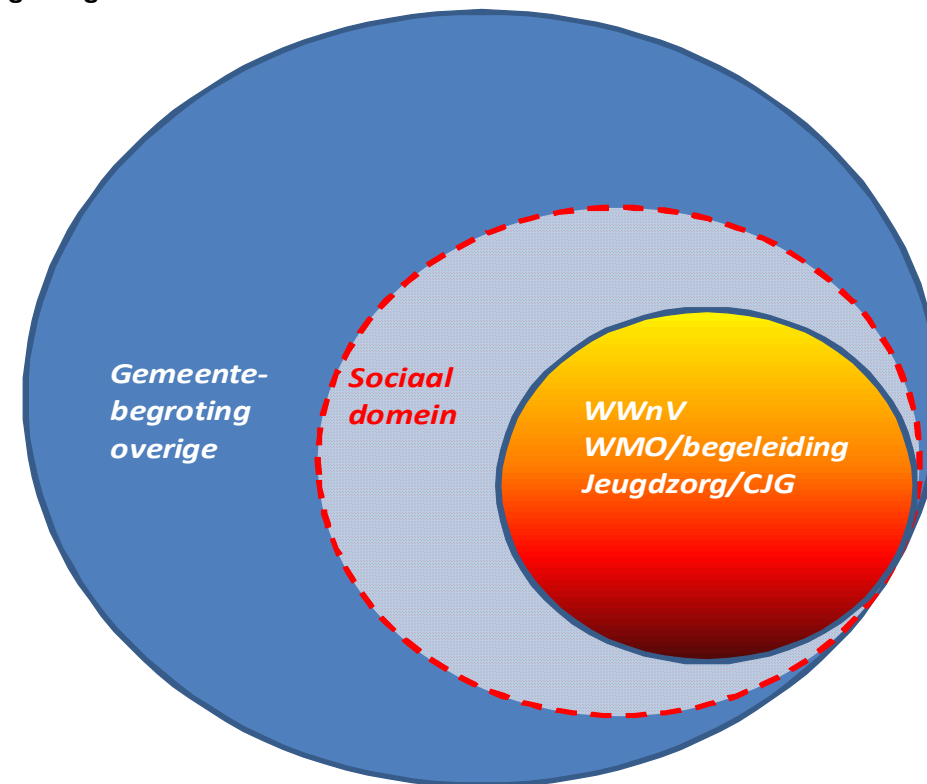
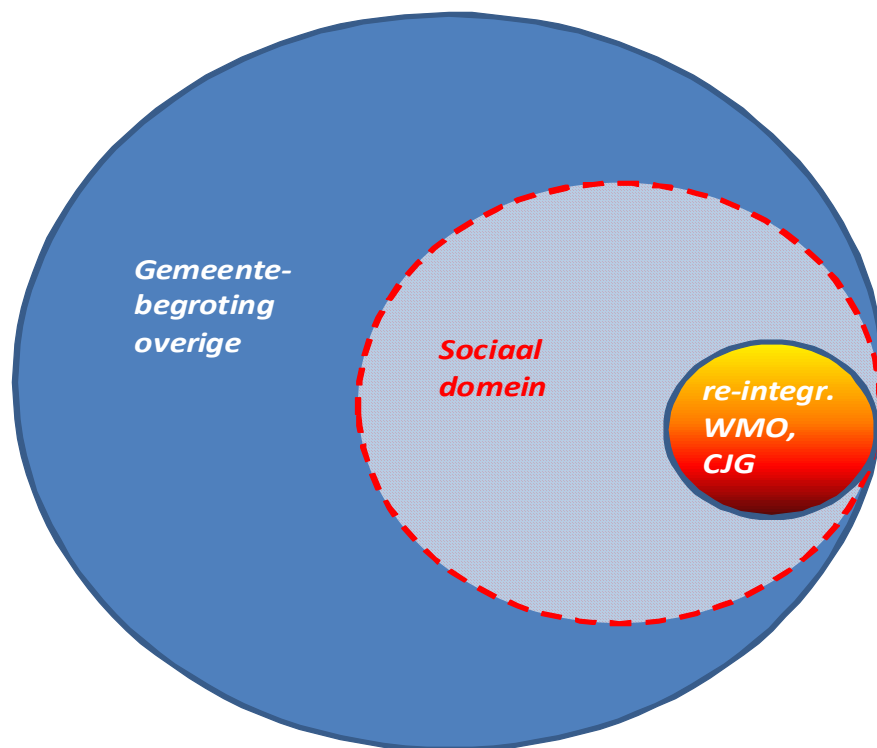
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

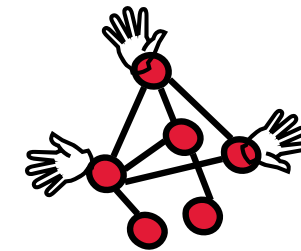
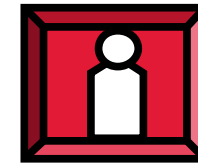

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

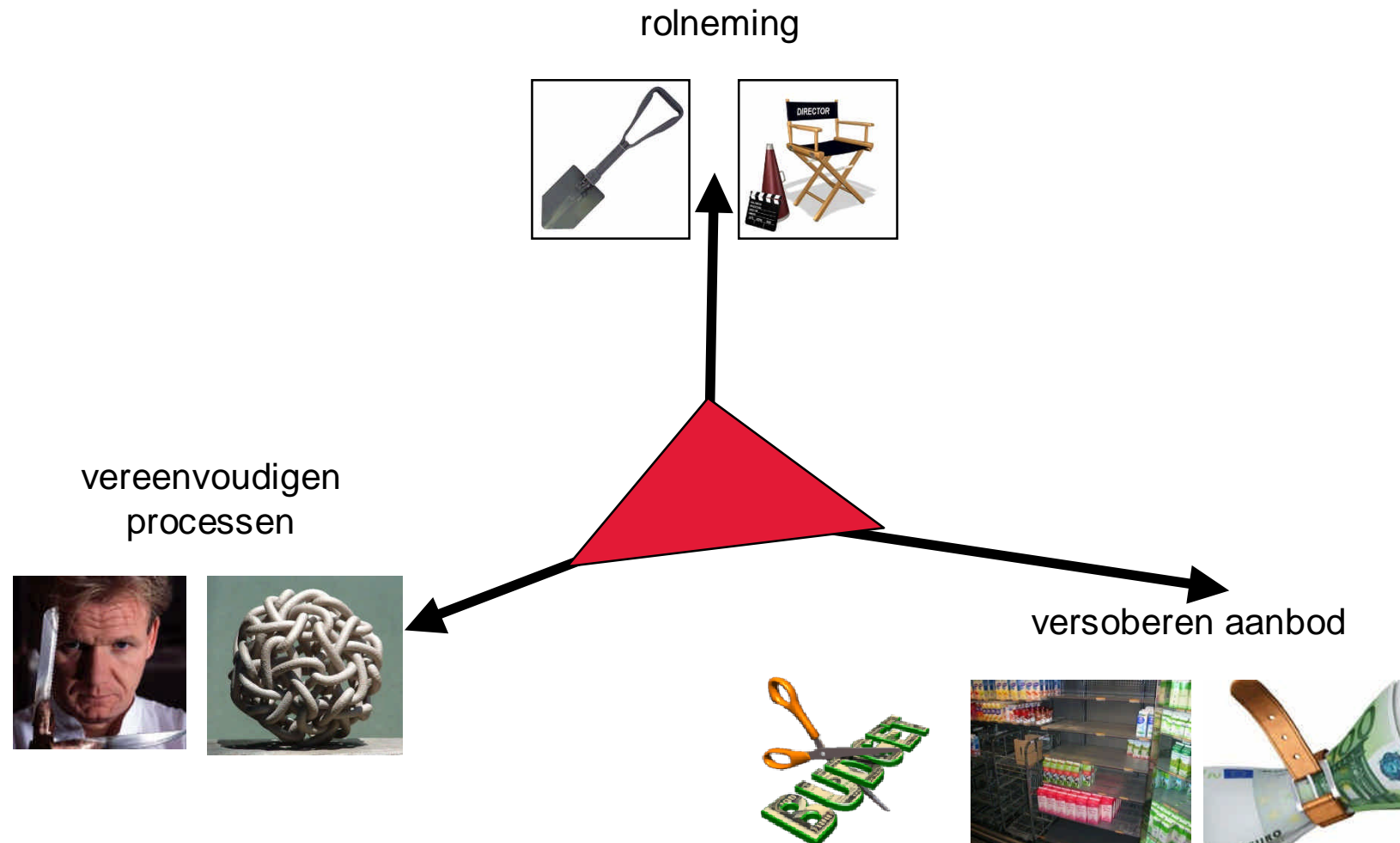
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

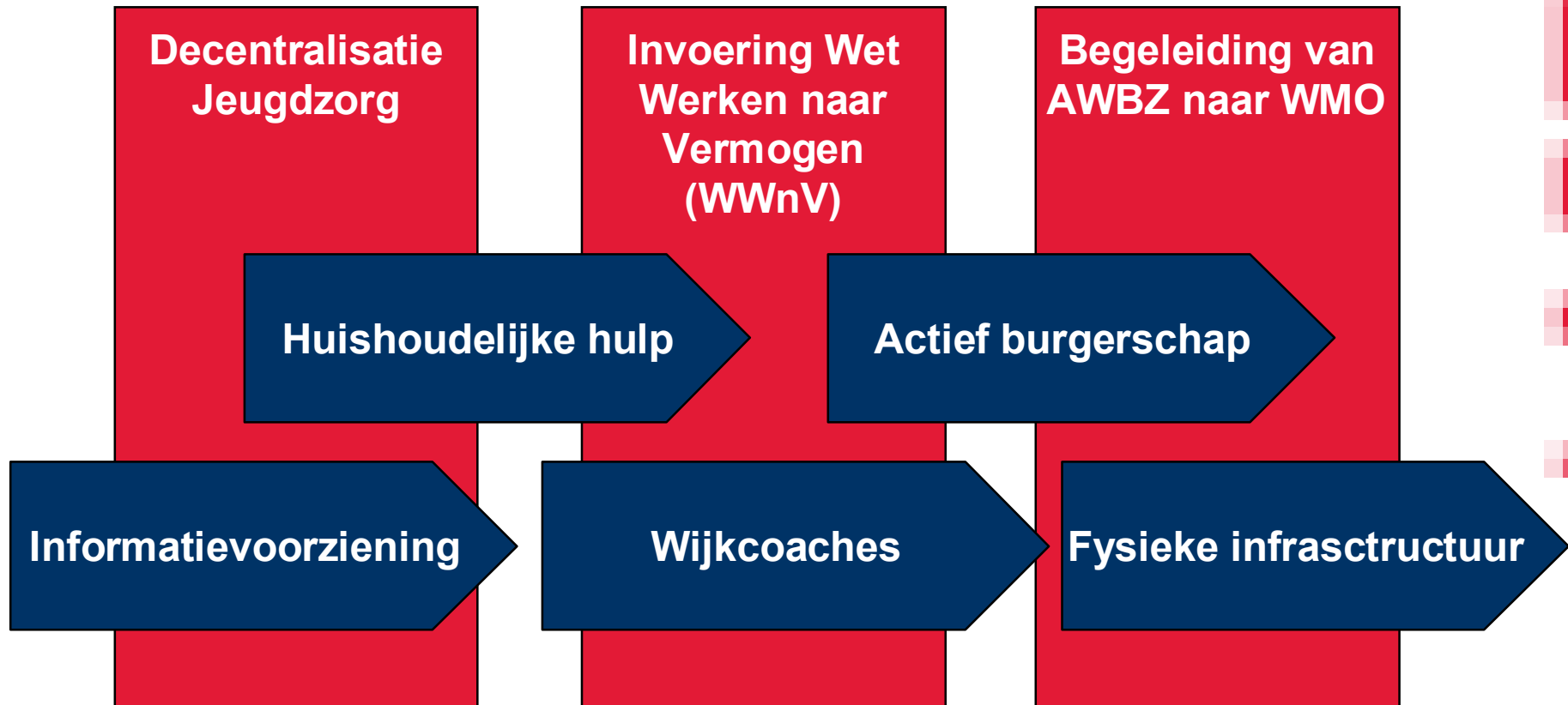
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

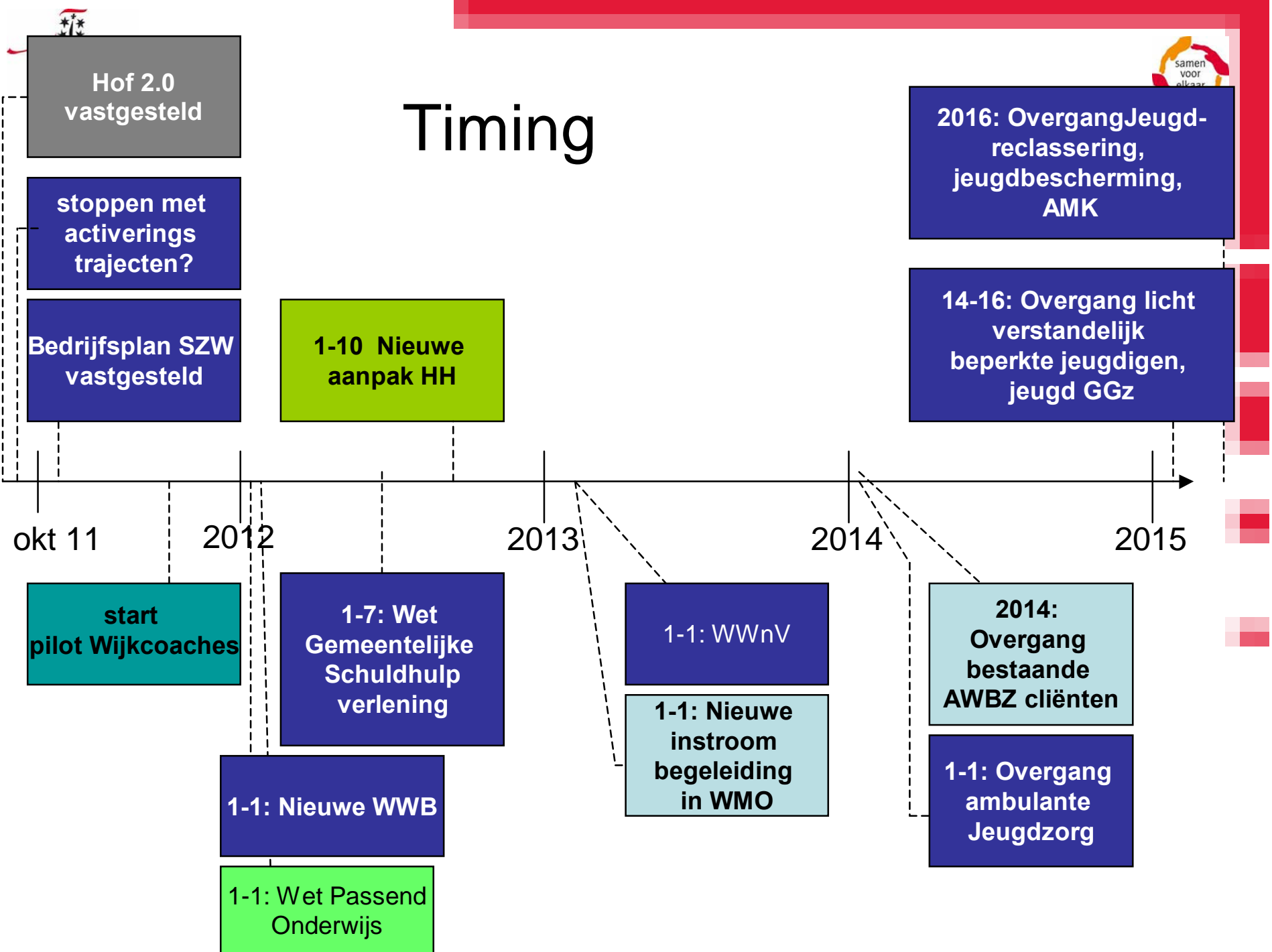
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

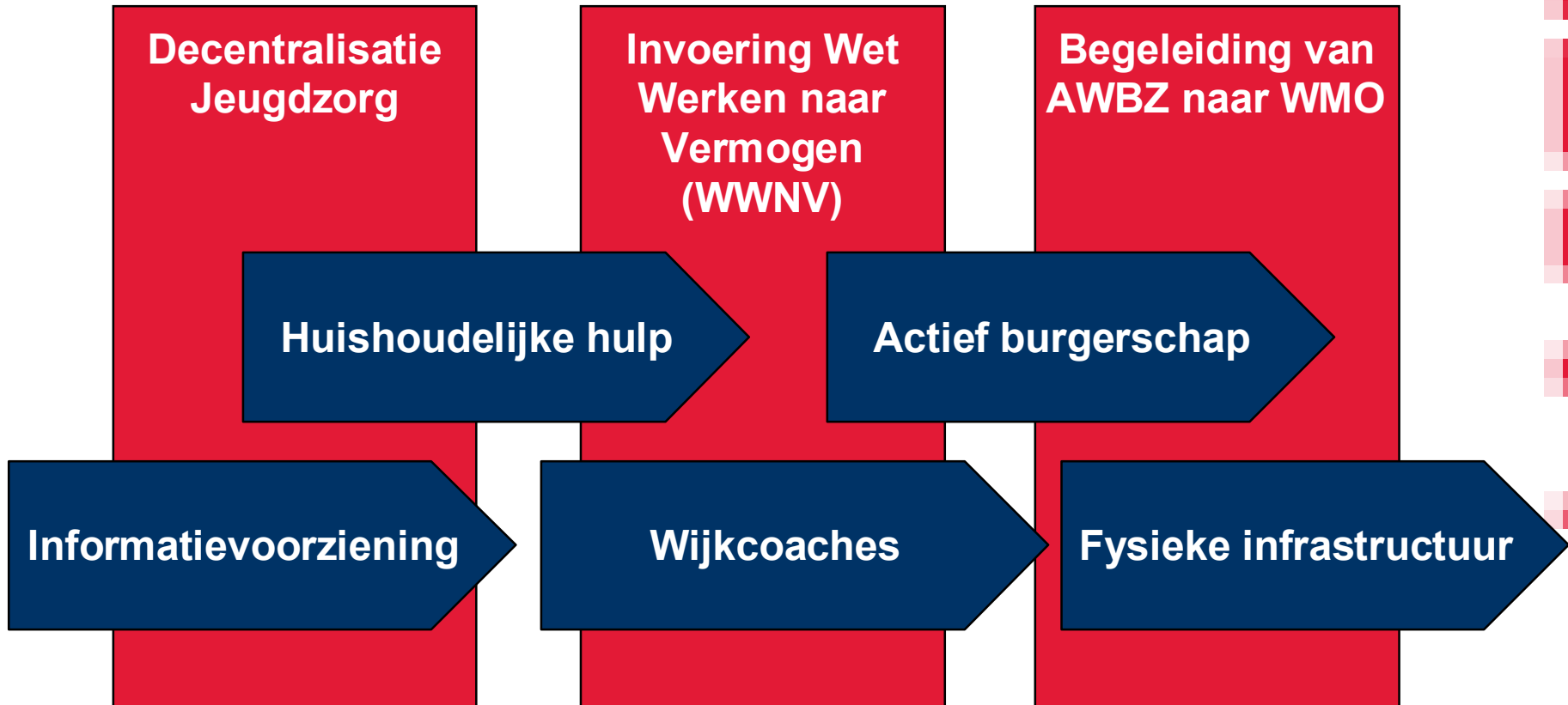
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

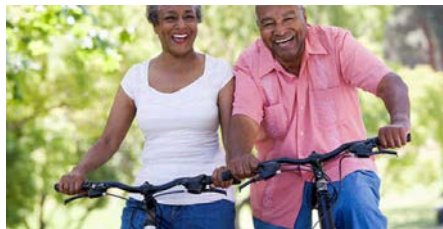
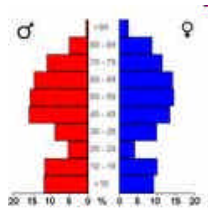
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

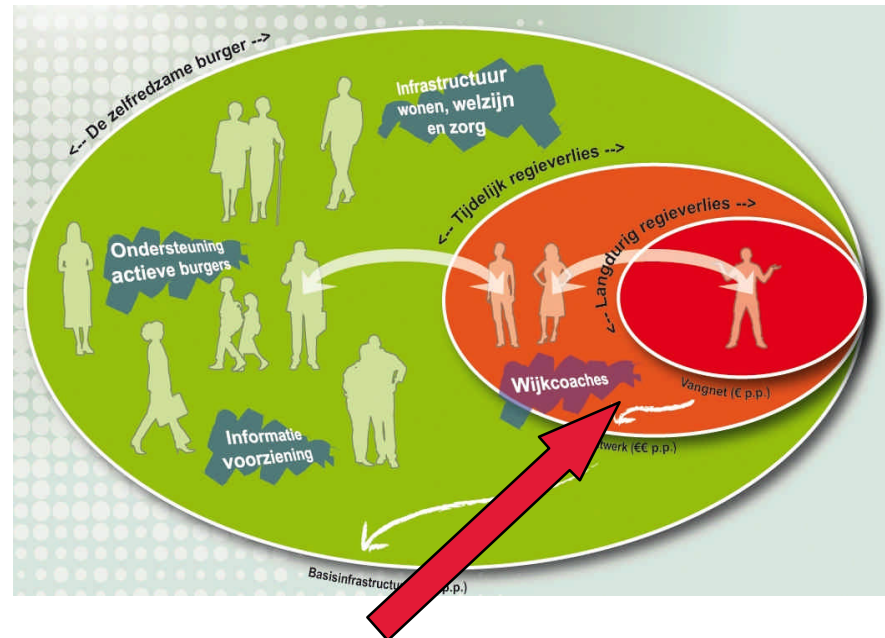
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

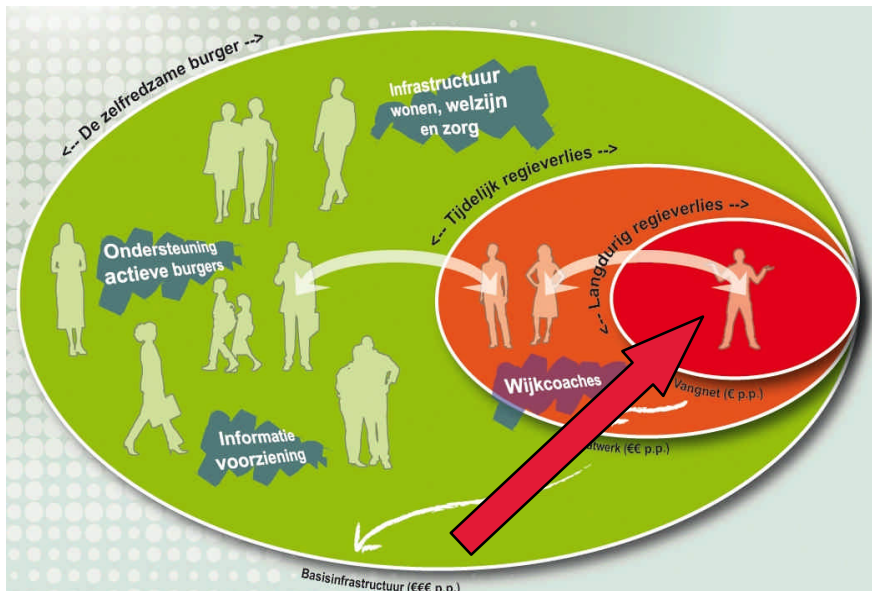
Maslow

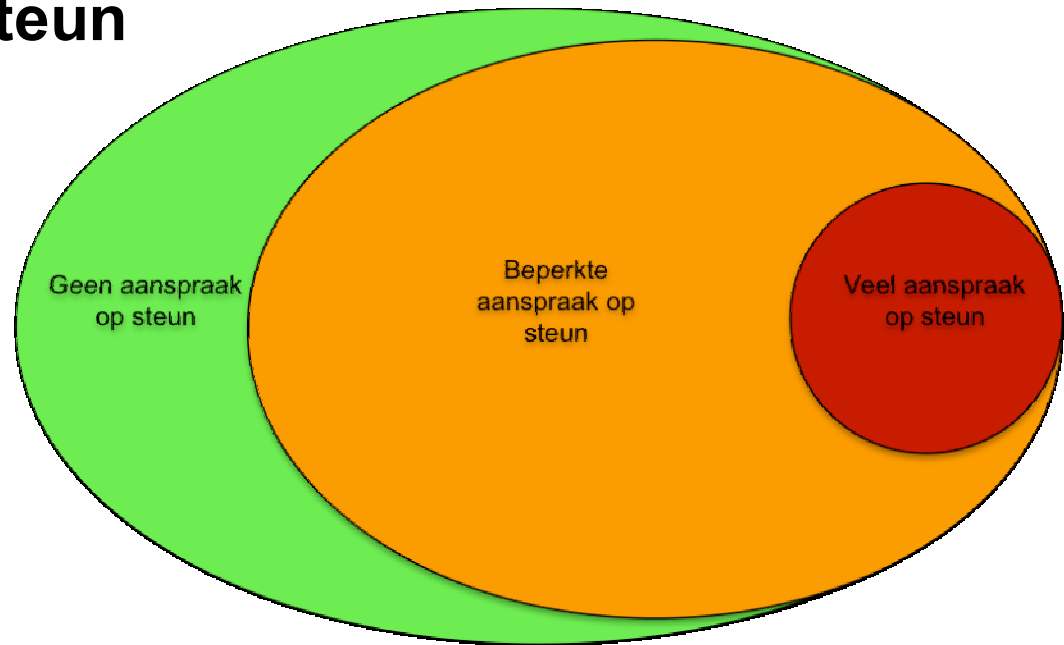
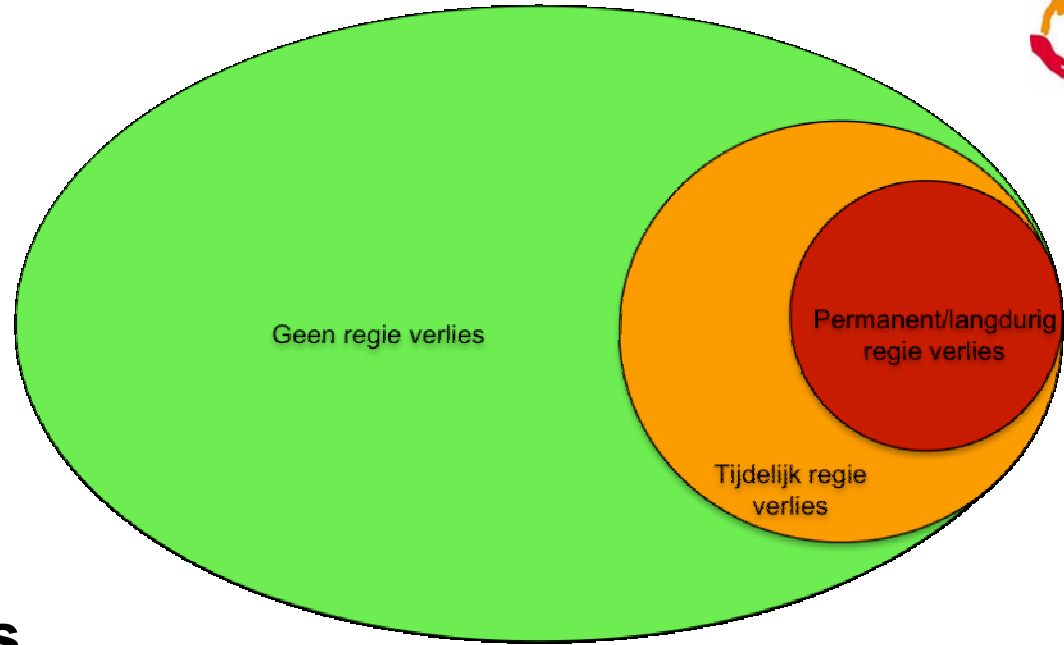
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

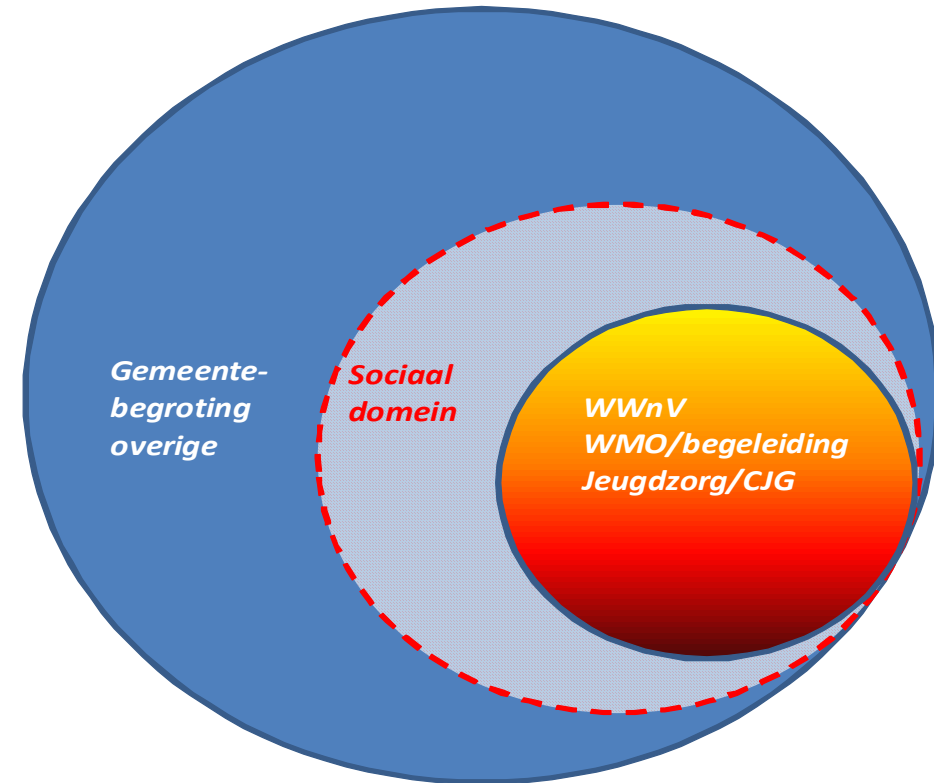
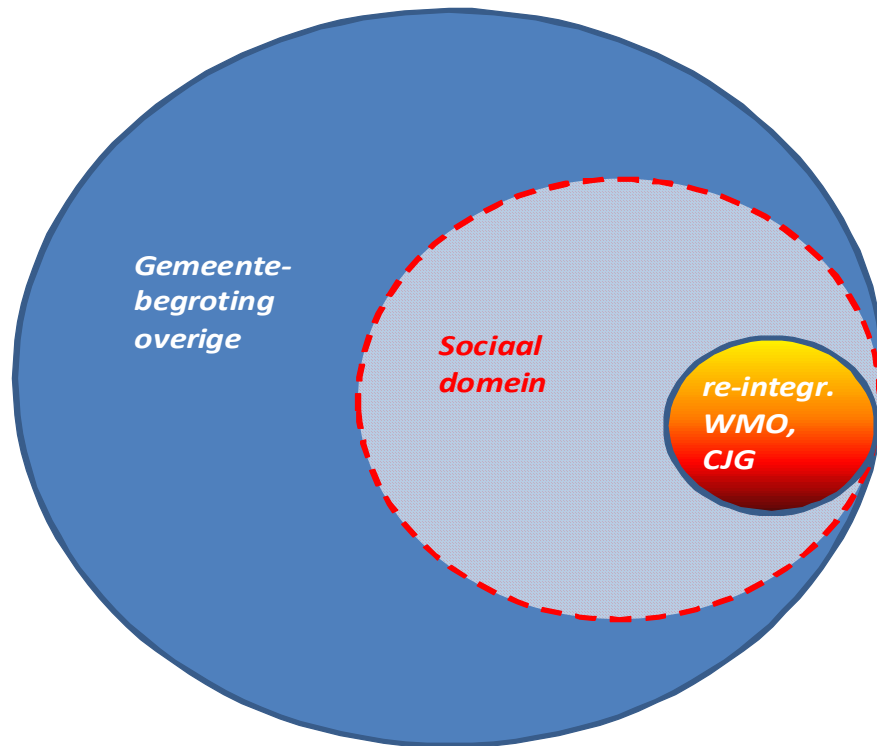

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

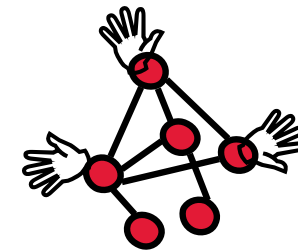
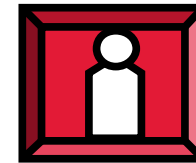

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

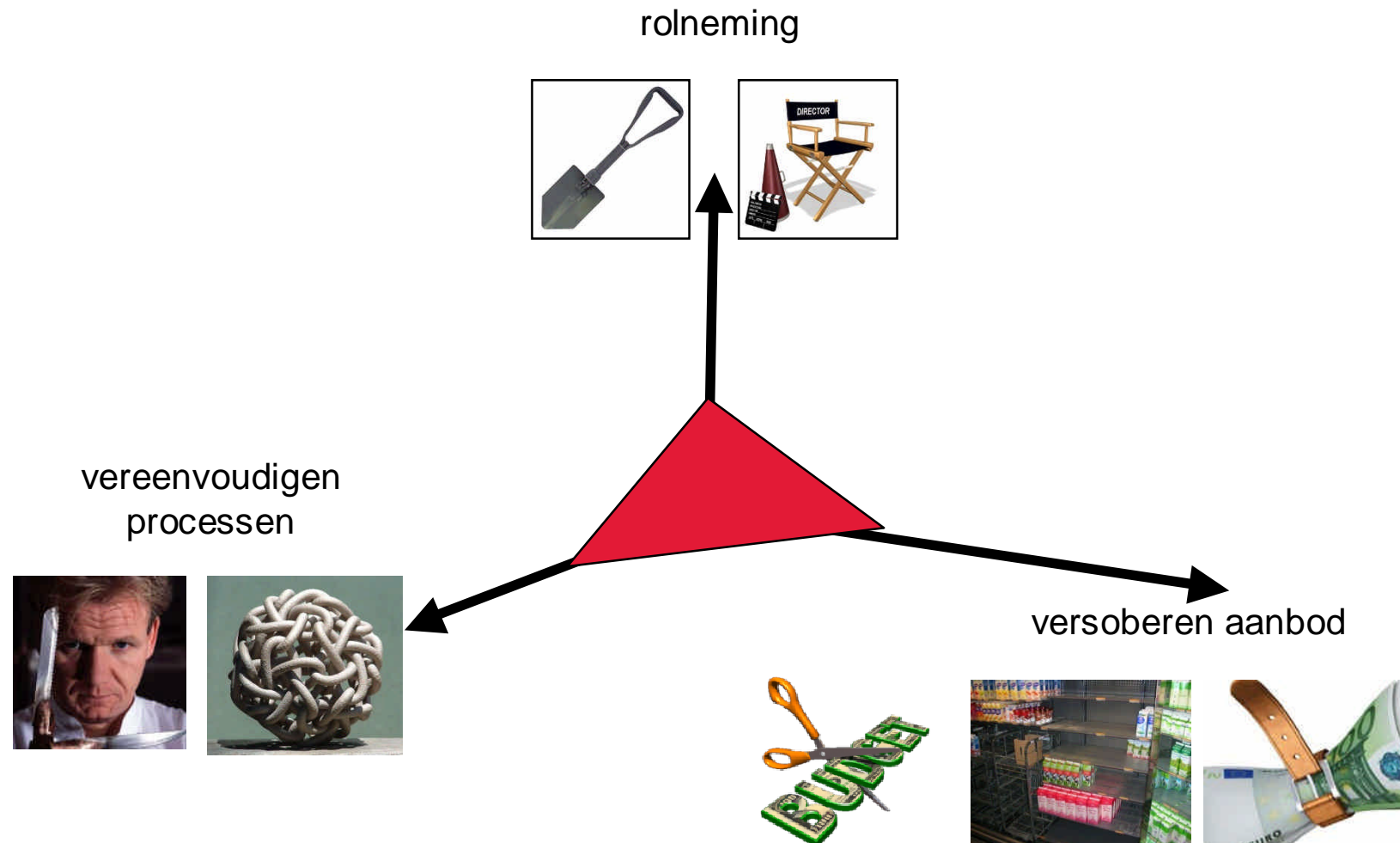
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

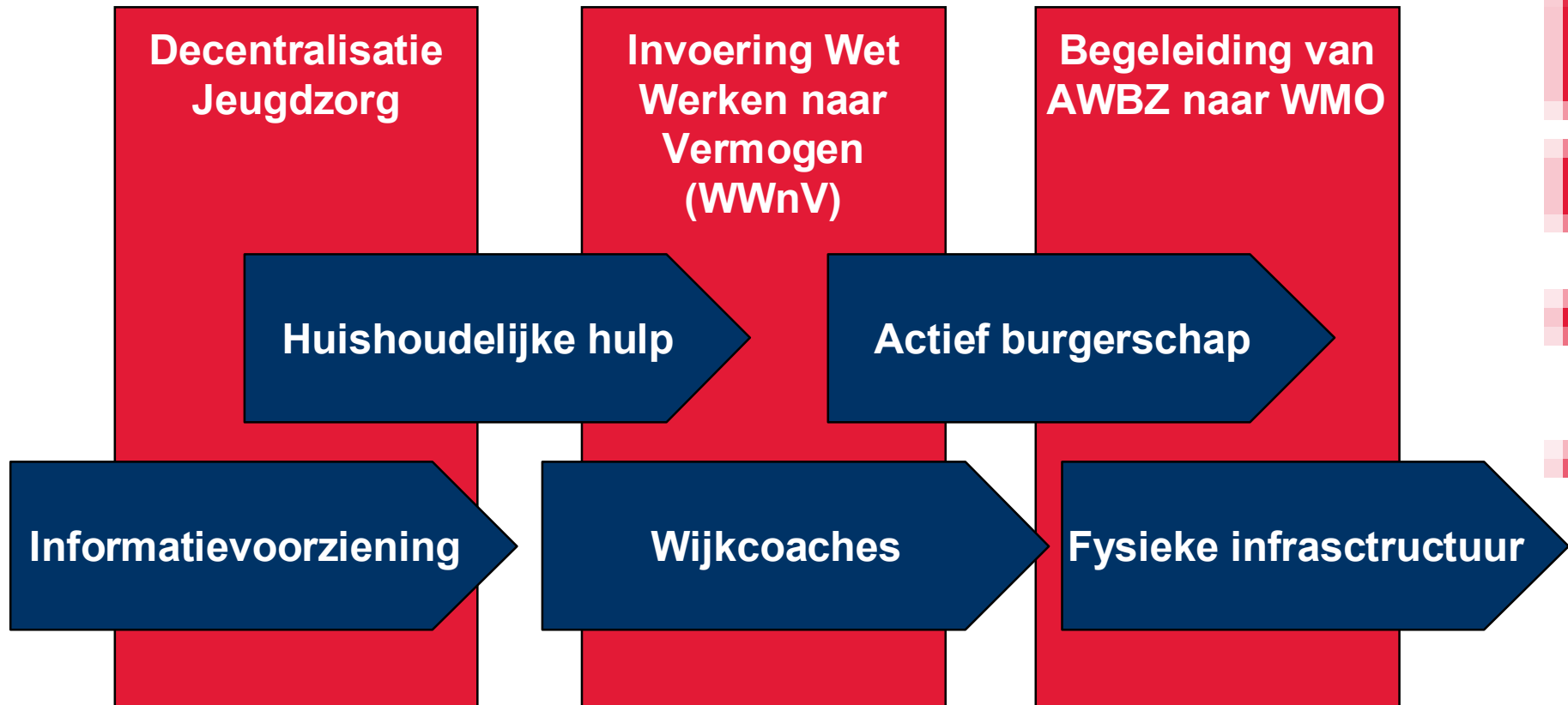

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

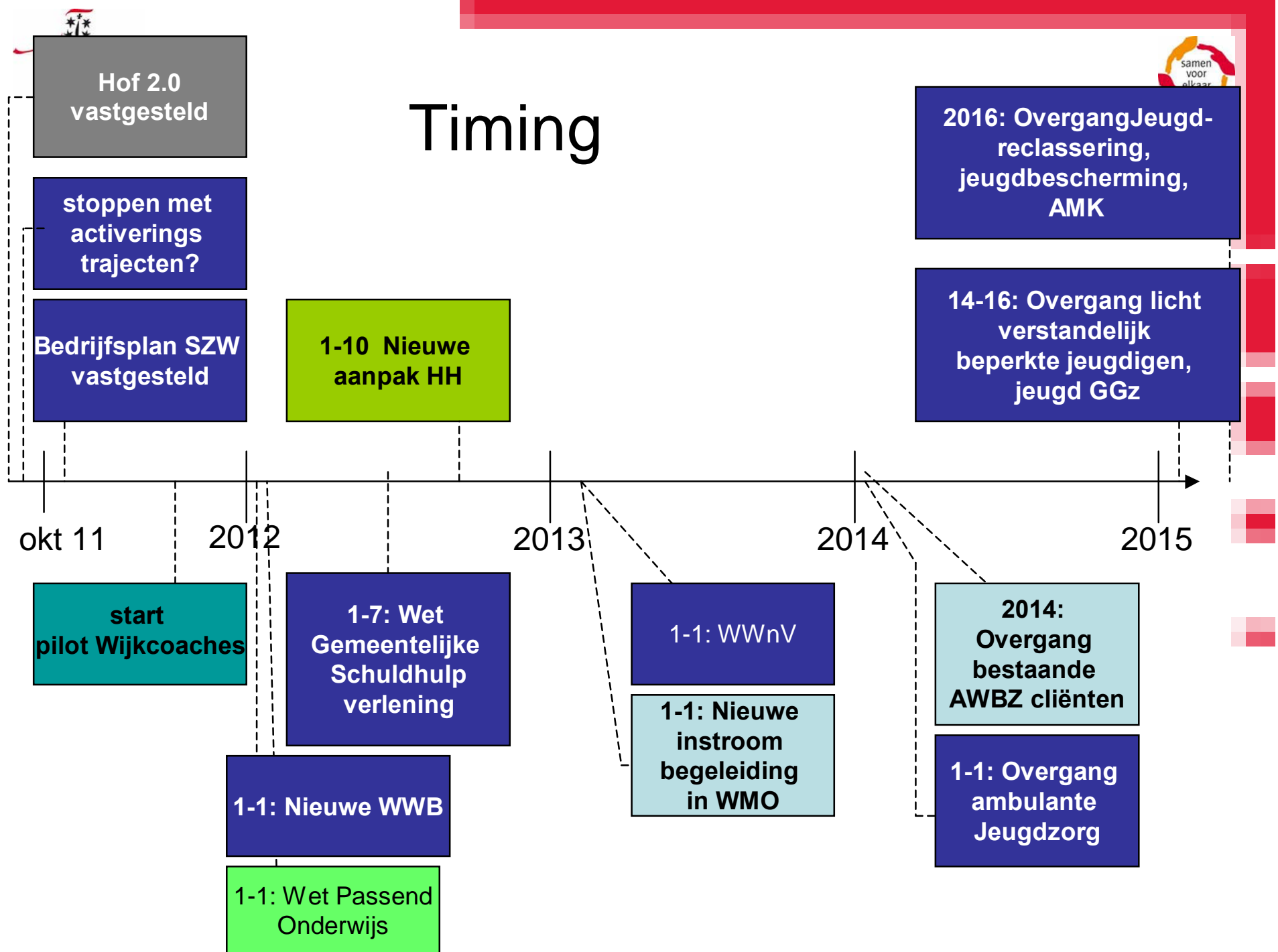
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right, with several interlocking gears of various sizes inside. The gears are rendered in shades of blue and white, with a glowing effect. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

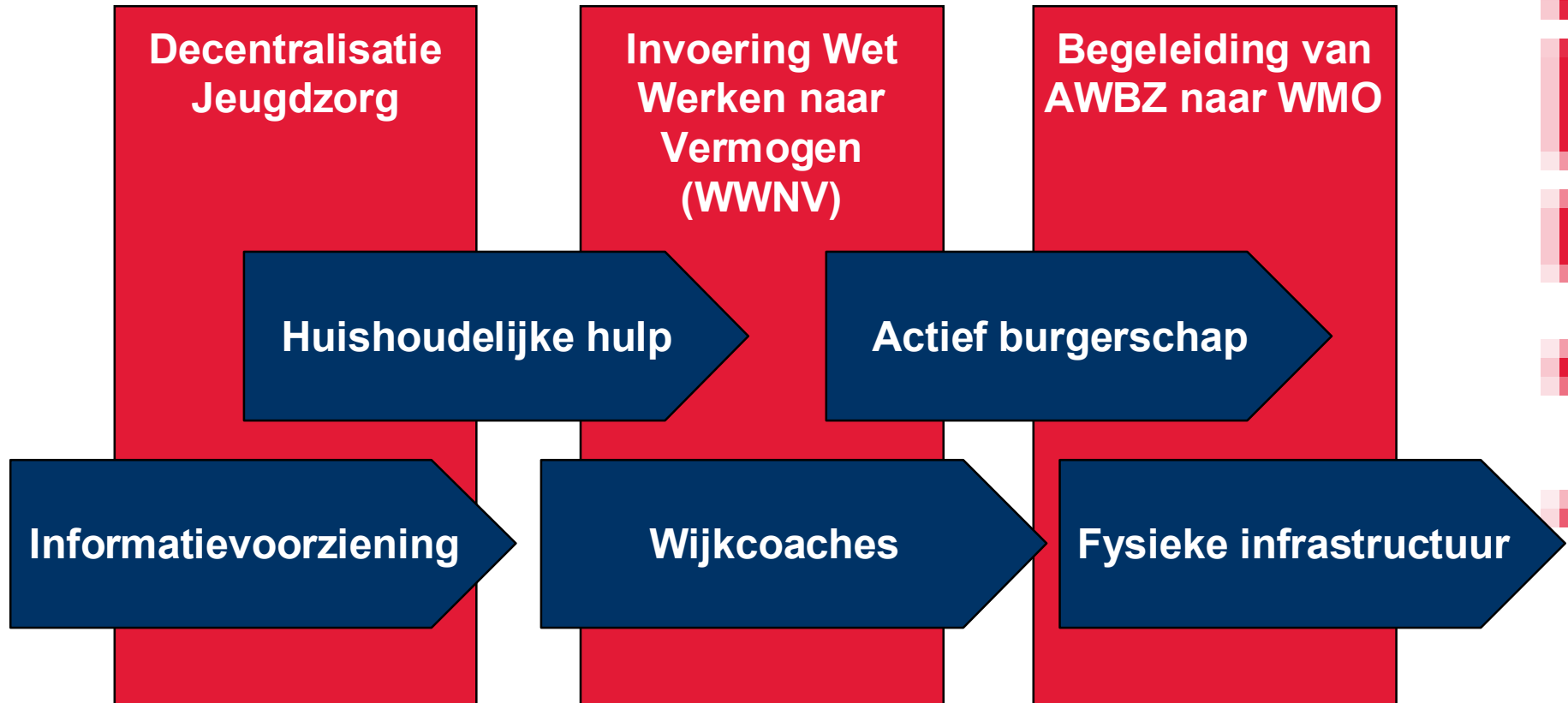
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

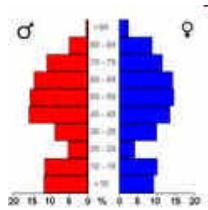
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

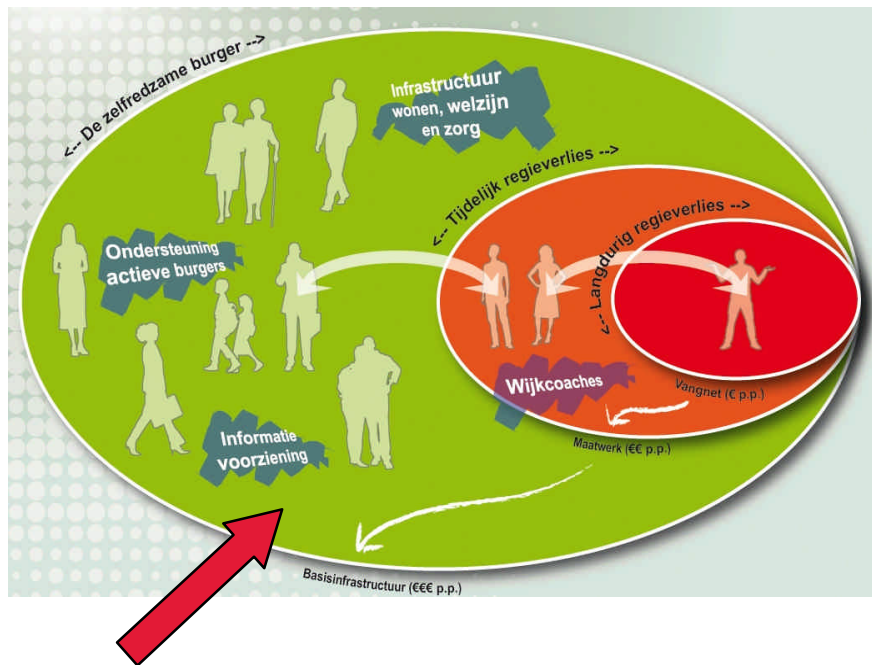
Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

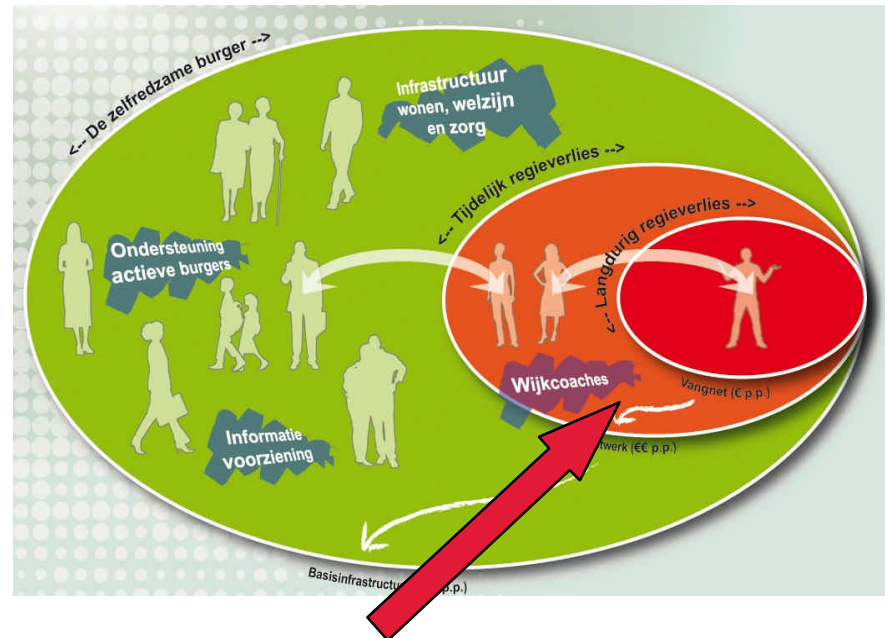
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

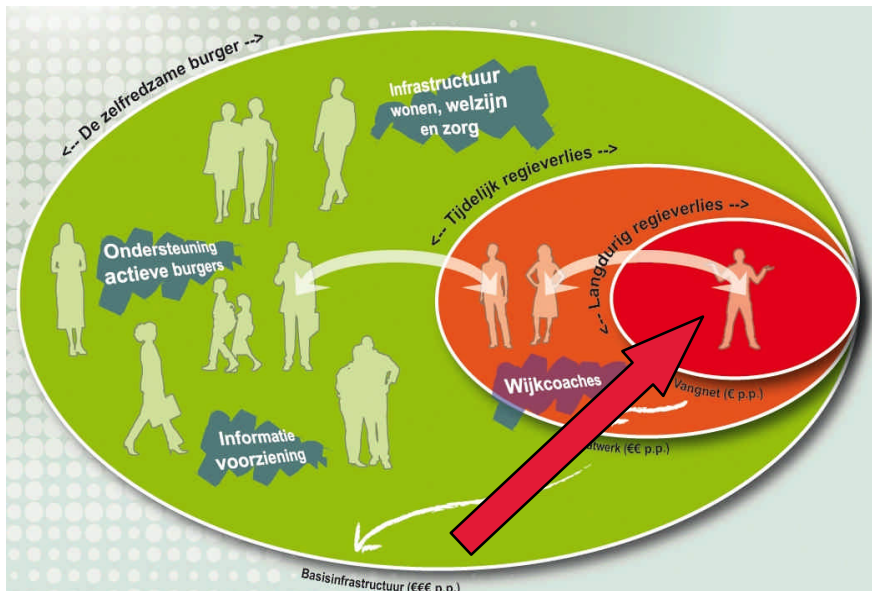
Maslow

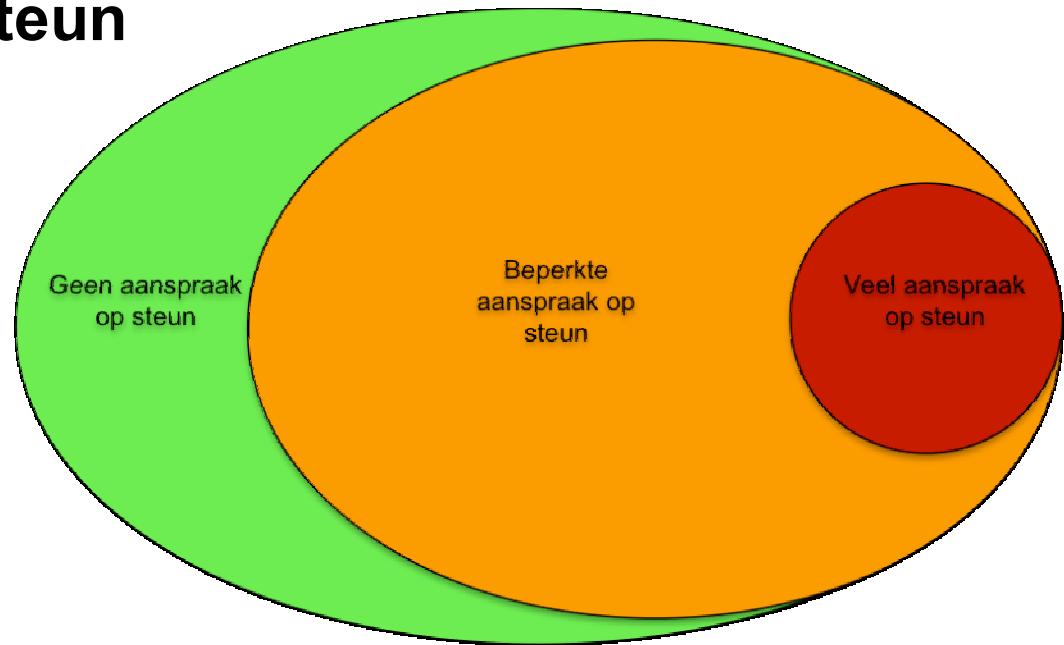
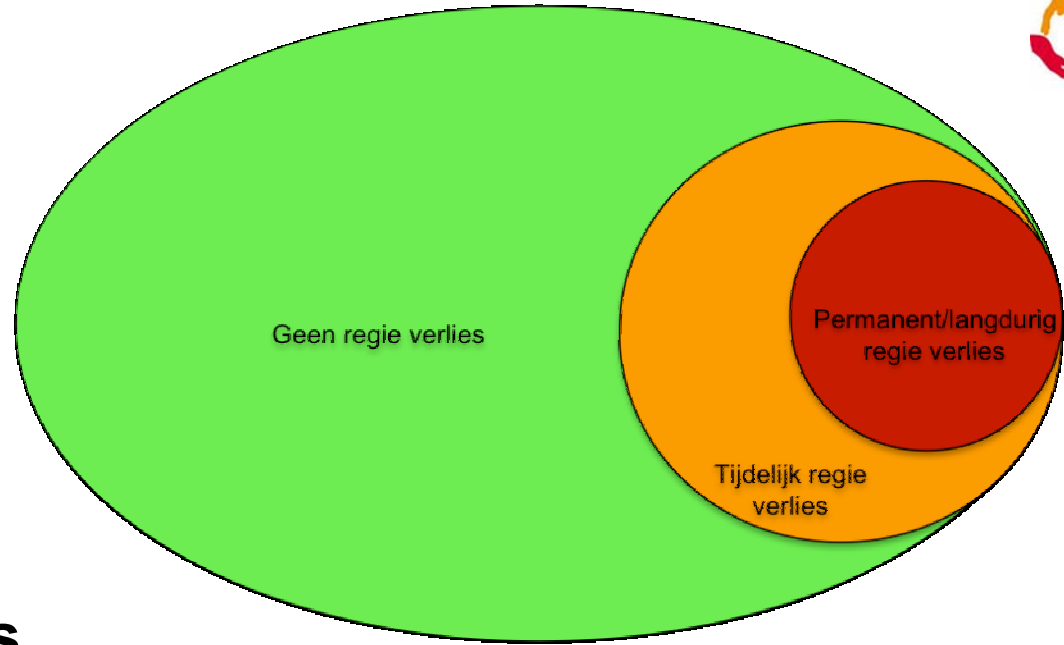
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

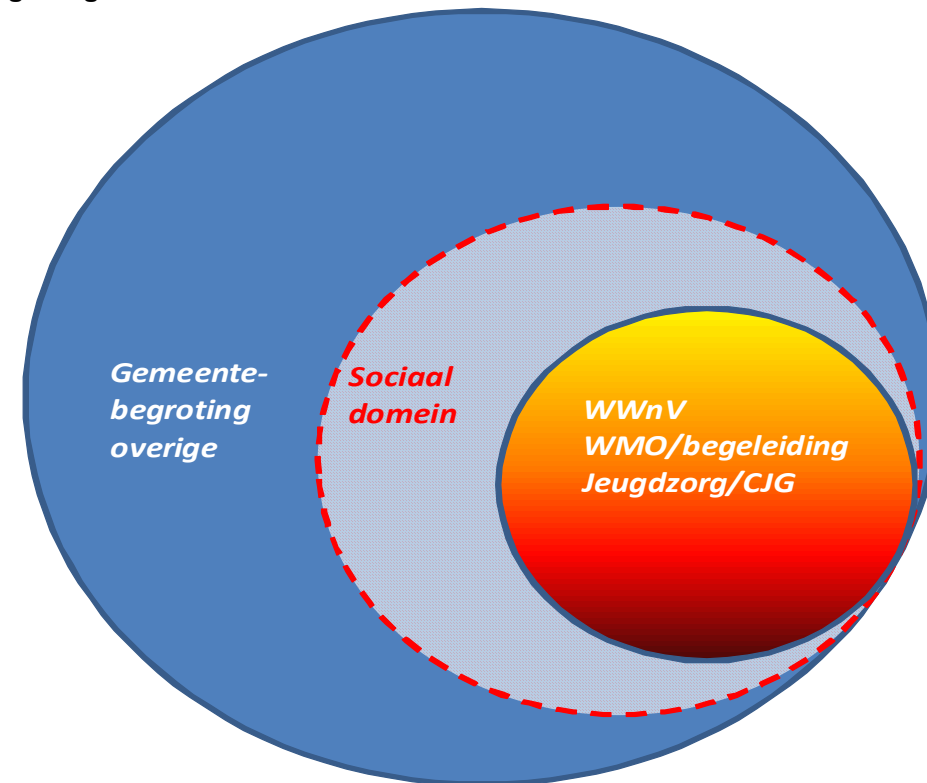
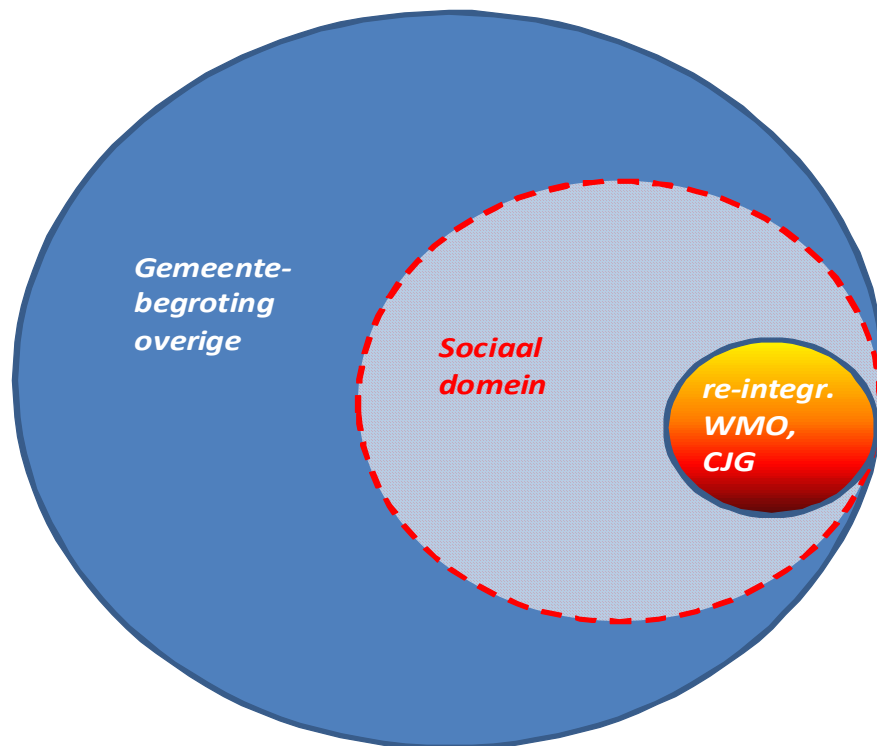
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

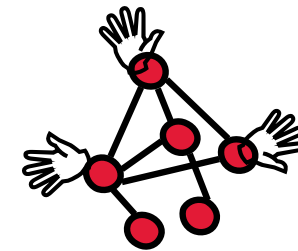
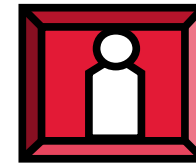

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

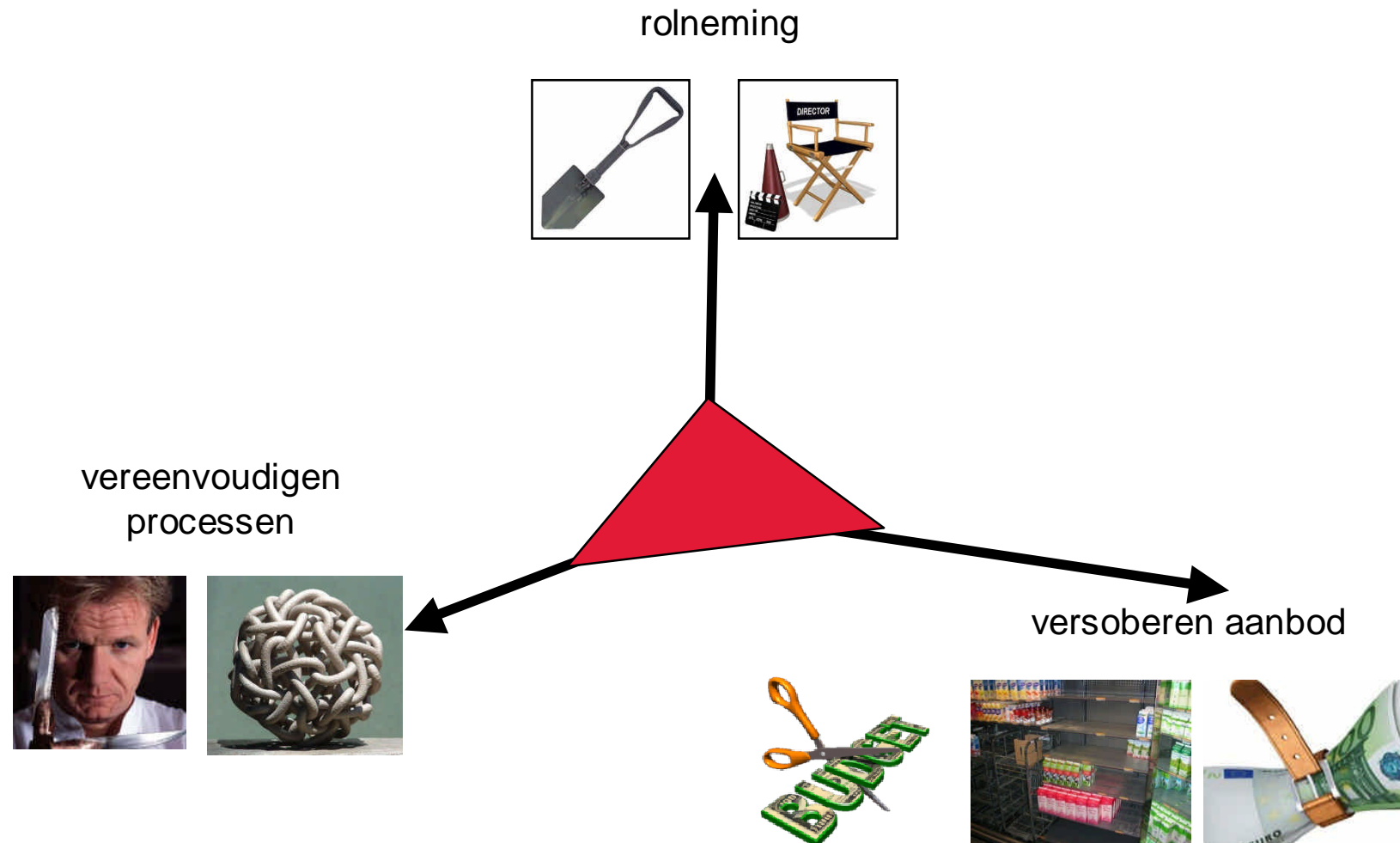
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

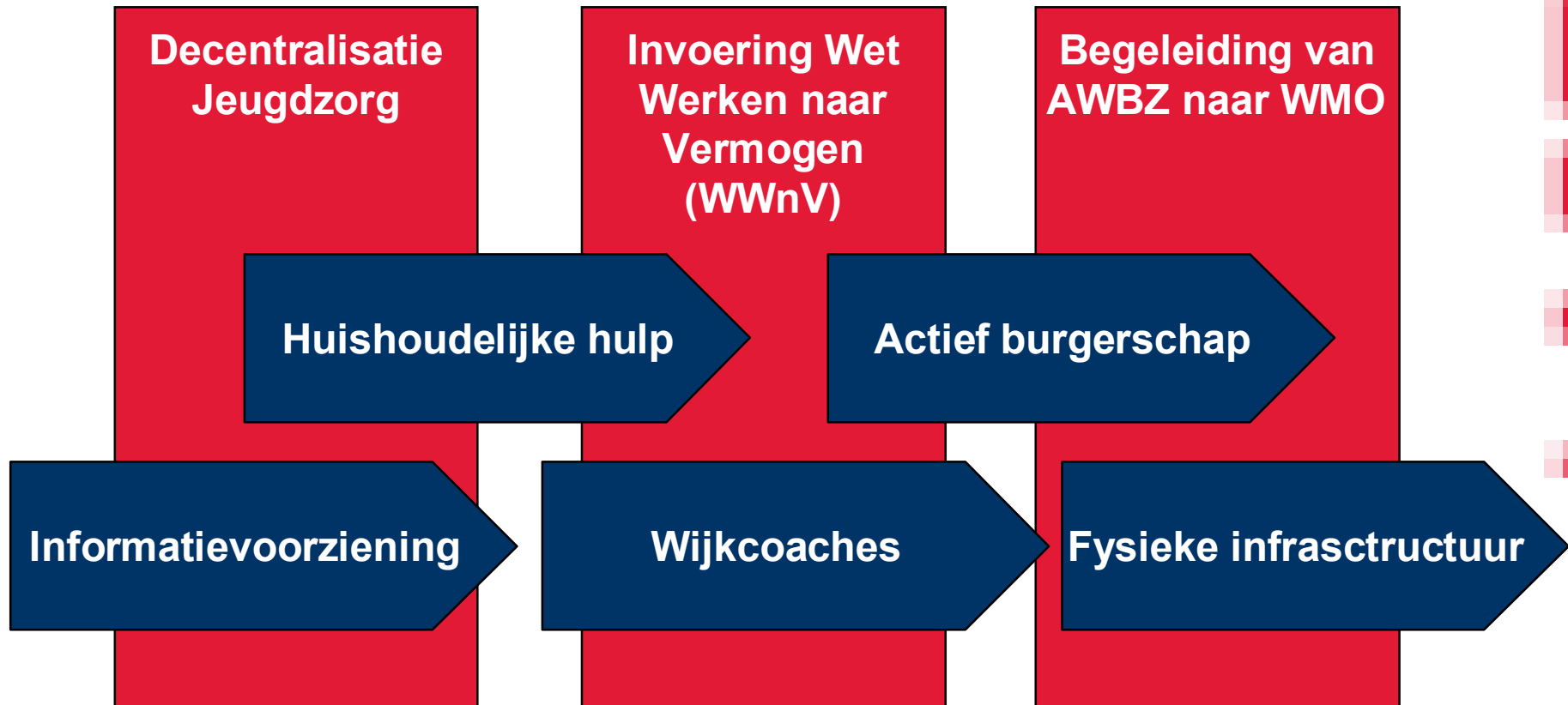

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

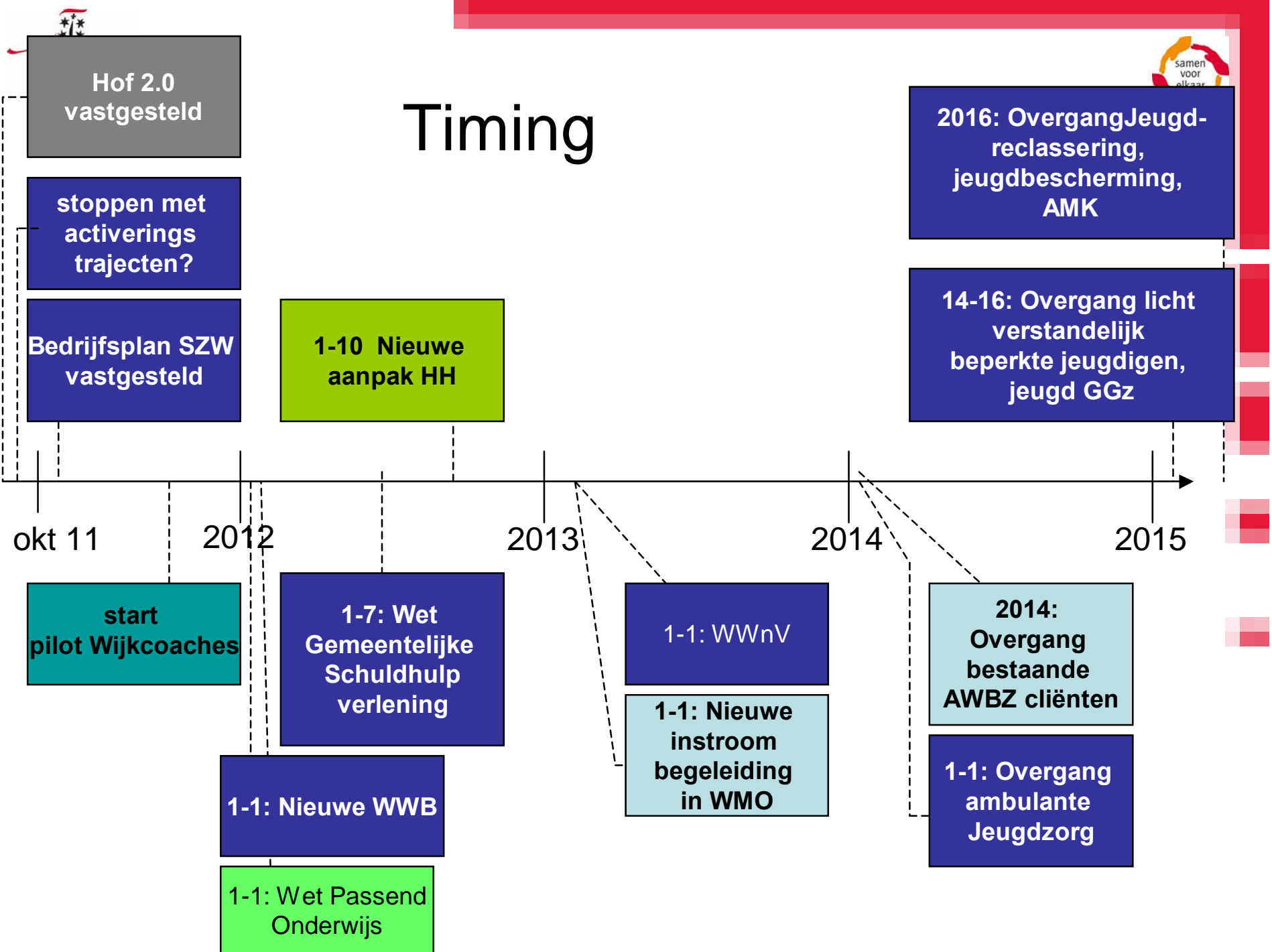

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

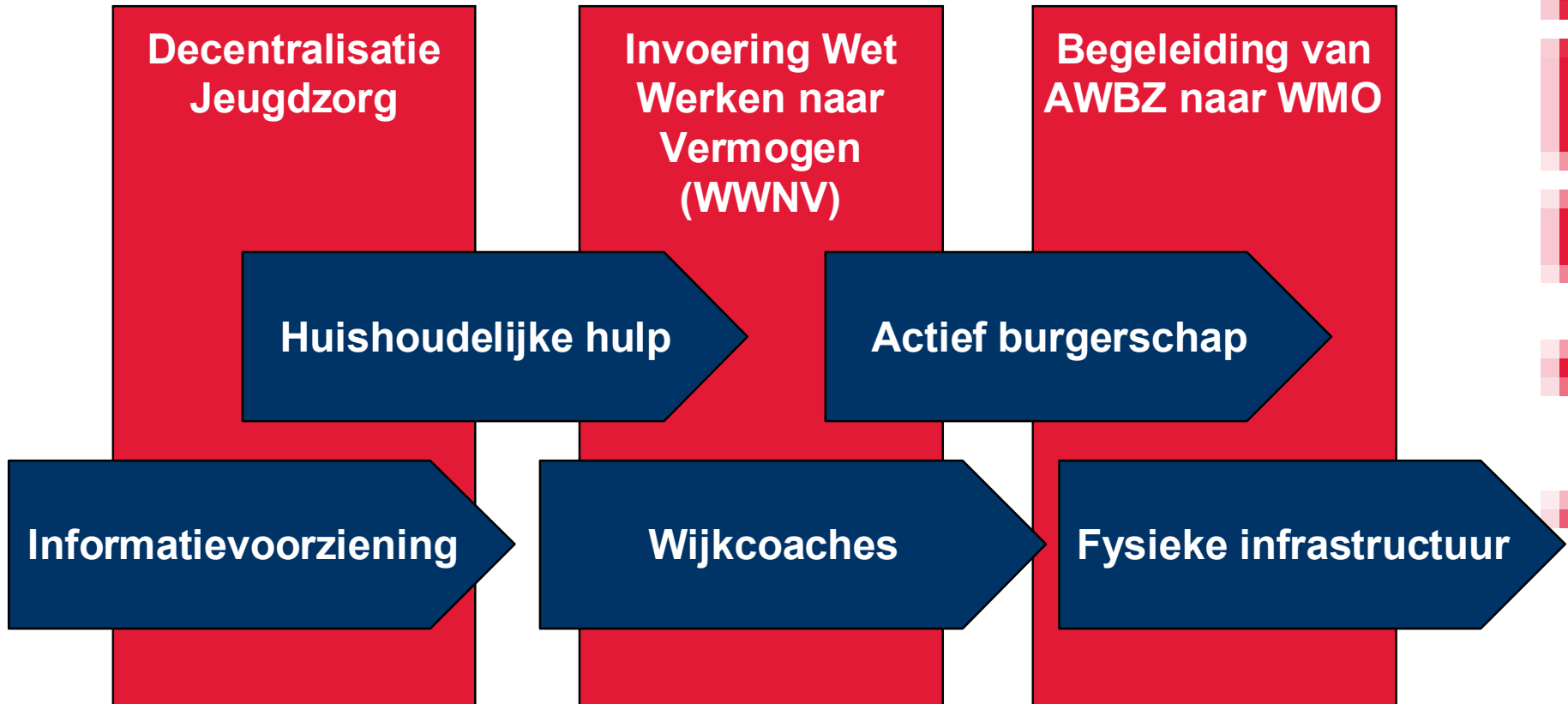
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

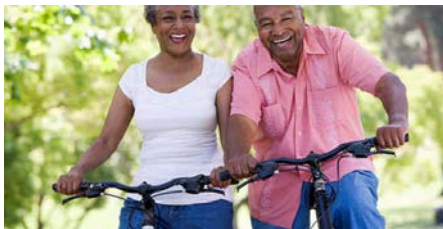
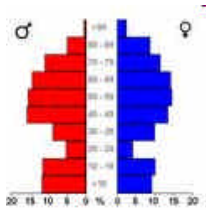
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

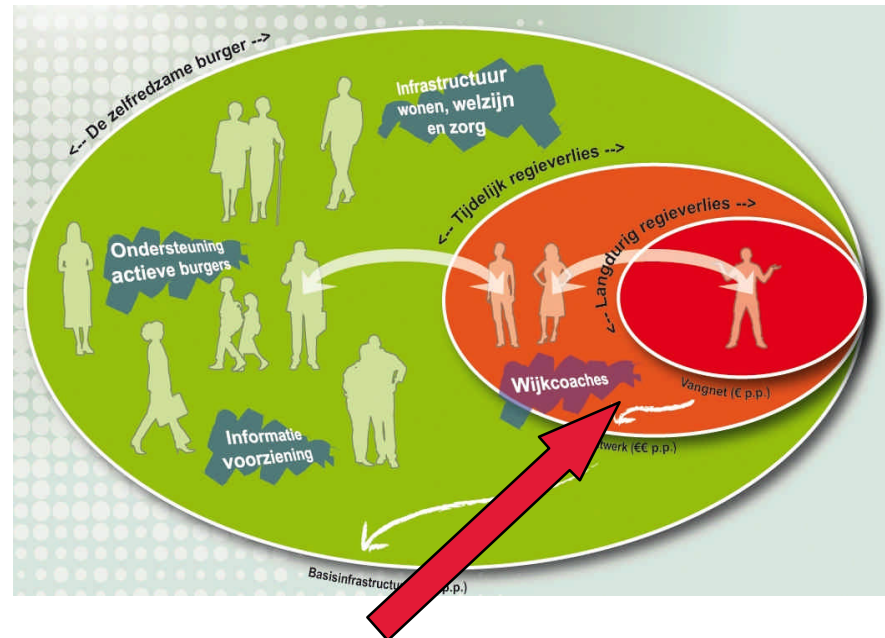
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

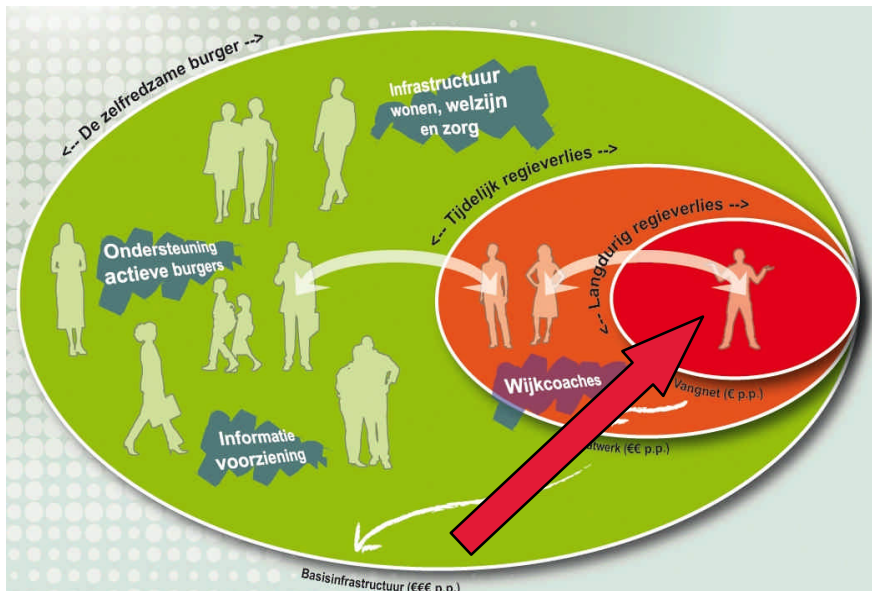
Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

Maslow

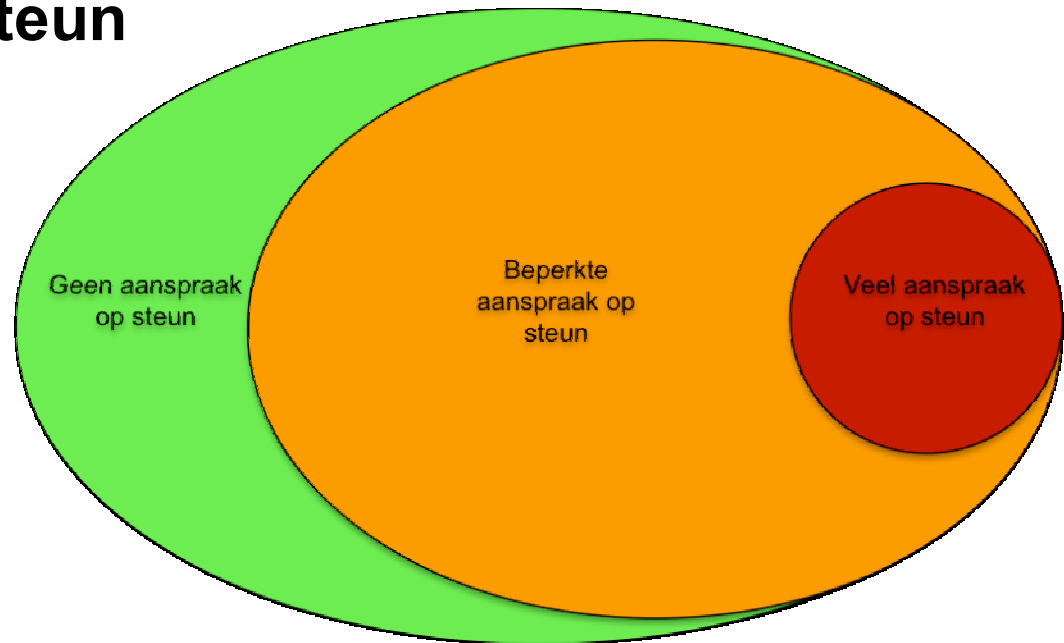
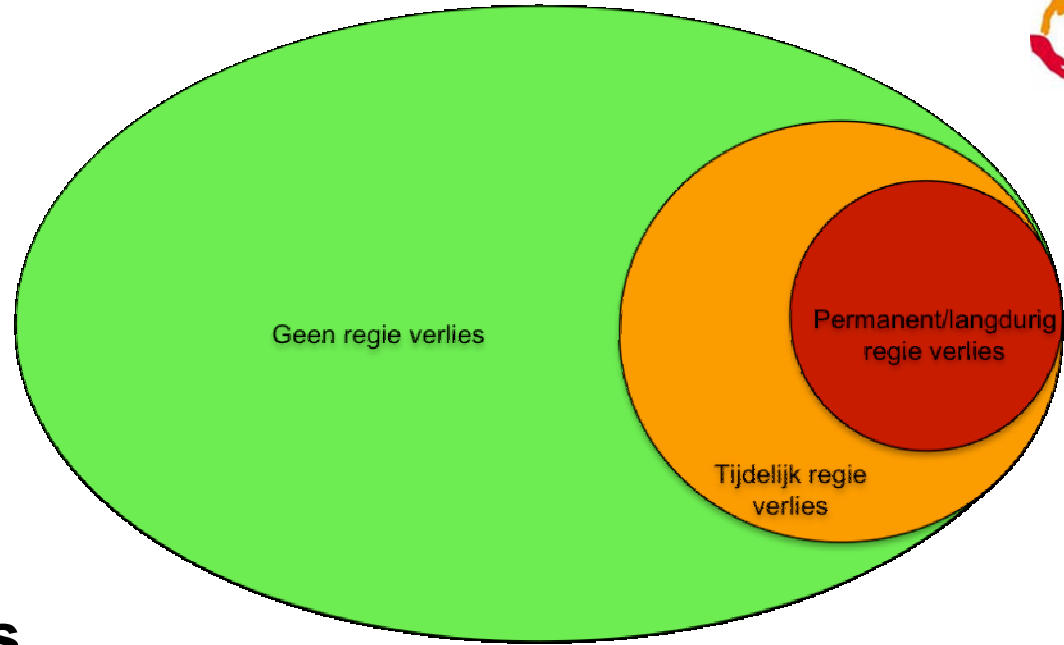
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

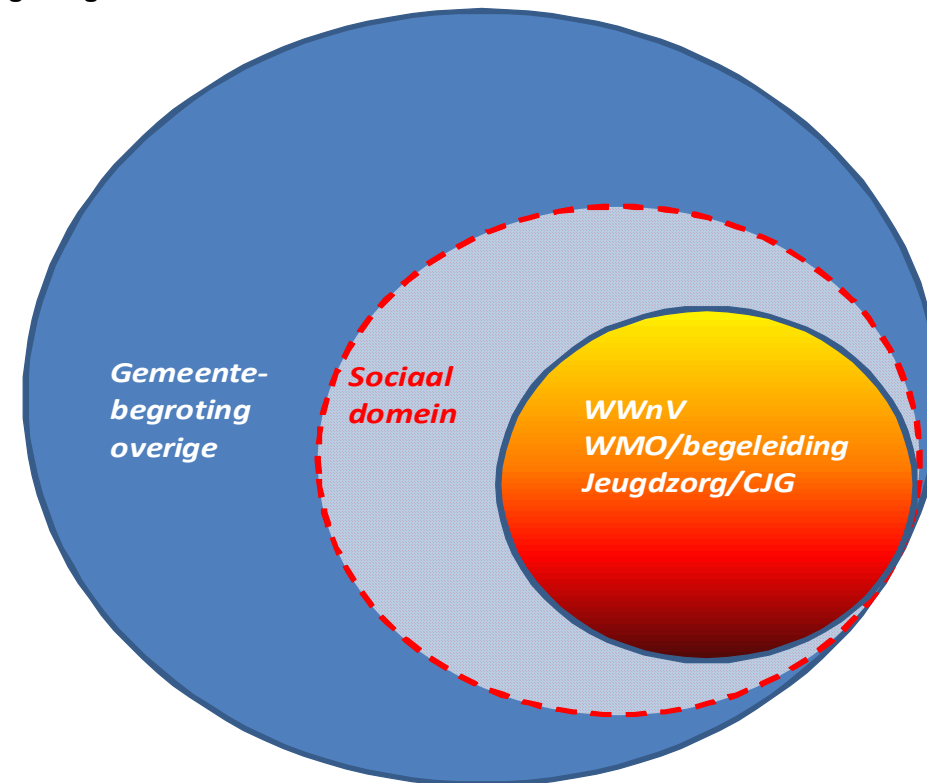
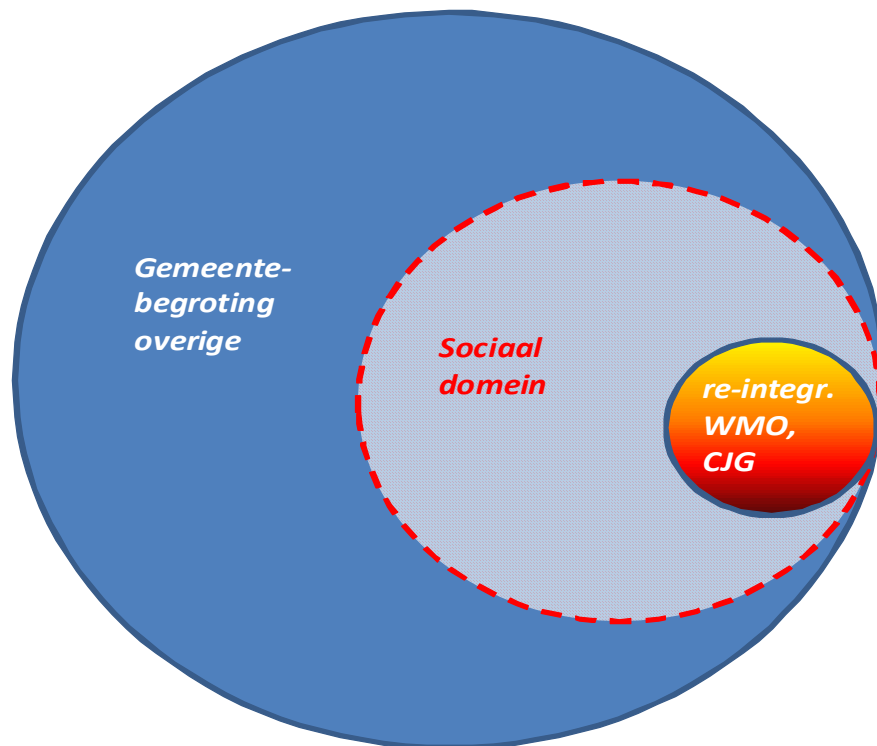
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

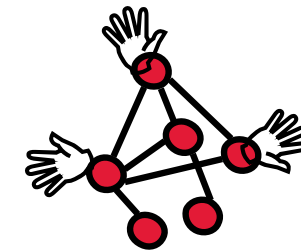
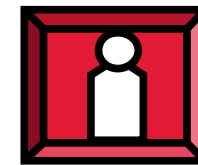

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

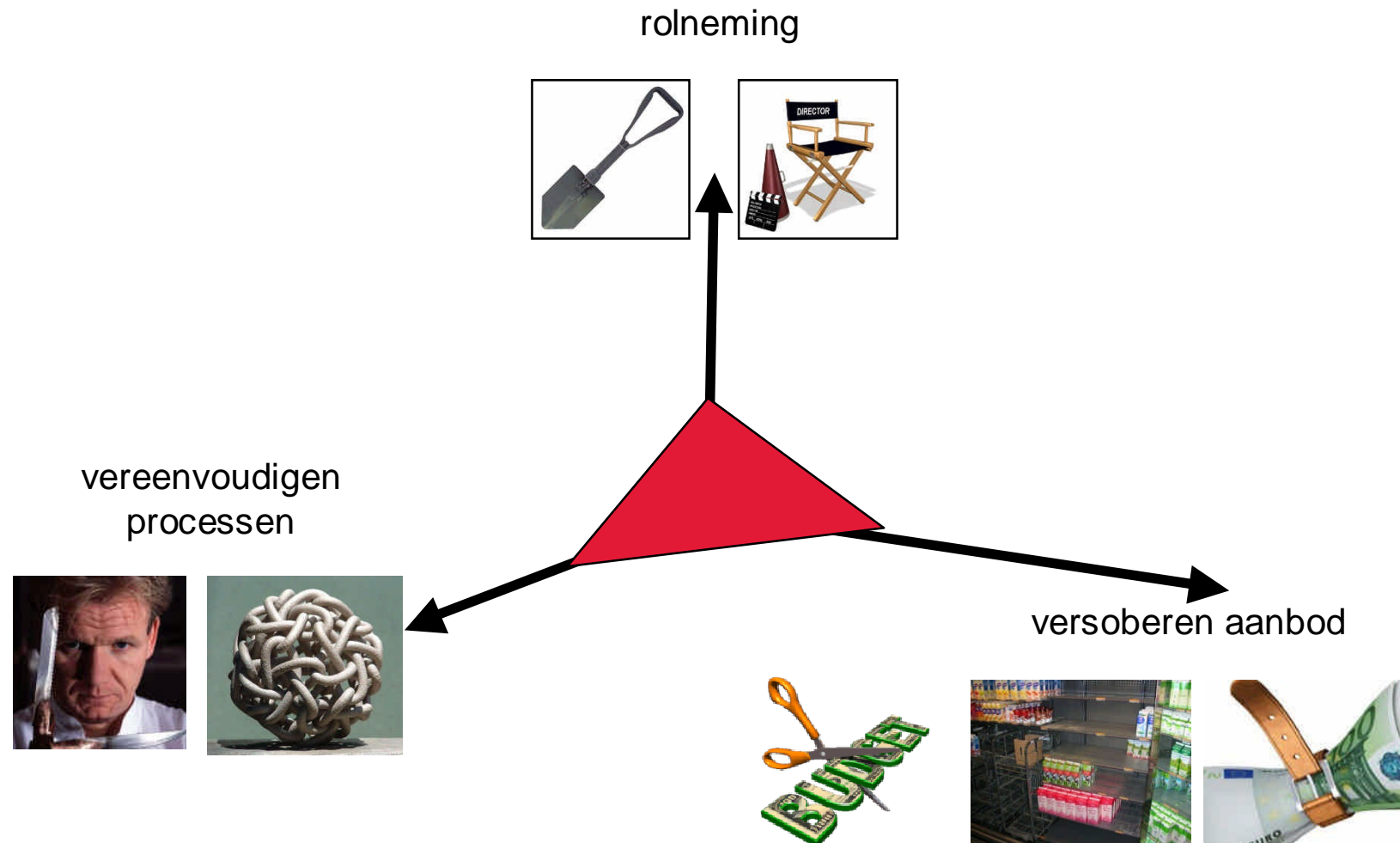
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

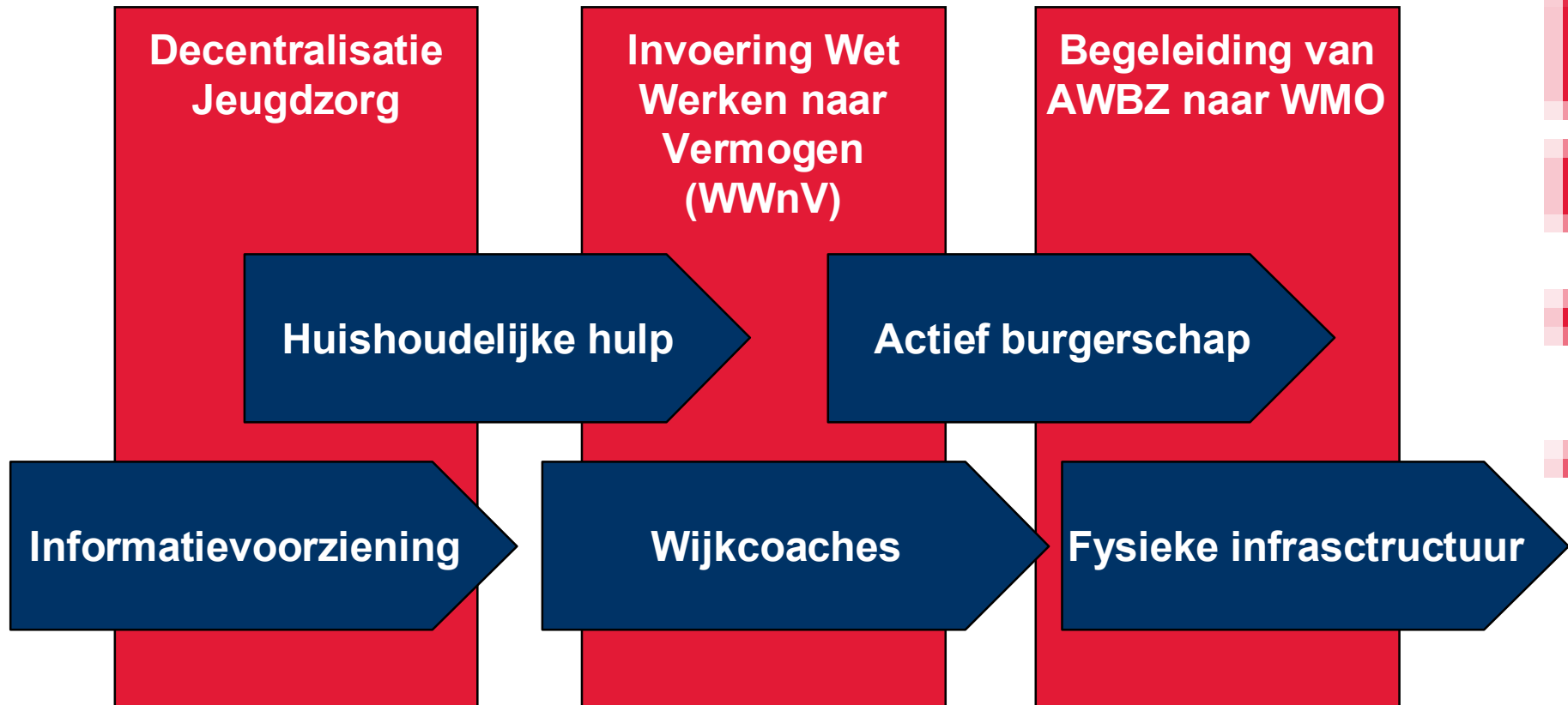

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

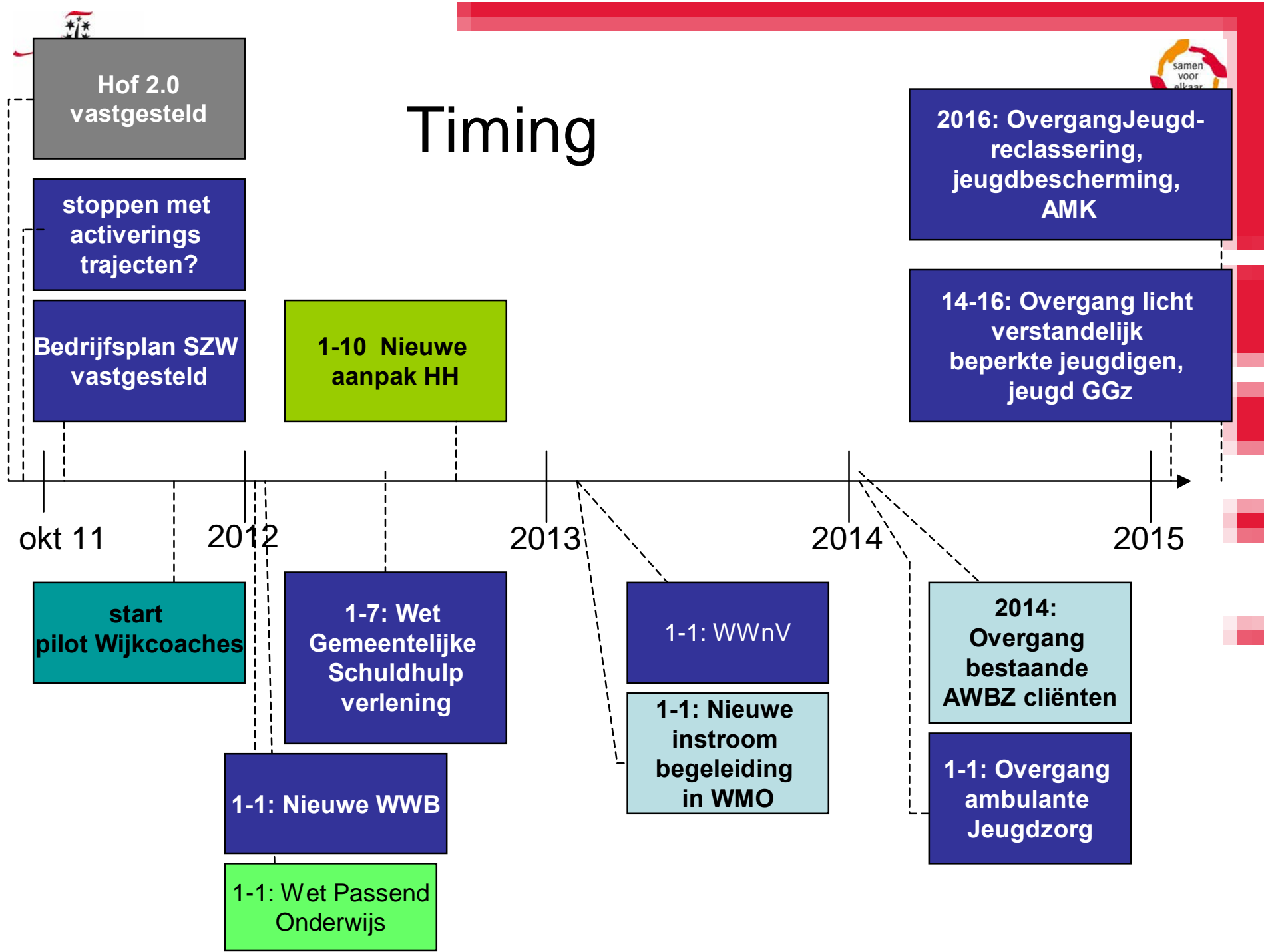

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Hof 2.0 vastgesteld

stoppen met activerings trajecten?

Bedrijfsplan SZW vastgesteld

1-10 Nieuwe aanpak HH

2016: Overgang Jeugd-reclassering, jeugdbescherming, AMK

14-16: Overgang licht verstandelijk beperkte jeugdigen, jeugd GGz

okt 11

2012

2013

2014

2015

start pilot Wijkcoaches

1-7: Wet Gemeentelijke Schuldhulp verlening

1-1: WWnV

1-1: Nieuwe instroom begeleiding in WMO

2014: Overgang bestaande AWBZ cliënten

1-1: Nieuwe WWB

1-1: Wet Passend Onderwijs

1-1: Overgang ambulante Jeugdzorg

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

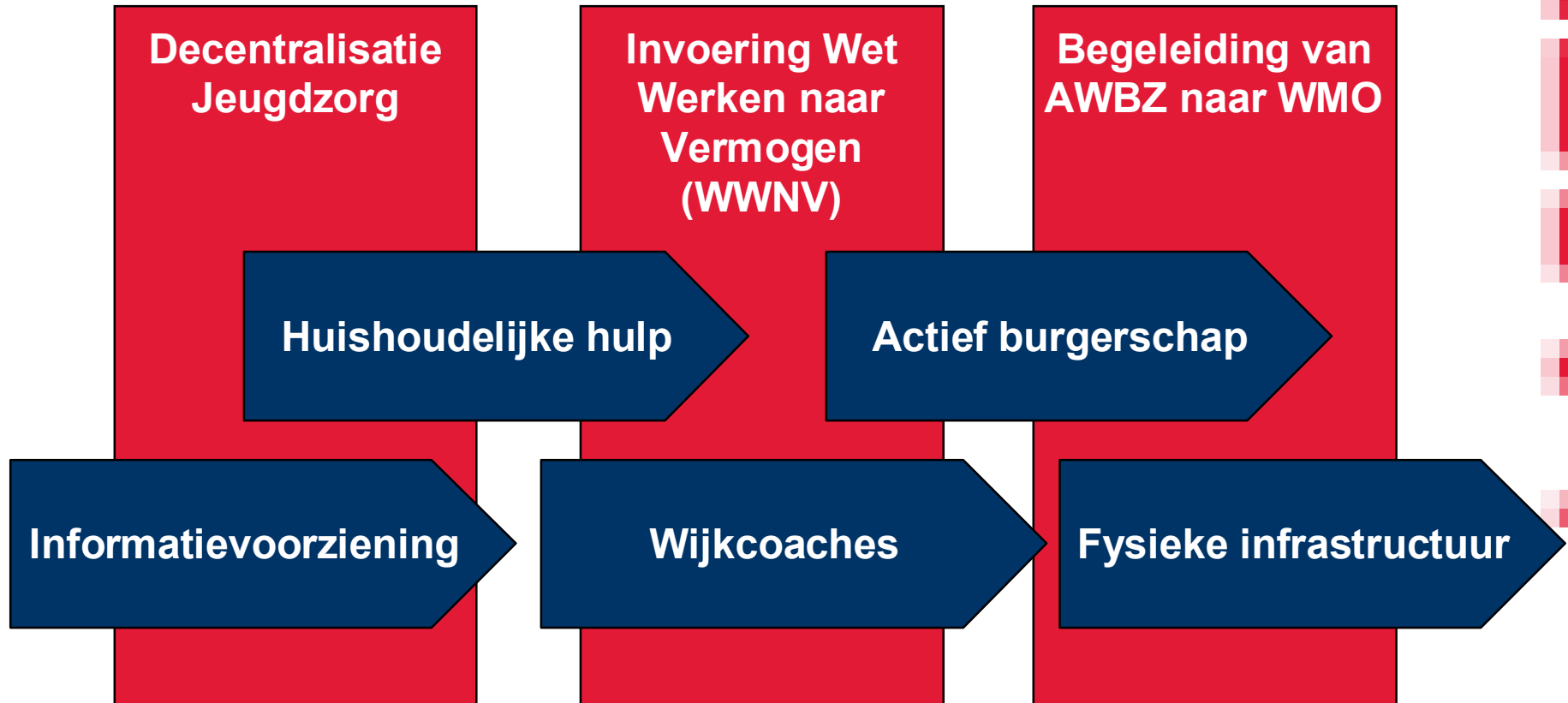
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

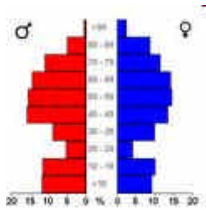
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

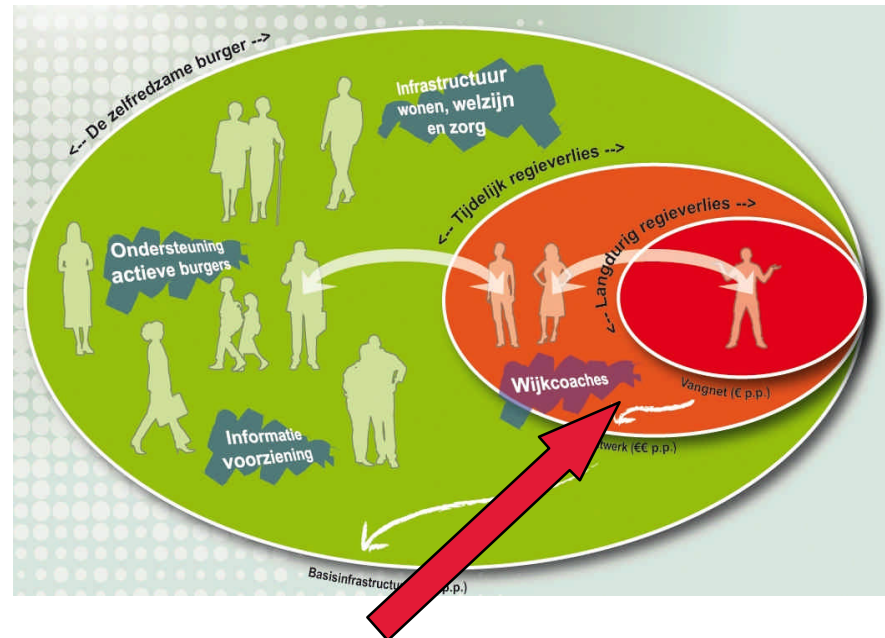
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

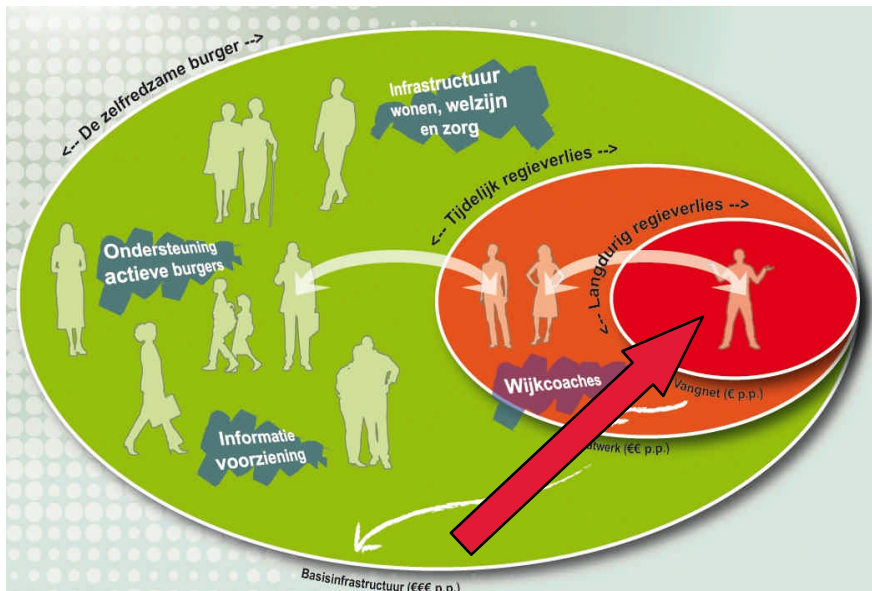
Maslow

Permanent regieverlies

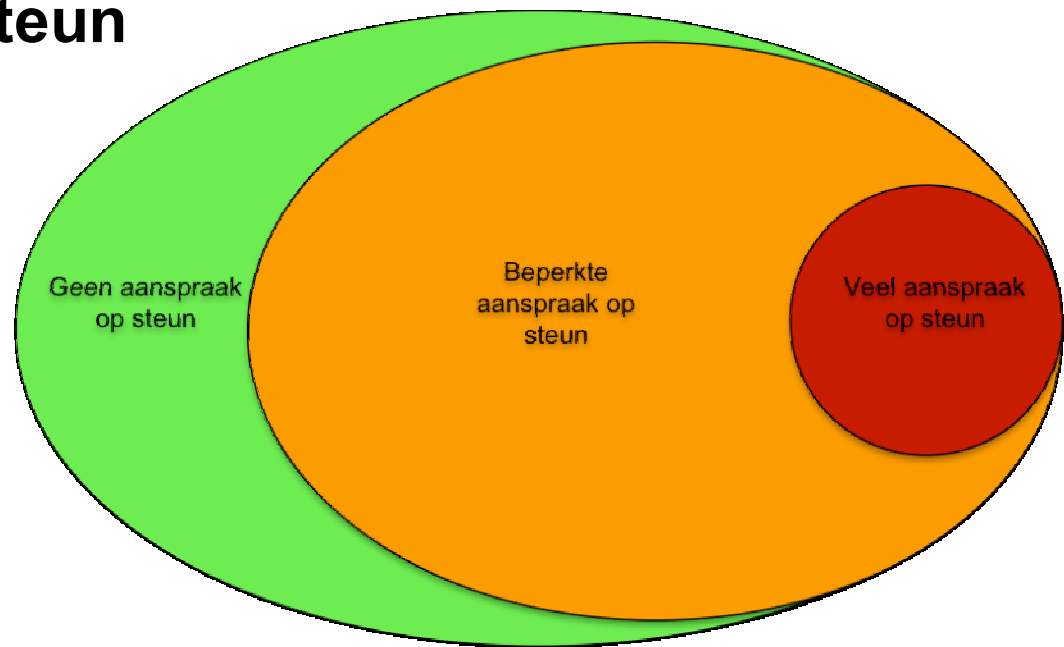
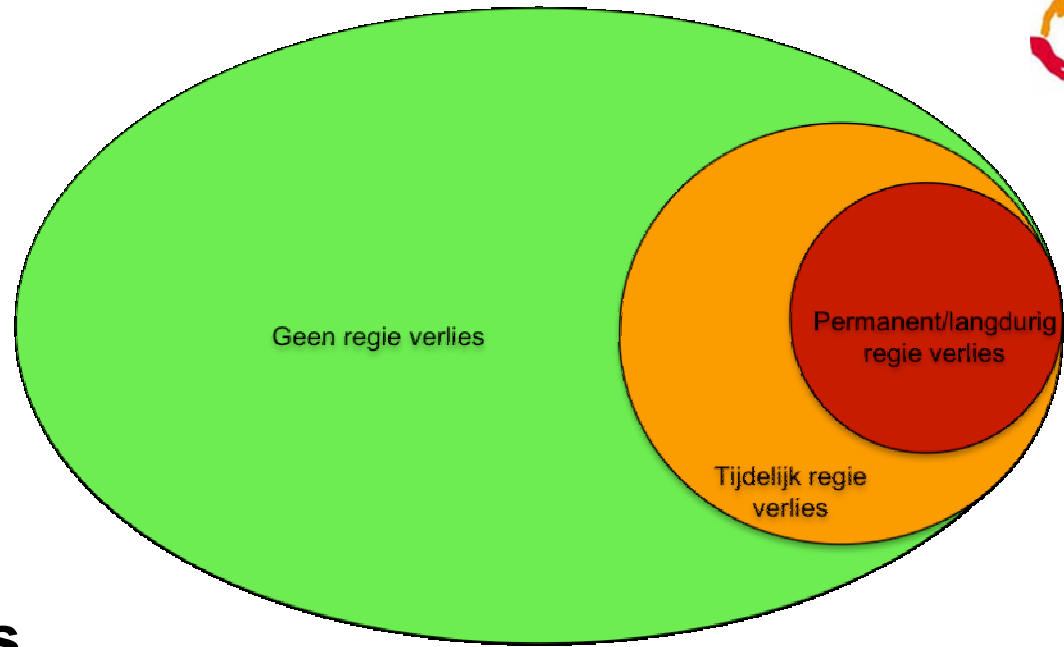
Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

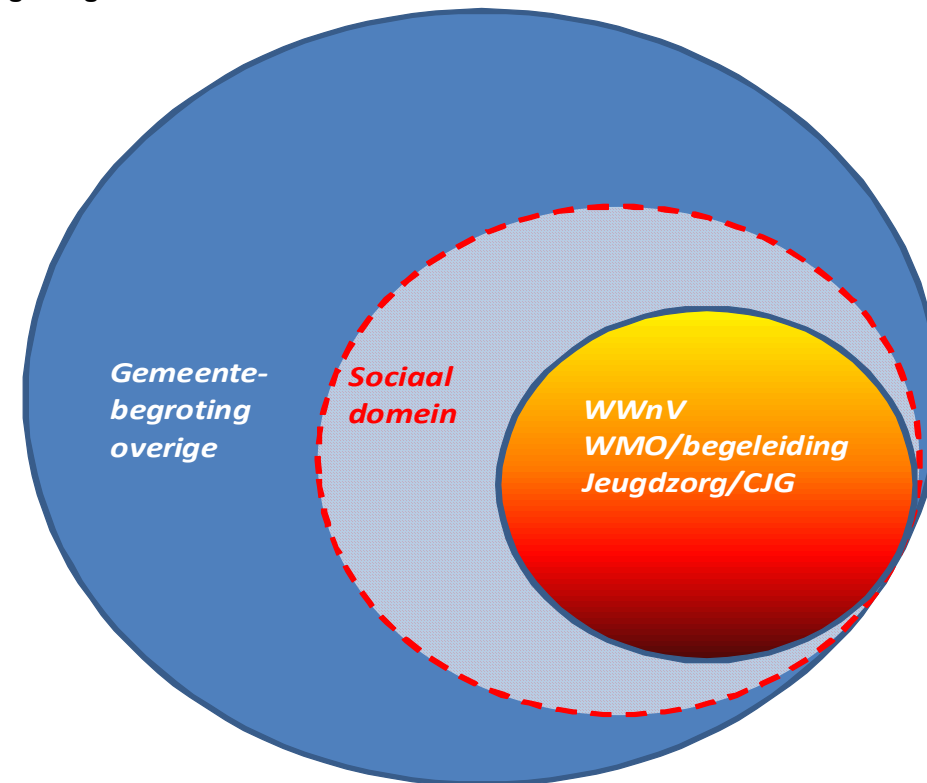
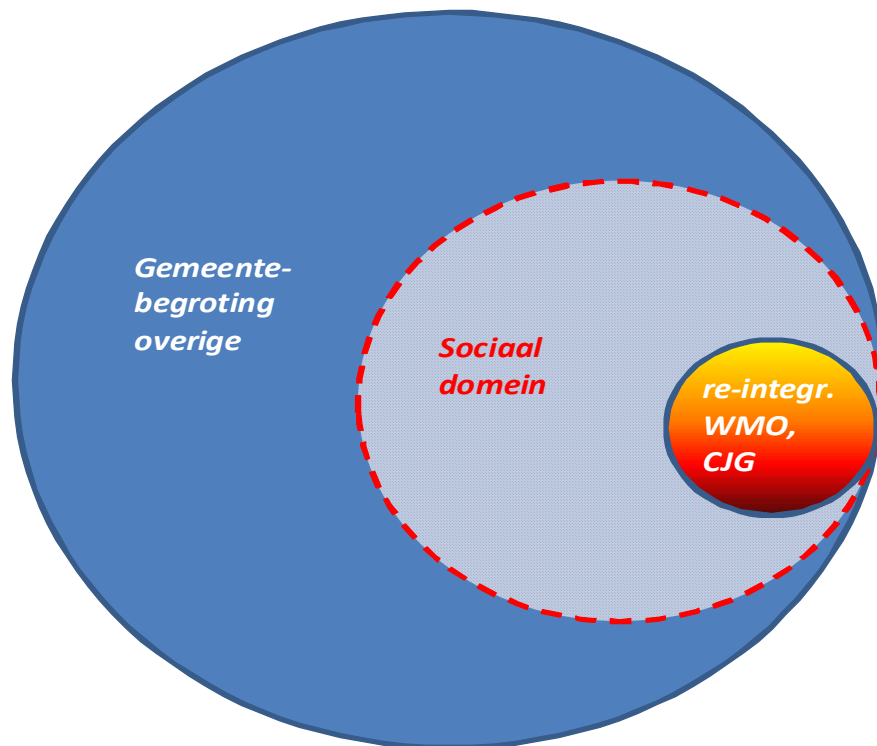
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

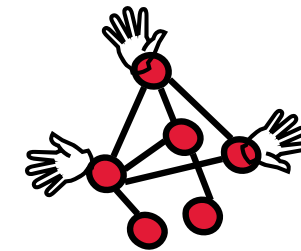
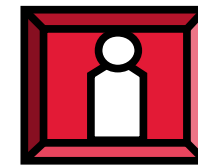

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

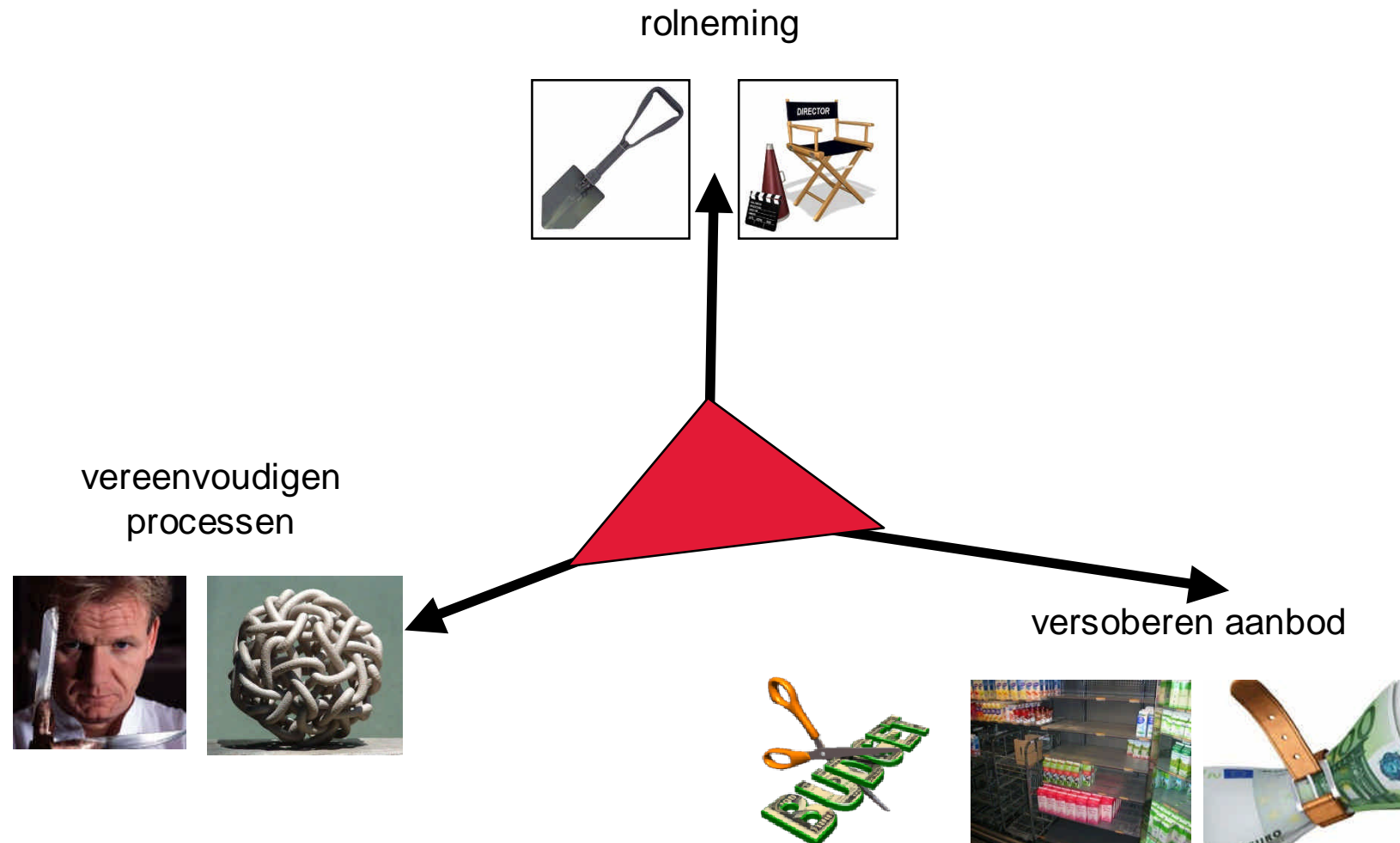
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

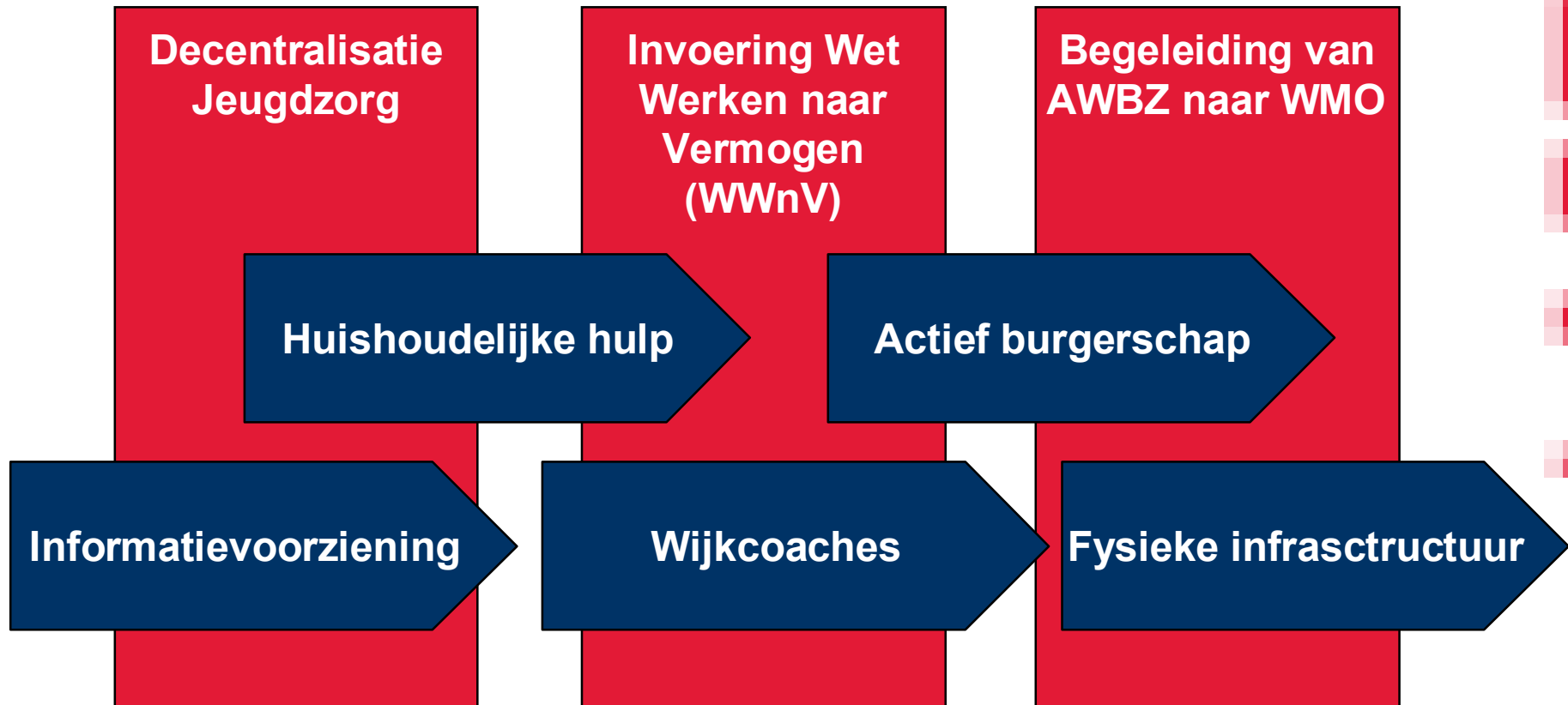
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

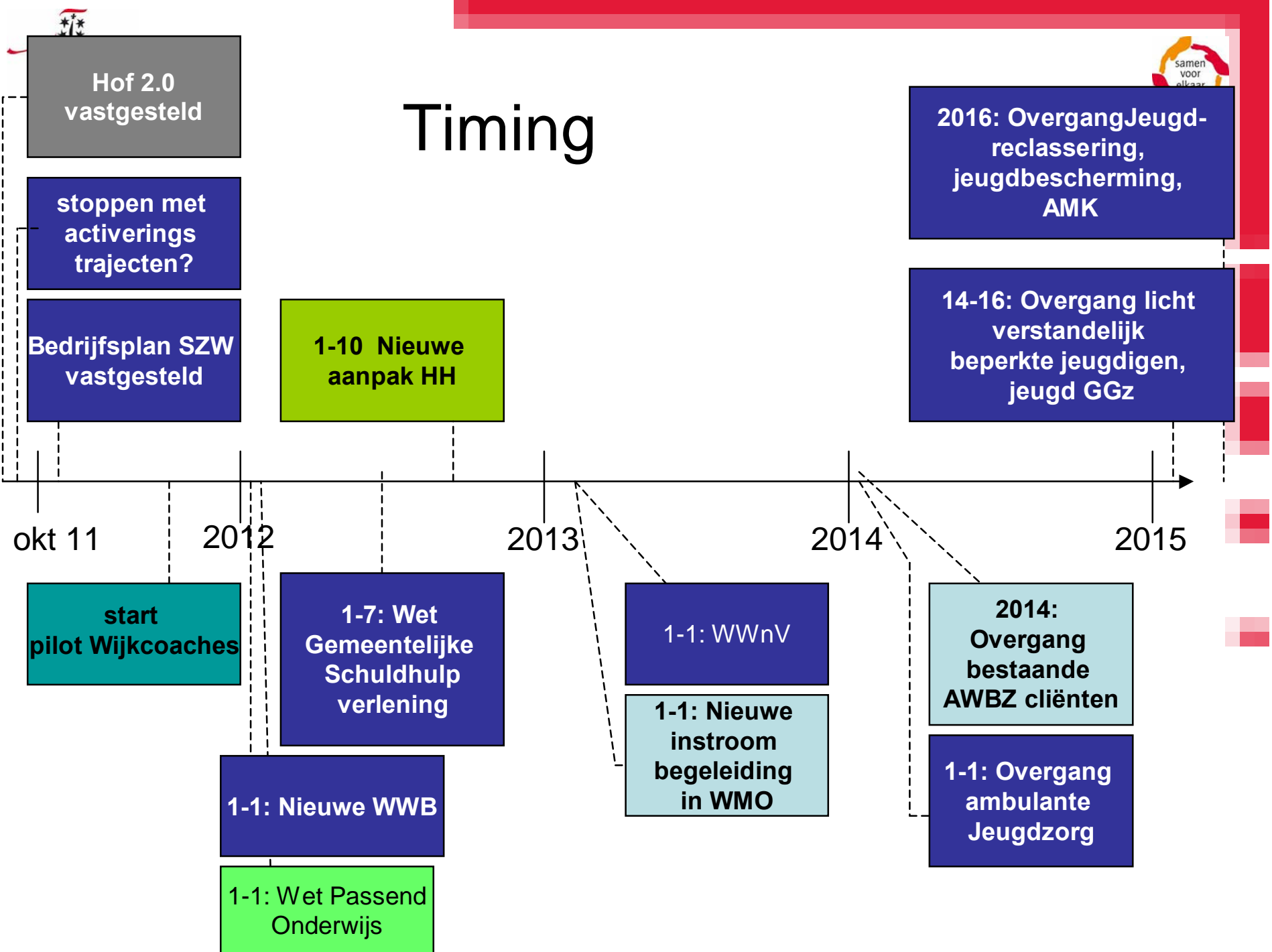
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder 'regie en regieverlies'. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

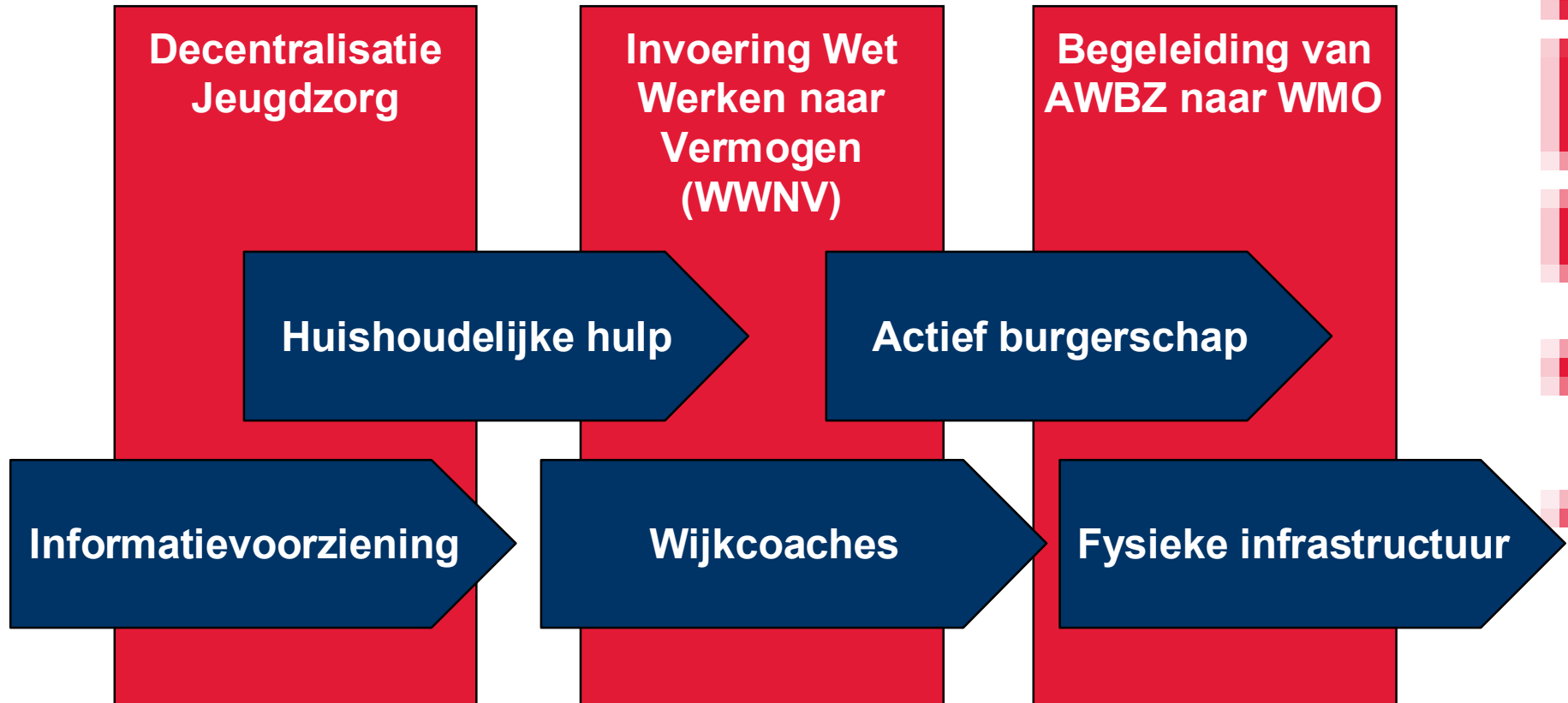
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

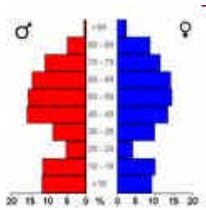
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

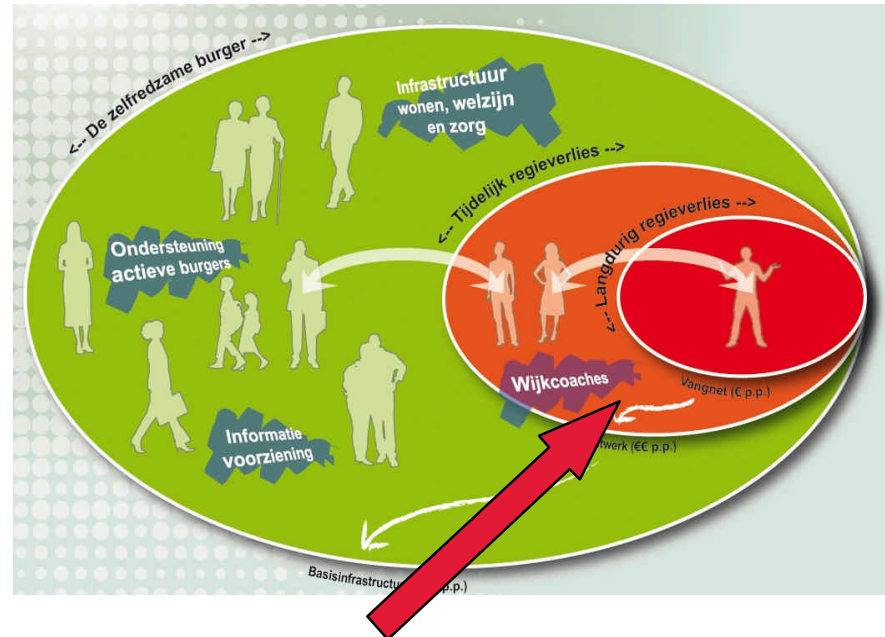
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

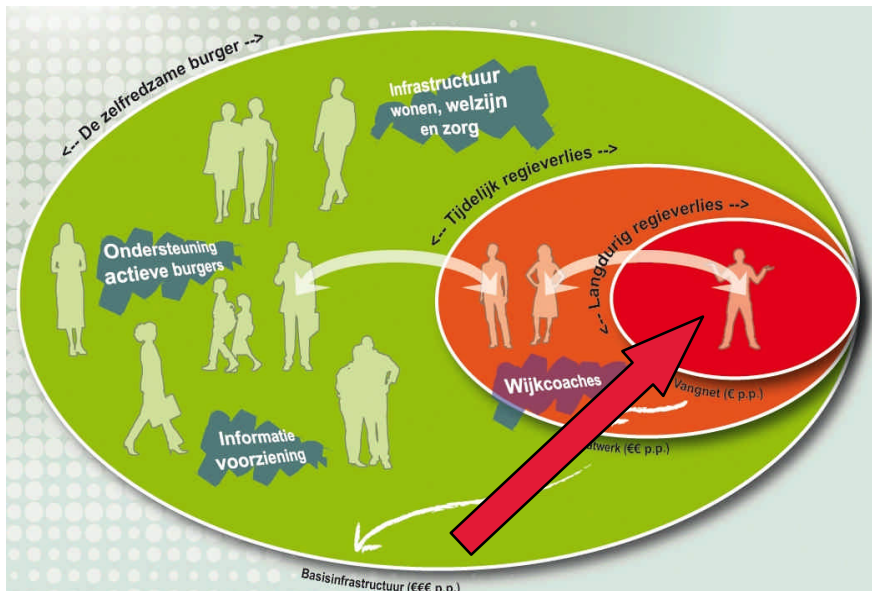
Maslow

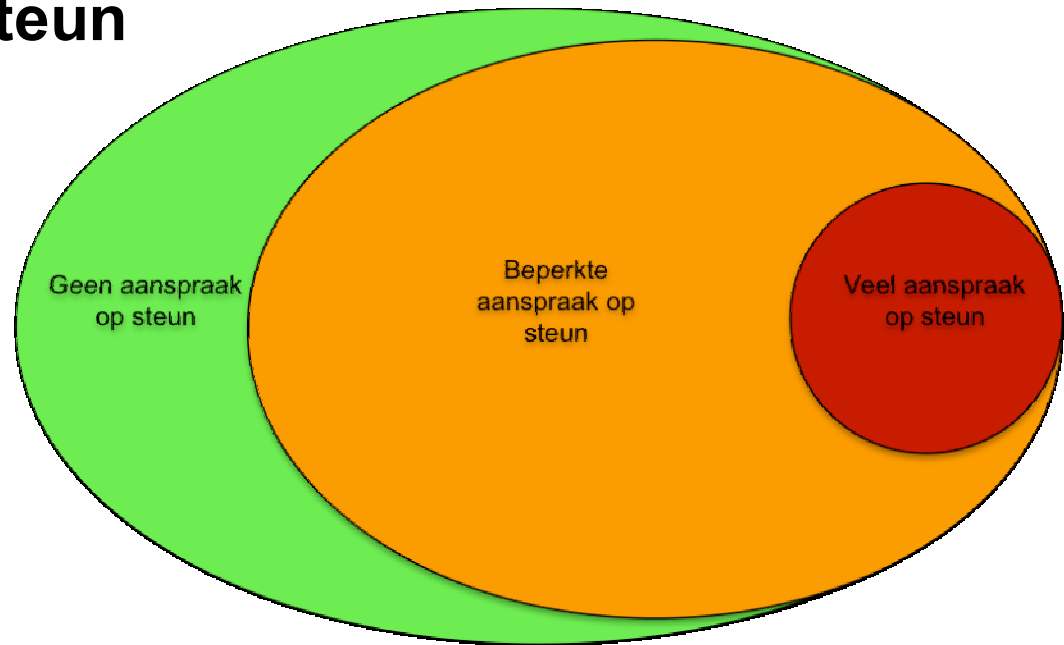
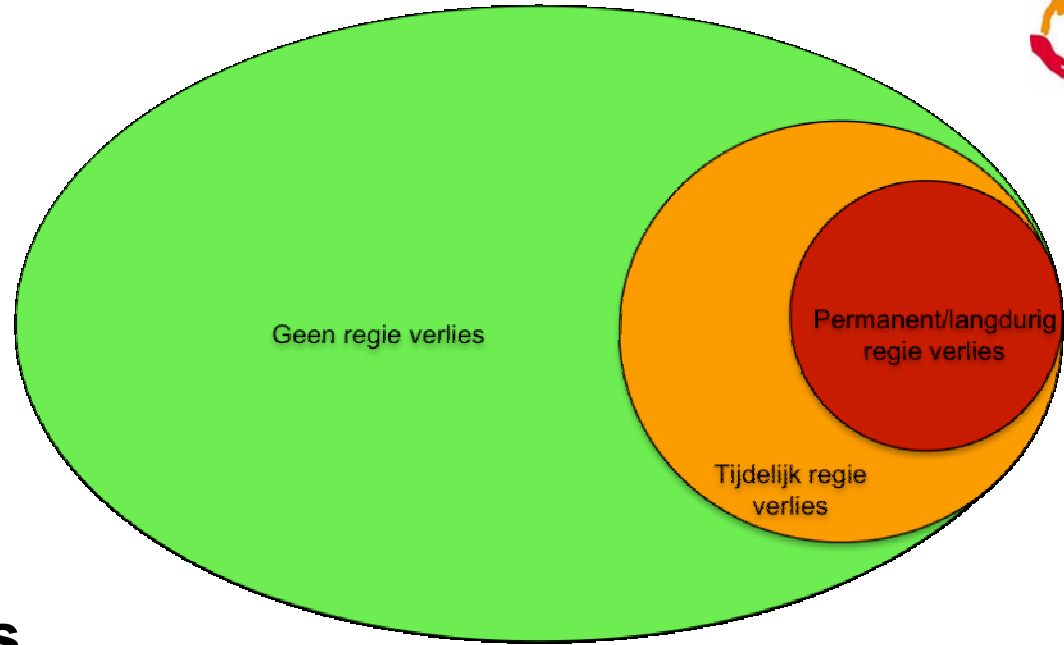
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

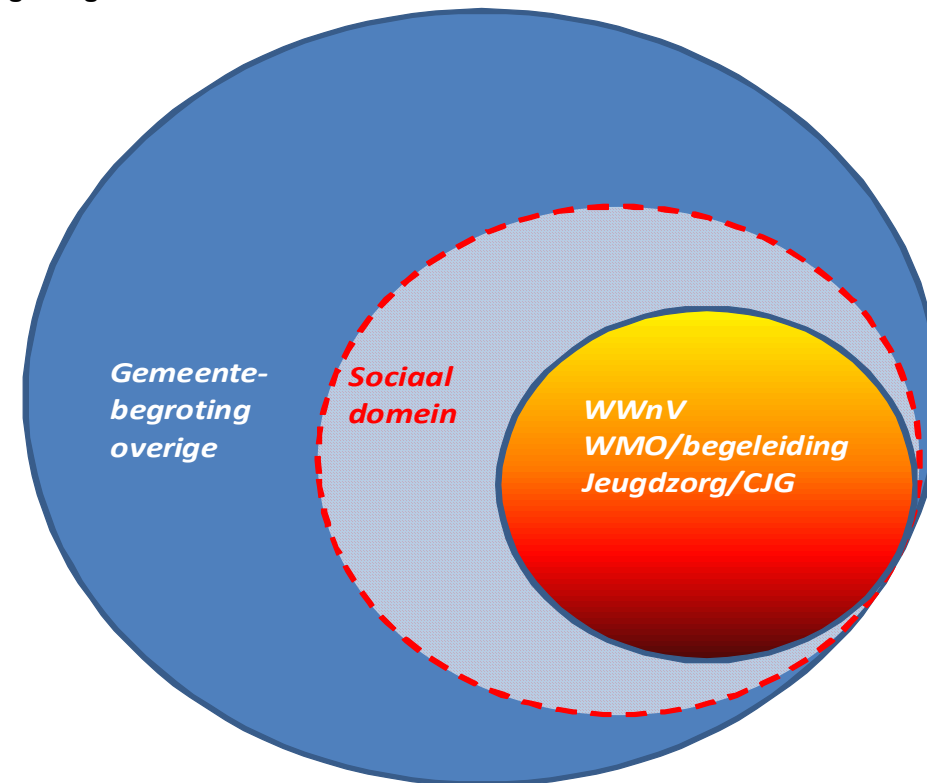
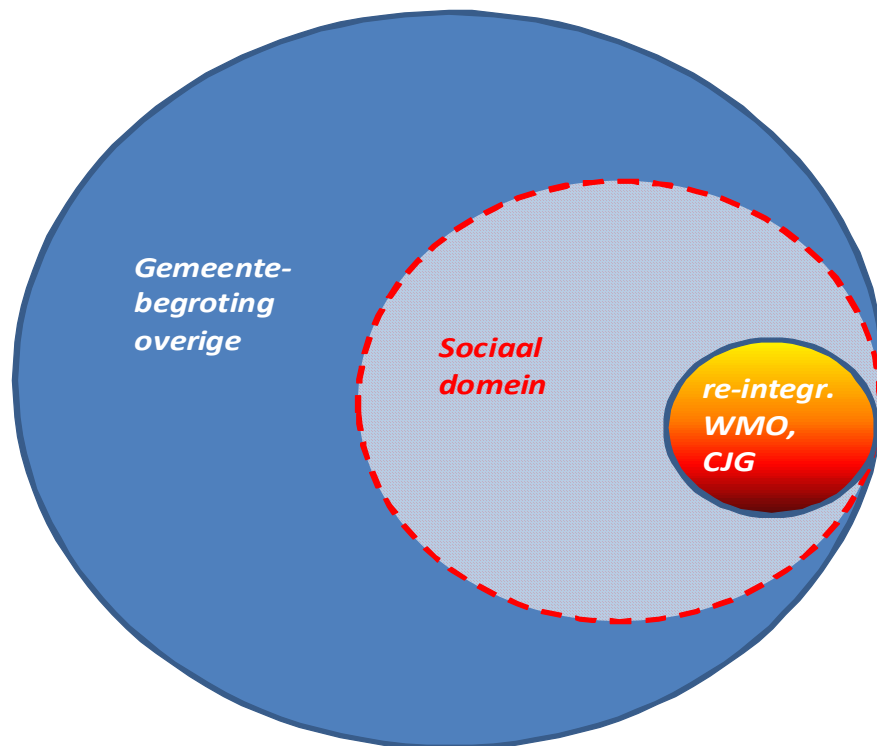

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

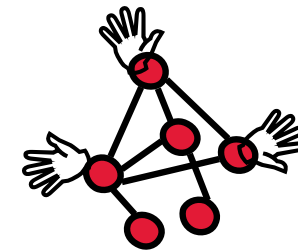
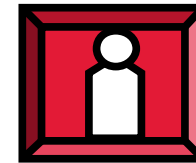

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

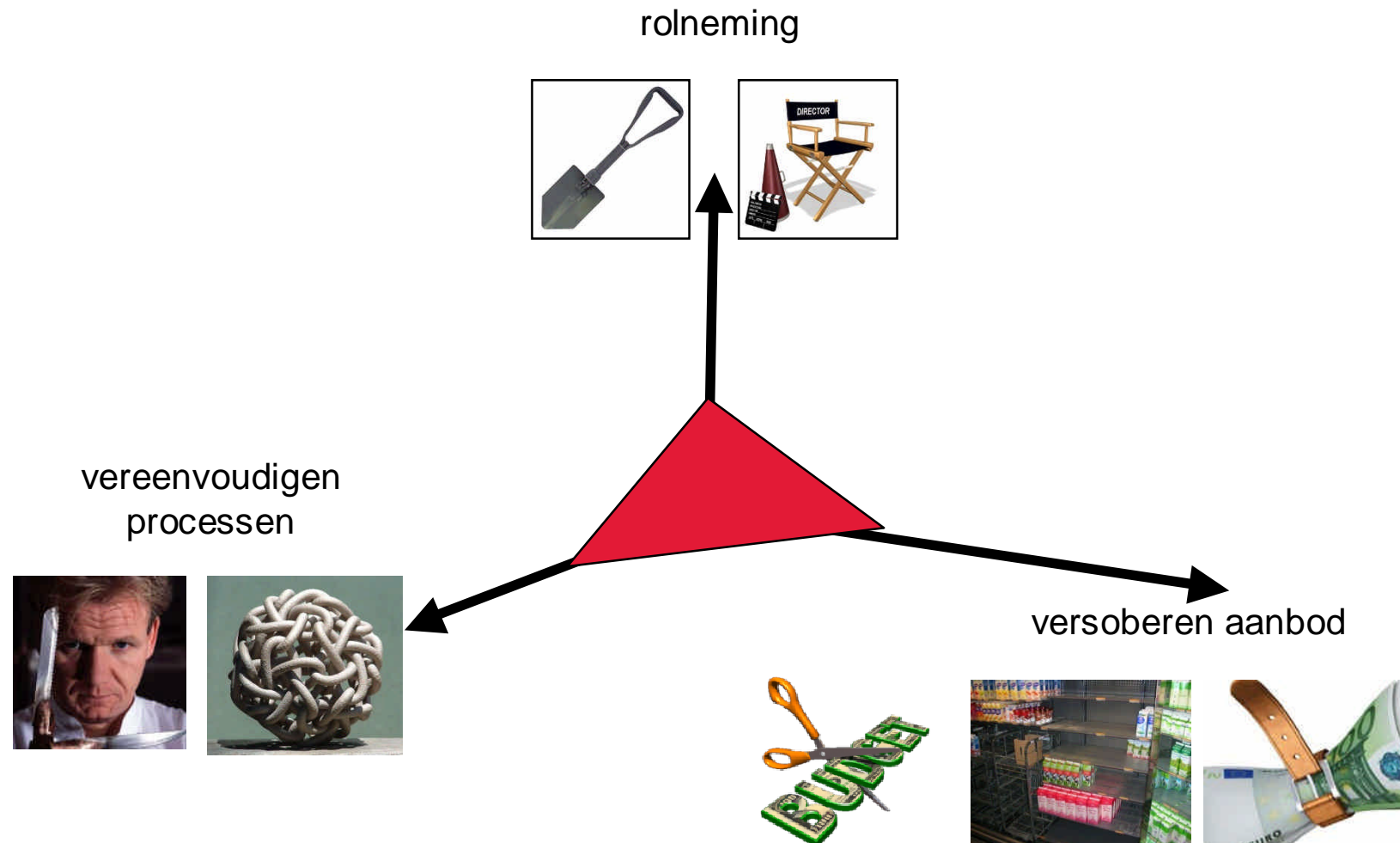
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

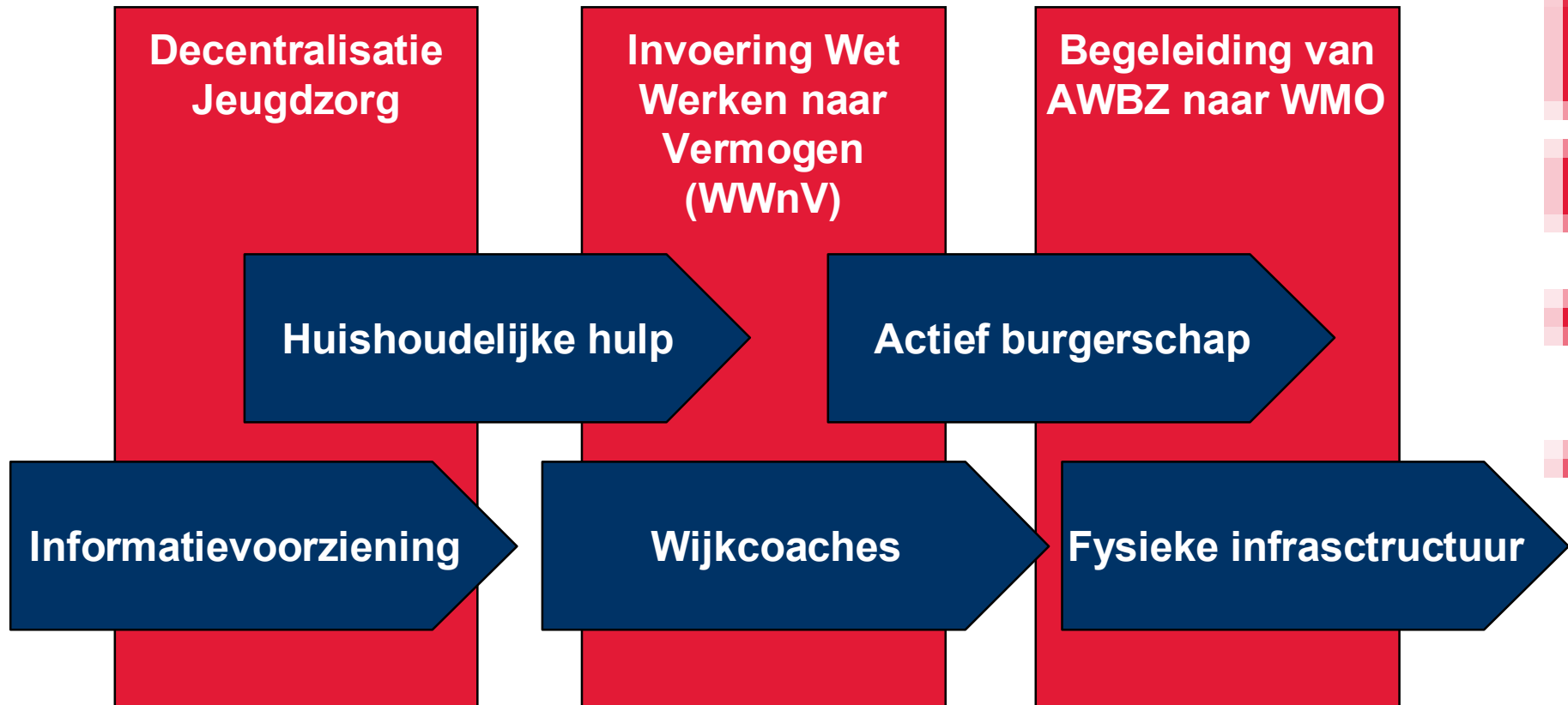

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

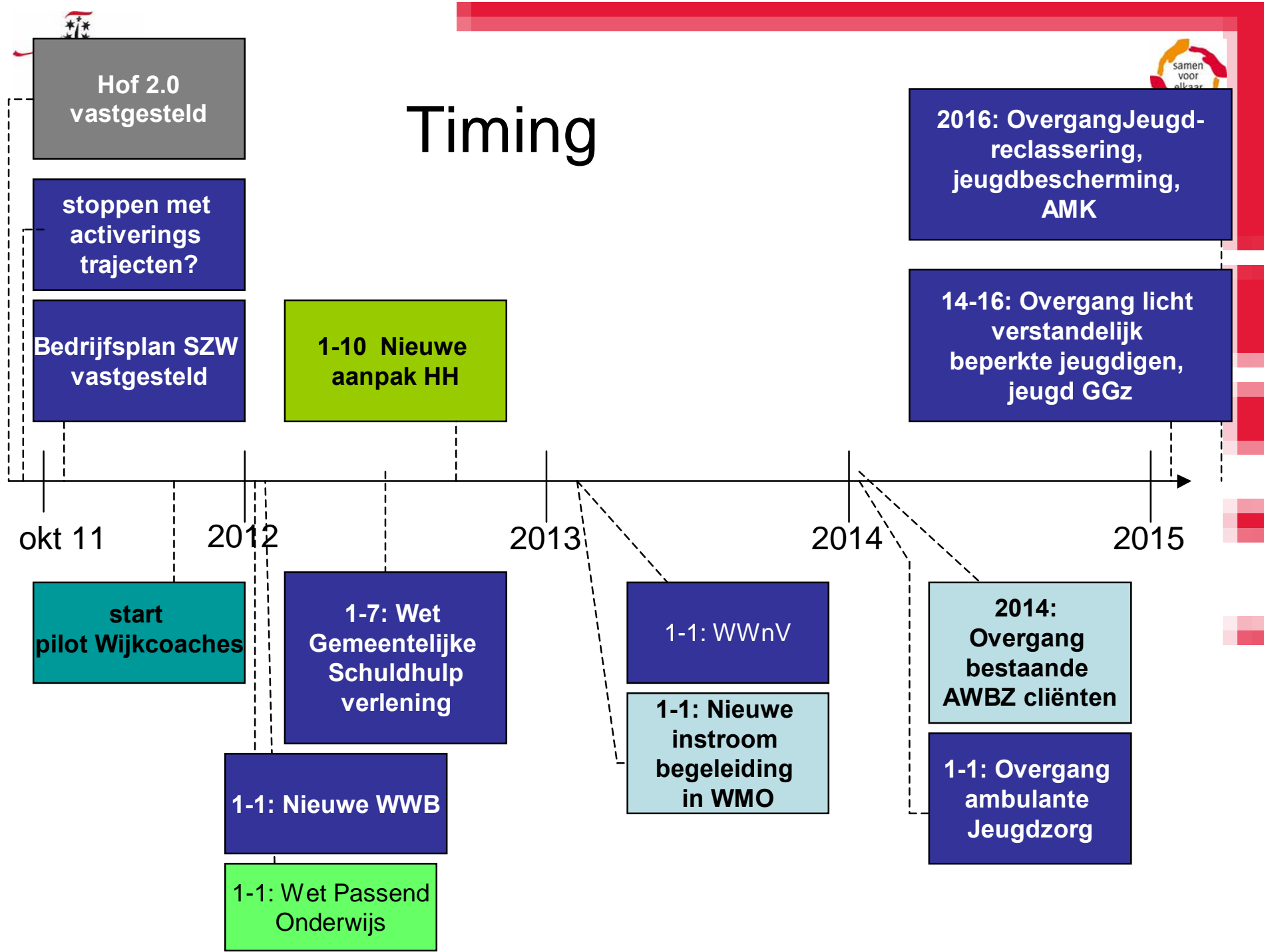
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Hof 2.0 vastgesteld

stoppen met activerings trajecten?

Bedrijfsplan SZW vastgesteld

1-10 Nieuwe aanpak HH

2016: Overgang Jeugd-reclassering, jeugdbescherming, AMK

14-16: Overgang licht verstandelijk beperkte jeugdigen, jeugd GGz

okt 11

2012

2013

2014

2015

start pilot Wijkcoaches

1-7: Wet Gemeentelijke Schuldhulp verlening

1-1: WWnV

1-1: Nieuwe instroom begeleiding in WMO

2014: Overgang bestaande AWBZ cliënten

1-1: Nieuwe WWB

1-1: Wet Passend Onderwijs

1-1: Overgang ambulante Jeugdzorg

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

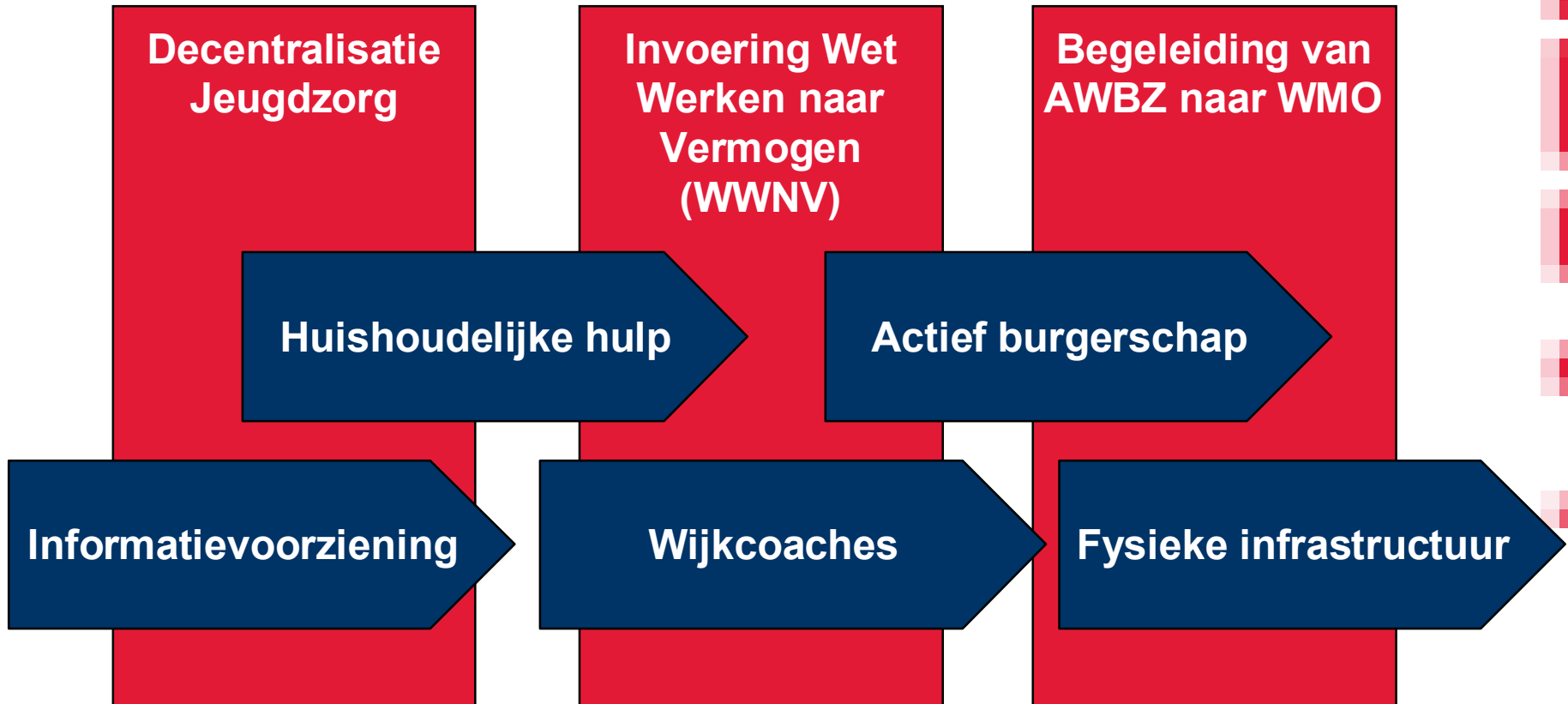
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

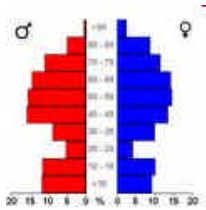
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

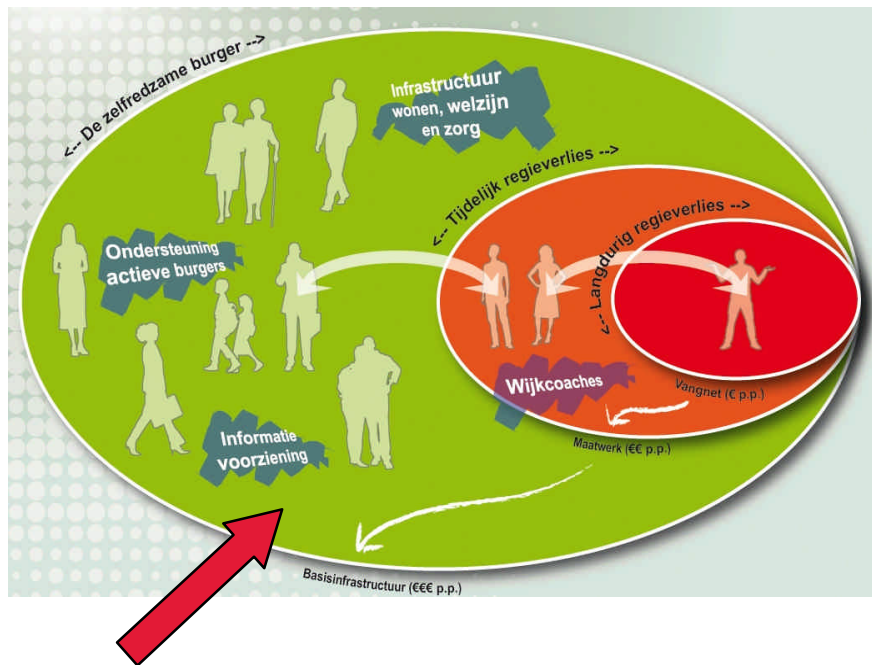
Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

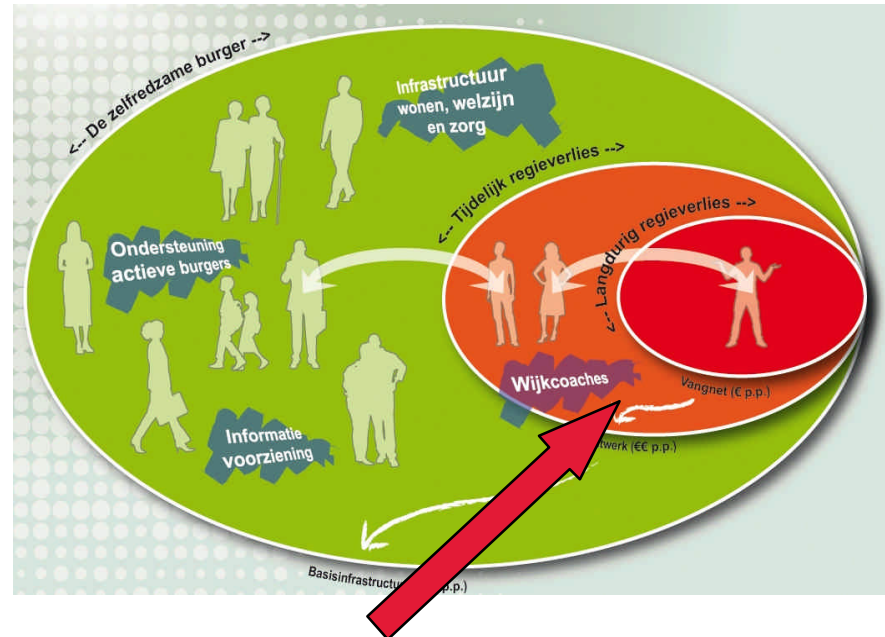
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

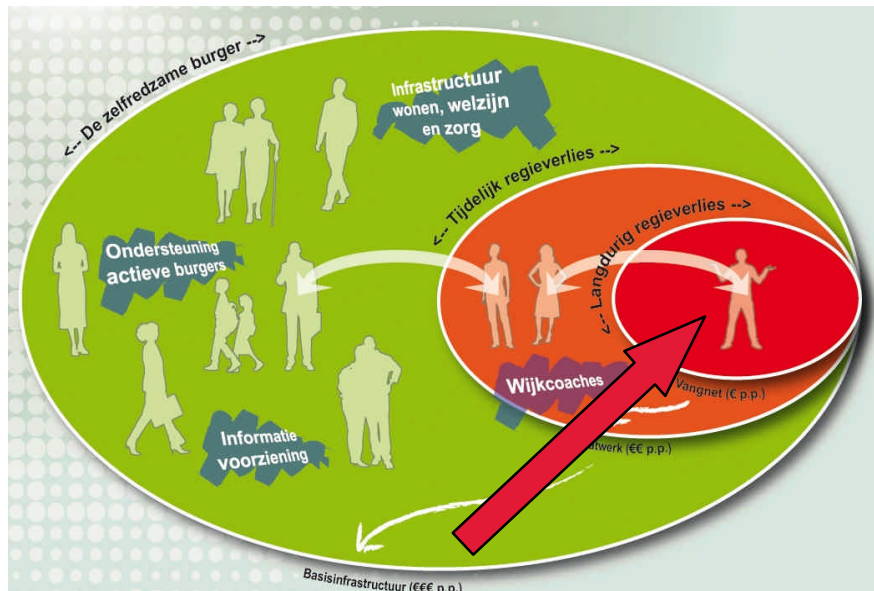
Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

Maslow

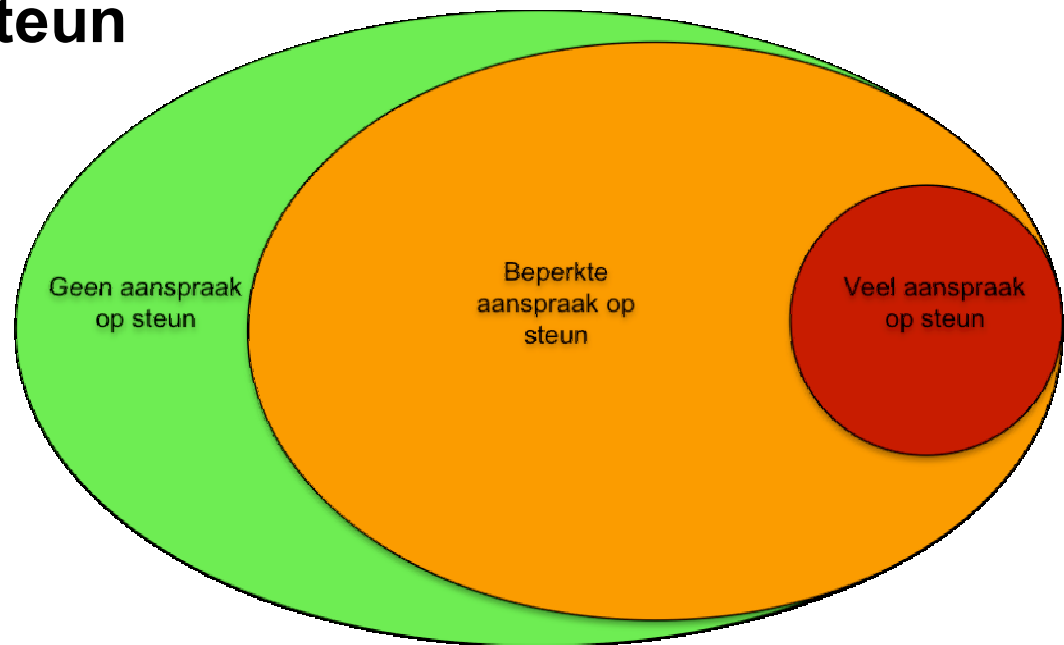
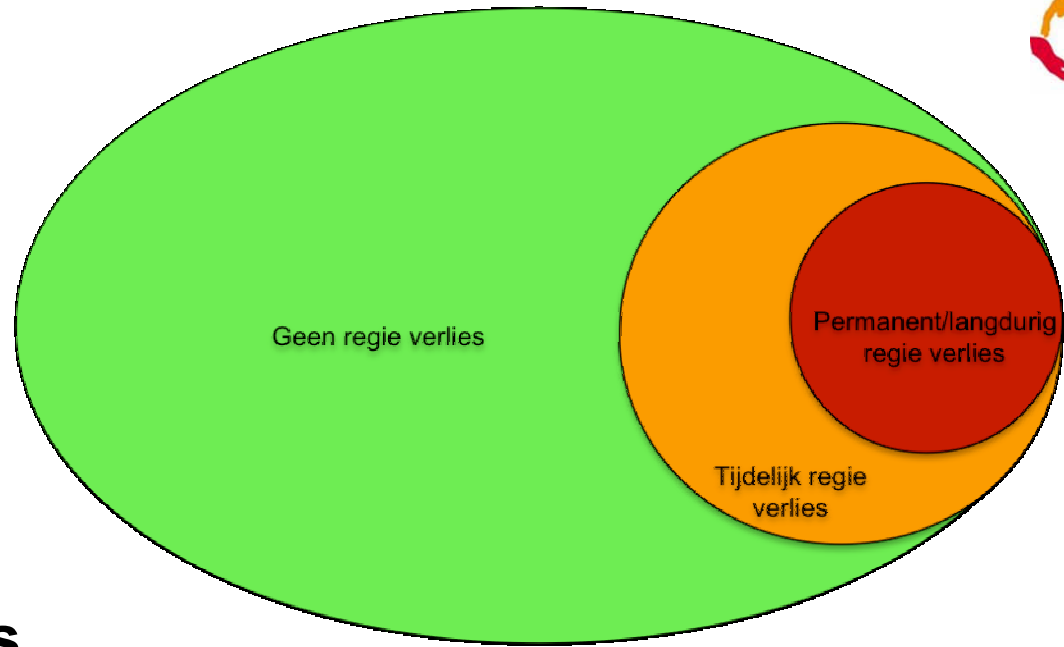
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

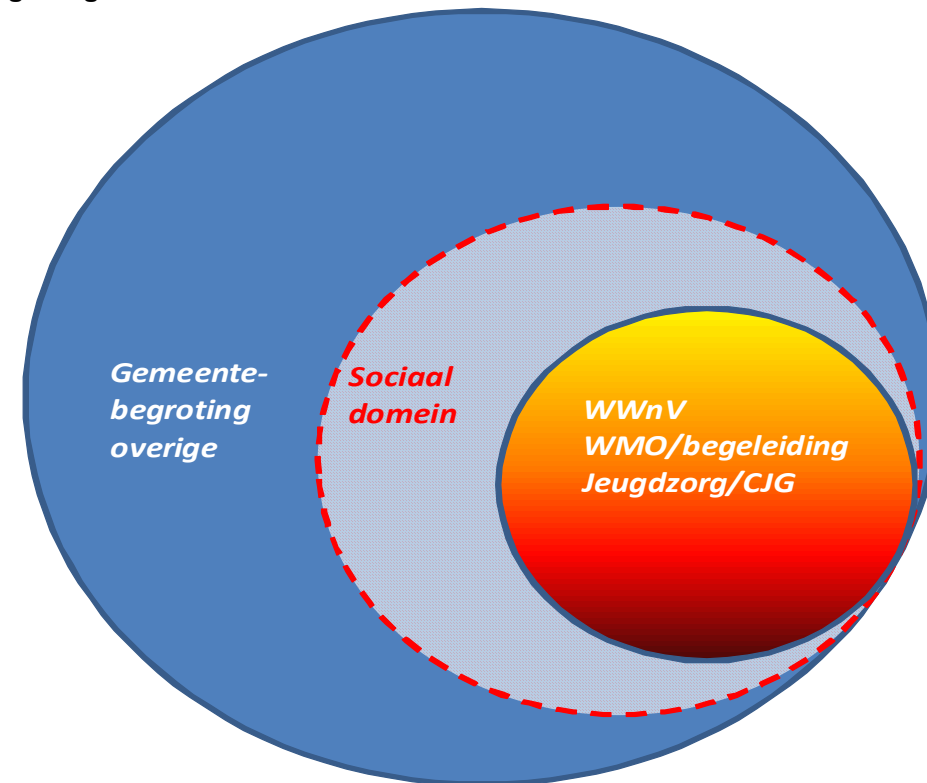
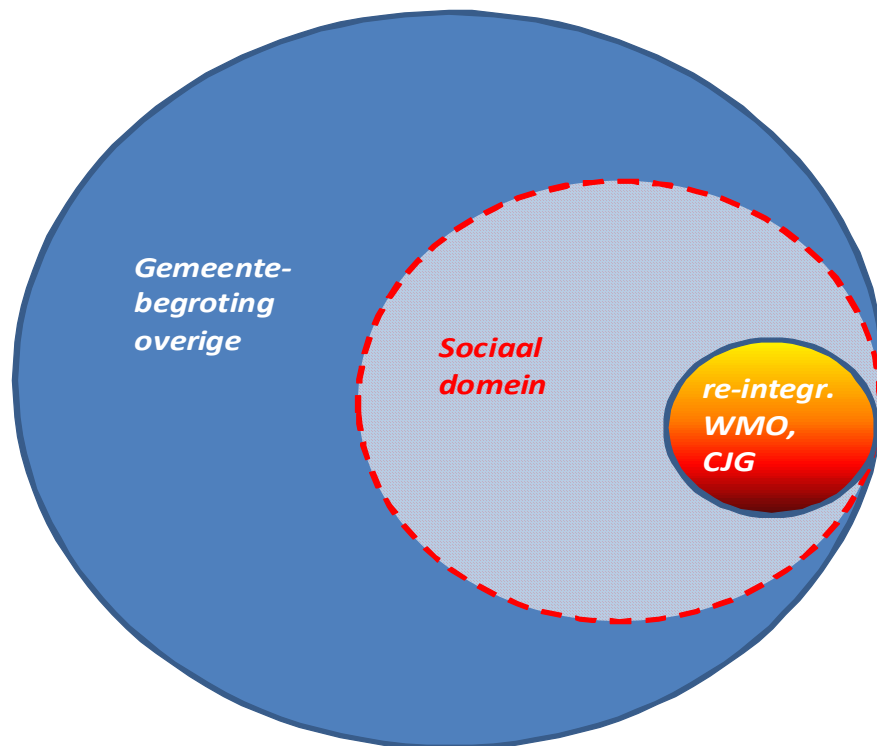
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

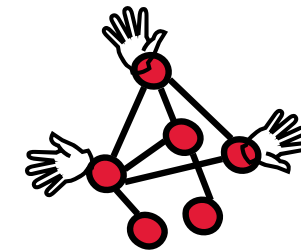
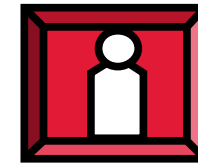

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

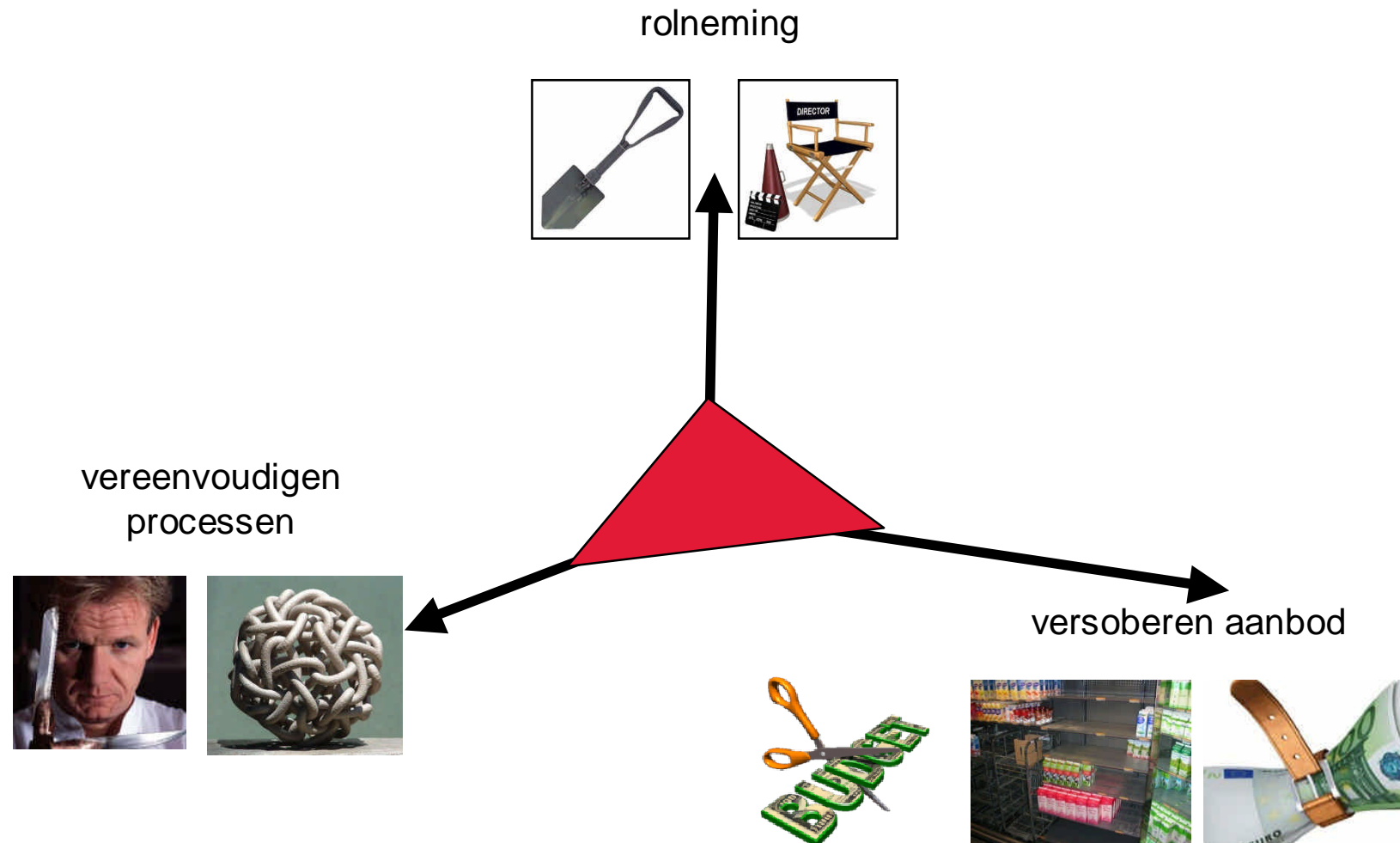
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

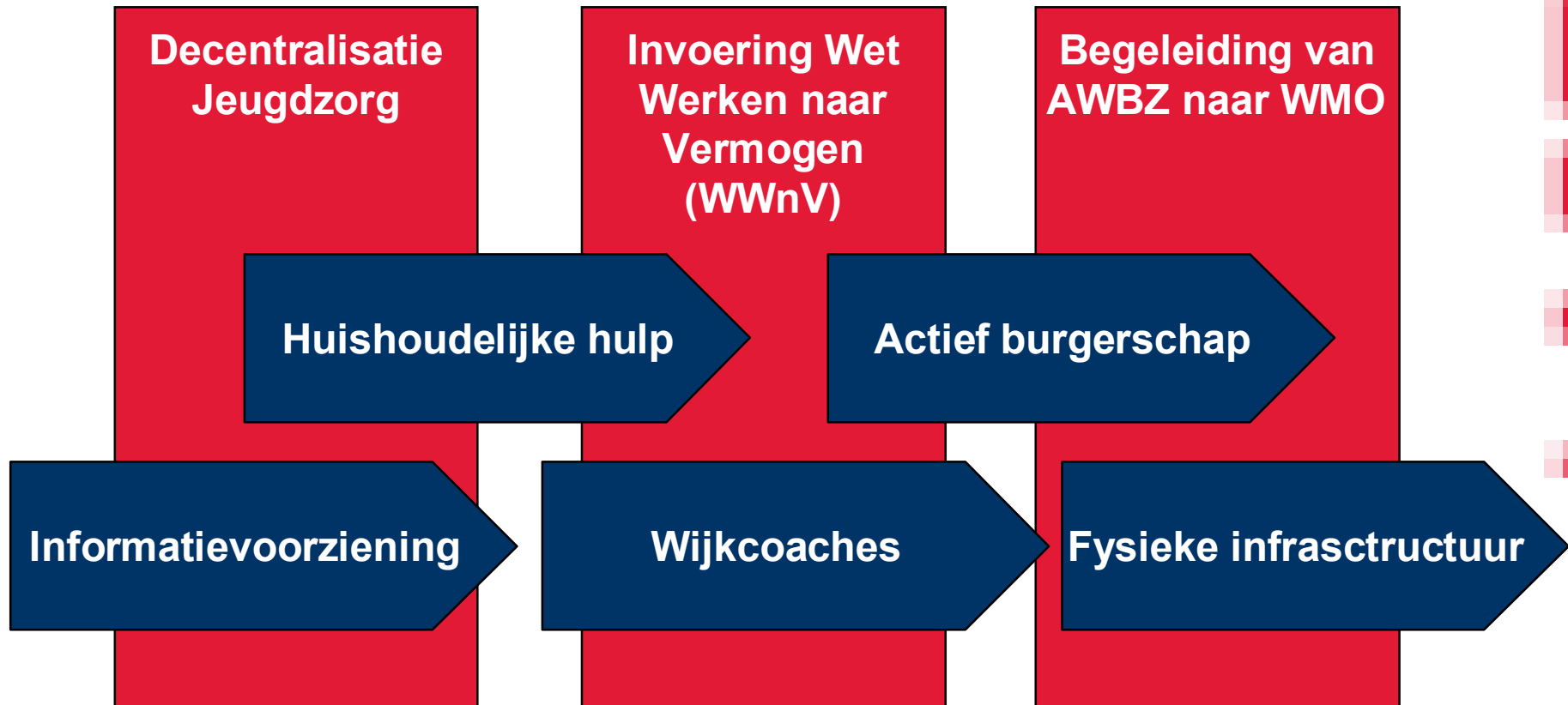

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

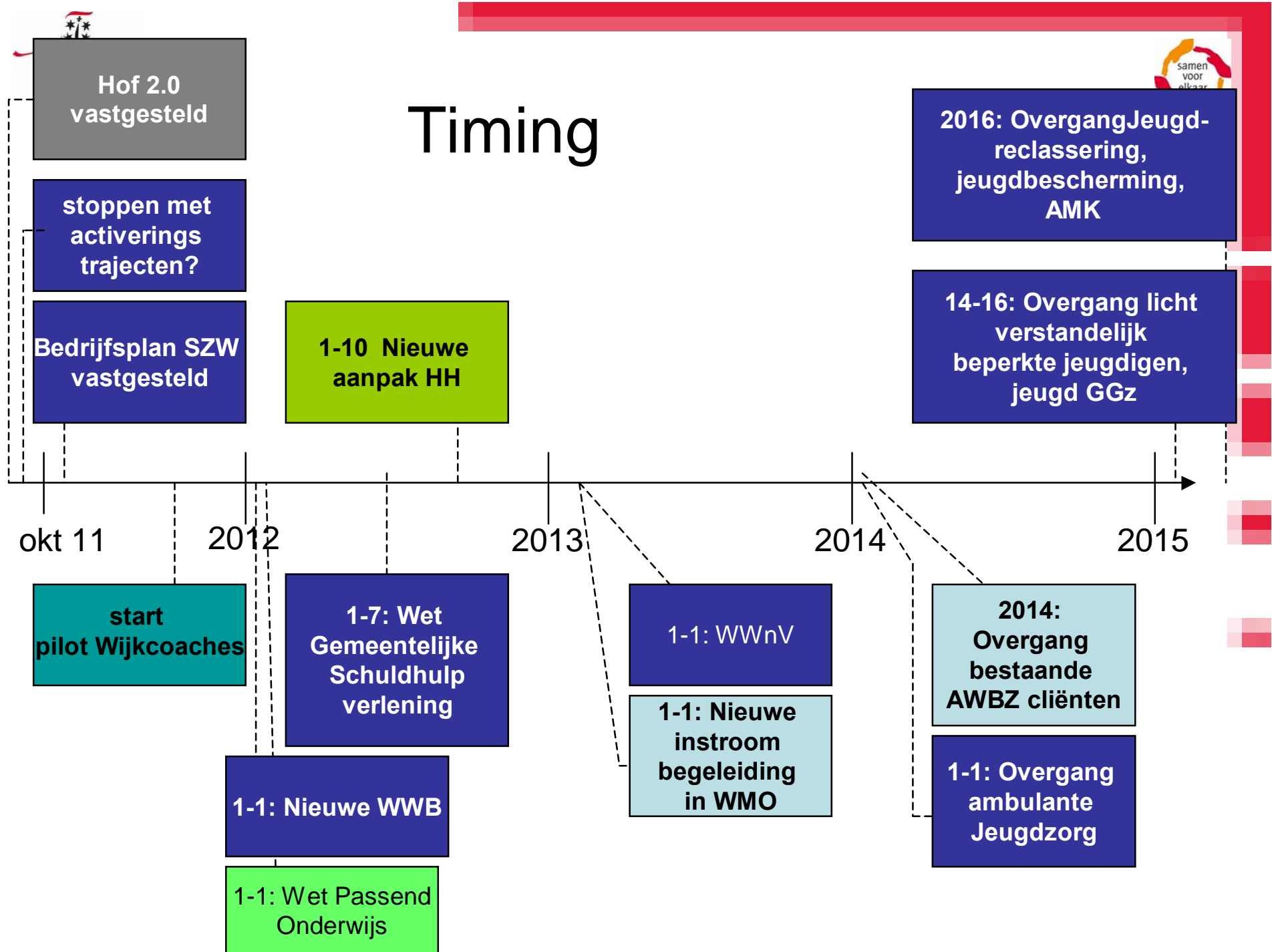

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de levenssituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

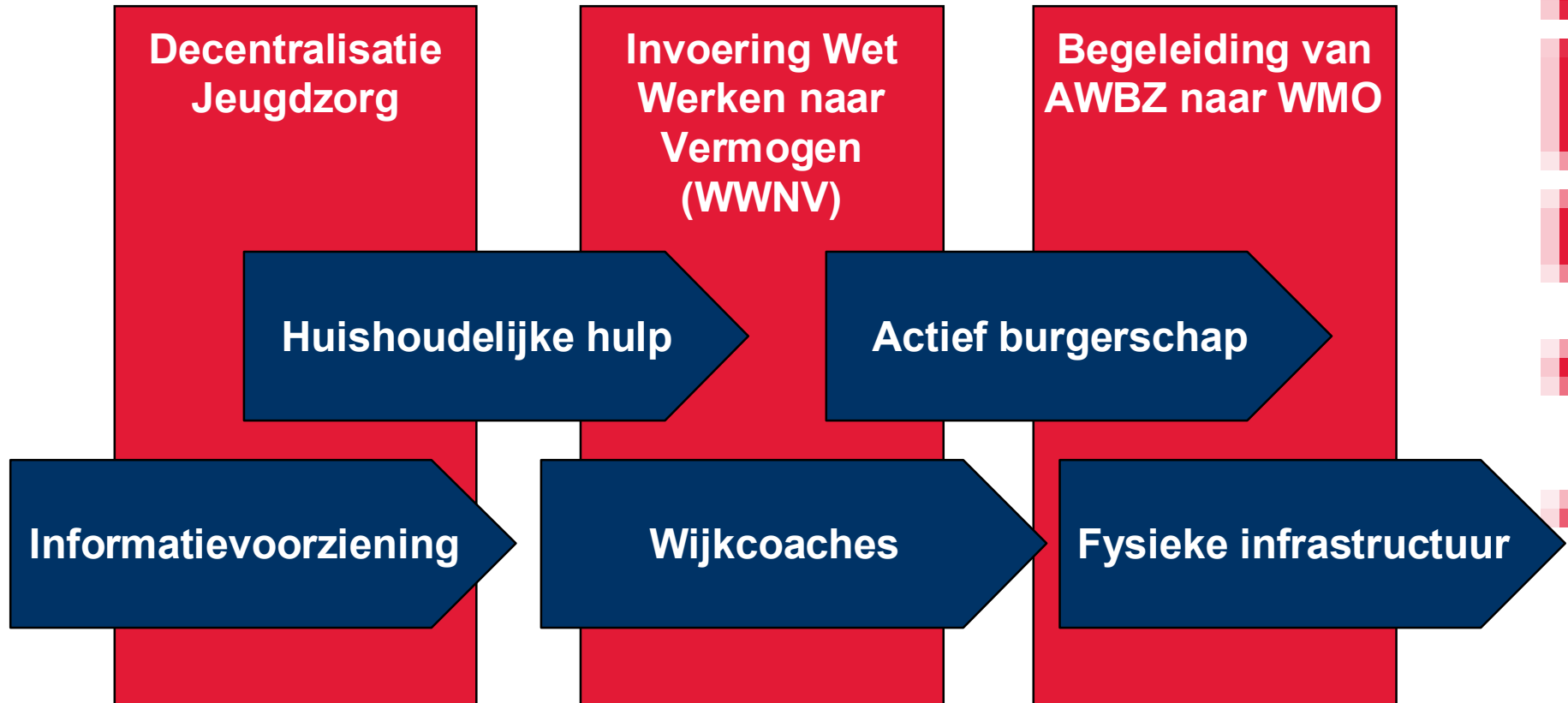
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

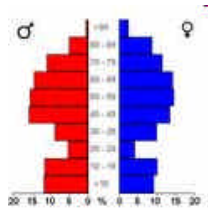
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

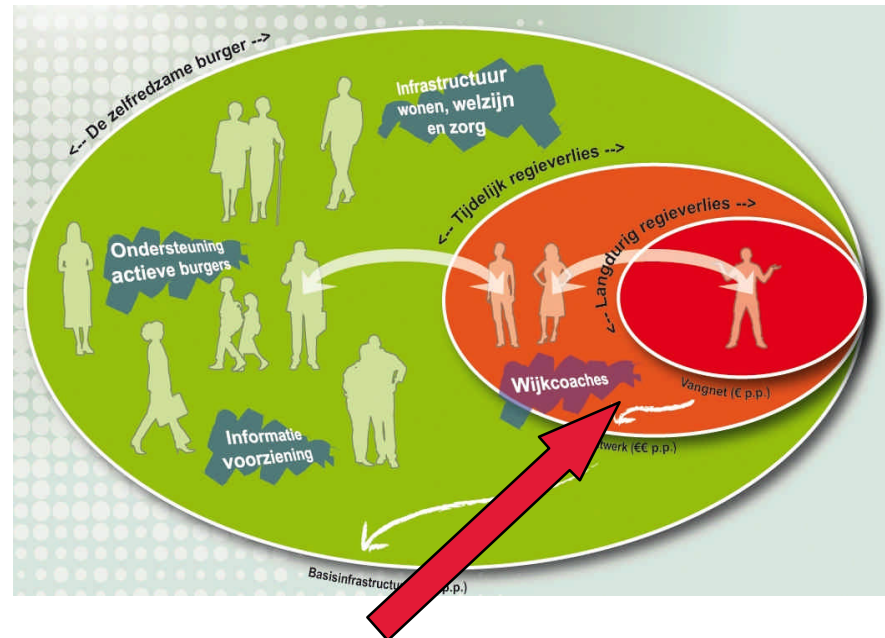
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

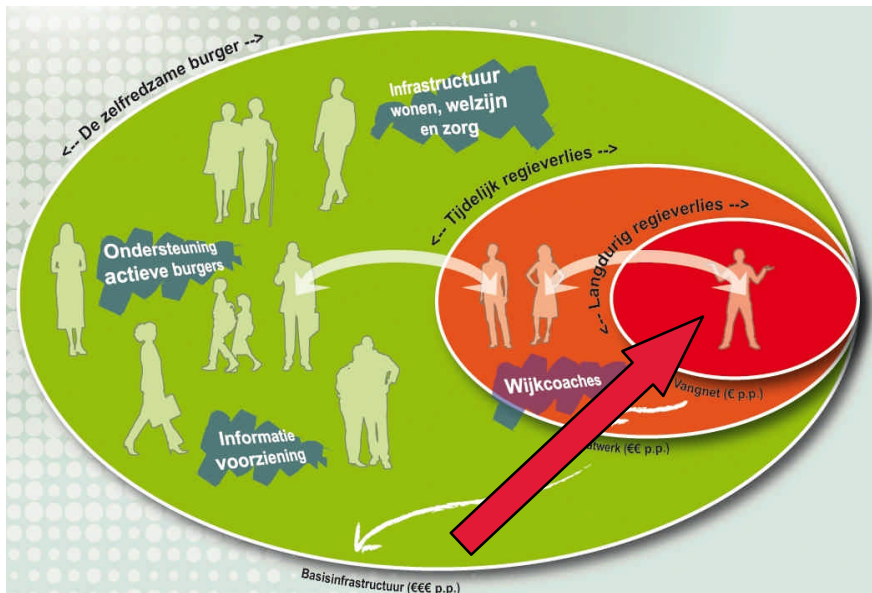
Maslow

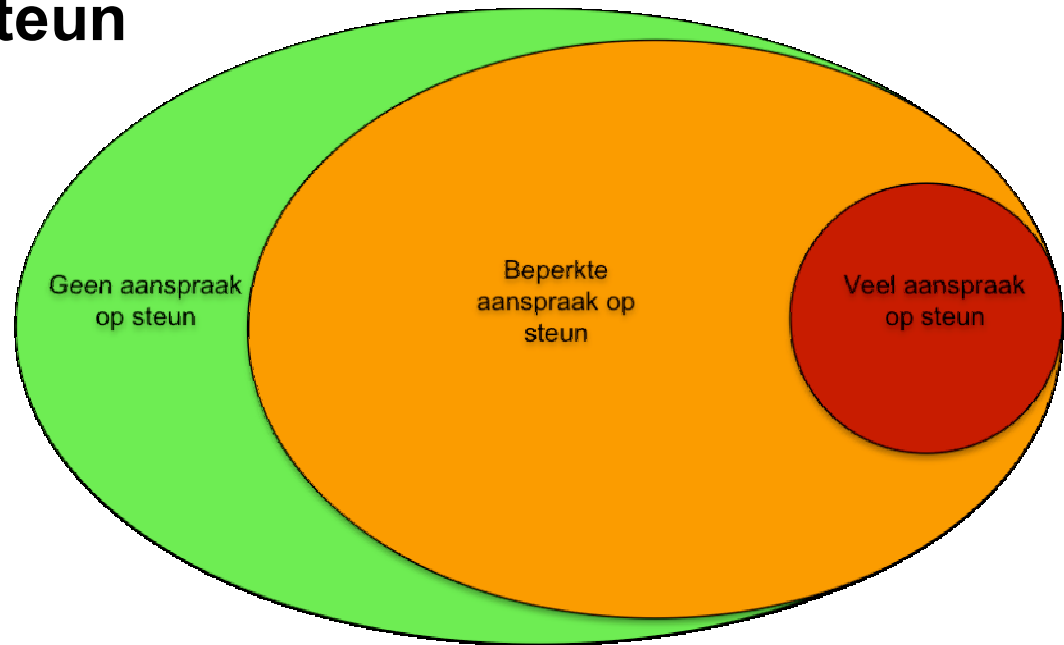
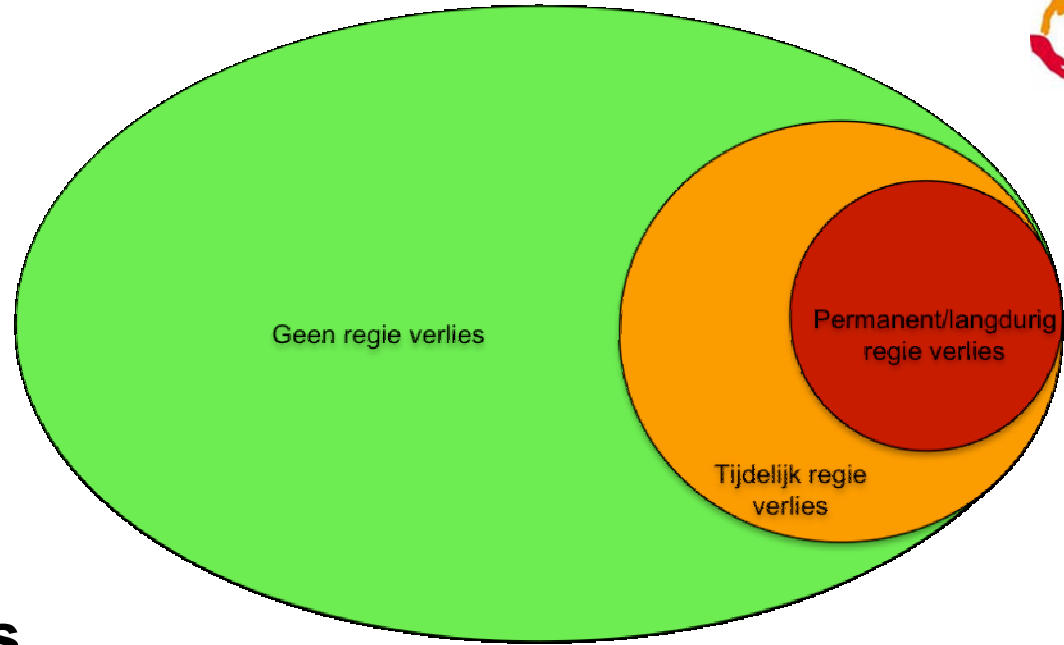
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

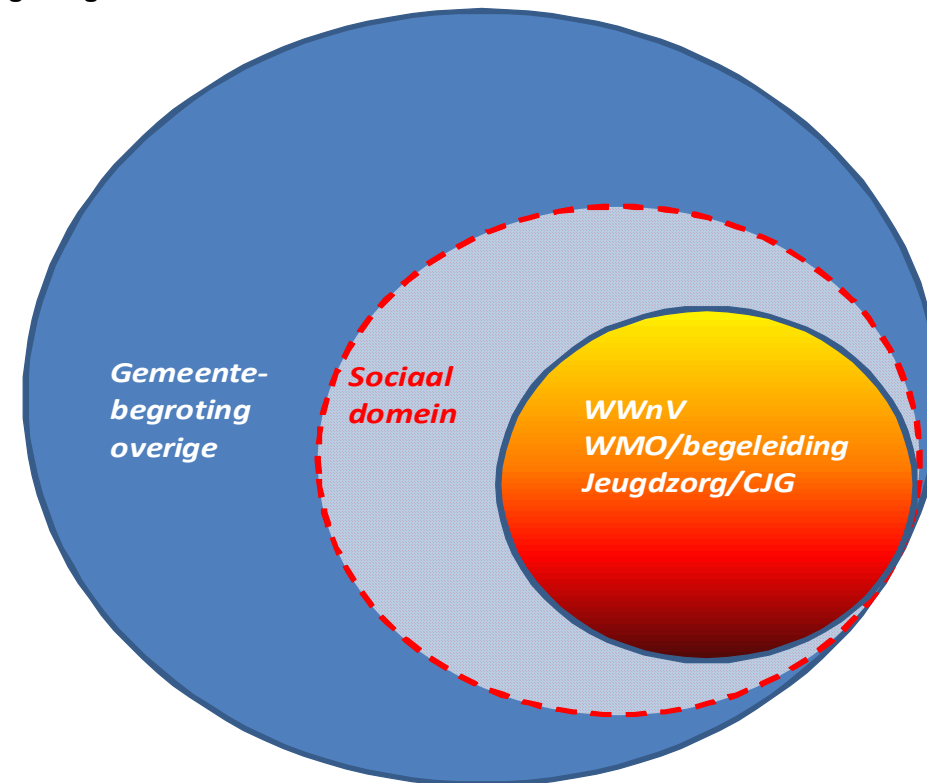
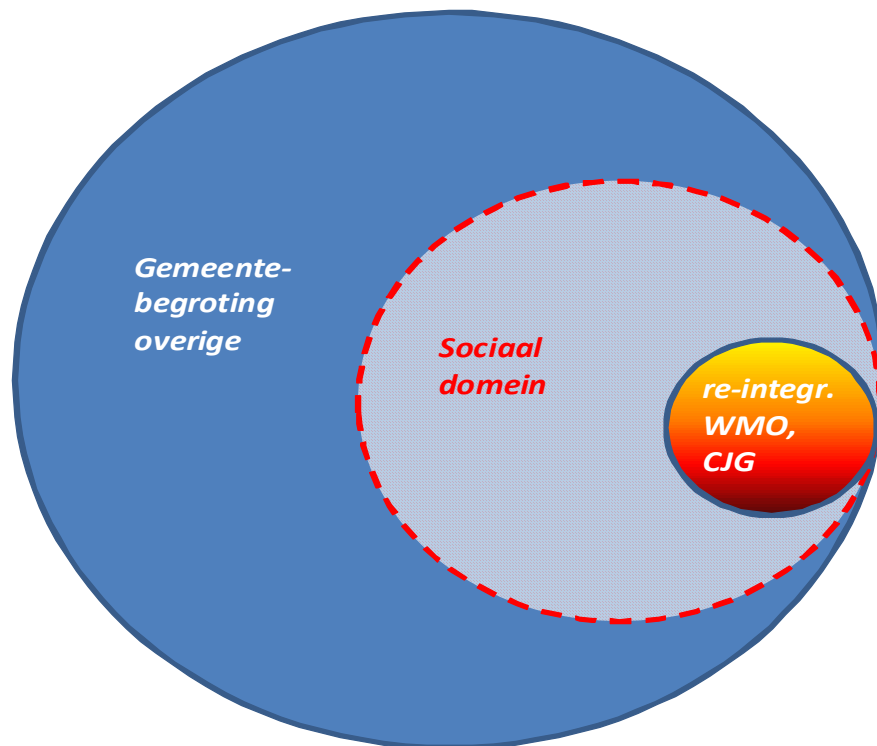
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

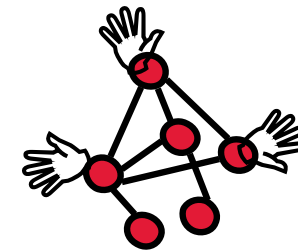
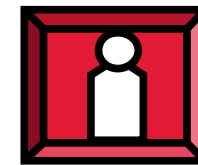

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

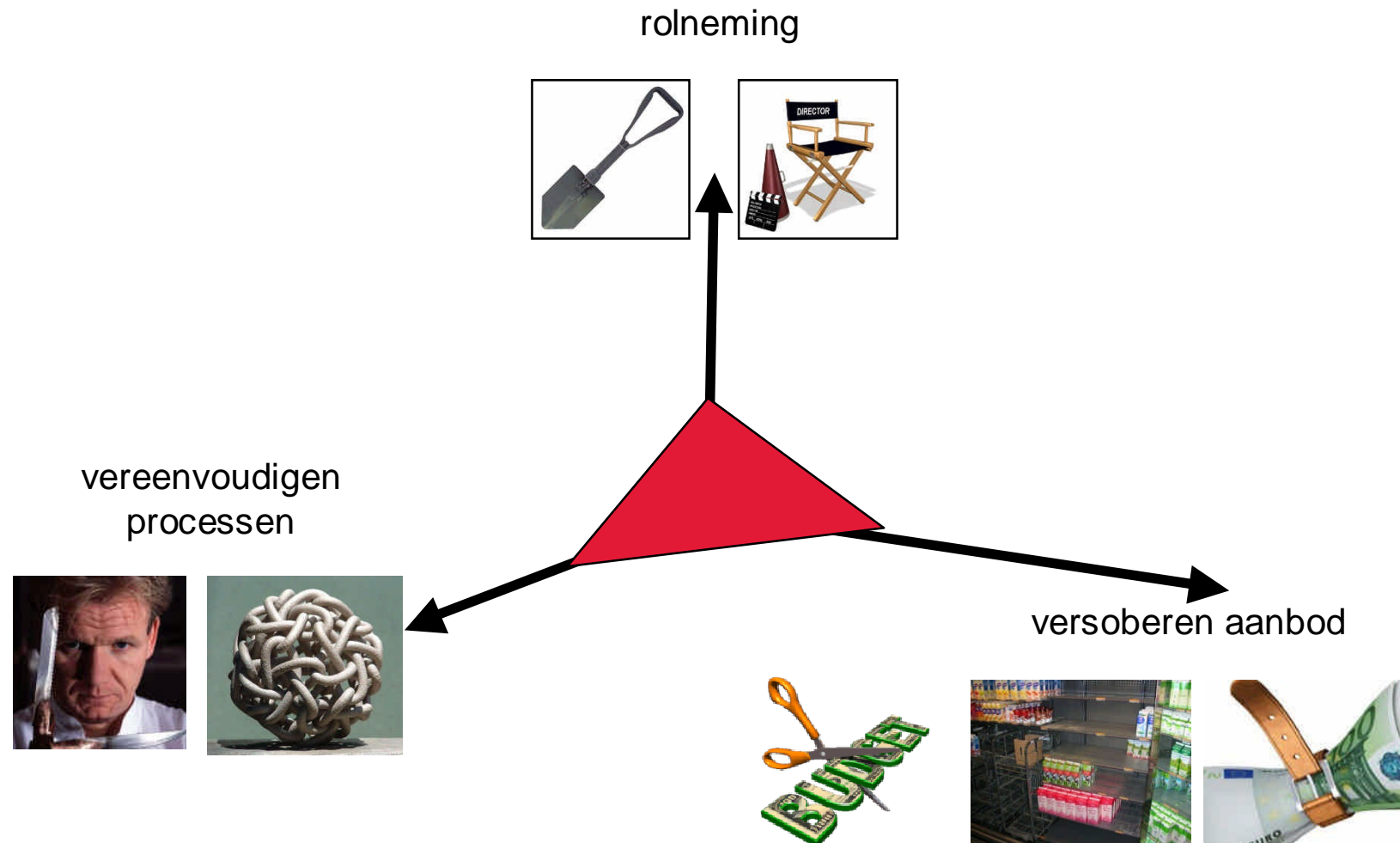
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

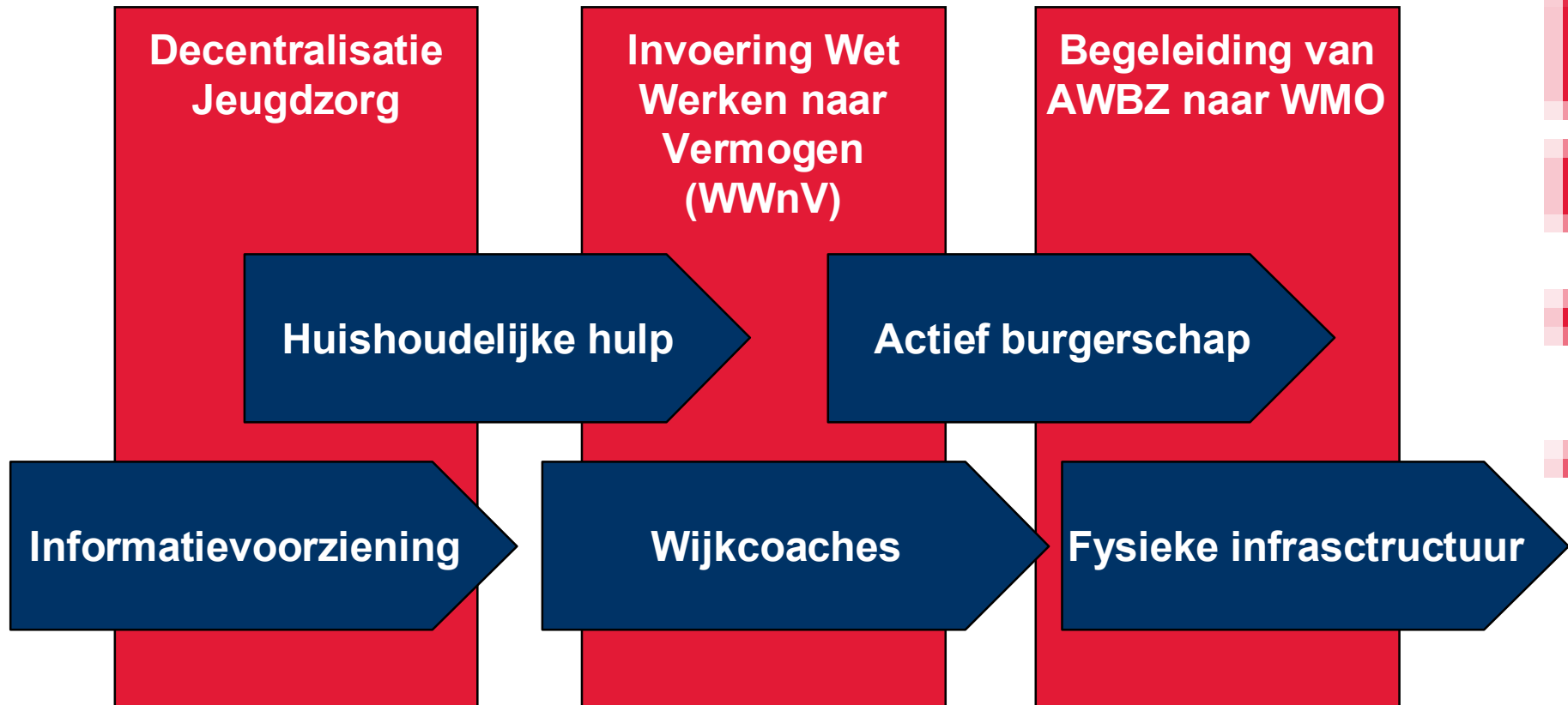

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

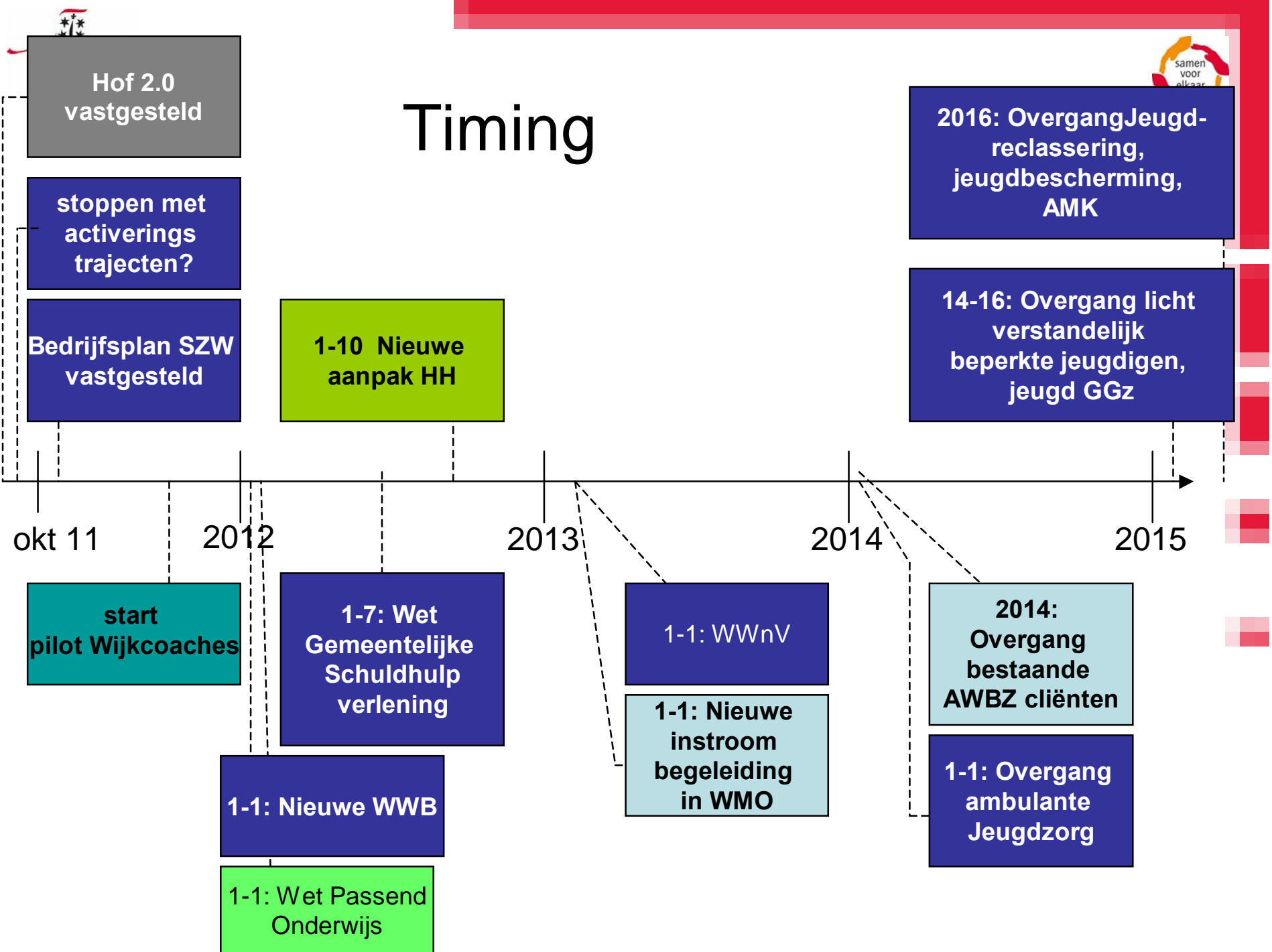

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

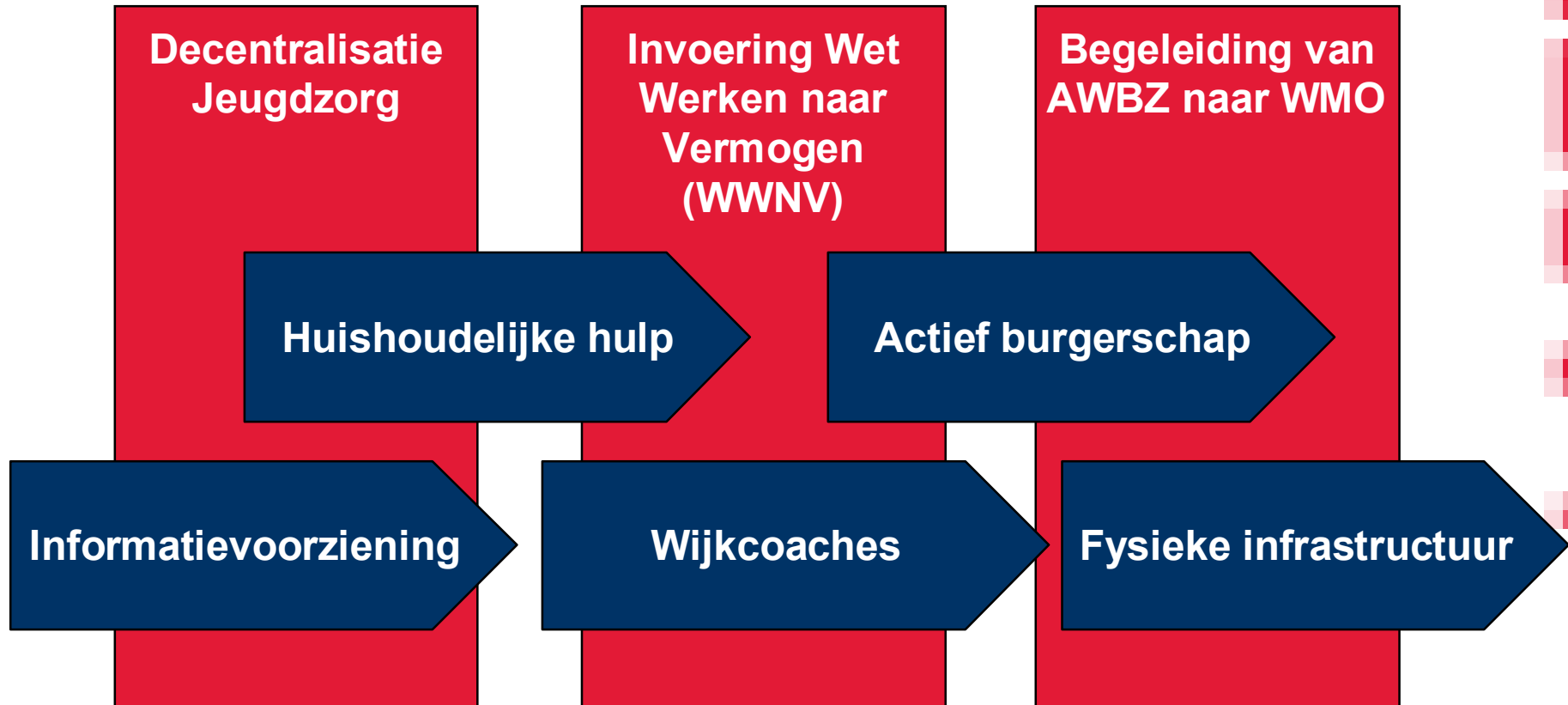
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

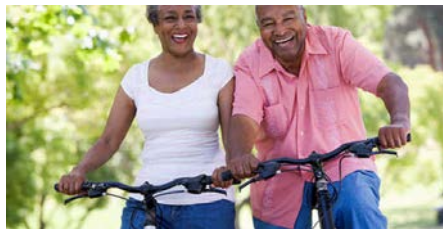
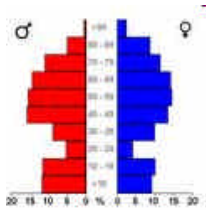
- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

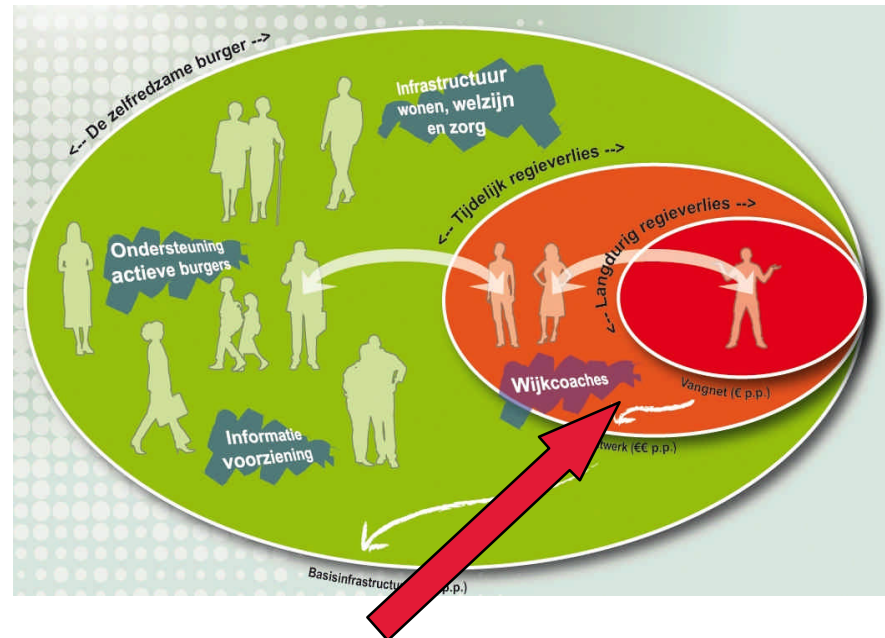
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

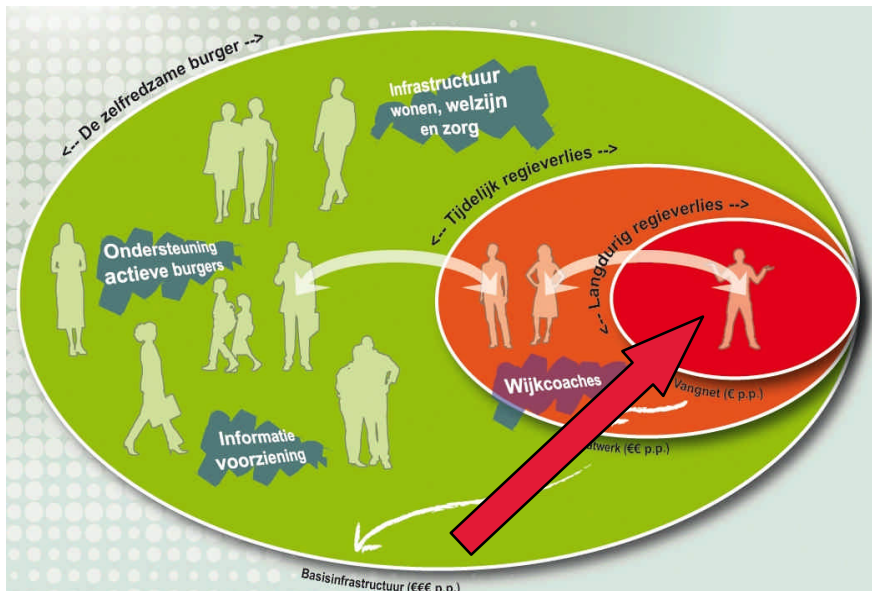
Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

Maslow

Permanent regieverlies

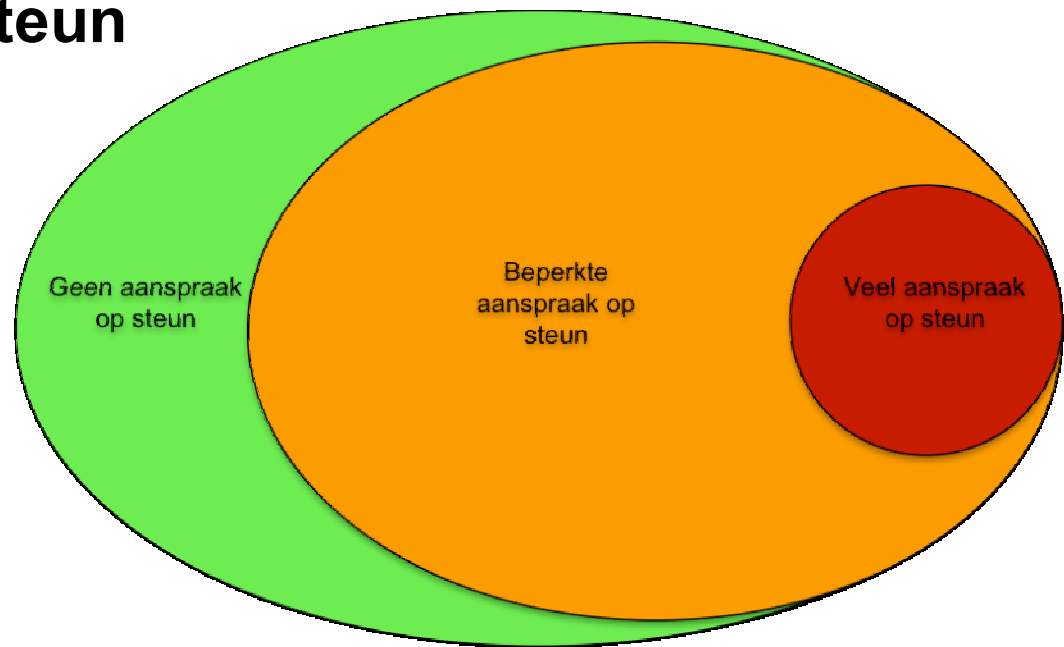
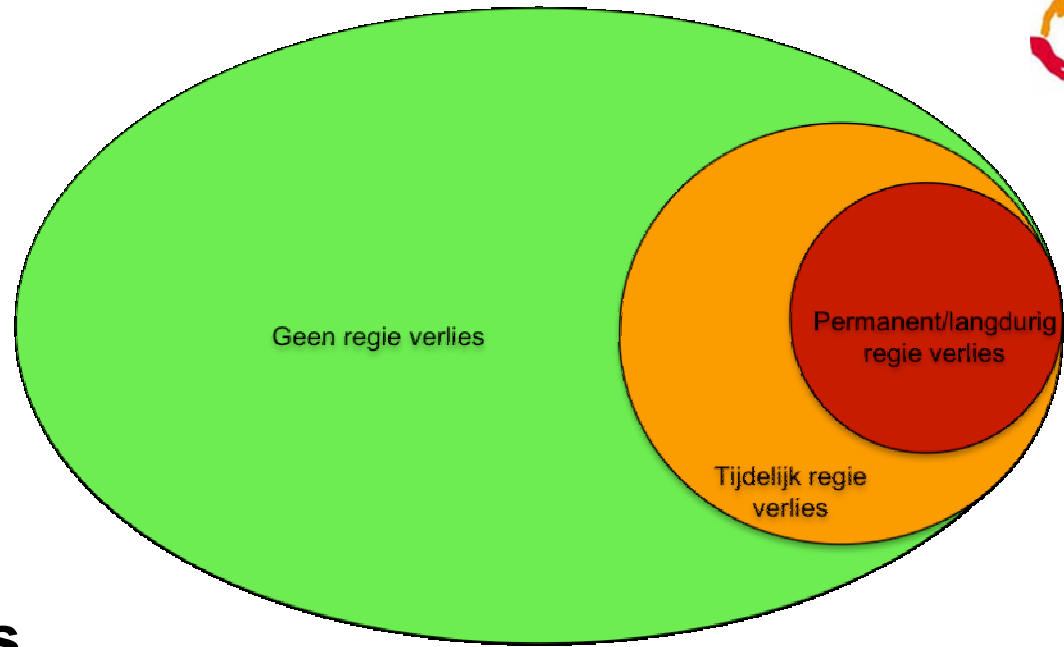

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

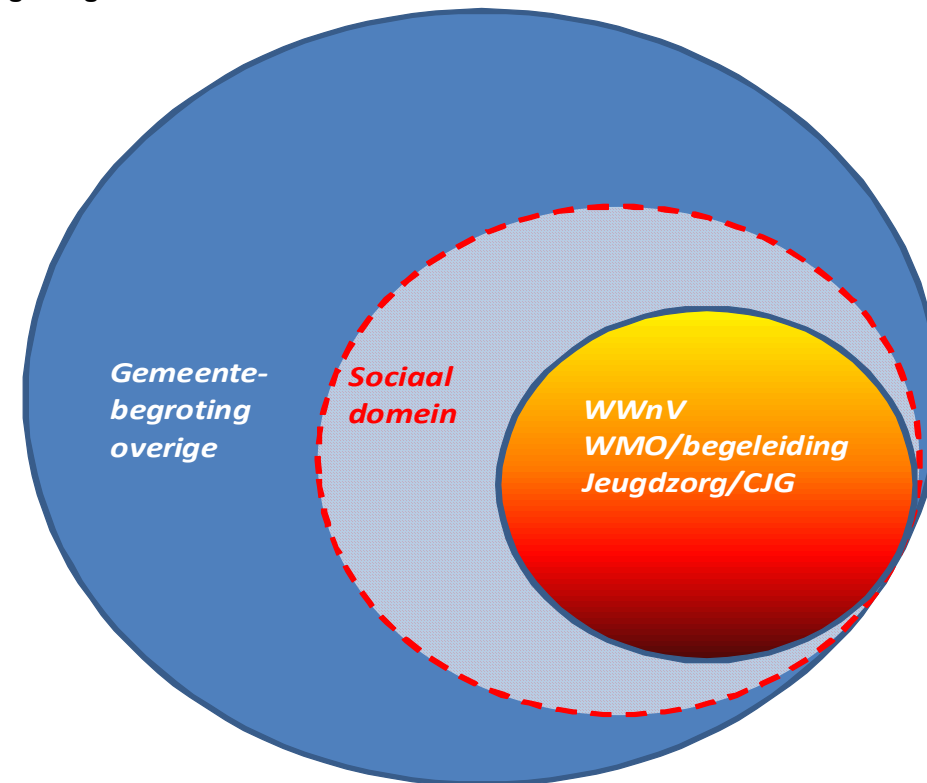
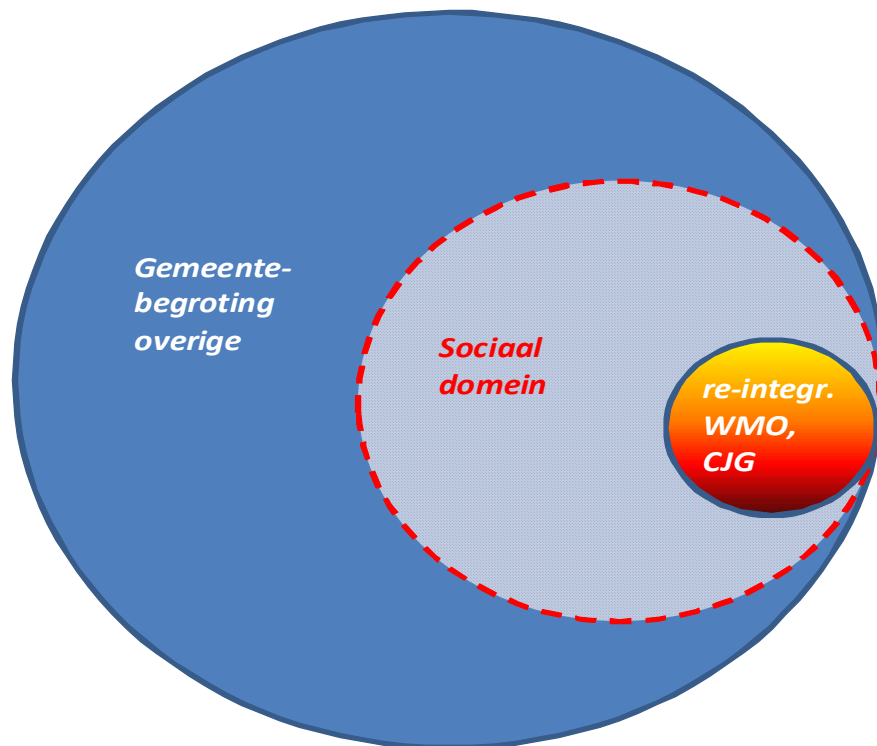
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

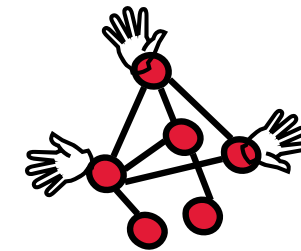
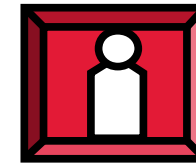

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

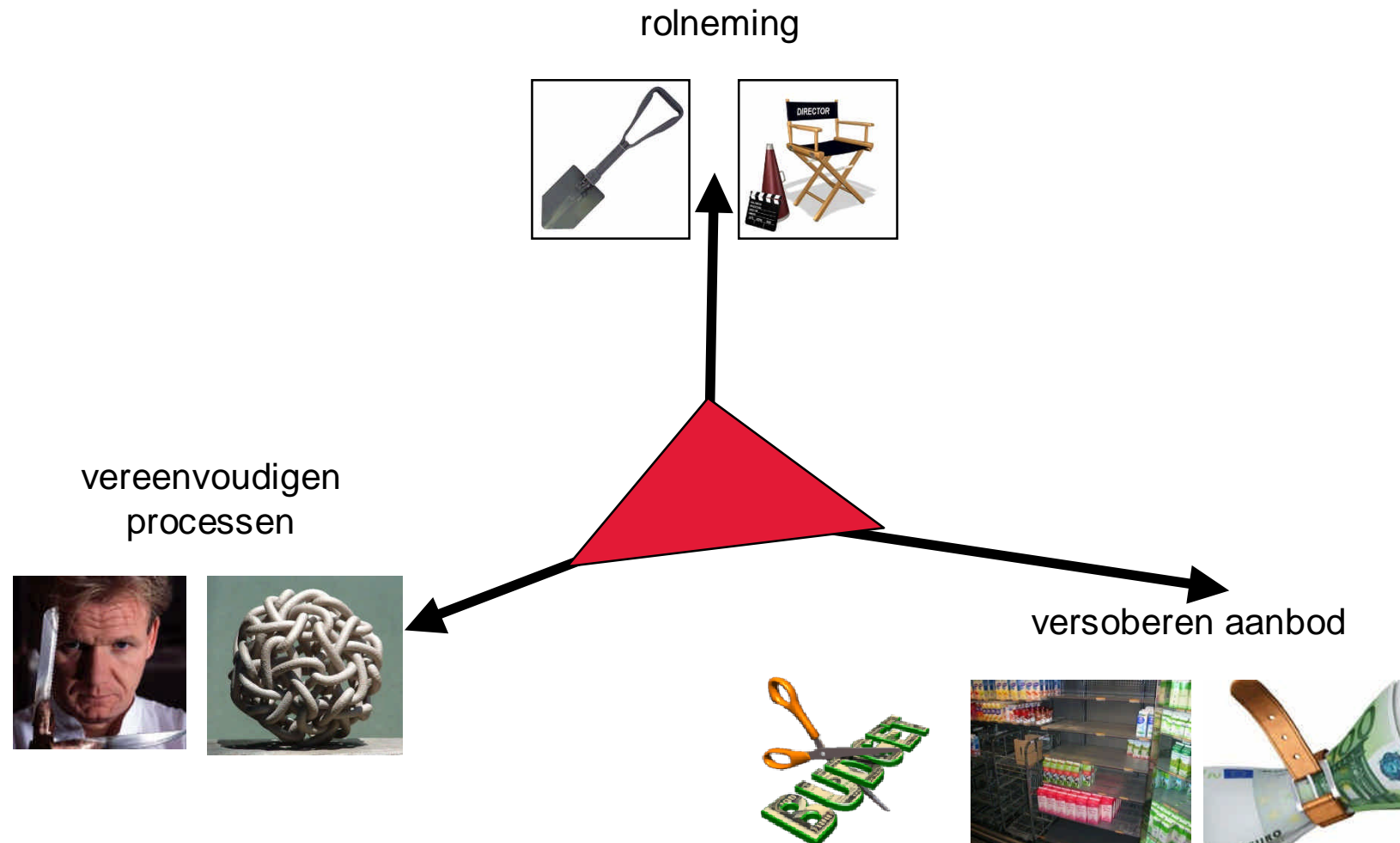
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

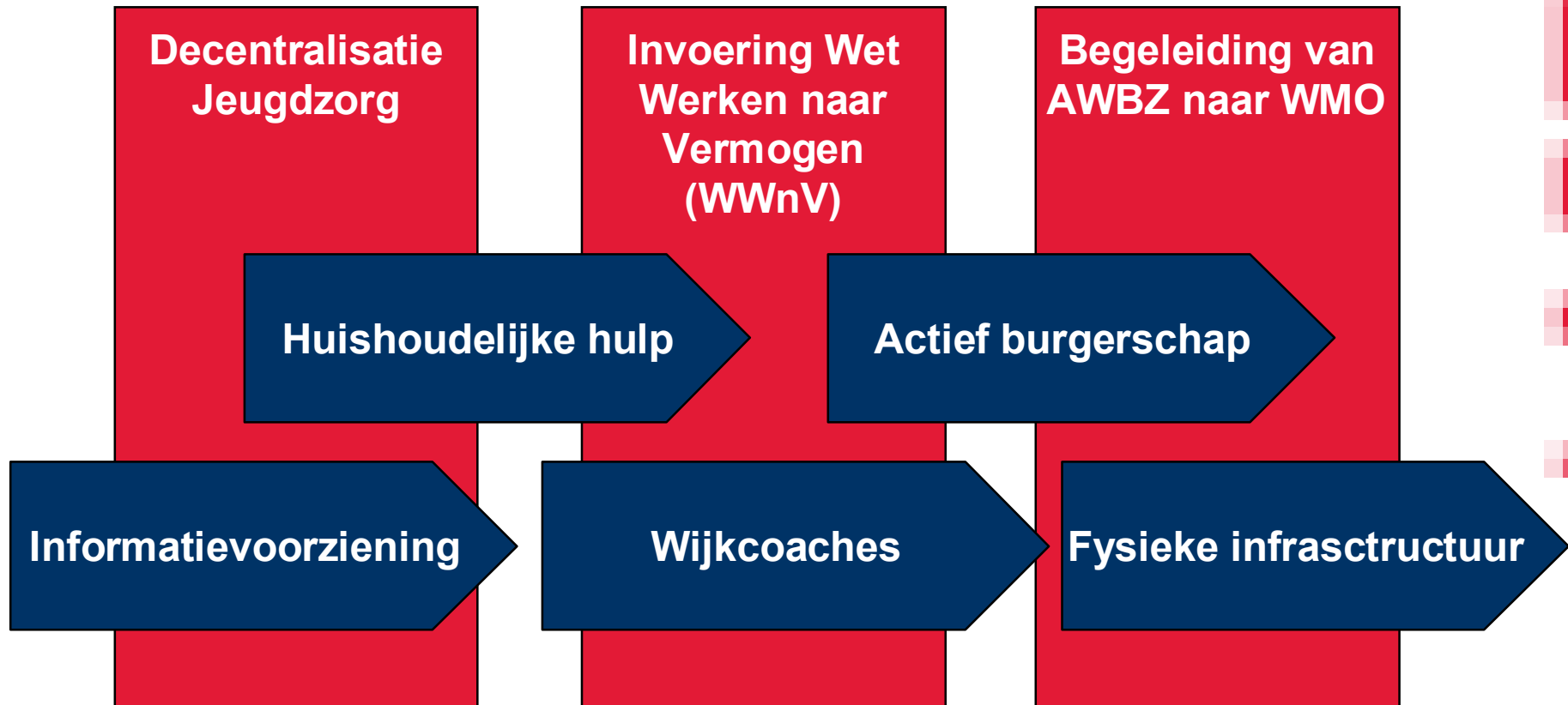
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

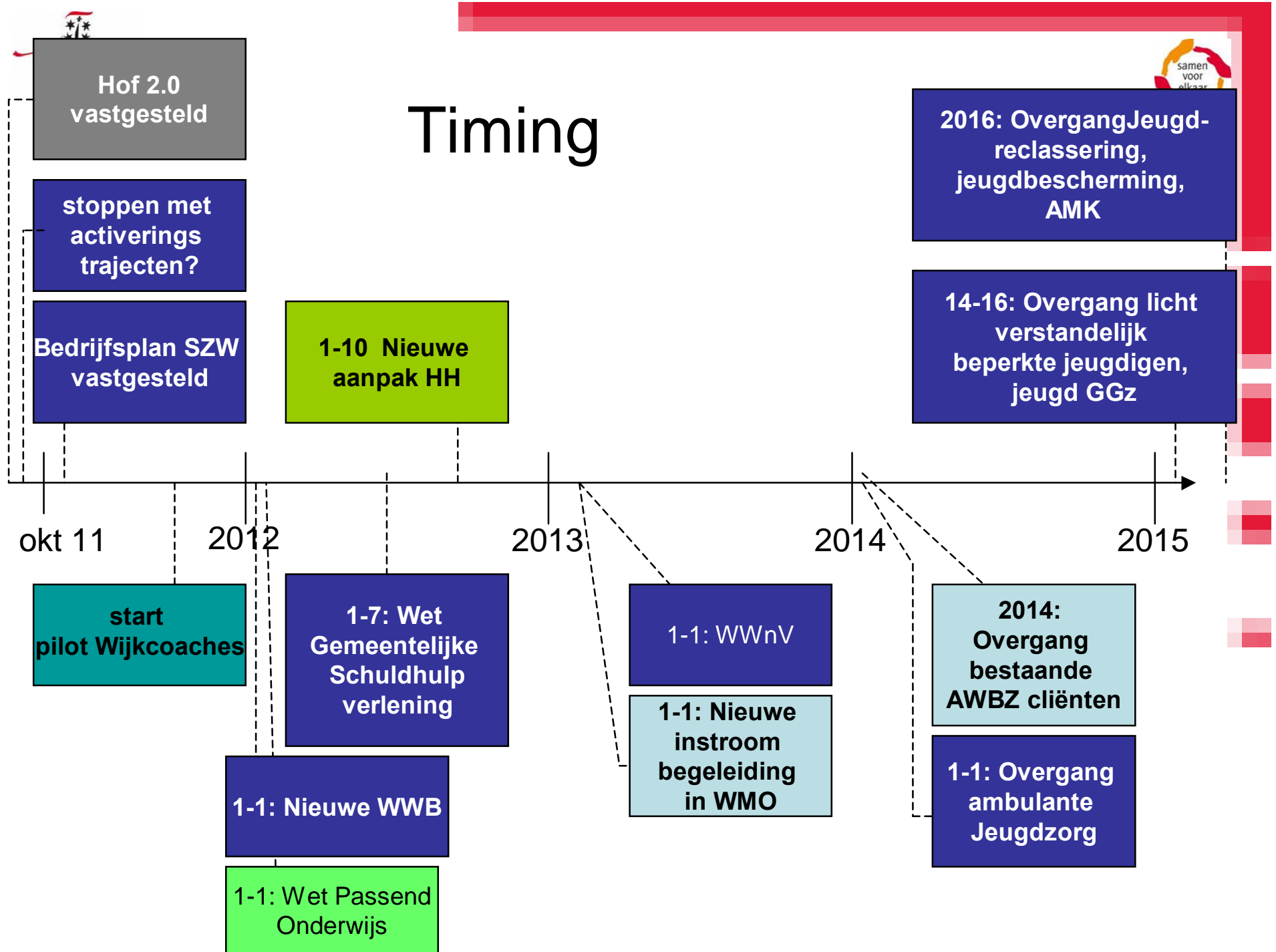
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

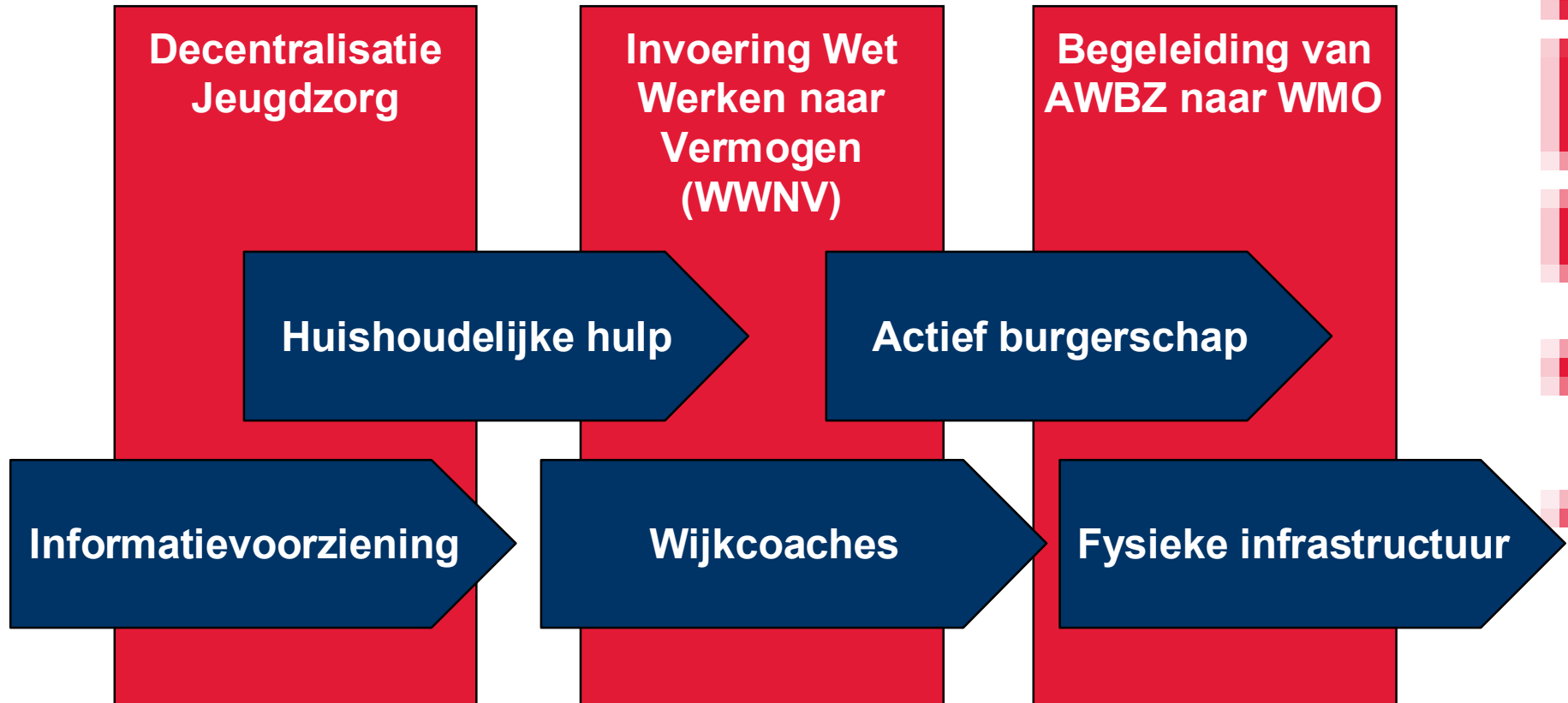
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

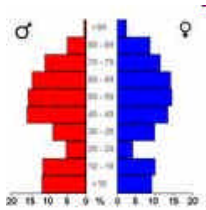

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

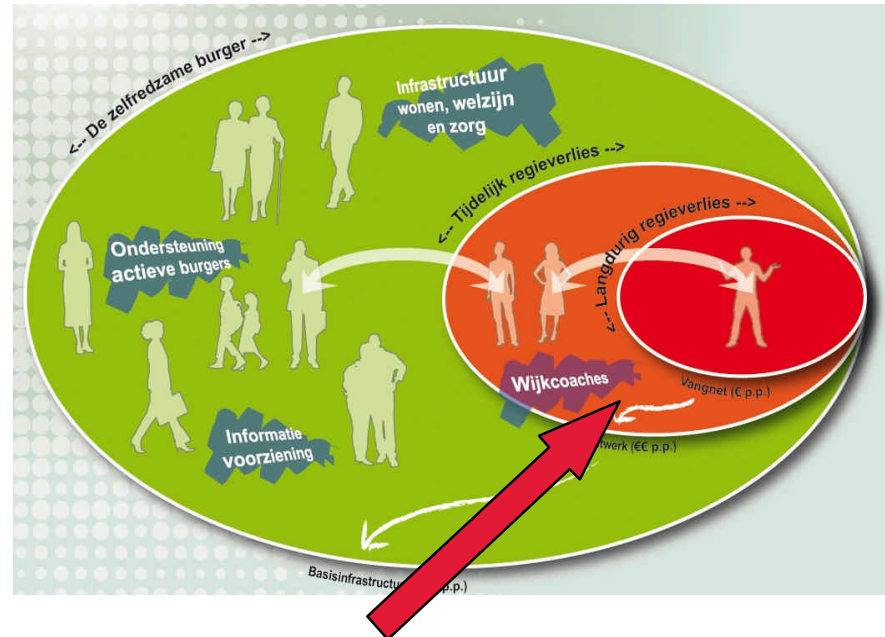
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

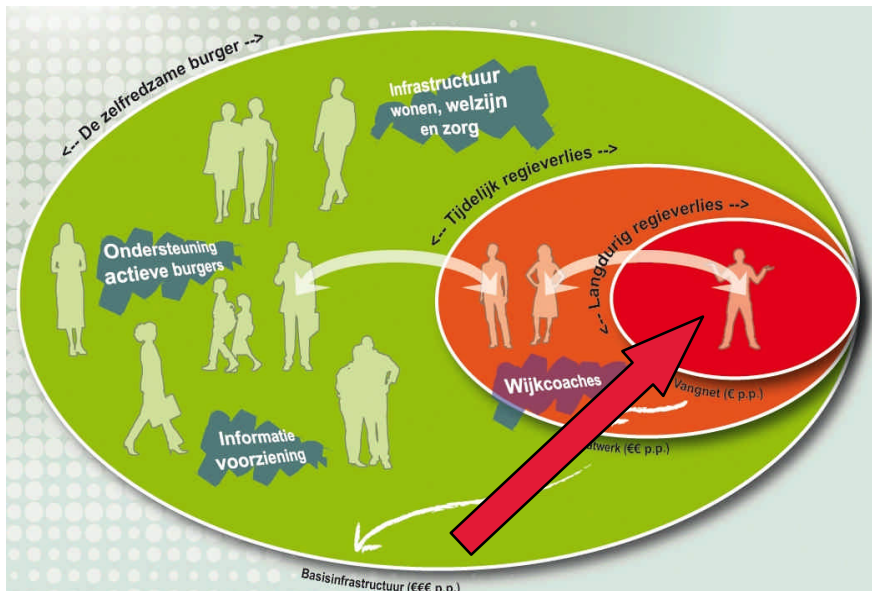
Maslow

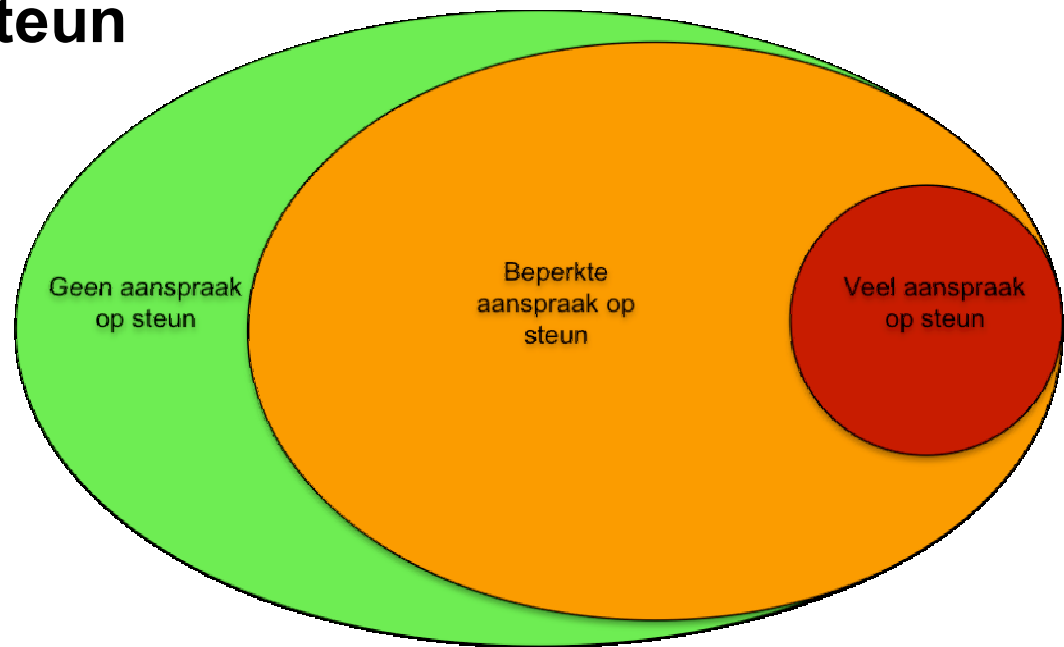
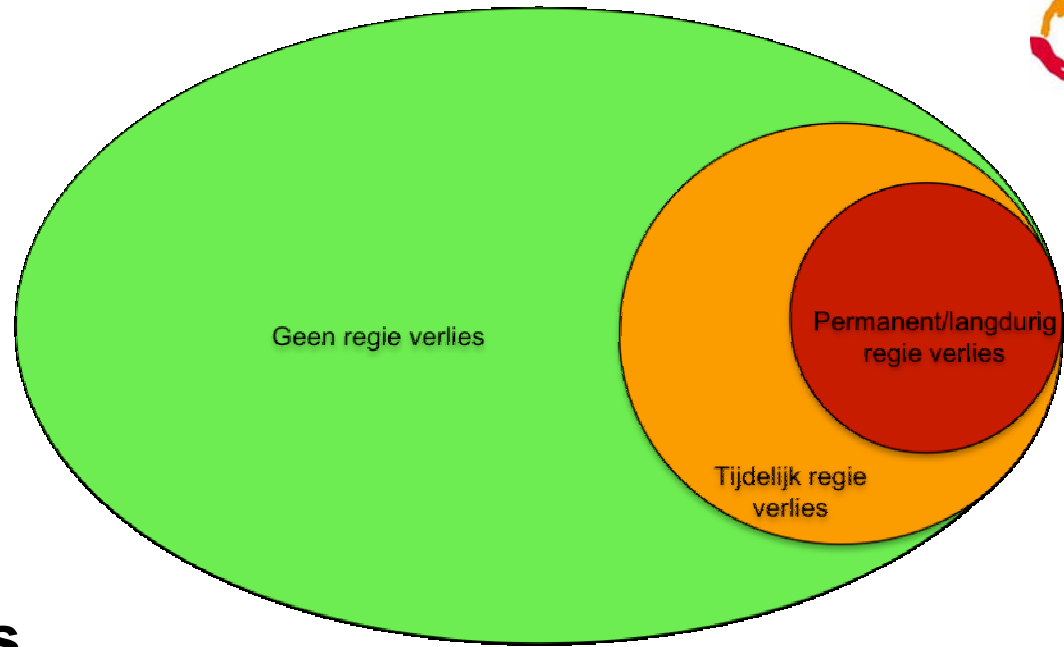
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

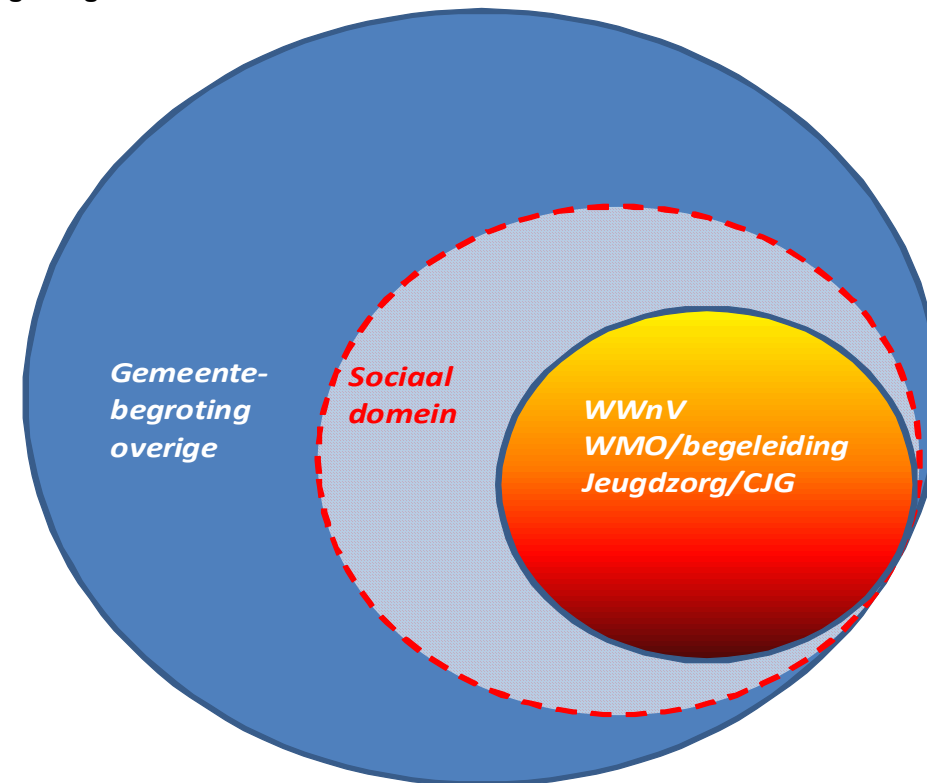
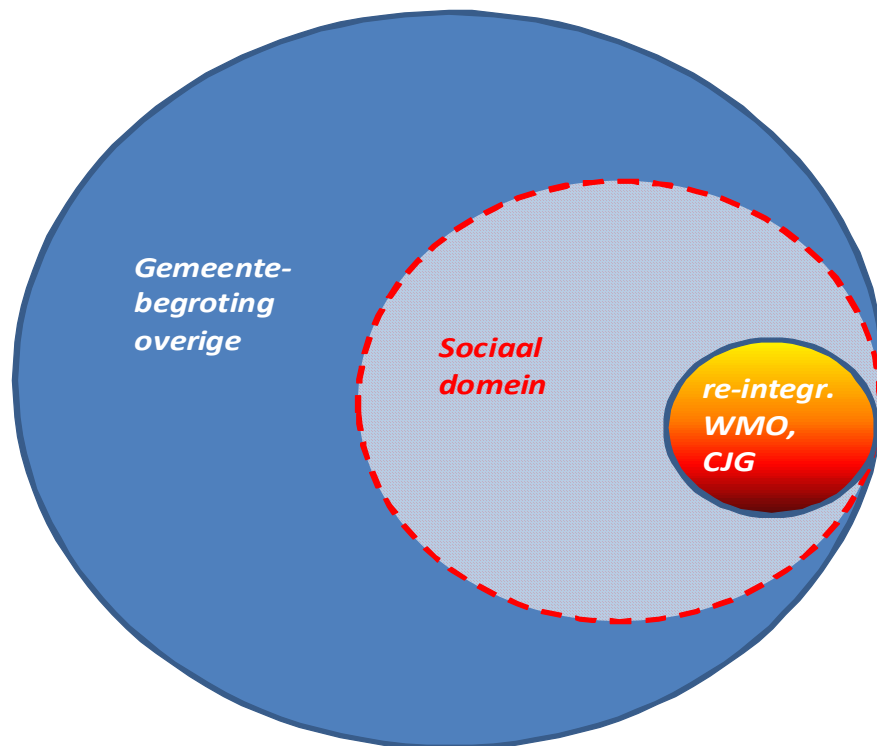

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

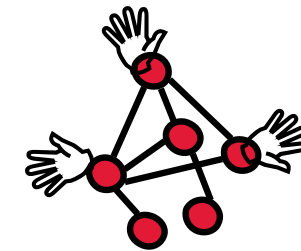
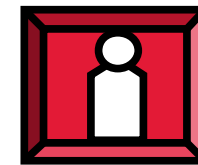

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

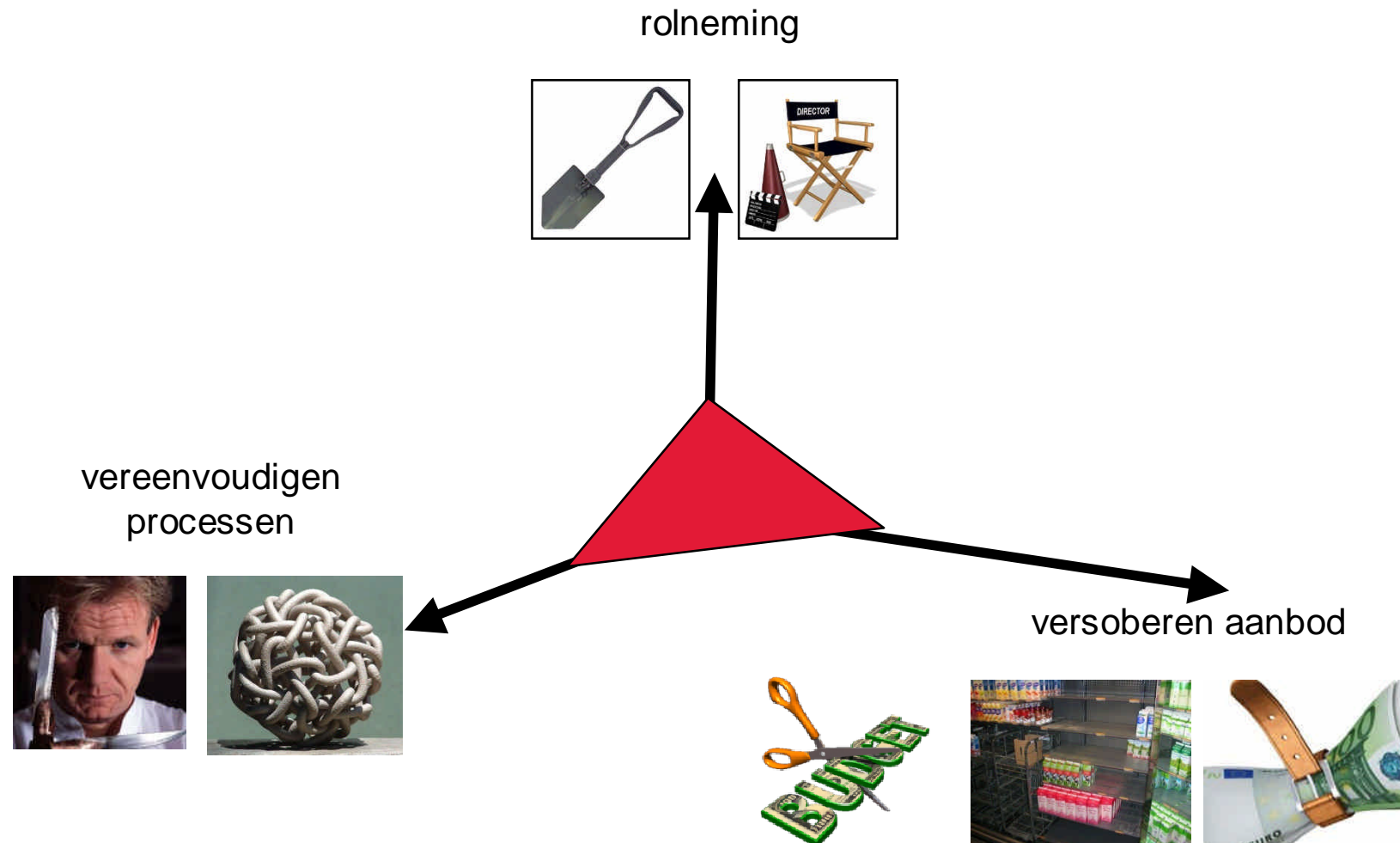
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

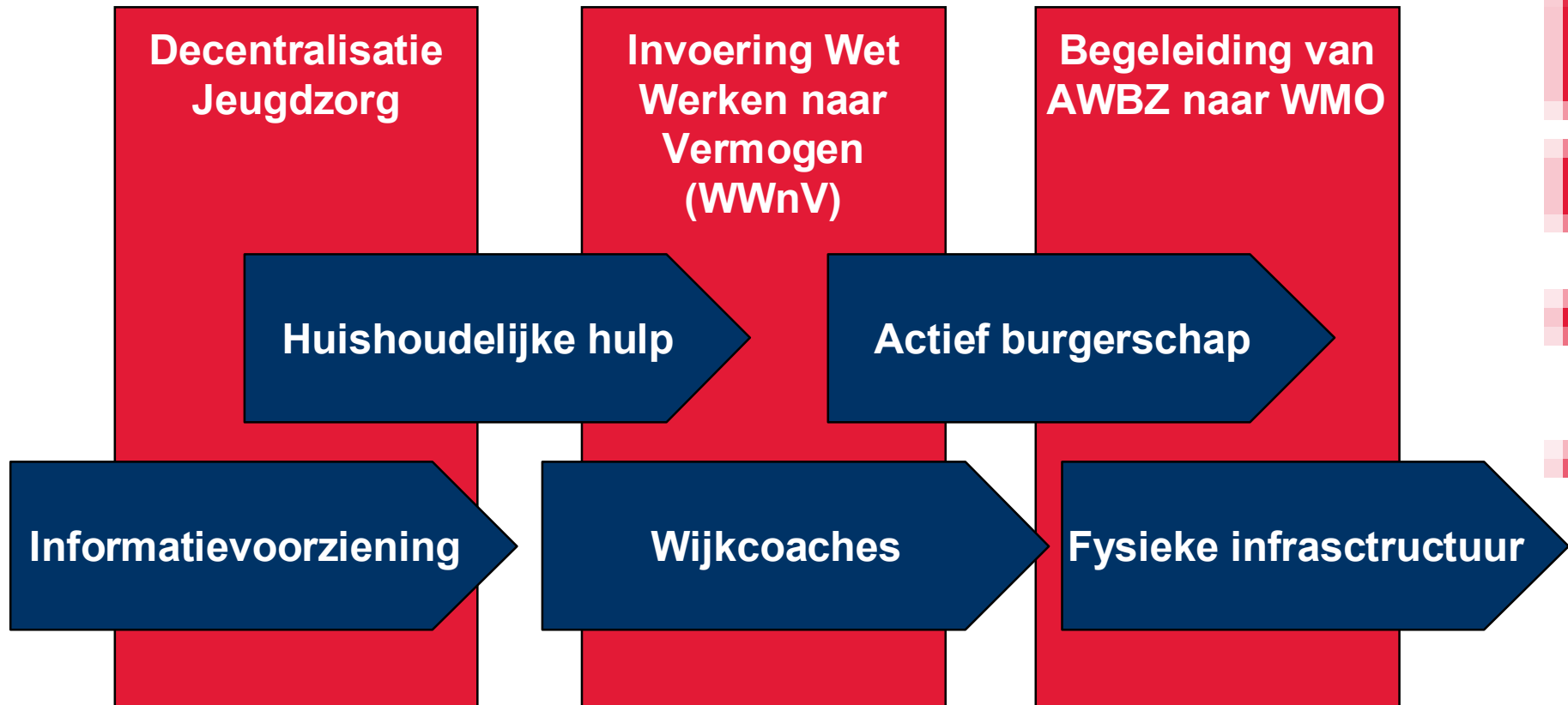

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

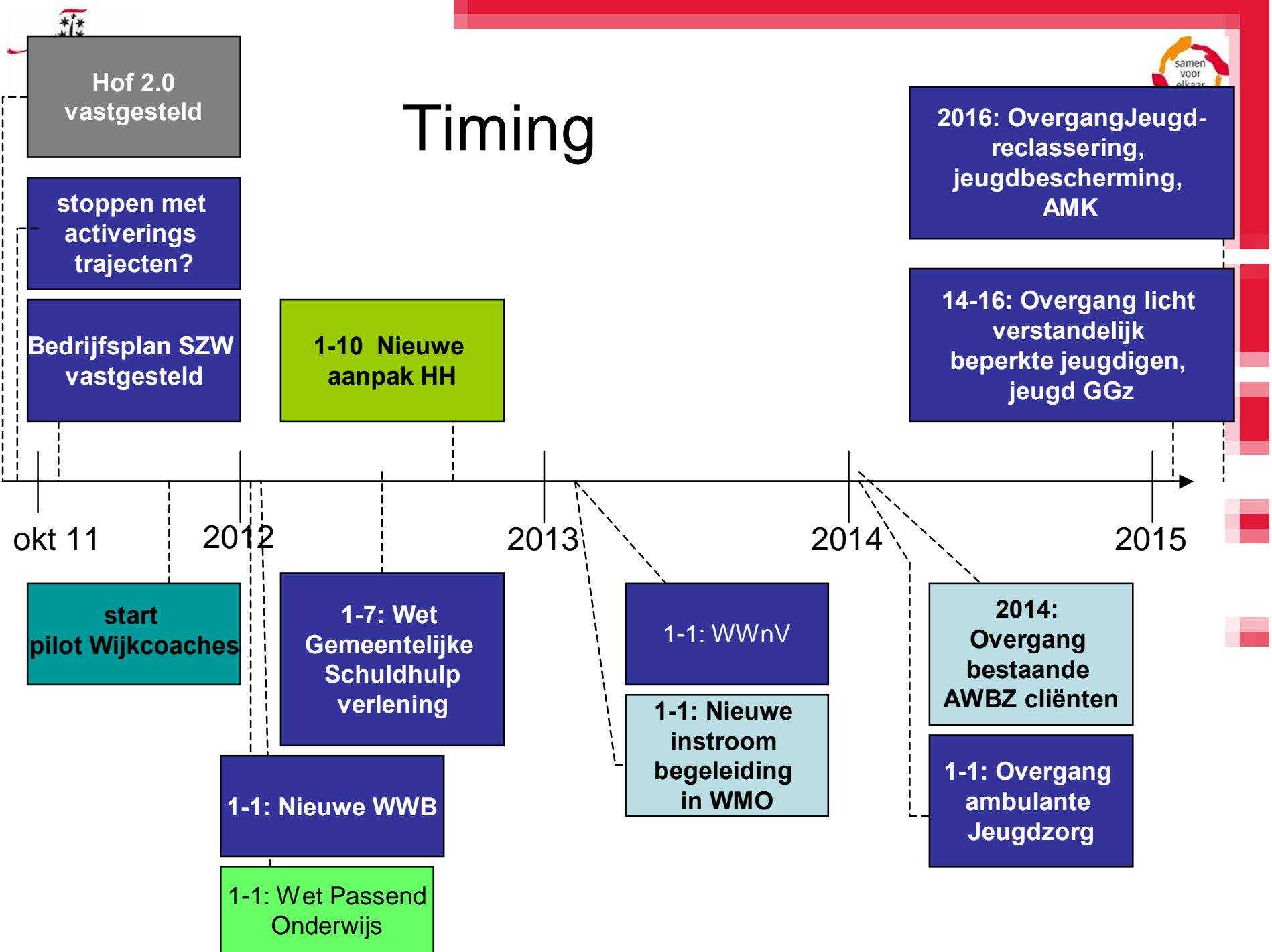
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

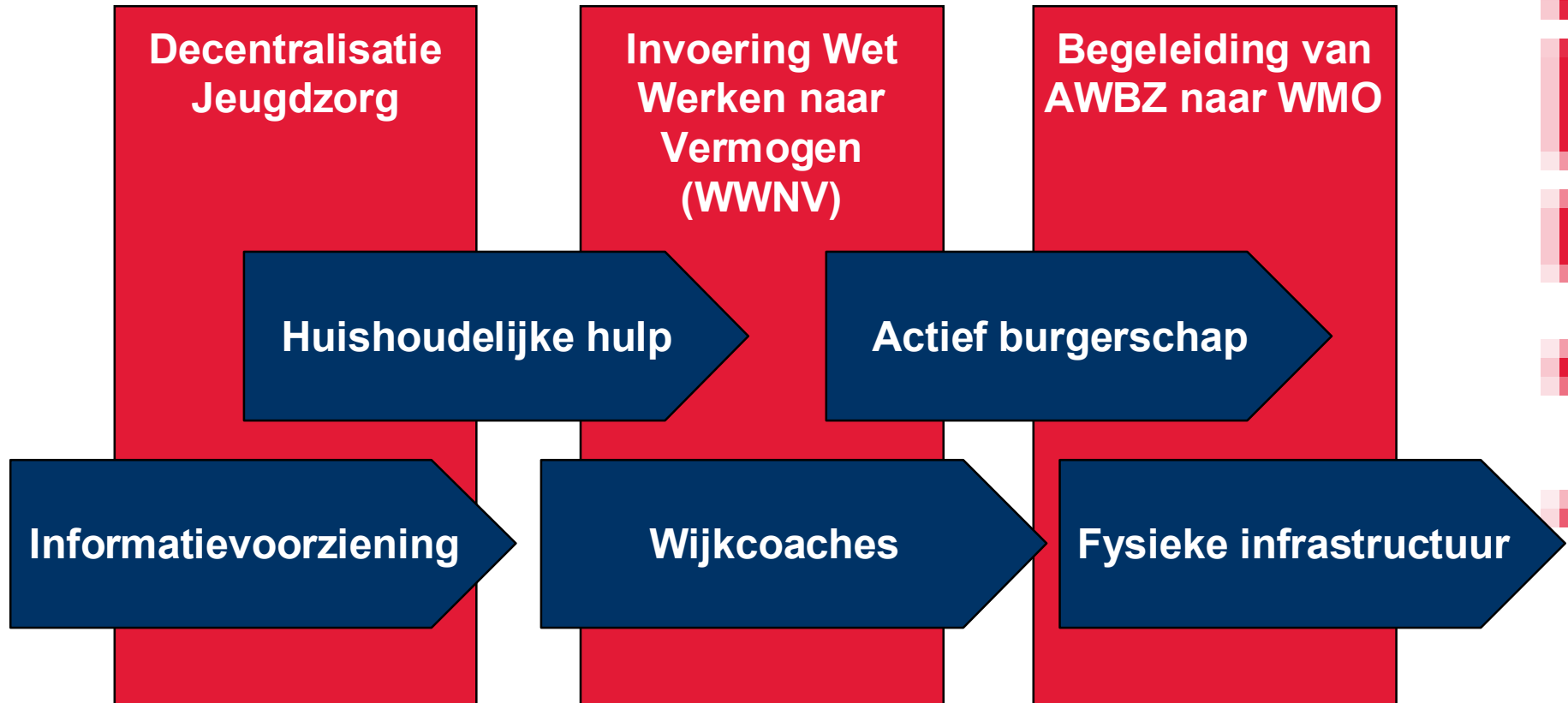
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

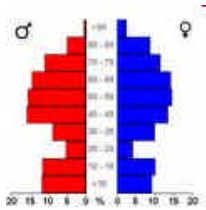
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

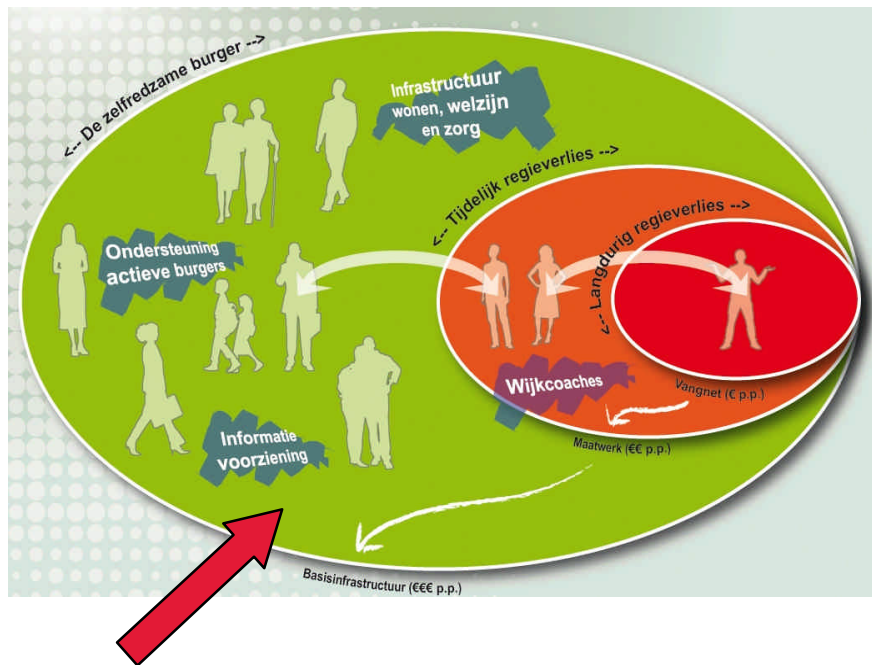
Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

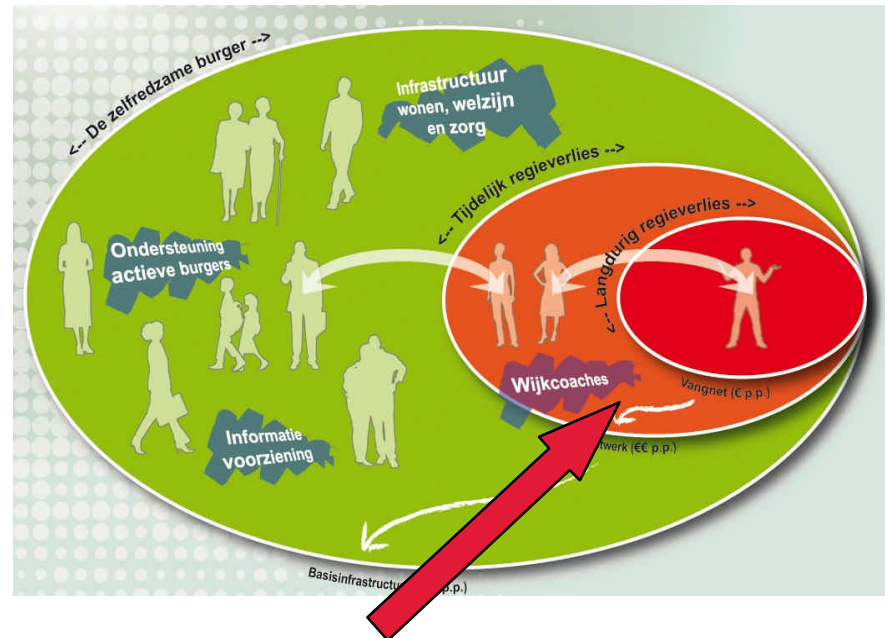
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

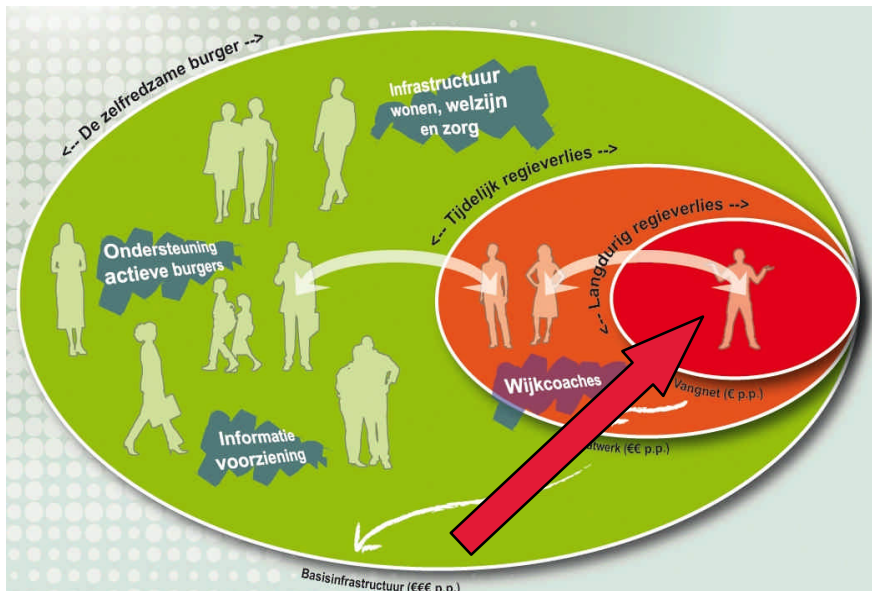
Maslow

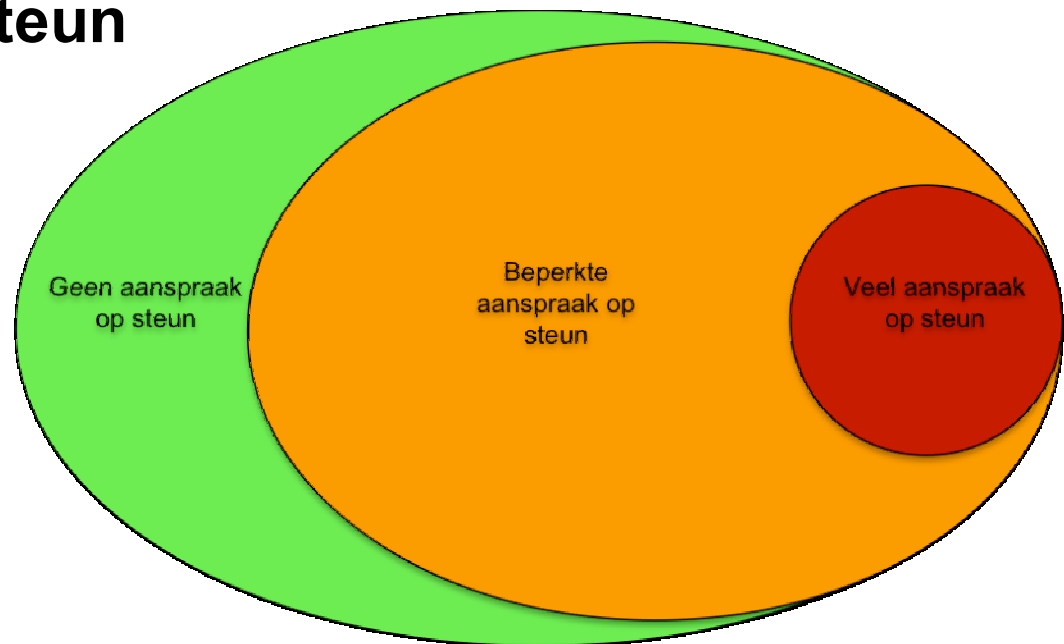
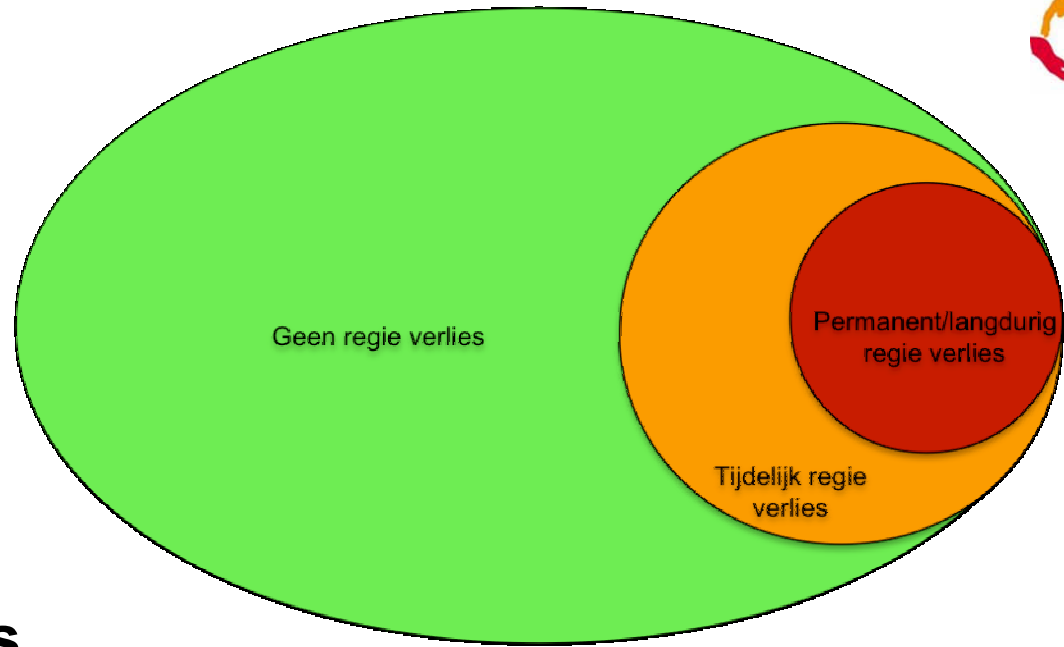
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

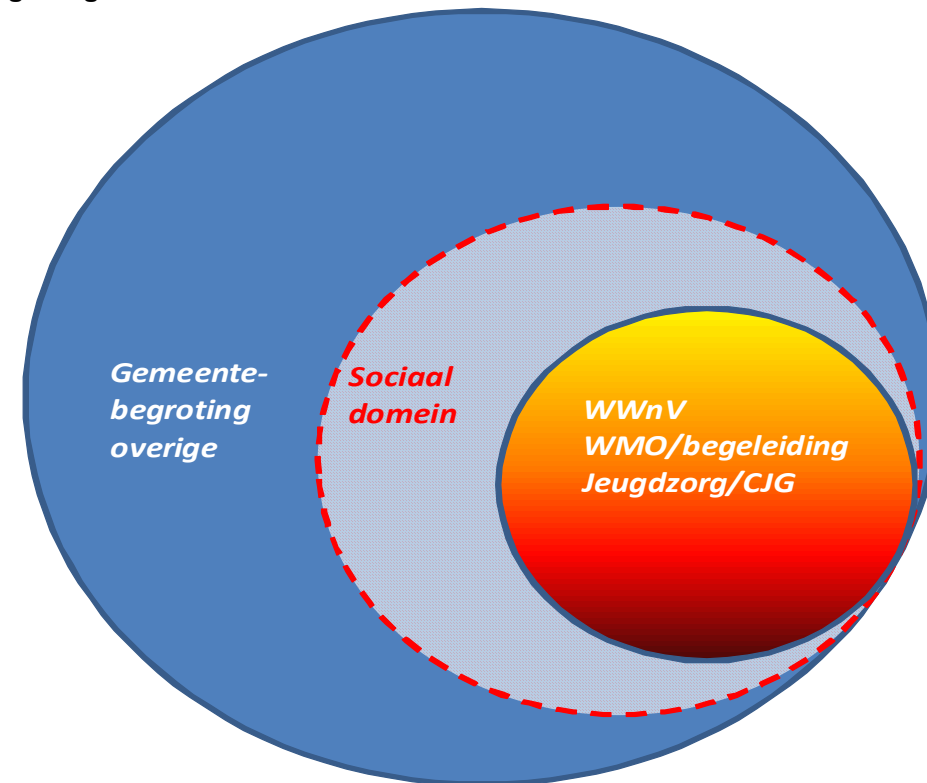
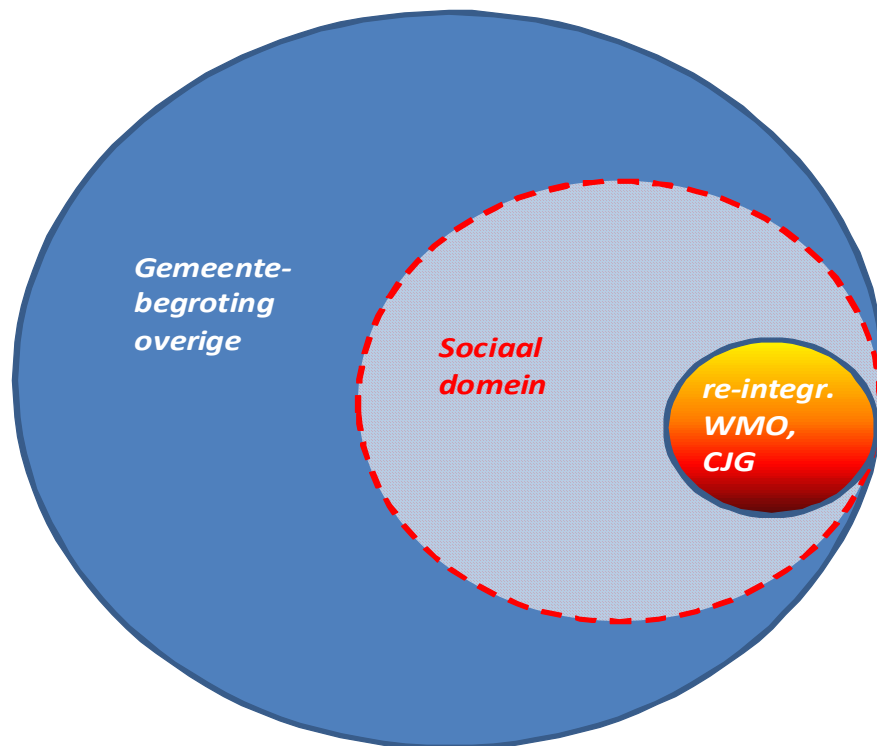
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

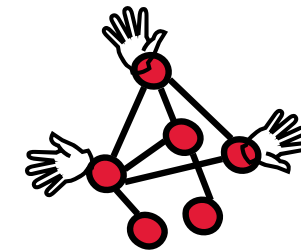
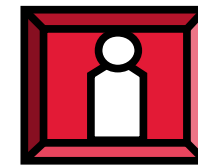

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

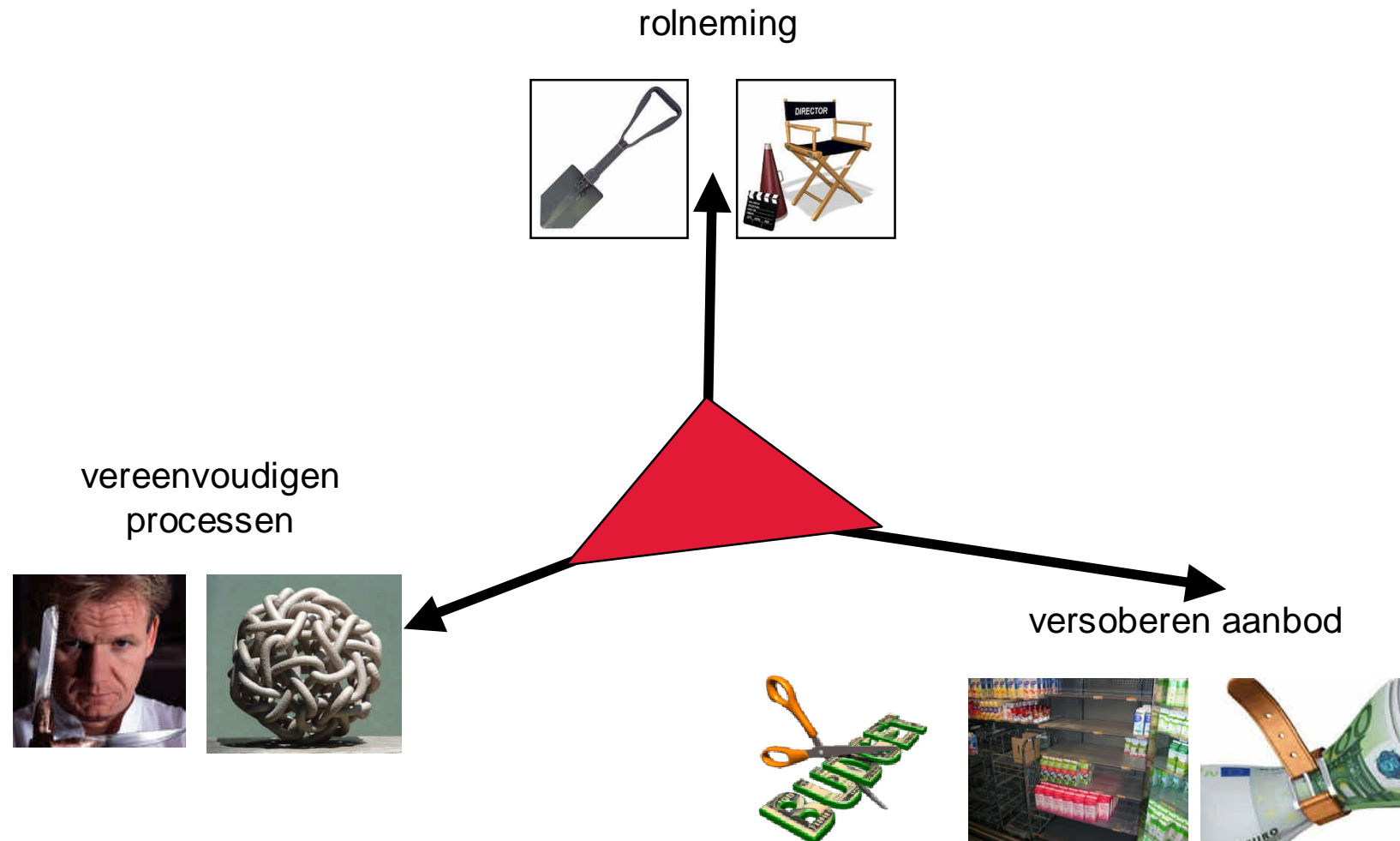
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

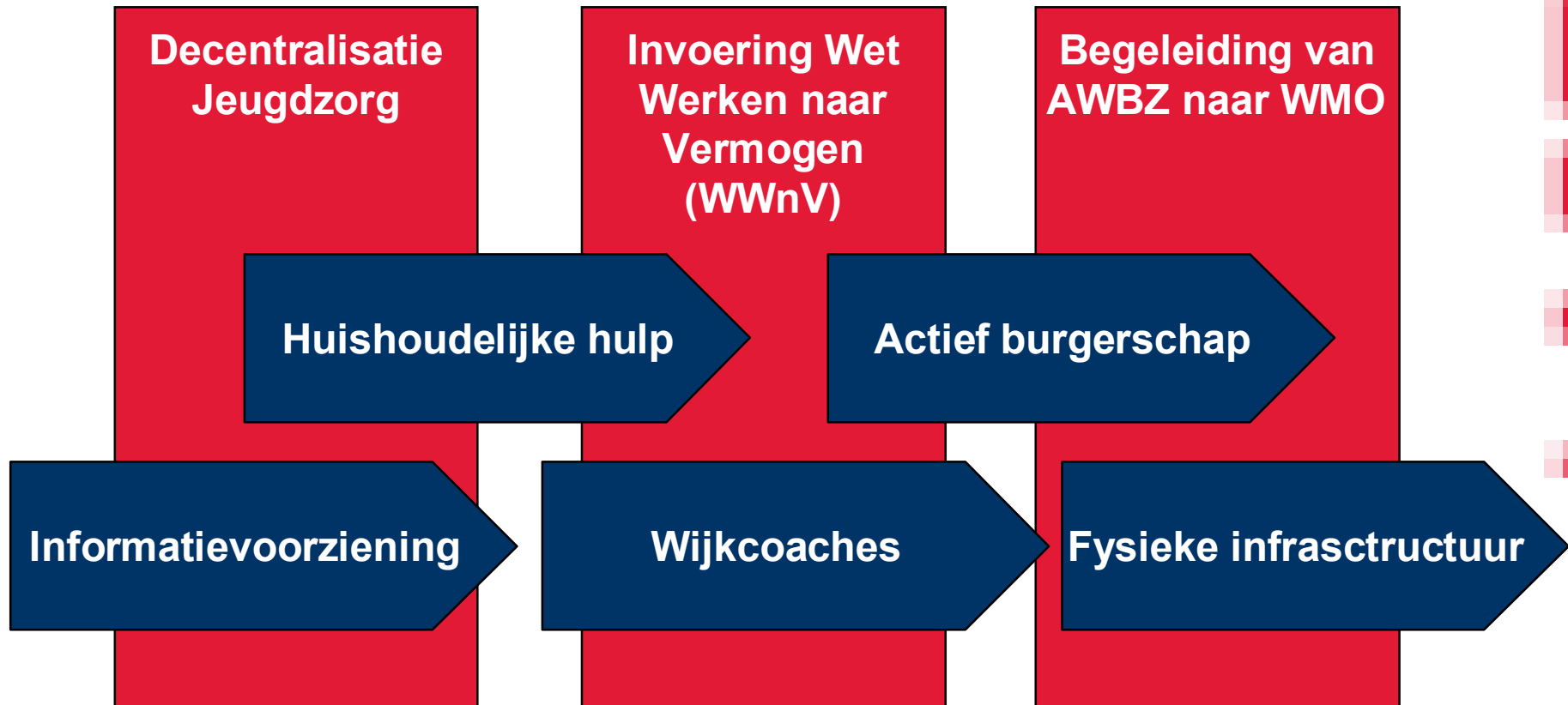

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

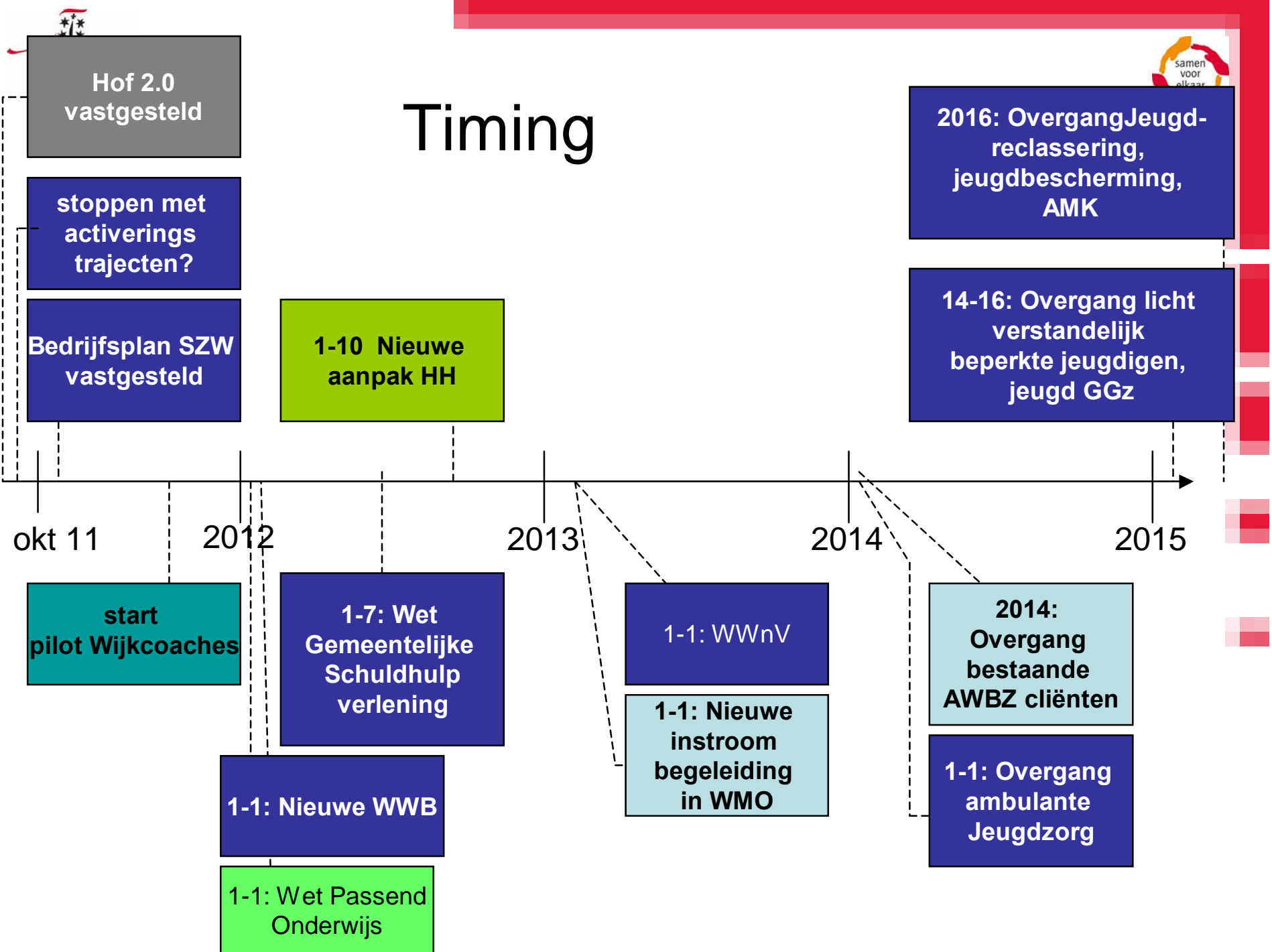

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

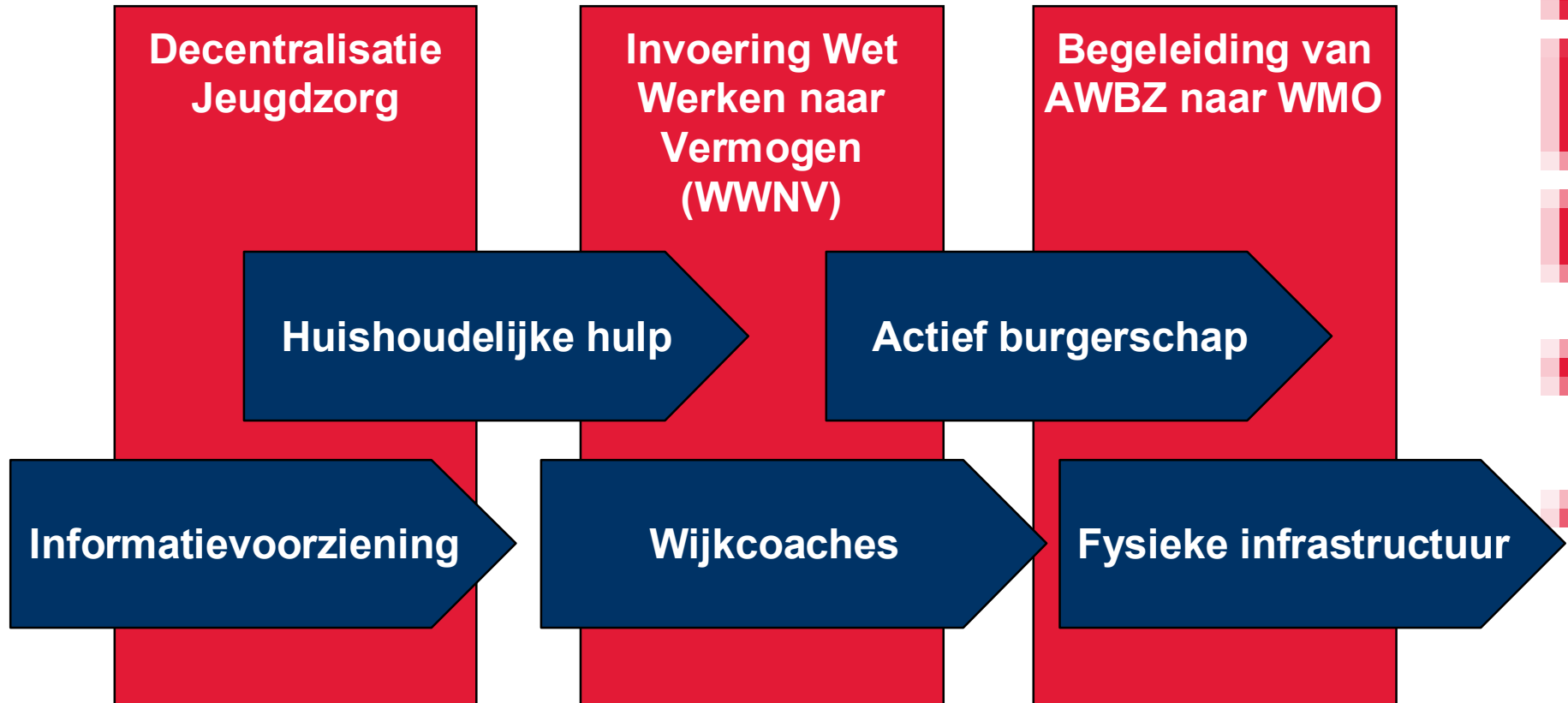
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

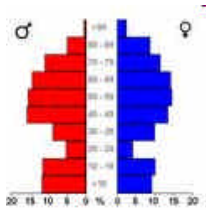
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

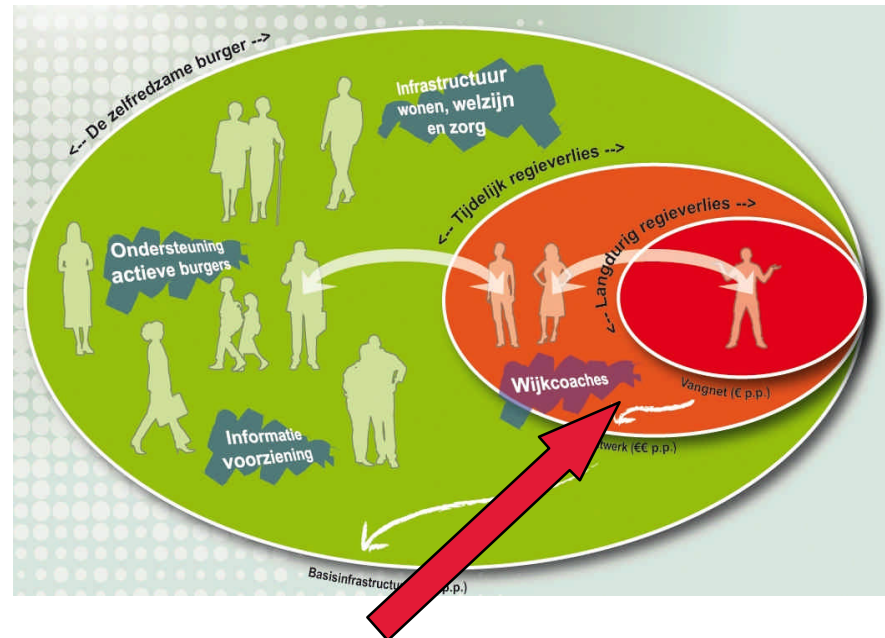
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

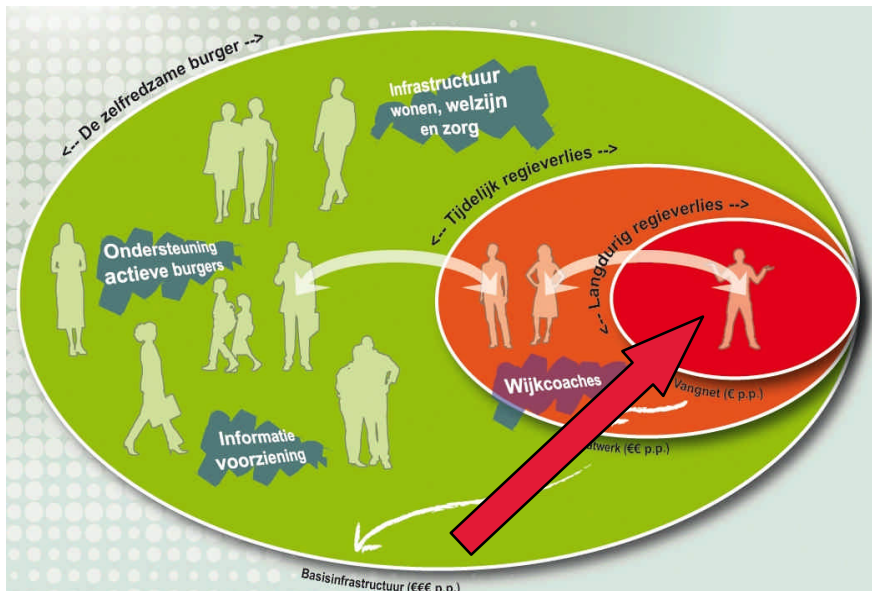
Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

Maslow

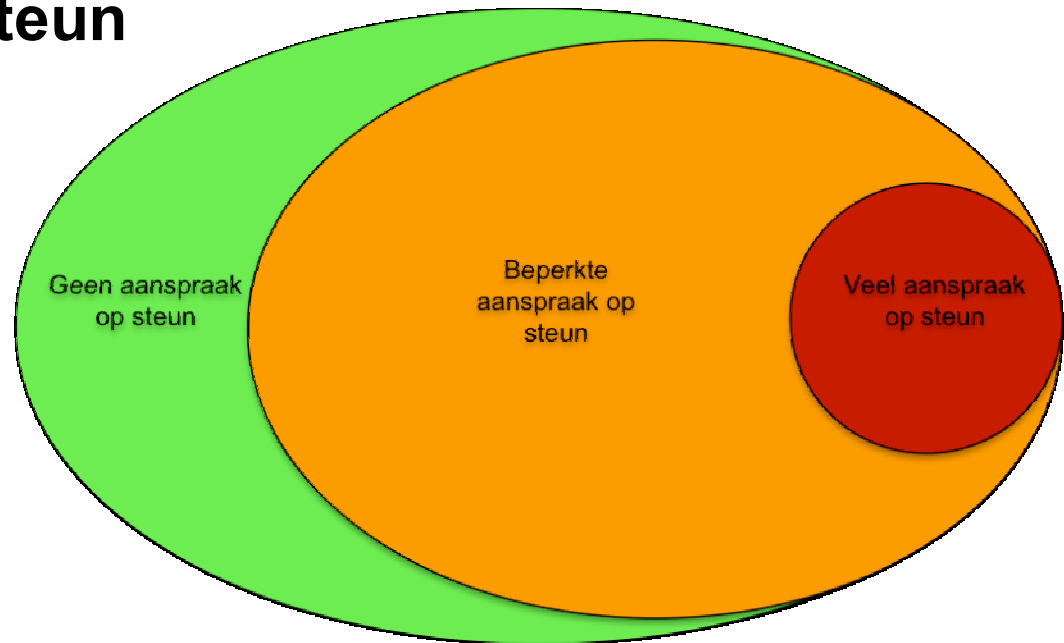
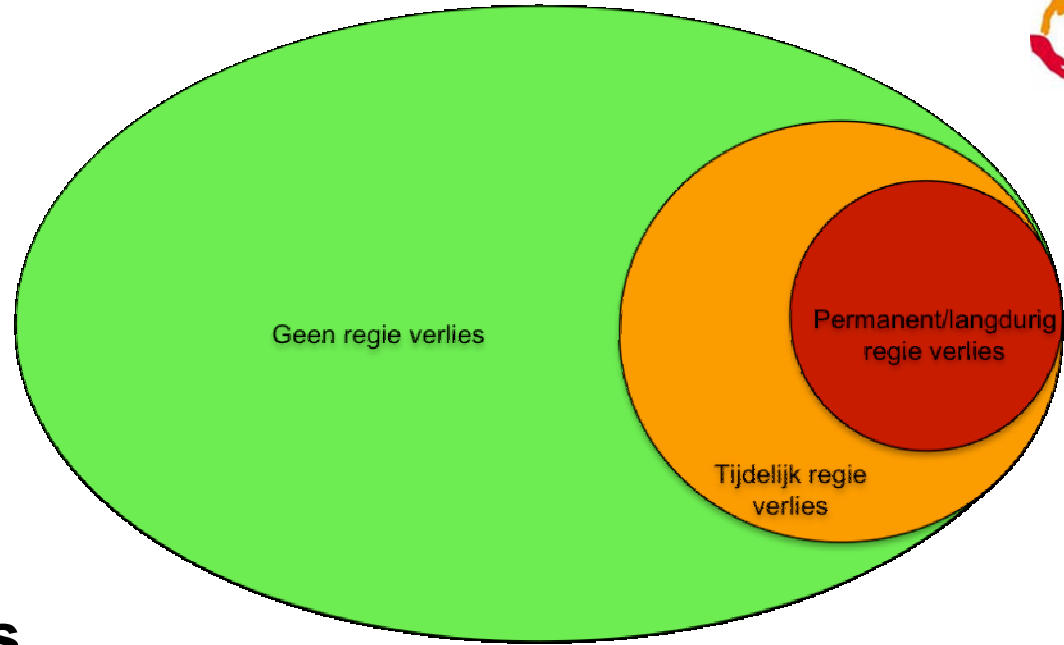
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

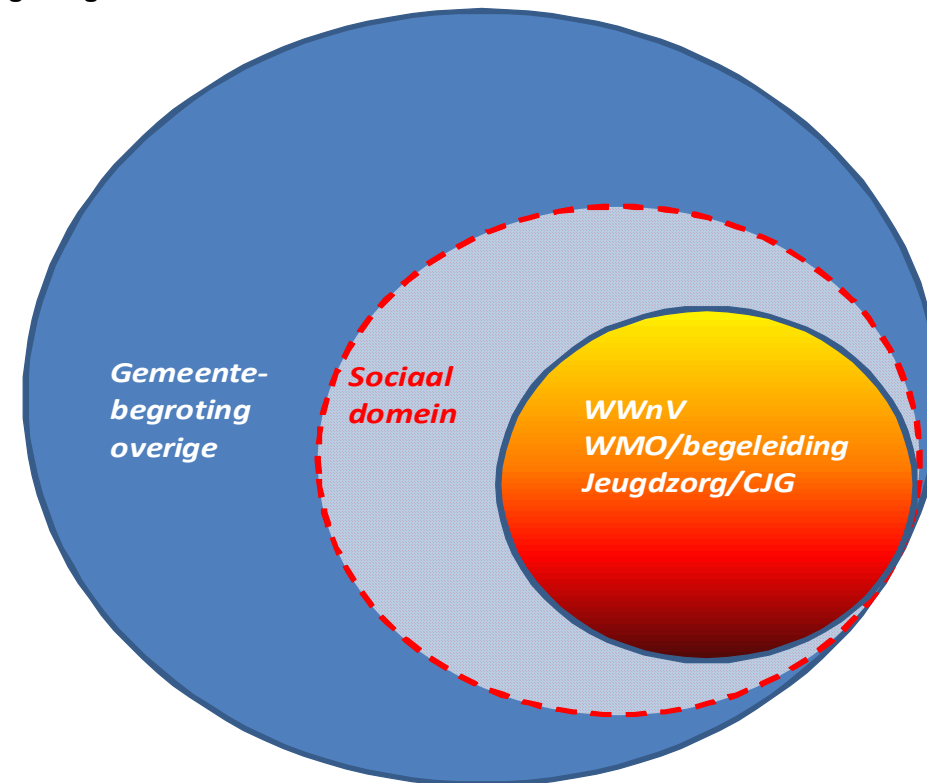
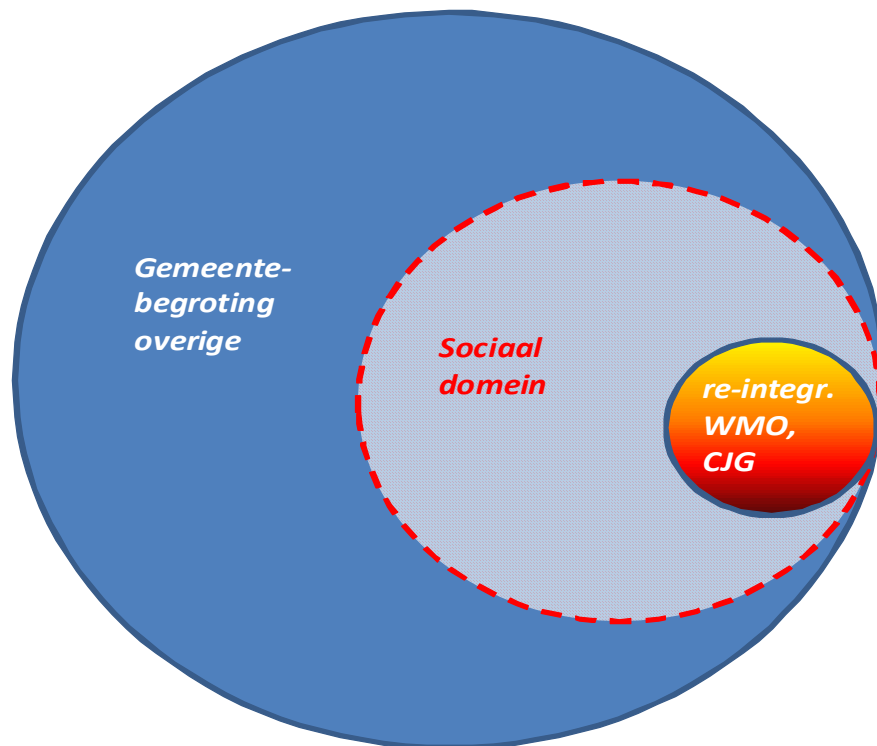
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

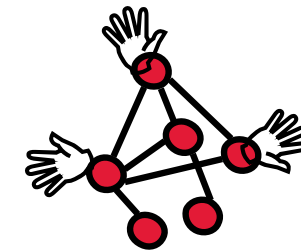
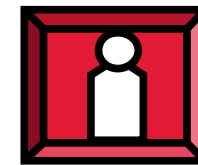

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

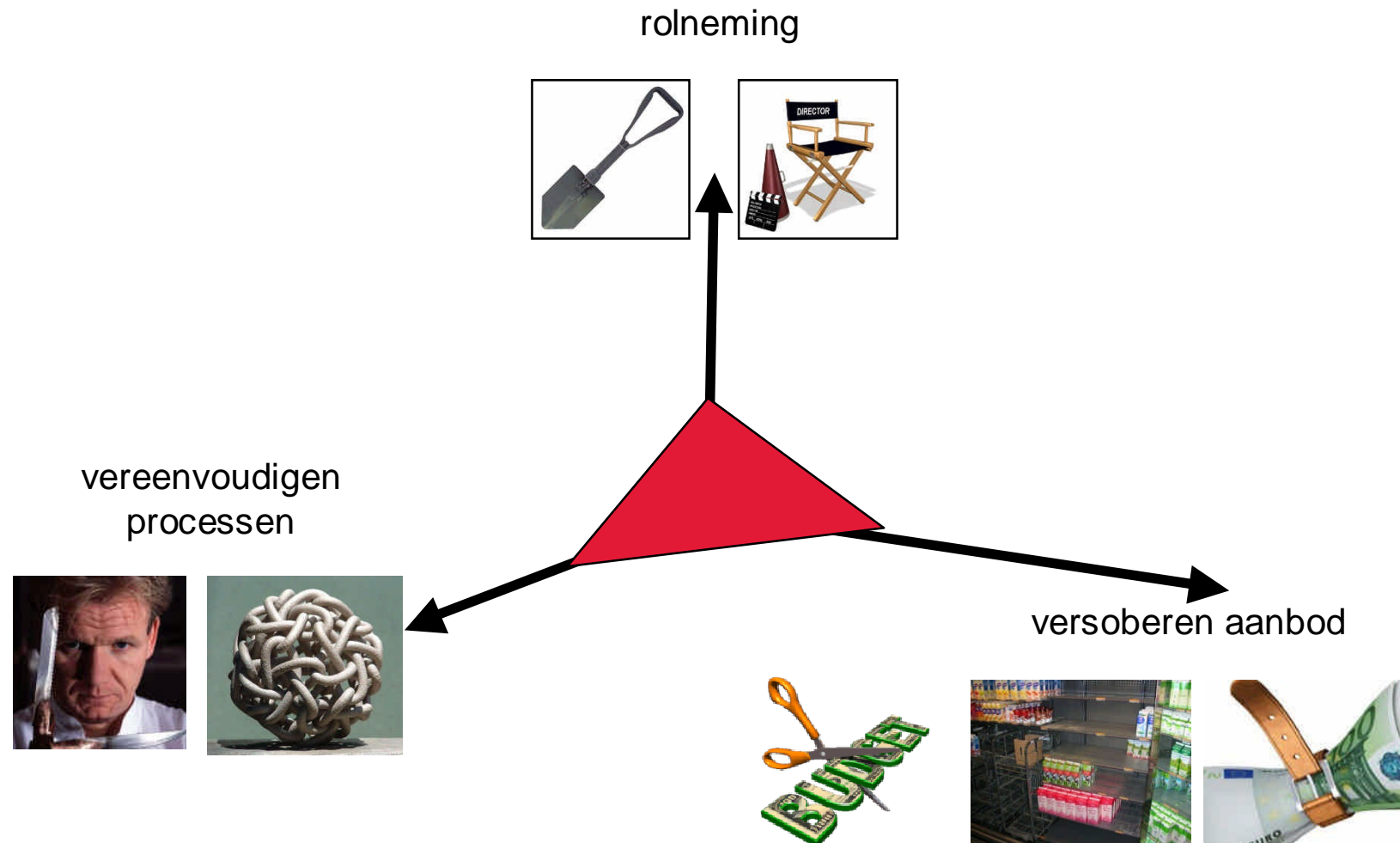
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

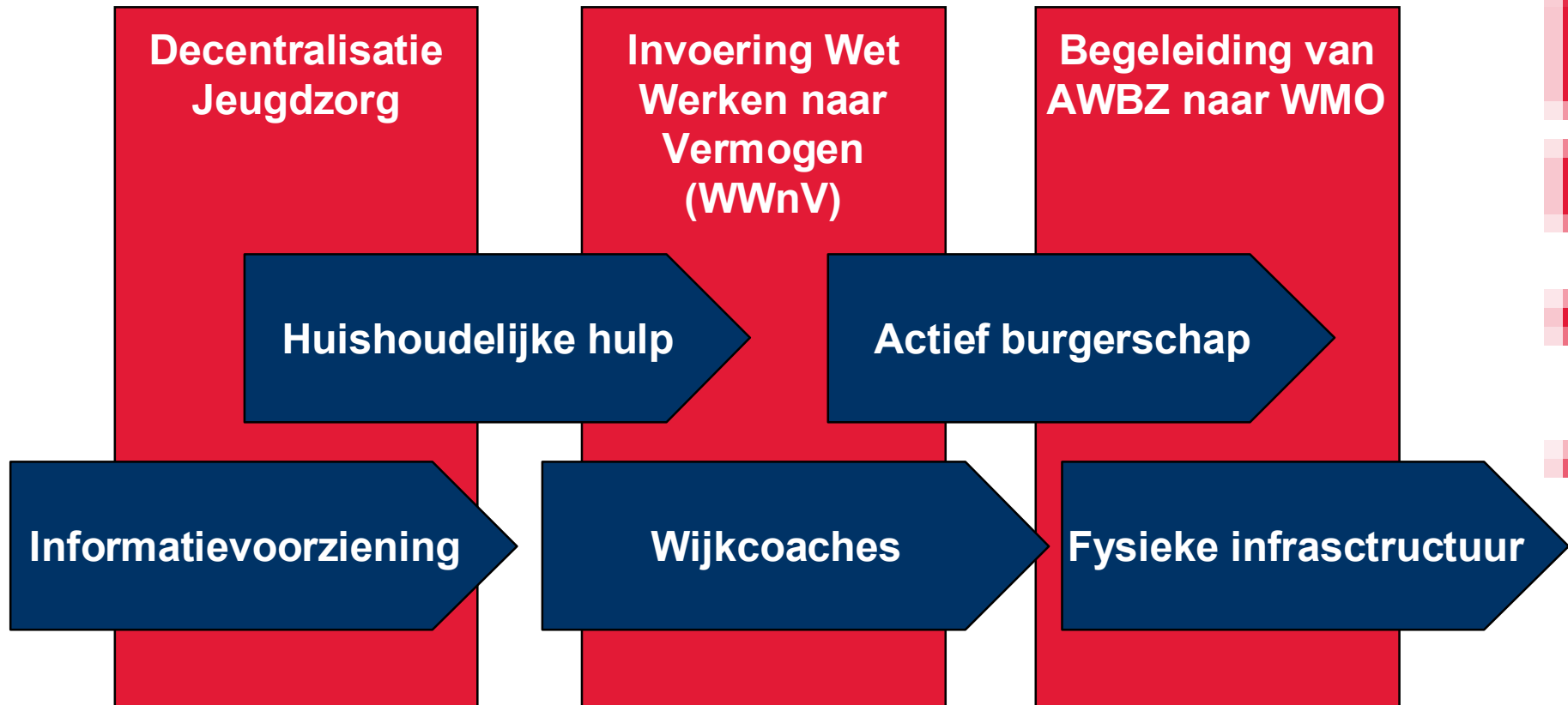

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

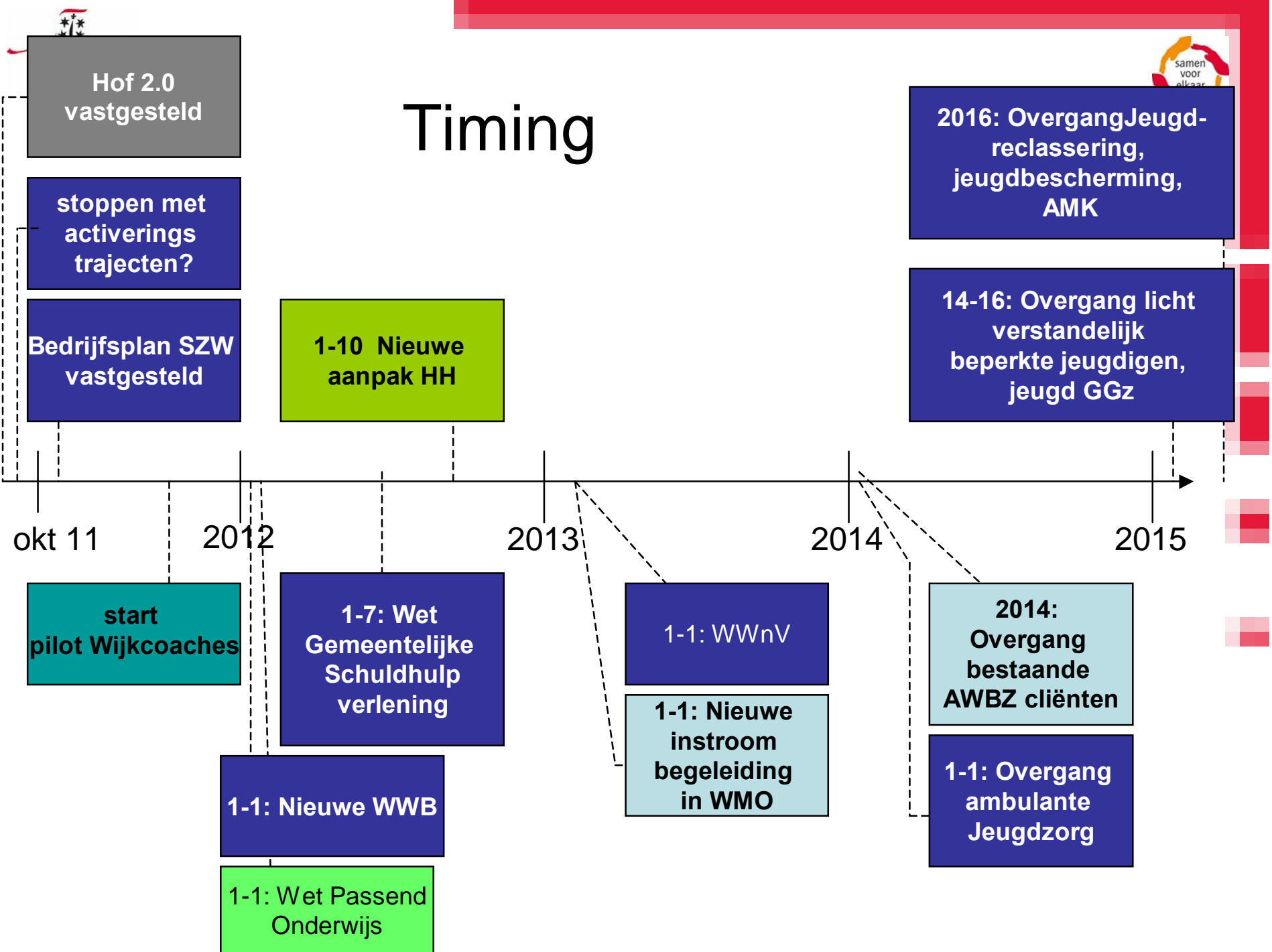

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

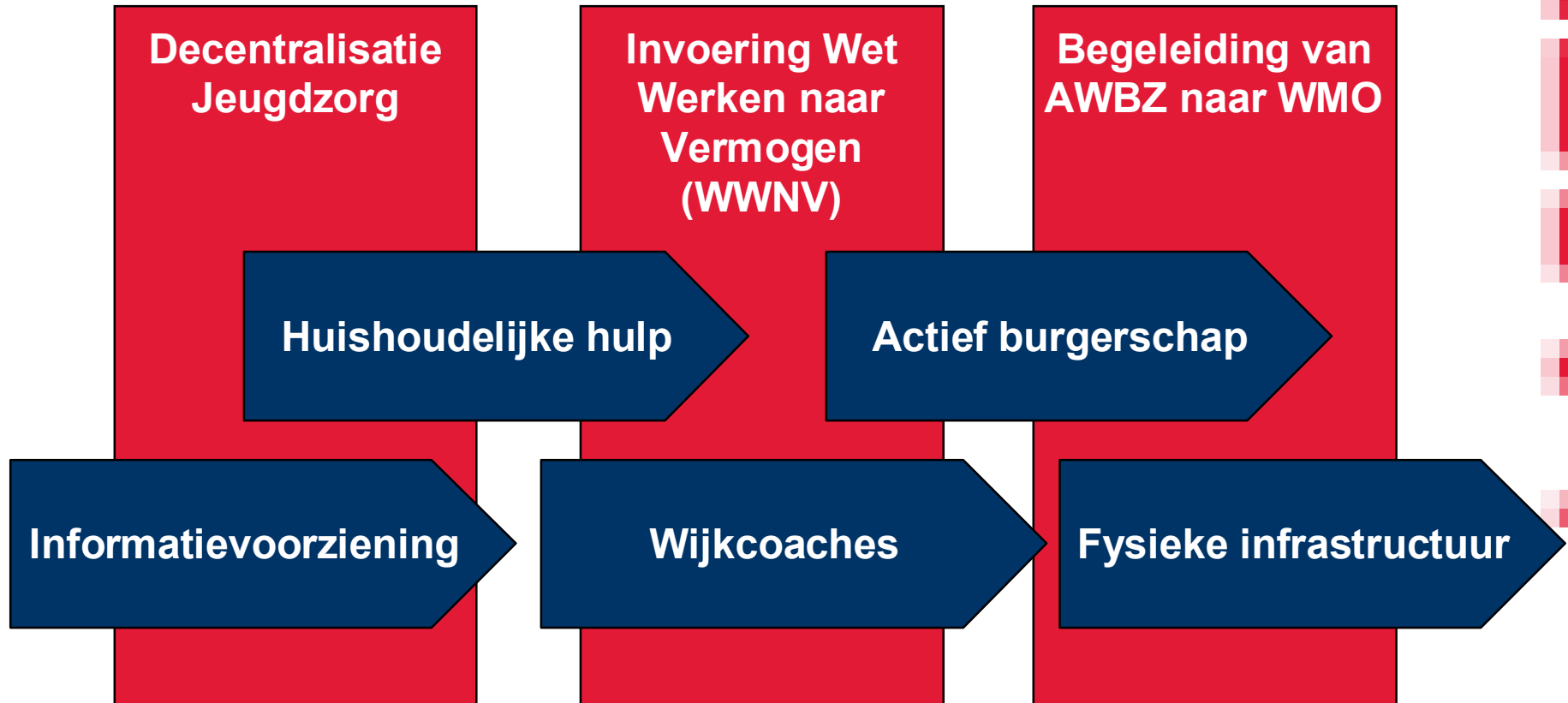
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

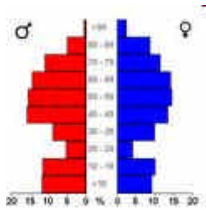
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

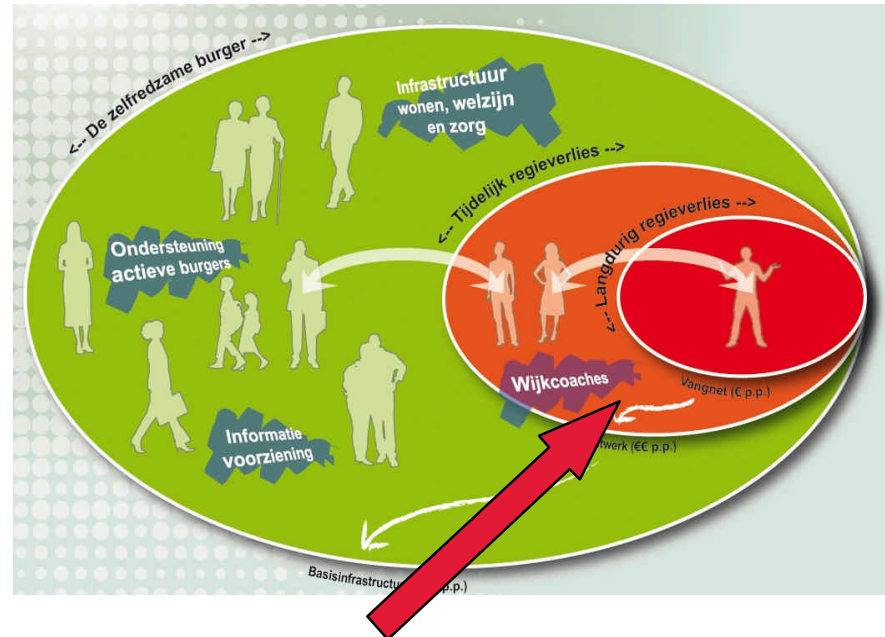
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

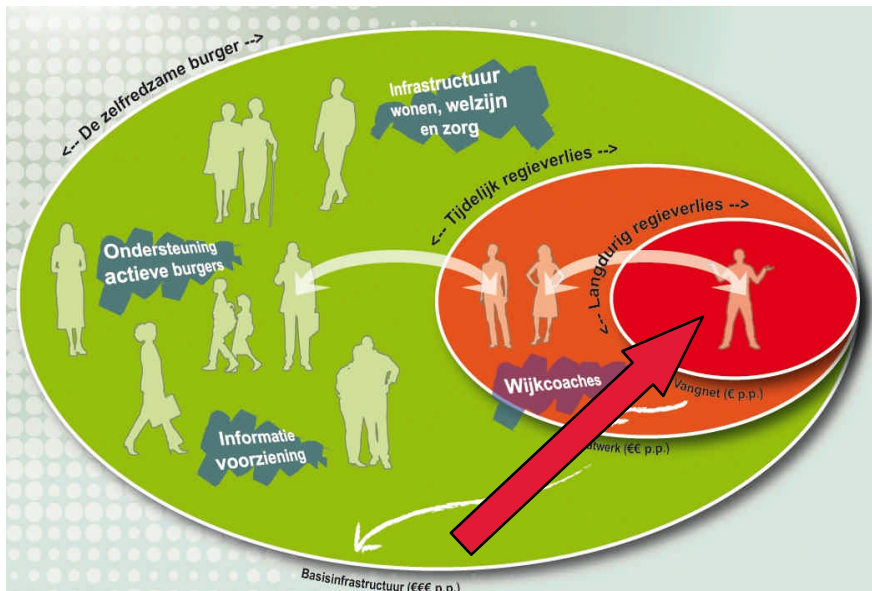
Maslow

Permanent regieverlies

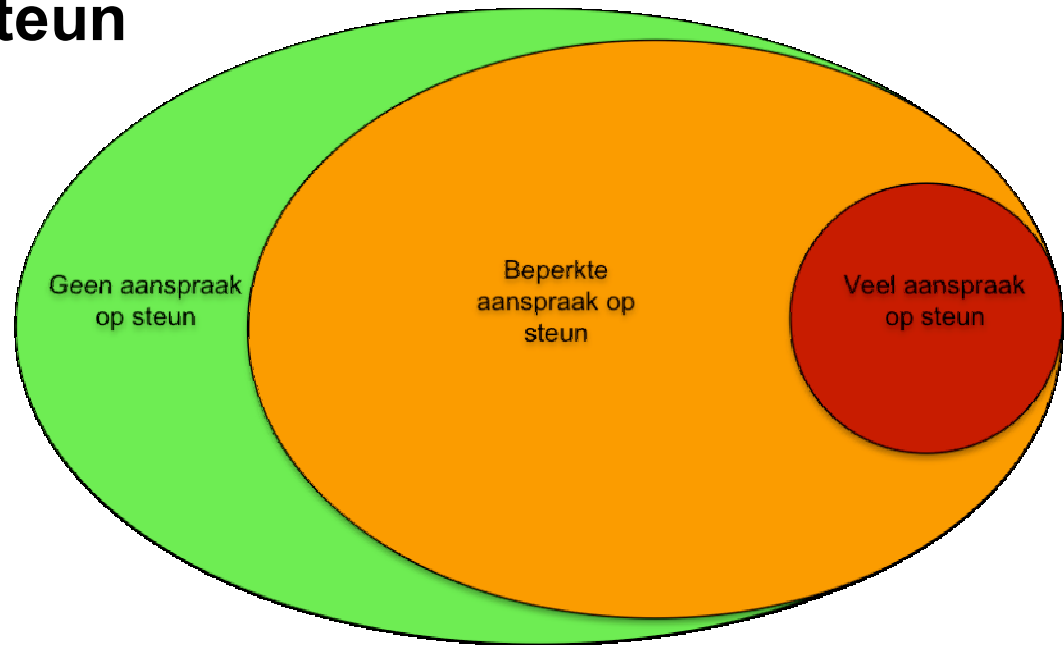
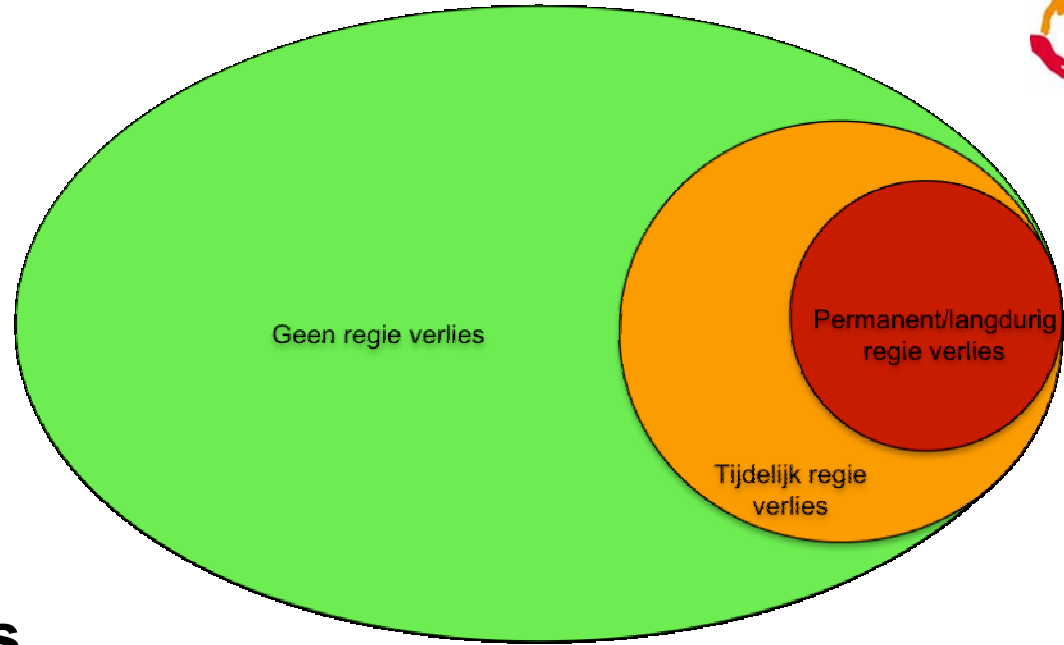
Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

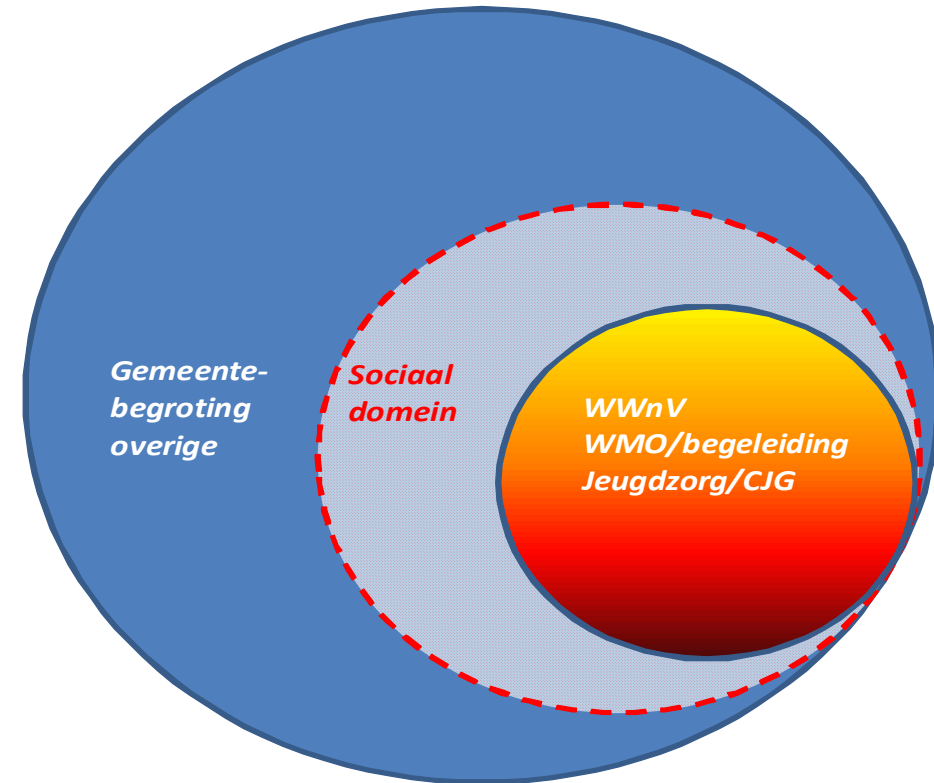
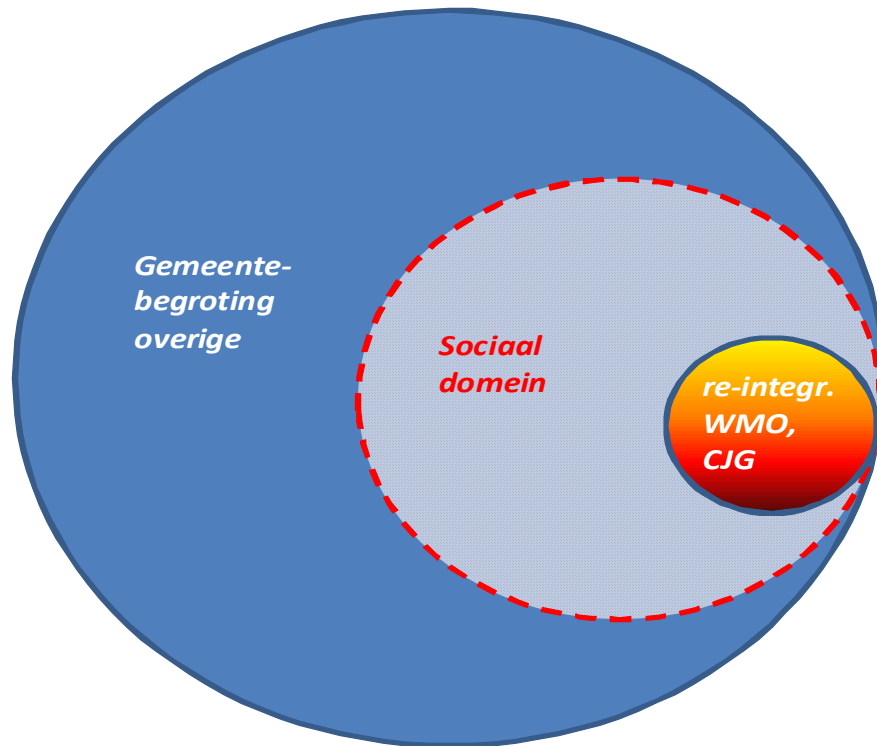
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van
volledige gemeentebegroting

2016

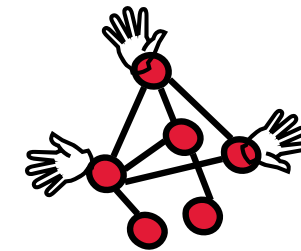
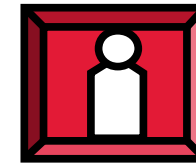

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

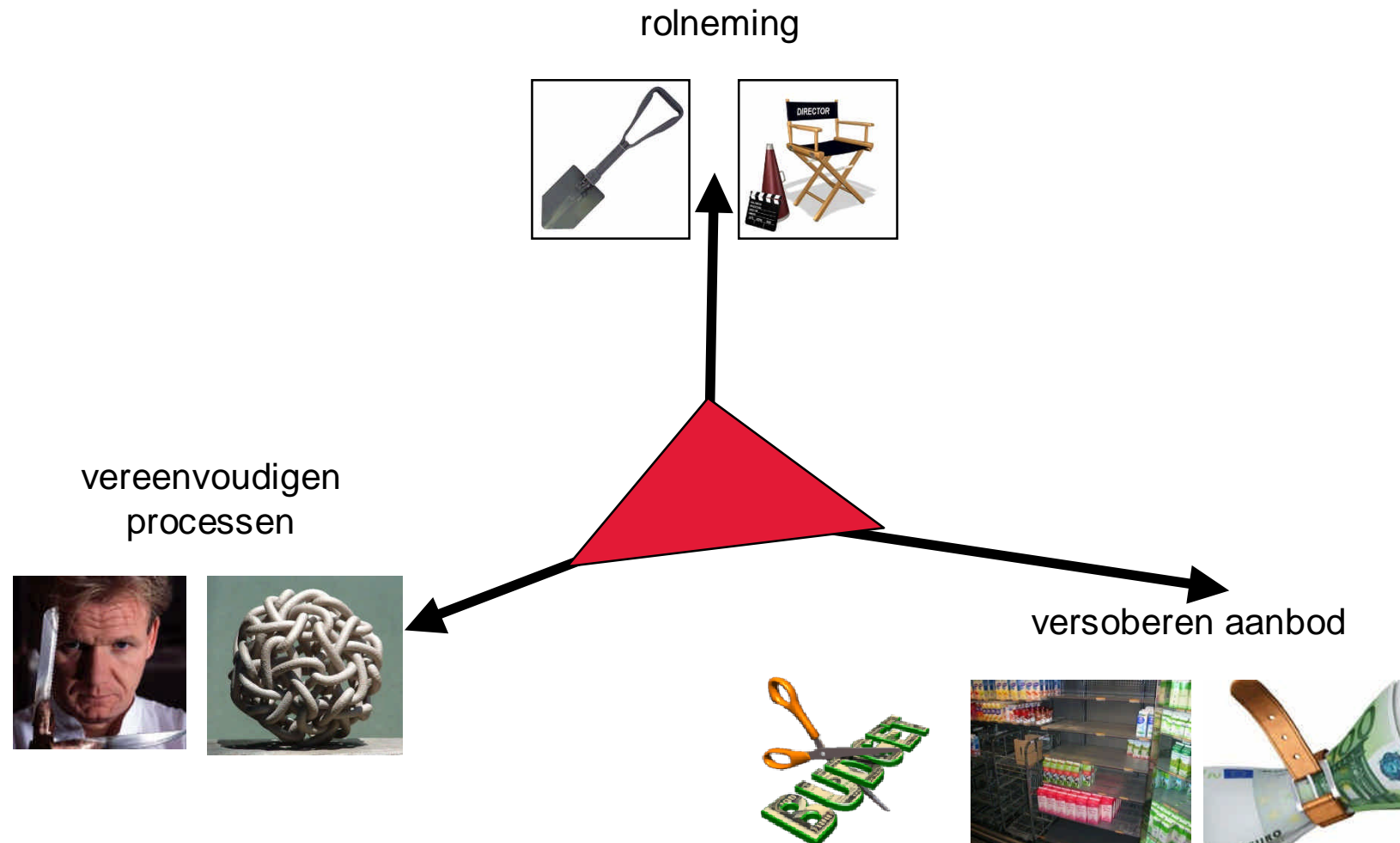
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

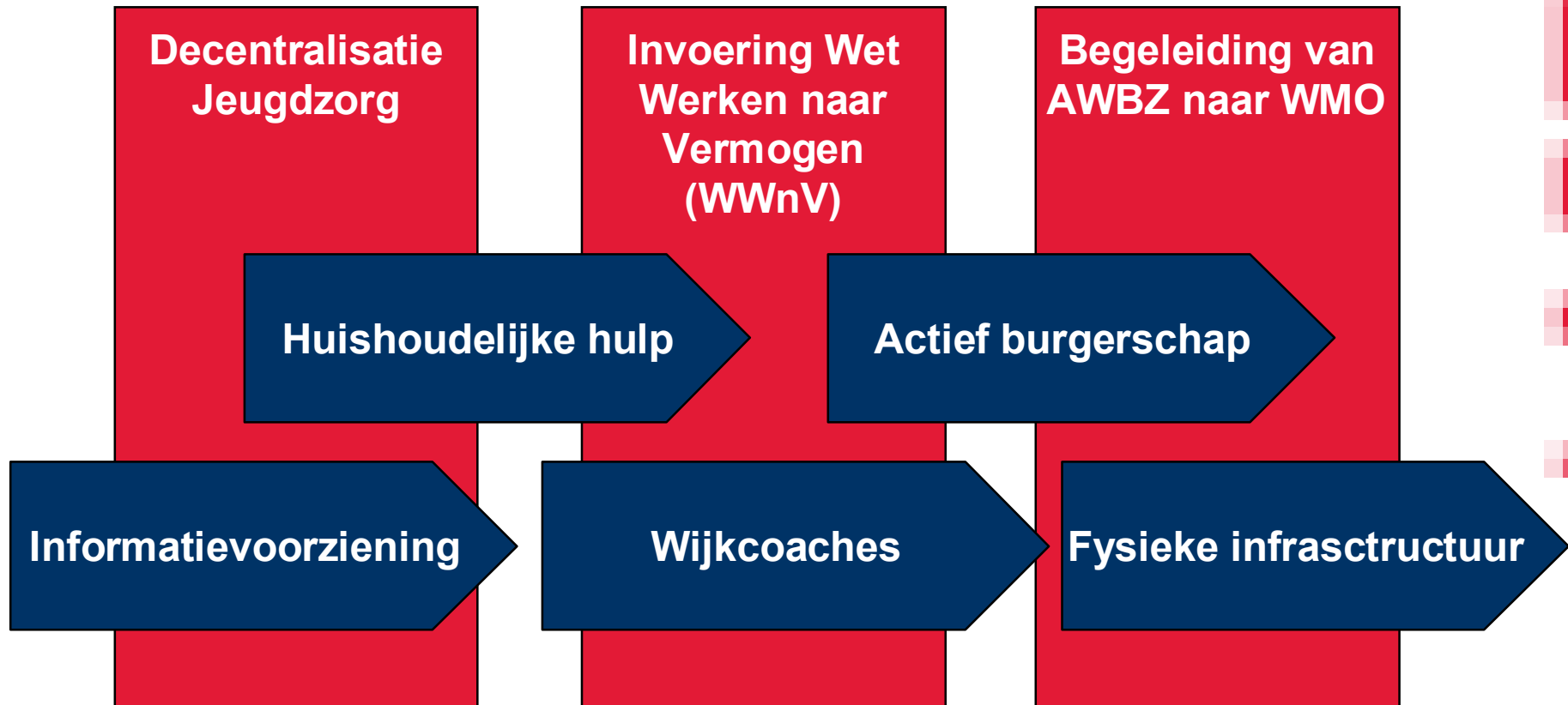
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

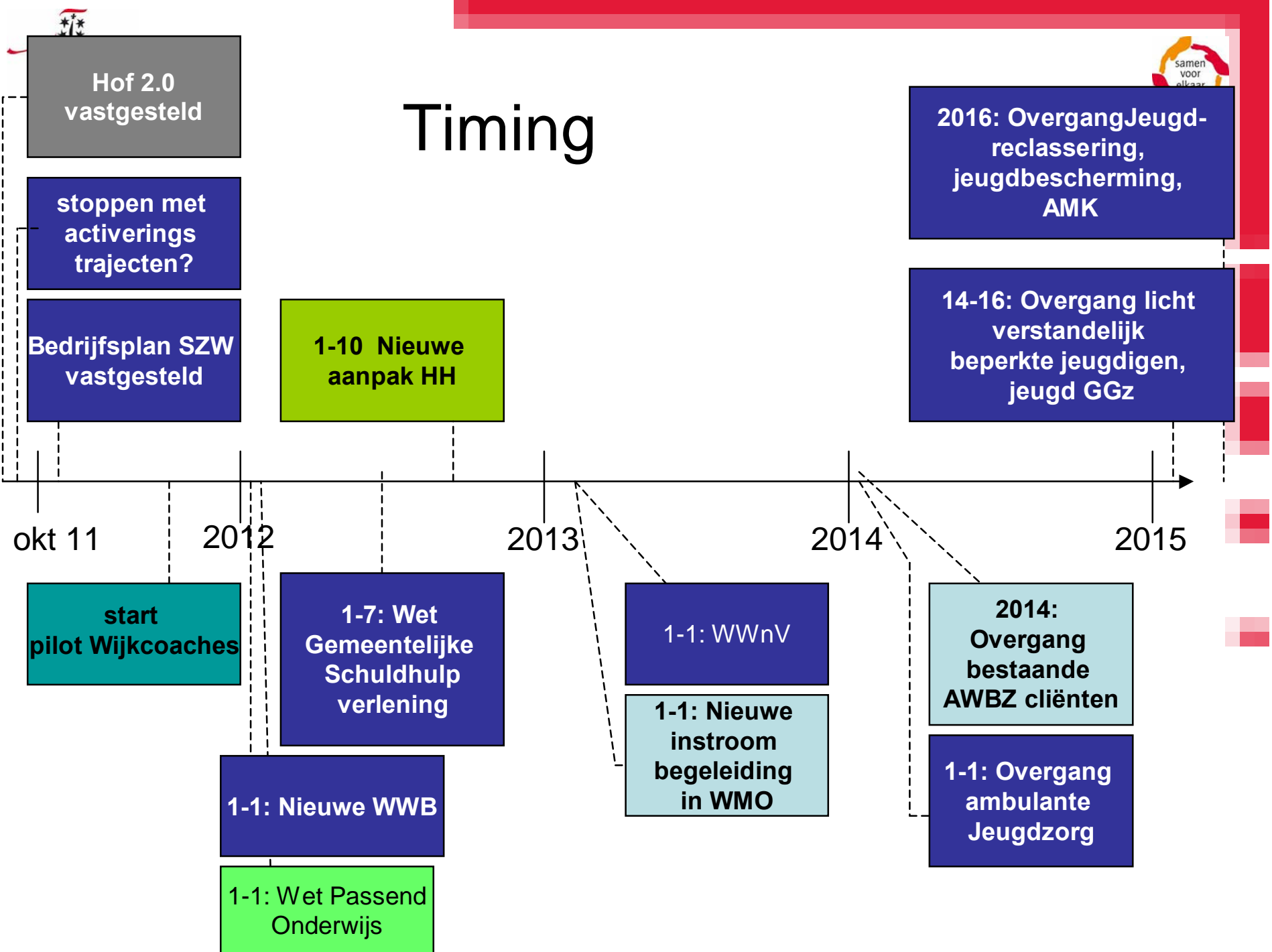
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

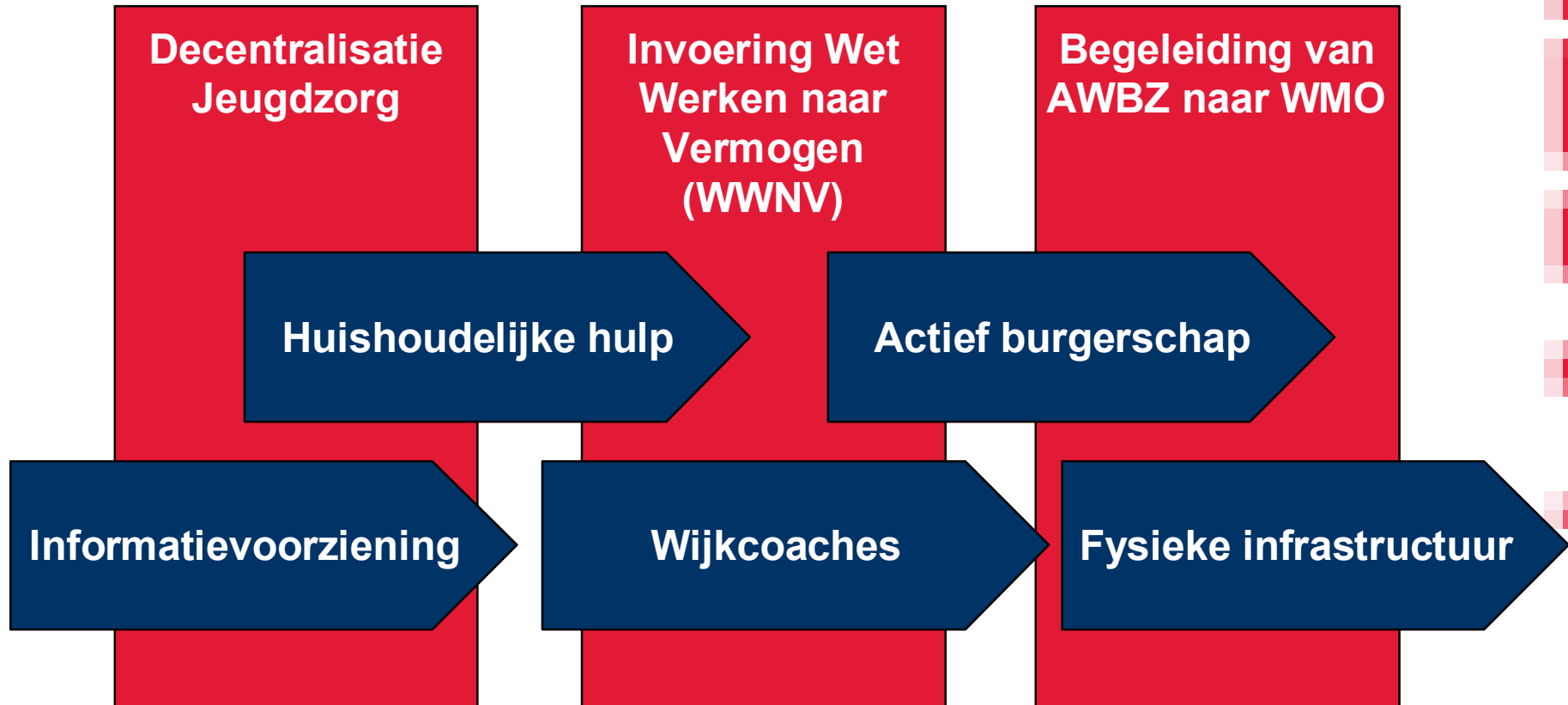
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

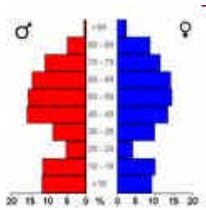
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

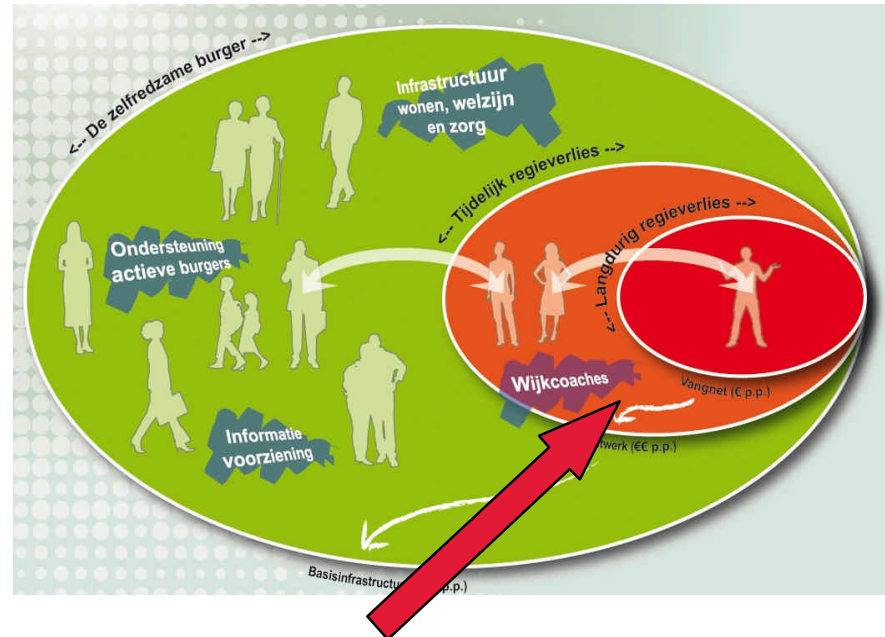
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

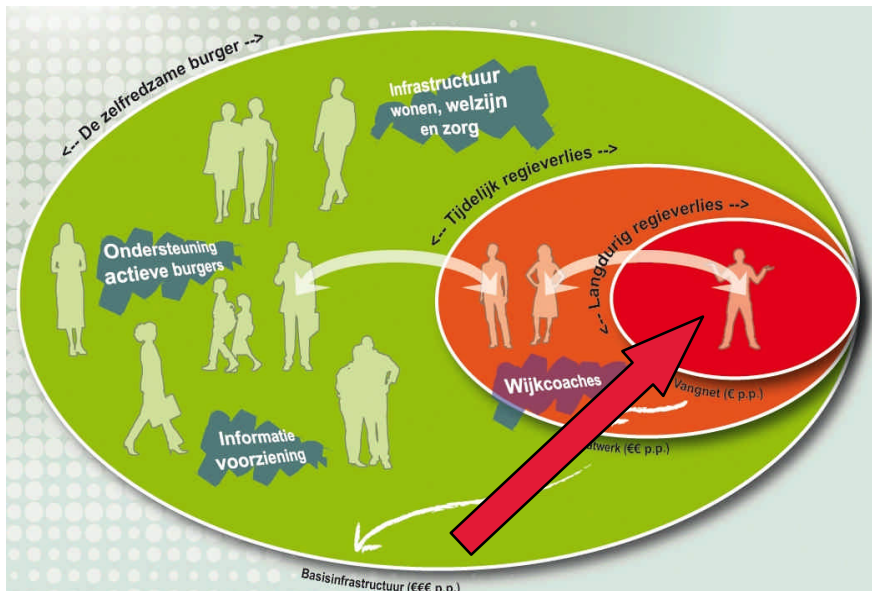
Maslow

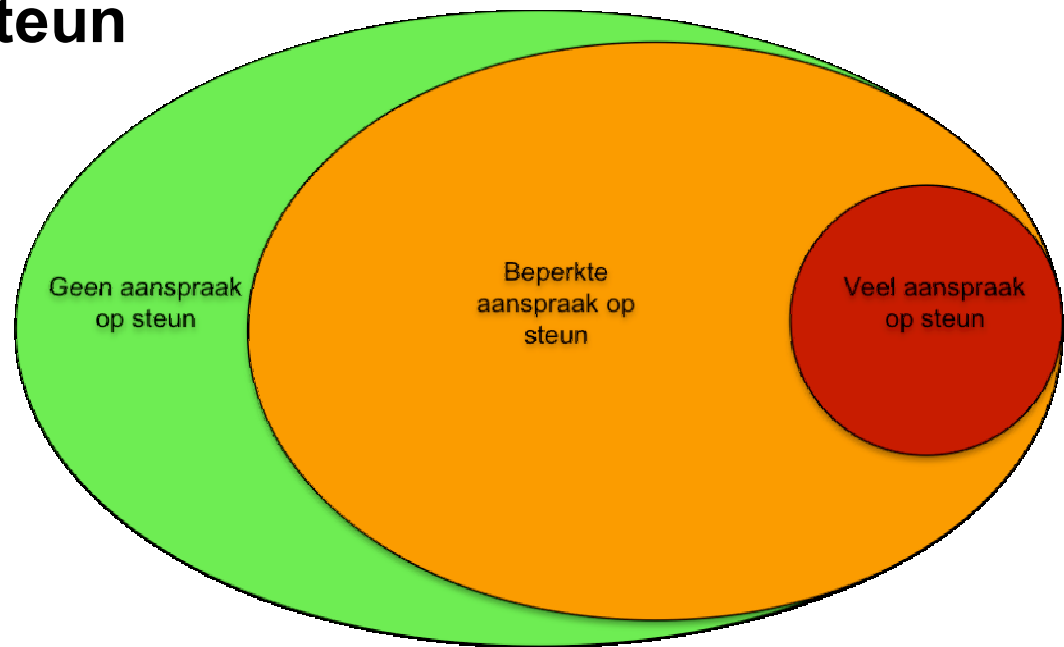
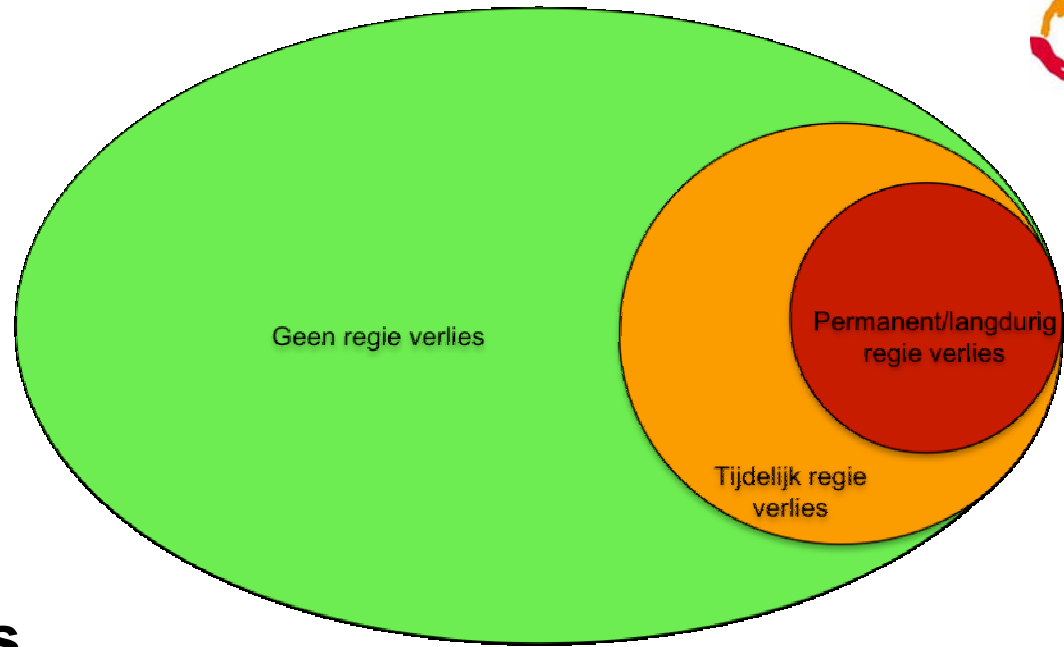
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

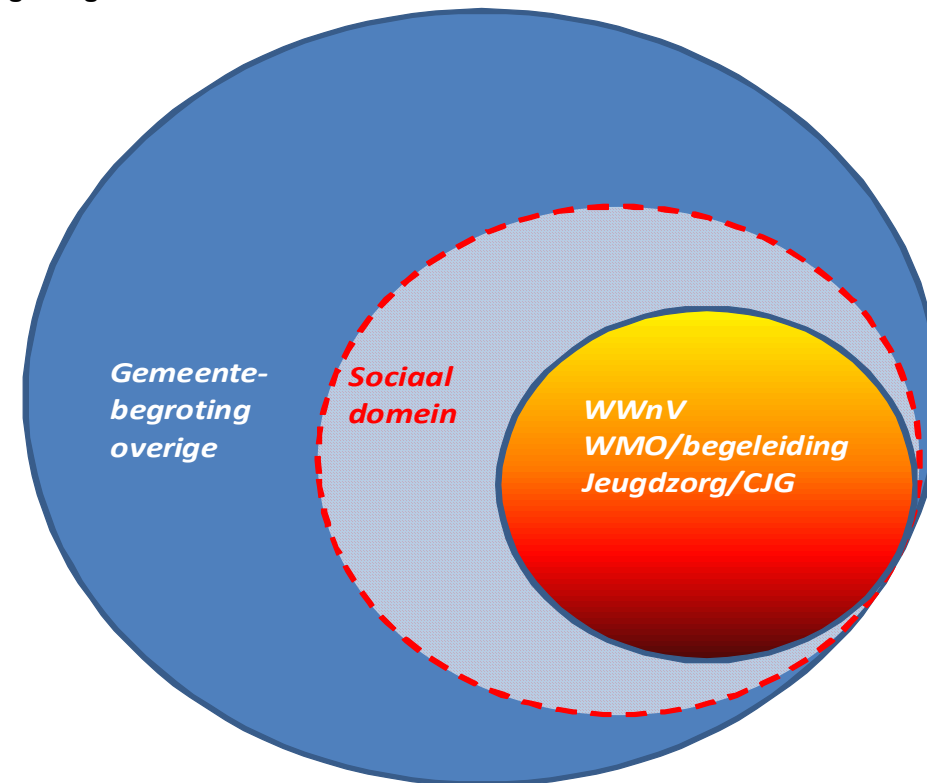
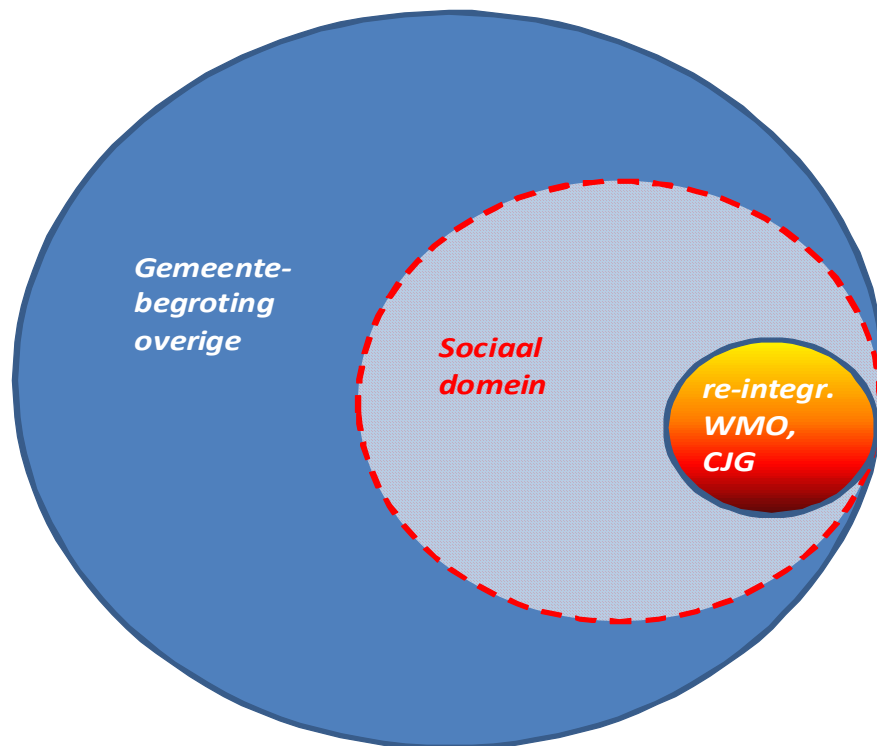

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

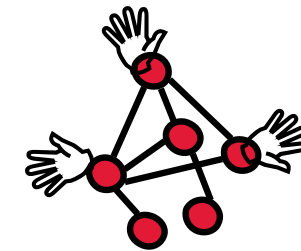
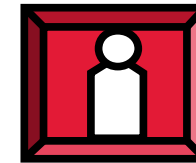

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

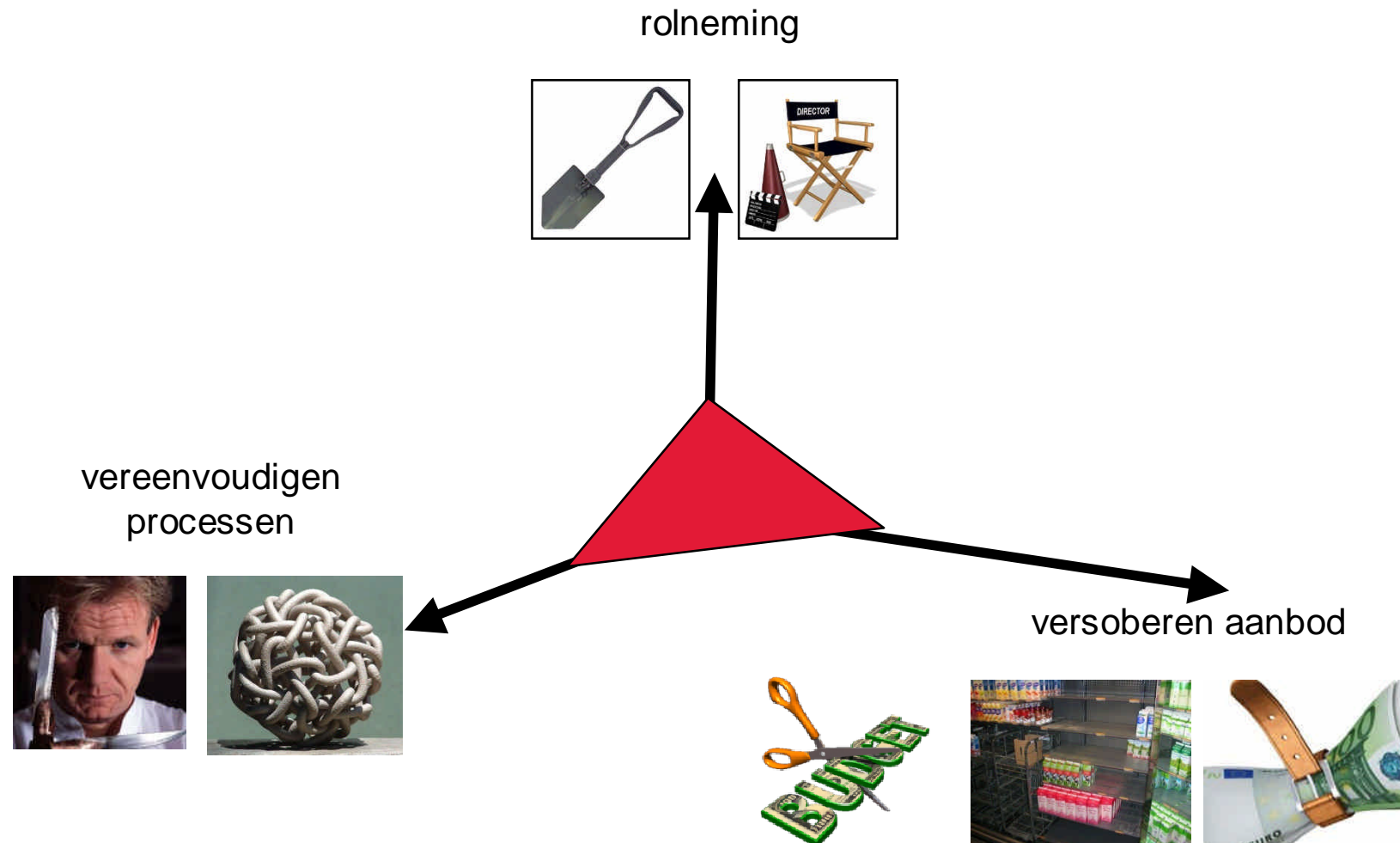
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

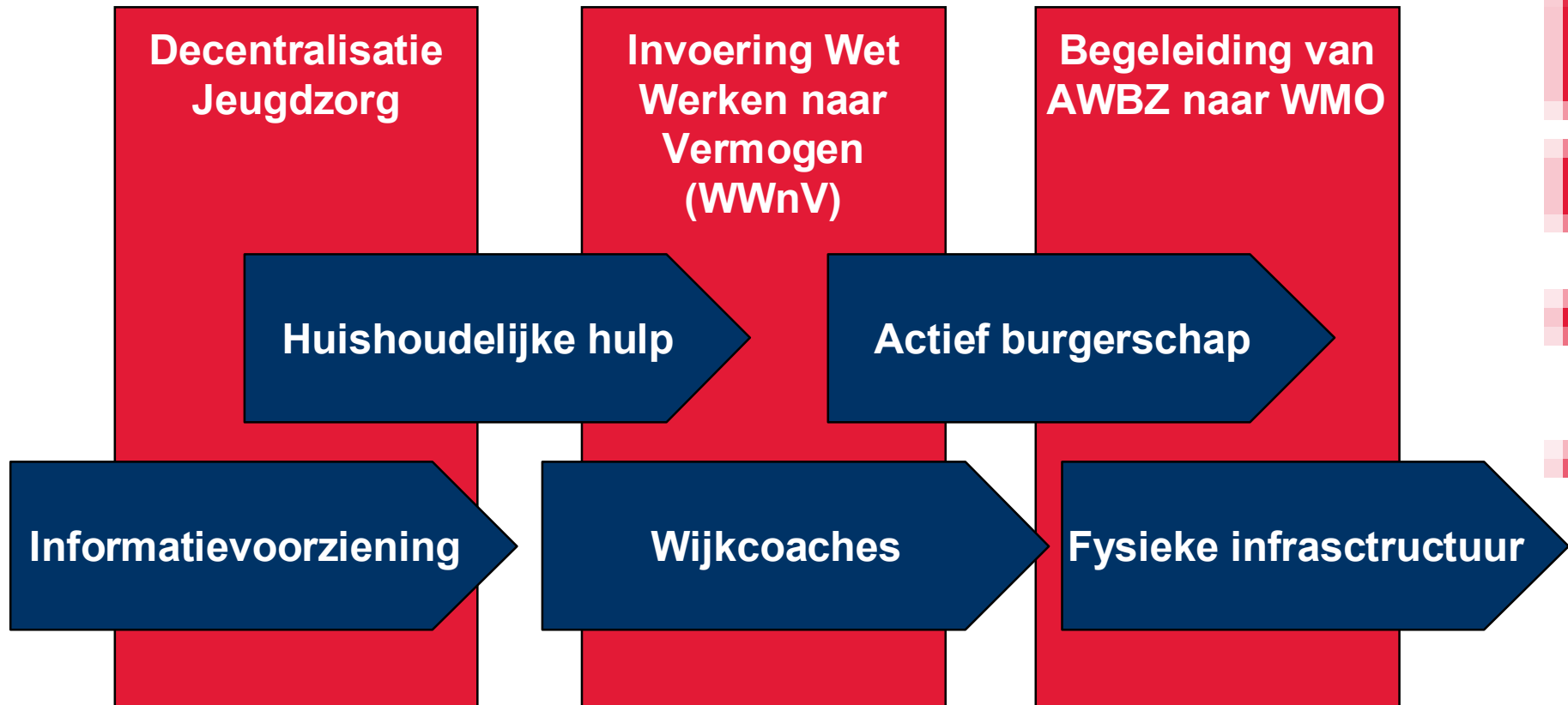

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

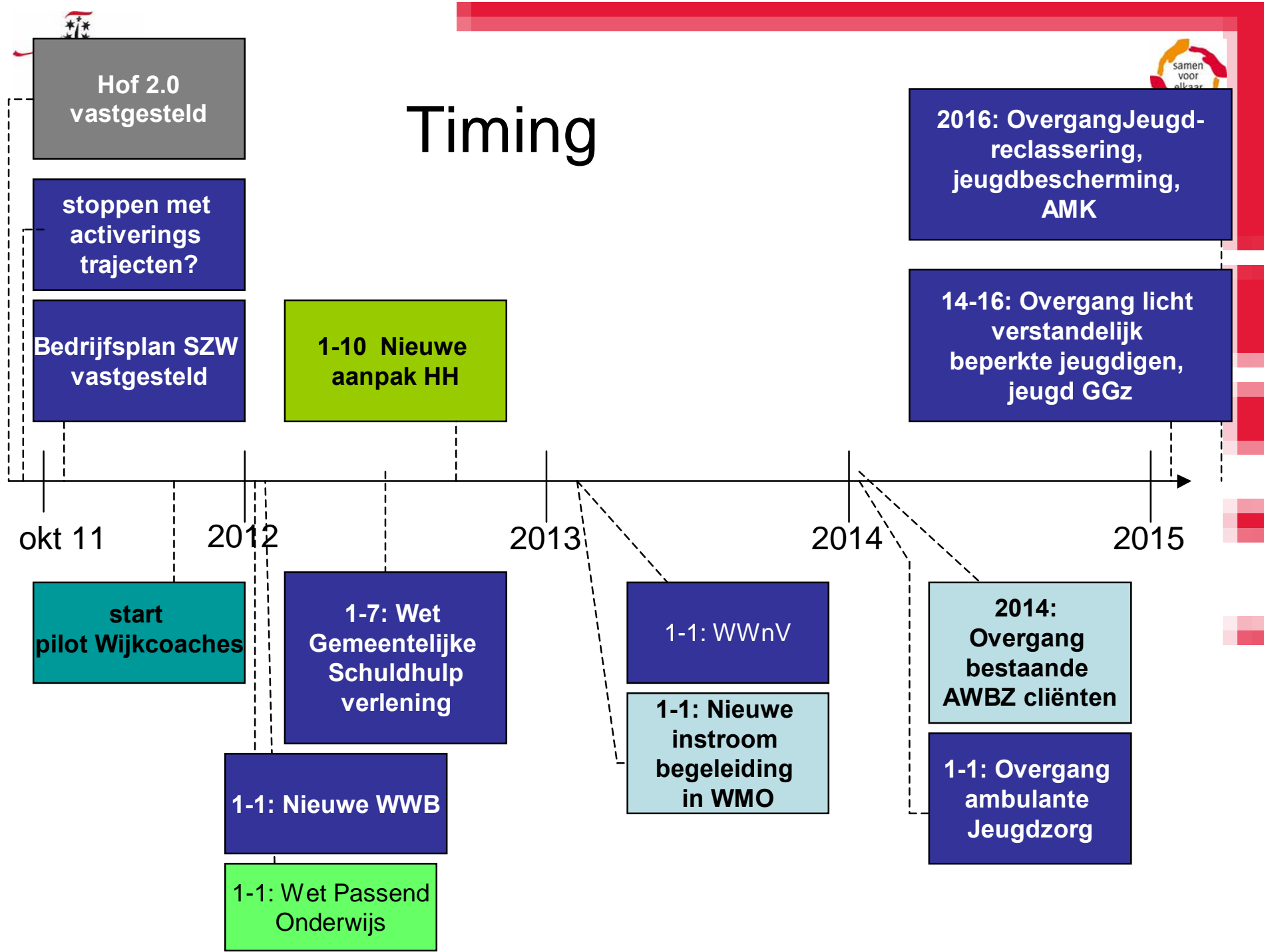
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Hof 2.0 vastgesteld

stoppen met activerings trajecten?

Bedrijfsplan SZW vastgesteld

1-10 Nieuwe aanpak HH

2016: Overgang Jeugd-reclassering, jeugdbescherming, AMK

14-16: Overgang licht verstandelijk beperkte jeugdigen, jeugd GGz

okt 11

2012

2013

2014

2015

start pilot Wijkcoaches

1-7: Wet Gemeentelijke Schuldhulp verlening

1-1: WWnV

1-1: Nieuwe instroom begeleiding in WMO

2014: Overgang bestaande AWBZ cliënten

1-1: Nieuwe WWB

1-1: Wet Passend Onderwijs

1-1: Overgang ambulante Jeugdzorg

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

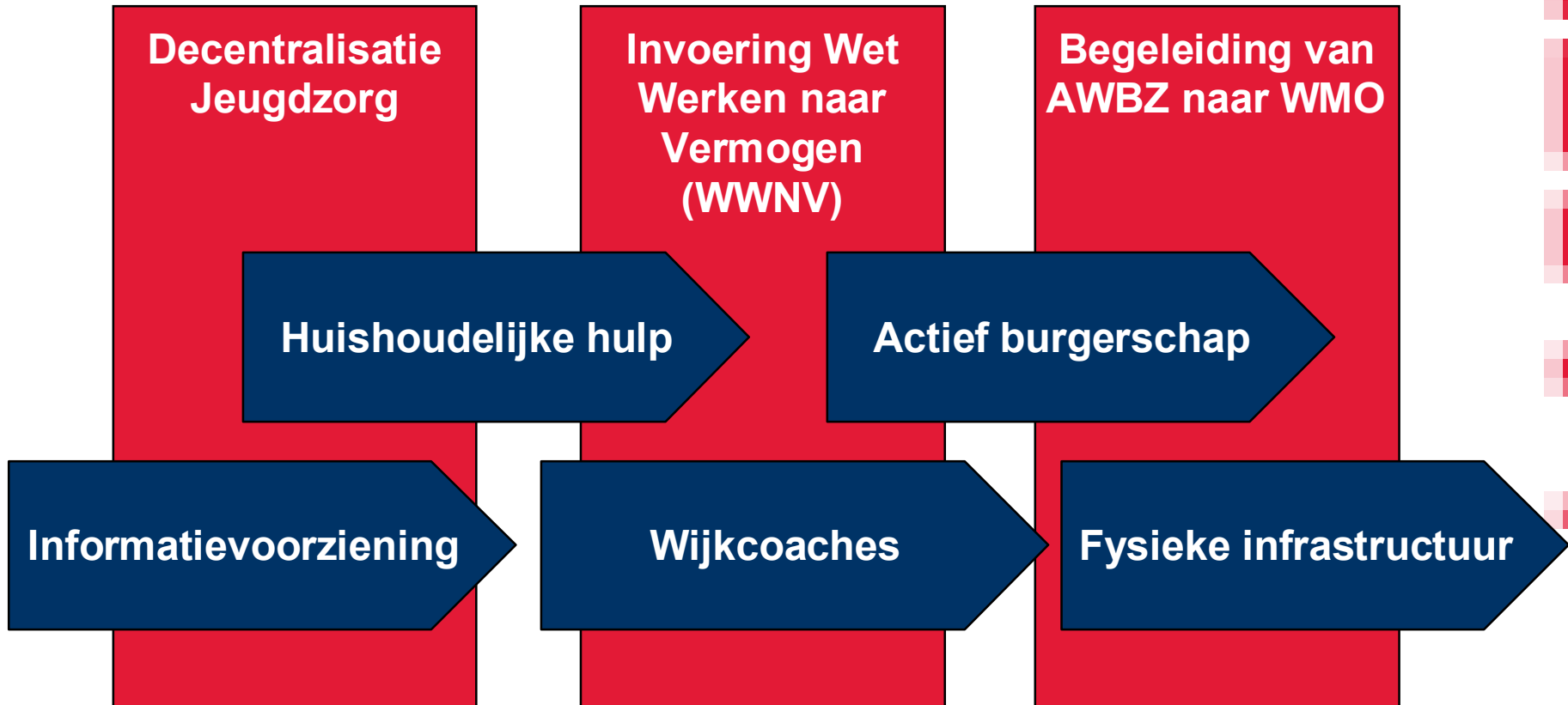
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

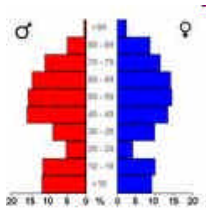
- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

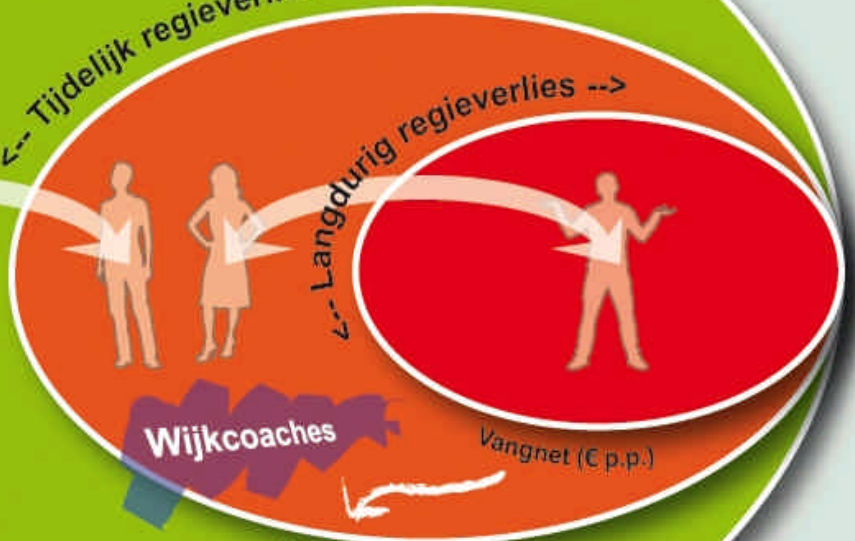
Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

Informatie
voorziening

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

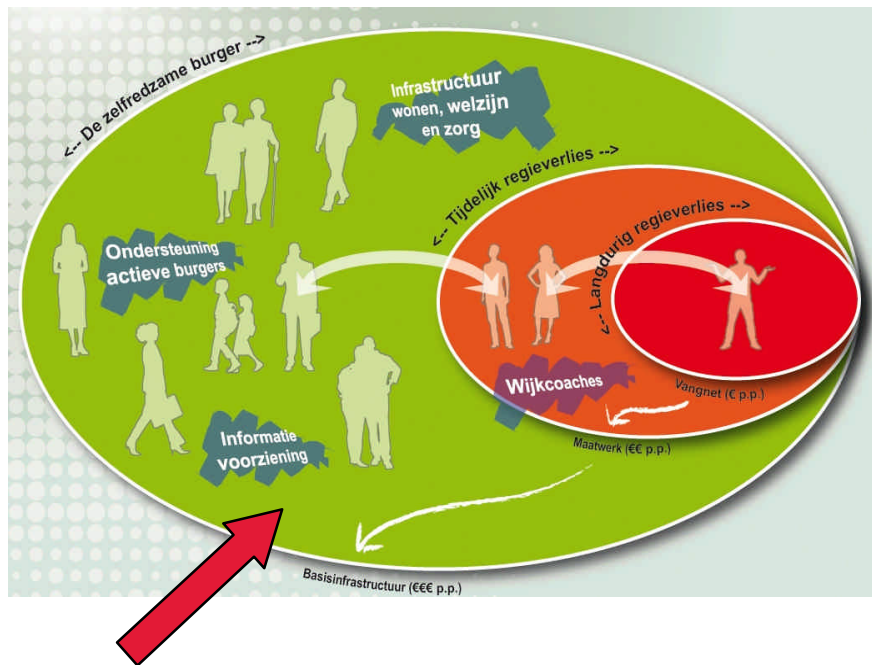
Vangnet (€ p.p.)

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

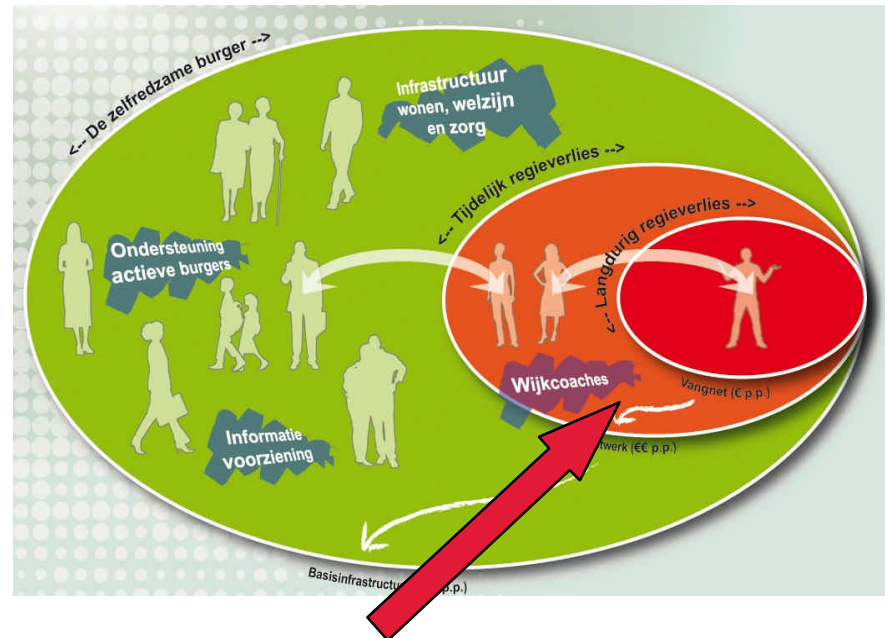
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

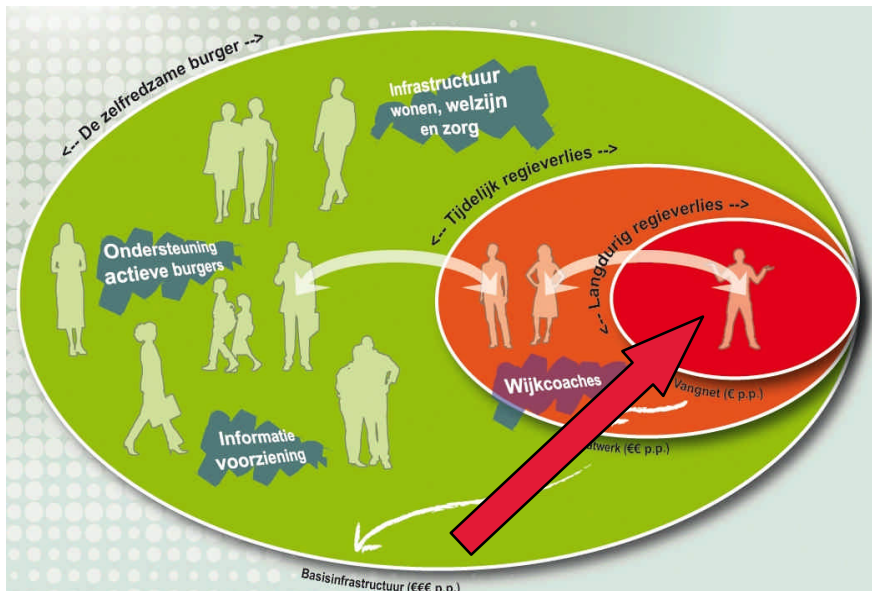
Maslow

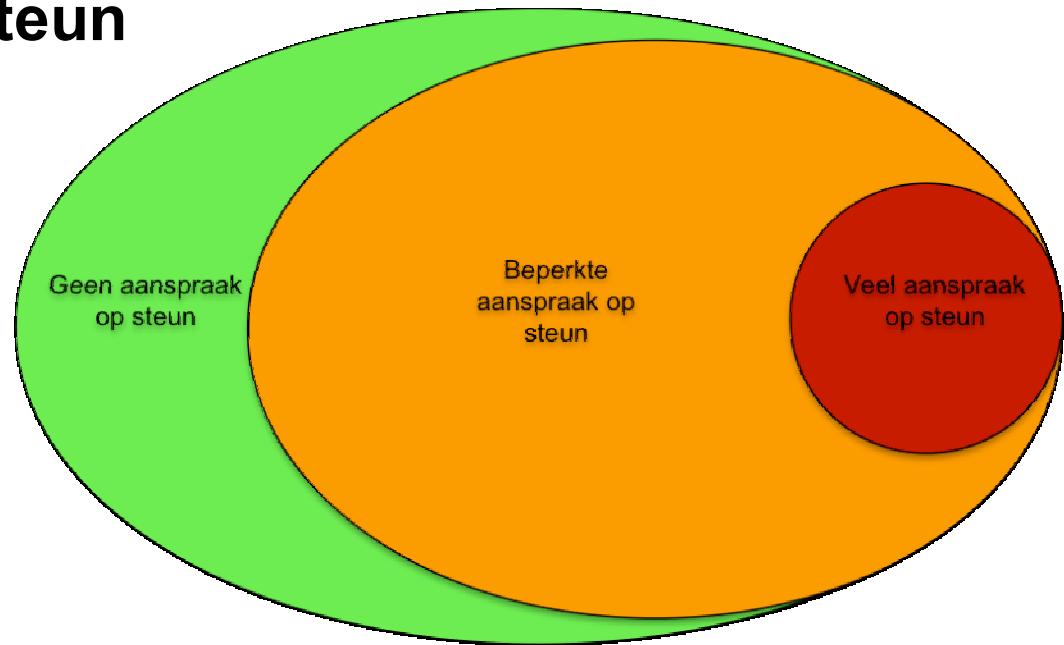
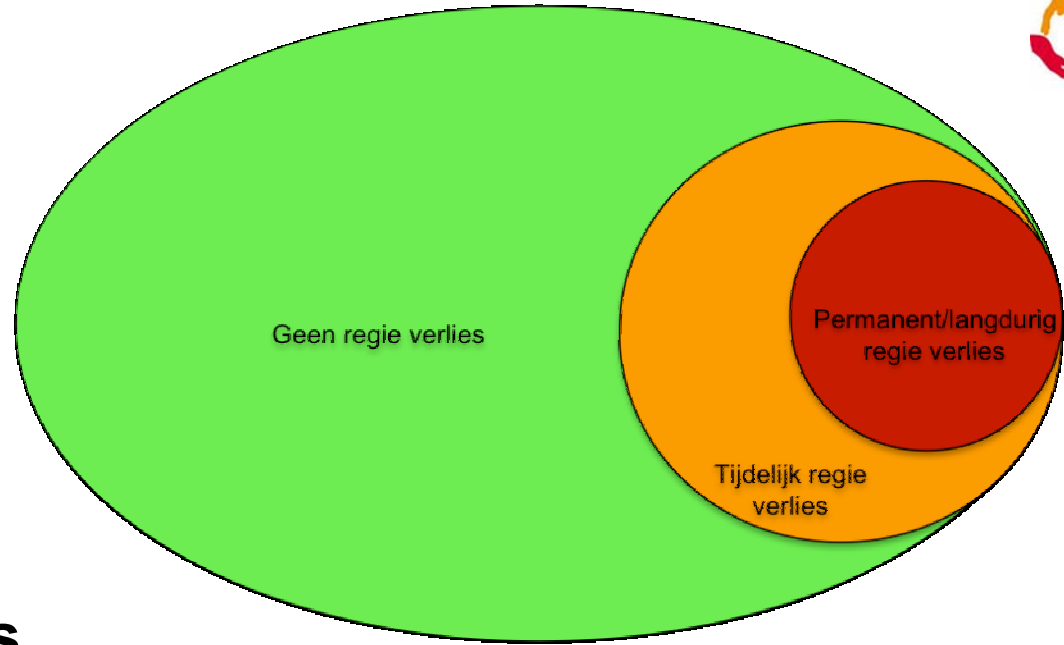
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

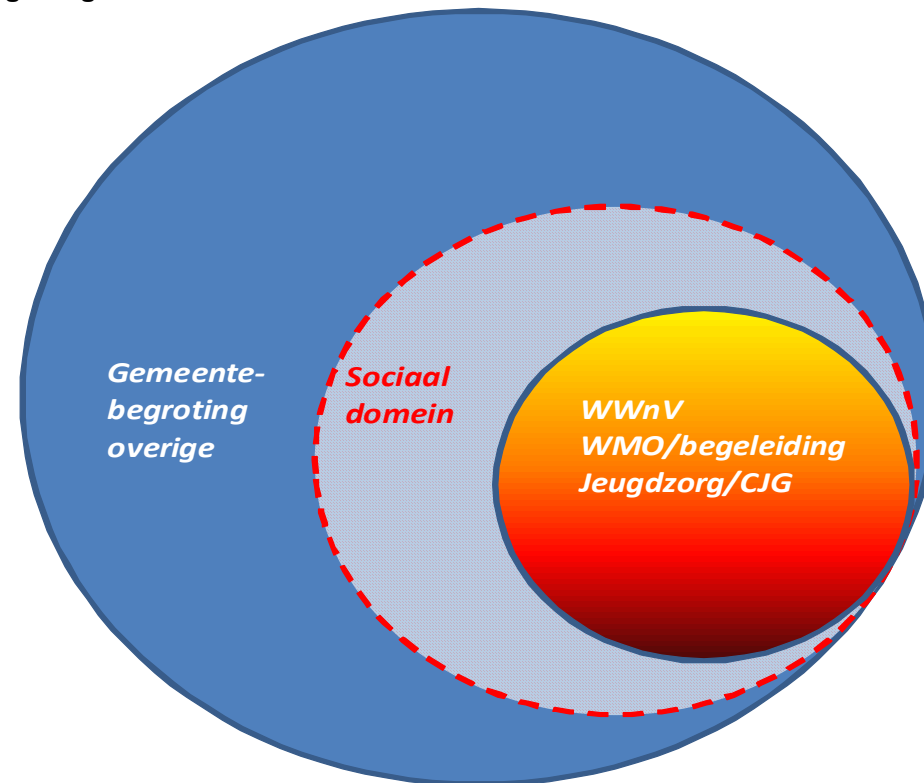
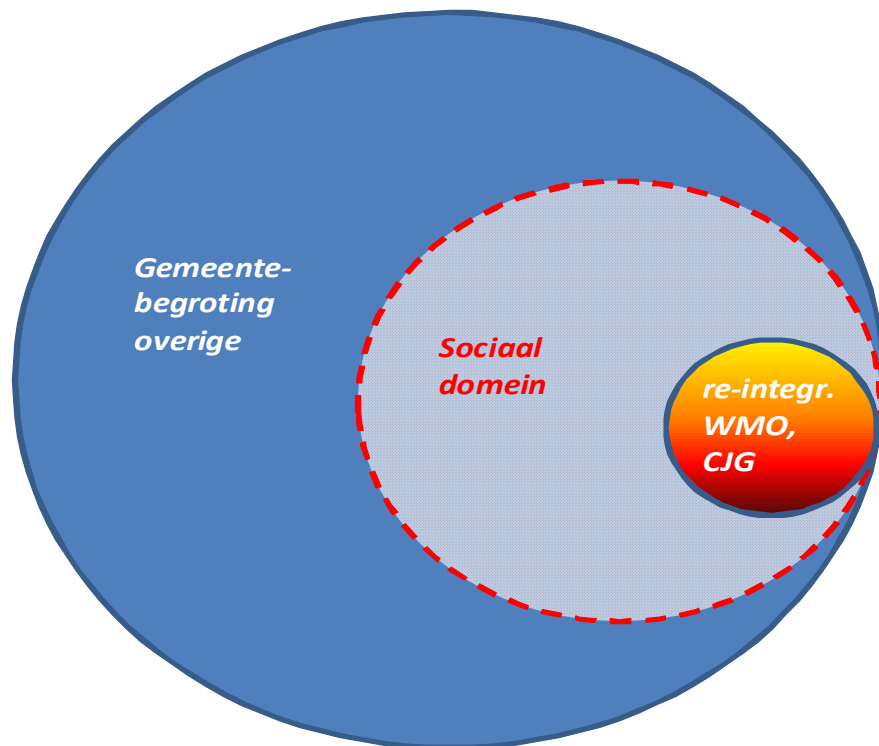
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

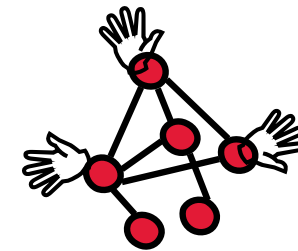
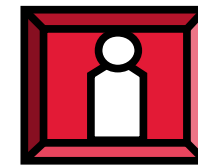

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

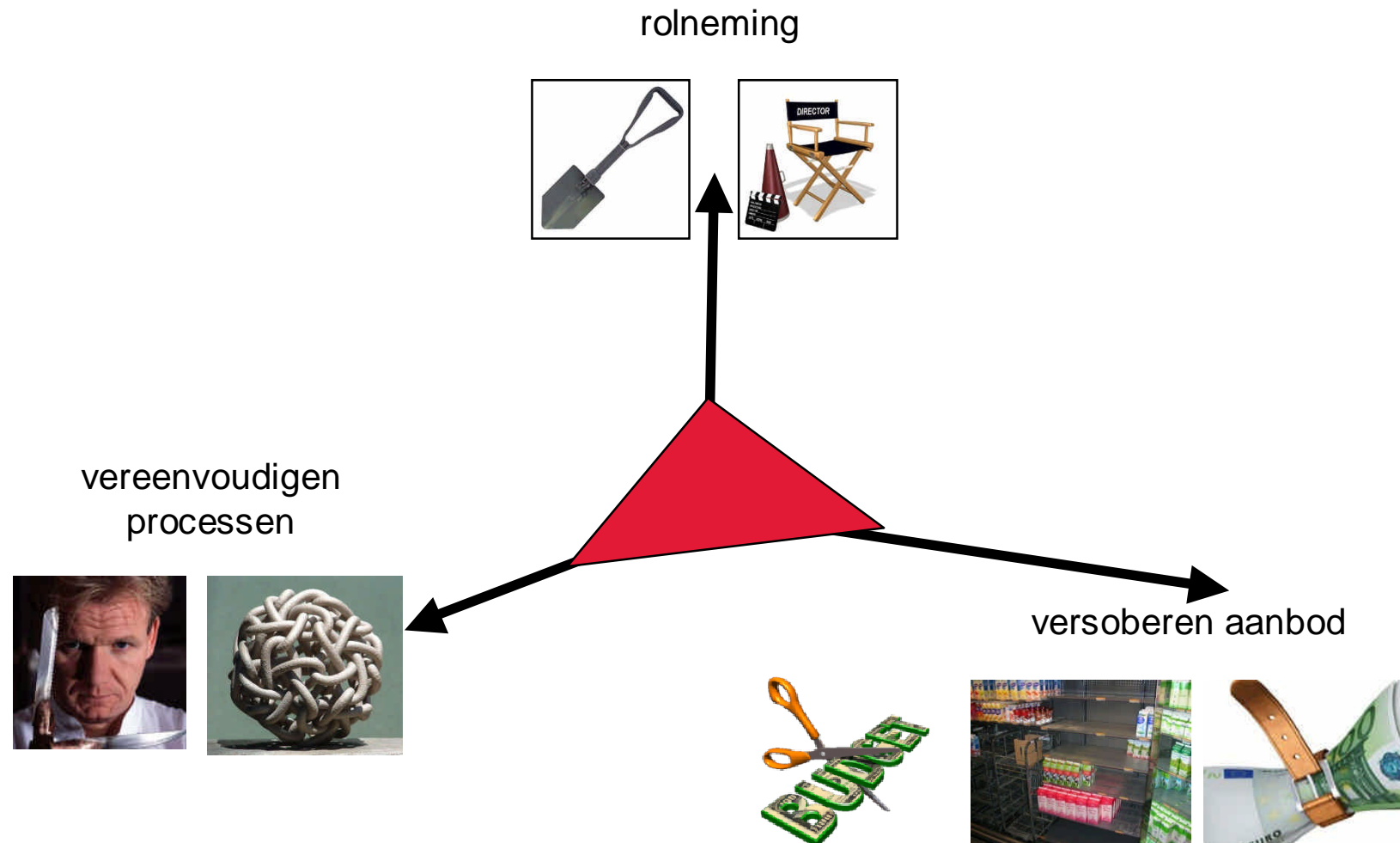
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

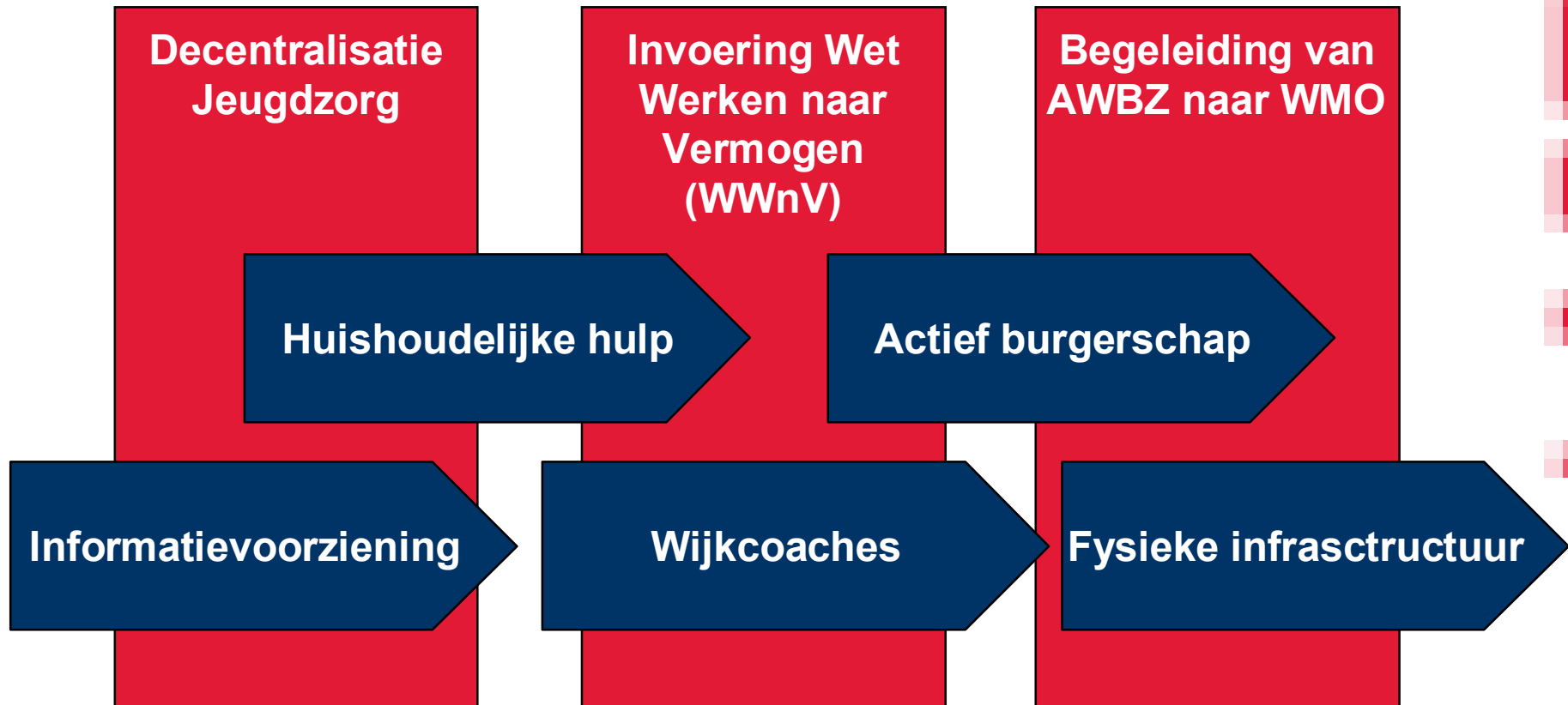

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

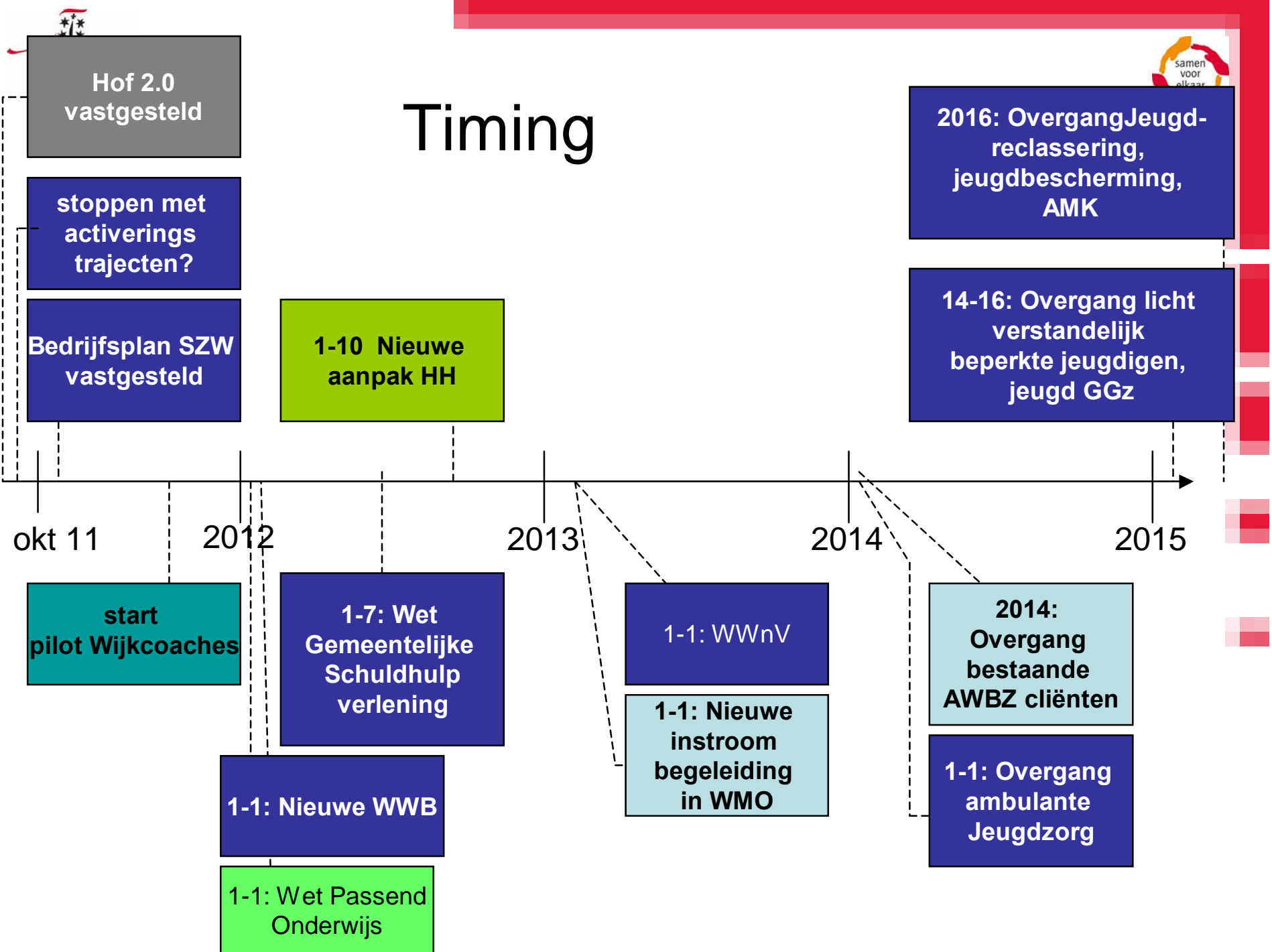

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

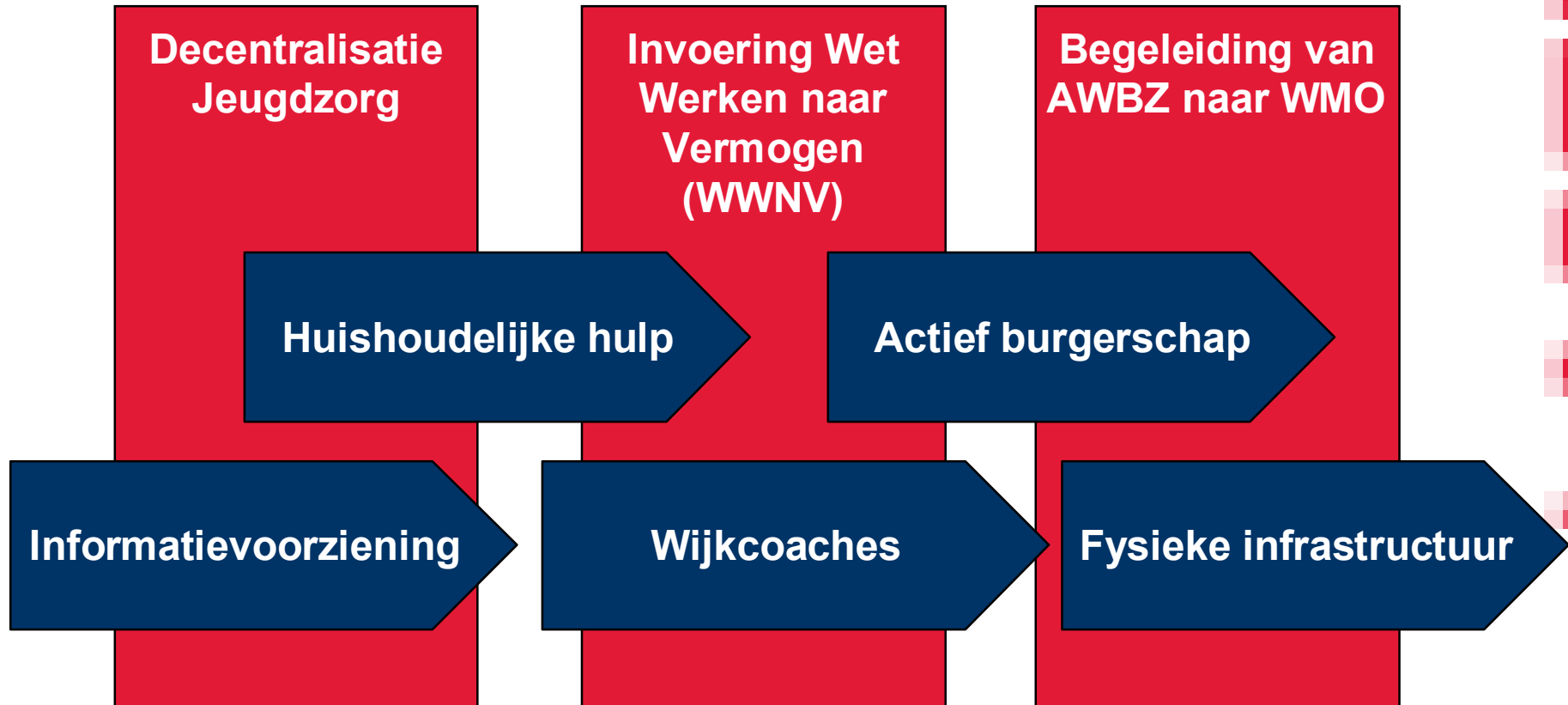
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

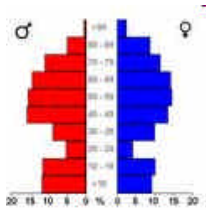
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

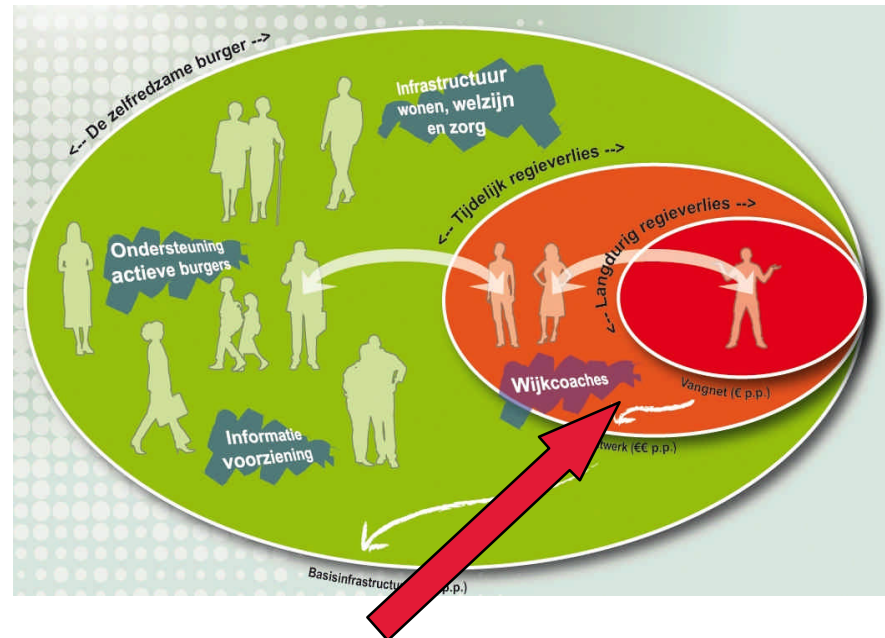
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

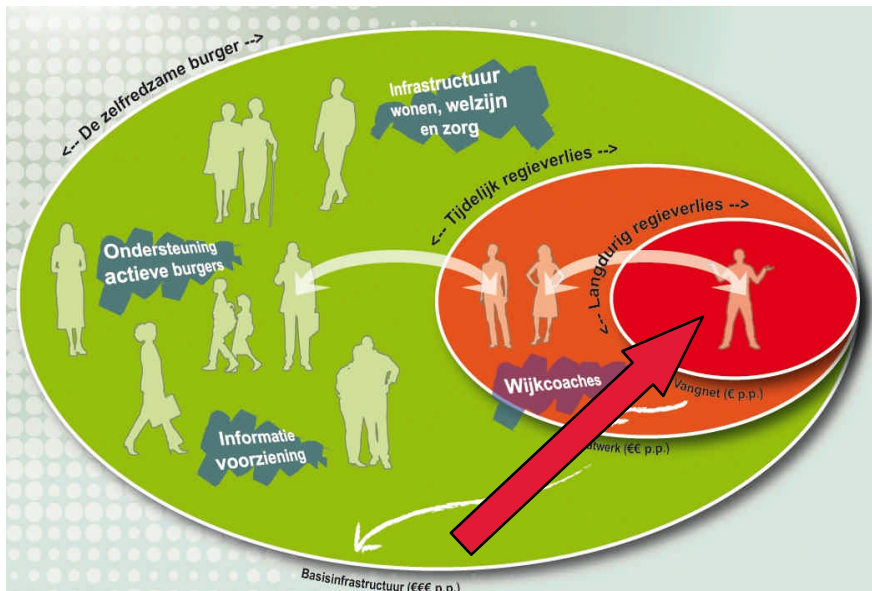
Maslow

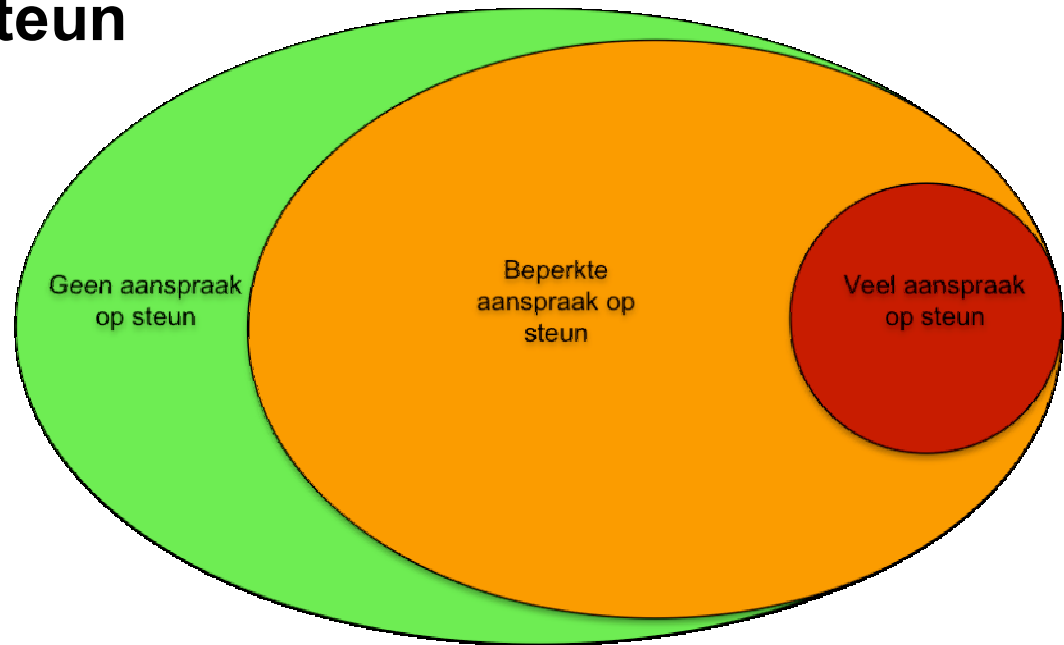
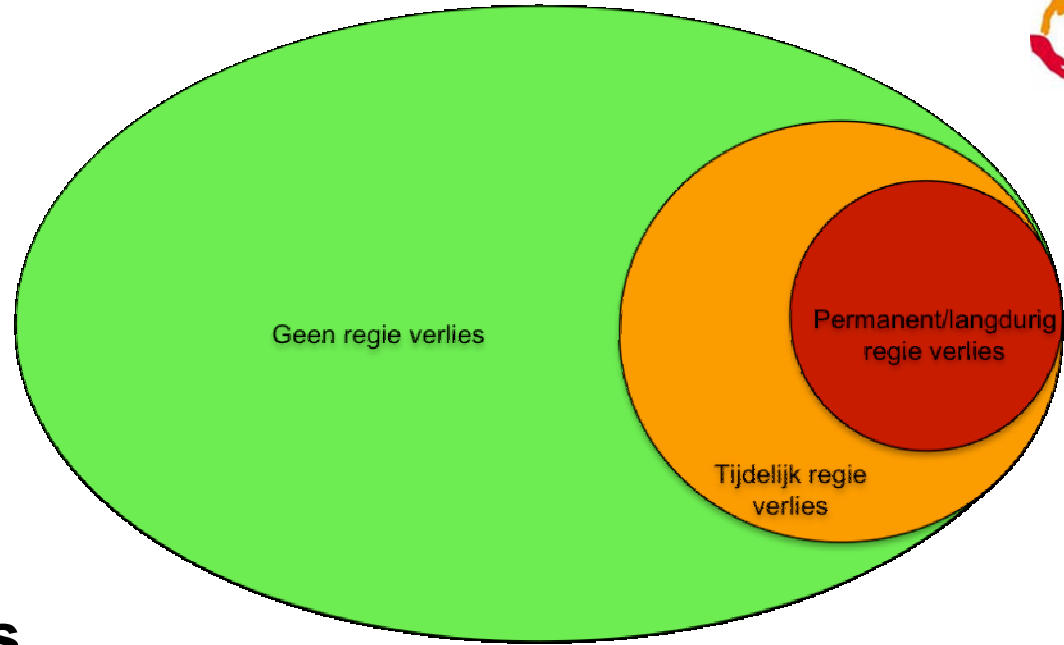
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

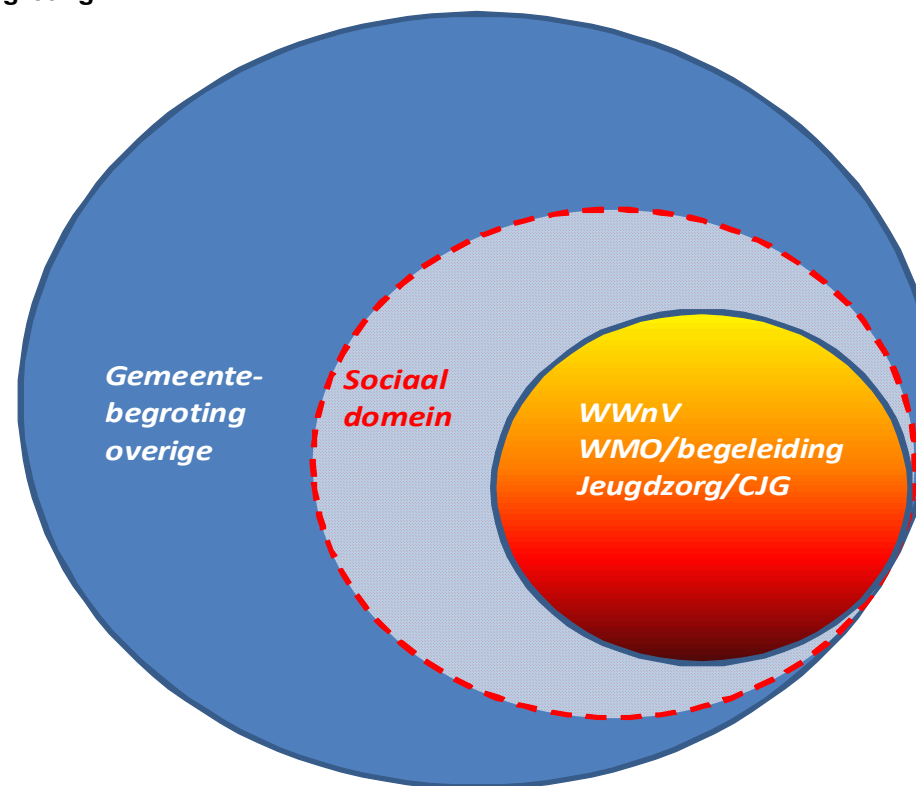
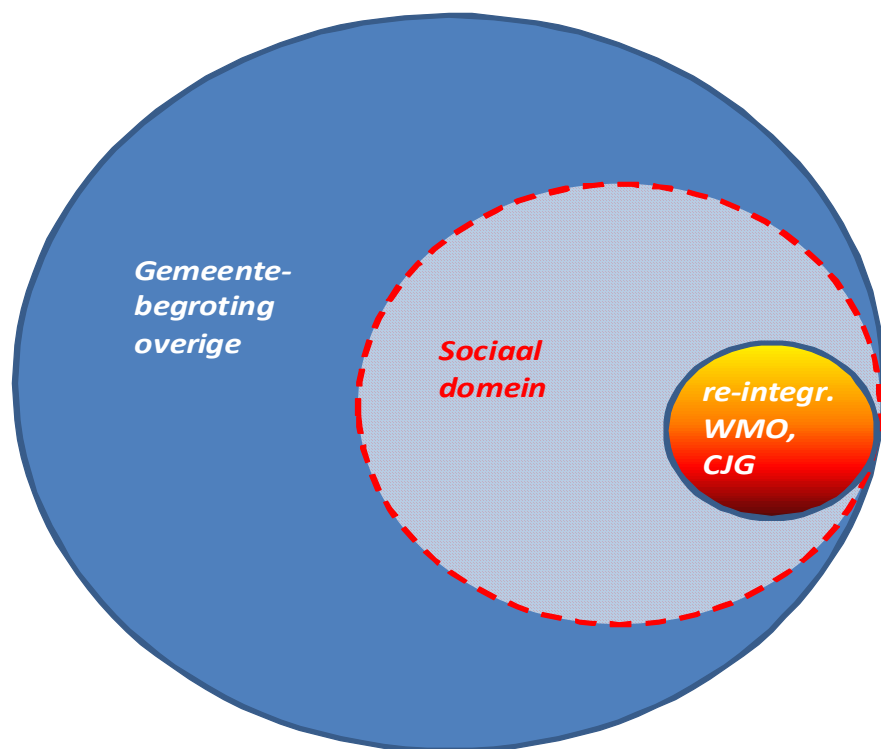
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

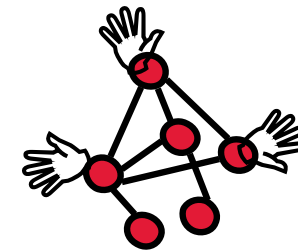
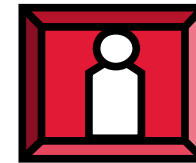

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

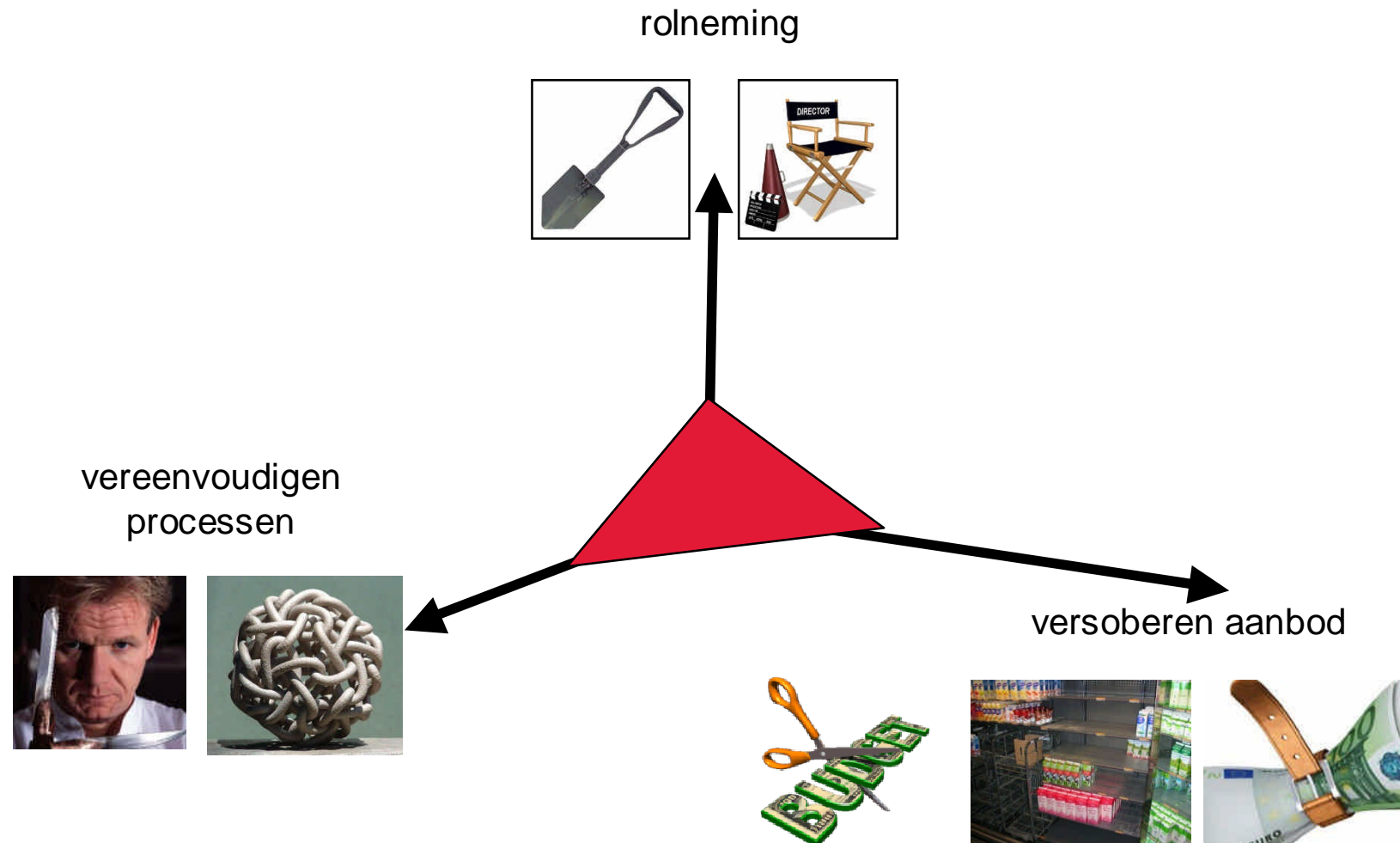
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

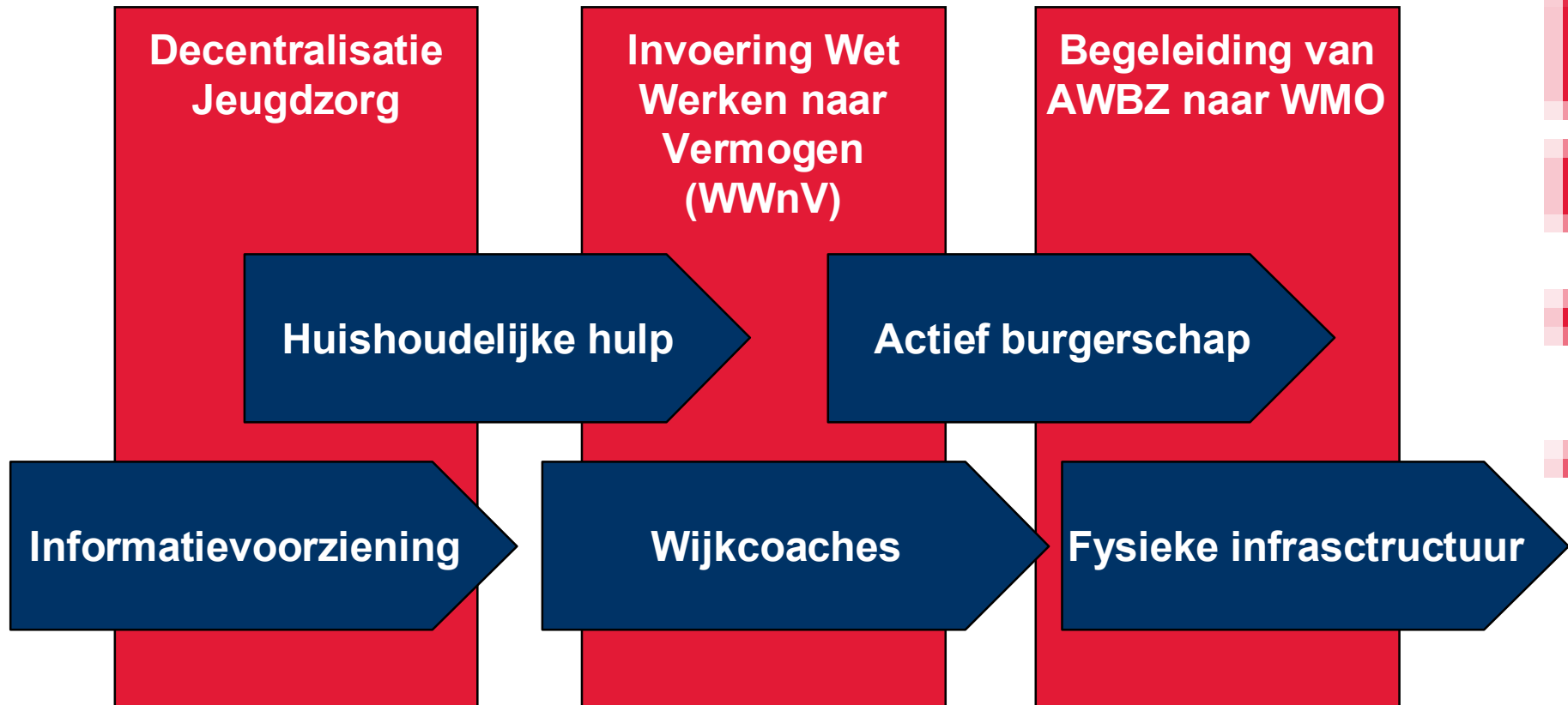

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

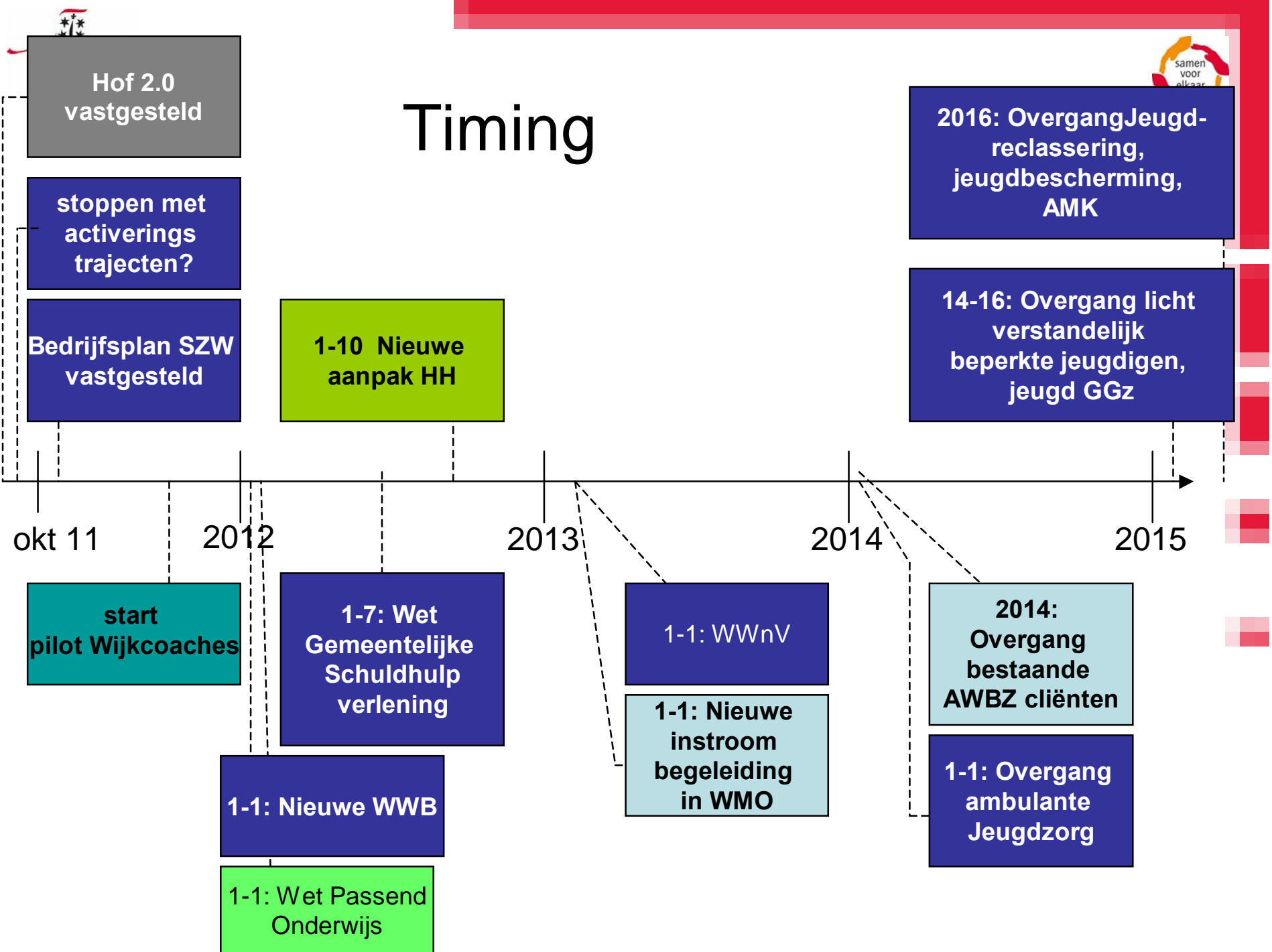

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right, with several interlocking gears of various sizes inside. The gears are rendered in shades of blue and white, with a glowing effect. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

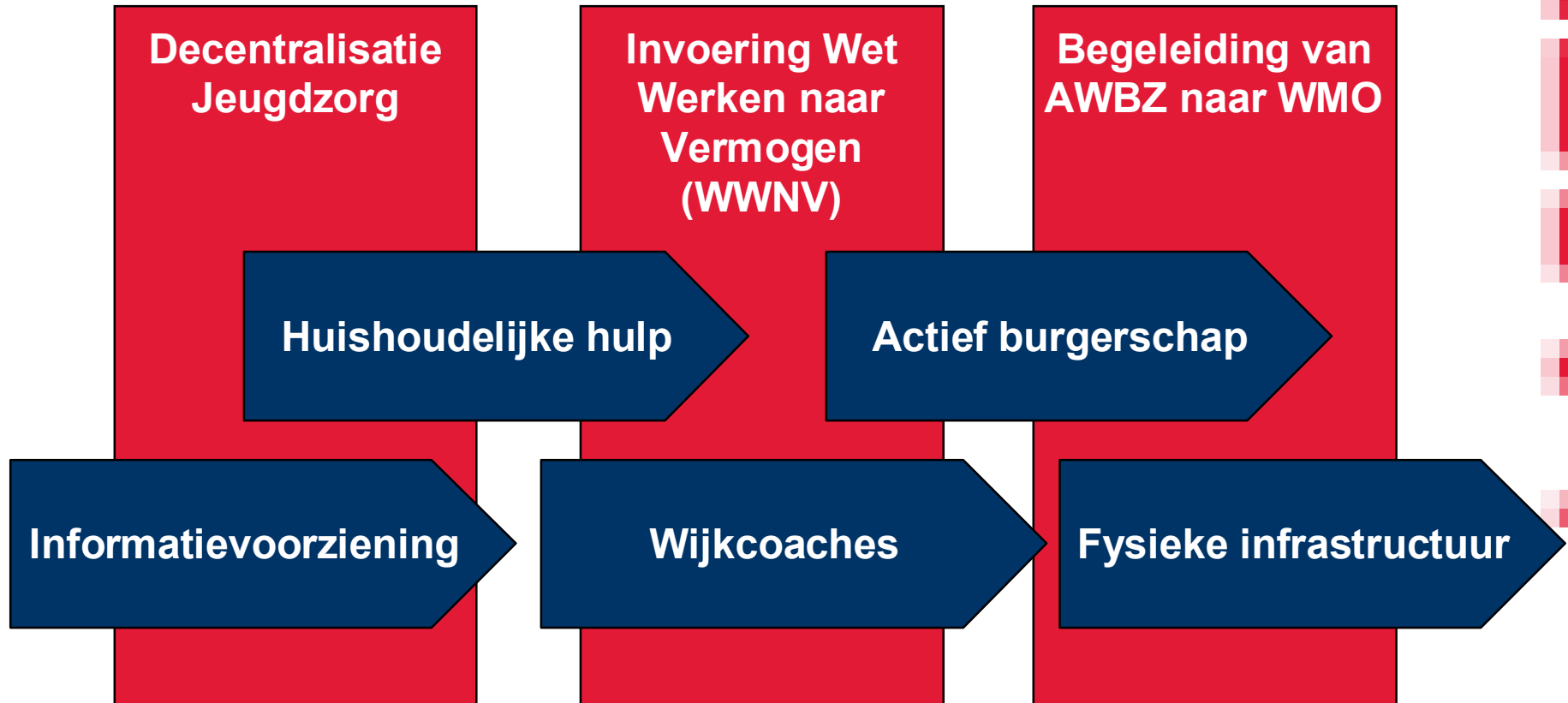
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

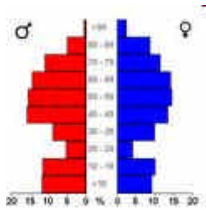
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

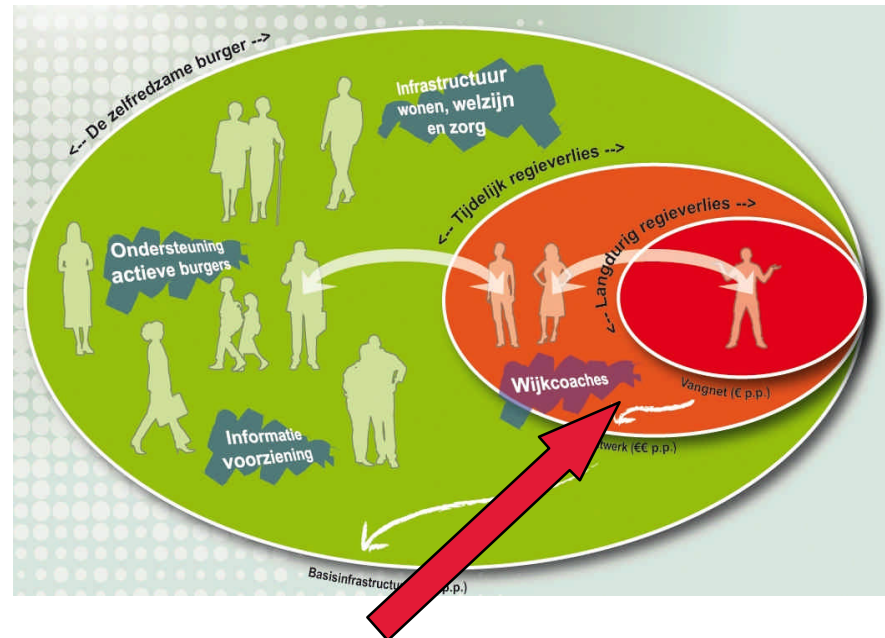
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

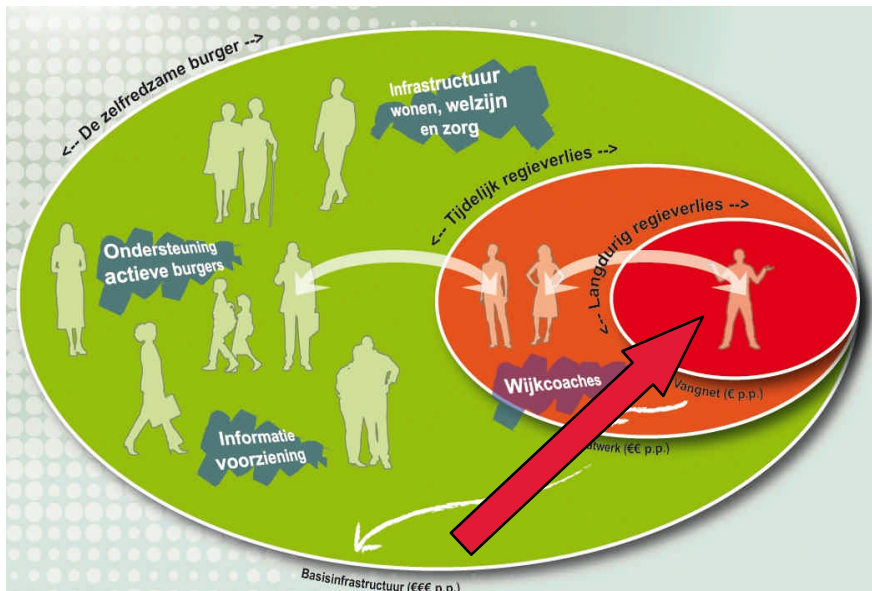
Maslow

Permanent regieverlies

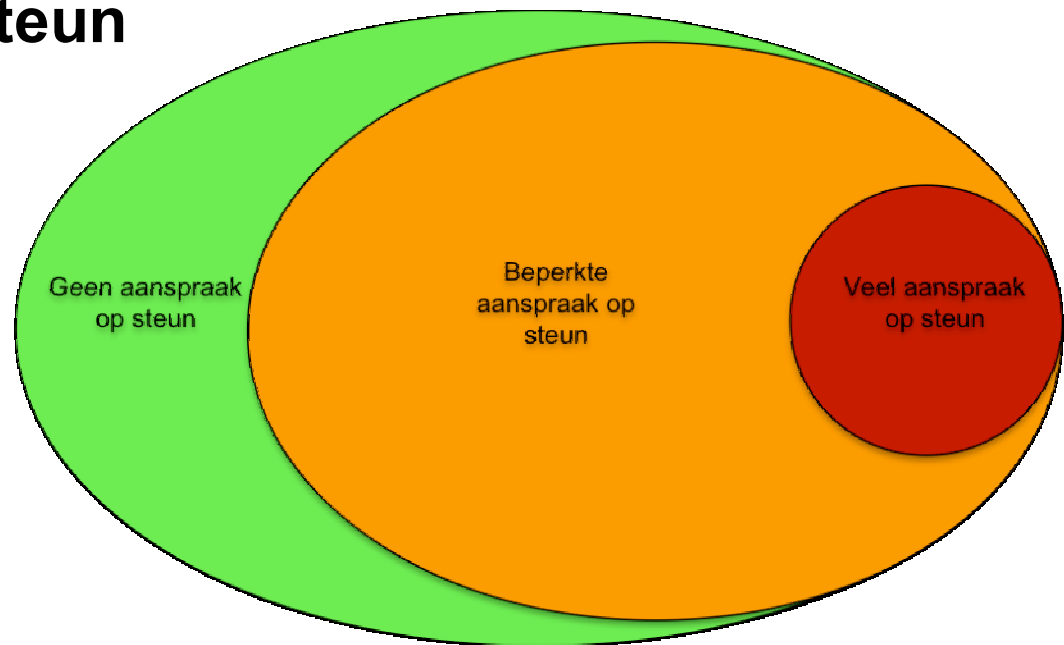
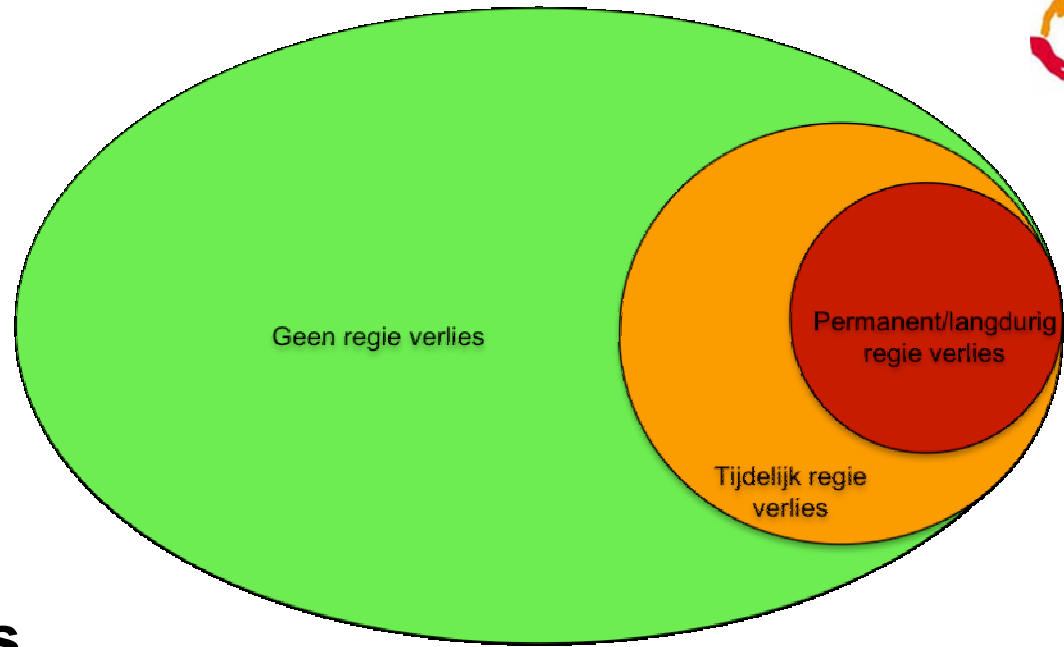
Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

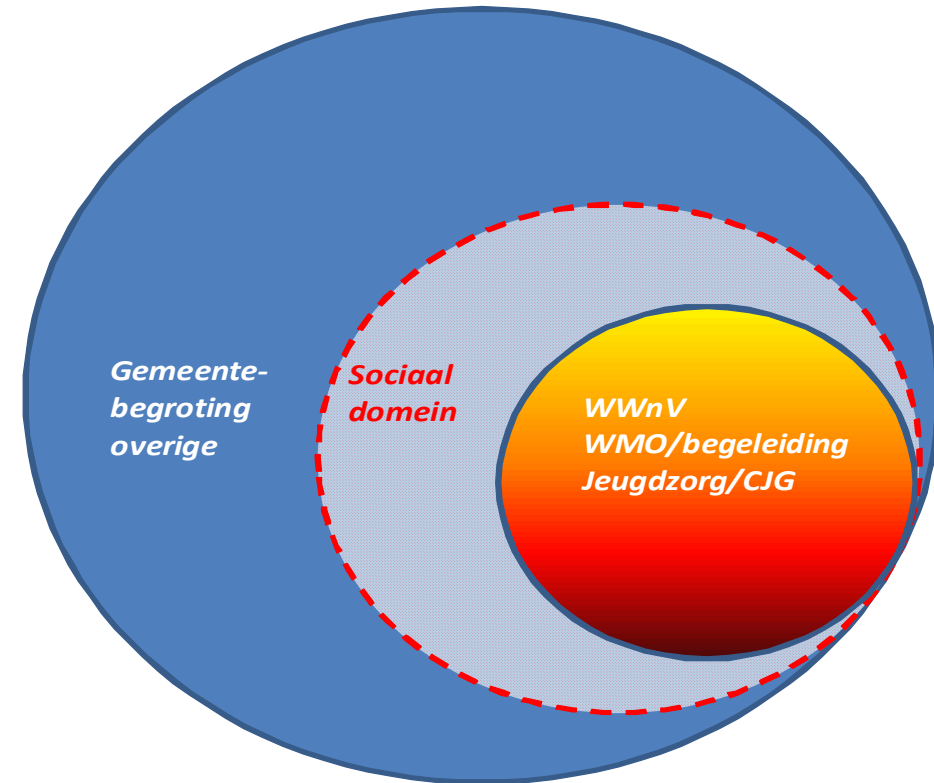
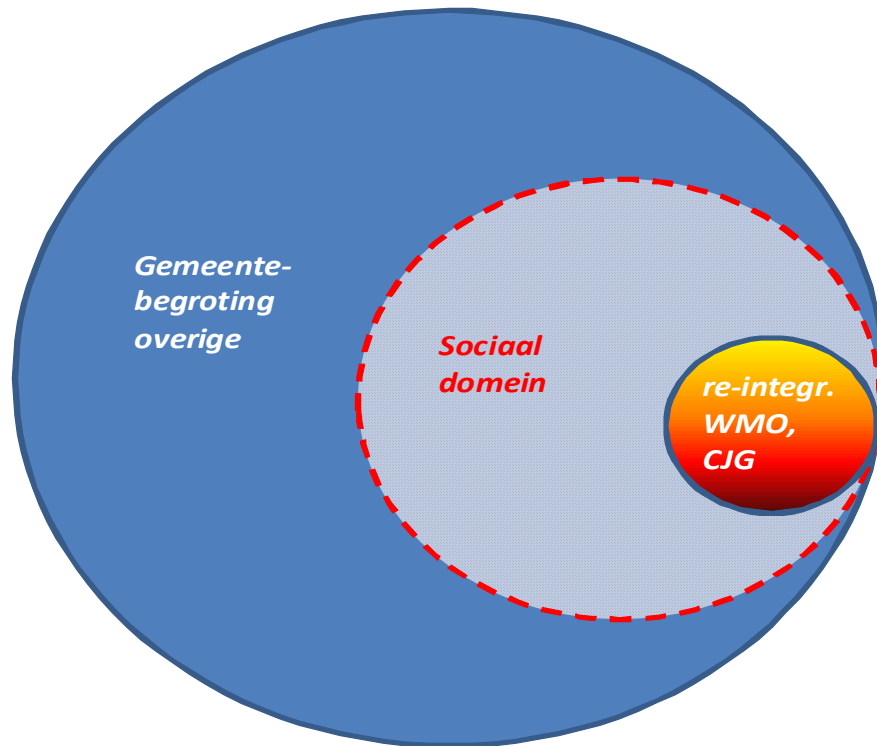
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

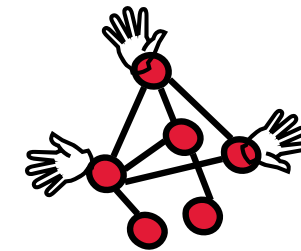
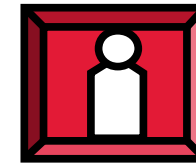

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

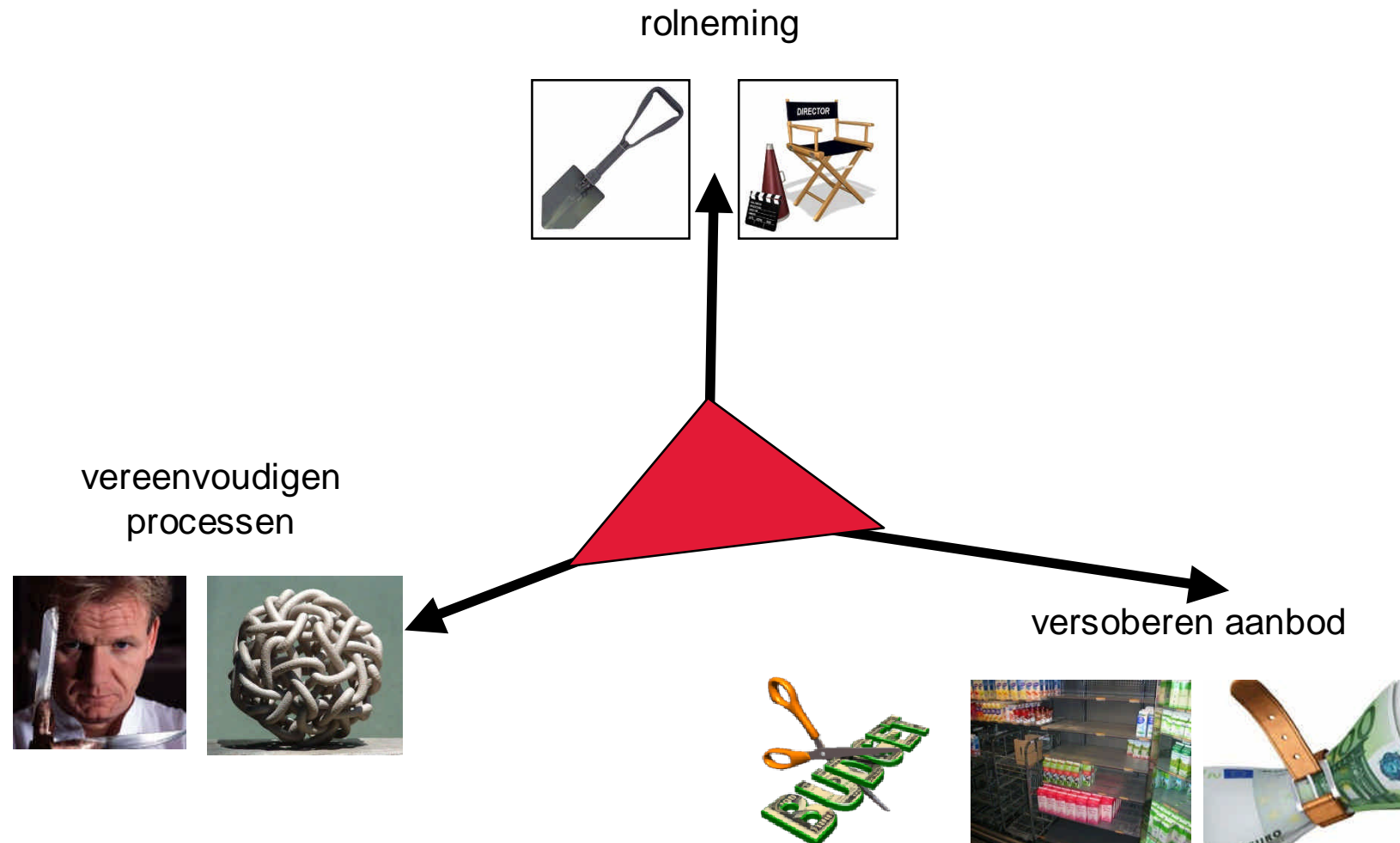
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

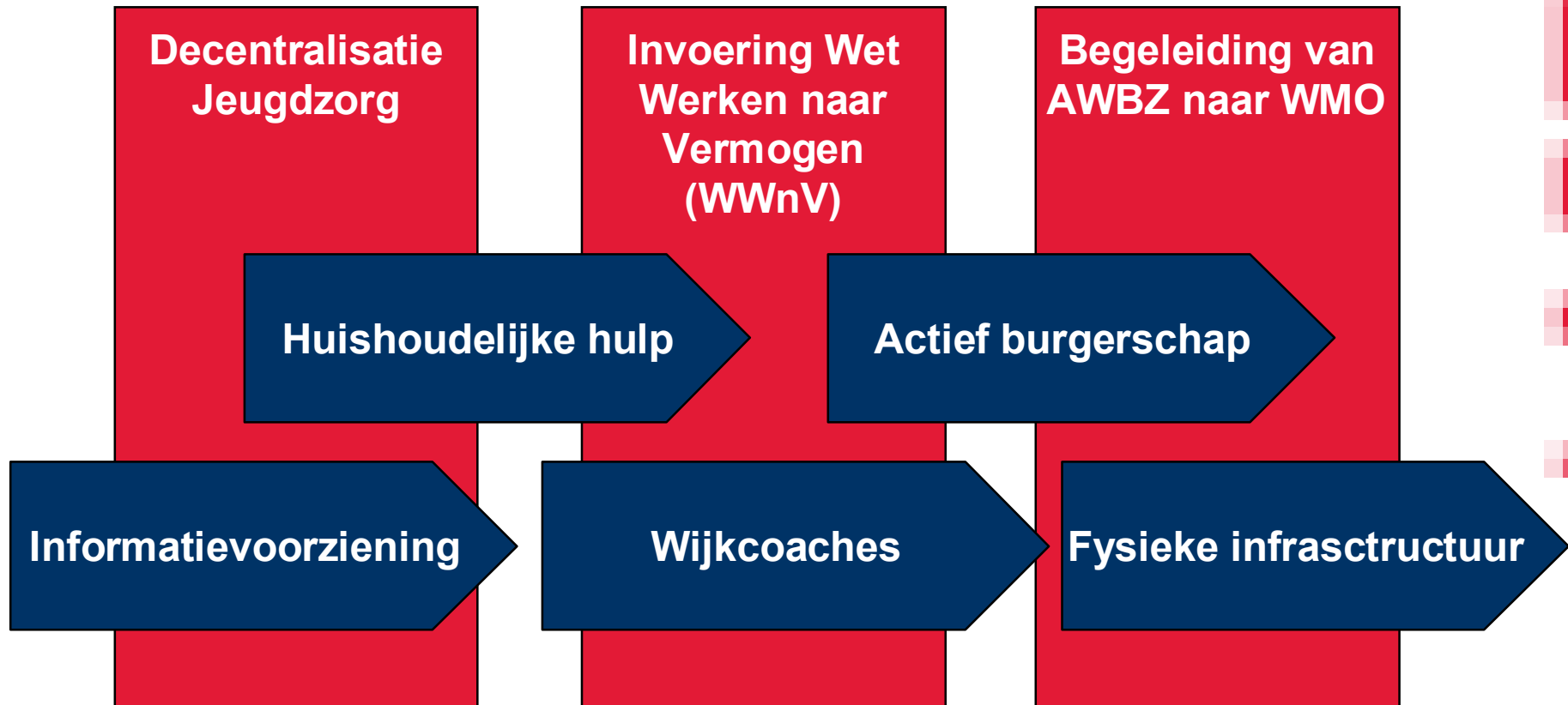
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

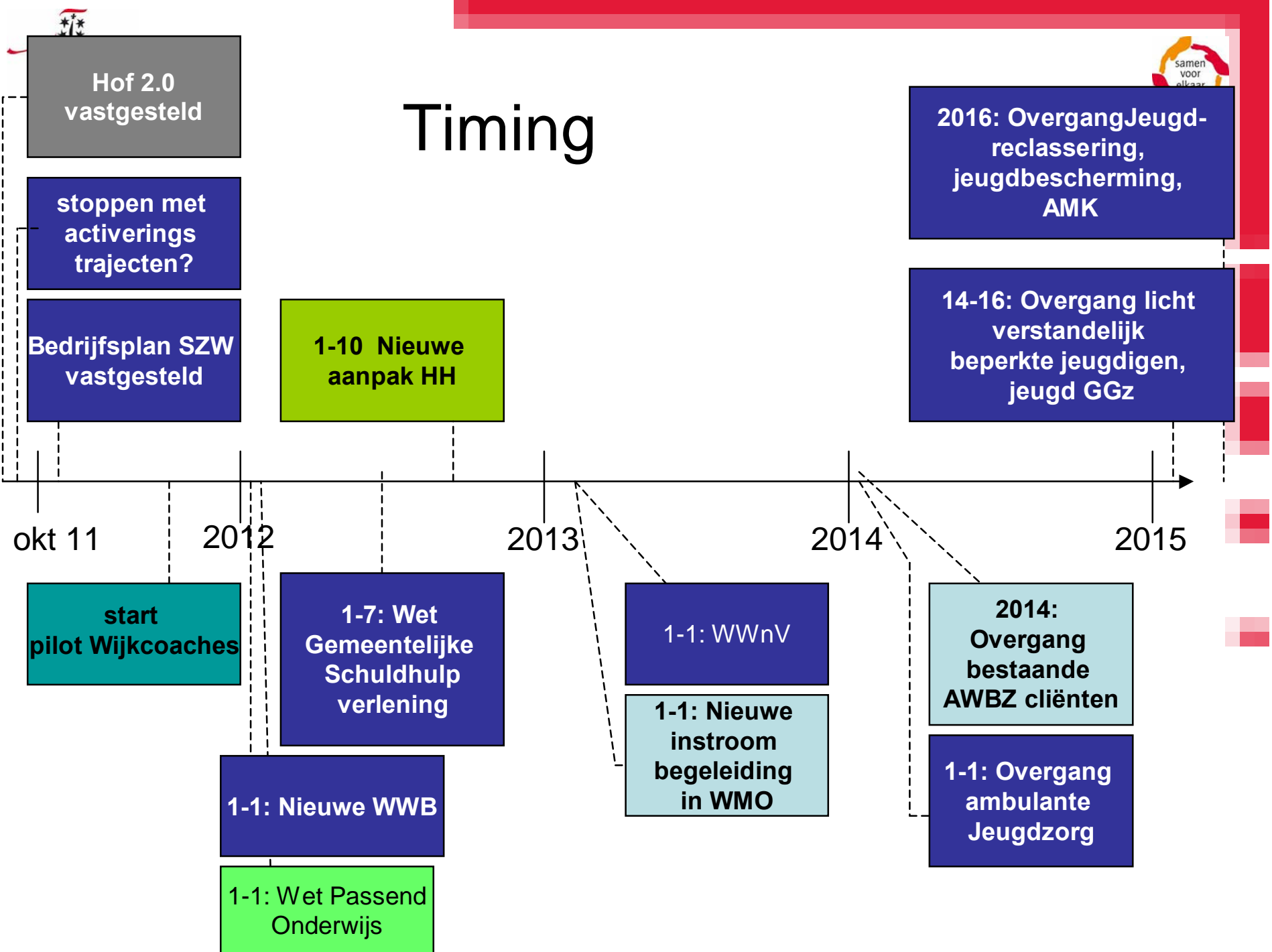
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

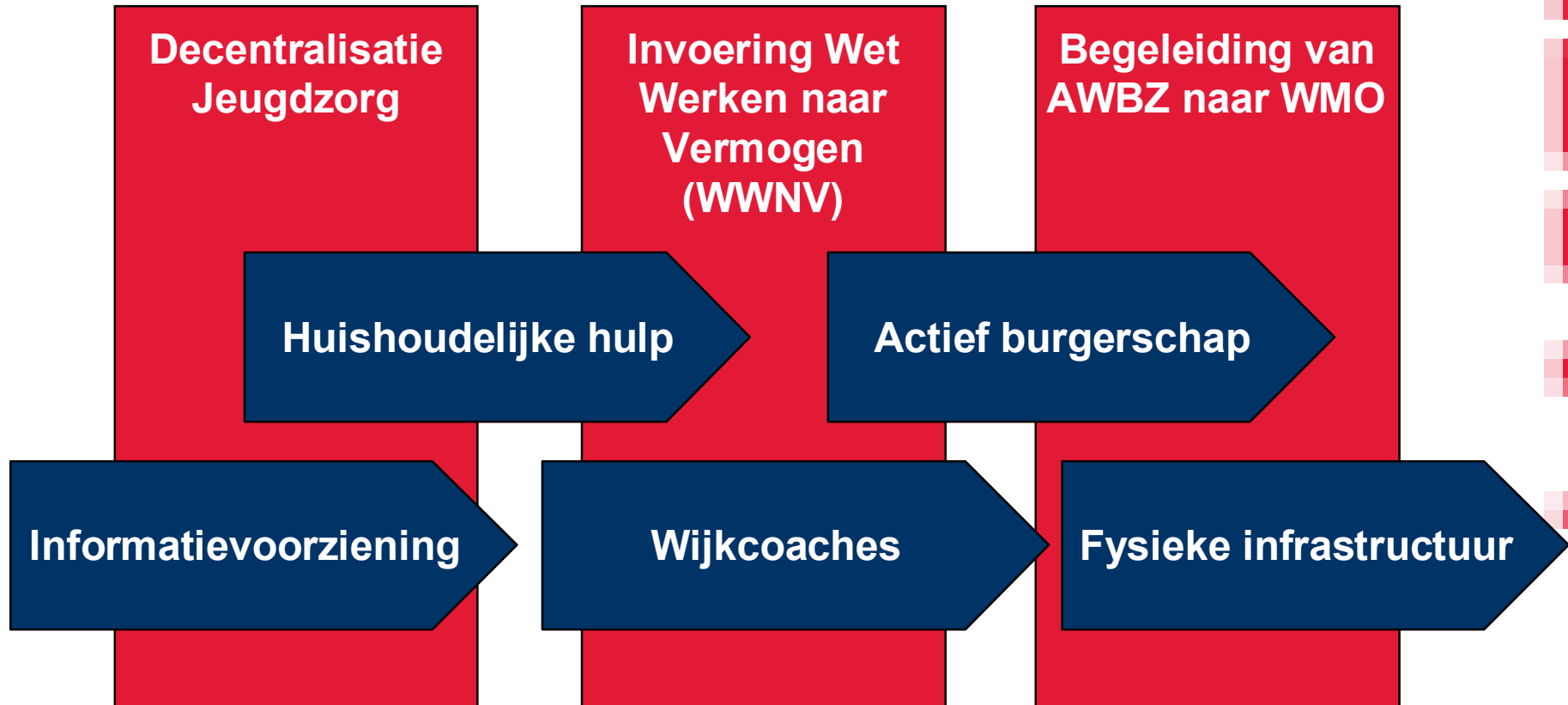
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

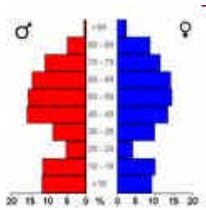
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

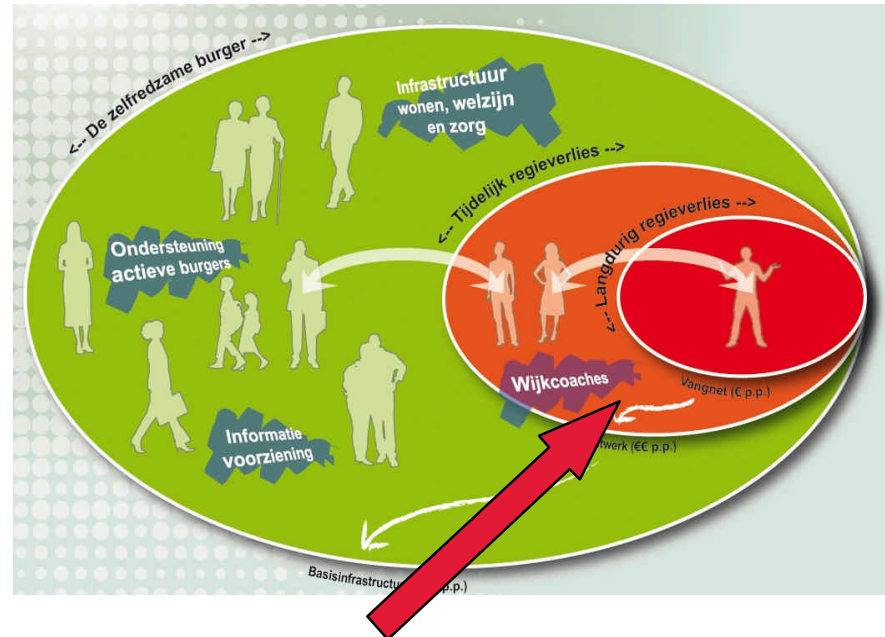
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

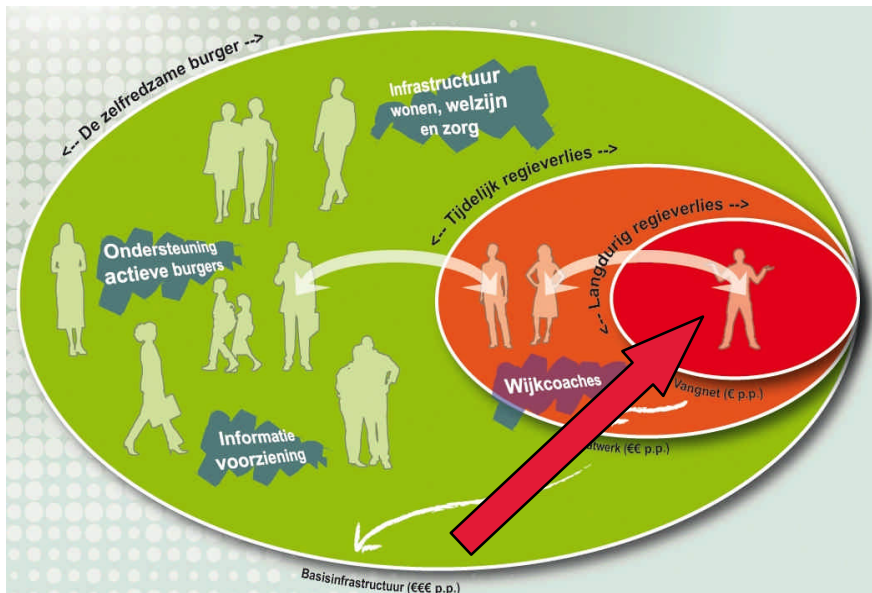

Maslow

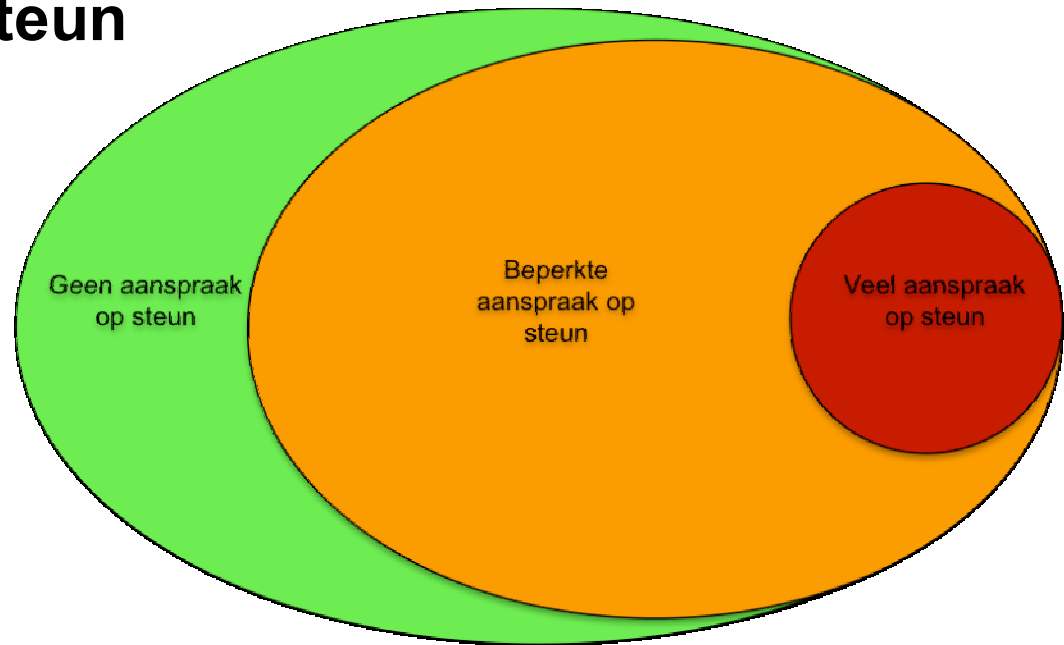
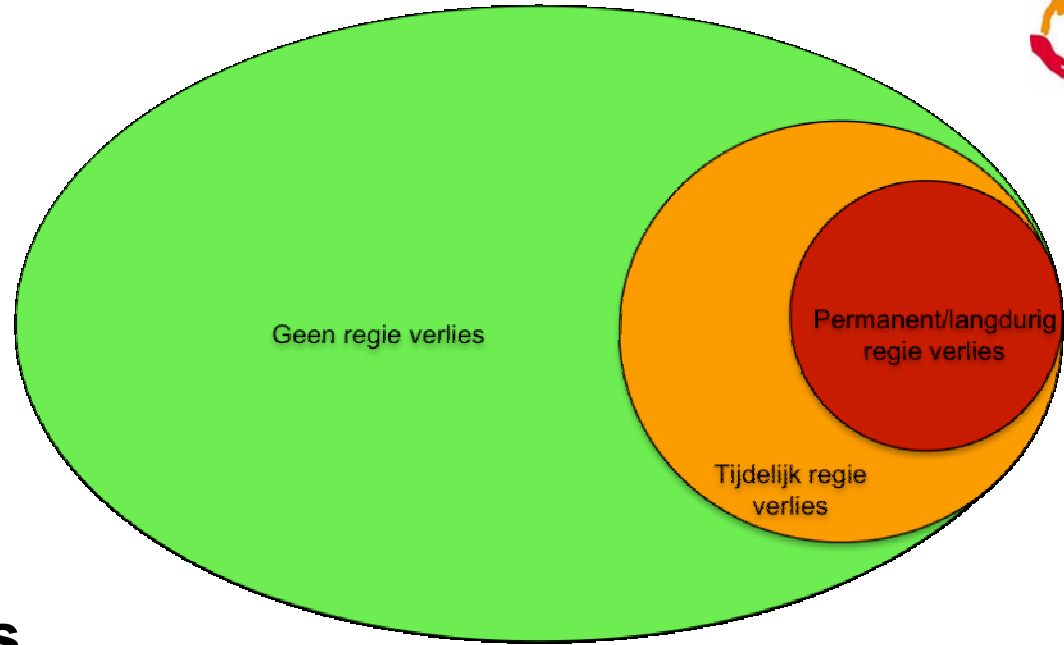
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

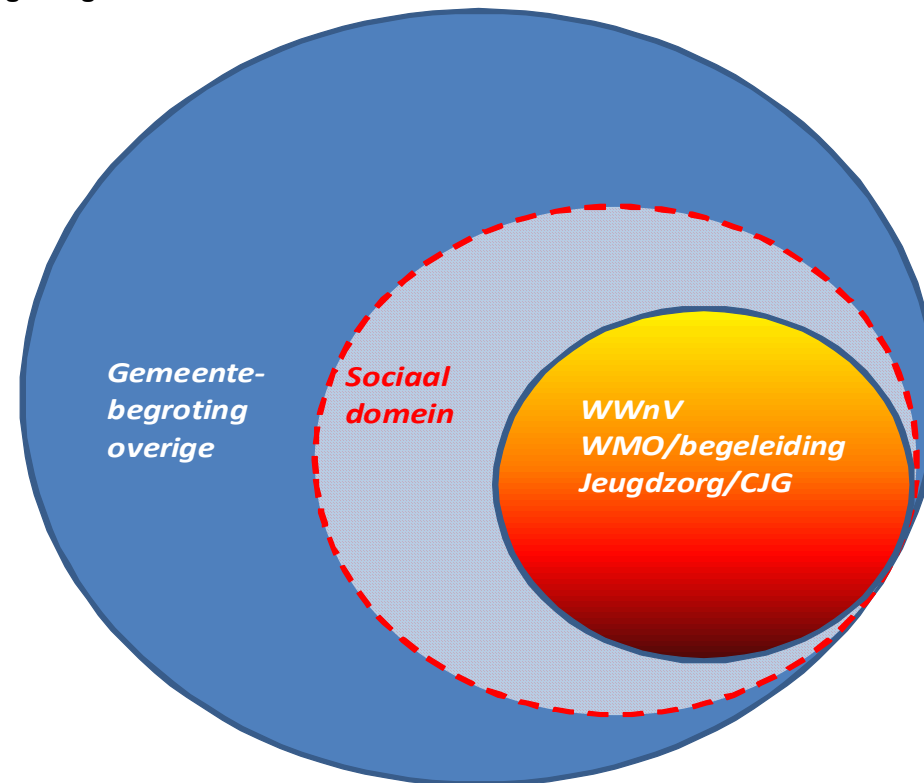
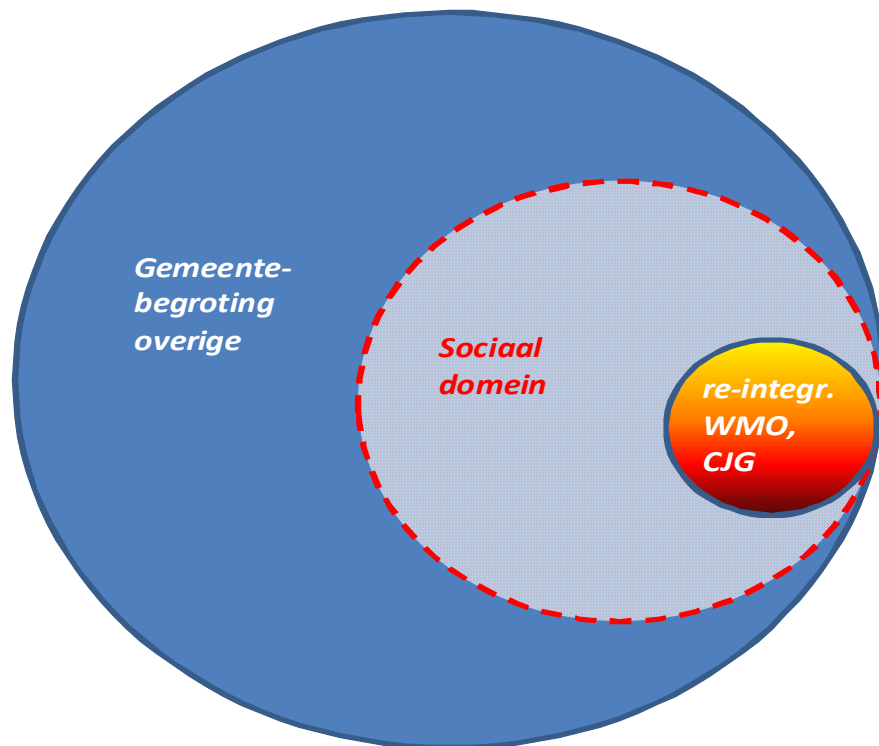

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

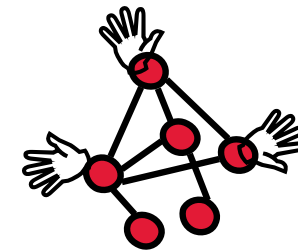
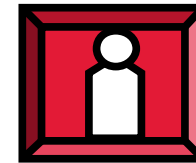

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

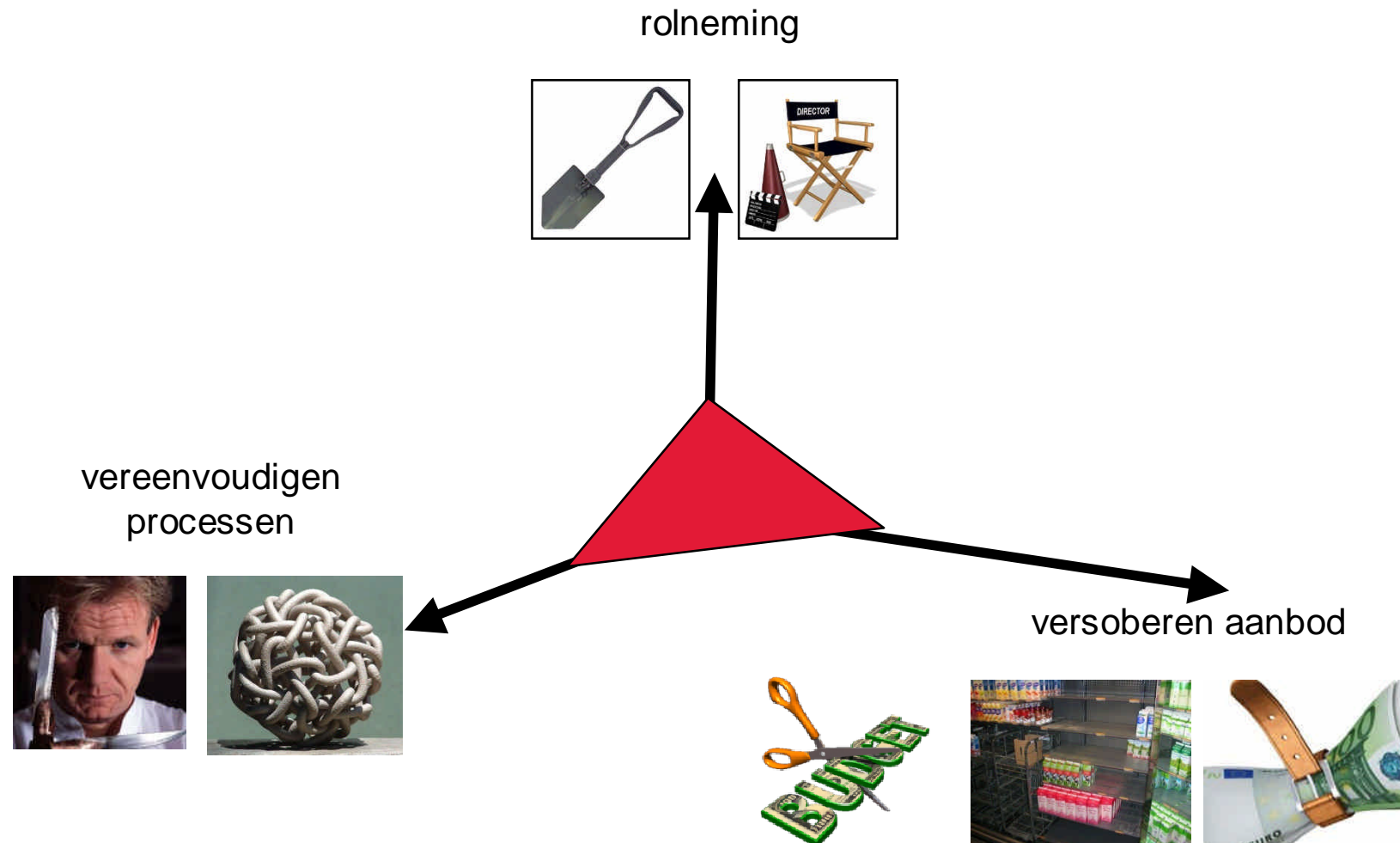
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

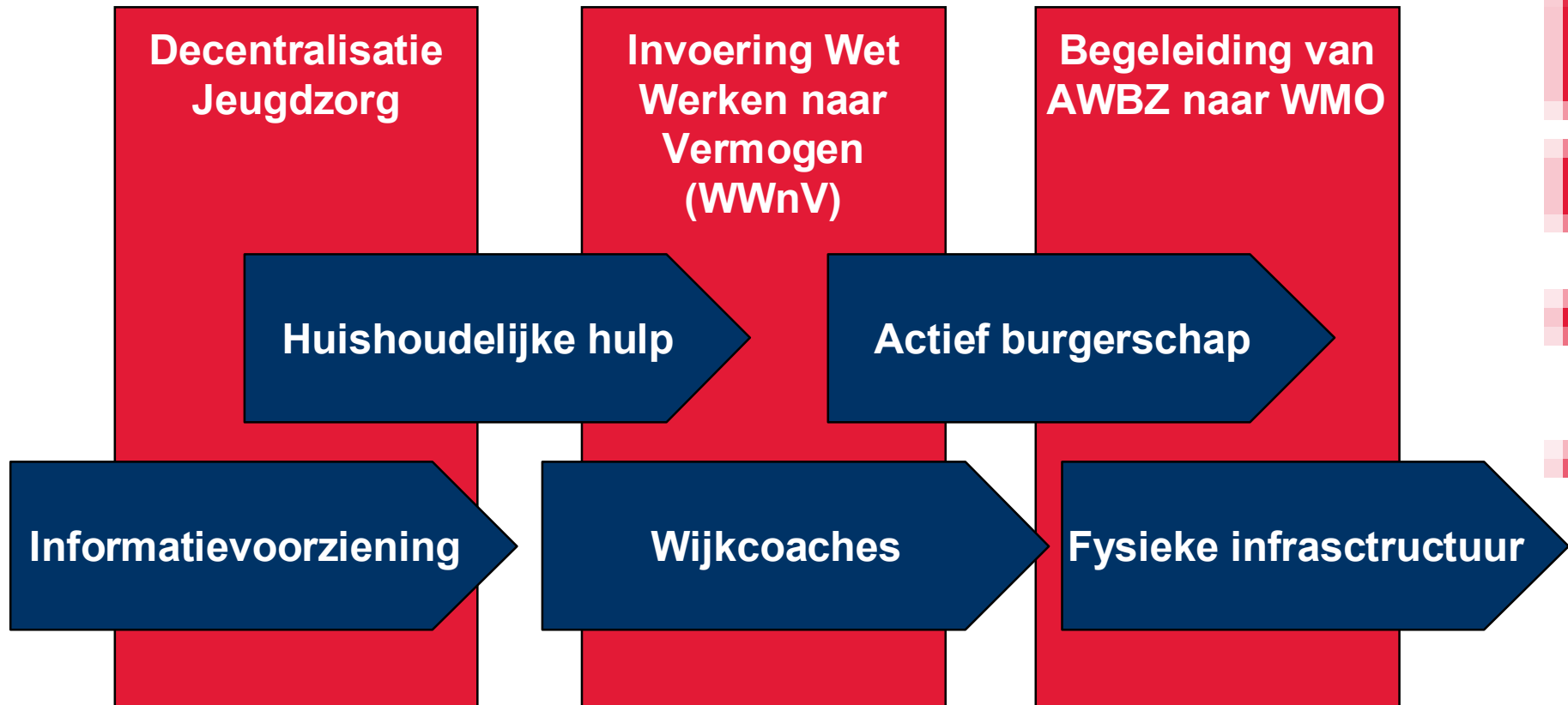

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

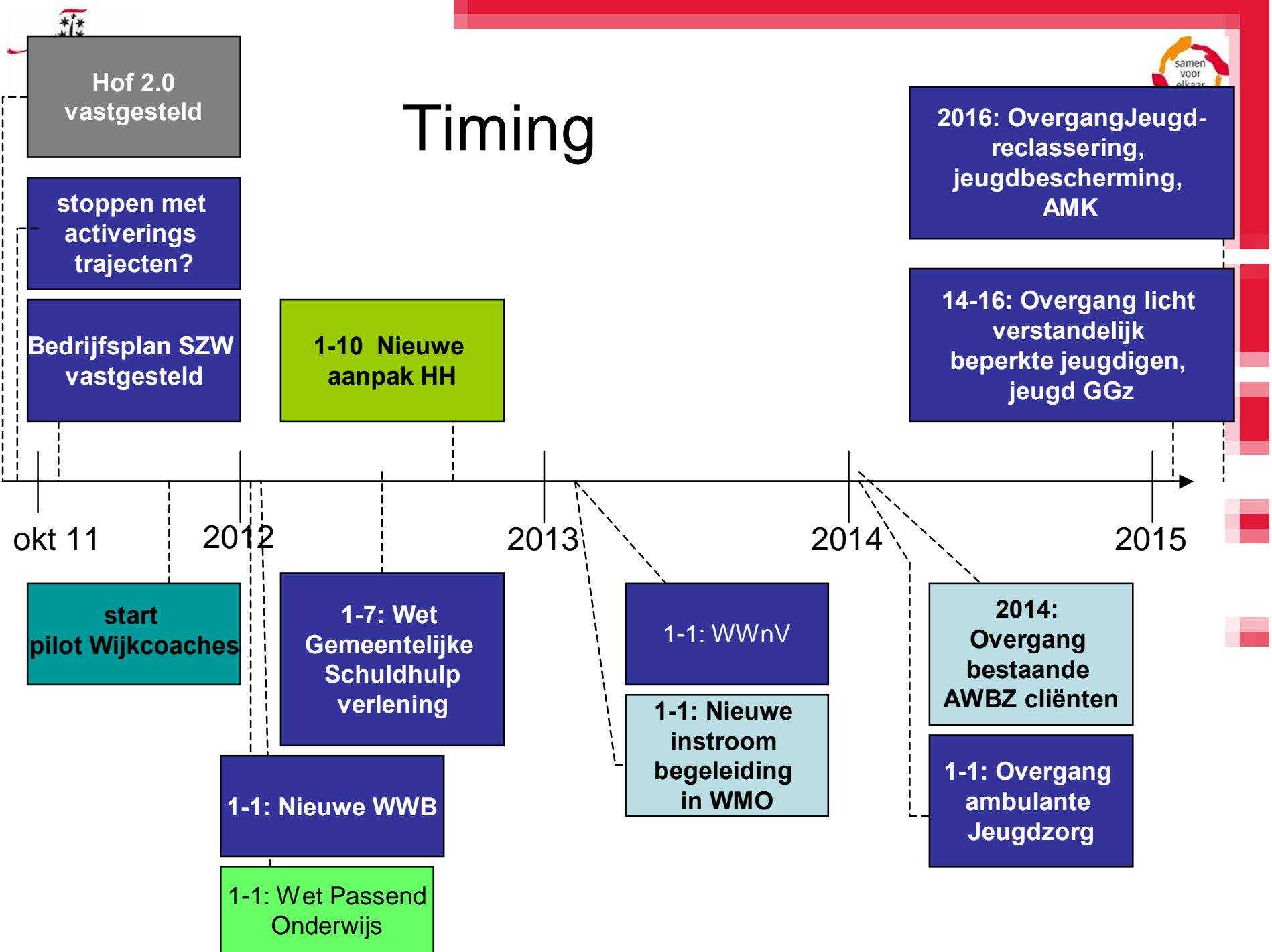
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

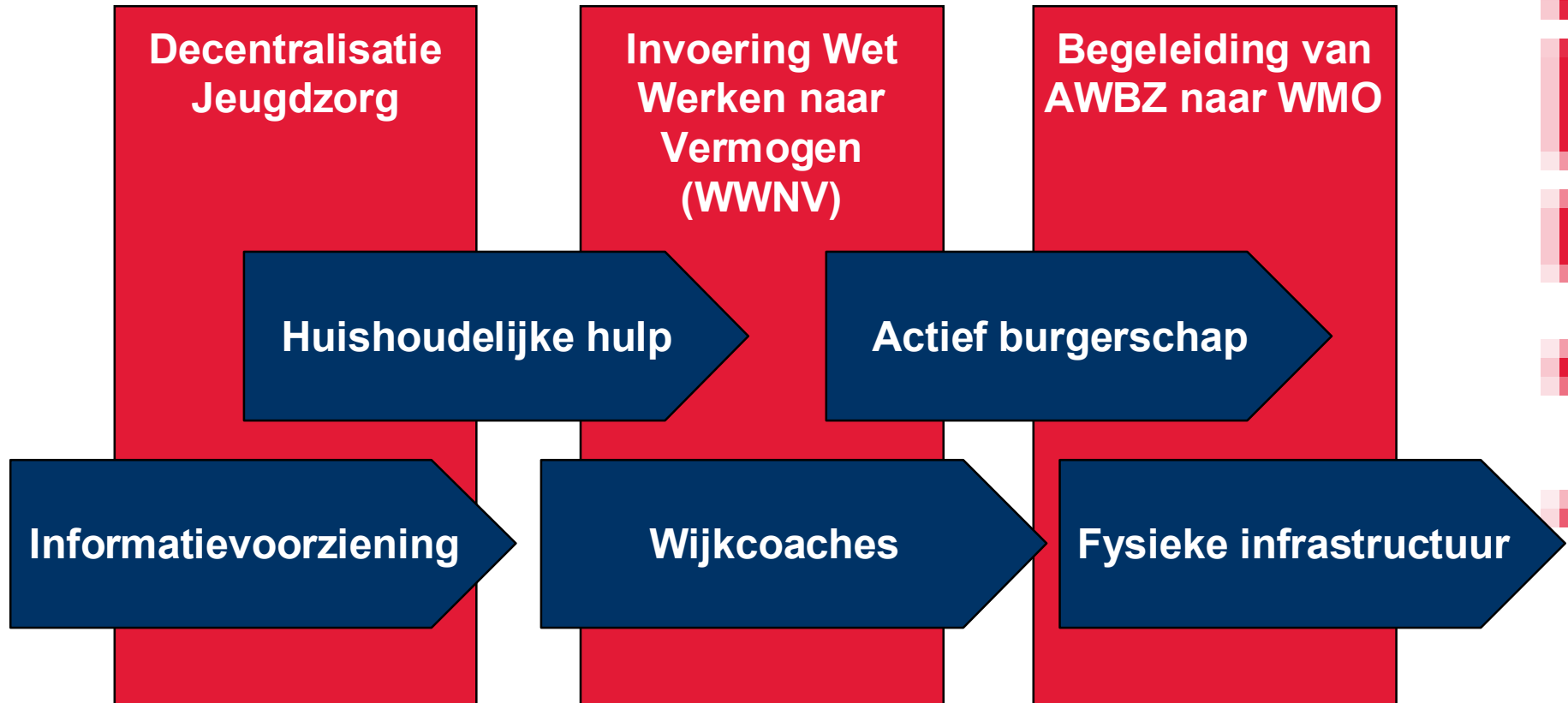
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

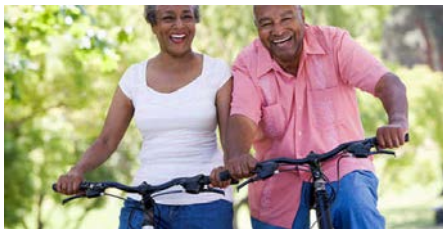
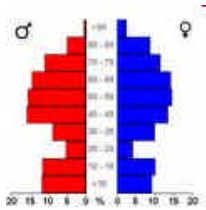
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

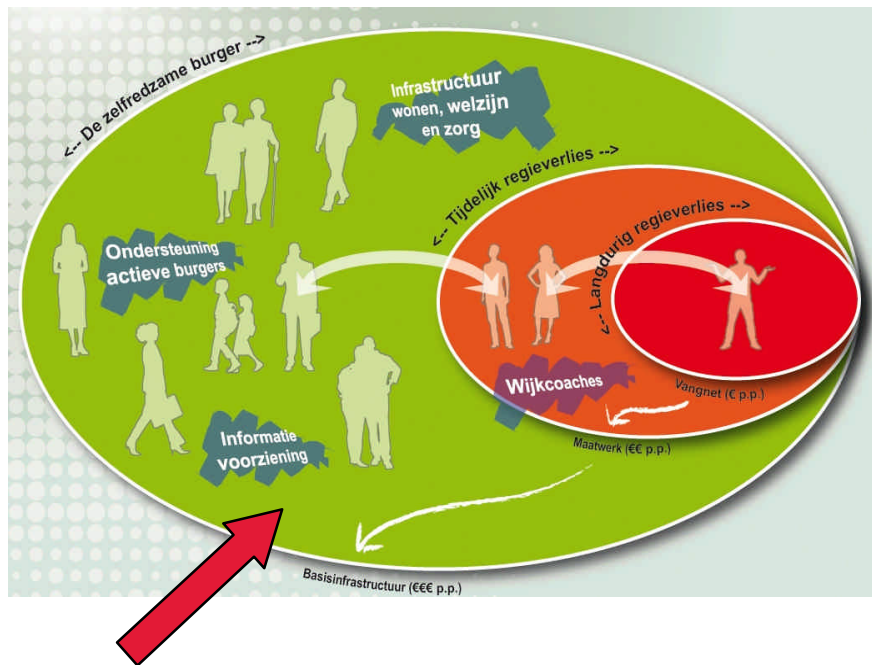
Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

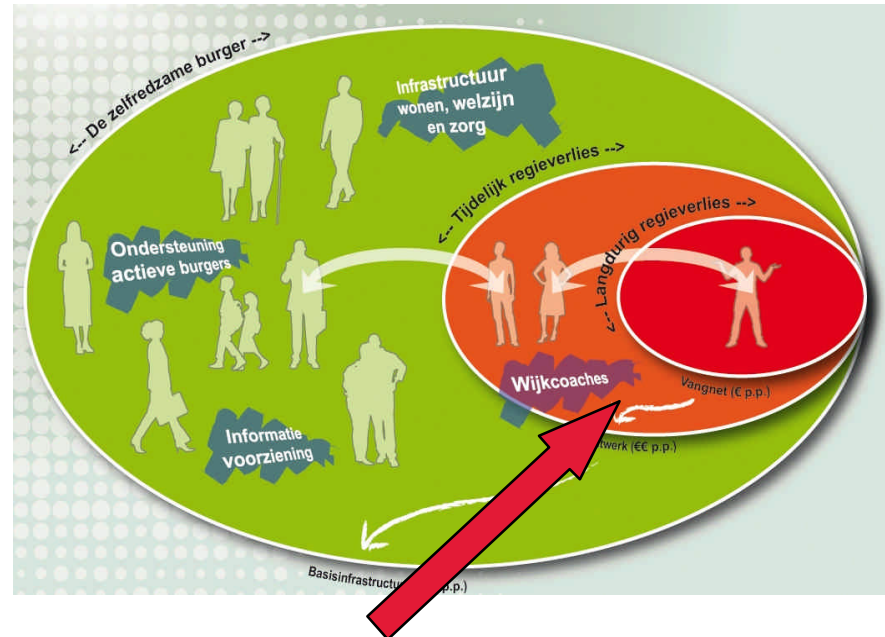
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

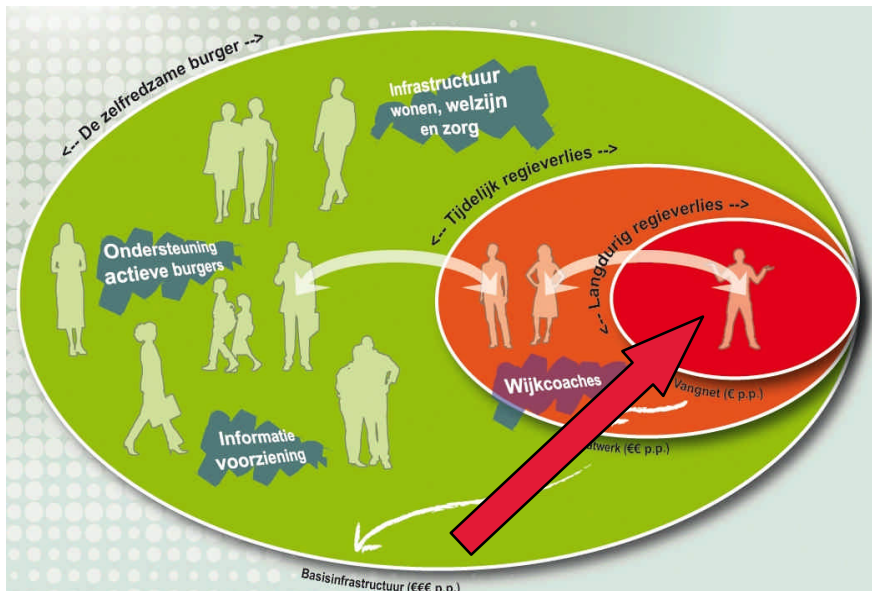
Maslow

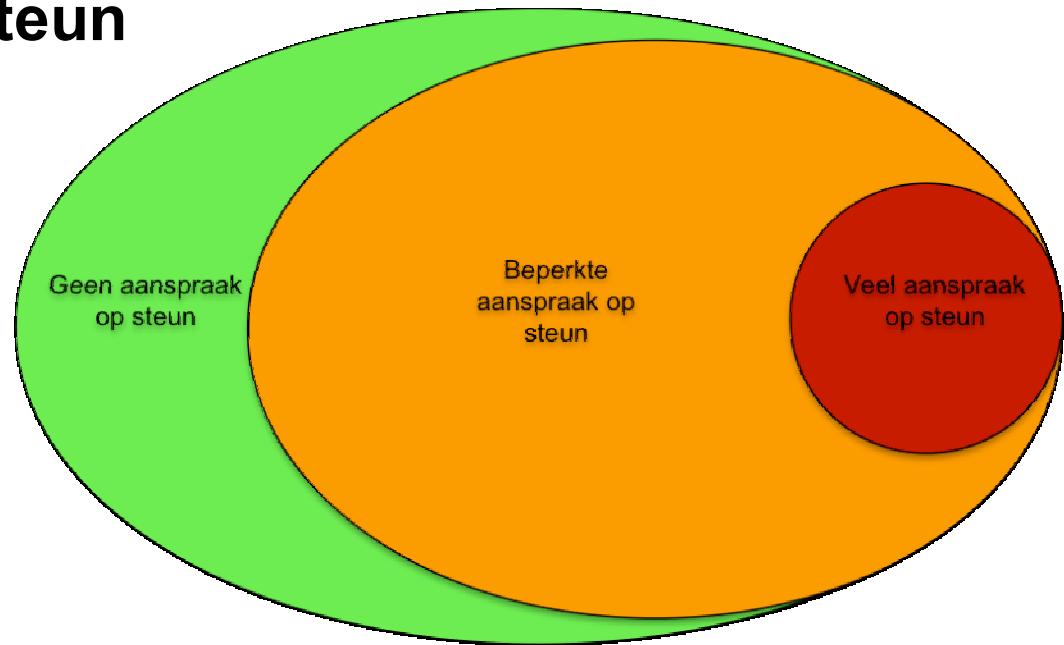
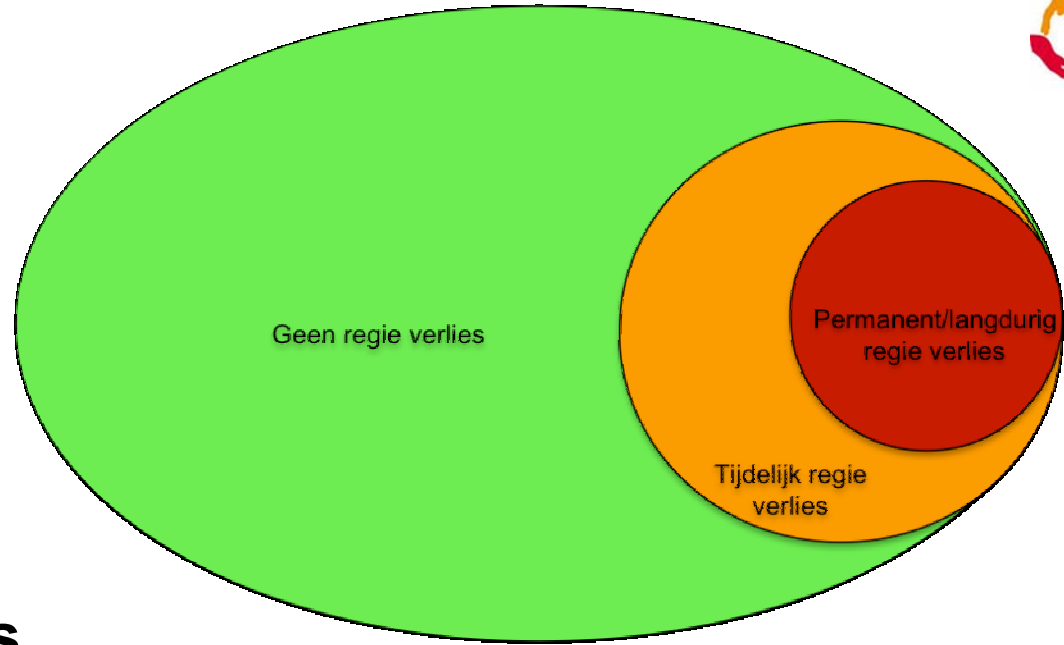
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

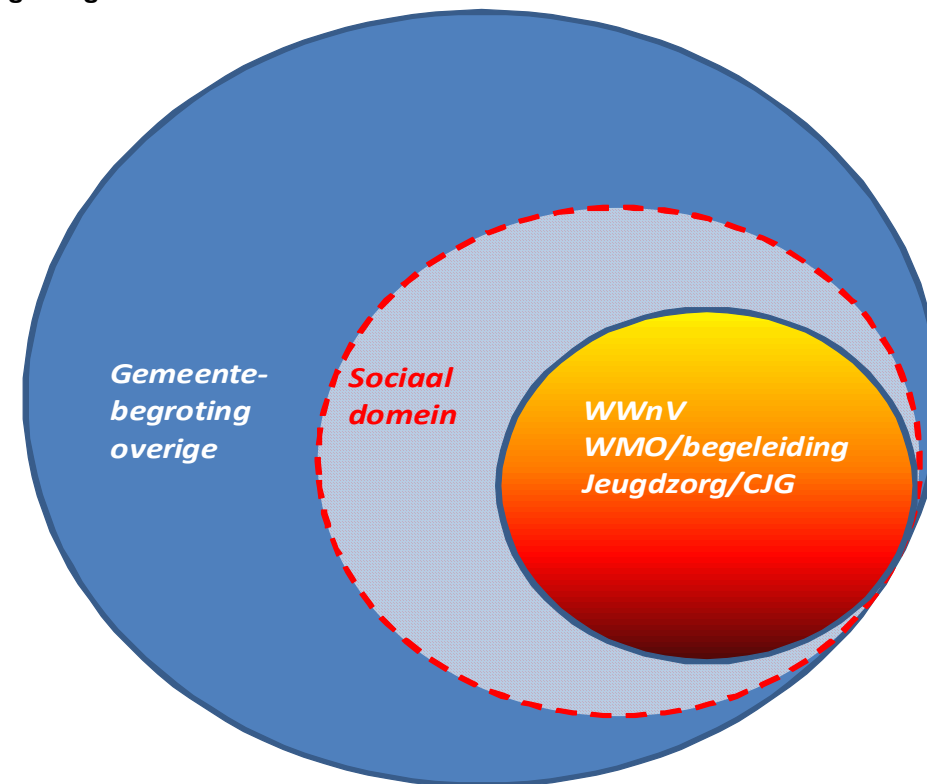
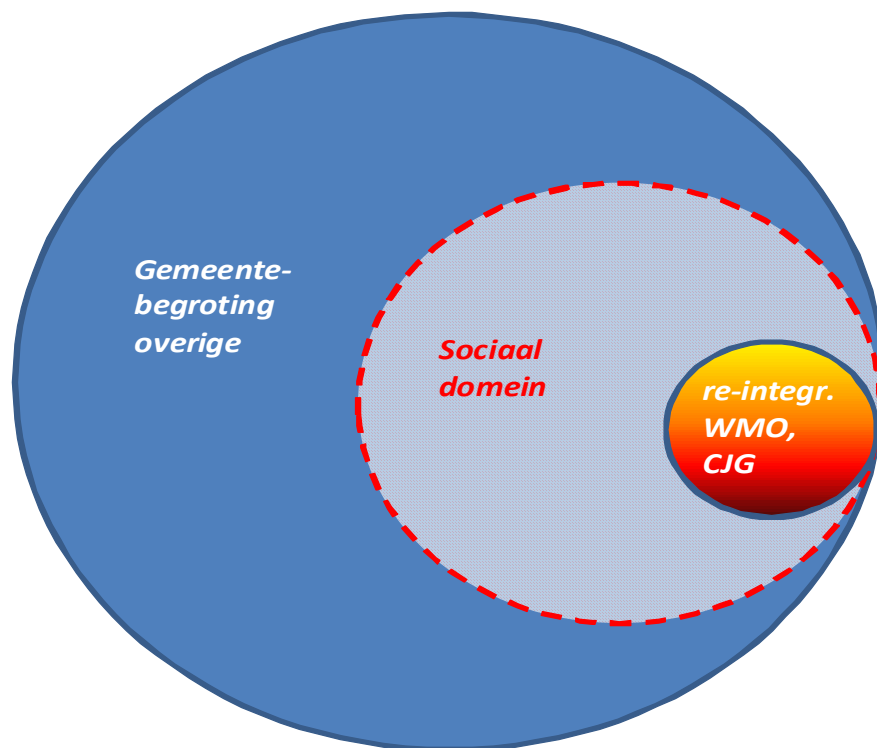
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

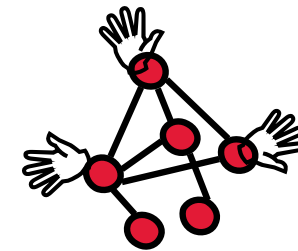
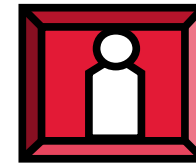

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

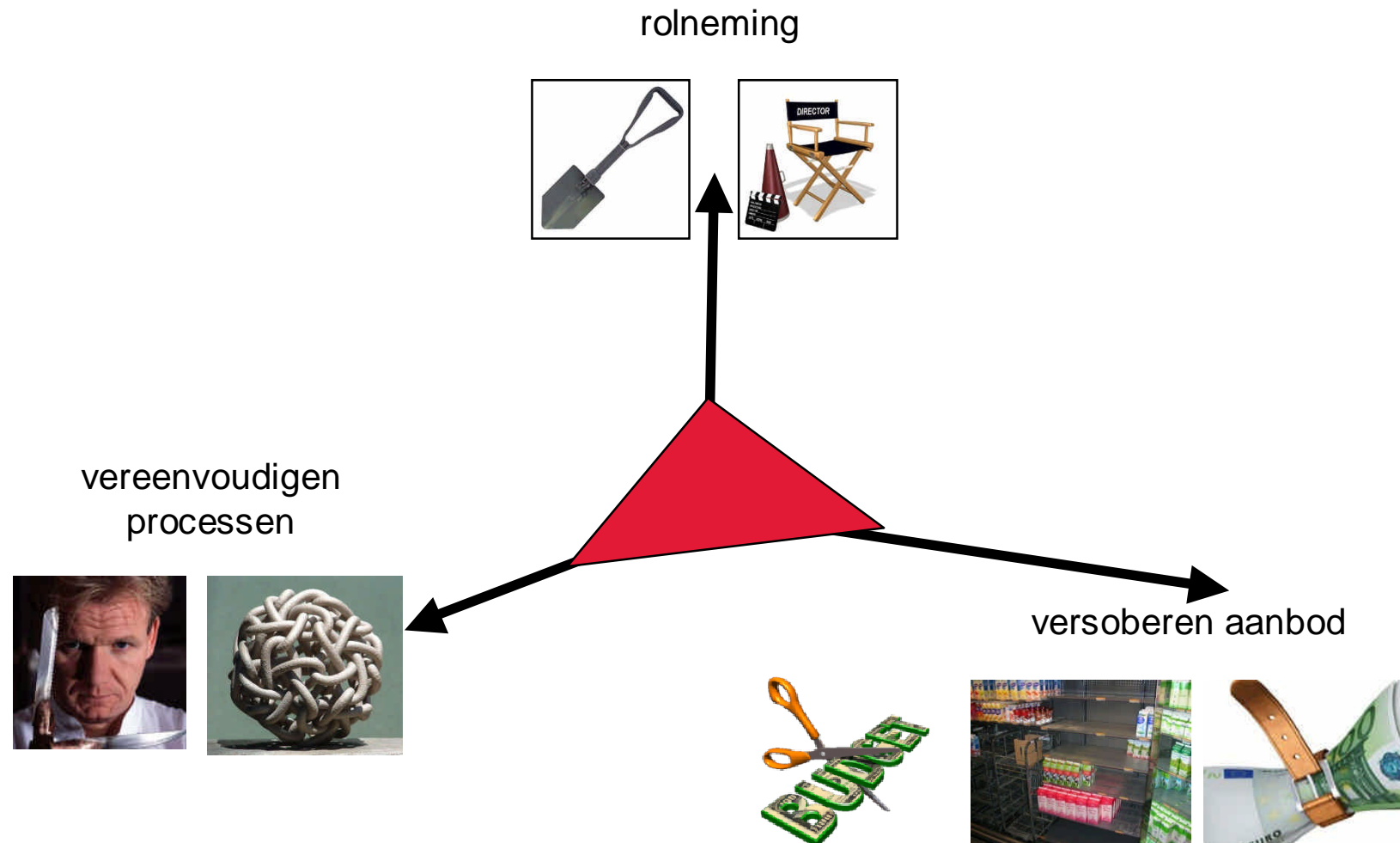
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

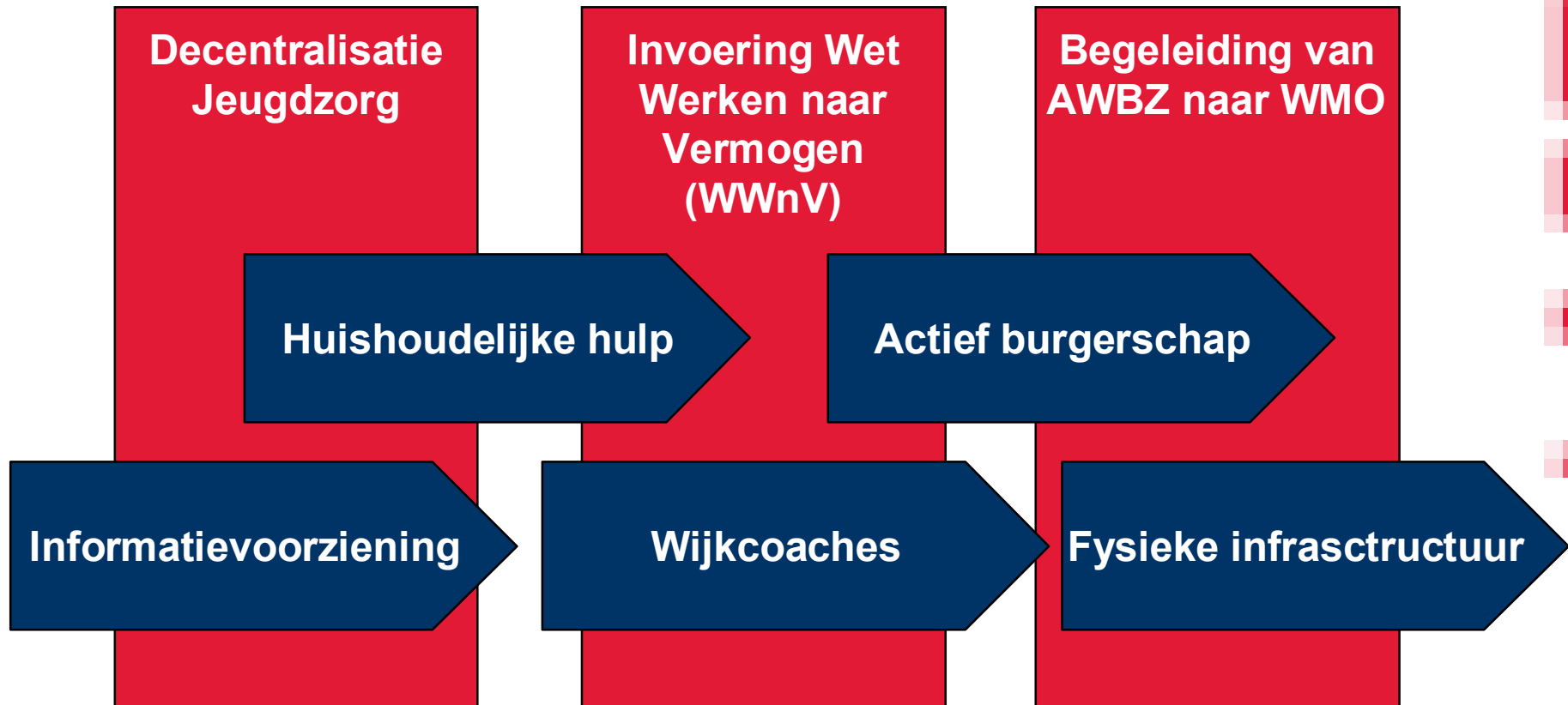

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

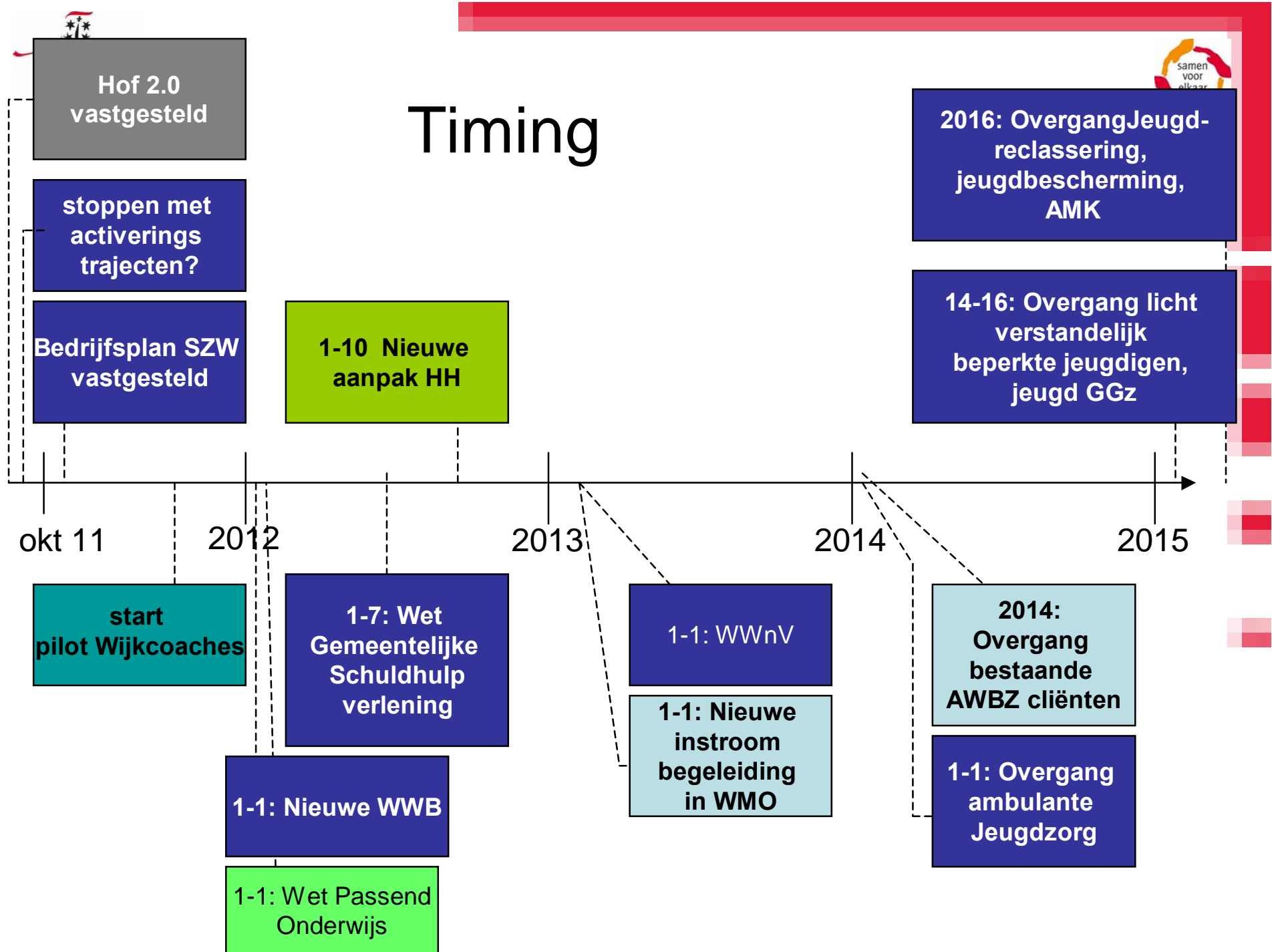

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

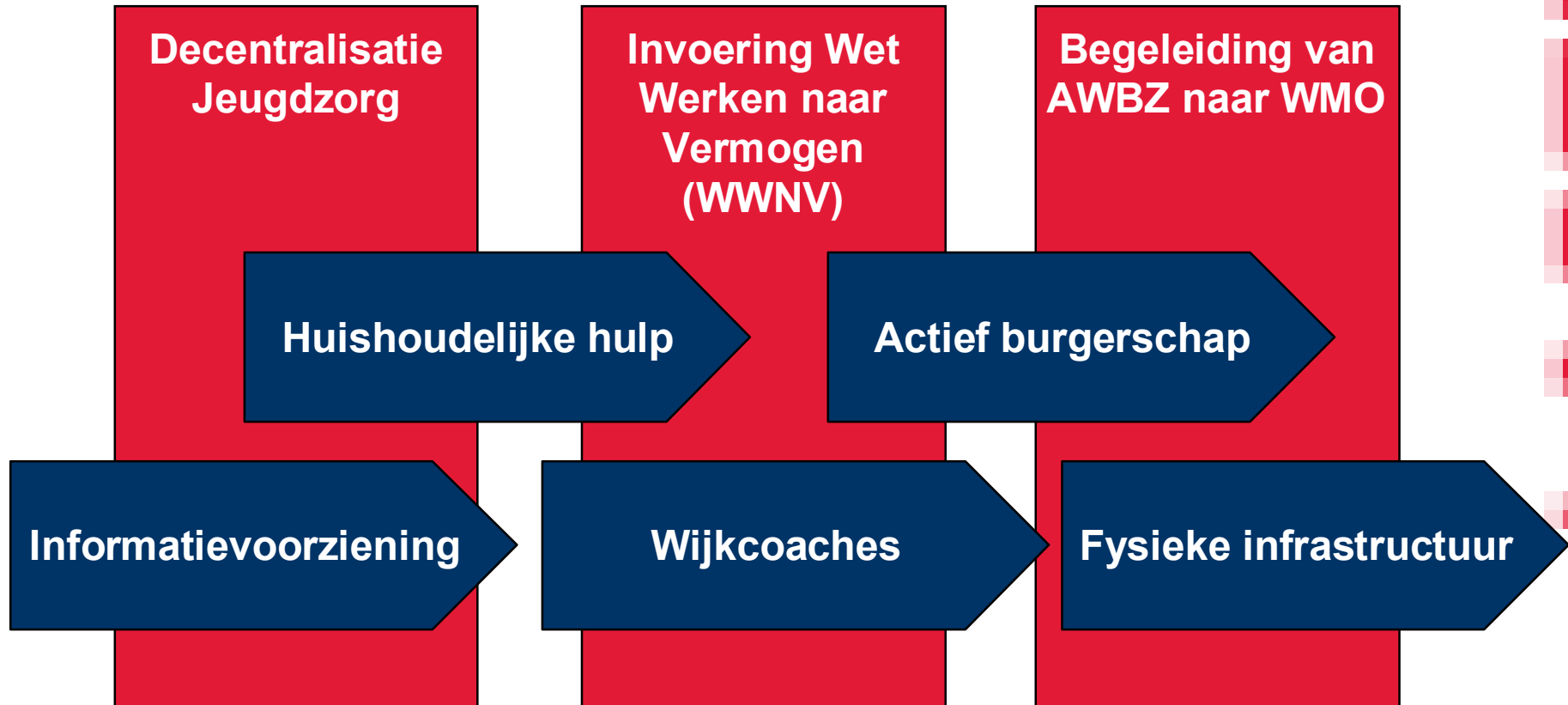
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

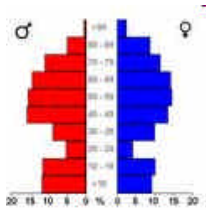
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

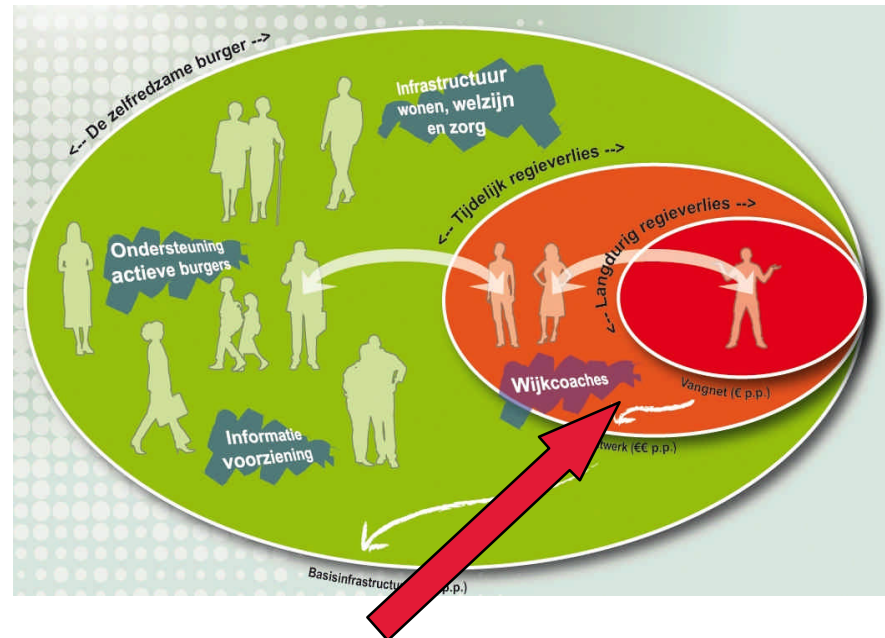
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

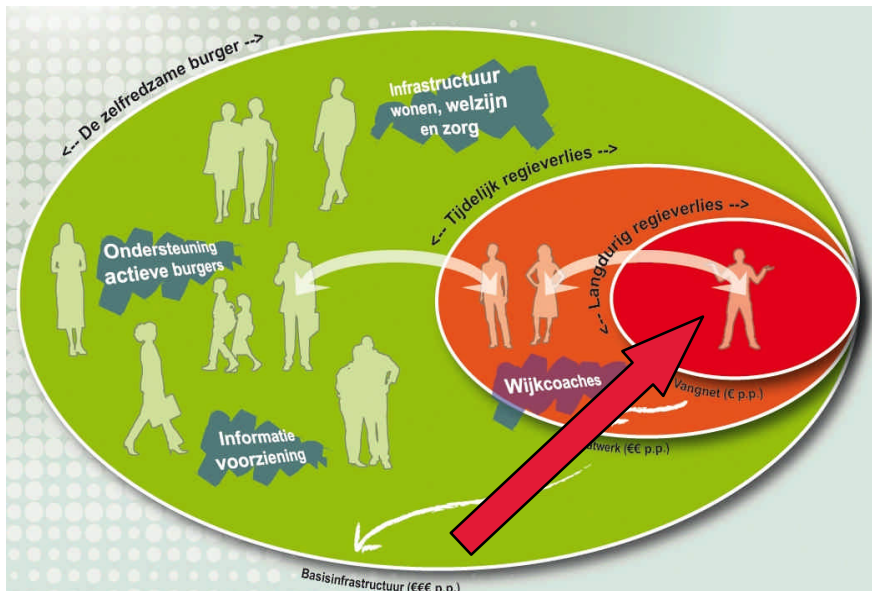
Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

Maslow

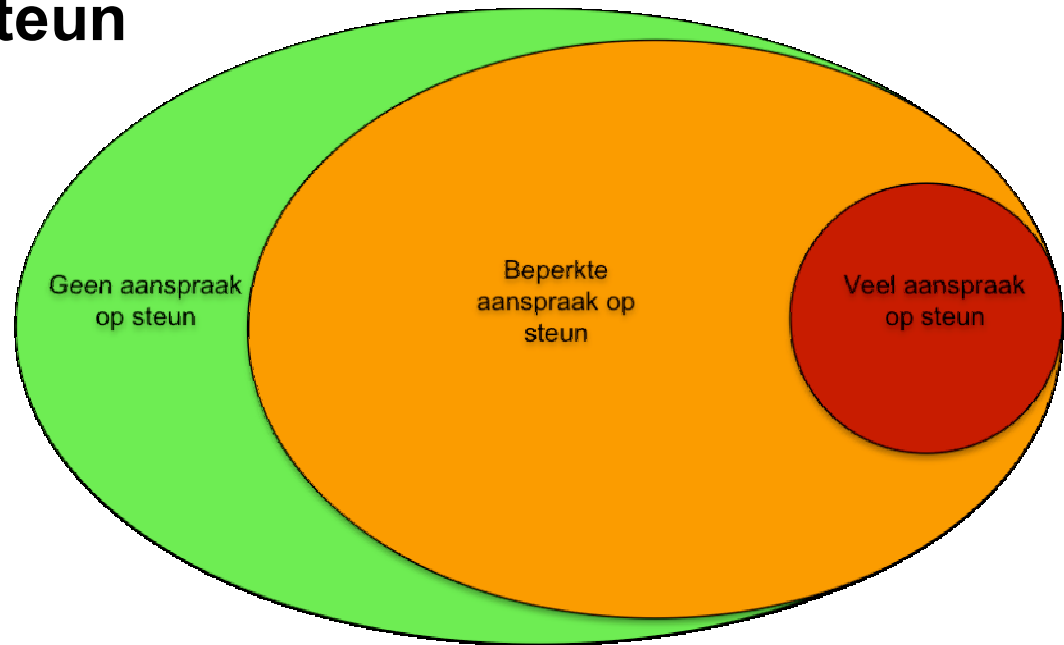
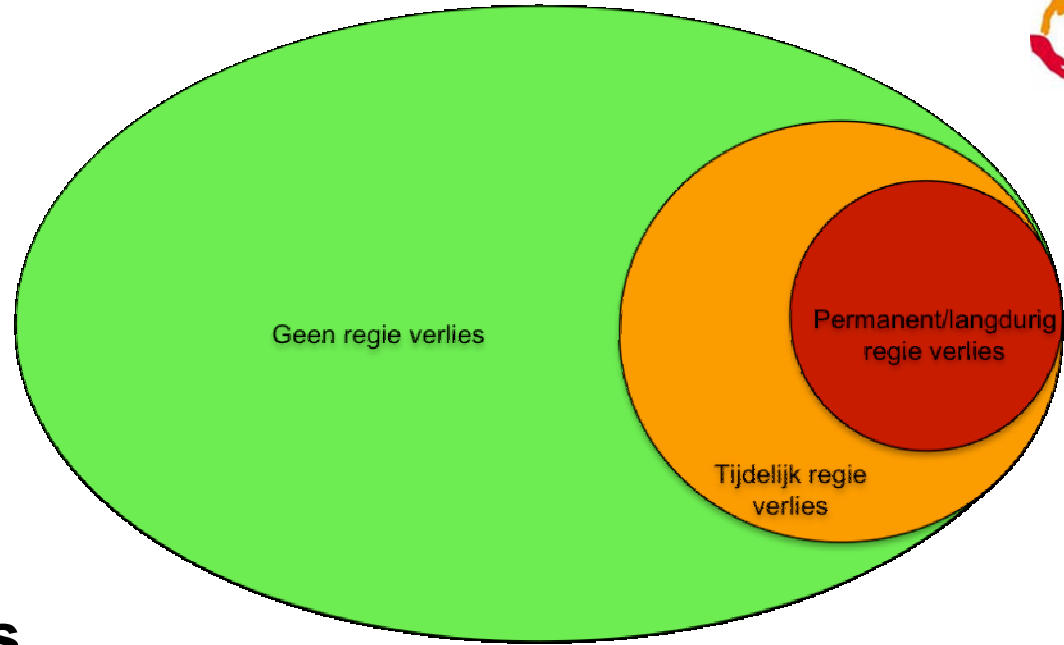
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

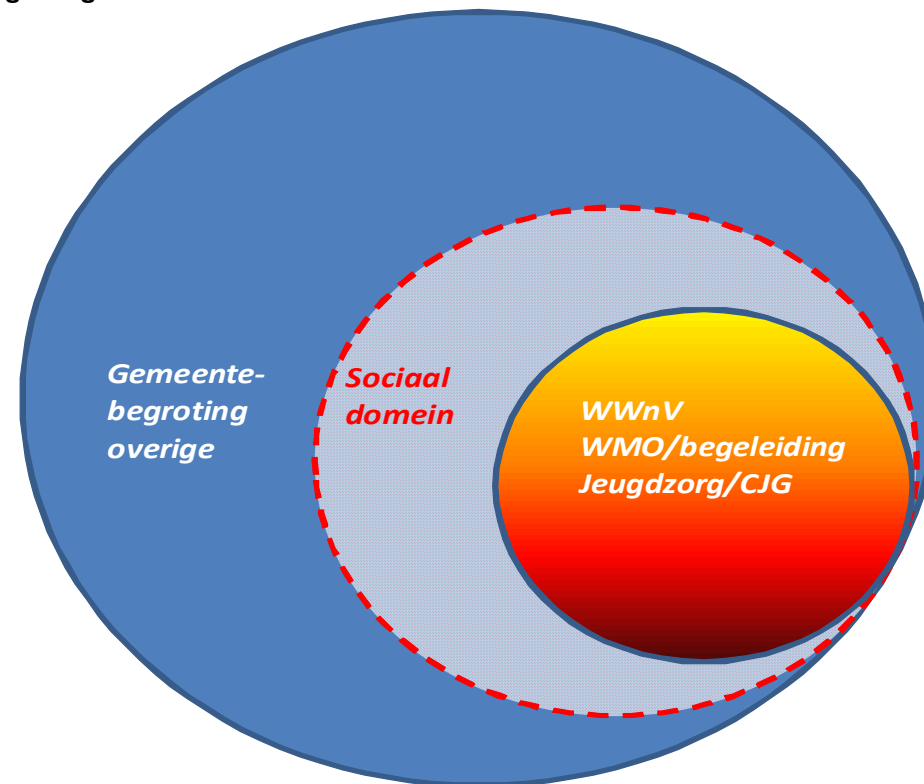
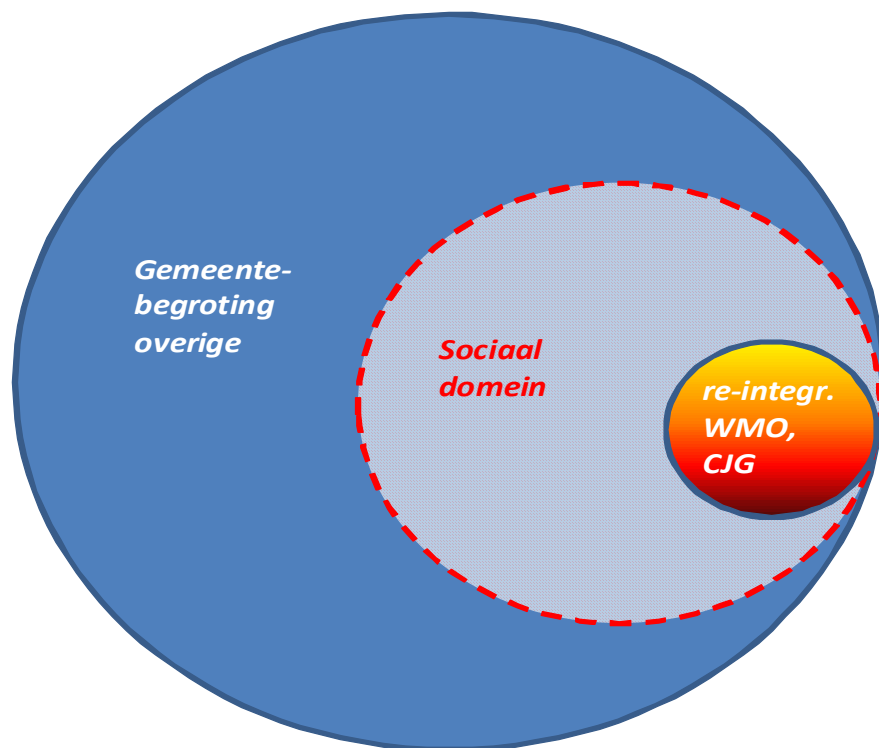
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

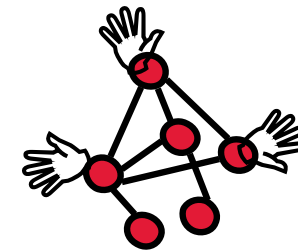
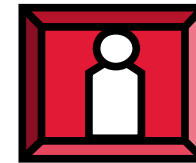

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

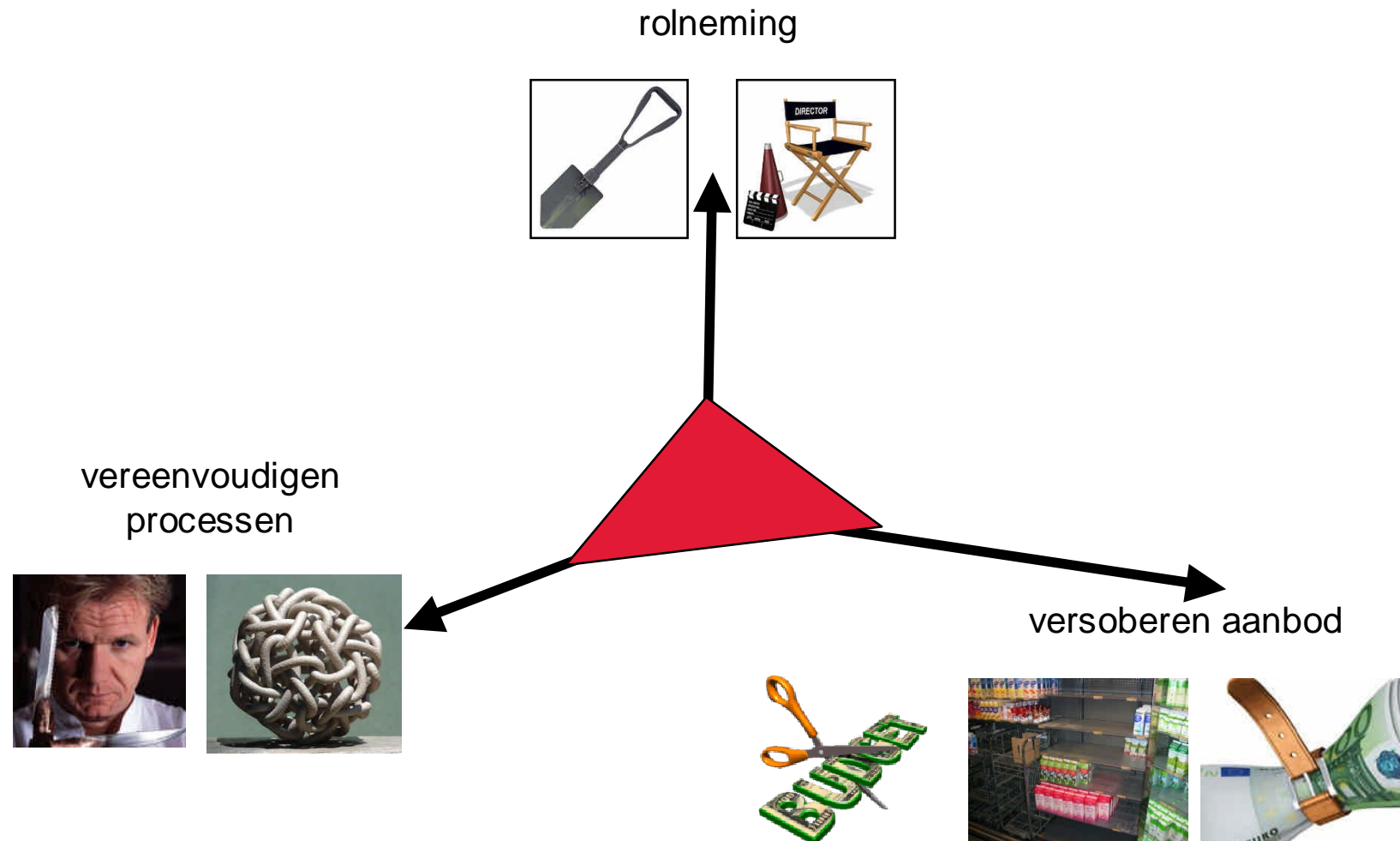
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

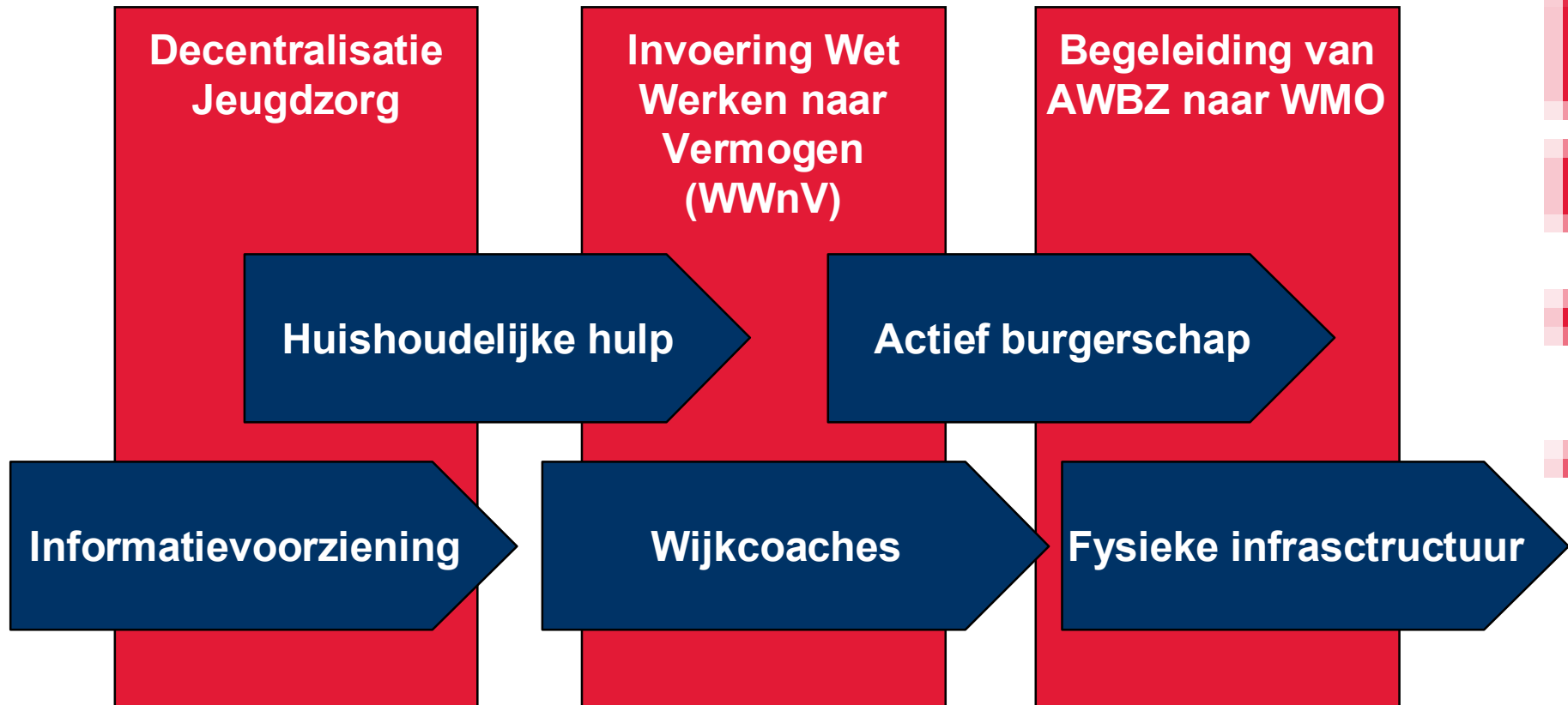

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

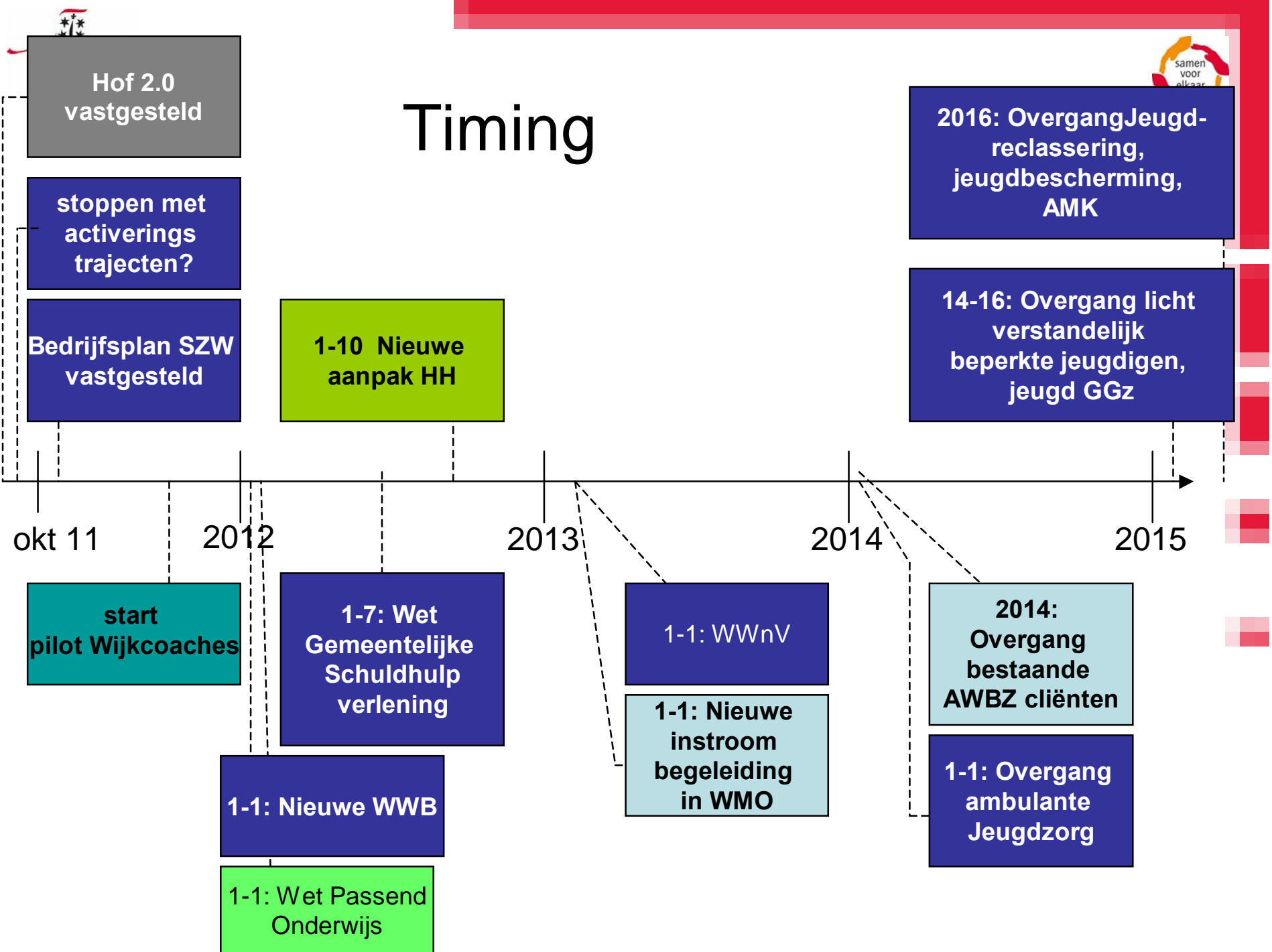

- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

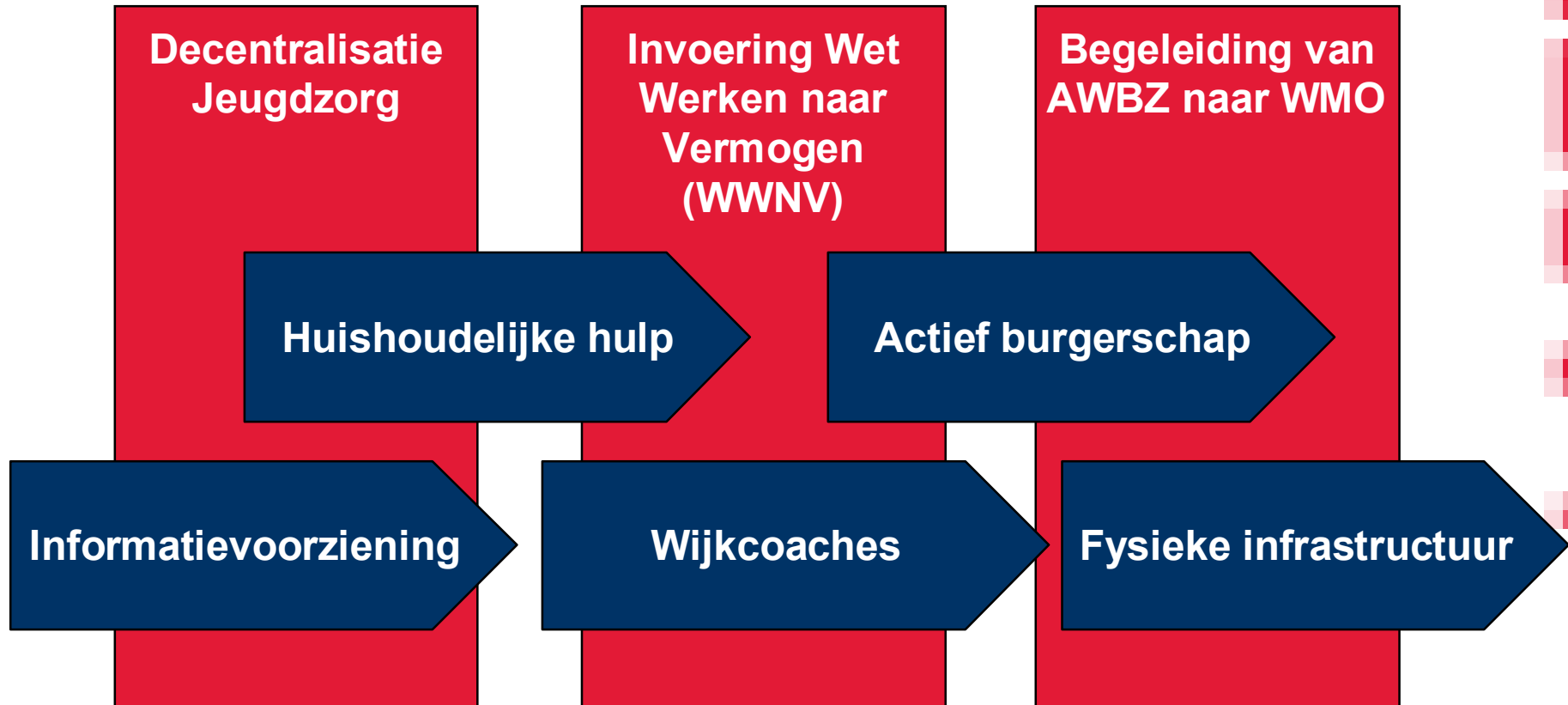
Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

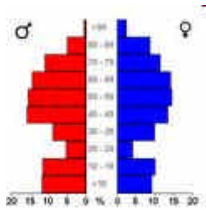
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

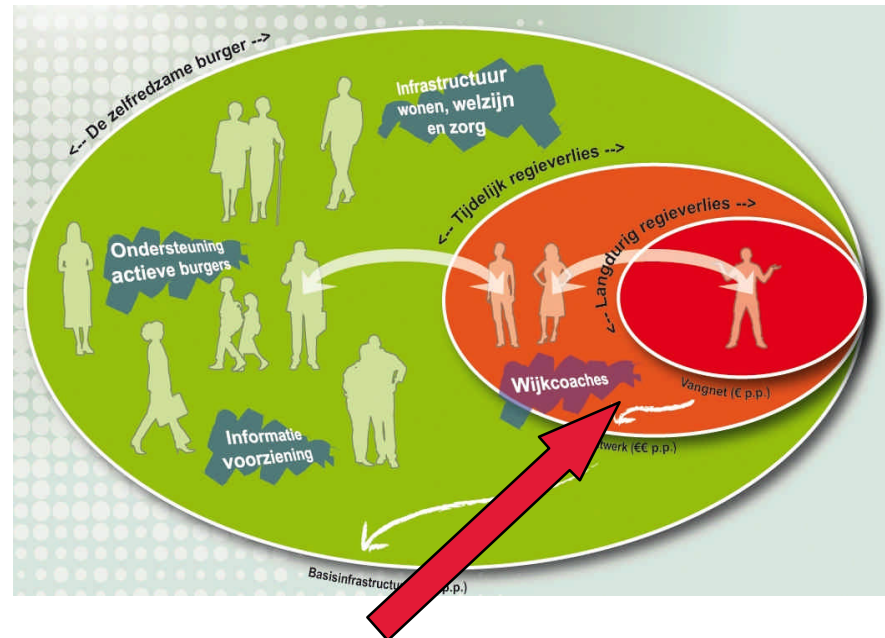
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

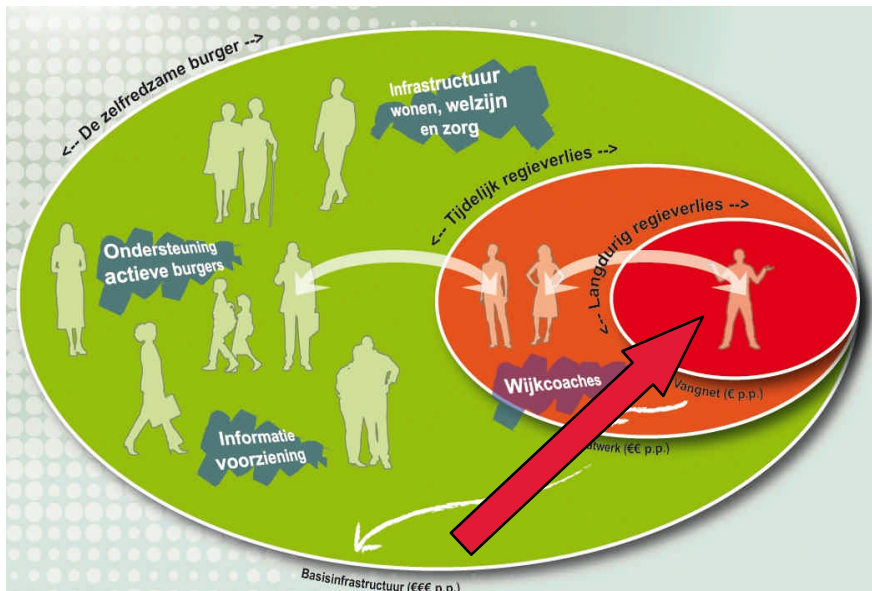
Maslow

Permanent regieverlies

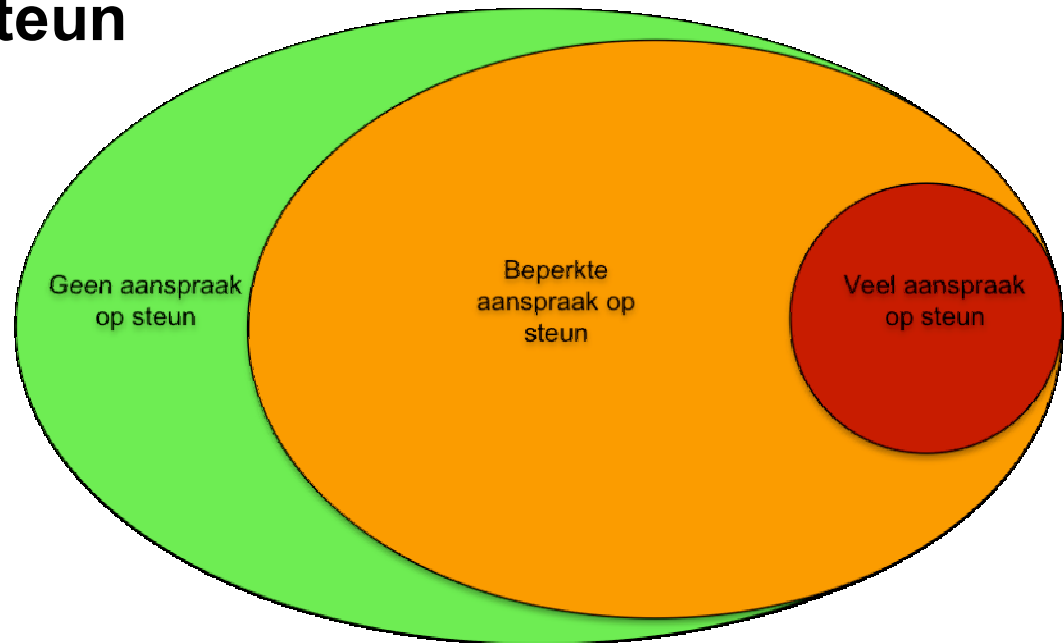
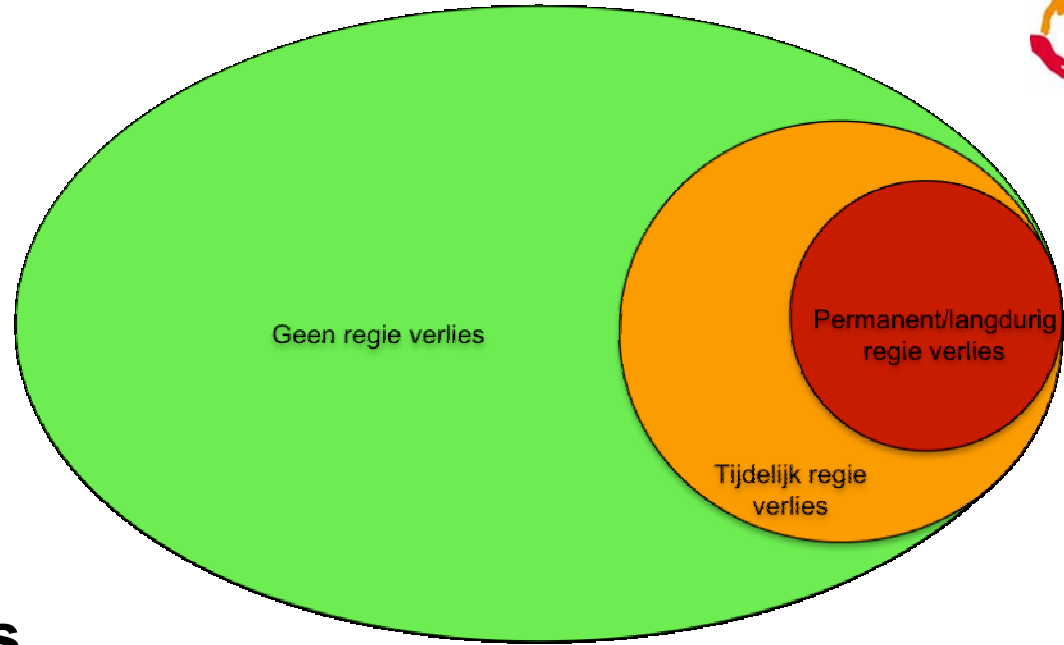
Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoeslag 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

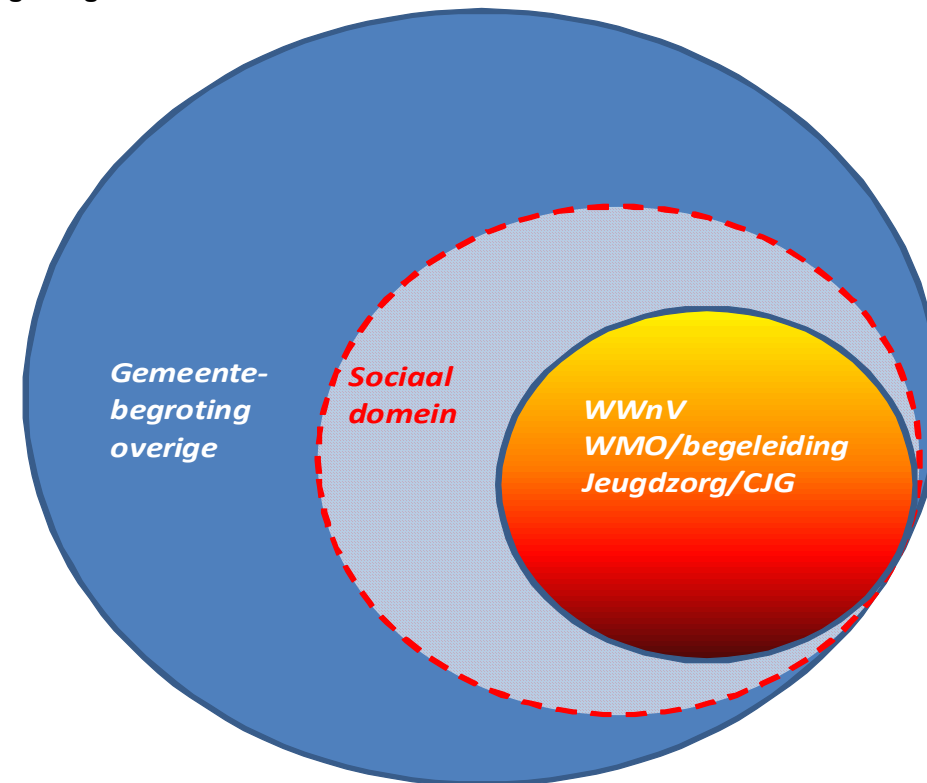
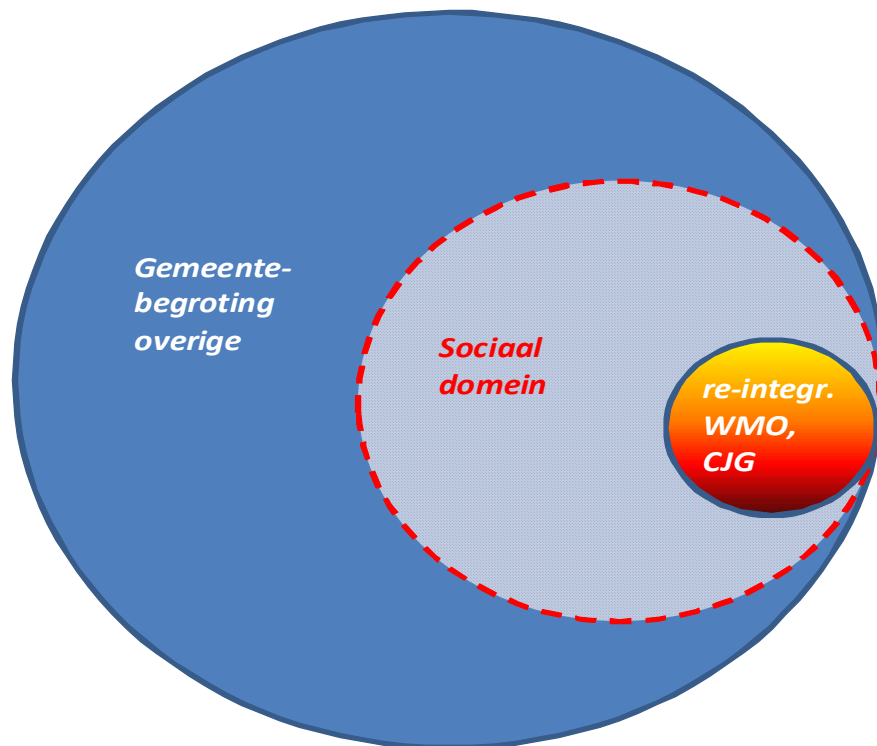
- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

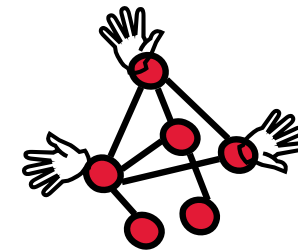
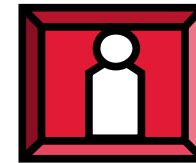

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

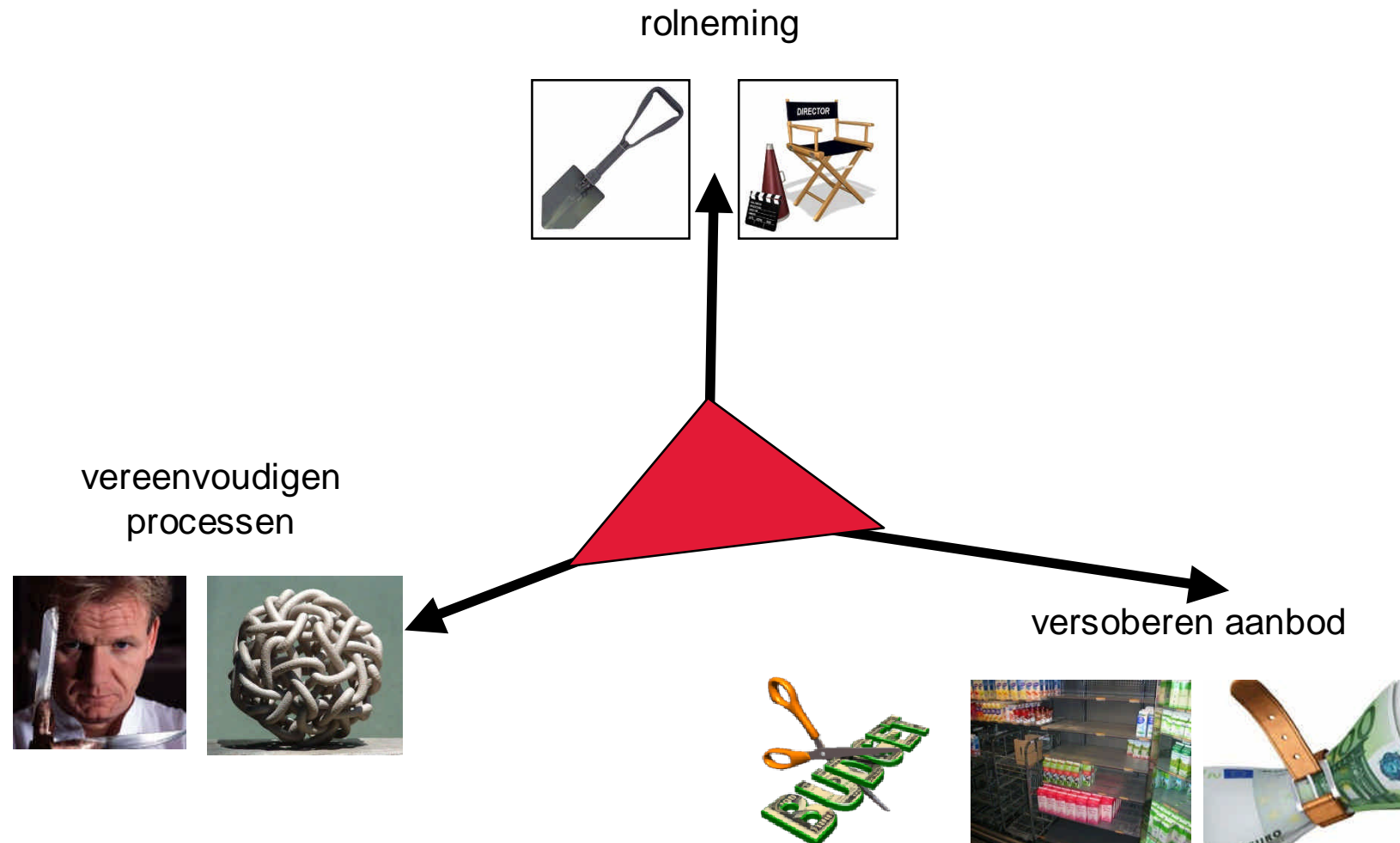
- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

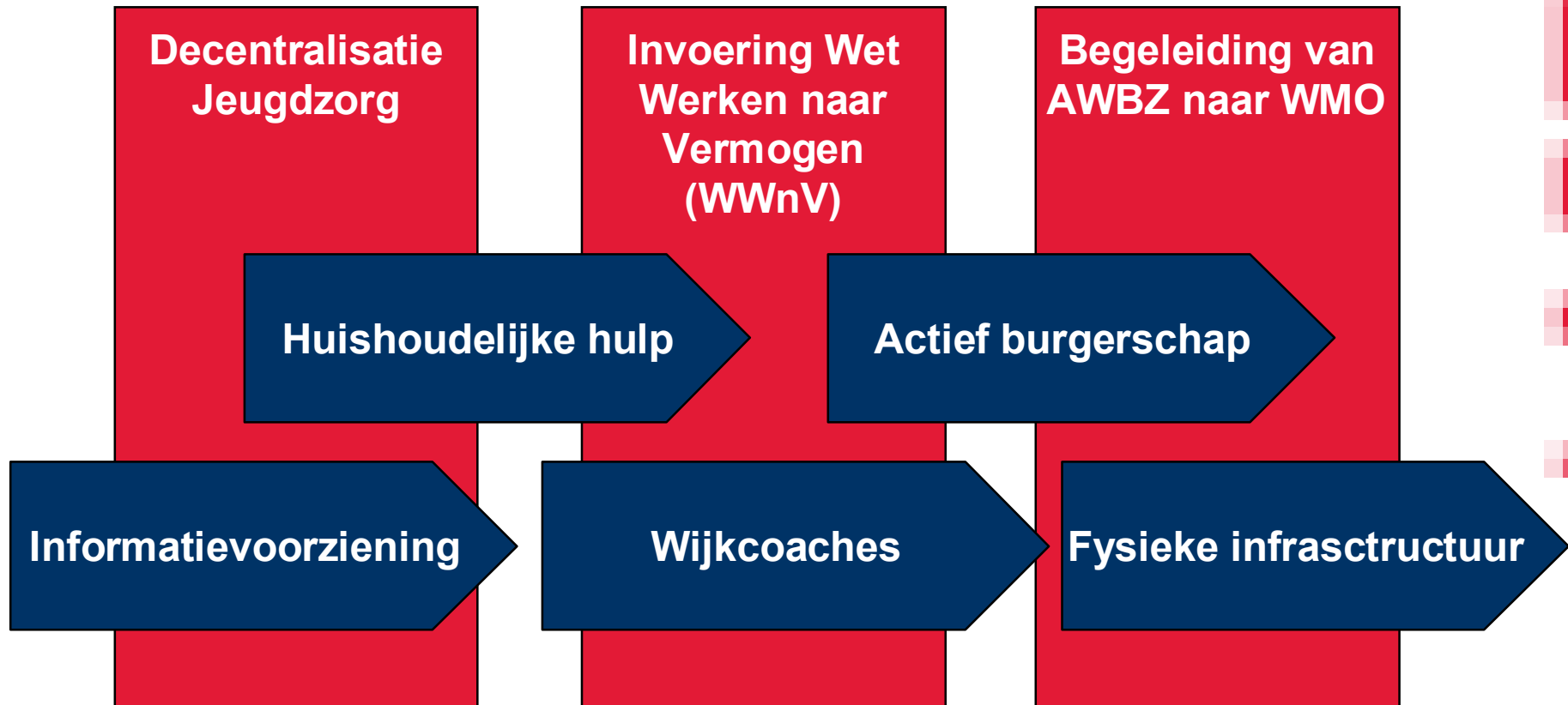
De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

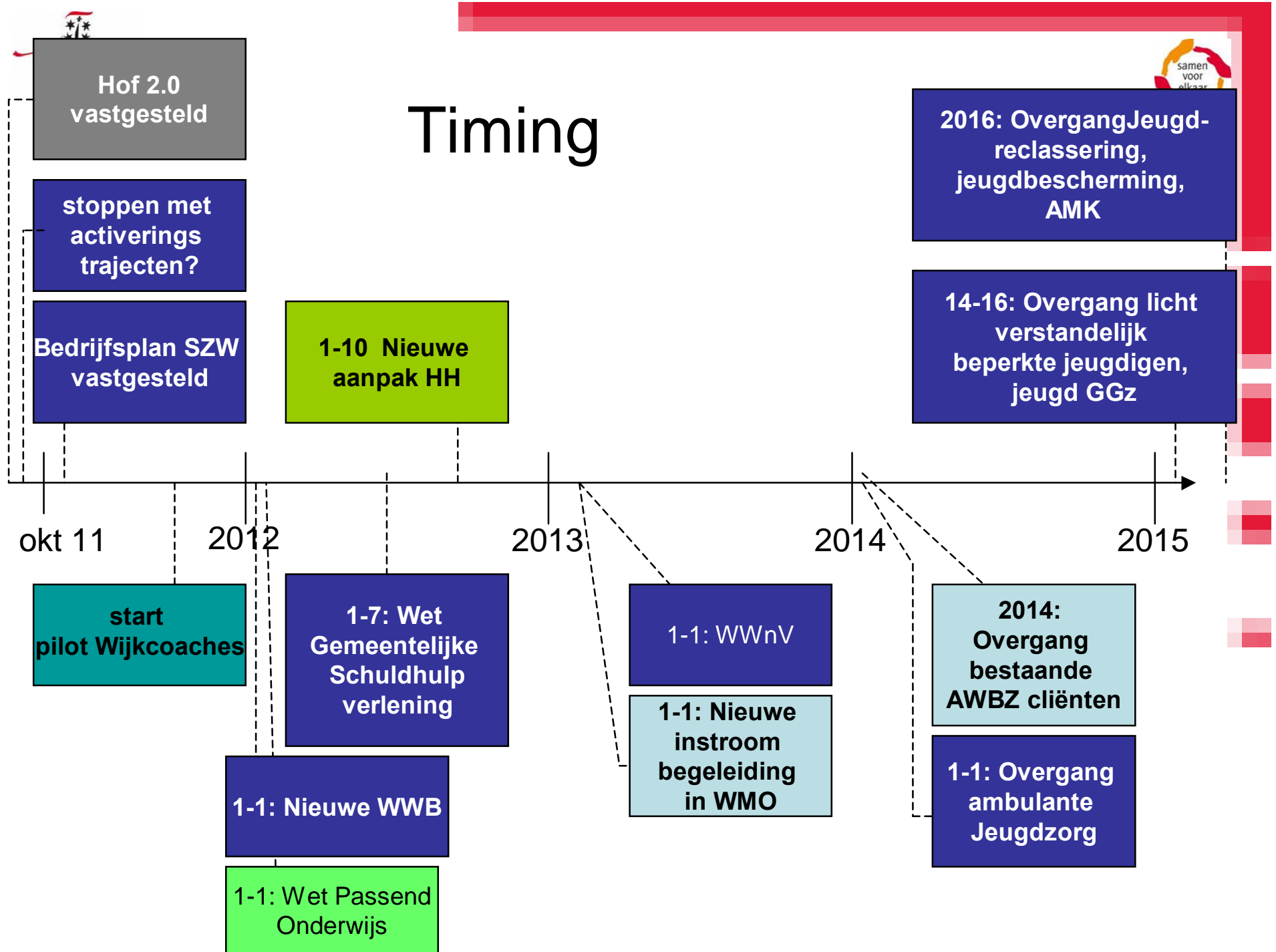
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color. A dark red rectangular box is positioned at the top, containing the title text.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend
uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

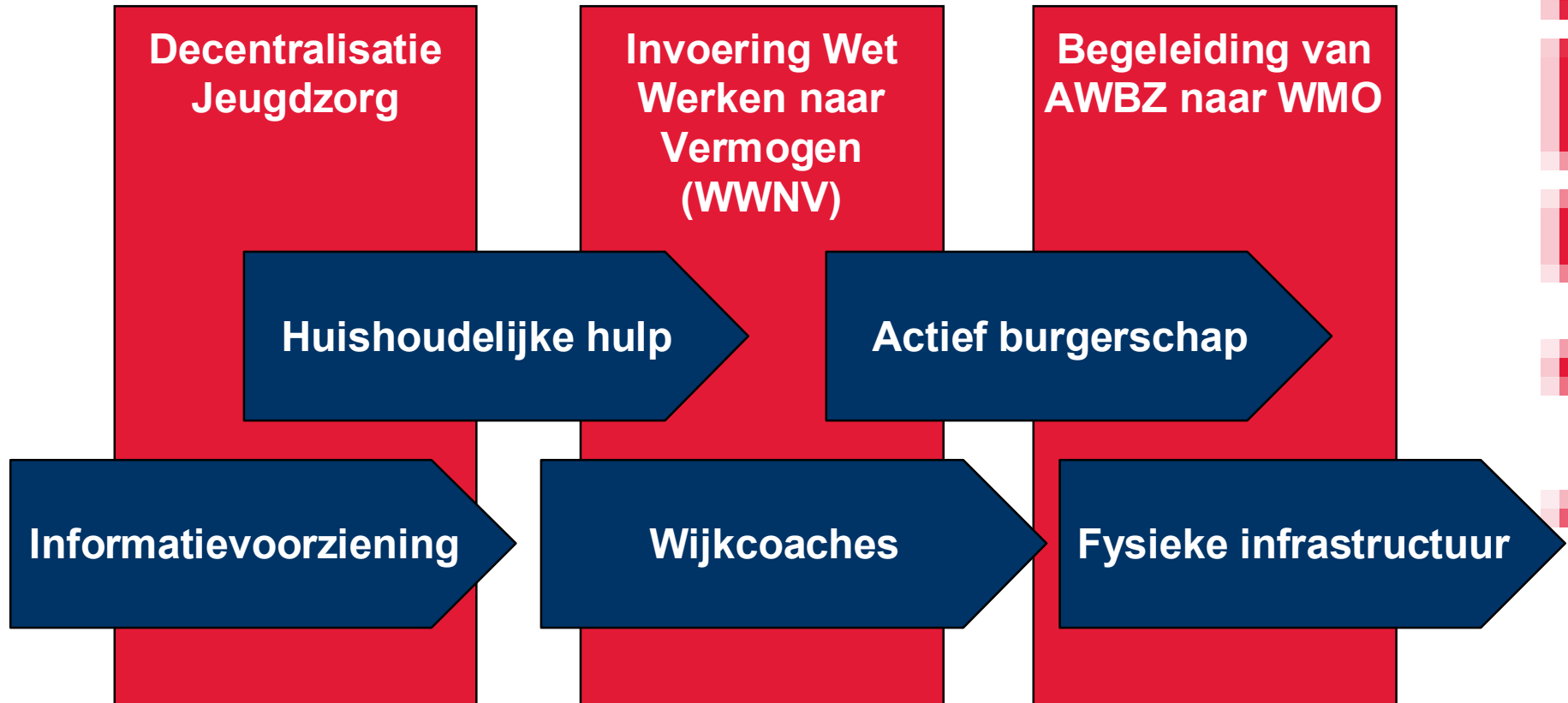
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**

**Op naar een nieuw systeem
van maatschappelijke
activering en
ondersteuning**

**Raadsmarkt, 8 maart 2012
Wianne Brandt**

Programma Raadsmarkt

- 19.15 uur: Presentatie over de stand van zaken van de transitie sociaal domein
- 19.45 uur: Informatiegang: projectleiders van de onderdelen van de transitie
- 20.15 uur: Uiteen in drie discussiegroepen:
- a. zelfredzame doelgroep
  - b. tijdelijk of dreigend regieverlies
  - c. permanent regieverlies
- 20.50 uur: Plenaire terugkoppeling van de meest opmerkelijke punten
- 21 uur: Afronding.

Doel raadsmarkt

Doel vanavond is:

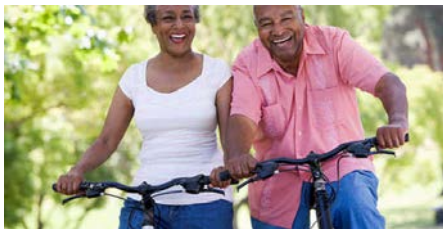
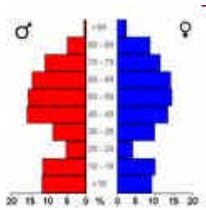
- te informeren waar we staan
- met elkaar in gesprek te gaan over stellingen van partners binnen een van de doelgroepen
- eerst: presentatie over transitieopgave
- dan informeren waar we staan op de verschillende onderdelen, informatiegang
- daarna met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen

Waarom is er een transitieopgave?

Jeugdzorg

WWNV

AWBZ

Decentralisaties

Sociale problematiek (o.a. vergrijzing)

Toenemende vraag naar zorg

Digitalisering, zilveren kracht, dubbelingen
en gemis integrale aanpak

kans om het voor de **burger van Haarlem**
beter te organiseren

1. Waarom is er een transitieopgave?
2. Waar hebben we het over?
3. Anders kijken
4. Anders doen
5. Groot denken en klein doen
6. Volgende stappen op weg naar kadernota

2. Waar hebben we het over?

←-- De zelfredzame burger -->

Infrastructuur
wonen, welzijn
en zorg

Ondersteuning
actieve burgers

←-- Tijdelijk regieverlies -->

←-- Langdurig regieverlies -->

Wijkcoaches

Vangnet (€ p.p.)

Informatie
voorziening

Maatwerk (€€ p.p.)

Basisinfrastructuur (€€€ p.p.)

Zelfredzame burger/volledig in regie

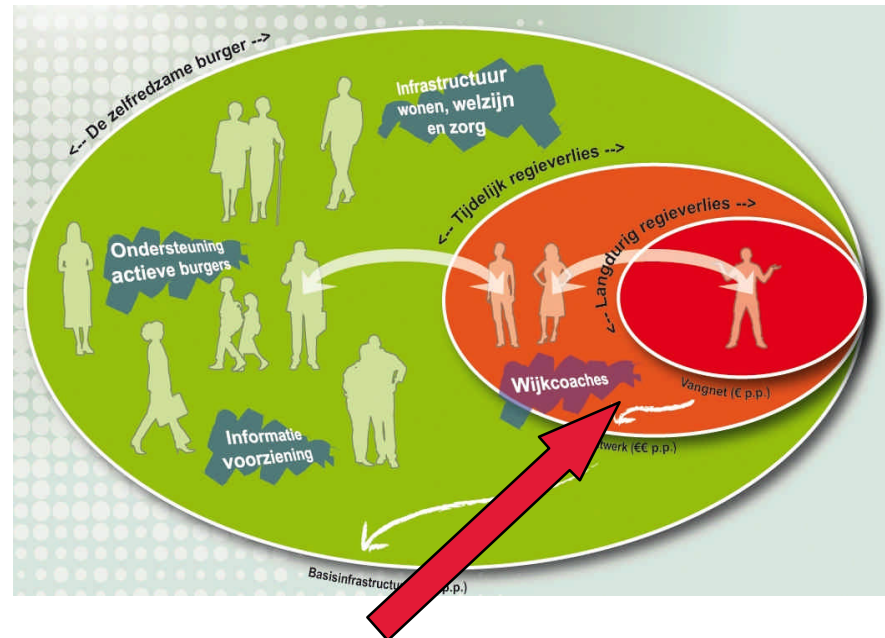
- regieverlies moet worden voorkomen
- wereld actieve burger en professional zijn nu vaak gescheiden
- kan overheid:
  - ontmoetingen stimuleren
  - gebruik maken van die eigen kracht

Tijdelijk, beperkt, dreigend regieverlies

Kenmerk:

- stapeling van problemen
- onverwachte gebeurtenissen

Nu meerdere benaderingen en personen die zich met situatie bezighouden

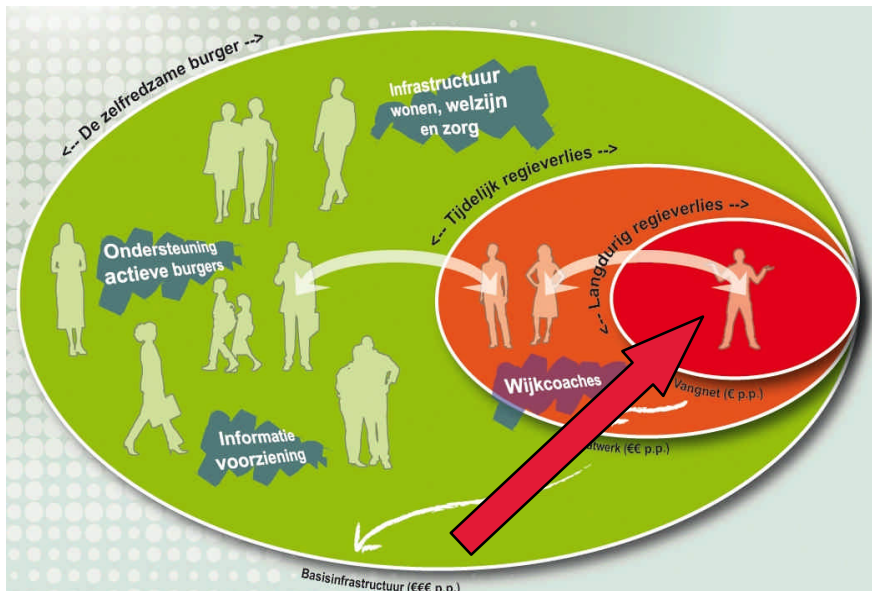
Maslow

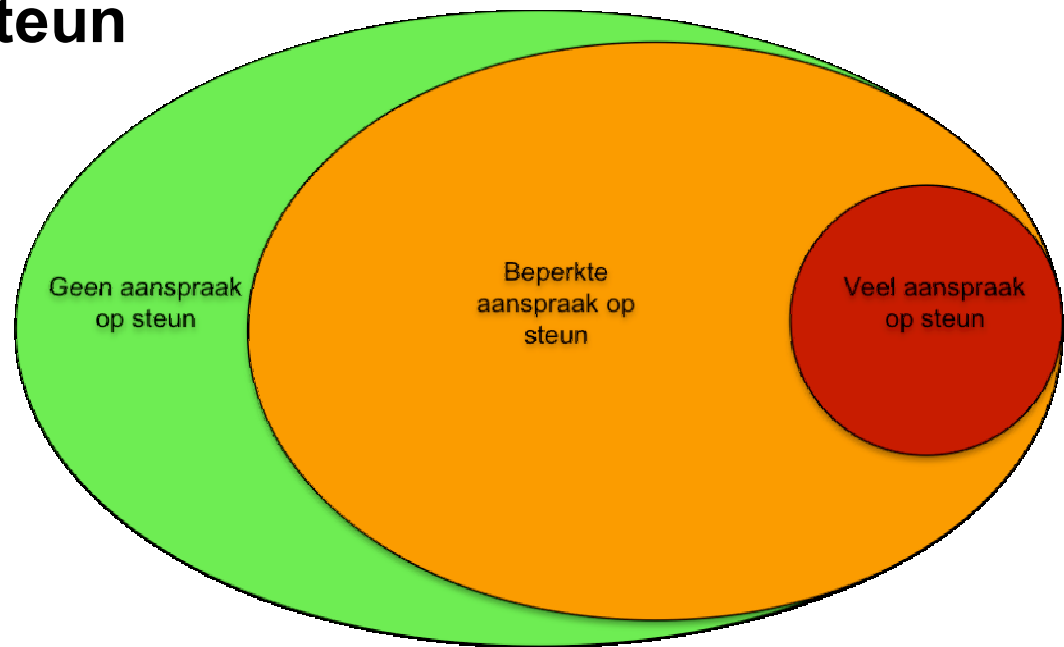
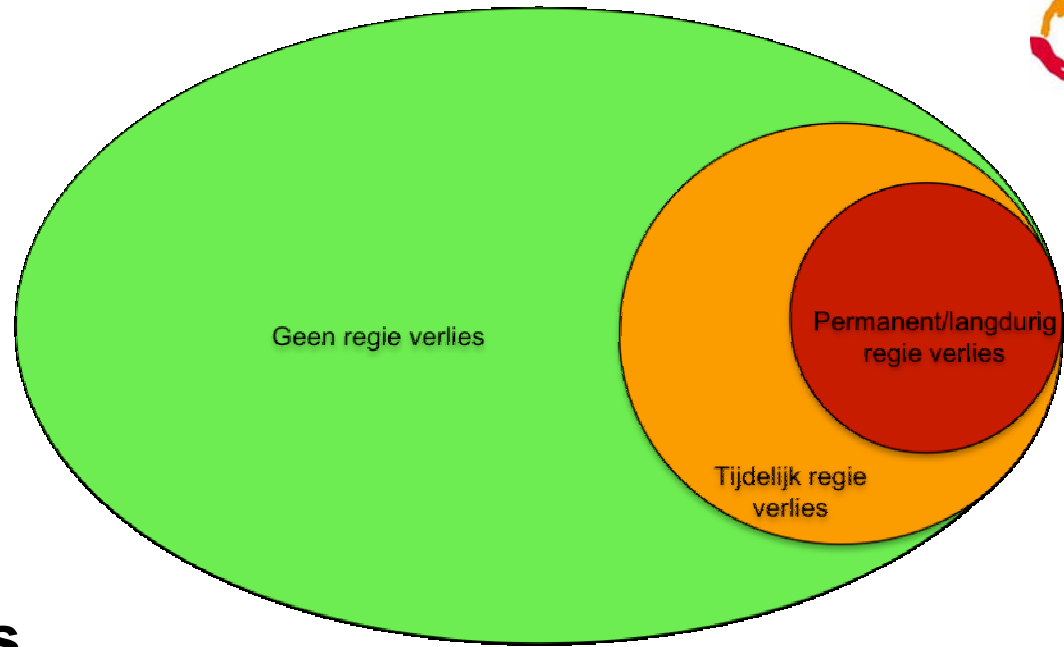
Permanent regieverlies

Kenmerken:

- zijn mentaal niet in staat richting te geven aan hun leven en/of
- meervoudige problematiek
- specialistische duurdere zorg

Regie hebben en houden zegt nog niets over aanspraak van steun

Casus

- *Bart (44) en Tessa (41) wonen in een eengezinswoning in de Slachthuisbuurt en hebben een zoon: Steven (10). Vader Bart is verstandelijk beperkt en heeft een Wajong uitkering. Thuis doet hij niets anders dan televisie kijken en sleutelen aan de oude fietsen die hij in de achtertuin heeft verzameld. De broer van Bart doet de administratie. Moeder Tessa heeft artrose en werkt met pijn en moeite drie dagen per week in de thuiszorg. Haar eigen huishouden heeft ze steeds minder in de hand. Ze schaamt zich en in plaats van hulp te vragen trekt ze zich steeds verder terug achter de gordijnen van haar huis. Zoon Steven lijkt ADHD te hebben, maar het Jeugdriagg wil deze diagnose niet stellen, tot frustratie van de schoolmaatschappelijk werker.*

***Centrale vraag zou moeten zijn:
Wat is nodig deze persoon of dit
gezin vooruit te helpen? Vanuit
zijn/haar eigen mogelijkheden voor
het voeren van regie op de
oplossing van zijn/haar eigen
problematiek. Je hebt (vaak) geen
schuld aan je problemen, maar dat
maakt je niet minder
verantwoordelijk voor de oplossing.***

Samen voor elkaar!

En daarmee gaat het dus ook over ons.....

Kentallensheet 2011

- Burgers met AWBZ begeleiding 1522
- Burgers met huishoudelijke hulp 4306
  - Burgers met AWBZ begeleiding én huishoudelijke hulp 657
- Burgers met een WWB uitkering 2533
- Burgers met een WIJ uitkering 297
- Burgers met een Haarlempas 5002
- Burgers met een langdurigheidstoelage 954
- Burgers met een chronisch ziekentoeslag 1582
- meer dan 200 partners

kenmerken van huidige systeem: verkokering en fragmentatie

- inspanningen die we leveren kunnen contraproductief zijn
- burgers zijn afhankelijk van hulp geworden
- hulpverleners minder in staat om hulp te geven
- kosten nemen toe
- overheid neemt verantwoordelijkheid en burger verwacht dat ook: waardoor we als overheid verantwoordelijkheid bij burgers wegnemen

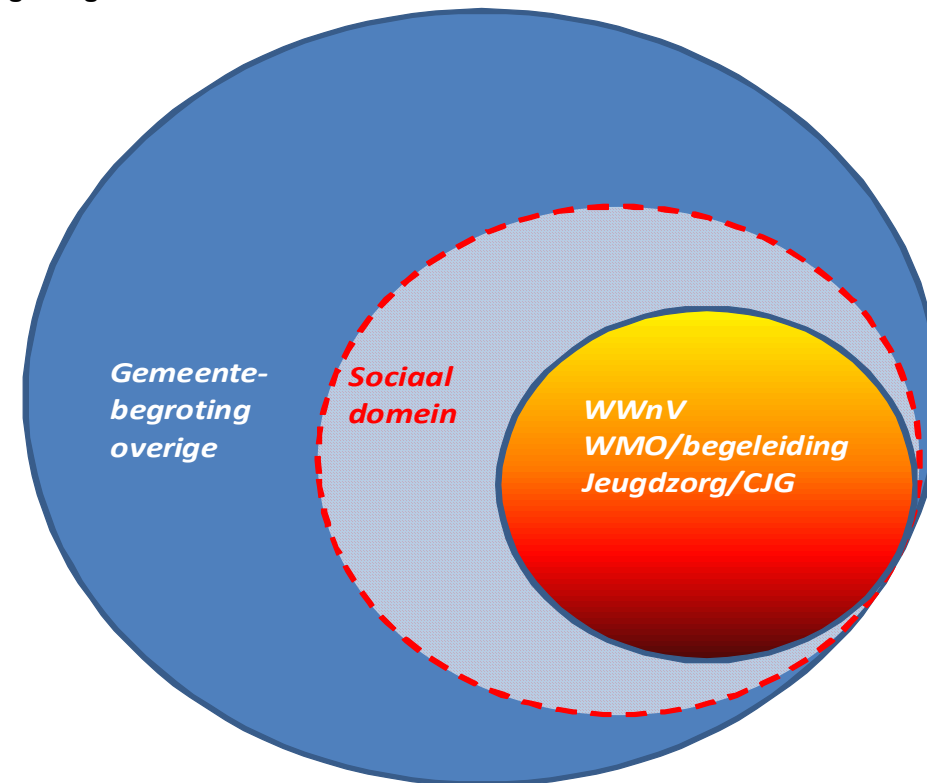
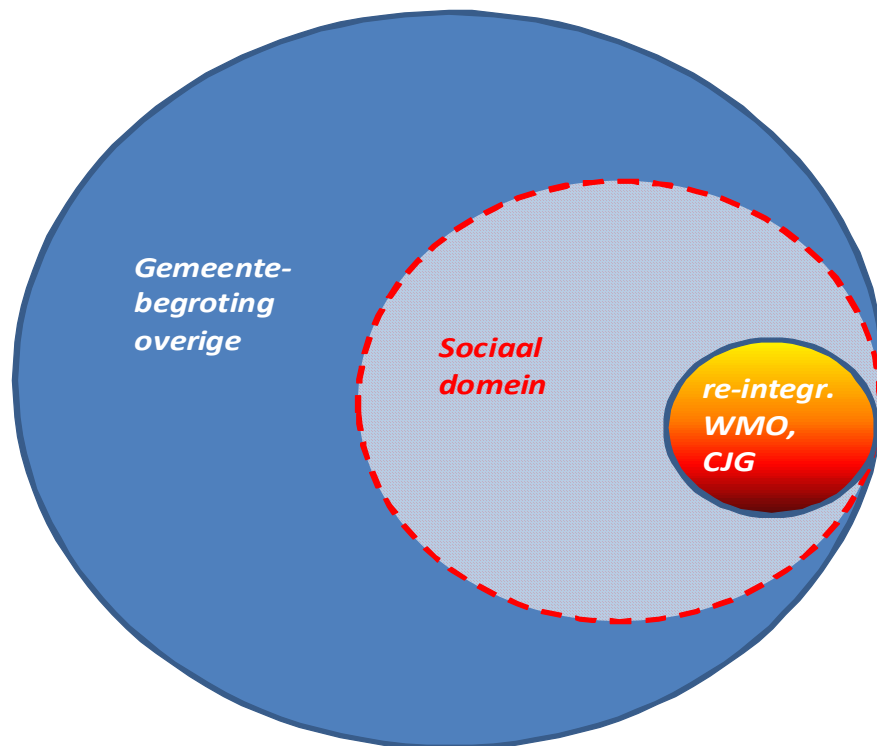

Financieel kader

2012

Relatieve budgetten ten opzicht van volledige gemeentebegroting

2016

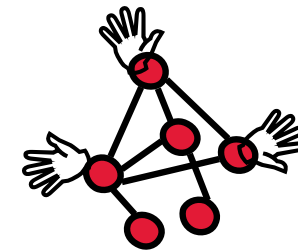
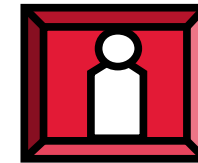

	Totaal gemeentebudget	€	406 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	145 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	24 miljoen

	Totaal gemeentebudget	€	447 miljoen
	Totaal sociaal domein	€	194 miljoen
	Specifiek gem. deel decentralisaties	€	93 miljoen

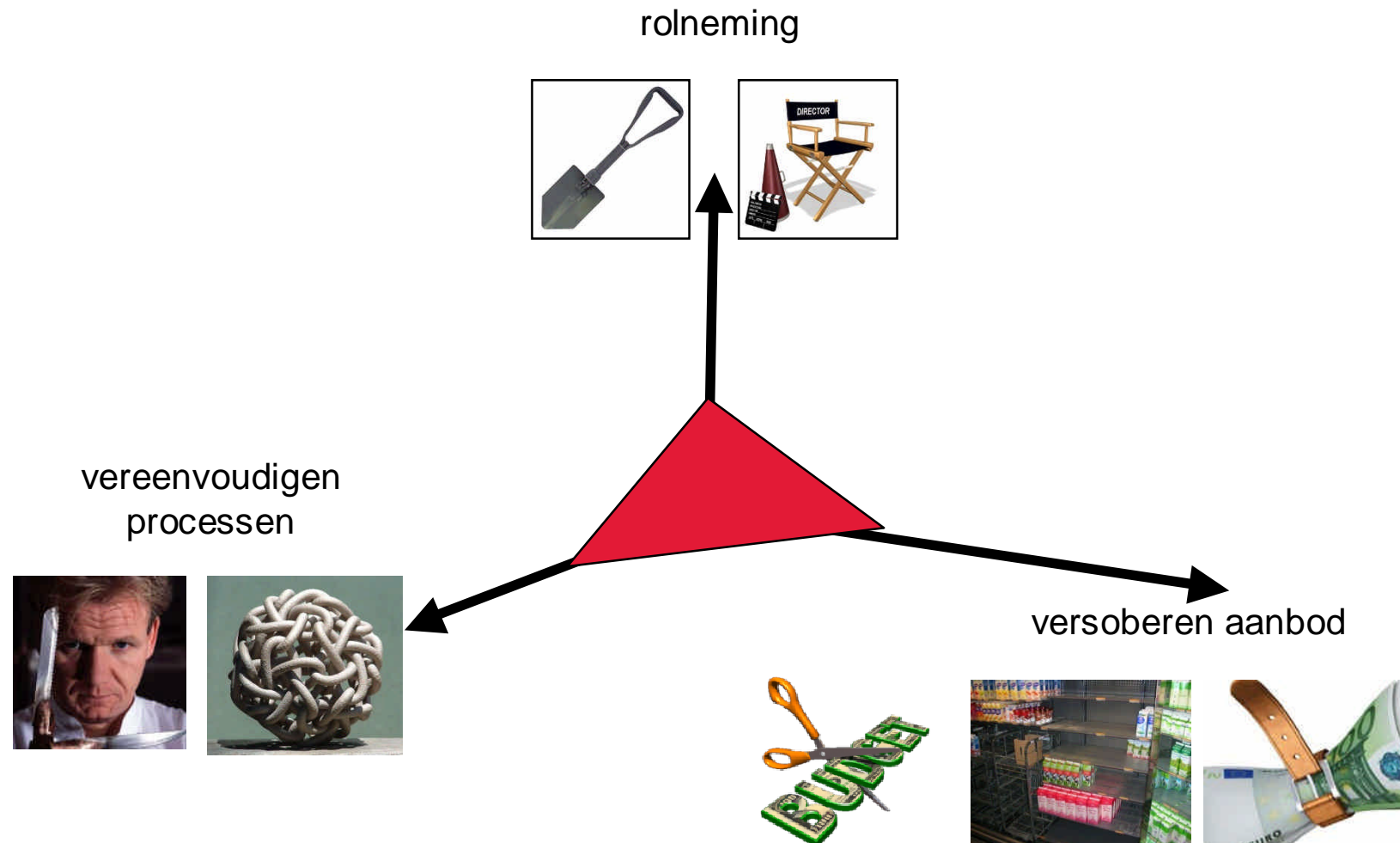
Een nieuw systeem van activering en ondersteuning

- vraagt uitspraken over rol van gemeente: waar ben je wel en waar ben je niet van?
- welk aanbod bied je, hoe ga je met welke vraag om..?
  - hoe en met wie werk je samen?

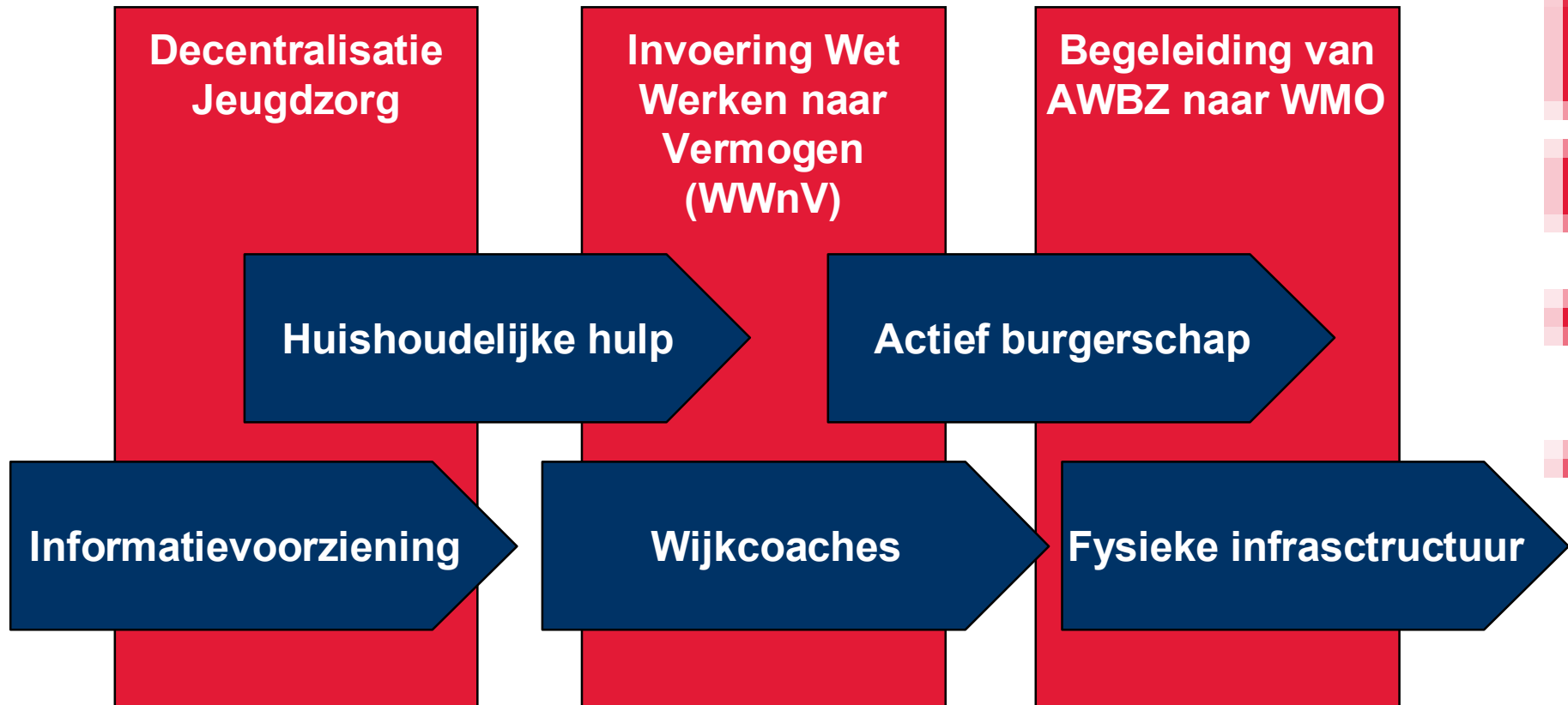

De transitie sociaal domein gaat niet alleen over decentralisaties, maar kan alleen als de taken/producten van de gemeente daarbij aansluiten!

(integrale) keuzes maken

Drie decentralisaties en vijf praktijkwerkplaatsen

Twee lijnen staan centraal

Hoe kijken we naar verantwoordelijkheid van burger en verantwoordelijkheid van overheid en partners?

Welk aanbod en ondersteuning hoort daar dan bij?

3. Anders kijken

Anders kijken en anders doen: groeistrategie

Uitgangspunten

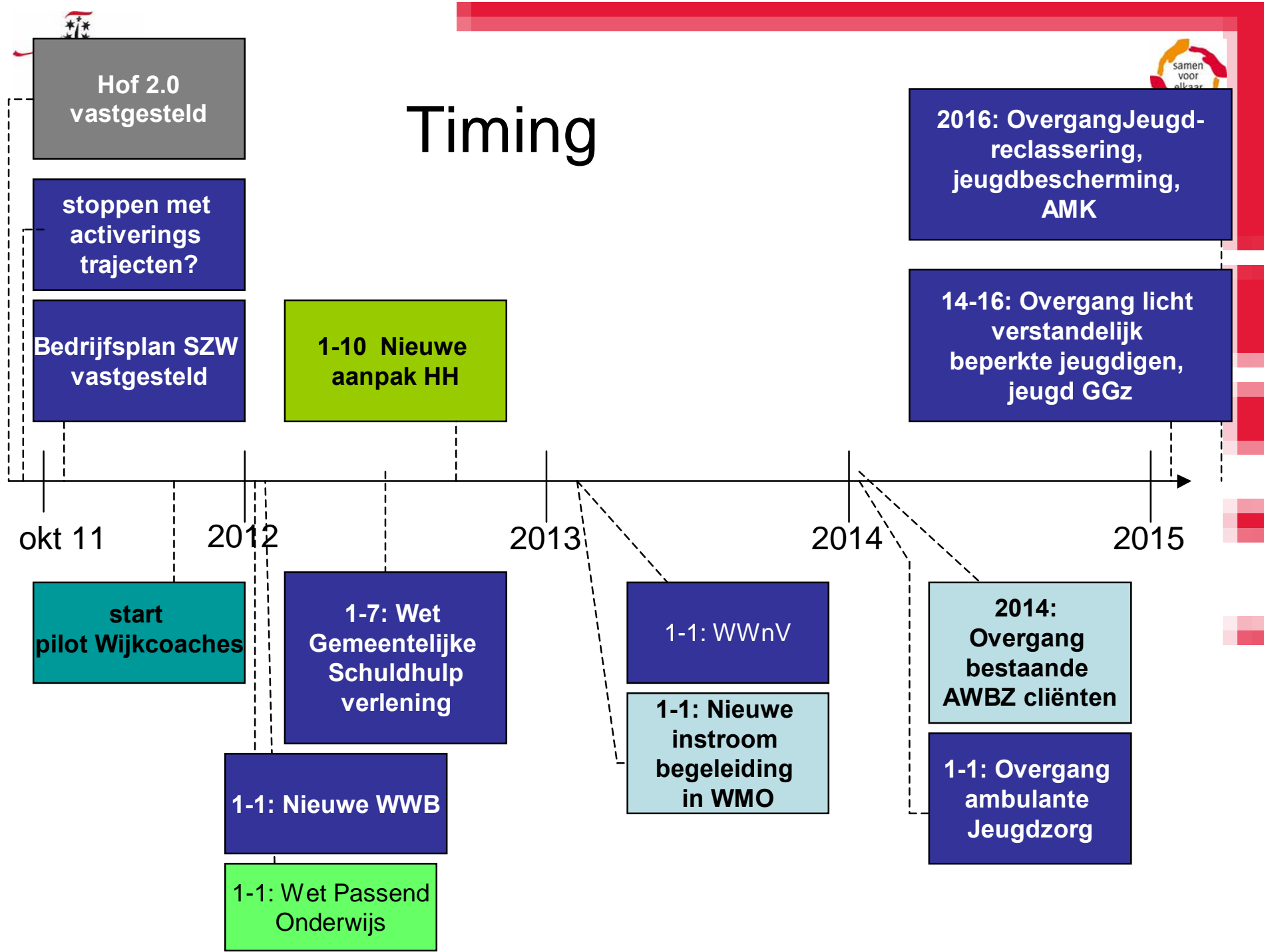
- **Eigen kracht**
- **Zelfredzaamheid**
- **Actief burgerschap/wederkerigheid**
- **Vangnet voor de meest kwetsbaren**
- **In Haarlem maken we mét elkaar de stad**

- zelf regie op oplossing: wat verstaan we onder ‘regie en regieverlies’. Wat tot nu toe opvalt is dat hier mensbeelden kunnen verschillen en wat je overtuiging is wat een overheid voor burgers moet doen.
- effectievere ondersteuning van aanbod. Dat is meer maatwerk en hangt af van de leefsituatie van de burger op het gebied van werken, wonen, inkomen, gezondheid, opgroeien en mobiliteit

4. Anders doen

Timing

Hof 2.0 vastgesteld

stoppen met activerings trajecten?

Bedrijfsplan SZW vastgesteld

1-10 Nieuwe aanpak HH

2016: Overgang Jeugd-reclassering, jeugdbescherming, AMK

14-16: Overgang licht verstandelijk beperkte jeugdigen, jeugd GGz

okt 11

2012

2013

2014

2015

start pilot Wijkcoaches

1-7: Wet Gemeentelijke Schuldhulp verlening

1-1: WWnV

1-1: Nieuwe instroom begeleiding in WMO

2014: Overgang bestaande AWBZ cliënten

1-1: Nieuwe WWB

1-1: Wet Passend Onderwijs

1-1: Overgang ambulante Jeugdzorg

Anders doen...

Uitgangspunten voor oplossingen

- Eigen netwerk staat centraal
- Oplossingen zoveel mogelijk in eigen omgeving, waarbij geldt:
  - Informele zorg boven formele zorg
  - Algemene zorg boven individuele zorg
- Direct ingrijpen de voorkeur heeft wanneer er sprake is van een crisissituatie en/of ingrijpen leidt tot snellere oplossing van problematiek

Groot denken, klein(er) doen

A silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, several interlocking gears of various sizes are visible, rendered in shades of blue and white. The background is a solid blue color.

- kader uitwerken: regieverlies en wederkerigheid
- signalering, informatievoorziening
- regionale samenwerking
- ontwikkelrichtingen/praktijkwerkplaatsen
- actiegericht: wijkcoaches Boerhaavewijk

Beginnen....begonnen...

- Nadenken en inhoudelijk kader bepalen: regieverlies en wederkerigheid bijvoorbeeld
- Onderlinge verbanden
- Regionale agenda's
- Ontwikkelrichtingen uitwerken: praktijkwerkplaatsen
- Actiegericht al doen/uitvoering centraal (er op af): wijkcoaches Boerhaavewijk

Vragen

- hoe vraaggericht kun je werken? Of is de overheid er juist voor om een aanbod te creëren? En wat is maatwerk dan?
- Is het een rol van de overheid om de zelfredzame burger aan te sporen? Of moet je dat laten ontstaan?
- Preventie is belangrijk, maar effect daarvan is moeilijk meetbaar. Welke afweging maken we daarin?
- Hoe voorkom je dat mensen die permanent maar tijdelijk regieverlies hebben daar permanent blijven zitten?
- Is het beter met een beperkt aantal organisaties te werken of juichen we diversiteit toe?
- Welke incidenten 'accepteren' we?
- **Waar zetten we ons geld op in?**

Volgende stappen op weg naar kadernota

filmpje versnellingskamers

Sociale tafels

Gemene deler:

- **zelfredzaamheid is vanzelfsprekend uitgangspunt, moeten we wel aan wennen**
- **niet labelen naar tekorten, maar naar kracht**

Sociale tafels

- goede informatievoorziening: digitaal en niet-digitaal
- aansluiten bij bestaande initiatieven/ontmoetingsplekken
- inzetten van MBO-stagiares en/of bedrijfsleven
- minder regels en minder verbijzondering
- veel mengvormen tussen vrijwilligers en professionals
- duidelijk moet zijn wie de regie heeft
- bij multiproblematiek duiken we vaak de zorg in, maar misschien is 'werk' wel een vliegwiel om orde te scheppen
- lokale netwerken (beter) kennen en (eerder) inzetten

Stappen

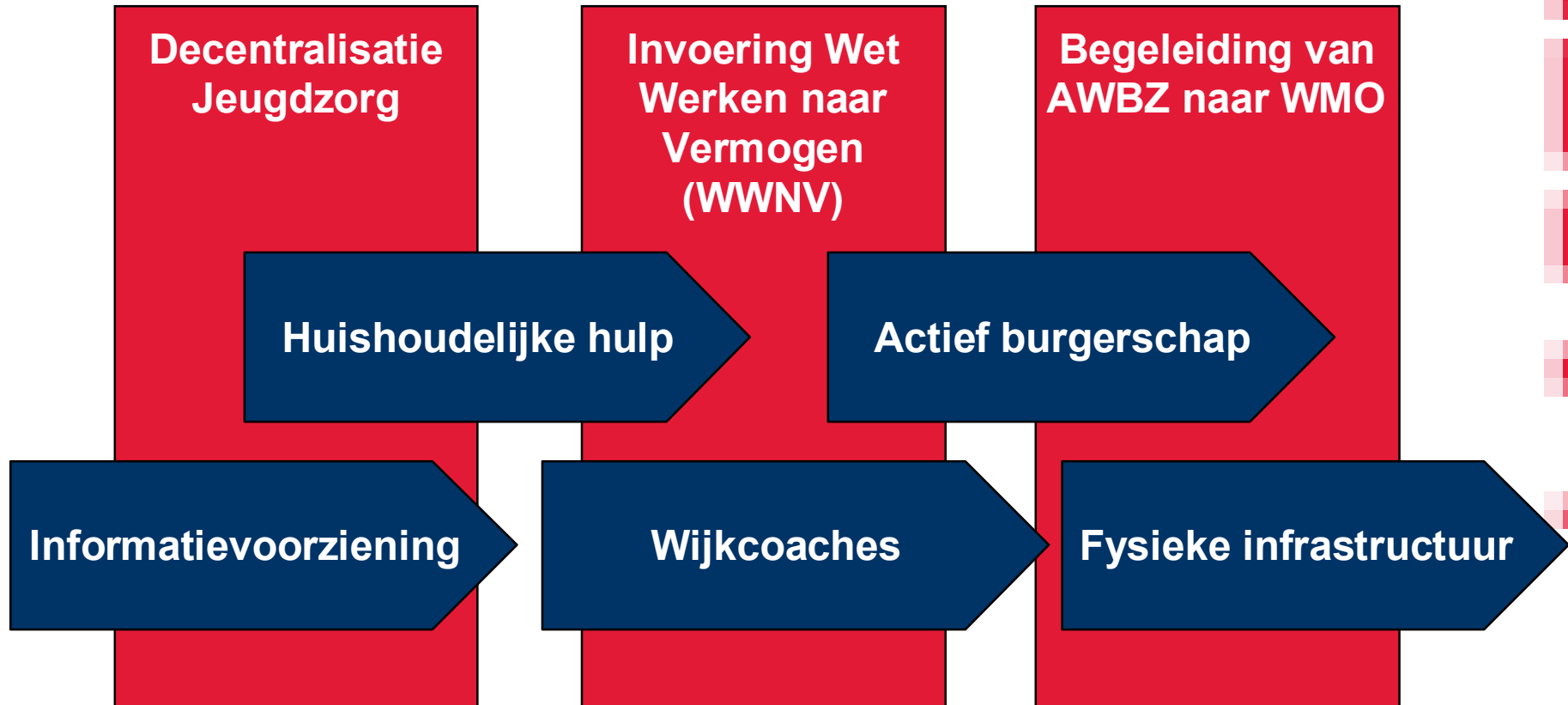
- versnellingskamers: begin februari
- sociale tafels: 6 maart
- raadsmarkt: 8 maart
- toetsing en aanscherping door partners: 11 april
- nota 'samen voor elkaar' in B&W: half mei
- bespreking in commissie samenleving: 14 juni
- vaststelling in de Raad: 28 juni
- debat kadernota: 4 juli

Ondertussen lopen gesprekken partners en met regio gewoon door

Besluiten die worden voorgelegd

- instemmen inhoudelijk kader
- financieel kader: welke keuzes kunnen en willen we daarin maken
- go/no-go op praktijkwerkplaatsen
  - vervolg wijkcoaches
  - vervolg ‘wijkontwikkelbedrijf’
  - inkoop huishoudelijke hulp in relatie tot AWBZ

Naar de informatiegang

Discussiegroepen	Stelling	Stellingnemer
Zelfredzame burger	Reken je niet rijk met burgerkracht	Dick Jansen, Dock
	Het is noodzakelijk om voluit in te zetten op de kracht van preventie	Margaret Brouwer, JGZ
Tijdelijk/dreigend regieverlies	Gemeente, laat het los! Doe niet dat wat anderen net zo goed of beter kunnen	Jeroen Zwinkels, Randstad
	Een kind binnenboord houden? De ouders ondersteunen!	Nanette Dieleman, Samenwerkings - verband Voortgezet Onderwijs
Permanent regieverlies	Langdurig regieverlies bestaat niet	Jeroen van der Noordaa, Vereniging van Huisartsen
	Overheid kan het beste niets doen aan re - integratie, want dat is het goedkoopste	Koos Pellser, Platform Minima Organisaties

Zaalindeling

- Zelfredzame burger o.l.v Helga Koper in de **Enschedezaal**
- Tijdelijk / dreigend regieverlies o.l.v. Diane Kerbert in de **Fabriciuskamer**
- Permanent regieverlies o.l.v. Sibel Ozogul in de **Raadskamer**